

သုတ္တန္တပိဋကေ သံယုတ္တနိကာယေ
နိဘိနဝဂ္ဂပါဠိယာ ဝ ဓမ္မဝဂ္ဂပါဠိယာ ဝ သံက္ခေရာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တပဟာဗုဒ္ဓဇောသက္ကဇရန ကကော
သာရတ္ထပ္ပကာသိနိ နာမ

သံယုတ္တဋ္ဌကထာ တြဉ်

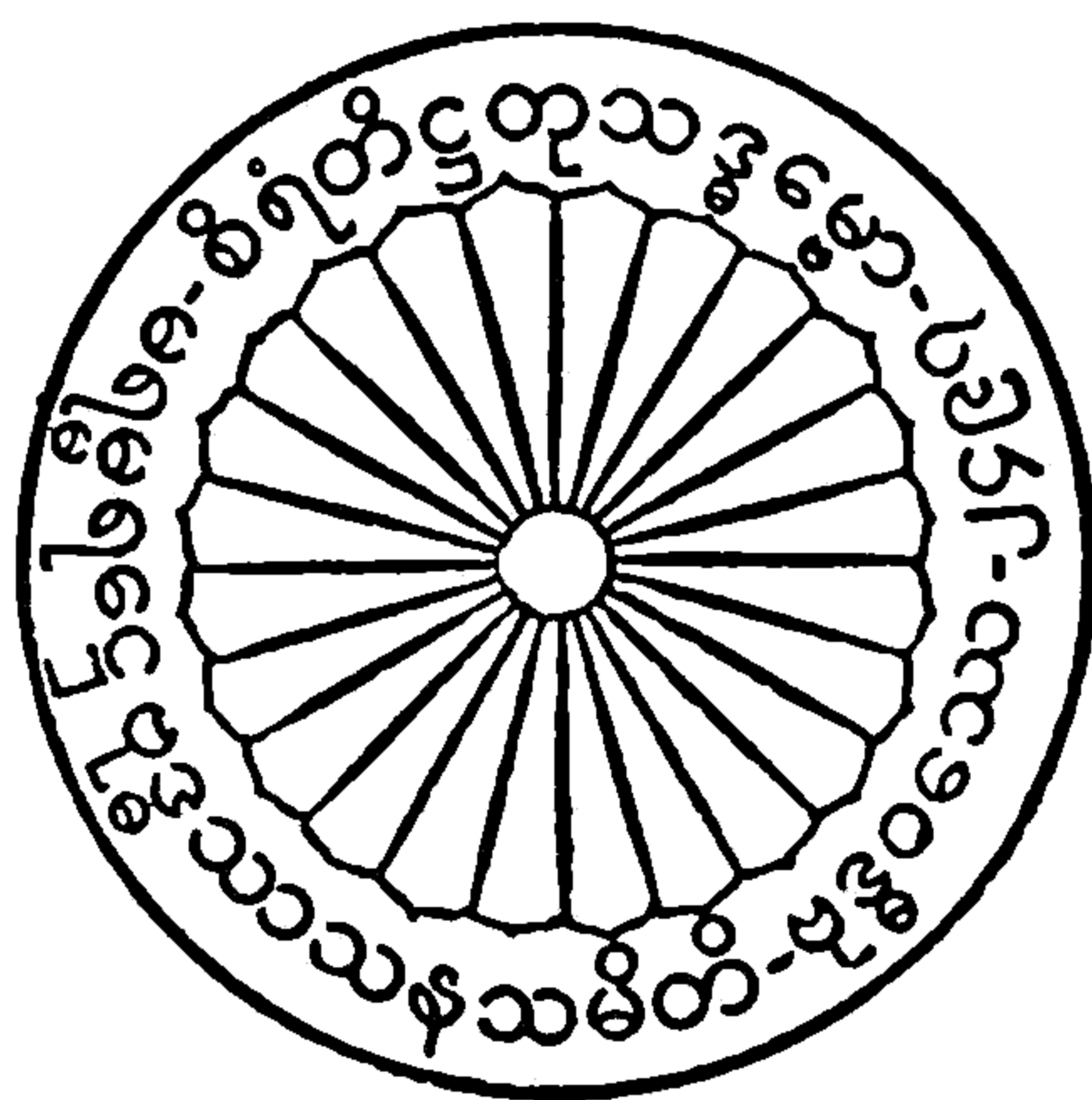

ဗုဒ္ဓဇော ဗုဒ္ဓသာသနသင်္ဂဏိယာ
ဗုဒ္ဓကယန္တလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

၂၀၁၉

သုတ္တန္တပိဋကေ သံယုတ္တနိကာယေ
နိဒါနဝဂ္ဂပါဠိယာ ဝ ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိယာ ဝ သံဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန ကတာ
သာရတ္ထပ္ပကာသိနီ နာမ

သံယုတ္တဌကထာ တြဉ်

မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါပိတာ

နိဒါန ဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋက

၁-နိဒါနသံယုတ္တ

၁-ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁
၂-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀
၃-ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀
၄-ဝိပဿီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉
၅-၁၀-သိဒ္ဓိသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၁

၂-အာဟာရဝဂ္ဂ

၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁
၂-မောဠိယဖဂ္ဂနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀
၃-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀
၄-ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁
၅-ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁
၆-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂
၇-အစေလကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃
၈-တိဗ္ဗရုကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၉-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၁၀-ပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈

၃-ဒသမလဝဂ္ဂ

၁-ဒသမလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁
၂-ဒုတိယဒသမလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁
၃-ဥပနိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉

သံ-၆ ၂-က

[ခ]

နိဒါန်းဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋက
၄-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂
၅-ဘူမိဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃
၇-ပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၅
၉-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၅
၄-ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ္ဂ			
၁-ဘူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၆
၂-ကဋ္ဌာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၇
၃-ဉာဏဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၂
၄-ဒုတိယဉာဏဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၃
၅-အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၃
၆-ဒုတိယအဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၄
၇-နတုမှသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၅
၈-စေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၅
၉-ဒုတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၇
၁၀-တတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၇
၅-ဂဟပတိဝဂ္ဂ			
၁-ပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၇
၂-ဒုတိယပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၈
၃-ဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၉
၄-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၉
၅-ဉာတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၉
၆-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၀
၇-ဇာနုဿောဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၀
၈-လောကာယတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၀
၉-အရိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၀
၁၀-ဒုတိယအရိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁

မာတိကာ			ပိဋက
	၆-ဒုက္ခဝဂ္ဂ		
၁-ပရိဝီဓံသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁
၂-ဥပါဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၅
၃-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇
၄-ဒုတိယသံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇
၅-မဟာရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇
၆-ဒုတိယမဟာရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၈
၇-တရုဏရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၁၀-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
	၇-မဟာဝဂ္ဂ		
၁-အဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၀
၂-ဒုတိယအဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ		...	၉၃
၃-ပုတ္တမံသုပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၄
၄-အတ္ထိရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ		...	၁၀၅
၅-နဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ		...	၁၀၆
၆-သမ္မသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၀
၇-နဠကလာပီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၂
၈-ကောသမ္ဘိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၃
၉-ဥပယန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၄
၁၀-သုသိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၄
	၈-သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ		
၁-ဇရာမရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၁၈
	၉-အန္တရပေယျာလ		
၁-သတ္တုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၁၈

[ဃ]

နိဒါန်းဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋက
	၂-အဘိသမယသံယုတ္တ		
၁-နခသိခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ		...	၁၁၉
၂-ပေါက္ခရဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၉
၃-သံဘောဇ္ဇဥဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၁၉
၅-ပထဝီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၂၀
	၃-ဓာတုသံယုတ္တ		
	၁-နာနတ္ထဝဂ္ဂ		
၁-ဓာတုနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၁
၂-ဖဿနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၁
၃-နောဖဿနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၁
၄-ဝေဒနာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၂
၅-ဒုတိယဝေဒနာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၂
၆-ဗဟိရဓာတုနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၂
၇-သညာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၂
၈-နောပရိယေသနာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၃
၉-ဗဟိရဖဿနာနတ္ထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၂၃
	၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ		
၁-သတ္တဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၄
၂-သနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၅
၃-ဂိဉ္ဇကာဝသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၈
၄-ဟိနာမိမုတ္တိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၉
၅-စက်မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၉
၆-သဂါထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၁
၇-အဿဒ္ဓသံသန္ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၁
၈-၁၂-အဿဒ္ဓမူလကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၃၂

မာတိကာ

ပိဋက

၃-ကမ္မပထဝဂ္ဂ

၁-၂-အသမာဟိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၃၂
၃-၅-ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၃၃
၆-အဋ္ဌကိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၇-ဒသင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၀

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-စတုဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၂-ပုဗ္ဗေသမ္ပောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၃-အစရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၃
၄-နောစေဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၄
၅-ဧကန္တဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၄
၆-၁၀-အဘိနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၄၄

၄-အနုမတဂ္ဂသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-တိဏကဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၅
၂-ပထဝီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၅
၃-အဿုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆
၄-ဒီရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆
၅-ပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆
၆-သာသပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၇
၇-သာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၇
၈-၉-ဂင်္ဂါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၄၇
၁၀-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၇

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ဒုဂ္ဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
၂-သုခိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၈

[၈]

နိဒါန်းဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ			ပိဋက
၃-တိသမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
၄-၉-မာတုသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
၁၀-ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၉

၅-ကဿပသံယုတ္တ

၁-သန္တုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၀
၂-အနောတ္တပ္ပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၃
၃-စန္ဒပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၄
၄-ကုလုပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၈
၅-ဇိဏ္ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၈
၆-ဩဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
၇-ဒုတိယဩဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၈-တတိယဩဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၉-ဈာနဘိညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၁၀-ဥပဿယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၃
၁၁-စီဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၄
၁၂-ပရိမရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၅
၁၃-သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၆

၆-လာဘသက္ကာရသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဒါရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၀
၂-ဗဠိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၀
၃-၄-ကုမ္မသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၉၀
၅-မိဠကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၁
၆-အသနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၁
၇-ဒိဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၁
၈-သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၂

နိဒါန်းဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

[ဆ]

မာတိကာ

ပိဋကံ

၉-ဝေရမ္ဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၂
၁၀-သဂါထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၂

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-သုဝဏ္ဏပါတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၉၃
၃-၁၀-သုဝဏ္ဏနိက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၉၃

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-မာတုဂါမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၉၃
၃-၆-ဧကပုတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၉၃
၇-တတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၄
၈-ဆဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၄
၉-ရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၄
၁၀-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၄

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-၄-ဘိန္ဒုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၉၄
၅-အဝိရပက္ကန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၅
၆-ပဉ္စရထသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၅
၇-၁၃-မာတုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၉၅

၇-ရာဟုလသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-၈-စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၉၆
၉-ဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၆
၁၀-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၇

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၁၀-စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
၁၁-အနုသယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
၁၂-အပဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၇

မာတိကာ			ပိဋက
	ဂ-လက္ခဏသံယုတ္တ		
	၁-ပဌမဝဂ္ဂ		
၁-အဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၉
၂-ပေသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၁
၃-ပိဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၁
၄-နိစ္ဆိဂ္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၁
၅-အသိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
၆-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
၇-ဥသုလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
၈-သုစိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
၉-ဒုတိယသုစိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၂
၁၀-ကုမ္ဘဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၃
	၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ		
၁-သသိသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၃
၂-ဂူထခါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၃
၃-နိစ္ဆိဂ္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၃
၄-မဂ်လိတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၄
၅-ဩကိလိနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၂၀၄
၆-အသိသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၄
၇-၁၁-ပါပဘိက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၀၅
	၉-ဩပဗ္ဗသံယုတ္တ		
၁-ကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၆
၂-နခသိခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၆
၃-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၆
၄-ဩက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၆
၅-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၇

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

[၈]

မာတိကာ			ပိဋက
၆-ဓနုဂ္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၇
၇-အာဏိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၉
၈-ကလိင်္ဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၁
၉-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၂
၁၀-ဗိလာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၃
၁၁-သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၃
၁၂-ဒုတိယသိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၃

၁၀-ဘိက္ခုသံယုတ္တ

၁-ကောလိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၄
၂-ဥပတိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၄
၃-ဃဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၅
၄-နဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၆
၅-သုဇာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၆
၆-လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၇
၇-ဝိသာခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၉
၈-နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၉
၉-တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၀
၁၀-ထေရနာမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၂
၁၁-မဟာကပ္ပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၃
၁၂-သဟာယကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၃

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ခန္ဓဝဋ္ဌသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ

ပိဋက

၁-ခန္ဓသံယုတ္တ

၁-နကုလပိတုဝဂ္ဂ

၁-နကုလပိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၉
၂-ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၆
၃-ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၈
၄-ဒုတိယဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၅-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၆-ပဋိသလ္လာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၇-ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၈-ဒုတိယဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၂
၉-ကာလတ္တယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၂
၁၀-၁၁-ကာလတ္တယဒုက္ခသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၄၂

၂-အနိစ္စဝဂ္ဂ

၁-၁၀-အနိစ္စသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၄၂
----------------------------	------	------	-----

၃-ဘာရဝဂ္ဂ

၁-ဘာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၂-ပရိညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၃-အဘိဇာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၄-၉-ဆန္ဒရာဂသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၁၀-အဃမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၁၁-ပဘဂ်သုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄

မာတိကာ		ပိုဒ်
၄-နတုမှာကဝဂ္ဂ		
၁-နတုမှာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၄
၂-ဒုတိယနတုမှာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၅
၃-အညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၅
၄-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၅
၅-၆-အာနန္ဒသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၂၄၅
၇-၁၀-အနုဓမ္မသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၂၄၆
၅-အတ္တဒီပဝဂ္ဂ		
၁-အတ္တဒီပသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၇
၂-ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၇
၃-အနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၈
၄-ဒုတိယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၈
၅-သမနုပဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၈
၆-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၄၉
၇-၈-သောဏသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၂၅၀
၉-၁၀-နန္ဒိက္ခယသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၂၅၀
(၆) ၁-ဥပယဝဂ္ဂ		
၁-ဥပယသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၀
၂-ဗီဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၀
၃-ဥဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၁
၄-ဥပါဒါနပရိပတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၄
၅-သတ္တဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၅
၆-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၆
၇-အနတ္တလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၆
၈-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၆
၉-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၇
၁၀-နိရုတ္တိပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၅၇

မာတိကာ

ပိဋကံ

(၇) ၂-အရဟန္တဝဂ္ဂ

၁-ဥပါဒိယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၀
၂-မညမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၀
၃-အဘိနန္ဒမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၀
၄-၆-အနိစ္စသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၅၀
၇-အနတ္တနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၀
၈-၁၀-ရဇနိယသဏ္ဍိတသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၅၉

(၈) ၃-ခဇ္ဇနိယဝဂ္ဂ

၁-၃-အဿာဒသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၅၉
၄-အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၉
၅-ဒုတိယအရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၁
၆-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၁
၇-ခဇ္ဇနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၆
၈-ပိဏ္ဍောလျသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၂၇၄
၉-ပါလိလေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၉
၁၀-ပုဏ္ဏမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၂

(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ

၁-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၃
၂-တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၄
၃-ယမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၄
၄-အနုရာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၆
၅-ဝက္ကလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၇
၆-အဿဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၉
၇-ခေမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၉
၈-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၁
၉-၁၀-ရာဟုလသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၉၂

[၁]

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ		ပိဋက
	(၁၀) ၅-ပုပ္ဖဝဂ္ဂ	
၁-နဒီသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၉၂
၂-ပုပ္ဖသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၉၃
၃-ဖေဏပိဏ္ဍပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၉၃
၄-၆-ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၂၉၇
၇-ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၉၈
၈-ဒုတိယဂဒ္ဒါလဗဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၂၉၉
၉-ဝါသိဇဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၀၀
၁၀-အနိစ္စသညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၀၃
	(၁၁) ၁-အန္တဝဂ္ဂ	
၁-အန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၀၄
၂-၃-ဒုက္ခသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၃၀၄
၄-ပရိညေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၀၄
၅-၁၀-သမဏသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၃၀၄
	(၁၂) ၂-ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂ	
၁-၂-အဝိဇ္ဇာသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၃၀၅
၃-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၀၅
၄-ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၀၅
၅-၉-ဗန္ဓနသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၃၀၅
၁၀-သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၀၅
၁၁-သုတဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ		၃၀၆
၁၂-၁၃-ကပ္ပသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၃၀၆
	(၁၃) ၃-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂ	
၁-၁၀-သမုဒယဓမ္မသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၃၀၆
	(၁၄) ၄-ကုက္ကုဒ္ဒဝဂ္ဂ	
၁-၁၄-ကုက္ကုဒ္ဒသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ		၃၀၆

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

[၈]

မာတိကာ

ပိဋကံ

(၁၅) ၅-ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂ

၁-၉-အဇ္ဈတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၇
၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၇

၂-ရာဇသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-မာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၈
၂-၁၀-သတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၈

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၁၂-မာရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၈
------------------------	------	------	-----

၃-၄-အာယာစနဝဂ္ဂါဒိ

၁-၁၁-မာရာဒိသုတ္တဇကောဒသကဝဏ္ဏနာ			၃၀၉
-------------------------------	------	------	-----

၃-ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တ

၁-သောတာပတ္တိဝဂ္ဂ

၁-ဝါတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၂-၄-ဧတံမမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၅-နတ္ထိဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၁
၆-ကရောတောသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၂
၇-ဟေတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၃
၈-၁၀-မဟာဒိဋ္ဌိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၃
၁၁-၁၈-အန္တဝါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၆

၂-ဒုတိယဂမနာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

....		၃၁၇
------	------	-----

၄-ဩက္ကန္တသံယုတ္တ

၁-၁၀-စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၇
--------------------------	------	------	-----

[တ]

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာ

မာတိကာ		ပိဋက
	၅-ဥပါဒသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ	 ၃၁၈
	၆-ကိလေသသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ	 ၃၁၈
	၇-သာရိပုတ္တသံယုတ္တ	
၁-၉-ဝိဝေကဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ		 ၃၁၈
၁၀-သုစိမုဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ		 ၃၁၈
	၈-နာဂသံယုတ္တ	
၁-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ		 ၃၁၉
၂-၅၀-ပဏီတတရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ		 ၃၂၀
	၉-သုပဏ္ဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ	 ၃၂၀
	၁၀-ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ	 ၃၂၁
	၁၁-ဝလာဟကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ	 ၃၂၁
	၁၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ	 ၃၂၃
	၁၃-ဈာနသံယုတ္တ	
၁-သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ		 ၃၂၃
၂-၅၅-သမာဓိမူလကဋ္ဌိတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ		 ၃၂၃

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒါန်း သံယုတ္တဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-နိဒါနသံယုတ္တ

၁-ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ဧဝံ မေ သုတန္တိ နိဒါနဝဂ္ဂေ ပဌမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တံ။ တတြာယံ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ—တတြ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ ဧတ္ထံ တတြာတိ ဒေသကာလပရိဒီပနံ။ တံ ဟိ “ယံ သမယံ ဝိဟရတိ၊ တတြ သမယေ၊ ယသ္မိဉ္စ ဇေတဝနေ ဝိဟရတိ၊ တတြ ဇေတဝနေ”တိ ဒီပေတိ။ ဘာသိတဗ္ဗယုတ္တေ ဝါ ဒေသကာလေ ဝိဒီပေတိ။ န ဟိ ဘဂဝါ အယုတ္တေ ဒေသေ ကာလေ စ ဓမ္မံ ဘာသတိ။ “အကာလော ခေါ် တာဝ ဗာဟိယာ”တိ အာဒိ၊ စေတ္ထ သာဓကံ။ ခေါ်တိ ပဒပူရဏမတ္ထေ၊ အဝဓာရဏေ ဘိက္ခုကာလတ္ထေ ဝါ နိပါတော။ ဘဂဝါတိ လောကဂရိဒီပနံ။ ဘိက္ခုတိ ကထာသဝနယုတ္တပုဂ္ဂလဝစနံ။ အပိစေတ္ထ “ဘိက္ခုကောတိ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈပဂတောတိ ဘိက္ခု”တိ အာဒိနာ နယေန ဝစနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာမန္တေသီတိ အာလပိ အဘာသိ သမ္မော-ဓေသိ၊ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ အညတြ ပန ဉ္ဗပနေပိ? ဟောတိ။ ယထာဟ

၁-တတ္ထ (သီ)၊ တတြ (သျှာ) ၂-တသ္မိံ (သီ) ၃-ဒေသကာလေတိ (သီ) ၄-ခု ၁-ဂ၅-ပိဋ္ဌေ။
၅-အဝဓာရဏတ္ထေ (သီ) ၆-ဝိ ၁-၂ ဂ၊ အဘိ ၂-၂၅၄-ပိဋ္ဌေသု။ ၇-ဝိညာပနေပိ (သျှာ)

“အာမန္တယာမိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ၊ ပဋိဝေဒယာမိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ”တိ။ ပက္ခောသနေပိ။ ယထာဟ “ဧဟိ တံ ဘိက္ခု မမ ဝစနေန သာရိပုတ္တံ အာမန္တေဟိ”တိ။ ဘိက္ခဝေါတိ အာမန္တနာကာရဒီပနံ။ တဉ္စ ဘိက္ခုနသီလတာဒိဂုဏယောဂသိဒ္ဓတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခုနသီလတာဂုဏယုတ္တောပိ ဟိ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနဓမ္မတာဂုဏယုတ္တောပိ ဘိက္ခုနေ သာရုကာရိတာဂုဏယုတ္တောပီတိ သဒ္ဓဝိဒူ မညန္တိ။ တေန စ တေသံ ဘိက္ခုနသီလတာဒိဂုဏယောဂသိဒ္ဓေန ဝစနေန ဟိနာဓိကဇနသေဝိတဝုတ္တိံ ပကာသေန္တော ဥဒ္ဓတဒိနဘာဝနိဂ္ဂဟံ ကရေတိ။ “ဘိက္ခဝေါ”တိ ဣမိနာ စ ကရုဏာဝိပ္ပာရိသောဓမ္မဟဒယနယနနိပါတပုဗ္ဗင်္ဂမေန ဝစနေန^၂ တေ အတ္တနော အဘိဓုခေ ကရောန္တော တေနော ကထေတုကမျတဒီပကေန နေသံ ဝစနေန သောတုကမျတံ ဇနေတိ၊ တေနော စ သမ္မောနေတ္ထေန သာရကံ မနသိကာရေပိ နိယောဇေတိ။ သာရကံ မနသိကာရာယတ္တာ^၃ ဟိ သာသနသမ္ပတ္တိ။

အပရေသုပိ ဒေဝမနုဿေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ကသ္မာ ဘိက္ခုယေဝ အာမန္တေသီတိ စေ။ ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌာသန္ဓသဒါသန္တိဟိတဘာဝတော။ သဗ္ဗပရိသသာဓာရဏာ ဟိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ၊ ပရိသာယ ဇေဋ္ဌာ ဘိက္ခု ပဌမံ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ သေဋ္ဌာ အနဂါရိယဘာဝံ အာဒိ^၄ ကတွာ သတ္ထုစရိယာနုဝိဓာယကတ္တာ သကလသာသနပဋိဂ္ဂါဟကတ္တာ စ၊ အာသန္ဓာ တတ္ထ နိသိန္ဓေသု သတ္ထုသန္တိကတ္တာ၊ သဒါသန္တိဟိတာ သတ္ထုသန္တိကာဝစရတ္တာတိ။ အပိစ တေ ဓမ္မဒေသနာယ ဘာဇနံ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပတ္တိသမ္ဘာဝတော။ ဝိသေသတော စ ဧကစ္စေ ဘိက္ခုယေဝ သန္ဓာယ အယံ ဒေသနာပီတိ ဧဝံ အာမန္တေသိ။

ကိမတ္ထံ ပန ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ပဌမံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ၊ န ဓမ္မမေဝ ဒေသေသီတိ။ သတိဇနနတ္ထံ။ ဘိက္ခု အညံ စိန္တေန္တာပိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာပိ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခန္တာပိ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောန္တာပိ နိသိန္ဓာ ဟောန္တိ၊ တေ အနာမန္တေတွာ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ “အယံ ဒေသနာ ကိံနိဒါနာ ကိံပစ္စယာ ကတမာယ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ ဒေသိတာ”တိ သလ္လက္ခေတုံ အသက္ခောန္တာ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဝါ ဂဏှေယျံ၊ န ဝါ ဂဏှေယျံ၊ တေန နေသံ သတိဇနနတ္ထံ ဘဂဝါ ပဌမံ အာမန္တေတွာ ပစ္ဆာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

ဘဒန္တေတိ ဂါရဝဝစနမေတံ၊ သတ္ထုနော ပဋိဝစနဒါနံ ဝါ။ အပိစေတ္ထ “ဘိက္ခဝေါ”တိ ဝဒမာနော ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာလပတိ။ “ဘဒန္တေ”တိ ဝဒမာနာ တေ ဘဂဝန္တံ ပစ္စာလပန္တိ။ တထာ ဟိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ ဘဂဝါ အဘာသတိ။

၁-အံ ၃-ဘဂဝ-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-....နိဟိတပုဗ္ဗင်္ဂမဝစနေန (သီ) ၃-မနသိကာရယုတ္တာ (သျှာ)

ဘဂဝန္တံ ပန ဥပသင်္ကမိတွာ စတသော ပရိသာ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ နာဂါ သုပဏ္ဏာ ဂန္ဓဗ္ဗာ အသုရာ ယက္ခာ မဟာရာဇာနော တာဝတိံသာဒယော ဒေဝါ မဟာဗြဟ္မာတိ ဧဝမာဒယော “ဗောဇ္ဈင်္ဂါဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဘန္တေ ဝုစ္ဆန္တိ၊ နိဝရဏာ နိဝရဏာတိ ဘန္တေ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဣမေ န ခေါ ဘန္တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ကိံသုစ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌ”န္တိအာဒိနာ^၆ နယေန ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တိ။ ဧဝံပုဋ္ဌေန ဘဂဝတာ

၆-သံ ၁-၂၁၆၊ ၃ ၁-၃၀၆-ပိဋကံ။

ယာနိ ကထိတာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တာဒိနိ၊ ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ ဒေဝတာ-
 သံယုတ္တ မာရသံယုတ္တ ဗြဟ္မသံယုတ္တ သက္ကပဉ္စ စူဠဝေဒလ္လ မဟာဝေဒလ္လ သာမည-
 ဖလအာဠဝက သူစလောမ ခရလောမသုတ္တာဒိနိ၊ တေသံ ပုစ္ဆာဝသိကော
 နိက္ခေပေါ။

ယာနိ ပန တာနိ ဥပ္ပန္နံ ကာရဏံ ပဋိစ္စကထိတာနိ၊ သေယျထိဒံ ? ဓမ္မဒါယာဒံ
 စူဠသီဟနာဒသုတ္တံ ပုတ္တမံသုပမံ ဒါရက္ခန္ဓုပမံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓုပမံ ဖေဏပိဏ္ဍုပမံ
 ပါရိစ္ဆတ္တကူပမန္တိ ဧဝမာဒိနိ၊ တေသံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော နိက္ခေပေါ။

ဧဝမေတေသု စတူသု နိက္ခေပေသု ဣမဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တဿ ပရဇ္ဈာ-
 သယော နိက္ခေပေါ။ ပရပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေန ဟိဒံ ဘဂဝတာ နိက္ခိတ္တံ။
 ကတမေသံ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဝသေနာတိ? ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူနံ။ စတ္တာရော ဟိ
 ပုဂ္ဂလာ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူ ဝိပဋ္ဌိတညူ နေယျော ပဒပရမောတိ။ တတ္ထ ယဿ
 ပုဂ္ဂလဿ သဟ ဥဒါဟဋ္ဌဝေလာယ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ
 ပုဂ္ဂလော ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထေ ဝိဘဇိယမာနေ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော
 ဝိပဋ္ဌိတညူ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓေသတော ပရိပုစ္ဆတော ယောနိသော မနသိ-
 ကရောတော ကလျာဏမိတ္တေ သေဝတော ဘဇတော ပယိရူပါသတော
 အနုပုဗ္ဗေန ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော နေယျော။
 ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟုမ္ပိ သုဏတော ဗဟုမ္ပိ ဓာရယတော ဗဟုမ္ပိ ဝါစယတော န
 တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော
 ပဒပရမော။ ဣတိ ဣမေသု စတူသု ပုဂ္ဂလေသု ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူပုဂ္ဂလာနံ^၁ အဇ္ဈာ-
 သယဝသေန ဣဒံ သုတ္တံ နိက္ခိတ္တံ။

တဒါ ကိရ ပဉ္စသတာ ဇနပဒဝါသိကာ ဘိက္ခု သဗ္ဗေဝ ကေစရာ ဒွိစရာ
 တိစရာ စတုစရာ ပဉ္စစရာ သဘာဝဝုတ္တိနော ဓုတင်္ဂဓရာ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ယုတ္တ-
 ယောဂါ ဝိပဿကာ သဏ္ဌံ သုခုမံ^၂ သုညတံ ပစ္စယာကာရဒေသနံ ပတ္တယမာနာ
 သာယနသမယေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝန္တိတွာ ရတ္တကမ္မလသာဏိယာ
 ပရိက္ခိပမာနာ ဝိယ ဒေသနံ ပစ္စာသိသမာနာ^၃ ပရိဝါရေတွာ နိသီဒိ^၄သု။
 တေသံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဘဂဝါ ဣဒံ သုတ္တံ အာရဘိ။ ယထာ ဟိ
 ဆေကော စိတ္တကာရော အပရိကမ္မကတဘိတ္တိ^၅ လဘိတွာ န အာဒိတောဝ
 ရူပံ သမုဋ္ဌာပေသိ၊ မဟာမတ္တိကလေပါဒီဟိ ပန ဘိတ္တိပရိကမ္မံ တာဝ ကတွာ

၁-ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူနံ ပုဂ္ဂလာနံ (သီ) ၂-သဏ္ဌသုခုမံ (သီ) ၃-ပစ္စာသိသမာနာ (သီ၊ သျှာ)

ကတပရိကမ္မာယ ဘိတ္တိယာ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ကတပရိကမ္မံ ပန ဘိတ္တိံ လဘိတွာ ဘိတ္တိပရိကမ္မဗျာပါရံ အကတွာ ရင်္ဂဇာတာနိ ယောဇေတွာ ဝဋ်ကံ ဝါ တူလိကံ ဝါ အာဒါယ ရူပမေဝ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဧဝမေဝ ဘဂဝါ အကတာ-ဘိနိဝေသံ အာဒိကမ္မိကကုလပုတ္တံ လဘိတွာ နာဿ အာဒိတောဝ အရဟတ္တ-ပဒဋ္ဌာနံ သဏှံ သုခုမံ သုညတံ ဝိပဿနာလက္ခဏံ အာစိက္ခတိ၊ သီလသမာဓိ-ကမ္မဿကတာဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါယ ပန ယောဇေန္တော ပုဗ္ဗဘာဂပုဂ္ဂိုလံ တာဝ အာစိက္ခတိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“တသ္မာတိဟ တံ ဘိက္ခု အာဒိမေဝ ဝိသောဓေဟိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။ ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓံ ဒိဋ္ဌိ စ ဥဇုကာ။ ယတော ခေါတေ ဘိက္ခု သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓံ ဘဝိဿတိ ဒိဋ္ဌိ စ ဥဇုကာ။ တတော တံ ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ တိဝိဓေန ဘာဝေယျာသိ”။ ကတမေ စတ္တာရော၊ ဣမ တံ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရာဟိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ။ ပ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ကာယေ။ ပ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိ ဝိဟရာဟိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ယတော ခေါ တံ ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဧဝံ တိဝိဓေန ဘာဝေယျာသိ၊ တတော တုယံ ဘိက္ခု ယာ ရတ္ထိ ဝါ ဒိဝသော ဝါ အာဂမိဿတိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကင်္ခါ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ နော ပရိဟာနိ”တိ ၂။

ဧဝံ အာဒိကမ္မိကကုလပုတ္တဿ သီလကထာယ ပရိကမ္မံ ကထေတွာ အရ-ဟတ္တပဒဋ္ဌာနံ သဏှံ သုခုမံ သုညတံ ဝိပဿနာလက္ခဏံ အာစိက္ခတိ။

ပရိသုဒ္ဓသီလံ ပန အာရဒ္ဓဝီရိယံ ယုတ္တယောဂံ ဝိပဿကံ လဘိတွာ နာဿ ပုဗ္ဗဘာဂပုဂ္ဂိုလံ အာစိက္ခတိ၊ ဥဇုကမေဝ ပန အရဟတ္တပဒဋ္ဌာနံ သဏှံ^၁ သုခုမံ သုညတံ ဝိပဿနာလက္ခဏံ အာစိက္ခတိ။ ဣမေ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု၊ ပုဗ္ဗဘာဂပုဂ္ဂိုလံ ပရိသောဓေတွာ ဌိတာ သုဓန္တသုဝဏ္ဏသဒိဿာ သုပရိမဇ္ဇိတမဏိက္ခန္ဓသန္တိဘာ၊ ဧကော လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ နေသံ အနာဂတော၊ ဣတိ တဿာဂမနတ္ထာယ သတ္တာ တေသံ အဇ္ဈာသယံ အပေက္ခမာနော ဣဒံ သုတ္တံ အာရဘိ ၄။

၁-မနသိကရေယျာသိ (သီ)

၃-တေသံ အဇ္ဈာသယံ သဏှံ (က)

၂-သံ ၃-၁ ၂၄-ပိဋေ။

၄-အာဟရိ (သျှာ)

တတ္ထ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိ ပစ္စယာကာရံ။ ပစ္စယာကာရော ဟိ အညမညံ ပဋိစ္စ သဟိတေ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တသ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဝုစ္စတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော ဂဟေတဗ္ဗော။

ဝေါတိ အယံ ဝေါ-သဒ္ဓေါ ပစ္စတ္တဥပယောဂကရဏသမ္ပဒါနသာမိဝစန- ပဒပူရဏေသု ဒိဿတိ။ “ကစ္စိ ပန ဝေါ အနုရုဒ္ဓါ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ”တိ- အာဒိသု^၁ ဟိ ပစ္စတ္တေ ဒိဿတိ။ “ဂစ္ဆထ ဘိက္ခဝေ ပဏာမေမိ ဝေါ”တိအာဒိသု^၂ ဥပယောဂေ။ “န ဝေါ မမ သန္တိကေ ဝတ္ထုဗ္ဗ”န္တိအာဒိသု^၂ ကရဏေ။ “ဝနပတ္တ- ပရိယာယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမီ”တိအာဒိသု^၃ သမ္ပဒါနေ။ “သဗ္ဗေသံ ဝေါ သာရိပုတ္တ သုဘာသိတ”န္တိအာဒိသု^၄ သာမိဝစနေ။ “ယေ ဟိ ဝေါ အရိယာ ပရိသုဒ္ဓကာယကမ္မန္တာ”တိအာဒိသု^၅ ပဒပူရဏမတ္တေ။ ဣဓ ပနာယံ သမ္ပဒါနေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘိက္ခဝေတိ ပတိဿဝေန အဘိမုဒိဘူတာနံ ပုန အာလပနံ။ ဒေသေဿာမီတိ ဒေသနာပဋိဇာနနံ။ တံ သုဏာထာတိ တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တံ ဒေသနံ မယာ ဝုစ္စမာနံ သုဏာထ။

သာဓုကံ မနသိ ကရေထာတိ ဧတ္ထ ပန သာဓုကံ သာဓုတိ ဧကတ္ထမေတံ။ အယဉ္စ သာဓုသဒ္ဓေါ အာယာစနသမ္ပုဋ္ဌန္တနသမ္ပဟံသနသုန္တရဒဠိကမ္မာဒိသု ဒိဿတိ။ “သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူ”တိအာဒိသု^၆ ဟိ အာယာစနေ ဒိဿတိ။ “သာဓု ဘန္တေတိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ”တိအာဒိသု^၇ သမ္ပုဋ္ဌန္တနေ။ “သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တာ”တိအာဒိသု^၈ သမ္ပဟံသနေ။

“သာဓု ဓမ္မရုစိ ရာဇာ၊ သာဓု ပညာဏဝါ နရော။

သာဓု မိတ္တာနမဒြုဗ္ဗော^၉၊ ပါပဿ အကရဏံ သုခ”န္တိ—

အာဒိသု^{၁၀} သုန္တရေ။ “တေန ဟိ ပြာဟ္မဏ သာဓုကံ သုဏာဟိ”တိအာဒိသု^{၁၁} သာဓုကသဒ္ဓေါယေဝ ဒဠိကမ္မေ၊ အာဏတ္တိယန္တိပိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပနာယံ ဧတ္ထေဝ ဒဠိကမ္မေ အာဏတ္တိယာ စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သုန္တရတ္ထေပိ ဝုစ္စတိ။ ဒဠိကရဏတ္ထေန ဟိ “ဒဠိ ဣမံ ဓမ္မံ သုဏာထ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှန္တာ”၊ အာဏတ္တိ- အတ္ထေန “မမ အာဏတ္တိယာ သုဏာထ”၊ သုန္တရတ္ထေန “သုန္တရမိမံ ဘဒ္ဒကံ ဓမ္မံ

၁-မ ၁-၂၆၆၊ ဝိ ၃-၄၉၈-ပိဋ္ဌသု။ ၂-မ ၂-၁၂၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၁၄၉-ပိဋ္ဌေ။

၄-မ ၁-၂၈၁-ပိဋ္ဌေ။

၅-မ ၁-၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၆-အံ ၁-၅၇၁၊ သံ ၂-၂၉၄၊ သံ ၃-၁၄၃-ပိဋ္ဌသု။

၇-မ ၃-၆၆-ပိဋ္ဌေ။

၈-ဒီ ၃-၂၂၆-ပိဋ္ဌေ။

၉-မိတ္တာနမဒြုဗ္ဗော (သျှာ၊ က)

၁၀-ခု ၆-၄၅-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။

၁၁-အံ ၂-၁၉၇-ပိဋ္ဌေ။

သုဏာထာ”တိ ဧတံ ဒီပိတံ ဟောတိ။ မနသိ ကရောထာတိ အာဝဇ္ဇေယ၊ သမန္ဓာဟရထာတိ အတ္ထော။ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ ဟုတွာ နိဿာမေယ၊ စိတ္တေ ကရောထာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒါနေတ္ထ တံ သုဏာထာတိ သောတိန္ဒြိယဝိက္ခေပနိဝါရဏမေတံ။ သာဓုကံ မနသိ ကရောထာတိ မနသိကာရေ ဒဠိကမ္ပနိယောဇနေန မနိန္ဒြိယဝိက္ခေပ-
နိဝါရဏံ။ ပုရိမံ စေတ္တ ဗျဉ္ဇနဝိပလ္လာသဂါဟနိဝါရဏံ၊ ပစ္ဆိမံ အတ္တဝိပလ္လာသ-
ဂါဟနိဝါရဏံ။ ပုရိမေန စ ဓမ္မဿဝနေ နိယောဇေတိ၊ ပစ္ဆိမေန သုတာနံ
ဓမ္မာနံ ဓာရဏူပပရိက္ခာသု။ ပုရိမေန စ “သဗျဉ္ဇနော အယံ ဓမ္မော၊ တသ္မာ
သဝနိယော”တိ ဒီပေတိ၊ ပစ္ဆိမေန “သာတ္ထော၊ တသ္မာ မနသိ ကာတဗ္ဗော”တိ။
သာဓုကပဒံ ဝါ ဥဘယပဒေဟိ ယောဇေတွာ “ယသ္မာ အယံ ဓမ္မော ဓမ္မဂမ္ဘီရော
စ ဒေသနာဂမ္ဘီရော စ၊ တသ္မာ သုဏာထ သာဓုကံ။ ယသ္မာ အတ္တဂမ္ဘီရော
စ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရော စ၊ တသ္မာ သာဓုကံ မနသိ ကရောထာ”တိ ဧဝံ ယောဇနာ
ဝေဒိတဗ္ဗော”။ ဘာသိဿာမီတိ ဒေသေဿာမိ။ “တံ သုဏာထာ”တိ ဧတ္ထ
ပဋိညာတံ ဒေသနံ သံခိတ္တတောဝ န ဒေသေဿာမိ၊ အပိစ ခေါ ရိတ္တာရတောပိ
နံ ဘာသိဿာမီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သင်္ခေပဝိတ္တာရဝါစကာနိ ဟိ ဧတာနိ
ပဒါနိ။ ယထာဟ ဝဂီသတ္ထေရော—

“သံခိတ္တေနပိ ဒေသေတိ၊ ရိတ္တာရေနပိ ဘာသတိ။
သာဠိကာယိဝ နိဋ္ဌေါသော၊ ပဋိဘာနံ ဥဒါရယိ”တိ ၂။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဥဿာဟဇာတာ ဟုတွာ ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။
ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ သတ္တု ဝစနံ သမ္ပုဋိန္ဒြိယံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေသုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အထ နေသံ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ ဧတံ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ “ကတမော စ
ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိအာဒိံ သကလံ သုတ္တံ အဝေါစ။ တတ္ထ ကတမော
စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ ပဉ္စဝိဓာ ဟိ ပုစ္ဆာ
အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ
ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာတိ၊ တာသံ ဣဒံ နာနတ္ထံ—

ကတမာ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ”။ ပကတိယာ လက္ခဏံ အညာတံ ဟောတိ
အဒိဋ္ဌံ အတုလိတံ အတိရိတံ အဝိဘူတံ အဝိဘာဝိတံ၊ တဿ ဉာဏာယ

ဒဿနာယ တုလနာယ တိရဏာယ ဝိဘူတာယ^၁ ဝိဘာဝနတ္ထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ။

ကတမာ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ။ ပကတိယာ လက္ခဏံ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ တုလိတံ တိရိတံ ဝိဘူတံ ဝိဘာဝိတံ၊ သော အညေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ သဒ္ဓိံ^၂ သံသန္ဓနတ္ထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ။

ကတမာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ။ ပကတိယာ သံသယပက္ခန္ဓော^၂ ဟောတိ ဝိမတိပက္ခန္ဓော ဒွေဋ္ဌကဇောတော “ဧဝံ န ခေါ၊ န န ခေါ၊ ကထံ န ခေါ”တိ၊ သော ဝိမတိစ္ဆေဒနတ္ထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ။

ကတမာ အနုမတိပုစ္ဆာ။ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ အနုမတိယာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ “တံ ကိံ မညှထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ၊ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ၊ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ ဧသောဟမသ္မိ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ၊ နော ဟေတံ ဘန္တေတိ^၃။ အယံ အနုမတိပုစ္ဆာ။

ကတမာ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ။ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ ကထေတုကမျတာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သတိပဋ္ဌာနာ။ ကတမေ စတ္တာရော”တိ^၄၊ အယံ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာတိ။

တတ္ထ ဗုဒ္ဓါနံ ပုရိမာ တိဿော ပုစ္ဆာ နတ္ထိ။ ကသ္မာ? ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ တီသု အဒ္ဓါသု ကိဉ္စိ သင်္ခတံ အဒ္ဓါဝိမုတ္တံ ဝါ အသင်္ခတံ အဒိဋ္ဌံ အဇောတိတံ အတုလိတံ အတိရိတံ အဝိဘူတံ အဝိဘာဝိတံ နာမ နတ္ထိ၊ တေန နေသံ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ နတ္ထိ။ ယံ ပန ဘဂဝတာ အတ္တနော ဉာဏေန ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ တဿ အညေန သမဏေန ဝါ မြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ မြဟ္မနာဝါသဒ္ဓိံ^၅ သံသန္ဓနကိစ္စံနတ္ထိ၊ တေနဿ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ နတ္ထိ။ ယသ္မာ ပနေသ အကထံကထိ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော သဗ္ဗဓမ္မေသု ဝိဟတသံသယော၊ တေနဿ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ နတ္ထိ။ ဣတရာ ပန ဒွေ ပုစ္ဆာ ဘဂဝတော အတ္ထိ၊ တာသု အယံ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣဒါနိ တာဝ ပုစ္ဆာယ ပုဋ္ဌံ^၅ ပစ္စယာကာရံ ဝိဘဇန္တော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာတိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထ စ ယထာ နာမ “ပိတရံ ကထေဿာမိ”တိ

၁-ဝိဘူတတာယ (သီ)၊ ဝိဘူတတ္ထာယ (ခု ၈-၅၀-ပိဋေ စူဠနိဒ္ဒေသေ။)
၂-သံသယပက္ခန္ဓော (သီ) ၃-သံ ၂-၇၃-ပိဋာဒိသု။
၄-ဒီ ၂-၂၃၀-ပိဋာဒိသု။ ၅-သဒ္ဓိံ (သျှ)၊ သုဒ္ဓံ (က)

အာရဒ္ဓေါ “တိဿဿ ဝိတာ သောဏဿ ဝိတာ” တိ ပဌမတရံ ပုတ္တမ္ပိ ကထေတိ၊
 ဧဝမေဝ ဘဂဝါ ပစ္စယံ ကထေတုံ အာရဒ္ဓေါ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ” တိ-
 အာဒိနာ နယေန သင်္ခါရာဒီနံ ပစ္စယေ အဝိဇ္ဇာဒိဓမ္မေ ကထေန္တော ပစ္စယုပ္ပန္နမ္ပိ
 ကထေသိ။ အာဟာရဝဂ္ဂဿ ပန ပရိယောသာနေ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉ္စ ဝေါဘိက္ခဝေ
 ဒေသေဿာမိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ စ ဓမ္မေ” တိ^၁ ဥဘယံ အာရဘိတွာ ဥဘယမ္ပိ
 ကထေသိ။ ဣဒါနိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒိသု ပန အဝိဇ္ဇာ စ သာ
 ပစ္စယော စာတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော။ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိတိ
 ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရေန
 ပန သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နာ အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ကထိတာ၊
 တသ္မာ သာ တတ္ထ ကထိတဝသေနော ဂဟေတဗ္ဗာ။

ပဋိလောမကထာယံ ပန အဝိဇ္ဇာယ တွေဝါတိ အဝိဇ္ဇာယ တု ဧဝ။ အသေသ-
 ဝိရာဂနိရောဓာတိ ဝိရာဂသင်္ခါတေန မဂ္ဂေန အသေသနိရောဓာ။ သင်္ခါရနိရော-
 ဓာတိ သင်္ခါရာနံ အနုပ္ပါဒနိရောဓော ဟောတိ။ ဧဝံနိရောဓာနံ ပန သင်္ခါရာနံ
 နိရောဓာ ဝိညာဏာဒီနဉ္စ နိရောဓာ နာမရူပါဒီနိ နိရုဒ္ဓါနိယေဝ ဟောန္တိတိ
 ဒေသေတုံ သင်္ခါရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓောတိအာဒိနိ ဝတ္တာ ဧဝမေတဿ
 ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိတိ အာဟ။ တတ္ထ ကေဝလ-
 သာတိ သကလဿ၊ သုဒ္ဓဿ ဝါ၊ သတ္တဝိရဟိတဿာတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခက္ခန္ဓ-
 သာတိ ဒုက္ခရာသိဿ။ နိရောဓော ဟောတိတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ ဣတိ
 ဘဂဝါ အနုလောမတော ဒွါဒသဟိ ပဒေဟိ ဝဇ္ဇကထံ ကထေတွာ တမေဝ
 ဝဇ္ဇံ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ ပဋိလောမတော ဒွါဒသဟိ ပဒေဟိ ဝိဝဇ္ဇံ ကထေန္တော
 အရဟတ္တေန ဒေသနာယ ကူဠံ ဂဏှိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ တေ ပဉ္စသတာ
 အာရဒ္ဓဝိပဿကာ ဥဋ္ဌဋ္ဌိတညူပုဂ္ဂလာ သူရိယရသ္မိသမ္ပုဋ္ဌာနိ ပရိပါကဂတာနိ
 ပဒုမာနိ ဝိယ၊^၂ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈိတွာ^၃ အရဟတ္တဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ^၄ သု။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါတိ ဣဒံ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇဝသေန သကလသုတ္တံ ဘဂဝါ အဝေါစ။
 အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခုတိ တုဋ္ဌစိတ္တာ တေ ပဉ္စသတာ ဒီဏာသဝါ ဘိက္ခု။
 ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ ကရဝိကရုတမဉ္ဇုနာ ကဏ္ဍသုခေန ပဏ္ဍိတ-
 ဇနဟဒယာနံ အမတာဘိသေကသဒိသေန ဗြဟ္မဿရေန ဘာသတော

၁-သံ ၁-၂၆၄-ပိဋ္ဌေ။

၂-သူရိယရသ္မိသမ္ပုဋ္ဌာနိ ဝိယ ပရိပါကဂတာနိ ပဒုမာနိ (သိ)

၃-ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ (သိ)၊ ဝိဗုဇ္ဈိတွာ (သျှာ)

ဘဂဝတော ဝစနံ အဘိနန္ဒိံသု၊ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပုဋိန္ဒိံသု စာတိ
အတ္ထော။ တေနတံ ဝုစ္စတိ—

“သုဘာသိတံ သုလပိတံ၊ သာဓု သာဓူတိ တာဒိနော။
အနုမောဒမာနာ သိရဿ၊ သမ္ပုဋိန္ဒိံသု ဘိက္ခဝေါ”တိ။

ပဌမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေပိ ဝုတ္တနယေနော သုတ္တနိက္ခေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန
ဝိသေသော—ပဌမံ ဥပ္ပုဋိတညူပုဂ္ဂလာနံ ဝသေန သင်္ခေပတော ဒဿိတံ၊ ဣဒံ
ဝိပဋ္ဌိတညူနံ ဝသေန ဝိတ္တာရတောတိ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန သုတ္တေ စတဿော
ဝလ္လိဟာရကပုရိသုပမာ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ တာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တာ ဧဝ။ ယထာ ဟိ
ဝလ္လိဟာရကော ပုရိသော ဝလ္လိယာ အဂ္ဂံ ဒိဿာ တဒနုသာရေန မူလံ ပရိယေ-
သန္တော တံ ဒိဿာ ဝလ္လိံ မူလေ ဆေတွာ အာဒါယ ကမ္မေ ဥပနေယျ၊ ဧဝံ
ဘဂဝါဝိတ္တာရဒေသနံ ဒေသေန္တော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ အဂ္ဂဘူတာ ဇရာမရဏာ^၁
ပဋ္ဌာယ ယာဝ မူလဘူတံ အဝိဇ္ဇာပဒံ၊ တာဝ ဒေသနံ အာဟရိတွာ ပန ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ
ဒေသေန္တော နိဋ္ဌပေသိ။

တတြာယံ ဇရာမရဏာဒီနံ ဝိတ္တာရဒေသနာယ အတ္တနိစ္ဆယော—ဇရာ-
မရဏနိဗ္ဗေသေ တာဝ တေသံ တေသန္တိ^၂ အယံ သင်္ခေပတော အနေကေသံ
သတ္တာနံ သာဓာရဏနိဗ္ဗေသောတိ ဝိညာတဗ္ဗော။ ယာ ဒေဝဒတ္တဿ ဇရာ၊
ယာ သောမဒတ္တဿာတိ ဧဝံ ဟိ ဒိဝသမ္ပိ ကထေန္တဿ နေဝ သတ္တာ ပရိယာ-
ဒါနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဣမေဟိ ပန ဒွိဟိ ပဒေဟိ န ကောစိ သတ္တော အပရိယာဒိန္တော
ဟောတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “အယံ သင်္ခေပတော အနေကေသံ သတ္တာနံ
သာဓာရဏနိဗ္ဗေသော”တိ။ တဒ္ဓိ တဒ္ဓိတိ အယံ ဂတိဇာတိဝသေန အနေကေသံ
သတ္တနိကာယာနံ သာဓာရဏနိဗ္ဗေသော။ သတ္တနိကာယေတိ သာဓာရဏ-
နိဗ္ဗေသေန နိဋ္ဌိဋ္ဌဿ သရူပနိဒဿနံ။ ဇရာ ဇီရဏတတိအာဒိသု ပန ဇရာတိ
သဘာဝနိဗ္ဗေသော။ ဇီရဏတတိ အာကာရနိဗ္ဗေသော။ ခဏ္ဍိစ္စန္တိအာဒယော
တယော ကာလာတိက္ကမေ ကိစ္စနိဗ္ဗေသော၊ ပစ္ဆိမာ ခွေ ပကတိနိဗ္ဗေသော။
အယံ ဟိ ဇရာတိ ဣမိနာ ပဒေန သဘာဝတော ဒီပိတာ၊ တေနဿာယံ

သဘာဝနိဒ္ဒေသော။ ဇီရဏတတိ ဣမိနာ အာကာရတော၊ တေနဿာယံ အာကာရနိဒ္ဒေသော။ ခဏ္ဍိစ္စန္တိ ဣမိနာ ကာလာတိက္ကမေ ဒန္တနခါနံ ခဏ္ဍိတဘာဝကရဏကိစ္စတော။ ပါလိစ္စန္တိ ဣမိနာ ကေသလောမာနံ ပလိတဘာဝကရဏကိစ္စတော။ ဝလိတ္တတတိ ဣမိနာ မံသံ မိလာပေတွာ တစဝလိဘာဝကရဏကိစ္စတော ဒီပိတာ။ တေနဿာ ဣမေ ခဏ္ဍိစ္စန္တိအာဒယော တယော ကာလာတိက္ကမေ ကိစ္စနိဒ္ဒေသော။ တေဟိ ဣမေသံ ဝိကာရာနံ ဒဿနဝသေန ပါကဋိဘူတာ ပါကဋဇရာ ဒဿိတာ။ ယထေဝ ဟိ ဥဒကဿ ဝါ ဝါတဿ ဝါ အဂ္ဂိနော ဝါ တိဏရုက္ခာဒီနံ သံဘဂ္ဂပလိဘဂ္ဂတာယ၊ ဝါ ဈာမတာယ ဝါ ဂတမဂ္ဂေါ ပါကဋော ဟောတိ၊ န စ သော ဂတမဂ္ဂေါ တာနေဝ ဥဒကာဒီနိ၊ ဧဝမေဝ ဇရာယ ဒန္တာဒီသု ခဏ္ဍိစ္စာဒီဝသေန ဂတမဂ္ဂေါ ပါကဋော၊ စက္ခု ဥဗ္ဗိလေတွာပိ ဂယုတိ၊ န စ ခဏ္ဍိစ္စာဒီနေဝ ဇရာ။ န ဟိ ဇရာ စက္ခုဝိညေယျာ ဟောတိ။

အာယုနော သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကောတိ ဣမေဟိ ပန ပဒေဟိ ကာလာတိက္ကမေယေဝ အဘိဗျတ္တာယ အာယုက္ခယစက္ခာဒိဣန္ဒြိယပရိပါကသညိတာယ ပကတိယာ ဒီပိတာ။ တေနဿိမေ ပစ္ဆိမာ ဒွေ ပကတိနိဒ္ဒေသတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဇရံ ပတ္တဿ အာယု ဟာယတိ၊ တသ္မာ ဇရာ “အာယုနော သံဟာနိ”တိ ဖလူပစာရေန ဝုတ္တာ။ ယသ္မာ စ ဒဟရကာလေ သုပ္ပသန္တာနိ သုခုမမ္ဘိ အတ္တနော ဝိသယံ သုခေနေဝ ဂဏှနသမတ္တာနိ စက္ခာဒီနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဇရံ ပတ္တဿ ပရိပက္ကာနိ အာလုဠိတာနိ အဝိသဒါနိ၊ ဩဠာရိကမ္ဘိ အတ္တနော ဝိသယံ ဂဟေတုံ အသမတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ “ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော”တိ ဖလူပစာရေနေဝ ဝုတ္တာ။

သာ ပနာယံ ဧဝံနိဒ္ဒိဋ္ဌာ သဗ္ဗာပိ ဇရာ ပါကဋော ပဋိစ္စန္တာတိ ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒန္တာဒီသု ခဏ္ဍာဒိဘာဝဒဿနတော၊ ရူပဓမ္မေသု ဇရာ ပါကဋဇရာ နာမ၊ အရူပဓမ္မေသု ပန ဇရာ တာဒိသဿ ဝိကာရဿ အဒဿနတော ပဋိစ္စန္ဓဇရာ နာမ။ တတ္ထ ယှာယံ ခဏ္ဍာဒိဘာဝေါ ဒိဿတိ၊ သော တာဒိသာနံ ဒန္တာဒီနံ သုဝိညေယျတ္တာ ဝဏ္ဏောယေဝ၊ တံ စက္ခုနာ ဒိသ္မာ မနောဒွါရေန စိန္တေတွာ “ဣမေ ဒန္တာ ဇရာယ ပဟဋ္ဌာ”တိ ဇရံ ဇာနာတိ ဥဒကဋ္ဌာနေ ဗဒ္ဓါနိ ဂေါသိသာဒီနိ ဩလောကေတွာ ဟေဋ္ဌာ ဥဒကဿ အတ္ထိဘာဝံ ဇာနနံ ဝိယ။

ပုန အဝိစိ သဝိစိတိ ဧဝမ္ပိ ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ မဏိကနကရဇတပဝါဠ-
စန္ဒသူရိယာဒီနံ ဝိယ^၁ မန္တဒသကာဒီသု ပါဏီနံ ဝိယ စ ပုပ္ဖလပလ္လဝါဒီသု စ
အပါဏီနံ ဝိယ အန္တရန္တရာ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒီနံ ဒုဝိညေယျတ္တာ ဇရာ အဝိစိဇရာ
နာမ၊ နိရန္တရဇရာတိ အတ္ထော။ တတော အညေသု ပန ယထာဝုတ္တေသု
အန္တရန္တရာ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒီနံ သုဝိညေယျတ္တာ ဇရာ သဝိစိဇရာ နာမာတိ
ဝေဒိတဗျာ။

ဣတော ပရံ တေသံ တေသန္တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗျံ။ စူတိ
စဝနတာတိအာဒီသု ပန စူတိတိ စဝနကဝသေန ဝုစ္စတိ၊ ဧကစတုပဉ္စက္ခန္ဓ-
သာမညဝစနမေတံ^၂။ စဝနတာတိ ဘာဝဝစနေန လက္ခဏနိဒဿနံ။ ဘေ-
ဒေါတိ စူတိက္ခန္ဓာနံ ဘင်္ဂုပ္ပတ္တိပရိဒီပနံ။ အန္တရဇာနန္တိ သဋ္ဌဿေဝ ဘိန္နဿ
ဘိန္နာနံ စူတိက္ခန္ဓာနံ ယေန ကေနစိ ပရိယာယေန ဌာနာဘာဝပရိဒီပနံ။
မစ္စ၊ မရဏန္တိ မစ္စသင်္ခါတံ မရဏံ၊ တေန သမုစ္ဆေဒမရဏာဒီနိ နိသေဓေတိ။
ကာလော နာမ အန္တကော၊ တဿ ကိရိယာ ကာလကိရိယာ။ ဧဝံ တေန
လောကသမ္ပုတိယာ မရဏံ ဒီပေတိ။

ဣဒါနိ ပရမတ္ထေန ဒီပေတုံ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါတိအာဒိမာဟ။ ပရမတ္ထေန ဟိ
ခန္ဓာယေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ န သတ္တော နာမ ကောစိမရတိ။ ခန္ဓေသု ပန ဘိဇ္ဇမာနေသု
သတ္တော မရတိ၊ ဘိဇ္ဇေသု မတောတိ ဝေါဟာရော ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ စတုပဉ္စ-
ဝေါကာရဝသေန ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊ ဧကဝေါကာရဝသေန ကဋ္ဌေဝရဿ
နိက္ခေပေါ။ စတုဝေါကာရဝသေန စ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊ သေသဒ္ဓယဝသေန
ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါဝေဒိတဗျော။ ကသ္မာ? ဘဝဒ္ဓယေဝိ ရူပကာယသင်္ခါတဿ
ကဋ္ဌေဝရဿ သမ္ဘာဝတော^၃။ အထ ဝါ ယသ္မာ စာတုမဟာရာဇိကာဒီသု
ခန္ဓာ ဘိဇ္ဇန္တေဝ၊ န ကိဉ္စိ နိက္ခိပတိ၊ တသ္မာ တေသံ ဝသေန ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ၊
မနုဿာဒီသု ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ။ ဧတ္ထ စ ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပ-
ကာရဏတော^၄ မရဏံ “ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဧဝမတ္ထော
ဒဋ္ဌဗျော။ ဣတိ အယဉ္စ ဇရာ ဣဒဉ္စ မရဏံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေတိ ဣဒံ
ဥဘယမ္ပိ ဧကတော ကတွာ ဇရာမရဏန္တိ ကထိယတိ။

၁-....သူရိယာဒီနံ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၉၃၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၁-ပိဋ္ဌေသု)
၂-ဧကစတုပဉ္စက္ခန္ဓာယတနသာမညဝစနမေတံ (သျှာ)
၃-သမ္ဘာဝတော (သီ) ၄-နိက္ခေပကာရဏတော (သျှာ)

ဇာတိနိဒ္ဒေသေ ဇာတိ သဇ္ဇာတိတိအာဒိသု ဇာယနဋ္ဌေန ဇာတိ၊ သာ အပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန ယုတ္တာ^၁။ သဇ္ဇာယနဋ္ဌေန သဇ္ဇာတိ၊ သာ ပရိပုဏ္ဏာယတနဝသေန ယုတ္တာ။ ဩက္ကမနဋ္ဌေန ဩက္ကန္တိ၊ သာ အဏ္ဏဇဇလောဗုဇဝသေန ယုတ္တာ။ တေ ဟိ အဏ္ဏကောသဉ္စ ဝတ္ထိကောသဉ္စ ဩက္ကမန္တာ^၂ ပဝိသန္တာ ဝိယ ပဋိသန္ဓိ^၃ ဂဏှန္တိ။ အဘိနိဗ္ဗတ္တနဋ္ဌေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ သာ သံသေဒဇဩပပါတိကဝသေန ယုတ္တာ။ တေ ဟိ ပါကဋ္ဌာယေဝ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ အယံ တာဝ ဝေါဟာရဒေသနာ။

ဣဒါနိ ပရမတ္ထဒေသနာ ဟောတိ။ ခန္ဓာယေဝ ဟိ ပရမတ္ထတော ပါတုဘဝန္တိ၊ န သတ္တော။ တတ္ထ စ ခန္ဓာနန္တိ ဧကဝေါကာရဘဝေ ဧကဿ၊ စတုဝေါကာရဘဝေ စတုန္တံ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ပဉ္စန္တမ္ပိ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါတုဘာဝေါတိ ဥပ္ပတ္တိ။ အာယတနာနန္တိ ဧတ္ထ တတြ တတြ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယတနဝသေန သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဋိလဘောတိ သန္တတိယံ ပါတုဘာဝေါယေဝ။ ပါတုဘဝန္တာနေဝ ဟိ တာနိ ပဋိလဒ္ဓါနိ နာမ ဟောန္တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဇာတိတိ ဣဓိနာ ပဒေန ဝေါဟာရတော ပရမတ္ထတော စ ဒေသိတာယ ဇာတိယာ နိဂမနံ ကရောတိတိ။

ဘဝနိဒ္ဒေသေ ကာမဘဝေါတိ ကမ္မဘဝေါ စ ဥပပတ္တိဘဝေါ စ။ တတ္ထ ကမ္မဘဝေါ နာမ ကာမဘဝုပဂကမ္မမေဝ^၄။ တံ ဟိ တတ္ထ ဥပပတ္တိဘဝဿ ကာရဏတ္တာ “သုခေါဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပါဒေါ^၅၊ ဒုက္ခော ပါပဿ ဥစ္စယော”တိအာဒိနိ^၆ ဝိယ ဖလဝေါဟာရေန ဘဝေါတိ ဝုတ္တံ။ ဥပပတ္တိဘဝေါ နာမ တေန ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တံ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓပဉ္စကံ။ တံ ဟိ တတ္ထ ဘဝတိတိ ကတွာ ဘဝေါတိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗထာပိ ဣဒံ ကမ္မဉ္စ ဥပပတ္တိဉ္စ ဥဘယမ္ပေတမိမ “ကာမဘဝေါ”တိ ဝုတ္တံ။ သေ နယော ရူပါရူပဘဝေသုတိ။

ဥပါဒါနိဒ္ဒေသေ ကာမုပါဒါနန္တိအာဒိသု ဝတ္ထုကာမံ ဥပါဒိယန္တိ ဧတေန၊ သယံ ဝါ တံ ဥပါဒိယတိတိ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမော စ သော ဥပါဒါနဉ္စာတိ ကာမုပါဒါနံ။ ဥပါဒါနန္တိ ဒဠ္ဋဂ္ဂဟဏံ ဝုစ္စတိ။ ဒဠ္ဋတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ ဥပသဒ္ဓေါ ဥပါယာသဥပကဋ္ဌာဒိသု ဝိယ။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂဿတံ အဓိဝစနံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပနေတံ “တတ္ထ ကတမံ ကာမုပါဒါနံ၊ ယော ကာမေသု ကာမန္တန္တော”တိ^၆ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ဝုတ္တာ (သိ)	၂-ဩက္ကမန္တိ၊ ဩက္ကမန္တာ (သျှာ၊က)
၃-ကာမဘဝုပဂကမ္မမေဝ (သျှာ)	၄-ခု ၁-၄၂-ပိဋေ။
၅-ခု ၁-၃၀-ပိဋေ။	၆-အဘိ ၁-၂၄၁၊ အဘိ ၂-၃၈၉-ပိဋေသု။

တထာ ဒိဋ္ဌိ စ သာ ဥပါဒါနဉ္စာတိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ။ အထ ဝါဒိဋ္ဌိ^၁ ဥပါဒိယတိ၊ ဥပါဒိယန္တိ ဝါ ဧတေန ဒိဋ္ဌိန္တိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ။ ဥပါဒိယတိ ဟိ ပုရိမဒိဋ္ဌိ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ၊ ဥပါဒိယန္တိ စ တာယ ဒိဋ္ဌိ^၂။ ယထာဟ “သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိအာဒိ^၃။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနအတ္တဝါဒုပါဒါနဝဇ္ဇဿ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဂတဿေတံ အဓိဝစနံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပနေတံ “တတ္ထ ကတမံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ^၄၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တထာ သီလဗ္ဗတမုပါဒိယန္တိ ဧတေန၊ သယံ ဝါ တံ ဥပါဒိယတိ၊ သီလဗ္ဗတဉ္စ တံ ဥပါဒါနဉ္စာတိ ဝါ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ။ ဂေါသီလဂေါဝတာဒိနိ ဟိ “ဧဝံ သုဒ္ဓိ”တိ^၅၊ အဘိနိဝေသတော သယမေဝ ဥပါဒါနာနီတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပနေတံ “တတ္ထ ကတမံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ သီလေန သုဒ္ဓိ”တိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ ဝဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ၊ ဥပါဒိယန္တိ ဧတေနာတိ ဥပါဒါနံ၊ ကိံ ဝဒန္တိ ဥပါဒိယန္တိ ဝါ? အတ္တာနံ။ အတ္တနော ဝါဒုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ အတ္တဝါဒမတ္တမေဝ ဝါ အတ္တာတိ ဥပါဒိယန္တိ ဧတေနာတိ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ ဝိသတိဝတ္ထုကာယ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပနေတံ “တတ္ထ ကတမံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ဣမ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝိ”တိ^၆၊ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တဏှာနိဒ္ဒေသေ ရူပတဏှာ။ ပ။ ဓမ္မတဏှာတိ ဧတံ စက္ခုဒွါရာဒီသု ဇဝန-
ဝိတိယာ ပဝတ္တယာ တဏှာယ “သေဋ္ဌိပုတ္တော ဗြာဟ္မဏပုတ္တော”တိ ဝေမာဒီသု
ပိတိတော နာမံ ဝိယ ပိတိသဒိသာရမ္ပဏတော နာမံ။ ဧတ္ထ စ ရူပါရမ္ပဏာ
တဏှာ၊ ရူပေ တဏှာတိ ရူပတဏှာ။ သာ ကာမရာဂဘာဝေန ရူပံ အဿာဒေန္တိ
ပဝတ္တမာနာ ကာမတဏှာ၊ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတရာဂဘာဝေန “ရူပံ နိစ္စံ ဓုဝံ
သဿတ”န္တိ ဧဝံ အဿာဒေန္တိ ပဝတ္တမာနာ အဝတဏှာ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟ-
ဂတရာဂဘာဝေန “ရူပံ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ ပေစ္စ န ဘဝတိ”တိ^၆ ဧဝံ အဿာ-
ဒေန္တိ ပဝတ္တမာနာ ဝိအဝတဏှာတိ ရူပတဏှာ ဧဝံ တိဝိဓော ဟောတိ။ ယထာ
စ ရူပတဏှာ၊ တထာ သဒ္ဓတဏှာဒယောပိတိ ဧဝံ တာနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာ-
ဝိစရိတာနိ ဟောန္တိ။ တာနိ အဇ္ဈတ္တရူပါဒီသု အဋ္ဌာရသ၊ ဗဟိဒ္ဓါရူပါဒီသု
အဋ္ဌာရသတိ ဆတ္တိံသ။ ဣတိ အတိတာနိ ဆတ္တိံသ၊ အနာဂတာနိ ဆတ္တိံသ၊

၁-ဒိဋ္ဌိ (သျှာ)	၂-ဒိဋ္ဌိယာ (က)
၃-မ ၃-၂၂-ပိဋ္ဌေ။	၄-အဘိ ၁-၂၄၁-ပိဋ္ဌေ။
၅-အဘိ ၁-၂၄၁၊ အဘိ ၂-၃၀၉-ပိဋ္ဌေသု။	၆-န ဘဝိဿတိတိ (မ-ဋ္ဌ ၁-၂၂၄-ပိဋ္ဌေ)

ပစ္စုပ္ပန်နိ ဆတ္တိံသာတိ ဧဝံ အဋ္ဌသတံ တဏှာဝိစရိတာနိ^၁ ဟောန္တိ။
 “အဇ္ဈတ္တိကဿ ဥပါဒါယ အသ္မိတိ ဟောတိ၊^၂ ဣတ္ထသ္မိတိ ဟောတိ”တိ^၃ ဝါ
 ဧဝမာဒိနိ အဇ္ဈတ္တိကရူပါဒိနိဿိတာနိ အဋ္ဌာရဿ၊ “ဗာဟိရဿ ဥပါဒါယ ဣမိနာ
 အသ္မိတိ ဟောတိ၊ ဣမိနာ ဣတ္ထသ္မိတိ ဟောတိ”တိ^၄ ဝါ ဧဝမာဒိနိ ဗာဟိရ-
 ရူပါဒိနိဿိတာနိ အဋ္ဌာရဿာတိ ဆတ္တိံသ၊ ဣတိ အတိတာနိ ဆတ္တိံသ၊ အနာ-
 ဂတာနိ ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စုပ္ပန်နိ ဆတ္တိံသာတိ ဧဝမိ အဋ္ဌသတံ တဏှာဝိစရိတာနိ
 ဟောန္တိ။ ပုန သင်္ဂဟေ ကရိယမာနေ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု ဆဋ္ဌေဝ တဏှာ-
 ကာယာ တိဿောယေဝ ကာမတဏှာဒယော ဟောန္တိတိ။ ဧဝံ—

နိဒ္ဒေသတ္ထေန နိဒ္ဒေသ၊ ဝိတ္တာရာ ဝိတ္တာရဿ စ^၅။
 ပုန သင်္ဂဟတော တဏှာ၊ ဝိညာတဗ္ဗာ ဝိဘာဝိနာတိ။

ဝေဒနာနိဒ္ဒေသေ ဝေဒနာကာယာတိ ဝေဒနာသမူဟာ။ စက္ခုသမ္ပဿဇာ-
 ဝေဒနာ။ ပ။ မနောသမ္ပဿဇာဝေဒနာတိ ဧတံ “စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာ အတ္ထိ
 ကုသလာ၊ အတ္ထိ အကုသလာ၊ အတ္ထိ အဗျာကတာ”တိ ဧဝံ ဝိဘင်္ဂ^၆ အာဂတတ္တာ
 စက္ခုဒွါရာဒီသု ပဝတ္တာနံ ကုသလာကုသလာဗျာကတဝေဒနာနံ “သာရိပုတ္တော
 မန္တာဏိပုတ္တော”တိ ဧဝမာဒိသု မာတိတော နာမံ ဝိယ မာတိသဒိသတော
 ဝတ္ထုတော နာမံ။ ဝစနတ္တော ပနေတ္ထ—စက္ခုသမ္ပဿဟေတု ဇာတာ ဝေဒနာ
 စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာတိ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အယံ တာဝေတ္ထ
 သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ ကထာ။ ဝိပါကဝသေန ပန စက္ခုဒွါရေ ဒွေ စက္ခုဝိညာဏာနိ၊
 ဒွေ မနောဓာတုယော၊ တိဿော မနောဝိညာဏဓာတုယောတိ ဧတာဟိ
 သမ္ပယုတ္တဝသေန ဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧသေဝ နယော သောတဒွါရာဒီသု။
 မနောဒွါရေ မနောဝိညာဏဓာတုသမ္ပယုတ္တာဝ။

ဇဿနိဒ္ဒေသေ စက္ခုသမ္ပဿေတိ စက္ခုမိ သမ္ပဿေ။ ဧသ နယော
 သဗ္ဗတ္ထ။ စက္ခုသမ္ပဿေ။ ပ။ ကာယသမ္ပဿေတိ ဧတ္တာဝတာ စ ကုသလာ-
 ကုသလဝိပါကာ ပဉ္စဝတ္ထုကာ ဒသ ဇဿာ ဝုတ္တာ ဟောန္တိ။ မနောသမ္ပဿေတိ
 ဣမိနာ သေသဗာဝိသတိလောကိယဝိပါကမနသမ္ပယုတ္တာ ဇဿာ။

သဋ္ဌာယတနနိဒ္ဒေသေ စက္ခာယတနန္တိအာဒီသု ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 ခန္တနိဒ္ဒေသေ စေဝ အာယတနနိဒ္ဒေသေ စ ဝုတ္တမေဝ။

၁-အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတာနိ (သျှာ)	၂-သတိ (သိ၊ သျှာ၊ က)
၃-အဘိ ၂-၄၀၆-ပိဋေ။	၄-အဘိ ၂-၄၁၀-ပိဋေ။
၅-ဧဝံ နိဒ္ဒေသဝိတ္တာရာ၊ ဝိတ္တာရဿ စ သမ္ဘဝါ (က)	၆-အဘိ ၂-၁၆-ပိဋေ။

နာမရူပနိဒ္ဒေသေ နမနလက္ခဏံ နာမံ။ ရူပနလက္ခဏံ ရူပံ။ ဝိဘဇနေ ပနဿ ဝေဒနာတိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာတိ သညာက္ခန္ဓော၊ စေတနာ ဖဿော မနသိ- ကာရောတိ သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဝေဒိတဗျော။ ကာမဗ္ဗ အညေပိ သင်္ခါရက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတာ ဓမ္မာ သန္တိ၊ ဣမေ ပန တယော သဗ္ဗဒုဗ္ဗလေသုပိ စိတ္တေသု သန္တိ၊ တသ္မာ ဧတေသံယေဝ ဝသေနေတ္ထ သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဒဿိတော။ စက္ကာရော စ မဟာ- ဘူတာတိ ဧတ္ထ စက္ကာရောတိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ။ မဟာဘူတာတိ ပထဝီ- အာပတေဇဝါယာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ယေန ပန ကာရဏေန တာနိ မဟာဘူတာနိတိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ယော စေတ္ထ အညော ဝိနိစ္ဆယနယော၊ သော သဗ္ဗော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တော။ စတုန္ဒ ဗဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယာတိ ဧတ္ထ ပန စတုန္ဒန္တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ စက္ကာရိ မဟာဘူတာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပါဒါယာတိ ဥပါဒိယိတွာ၊ ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ နိဿာယာတိပိ ဧကေ။ “ဝတ္တမာန”န္တိ အယဉ္ဇေတ္ထ ပါဌသေသော။ သမူဟတ္ထေ ဝါ ဧတံ သာမိဝစနံ၊ စတုန္ဒံ မဟာဘူတာနံ သမူဟံ ဥပါဒါယ ဝတ္တမာနံ ရူပန္တိ ဧတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ ယာနိ စ စက္ကာရိ ပထဝီအာဒိနိ မဟာဘူတာနိ၊ ယဉ္ဇ စတုန္ဒံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ဝတ္တမာနံ စက္ခာ- ယတနာဒိဘေဒေန အဘိဓမ္မပါဠိယမေဝ ဝုတ္တံ တေဝိသတိဝိဓံ ရူပံ၊ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိညာဏနိဒ္ဒေသေ စက္ခဝိညာဏန္တိ စက္ခမိ ဝိညာဏံ၊ စက္ခတော ဝါ ဇာတံ ဝိညာဏန္တိ စက္ခဝိညာဏံ။ ဧဝံ သောတဃာနဇိဝှိကာယဝိညာဏာနိ။ ဣတရံ ပန မနောယေဝ ဝိညာဏန္တိ မနောဝိညာဏံ။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏဝဇ္ဇိတ- တောဘူမကဝိပါကစိတ္တဿေတံ အဓိဝစနံ။

သင်္ခါရနိဒ္ဒေသေ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏော သင်္ခါရော။ ဝိဘဇနေ ပနဿ ကာယသင်္ခါရောတိ ကာယတော ပဝတ္တသင်္ခါရော။ ကာယဒွါရေ စောပန- ဝသေန ပဝတ္တာနံ ကာမာဝစရကုသလတော အဋ္ဌန္တံ၊ အကုသလတော ဒွါဒသန္တန္တိ ဝိသတိယာ ကာယသဉ္ဇေတနာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဝစီသင်္ခါရောတိ ဝစနတော ပဝတ္တသင်္ခါရော၊ ဝစီဒွါရေ ဝစနဘေဒဝသေန ပဝတ္တာနံ ဝိသတိယာ ဧဝ ဝစီသဉ္ဇေတနာနမေတံ အဓိဝစနံ။ စိတ္တသင်္ခါရောတိ စိတ္တတော ပဝတ္တ- သင်္ခါရော၊ ကာယဝစီဒွါရေ စောပနံ အကတွာ ရဟော နိသီဒိတွာ စိန္တေန္တဿ ပဝတ္တာနံ လောကီယကုသလာကုသလဝသေန ဧကူနတိ သမနောသဉ္ဇေတနာ- နမေတံ အဓိဝစနံ။

အဝိဇ္ဇာနိဒ္ဒေသေ ဒုက္ခေ အညာဏန္တိ ဒုက္ခသစ္စေ အညာဏံ၊ မောဟဿေတံ အဓိဝစနံ။ သေ နယော ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏန္တိအာဒိသု။ တတ္ထ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ဒုက္ခေ အညာဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ အန္တောဂဓတော ဝတ္ထုတော အာရမ္မဏတော ပဋိစ္စာဒနတော စ။ တထာ ဟိ တံ ဒုက္ခသစ္စပရိယာပနတ္တာ ဒုက္ခေ အန္တောဂဓံ၊ ဒုက္ခသစ္စဉ္စဿ နိဿယပစ္စယဘာဝေန ဝတ္ထု၊ အာရမ္မဏ-ပစ္စယဘာဝေန အာရမ္မဏံ၊ ဒုက္ခသစ္စံ ဧတံ ပဋိစ္စာဒေတိ တဿ ယာထာ-ဝလက္ခဏပဋိဝေခနိဝါရဏေန ဉာဏပ္ပဝတ္တိယာ စေတ္ထ အပ္ပဒါနေန။

ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံ တိဟိ ကာရဏေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝတ္ထုတော အာရမ္မဏတော ပဋိစ္စာဒနတော စ။ နိရောဓေ ပဋိပဒါယ စ အညာဏံ ဧကေနော ကာရဏေန ဝေဒိတဗ္ဗံ ပဋိစ္စာဒနတော။ နိရောဓပဋိပဒါနံ ဟိ ပဋိစ္စာဒကမေဝ အညာဏံ တေသံ ယာထာဝလက္ခဏပဋိဝေခနိဝါရဏေန တေသု စ ဉာဏပ္ပဝတ္တိယာ အပ္ပဒါနေန၊ န ပန တံ တတ္ထ အန္တောဂဓံ တသ္မိံ သစ္စဒယေ အပရိယာ-ပနတ္တာ၊ န တဿ တံ သစ္စဒယံ ဝတ္ထု အသဟဇာတတ္တာ၊ နာရမ္မဏံ တဒါရဗ္ဗ အပ္ပဝတ္တနတော။ ပစ္ဆိမံ ဟိ သစ္စဒယံ ဂမ္ဘီရတ္တာ ဒုဒ္ဓသံ၊ န တတ္ထ အန္ဓဘူတံ အညာဏံ ပဝတ္တတိ။ ပုရိမံ ပန ဝစနီယတ္တေန သဘာဝလက္ခဏဿ ဒုဒ္ဓသတ္တာ ဂမ္ဘီရံ၊ တတ္ထ ဝိပလ္လာသဂါဟဝသေန ပဝတ္တတိ။

အဝိစ “ဒုက္ခေ”တိ ဧတ္တာဝတာ သင်္ဂဟတော ဝတ္ထုတော အာရမ္မဏတော ကိစ္စတော စ အဝိဇ္ဇာ ဒီပိတာ။ “ဒုက္ခသမုဒယေ”တိ ဧတ္တာဝတာ ဝတ္ထုတော အာရမ္မဏတော ကိစ္စတော စ။ “ဒုက္ခနိရောဓေ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါ-ယာ”တိ ဧတ္တာဝတာ ကိစ္စတော။ အဝိသေသတော ပန “အညာဏ”န္တိ ဧတေန သဘာဝတော နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ ဉာတဗ္ဗာ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ နိရောဓော ဟောတိတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ အဝိစေတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ တေဟိ နိရောဓပဒေဟိ နိဗ္ဗာနံ ဒေသိတံ။ နိဗ္ဗာနံ ဟိ အာဂမ္မ တေ တေ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ တံ တေသံ တေသံ နိရောဓောတိ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဒွါဒသဟိ ပဒေဟိ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ဒေသေန္တော အရဟတ္တနိဂူဠေနော ဒေသနံ နိဋ္ဌပေသိ။ ဒေသနာ-ပရိယောသာနေ ဝုတ္တနယေနော ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု၊ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိံသုတိ။

ဝိဘင်္ဂသုတ္တံ ဒုတိယံ။

၃-ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ တတိယေ မိစ္ဆာပဋိပဒန္တိ အယံ တာဝ အနိယျာနိကပဋိပဒါ။ နန စ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ပုညာဘိသင်္ခါရောပိ အတ္ထိ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရောပိ၊ သော ကထံ မိစ္ဆာပဋိပဒါ ဟောတိတိ။ ဝဇ္ဇသိသတ္တာ။ ယံ ဟိ ကိဉ္စိ ဘဝတ္တယသင်္ခါတံ ဝဇ္ဇံ ပတ္ထေတွာ ပဝတ္တိတံ၊ အန္တမသော ပဉ္ဇာဘိညာ အဋ္ဌ ဝါ ပန သမာပတ္တိယော၊ သဗ္ဗံ တံ ဝဇ္ဇပက္ခိယံ ဝဇ္ဇသိသန္တိ ဝဇ္ဇသိသတ္တာ မိစ္ဆာပဋိပဒါဝ ဟောတိ။ ယံ ပန ကိဉ္စိ ဝိဝဇ္ဇံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္ထေတွာ ပဝတ္တိတံ၊ အန္တမသော ဥဠုက်ယာဂမတ္တဒါနမ္ပိ ပဏ္ဏမုဋ္ဌဒါနမတ္တမ္ပိ၊ သဗ္ဗံ တံ ဝိဝဇ္ဇပက္ခိယံ ဝိဝဇ္ဇနိဿိတံ၊ ဝိဝဇ္ဇပက္ခိကတ္တာ သမ္မာပဋိပဒါဝ ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဟိ ပဏ္ဏမုဋ္ဌမတ္တဒါနကုသလံ ဝါ ဟောတု မဟန္တံ ဝေလာမဒါနာဒိကုသလံ ဝါ၊ သစေ ဝဇ္ဇသမ္ပတ္တိံ ပတ္ထေတွာ ဝဇ္ဇနိဿိတဝသေန မိစ္ဆာဌာပိတံ ဟောတိ၊ ဝဇ္ဇမေဝ အာဟရိတုံ သက္ကောတိ၊ နော ဝိဝဇ္ဇံ။ “ဣဒံ မေ ဒါနံ အာသဝက္ခယာဝဟံ ဟောတူ”တိ ဧဝံ ပန ဝိဝဇ္ဇံ ပတ္ထေန္နေန ဝိဝဇ္ဇဝသေန သမ္မာ ဌာပိတံ အရဟတ္တမ္ပိ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏမ္ပိ သဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ ဒါတုံ သက္ကောတိယေဝ၊ န အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ ပရိယောသာနံ ဂစ္ဆတိ။ ဣတိ အနုလောမဝသေန မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ ပဋိလောမဝသေန သမ္မာပဋိပဒါဒေသိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နန စေတ္ထ ပဋိပဒါ ပုစ္ဆိတာ^၁၊ နိဗ္ဗာနံ ဘာဇိတံ၊ နိယျာတနေပိ ပဋိပဒါဝ နိယျာတိတာ။ န စ နိဗ္ဗာနဿ ပဋိပဒါတိ နာမံ၊ သဝိပဿနာနံ ပန စတုန္တံ မဂ္ဂါနမေတံ နာမံ၊ တသ္မာ ပုစ္ဆာနိယျာတနေဟိ ပဒဘာဇနံ န သမေတိတိ။ နော န သမေတိ၊ ကသ္မာ? ဖလေန ပဋိပဒါယ ဒသိတတ္တာ။ ဖလေန ဟေတ္ထ ပဋိပဒါ ဒသိတာ။ “အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော”တိ ဧတံ^၂ နိရောဓသင်္ခါတံ နိဗ္ဗာနံ ယဿာ ပဋိပဒါယ ဖလံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာပဋိပဒါတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဣမသ္မိဉ္စ အတ္ထေ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိ ဧတ္ထ ဝိရာဂေါ နိရောဓဿေဝ ဝေဝစနံ၊ အသေသဝိရာဂါ အသေသနိရောဓာတိ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ ယေန ဝါ ဝိရာဂသင်္ခါတေန မဂ္ဂေန အသေသနိရောဓော ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ ဧတံ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဟိ သတိ သာနုဘာဝါ ပဋိပဒါ ဝိဘတ္တာ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိမ္ပိ သုတ္တေ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇမေဝ ကထိတန္တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဝိပဿီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ စတုတ္ထေ ဝိပဿီဿာတိ တဿ ကိရ ဗောဓိသတ္တဿ ယထာ
 လောကီယမနုဿာနံ ကိဉ္စိဒေဝ ပဿန္တာနံ ပရိတ္တကမ္မဘိနိဗ္ဗတ္တဿ ကမ္မဇ-
 ပသာဒဿ ဒုဗ္ဗလတ္တာ အက္ခိနိ ဝိပ္ပန္နန္တိ၊ န ဧဝံ ဝိပ္ပန္နိံသု။ ဗလဝကမ္မနိဗ္ဗတ္တဿ
 ပန ကမ္မဇပသာဒဿ ဗလဝတ္တာ အဝိပ္ပန္နန္တေဟိ အနိမိသေဟိ ဧဝံ အက္ခိဟိ
 ပဿိ သေယျထာပိ ဒေဝါ တာဝတိံသာ။ တေန ဝုတ္တံ “အနိမိသန္တော
 ကုမာရော ပေက္ခတီတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ‘ဝိပဿိ ဝိပဿိ’-
 တွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ”တိ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—အန္တရန္တရာ
 နိမိသဇနိတန္တကာရဝိရဟေန ဝိသုဒ္ဓိံ ပဿတိ၊ ဝိဝဋ္ဌေဟိ ဝါ အက္ခိဟိ ပဿတီတိ
ဝိပဿိ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ ပစ္စိမဘဝိကာနံ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ ဗလဝကမ္မ-
 နိဗ္ဗတ္တဿ ကမ္မဇပသာဒဿ ဗလဝတ္တာ အက္ခိနိ န ဝိပ္ပန္နန္တိ၊ သော ပန ဗောဓိ-
 သတ္တော ဧတေနေန နာမံ လဘိ။

အပိစ ဝိစေယျ ဝိစေယျ ပဿတီတိ **ဝိပဿိ**၊ ဝိစိနိတွာ ဝိစိနိတွာ ပဿတီတိ
 အတ္ထော။ ဧကဒိဝသံ ကိရ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ နိသီဒိတွာ အတ္ထေ အနုသာသန္တဿ
 ရညော အလင်္ကတပဋိယတ္တံ မဟာပုရိသံ အာဟရိတွာ အင်္ဂေ ဌပယိံသု။
 တဿ တံ အင်္ဂေ ကတွာ ပလာဋ္ဌယမာနဿေဝ၊ အမစ္စာ သာမိကံ အဿာမိကံ
 အကံသု။ ဗောဓိသတ္တော အနတ္တမနသဒ္ဓိ နိစ္ဆာရေယိ။ ရာဇာ “ကိမေတံ၊
 ဥပဓာရေထာ”တိ အာဟ။ ဥပဓာရယမာနာ အညံ အဒိသ္မာ “အနုဿ၊
 ဒုဗ္ဗိနိစ္စိတတ္တာ ဧဝံ ကတံ ဘဝိဿတိ”တိ ပုန သာမိကမေဝ သာမိကံ ကတွာ
 “ဥတွာ န ခေါ ကုမာရော ဧဝံ ကရေတိ”တိ ဝိမံသန္တာ ပုန သာမိကံ
 အဿာမိကမကံသု။ ပုန ဗောဓိသတ္တော တထေဝ သဒ္ဓိ နိစ္ဆာရေယိ။
 အထ ရာဇာ “ဇာနာတိ မဟာပုရိသော”တိ တံတော ပဋ္ဌာယ အပ္ပမတ္တော
 အဟောသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိစေယျ ဝိစေယျ ကုမာရော အတ္ထေ ပနာယတိ
 ဉ္ဈယေနာတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိပဿိဿ ကုမာရဿ ဘိယျောသော မတ္တာယ
 ‘ဝိပဿိ ဝိပဿိ’တွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ”တိ။

ဘဂဝတောတိ ဘာဂျသမ္ပန္နဿ။ အရဟတောတိ ရာဂါဒိအရီနံ ဟတတ္တာ၊
 သံသာရစက္ကဿ ဝါ အရာနံ ဟတတ္တာ၊ ပစ္စယာနံ ဝါ အရဟတ္တာ အရဟာတိ
 ဧဝံ ဂုဏတော ဥပ္ပန္နနာမဓေယျဿ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာတိ သမ္မာ နယေန
 ဟေတုနာ သာမိ ပစ္စတ္တပုရိသကာရေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓဿ။ ပုဗ္ဗေဝ

၁-ဒီ ၂-၁၇-ပိဋေ။ ၂-ဥပလာဋ္ဌယမာနဿေဝ (သီ) ၃-ကိမေတံ ကိမေတံ (သျာ)
 ၄-အတ္ထဿ (သျာ) ၅-ဒီ ၂-၁၈-ပိဋေ။

သမ္မောဇာတိ သမ္မောဇော ဝုစ္စတိ စတုသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ။
 ဗောဓိသတ္တဿေဝ သတောတိ ဧတ္ထ ဗောဓိတိ ဉာဏံ၊ ဗောဓိမာ^၁ သတ္တော
 ဗောဓိသတ္တော၊ ဉာဏဝါ ပညဝါ ပဏ္ဍိတောတိ အတ္တော။ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ ဟိ
 ပါဒမူလေ အဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ပဏ္ဍိတောဝ သော သတ္တော၊ န အန္ဓ-
 ဗာလောတိ ဗောဓိသတ္တော။ ယထာ ဝါ ဥဒကတော ဥဂ္ဂန္ဓာ ဌိတံ ပရိပါကဂတံ
 ပဒုမံ သုရိယရသ္မိသမ္ပဿေန အဝဿံ ဗုဒ္ဓိဿတိတိ ဗုဒ္ဓနကပဒုမန္တိ ဝုစ္စတိ၊
 ဧဝံ ဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဗျာကရဏဿ လဒ္ဓတ္တာ အဝဿံ အနန္တရာယေန
 ပါရမိယော ပူရေတွာ ဗုဒ္ဓိဿတိတိ ဗုဒ္ဓနကသတ္တောတိပိ ဗောဓိသတ္တော။ ယာ
 စ ဒေသာ စတုမဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတာ ဗောဓိ၊ တံ ပတ္ထယမာနောပဝတ္တတိတိ ဗောဓိယံ
 သတ္တော အာသတ္တောတိပိ ဗောဓိသတ္တော။ ဧဝံ ဂုဏတော ဥပ္ပန္နနာမဝသေန
 ဗောဓိသတ္တဿေဝ သတော။ ကိစ္ဆန္တိ ဒုက္ခံ။ အာပန္နောတိ အနုပ္ပတ္တော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ—အဟော အယံ သတ္တလောကော ဒုက္ခံ အနုပ္ပတ္တောတိ။ စတိ စ
 ဥပပဇ္ဇတိ စာတိ ဣဒံ အပရာပရံ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တံ။ နိဿရဏန္တိ နိဗ္ဗာနံ။
 တံ ဟိ ဇရာမရဏဒုက္ခတော နိဿရတ္တာ တဿ နိဿရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ကုဒါသု
 နာမာတိ ကတရသ္မိ^၂ န ခေါ ကာလေ။

ယောနိသော မနသိကာရာတိ ဥပါယမနသိကာရေန ပထမနသိကာရေန။
 အဟု ပညာယ အဘိသမယောတိ ပညာယ သဒ္ဓိ^၂ ဇရာမရဏကာရဏဿ
 အဘိသမယော သမဝါယော သမာယောဂေါ အဟောသိ၊ “ဇာတိပစ္စယာ
 ဇရာမရဏ”န္တိ ဣဒံ တေန ဒိဋ္ဌန္တိ အတ္တော။ အထ ဝါ ယောနိသော မနသိကာရာ
 အဟု ပညာယာတိ ယောနိသော မနသိကာရေန စ ပညာယ စ အဘိသမယော
 အဟု၊ “ဇာတိယာ ခေါ သတိ ဇရာမရဏ”န္တိ ဧဝံ ဇရာမရဏကာရဏဿ
 ပဋိဝေဓော အဟောသိတိ အတ္တော။ ဒေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

ဣတိ ဟိဒန္တိ ဧဝမိဒံ။ သမုဒယော သမုဒယောတိ ကောဒသသု ဌာနေသု
 သင်္ခါရာဒိနံ သမုဒယံ သမ္ပိဏ္ဍေတွာ နိဒ္ဓိသတိ။ ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသုတိ
 “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော ဟောတိ”တိ ဧဝံ ဣတော ပုဗ္ဗေ
 အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု၊ စတုသု ဝါ အရိယသစ္စဓမ္မေသု။ စက္ခုန္တိအာဒိနိ
 ဉာဏဝေဝစနာနေဝ။ ဉာဏမေဝ ဟေတ္တ ဒဿနဌေန စက္ခု၊ ဉာတဌေန^၃ ဉာဏံ၊
 ပဇာနနဌေန ပညာ၊ ပဋိဝေဓနဌေန ဝိဇ္ဇာ၊ ဩဘာသနဌေန အာလောကောတိ

၁-ဗောဓိယာ (သိ) ၂-သတိ (သိ)
 ၃-ဉာဏဌေန (သိ၊ သျာ)၊ ဉာတကရဏဌေန (ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၅၂-ပိဋေ)။

ဝုတ္တံ။ တံ ပနေတံ စတုသု သစ္စေသု လောကီယလောကုတ္တရမိဿကံ နိဒ္ဒိဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိရောဓဝါရေပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-၁၀-သိဒ္ဓိသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၅-၁၀။ ပဉ္စမာဒိသု သိဒ္ဓိဿ ဘိက္ခဝေတိအာဒိနံ ပဒါနံ “သိဒ္ဓိဿပိ ဘိက္ခဝေ”တိ န ဧဝံ ယောဇေတွာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ဧကာသနေ အဒေသိတတ္တာ။ နာနာဌာနေသု ဟိ ဧတာနိ ဒေသိတာနိ၊ အတ္ထော ပန သဗ္ဗတ္ထ သဒိသောယေဝ။ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာနံ ဟိ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိဿိန္နာနံ န အညော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ အာစိက္ခတိ “အတိတေ ဗောဓိသတ္တာ ပစ္စယာကာရံသမ္ပသိတွာ ဗုဒ္ဓါဇာတာ”တိ။ ယထာပန ပဌမကပ္ပိကကာလေ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ ဥဒကဿ ဂတမဂ္ဂေနဝ အပရာပရံ ဝုဋ္ဌဥဒကံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ တေဟိ တေဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓေဟိ ဂတမဂ္ဂေနဝ ပစ္ဆိမာ ပစ္ဆိမာ ဂစ္ဆန္တိ။ သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာ ဟိ အာနာပါနစတုတ္ထဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ပစ္စယာကာရေ ဉာဏံ ဩတာရေတွာ တံ အနုလောမပဋိလောမံ သမ္ပသိတွာ ဗုဒ္ဓါ ဟောန္တိတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တသု သုတ္တေသု ဗုဒ္ဓဝိပဿနာ နာမ ကထိတာတိ။

ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-အာဟာရဝဂ္ဂ

၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ အာဟာရဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အာဟာရတိ ပစ္စယာ။ ပစ္စယာ ဟိ အာဟာရန္တိ အတ္တနော ဖလံ၊ တသ္မာ အာဟာရတိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ဘူတာနံ ဝါ သတ္တာနန္တိအာဒိသု ဘူတာတိ ဇာတာ နိဗ္ဗတ္တာ။ သမ္ဘဝေသိနောတိ ယေ သမ္ဘဝံ ဇာတိံ နိဗ္ဗတ္တိံ ဧသန္တိ ဂဝေသန္တိ။ တတ္ထ စတုသု ယောနီသု အဏ္ဏဇလောဗုဇာ သတ္တာ ယာဝ အဏ္ဏကောသံ ဝတ္ထိကောသဉ္စ န ဘိန္ဒန္တိ၊ တာဝ သမ္ဘဝေသိနော နာမ၊ အဏ္ဏကောသံ ဝတ္ထိကောသဉ္စ ဘိန္ဒိတွာ ဗဟိ နိက္ခန္တာ ဘူတာ နာမ။ သံသေဒဇာ ဩပပါတိကာ စ ပဌမစိတ္တက္ခဏေ သမ္ဘဝေသိနော နာမ၊ ဒုတိယစိတ္တက္ခဏတော ပဘုတိ ဘူတာ နာမ။ ယေန ဝါ ဣရိယာပထေန ဇာယန္တိ၊ ယာဝ တတော အညံ န ပါပုဏန္တိ၊ တာဝ သမ္ဘဝေသိနော နာမ၊ တတော ပရံ ဘူတာ နာမ။ အထ ဝါ ဘူတာတိ ဇာတာ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ယေ ဘူတာ အဘိနိဗ္ဗတ္တာယေဝ၊ န

၁-ယေ ဘူတာယေဝ (သီ၊ သျာ၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၁-ပိဋကေ စ)

ပုန ဘဝိဿန္တိတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ခီဏာသဝါနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ သမ္ဘဝ-
မေသန္တိတိ သမ္ဘဝေသိနော။ အပ္ပဟိနဘဝသံယောဇနတ္တာ အာယတိမ္ပိ သမ္ဘဝံ
ဧသန္တာနံ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ ဣမေဟိ ဦးဟိ
ပဒေဟိ သဗ္ဗသတ္တေ ပရိယာဒိယတိ။ ဝါသဒ္ဓေါ စေတ္ထ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ တသ္မာ
ဘူတာနဉ္စ သမ္ဘဝေသိနဉ္စာတိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဦးတိယာတိ ဌိတတ္ထံ။ အနုဂ္ဂဟာယာတိ အနုဂ္ဂဟတ္ထံ။ ဝစနဘေဒေါယေဝ
စေသ၊ အတ္ထော ပန ဦးဉ္စမ္ပိ ပဒါနံ ဧကောယေဝ။ အထ ဝါ ဦးတိယာတိ
တဿ တဿ သတ္တဿ ဥပ္ပန္နဓမ္မာနံ အနုပ္ပဗန္ဓဝသေန အဝိစ္ဆေဒါယ။
အနုဂ္ဂဟာယာတိ အနုပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပါဒါယ။ ဥဘောပိ စေတာနိ “ဘူတာနံ ဝါ
ဌိတိယာ စေဝ အနုဂ္ဂဟာယ စ၊ သမ္ဘဝေသိနံ ဝါ ဌိတိယာ စေဝ အနုဂ္ဂဟာယ
စာ”တိ ဧဝံ ဥဘယတ္ထ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနီတိ။

ကဗဠိကာရော အာဟာရေတိ ကဗဠံ ကတွာ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗကော
အာဟာရော၊ ဩဒနကုမ္မာသာဒိဝတ္ထုကာယ ဩဇာယေတံ အဓိဝစနံ။ ဩဋ္ဌာ-
ရိကော ဝါ သုခုမော ဝါတိ ဝတ္ထုဩဋ္ဌာရိကတာယ ဩဋ္ဌာရိကော၊ သုခုမတာယ
သုခုမော။ သဘာဝေန ပန သုခုမရူပပရိယာပန္နတ္တာ ကဗဠိကာရော
အာဟာရော သုခုမောဝ ဟောတိ။ သာပိ စဿ^၁ ဝတ္ထုတော ဩဋ္ဌာရိကတာ
သုခုမတာ စ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကုမ္ဘိလာနဉ္စိ အာဟာရံ ဥပါဒါယ
မောရာနံ အာဟာရော သုခုမော။ ကုမ္ဘိလာ ကိရ ပါသာဏေ ဂိလန္တိ၊ တေ စ
နေသံ ကုမ္ဘိပ္ပတ္တာ ဝိလိယန္တိ။ မောရာ သပ္ပဝိစ္ဆိကာဒိပါဏေ ခါဒန္တိ။ မောရာနံ
ပန အာဟာရံ ဥပါဒါယ တရစ္ဆာနံ အာဟာရော သုခုမော။ တေ ကိရ တိဝဿ-
ဆဉ္စိတာနိ ဝိသာဏာနိ စေဝ အဋ္ဌိနိ စ ခါဒန္တိ၊ တာနိ စ နေသံ ခေဋ္ဌေန
တေမိတမတ္တာနေဝ ကန္တမူလံ ဝိယ မုဒုကာနိ ဟောန္တိ။ တရစ္ဆာနံ အာဟာရံ
ဥပါဒါယ ဟတ္ထိနံ အာဟာရော သုခုမော။ တေ ဟိ နာနာရုက္ခသာခါဒယော
ခါဒန္တိ။ ဟတ္ထိနံ အာဟာရတော ဂဝယဂေါကဏ္ဏမိဂါဒိနံ အာဟာရော
သုခုမော။ တေ ကိရ နိဿာရာနိ နာနာရုက္ခပဏ္ဏာဒိနိ ခါဒန္တိ။ တေသမ္ပိ
အာဟာရတော ဂုန္တံ^၂ အာဟာရော သုခုမော။ တေ အလ္လသုက္ခတိဏာနိ ခါဒန္တိ။
တေသံ အာဟာရတော သဿာနံ အာဟာရော သုခုမော။ သဿာနံ အာဟာရ-
တော သကုဏာနံ အာဟာရော သုခုမော။ သကုဏာနံ အာဟာရတော ပစ္စန္တ-
ဝါသိနံ အာဟာရော သုခုမော။ ပစ္စန္တဝါသိနံ အာဟာရတော ဂါမဘောဇကောနံ

၁-သာပိ စဿာယံ (သိ၊က) ၂-ဂေါဏာနံ (သိ)

အာဟာရော သုခုမော။ ဂါမဘောဇကာနံ အာဟာရတော ရာဇရာဇမဟာ-
မတ္တာနံ အာဟာရော သုခုမော။ တေသမ္ပိ အာဟာရတော စက္ကဝတ္တိနော
အာဟာရော သုခုမော။ စက္ကဝတ္တိနော အာဟာရတော ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ
အာဟာရော သုခုမော။ ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ အာဟာရတော စာတုမဟာရာဇိ-
ကာနံ။ ဧဝံ ယာဝ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနံ အာဟာရော ဝိတ္တာရေတဗ္ဗော^၁။ တေသံ
ပနာဟာရော သုခုမောတွေဝ နိဋ္ဌံ ပတ္တော။

ဧတ္ထ စ ဩဋ္ဌာရိကေ ဝတ္ထုသ္မိံ ဩဇာ ပရိတ္တာ ဟောတိ ဒုဗ္ဗလာ၊ သုခုမေ
ဗလဝတီ။ တထာ ဟိ ဧကပတ္တပူရမ္ပိ ယာဂုံ ပီတော^၂ မဟုတ္တေနဝ
ဇိဃန္တိတော ဟောတိ ယံကိဉ္စိဒေဝ ခါဒိတုကာမော၊ သပ္ပိံ ပန ပသတမတ္တံ
ပိဝိတွာ ဒိဝသံ အဘောတ္တုကာမော ဟောတိ။ တတ္ထ ဝတ္ထု ကမ္မဇတေဇသင်္ခါတံ
ပရိဿယံ ဝိနောဒေတိ၊ န ပန သက္ကောတိ ပါလေတုံ။ ဩဇာ ပန ပါလေတိ၊
န သက္ကောတိ ပရိဿယံ ဝိနောဒေတုံ။ ဒွေ ပန ဧကတော ဟုတွာ
ပရိဿယဉ္စေဝ ဝိနောဒေန္တိ ပါလေန္တိ စာတိ။

ဖဿော ဒုတိယောတိ စက္ခုသမ္ပဿာဒိ ဆဗ္ဗိဓောပိ ဖဿော ဧတေသု
စတူသု အာဟာရေသု ဒုတိယော အာဟာရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒေသနာ-
နယော ဧဝ စေသ၊ တသ္မာ ဣမိနာ နာမ ကာရဏေန ဒုတိယော တတိယော
စာတိ ဣဒမေတ္ထ န ဂဝေသိတဗ္ဗံ။ မနောသဉ္စေတနာတိ စေတနာဝ ဝုစ္စတိ။
ဝိညာဏန္တိ စိတ္တံ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဥပါဒိဏ္ဏကအနုပါဒိဏ္ဏကဝသေန
ဧကရာသိံ ကတွာ စတ္တာရော အာဟာရေ ဒဿေသိ။ ကဗဠိကာရာဟာရော
ဟိ ဥပါဒိဏ္ဏကောပိ အတ္ထိ အနုပါဒိဏ္ဏကောပိ၊ တထာ ဖဿာဒယော။ တတ္ထ
သပ္ပါဒိဟိ ဂိလိတာနံ မဏ္ဍုကာဒိနံ ဝသေန ဥပါဒိဏ္ဏကကဗဠိကာရာဟာရော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ မဏ္ဍုကာဒယော ဟိ သပ္ပါဒိဟိ ဂိလိတာ အန္တောကုမ္ဘိဂတာပိ
ကိဉ္စိ ကာလံ ဇိဝန္တိယေဝ။ တေ ယာဝ ဥပါဒိဏ္ဏကပက္ခေ တိဋ္ဌန္တိ၊ တာဝ
အာဟာရတ္ထံ န သာဓေန္တိ။ ဘိဇ္ဇိတွာ ပန အနုပါဒိဏ္ဏကပက္ခေ ဌိတာ သာဓေန္တိ။
တဒါပိ ဥပါဒိဏ္ဏကာဟာရောတိ ဝုစ္စန္တိတိ။ ဣဒံ ပန အာစရိယာနံ န ရုစ္စတိတိ
အဋ္ဌကထာယမေဝ ပဋိက္ခိပိတွာ ဣဒံ ဝုတ္တံ—ဣမေသံ သတ္တာနံ ခါဒန္တာနမ္ပိ
အခါဒန္တာနမ္ပိ ဘုဉ္ဇန္တာနမ္ပိ အဘုဉ္ဇန္တာနမ္ပိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေနဝ သဟဇာတာ
ကမ္မဇာ ဩဇာ နာမ အတ္ထိ၊ သာ ယာဝပိ သတ္တမာ ဒိဝသာ^၃ ပါလေတိ။

၁-အာဟာရော ဝိတ္တာရေတဗ္ဗော (သျှာ) မ-၈ ၁-၂၁ ၂-ပိဋကေ စ။ ၂-ပိဝတော (က)

၃-ယာဝ သတ္တမမ္ပိ ဒိဝသံ (သိ)၊ ယာဝ သတ္တမာပိ ဒိဝသာ (သျှာ)

အယမေဝ ဥပါဒိဏ္ဍကကဗဠိကာရာဟာရေတိ ဝေဒိတဗ္ဗော^၁။ တေဘူမက-
ဝိပါကဝသေန ပန ဥပါဒိဏ္ဍကဗဿာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တေဘူမက-
ကုသလာကုသလကိရိယဝသေန အနုပါဒိဏ္ဍကာ။ လောကုတ္တရာ ပန ရုဠိဝသေန
ကထိတာတိ။

ဧတ္တာဟ—“ယဒိ ပစ္စယဋ္ဌော အာဟာရဋ္ဌော၊ အထ ကသ္မာ အညေသုပိ
သတ္တာနံ ပစ္စယေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ဣမေယေဝ စတ္တာရော ဝုတ္တာ”တိ? ဝုစ္စတေ—
အဇ္ဈတ္တိကသန္တတိယာ ဝိသေသပစ္စယတ္တာ။ ဝိသေသပစ္စယော ဟိ ကဗဠိကာရာ-
ဟာရဘက္ခာနံ သတ္တာနံ ရူပကာယဿ ကဗဠိကာရော အာဟာရော၊ နာမ-
ကာယေ ဝေဒနာယ ဖဿော၊ ဝိညာဏဿ မနောသဗ္ဗေတနာ၊ နာမရူပဿ
ဝိညာဏံ။ ယထာဟ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အယံ ကာယော အာဟာရဋ္ဌိ-
တိကော အာဟာရံ ပဋိစ္စ တိဋ္ဌတိ၊ အနာဟာရော နော တိဋ္ဌတိ^၂၊ တထာ
ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ^၃။

ကော ပနေတ္ထ အာဟာရော ကိ^၄ အာဟရတိတိ? ကဗဠိကာရာဟာရော
ဩဇဋ္ဌမကရူပါနိ အာဟရတိ၊ ဖဿာဟာရော တိဿော ဝေဒနာ၊ မနော-
သဗ္ဗေတနာဟာရော တယော ဘဝေ၊ ဝိညာဏာဟာရော ပဋိသန္ဓိနာမရူပန္တိ။

ကထံ? ကဗဠိကာရာဟာရော တာဝ မုခေ ဌပိတမတ္တေယေဝ အဋ္ဌ ရူပါနိ
သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဒန္တဝိစုဏ္ဏိတံ ပန အဇ္ဈောဟရိယမာနံ ဧကေကံ သိတ္ထံ အဋ္ဌဋ္ဌ-
ရူပါနိ သမုဋ္ဌာပေတိယေဝ။ ဧဝံ ကဗဠိကာရာဟာရော ဩဇဋ္ဌမကရူပါနိ
အာဟရတိ။ ဖဿာဟာရော ပန သုခဝေဒနီယော ဖဿော ဥပ္ပဇ္ဇမာနောယေဝ
သုခံ ဝေဒနံ အာဟရတိ၊ ဒုက္ခဝေဒနီယော ဒုက္ခံ၊ အဒုက္ခမသုခဝေဒနီယော
အဒုက္ခမသုခန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ ဖဿာဟာရော တိဿော ဝေဒနာ အာဟရတိ။

မနောသဗ္ဗေတနာဟာရော ကာမဘူပဂံ ကမ္မံ ကာမဘဝံ အာဟရတိ၊
ရူပါရူပဘူပဂါနိ တံ တံ ဘဝံ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ မနောသဗ္ဗေတနာဟာရော
တယော ဘဝေ အာဟရတိ။ ဝိညာဏာဟာရော ပန ယေ စ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ
တံသမ္ပယုတ္တကာ တယော ခန္ဓာ၊ ယာနိ စ တိသန္တတိဝသေန တိ^၅သ ရူပါနိ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဟဇာတာဒိပစ္စယနယေန တာနိ အာဟရတိတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ
ဝိညာဏာဟာရော ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ အာဟရတိတိ။ ဧတ္ထ စ “မနောသဗ္ဗေတနာ
တယော ဘဝေ အာဟရတိ”တိ သာသဝကုသလာကုသလစေတနာဝ ဝုတ္တာ။

၁-ဝေဒိတဗ္ဗောတိ (သိ)

၂-သံ ၃-၅၈-ပိဋ္ဌေ။

၃-သံ ၁-၂၄၃၊ အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

“ဝိညာဏံ ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ အာဟာရတိ”တိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမေဝ ဝုတ္တံ။ အဝိသေသေန ပန တံသမ္ပယုတ္တတံသမုဋ္ဌာနဓမ္မာနံ^၁ အာဟာရဏတောပေတေ “အာဟာရ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧတေသု စတုသု အာဟာရေသု ကဗဠိကာရာဟာရော ဥပတ္တဗ္ဗေန္တော အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတိ။ ဖဿော ဖုသန္တောယေဝ၊ မနောသဉ္ဇေတနာ အာယူဟမာနာဝ၊ ဝိညာဏံ ဝိဇာနန္တမေဝ။ ကထံ? ကဗဠိကာရာဟာရော ဟိ ဥပတ္တဗ္ဗေန္တောယေဝ ကာယဋ္ဌပနေန သတ္တာနံ ဌိတိယာ ဟောတိ။ ကမ္မဇနိတောပိ ဟိ အယံ ကာယော ကဗဠိကာရာဟာရေန ဥပတ္တဒ္ဓေါ ဒသပိ ဝဿာနိ ဝဿသတုမ္ပိ ယာဝ အာယုပရိမာဏာ တိဋ္ဌတိ။ ယထာ ကိ? ယထာ မာတုယာ ဇနိတောပိ ဒါရကော ဓာတိယာ ထညာဒီနိ ပါယေတွာ ပေါသိယမာနော စိရံ တိဋ္ဌတိ။ ယထာ စ ဥပတ္တဗ္ဗေန ဥပတ္တမ္ဘိတံ ဂေဟံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ယထာ မဟာရာဇ ဂေဟေ ပပတန္တေ အညေန ဒါရနာ ဥပတ္တမ္ဘိတံ သန္တံ ဧဝ တံ ဂေဟံ န ပတတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ မဟာရာဇ အယံ ကာယော အာဟာရဋ္ဌိတိကော အာဟာရံ ပဋိစ္စ တိဋ္ဌတိ”တိ။

ဧဝံ ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဥပတ္တဗ္ဗေန္တော အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတိ။

ဧဝံ သာဓေန္တောပိ စ ကဗဠိကာရော အာဟာရော ခြိန္တံ ရူပသန္တတိနံ ပစ္စယော ဟောတိ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ စ ဥပါဒိဏ္ဏကဿ စ။ ကမ္မဇာနံ အနုပါလကော ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ ဇနကော ဟုတွာတိ။ ဖဿော ပန သုခါဒိဝတ္ထုဘူတံ အာရမ္မဏံ ဖုသန္တောယေဝ သုခါဒိဝေဒနာပဝတ္တနေန သတ္တာနံ ဌိတိယာ ဟောတိ။ မနောသဉ္ဇေတနာ ကုသလာကုသလကမ္မဝသေန အာယူဟမာနာယေဝ ဘဝမူလနိပ္ပါဒနတော သတ္တာနံ ဌိတိယာ ဟောတိ။ ဝိညာဏံ ဝိဇာနန္တမေဝ နာမရူပပ္ပဝတ္တနေန သတ္တာနံ ဌိတိယာ ဟောတိတိ။

ဧဝံ ဥပတ္တဗ္ဗနာဒိဝသေန အာဟာရကိစ္စံ သာဓယမာနေသု ပနေတေသု စတ္တာရိ ဘယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ သေယျထိဒံ? ကဗဠိကာရာဟာရေ နိကန္တိယေဝ ဘယံ၊ ဖဿေ ဥပဂမနမေဝ၊ မနောသဉ္ဇေတနာယ အာယူဟနမေဝ၊ ဝိညာဏေ အဘိနိပါတောယေဝ ဘယန္တိ။ ကိံ ကာရဏာ? ကဗဠိကာရာဟာရေ ဟိ

နိကန္တိ^၁ ကတွာ သိတာဒိနံ ပုရက္ခတာ သတ္တာ အာဟာရတ္ထာယ မုဒ္ဒါဂဏနာဒိ-
 ကမ္မာနိ ကရေန္တာ အနပ္ပကံ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆန္တိ။ ဧကစ္စေ ၈ ဣမသ္မိ^၂ သာသနေ
 ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိကာယ အနေသနာယ အာဟာရံ ပရိယေသန္တာ
 ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဂါရယှာ ဟောန္တိ၊ သမ္ပရာယေပိ “တဿ သံဃာဋီပိ အာဒိတ္တာ
 သမ္ပဇ္ဇလိတာ”^၃ တိအာဒိနာ လက္ခဏသံယုတ္တေ^၄ ဝုတ္တနယေန သမဏပေတာ
 ဟောန္တိ။ ဣမိနာ တာဝ ကာရဏေန ကဗဠိကာရေ အာဟာရေ နိကန္တိ
 ဧဝ ဘယန္တိ ဝေဒိတဗျာ။

ဗဿံ ဥပဂစ္ဆန္တာပိ ဗဿဿာဒိနော ပရေသံ ရက္ခိတဂေါပိတေသု
 ဒါရာဒိသု ဘဏ္ဍေသု အပရစ္ဆန္တိ၊ တေ သဟ ဘဏ္ဍေန ဘဏ္ဍာသမိကာ
 ဂဟေတွာ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဝါ ဆိန္ဒိတွာ သင်္ကာရကုဋေ ဆဇ္ဇန္တိ၊ ရညော
 ဝါ နိယျာဒေန္တိ။ တတော တေ ရာဇာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရာပေတိ၊
 ကာယဿ စ ဘေဒါ ဒုဂ္ဂတိ တေသံ ပါဠိကင်္ခါ ဟောတိ။ ဣတိ ဗဿဿာဒမူလကံ
 ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္ပိ သမ္ပရာယိကမ္ပိ ဘယံ သဗ္ဗမာဂတမေဝ^၁ ဟောတိ။ ဣမိနာ ကာရ-
 ဏေန ဗဿာဟာရေ ဥပဂမနမေဝ ဘယန္တိ ဝေဒိတဗျံ။

ကုသလာကုသလကမ္မာယူဟနေ ပန တမ္ဗူလကံ တီသု ဘဝေသု ဘယံ
 သဗ္ဗံ အာဂတမေဝ ဟောတိ။ ဣမိနာ ကာရဏေန မနောသဇ္ဇေတနာဟာရေ
 အာယူဟနမေဝ ဘယန္တိ ဝေဒိတဗျံ။

ပဋိသန္ဓိဝိညာဏန္တ ယသ္မိ^၁ ယသ္မိ^၂ ဌာနေ အဘိနိပတတိ^၃၊ တသ္မိ^၄ တသ္မိ^၅
 ဌာနေ ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ ဂဟေတွာဝ နိဗ္ဗတ္တတိ။ တသ္မိဉ္စ နိဗ္ဗတ္တေ သဗ္ဗဘယာနိ
 နိဗ္ဗတ္တာနိယေဝ ဟောန္တိ တမ္ဗူလကတ္တာတိ ဣမိနာ ကာရဏေန ဝိညာဏာ-
 ဟာရေ အဘိနိပတိတောယေဝ ဘယန္တိ ဝေဒိတဗျောတိ။

ကိံနိဒါနာတိအာဒိသု နိဒါနာဒိနိ သဗ္ဗာနေဝ ကာရဏဝေဝစနာနိ။
 ကာရဏံ ဟိ ယသ္မာ ဖလံ နိဒေတိ၊ “ဟန္တ နံ ဂဏှထာ”တိ အပ္ပေတိ ဝိယ၊ တသ္မာ
 နိဒါနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ တံ တတော သမုဒေတိ ဇာယတိ ပဘဝတိ၊ တသ္မာ
 သမုဒယော ဇာတိ ပဘဝေါတိ ဝုစ္စတိ။ အယံ ပနေတ္ထ ပဒတ္တော—ကိံ နိဒါနံ
 ဧတေသန္တိ **ကိံနိဒါနာ**။ ကော သမုဒယော ဧတေသန္တိ **ကိံသမုဒယာ**။
 ကာ ဇာတိ ဧတေသန္တိ **ကိံဇာတိကာ**။ ကော ပဘဝေါ ဧတေသန္တိ **ကိံ-**
ပဘဝါ။ ယသ္မာ ပန တေသံ တဏှာ ယထာဝုတ္တေန အတ္တေန နိဒါနဇ္ဈေဝ

၁-သံ ၁-၄၅၁-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သမာဂတမေဝ (သျှာ၊က) ၃-အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ (က)

သမုဒယော စ ဇာတိ စ ပဘဝေါ စ၊ တသ္မာ “တဏှာနိဒါနာ”တိအာဒိမာဟ။
ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧတ္ထ စ ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရတဏှာနိဒါနာတိ ပဋိသန္ဓိ အာဒိ ကတွာ အတ္တဘာဝသင်္ခါတာနံ အာဟာရနံ ပုရိမတဏှာနံ ဝသေန နိဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကထံ? ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ တာဝ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ သတ္တာနံ သတ္တသန္တတိဝသေန၊ သေသာနံ တတော ဦးဦးသန္တတိဝသေန ဥပ္ပန္နရူပဗ္ဗန္တရံဇာတာ ဩဇာ အတ္ထိ၊ အယံ တဏှာနိဒါနော ဥပါဒိဏ္ဏကကဗဠိကာရာဟာရော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ပန ဖဿစေတနာ သယဉ္စ စိတ္တံ ဝိညာဏန္တိ ဣမေ တဏှာနိဒါနာ ဥပါဒိဏ္ဏကဖဿမနောသဉ္စေတနာဝိညာဏာဟာရတိ ဧဝံ တာဝ ပုရိမတဏှာနိဒါနာ ပဋိသန္ဓိကာ အာဟာရ။ ယထာ စ ပဋိသန္ဓိကာ၊ ဧဝံ တတော ပရံ ပဌမဘဝင်္ဂစိတ္တက္ခဏာဒိနိဗ္ဗတ္တာပိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယသ္မာ ပန ဘဂဝါ န ကေဝလံ အာဟာရနမေဝ နိဒါနံ ဇာနာတိ၊ အာဟာရနိဒါနဘူတာယ တဏှာယပိ၊ တဏှာယ နိဒါနာနံ ဝေဒနာဒိနမ္ပိ နိဒါနံ ဇာနာတိယေဝ၊ တသ္မာ **တဏှာ စာယံ ဘိက္ခဝေ ကိံနိဒါနာတိ**အာဒိနာ နယေန ဝဋ် ဒဿေတွာ ဝိဝဋ် ဒဿေသိ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဌာနေ ဘဂဝါ အတိတာဘိမုခံ ဒေသနံ ကတွာ အတိတေန ဝဋ် ဒဿေတိ။ ကထံ? အာဟာရဝသေန ဟိ အယံ အတ္တဘာဝေါ ဂဟိတော။

တဏှာတိ ဣမဿတ္တဘာဝဿ ဇနကံ ကမ္မံ၊ ဝေဒနာဖဿသဌာယတနနာမရူပဝိညာဏာနိ ယသ္မိ အတ္တဘာဝေ ဌတွာ ကမ္မံ အာယူဟိတံ၊ တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တာနိ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ တဿတ္တဘာဝဿ ဇနကံ ကမ္မံ။ ဣတိ ဒွိသု ဌာနေသု အတ္တဘာဝေါ၊ ဒွိသု တဿ ဇနကံ ကမ္မန္တိ သင်္ခေပေန ကမ္မဉ္စေဝ ကမ္မဝိပါကဉ္စာတိ ဒွေပိ ဓမ္မေ ဒဿေန္တေန အတိတာဘိမုခံ ဒေသနံ ကတွာ အတိတေန ဝဋ် ဒဿိတံ။

တတြာယံ ဒေသနာ အနာဂတဿ အဒဿိတတ္တာ အပရိပုဏ္ဏာတိ န ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ နယတော ပန ပရိပုဏ္ဏာတွေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ စက္ခုမာ ပုရိယော ဥဒကပိဋ္ဌေ နိပန္နံ သုံသုမာရံ ဒိသ္မာ တဿ ပရဘာဂံ ဩလောကေန္တော ဂီဝံ ပဿေယျ၊ ဩရတော ပိဋ္ဌိံ၊ ပရိယောသာနေ နဂ်ဋ္ဌမူလံ၊ ဟေဋ္ဌာ ကုတ္ထိံ ဩလောကေန္တော ပန ဥဒကဂတံ အဂ္ဂနဂ်ဋ္ဌဉ္စေဝ စတ္တာရော စ ဟတ္ထပါဒေ န ပဿေယျ၊ သော န ဧတ္တာဝတာ “အပရိပုဏ္ဏော သုံသုမာရော”တိ ဂဏှာတိ၊ နယတော ပန ပရိပုဏ္ဏာတွေဝ ဂဏှာတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥဒကပိဋ္ဌေ နိပန္နသုံသုမာရော ဝိယ ဟိ တေဘူမကဝဋ္ဋံ။ တီရေ ဌိတော စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ ယောဂါဝစရော။ တေန ပုရိသေန ဥဒကပိဋ္ဌေ သုံသုမာရဿ ဒိဋ္ဌကာလော ဝိယ ယောဂိနာ အာဟာရဝသေန ဣမဿတ္တဘာဝဿ ဒိဋ္ဌကာလော။ ပရတော ဂီဝါယ ဒိဋ္ဌကာလော ဝိယ ဣမဿတ္တဘာဝဿ ဇနိကာယ တဏှာယ ဒိဋ္ဌကာလော။ ပိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌကာလော ဝိယ ယသ္မိံ အတ္တဘာဝေ တဏှာသင်္ခါတံ ကမ္မံ ကတံ၊ ဝေဒနာဒိဝသေန တဿ ဒိဋ္ဌကာလော။ နဂုံဋ္ဌမူလဿ ဒိဋ္ဌကာလော ဝိယ တဿတ္တဘာဝဿ ဇနကာနံ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ ဒိဋ္ဌကာလော။ ဟေဋ္ဌာ ကုန္တိံ ဩလောကေန္တဿ ပန အဂ္ဂနဂုံဋ္ဌဇ္ဈေဝ စတ္တာရော စ ဟတ္ထပါဒေ အဒိသ္မာပိ “အပရိပုဏ္ဏော သုံသုမာရော”တိ အဂဟေတွာ နယတော ပရိပုဏ္ဏောတွေဝ ဂဟဏံ ဝိယ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စယဝဋ္ဋံ ပါဠိယံ န အာဂတံ၊ တတ္ထ တတ္ထ “ဒေသနာ အပရိပုဏ္ဏာ”တိ အဂဟေတွာ နယတော ပရိပုဏ္ဏောတွေဝ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စ အာဟာရတဏှာနံ အန္တရေ ဧကော သန္တိ၊ တဏှာဝေဒနာနံ အန္တရေ ဧကော၊ ဝိညာဏသင်္ခါရာနံ အန္တရေ ဧကောတိ ဧဝံ တိသန္တိစတုသင်္ခေပမေဝ ဝဋ္ဋံ ဒဿိတန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-မောဠိယဖဂ္ဂုနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဒုတိယေ သန္တဝေသီနံ ဝါ အနုဂ္ဂဟာယာတိ ဣမသ္မိံယေဝ ဌာနေ ဘဂဝါ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ ကဿော? ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ နိသိန္နတ္တာ။ တဿံ ဟိ ပရိသတိ မောဠိယဖဂ္ဂုနော နာမ ဘိက္ခု ဒိဋ္ဌိဂတိကော နိသိန္နော၊ အထ သတ္တာ စိန္တေသိ “အယံ ဥဋ္ဌဟိတွာ မံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿတိ၊ အထဿာဟံ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ”တိ ပုစ္ဆာယ ဩကာသဒါနတ္ထံ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ မောဠိယဖဂ္ဂုနောတိ မောဠိတိ စူဠာ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ—

“ဆေတွာန မောဠိံ ဝရဂန္ဓဝါသိတံ၊
 ဝေဟာယသံ ဥက္ခိပိ သကျပုဂံဝေါ။
 ရတနစင်္ကောဋ္ဌဝရေန ဝါသဝေါ၊
 သဟဿနေတ္တော သိရသာ ပဋိဂ္ဂဟိ”တိ။

သာ တဿံ ဂိဟိကာလေ မဟန္တာ အဟောသိ။ တေနဿ “မောဠိယဖဂ္ဂုနော”တိ သင်္ခါ ဥဒပါဒိ။ ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ နံ တေနေဝ နာမေန သဉ္ဇာနန္တိ။ တေဒဝေါစာတိ ဒေသနာနုသန္တိံ ဃဇ္ဇေန္တော ဧတံ “ကော န ခေါ ဘန္တေ

ဝိညာဏာဟာရံ အာဟာရေတိ”တိ ဝစနံ အဝေါစ။ တဿတ္ထော—ဘန္တေ
ကော နာမ သော၊ ယော ဧတံ ဝိညာဏာဟာရံ ခါဒတိ ဝါ ဘုဇ္ဇတိ ဝါတိ။

ကသ္မာ ပနာယံ ဣတရေ တယော အာဟာရေ အပုစ္ဆိတွံ ဣမမေဝ ပုစ္ဆတိတိ။
ဇာနာမီတိ လဒ္ဓိယာ။ သော ဟိ မဟန္တေ ပိဏ္ဏေ ကတွာဝ ကဗဠိ-
ကာရာဟာရံ ဘုဇ္ဇန္တေ ပဿတိ၊ တေနဿ တံ ဇာနာမီတိ လဒ္ဓိ။ တိတ္ထိရဝဋ္ဌက-
မောရကုက္ကုဋ္ဌာဒယော ပန မာတုသမ္ပဿေန ယာပေန္တေ ဒိသ္မာ “ဧတေ
ဇဿာဟာရေန ယာပေန္တိ”တိ တဿ လဒ္ဓိ။ ကစ္ဆပါပန အတ္တနောဥတုသမယေ
မဟာသမုဒ္ဒတော နိက္ခမိတွာ သမုဒ္ဒတိရေ ဝါလိကန္တရေ အဏ္ဍာနိ ဌပေတွာ
ဝါလိကာယ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ မဟာသမုဒ္ဒမေဝ ဩတရန္တိ။ တာနိ မာတု-
အနုဿရဏဝသေန န ပူတိနိ ဟောန္တိ။ တာနိ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရေန
ယာပေန္တိတိ တဿ လဒ္ဓိ။ ကိဉ္ဇာပိ ထေရဿ အယံ လဒ္ဓိ၊ န ပန ဧတာယ
လဒ္ဓိယာ ဣမံ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဟိ ဥမ္မတ္တကသဒိသော။ ယထာ
ဥမ္မတ္တကော ပစ္ဆိံ ဂဟေတွာ အန္တရီထိံ ဩတိဏ္ဏော ဂေါမယမ္ပိ ပါသာဏမ္ပိ
ဂူထမ္ပိ ခဇ္ဇေဏ္ဍမ္ပိ တံ တံ မနာပမ္ပိ အမနာပမ္ပိ ဂဟေတွာ ပစ္ဆိယံ ပက္ခိပတိ၊
ဧဝမေဝ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ယုတ္တမ္ပိ အယုတ္တမ္ပိ ပုစ္ဆတိ။ သော “ကသ္မာ ဣမံ ပုစ္ဆသိ”တိ
န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတဌာနေ ပန ဂဟဏမေဝ နိသေဓေတဗ္ဗံ။
တေနော နံ ဘဂဝါ “ကသ္မာ ဧဝံ ပုစ္ဆသိ”တိ အဝတွံ ဂဟိတဂါဟမေဝ တဿ
မောစေတုံ နော ကလ္လော ပဉ္ဇောတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ နော ကလ္လောတိ အယုတ္တော။ အာဟာရေတိတိ အဟံ န ဝဒါမီတိ
အဟံ ကောစိ သတ္တော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ အာဟာရေတိတိ န ဝဒါမိ။
အာဟာရေတိတိ စာဟံ ဝဒေယျန္တိ ယဒိ အဟံ အာဟာရေတိတိ ဝဒေယျံ။
တတြဿ ကလ္လော ပဉ္ဇောတိ တသ္မိံ မယာ ဧဝံ ဝုတ္တေ အယံ ပဉ္ဇော ယုတ္တော
ဘဝေယျ။ ကိဿ န ခေါ ဘန္တေ ဝိညာဏာဟာရေတိ ဘန္တေ အယံ
ဝိညာဏာဟာရေ ကတမဿ ဓမ္မဿ ပစ္စယောတိ အတ္ထော။ တတြ ကလ္လံ
ဝေယျာကရဏန္တိ တသ္မိံ ဧဝံ ပုစ္ဆိတေ ပဉ္ဇေ ဣမံ ဝေယျာကရဏံ ယုတ္တံ
“ဝိညာဏာဟာရေ အာယတိ” ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ ပစ္စယော”တိ။ ဧတ္ထ စ
ဝိညာဏာဟာရေတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ။ အာယတိ” ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိတိ တေနော
ဝိညာဏေန သဟုပ္ပန္နနာမရူပံ။ တသ္မိံ ဘူတေ သတိ သဠာယတနံ ဟောတိတိ
ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိသင်္ခါတေ နာမရူပေ ဇာတေ သတိ သဠာယတနံ ဟောတိတိ
အတ္ထော။

သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ ဣဓာပိ ဘဂဝါ ဥတ္တရိ ပဉ္စဿံ ဩကာသံ
 ဒေန္တော ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဟိ နဝပုစ္ဆံ ဥပ္ပါဒေတုံ န သက္ကောတိ၊
 နိဒ္ဒိဋ္ဌံ နိဒ္ဒိဋ္ဌယေဝ ပန ဂဏှိတွာ ပုစ္ဆတိ၊ တေနဿ ဘဂဝါ ဩကာသံ အဒါသိ။
 အတ္ထော ပနဿ သဗ္ဗပဒေသု ဝုတ္တနယေနော ဂဟေတဗ္ဗော။ “ကော န ခေါ
 ဘန္တေ ဘဝတိ”တိ ကဿာ န ပုစ္ဆတိ? ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဟိ သက္ကော နာမ
 ဘူတော နိဗ္ဗတ္တောယေဝါတိ^၁ လဒ္ဓိ၊ တဿာ အတ္တနော လဒ္ဓိဝိရုဒ္ဓံ ဣဒန္တိ န ပုစ္ဆတိ။
 အဝိစ ဣဒပုစ္စယာ ဣဒံ ဣဒပုစ္စယာ ဣဒန္တိ ဗဟူသု ဌာနေသု ကထိတတ္တာ
 သညတ္တိံ ဥပဂတော၊ တေနာပိ န ပုစ္ဆတိ။ သတ္တာပိ “ဣမဿ ဗဟုံ ပုစ္ဆန္တဿာပိ
 တိတ္ထိ နတ္ထိ၊ တုစ္ဆပုစ္ဆမေဝ^၂ ပုစ္ဆတိ”တိ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဒေသနံ ကောဗဒ္ဓံ
 ကတွာ ဒေသေသိ။ ဆန္တံ တွေဝါတိ ယတော ပဋ္ဌာယ ဒေသနာရုဋ္ဌံ^၃၊ တမေဝ
 ဂဟေတွာ ဒေသနံ ဝိဝဇ္ဇန္တော^၄ ဧဝမာဟ။ ဣမသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဝိညာဏ-
 နာမရူပါနံ အန္တရေ ဧကော သန္တိ၊ ဝေဒနာတဏှာနံ အန္တရေ ဧကော၊
 ဘဝဇာတိနံ အန္တရေ ဧကောတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ တတိယေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါတိ သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ
 အသမတ္တာ ဗာဟိရကသမဏဗြာဟ္မဏာ။ ဇရာမရဏံ နပ္ပဇာနန္တိ^၁တိအာဒိသု
 ဇရာမရဏံ န ဇာနန္တိ ဒုက္ခသစ္စဝသေန၊ ဇရာမရဏသမုဒယံ န ဇာနန္တိ
 သဟ တဏှာယ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ သမုဒယောတိ သမုဒယသစ္စဝသေန၊
 ဇရာမရဏနိရောဓံ န ဇာနန္တိ နိရောဓသစ္စဝသေန၊ ပဋိပဒံ န ဇာနန္တိ မဂ္ဂသစ္စ-
 ဝသေန။ ဇာတိံ န ဇာနန္တိ ဒုက္ခသစ္စဝသေန၊ ဇာတိသမုဒယံ န ဇာနန္တိ
 သဟ တဏှာယ ဘဝေါ ဇာတိသမုဒယောတိ သမုဒယသစ္စဝသေန။ ဧဝံ
 သဟ တဏှာယ သမုဒယံ ယောဇေတွာ သဗ္ဗပဒေသု စတုသစ္စဝသေန အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ သာမညတ္တံ ဝါ ဗြဟ္မညတ္တံ ဝါတိ ဧတ္ထ အရိယမဂ္ဂေါ သာမညဇ္ဇေဝ
 မြဟ္မညဇ္ဇ။ ဥဘယတ္တာပိ ပန အတ္ထော နာမ အရိယဖလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဘဂဝါ
 ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ကောဒသသု ဌာနေသု စတ္တာရိသစ္စာနိ ကထေသီတိ။ ။တတိယံ။

၁-နိဗ္ဗတ္တောယေဝါတိ (ဋီကာ)
 ၃-ဒေသနာယ အာရုဋ္ဌံ (သီ၊ သျာ)

၂-တုစ္ဆမေဝ (သီ)
 ၄-ဝိဝဇ္ဇန္တော (က)

၄-ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ စတုတ္ထေ ဣမေ ဓမ္မေ ကတမေ ဓမ္မေတိ တွေကံ ပပဉ္စိ ကတွာ ကထိတံ၊
ဒေသနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္တာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယေန ဣမေ ဓမ္မေ
နပ္ပဇာနန္တိတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ပဉ္စမေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ယံ ပဏှိတာ ဒေဝမနုဿာ တေသု
တေသု ဌာနေသု သမ္မာဒဿနံ ဝဒန္တိ၊ သဗ္ဗမိ တံ ဒွိဟိ ပဒေဟိ သဒ္ဓိပိတွာ
ပုစ္ဆတိ။ ဒွယနိဿိတောတိ ဒွေ ကောဌာသေ နိဿိတော။ ယေဘုယျေနာတိ
ဣမိနာ ဌပေတွာ အရိယပုဂ္ဂလေ သေသမဟာဇနံ ဒဿေတိ။ အတ္ထိတန္တိ
သဿတံ။ နတ္ထိတန္တိ ဥစ္ဆေဒံ။ လောကသမုဒယန္တိ လောကော နာမ သင်္ခါရ-
လောကော၊ တဿ နိဗ္ဗတ္တိ။ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတောတိ သမ္မာပညာ နာမ
သဝိပဿနာ မဂ္ဂပညာ၊ တာယ ပဿန္တဿာတိ အတ္ထော။ ယာ လောကေ
နတ္ထိတာတိ သင်္ခါရလောကေ နိဗ္ဗတ္တေသု ဓမ္မေသု ပညာယန္တေသွေဝ^၁ ယာ
နတ္ထိတိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သာ န ဟောတိတိ အတ္ထော။ လောကနိရောဓန္တိ
သင်္ခါရနံ ဘဂ်^၂။ ယာ လောကေ အတ္ထိတာတိ သင်္ခါရလောကေ ဘိဇ္ဇမာနေသု
ဓမ္မေသု ပညာယန္တေသွေဝ ယာ အတ္ထိတိ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သာ န
ဟောတိတိ အတ္ထော။

အပိစ လောကသမုဒယန္တိ အနုလောမပစ္စယာကာရံ။ လောကနိရောဓန္တိ
ပဋိလောမပစ္စယာကာရံ။ လောကနိဿယေ ပဿန္တဿာပိ ဟိ ပစ္စယာနံ
အနုစ္ဆေဒေန^၁ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ အနုစ္ဆေဒံ^၂ ပဿတော ယာ နတ္ထိတိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သာ န ဟောတိ။ ပစ္စယနိရောဓံ ပဿန္တဿာပိ ပစ္စယနိရောဓေန
ပစ္စယုပ္ပန္နနိရောဓံ ပဿတော ယာ အတ္ထိတိ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သာ န
ဟောတိတိ အယမ္ပေတ္တ အတ္ထော။

ဥပယုပါဒါနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓောတိ ဥပယေဟိ^၄ စ ဥပါဒါနေဟိ စ
အဘိနိဝေသေဟိ စ ဝိနိဗန္ဓော^၅။ တတ္ထ ဥပယာတိ ဒွေ ဥပယာ တဏှုပယော စ
ဒိဋ္ဌုပယော စ။ ဥပါဒါနာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တဏှာဒိဋ္ဌိယော ဟိ ယသ္မာ
အဟံ မမန္တိအာဒိဟိ အာကာရေဟိ တေဘူမကဓမ္မေ ဥပေန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ

၁-ပညာယမာနေသွေဝ (က)	၂-အနုပစ္စေဒေန (သိ)	၃-အနုပစ္စေဒံ (သိ)
၄-ဥပါယေဟိ (သိ၊ သျာ)		၅-ဝိနိဗန္ဓော (သိ)

ဥပယာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ယသ္မာ ပန တေ ဓမ္မေ ဥပါဒိယန္တိ စေဝ အဘိနိဝိသန္တိ စ၊ တသ္မာ ဥပါဒါနာတိ စ အဘိနိဝေသာတိ စ ဝုစ္စန္တိ။ တာဟိ စာယံ လောကော ဝိနိဗန္ဓော။ တေနာဟ “ဥပယုပါဒါနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓော”တိ။

တဉ္စာယန္တိ တဉ္စ ဥပယုပါဒါနံ အယံ အရိယသာဝကော။ စေတသော အဓိဋ္ဌာနန္တိ စိတ္တဿ ပတိဋ္ဌာနဘူတံ။ အဘိနိဝေသာနုသယန္တိ အဘိနိဝေသ- ဘူတဉ္စ အနုသယဘူတဉ္စ။ တဏှာဒိဋ္ဌိသု ဟိ အကုသလစိတ္တံ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တာ စ တသ္မိံ အဘိနိဝိသန္တိ စေဝ အနုသေန္တိ စ၊ တသ္မာ တဒုဘယံ စေတသော အဓိဋ္ဌာနံ အဘိနိဝေသာနုသယန္တိ စ အာဟ။ န ဥပေတီတိ န ဥပဂစ္ဆတိ။ န ဥပါဒိယတီတိ န ဂဏှာတိ။ နာဓိဋ္ဌာတီတိ န အဓိဋ္ဌာတိ၊ ကိန္တိ? အတ္တာ မေတိ။ ဒုက္ခမေဝါတိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓမတ္တမေဝ။ န ကင်္ခတီတိ “ဒုက္ခမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ န အညော ဧတ္ထ သတ္တော နာမ အတ္ထိ”တိ ကင်္ခံ န ကရေတိ။ န ဝိစိကိစ္ဆတီတိ န ဝိစိကိစ္ဆံ ဥပ္ပါဒေတိ။

အပရပ္ပစ္စယာတိ န ပရပ္ပစ္စယေန၊ အညဿ အပတ္တိယာယေတွာ အတ္တပစ္စက္ခ- ဉာဏမေဝဿ ဧတ္ထ ဟောတီတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ကစ္စာန သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတီတိ ဧဝံ သတ္တသညာယ ပဟိနတ္တာ ဧတ္တကေန သမ္မာဒဿနံ နာမ ဟောတီတိ မိဿကသမ္မာဒိဋ္ဌိံ အာဟ။ အယမေကော အန္တောတိ ဒေသ ဧကော နိက္ခုဋန္တော လာမကန္တော ပဌမကံ သဿတံ။ အယံ ဒုတိယောတိ ဒေသ ဒုတိယော သဗ္ဗံ နတ္ထိတိ ဥပ္ပဇ္ဇနကဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော နိက္ခုဋန္တော လာမကန္တော ဒုတိယကော ဥစ္ဆေဒေါတိ အတ္တော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ ဆဋ္ဌေ နိဗ္ဗိဒါယာတိ နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယ။ ဝိရာဂါယာတိ ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ။ နိရောဓာယာတိ နိရုဇ္ဈနတ္ထာယ။ ပဋိပန္နော ဟောတီတိ ဧတ္ထ သီလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ပဋိပန္နောတိ ဝေဒိတဗျော။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နောတိ လောကုတ္တရဿ နိဗ္ဗာနဓမ္မဿ အနုဓမ္မဘူတံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော။ အနုဓမ္မဘူတန္တိ အနုရူပသဘာဝဘူတံ။ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာတိ နိဗ္ဗိဒါယ စေဝ ဝိရာဂေန စ နိရောဓေန စ။ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တောတိ စတုဟိ ဥပါဒါနေဟိ ကိဉ္စိ ဓမ္မံ အနုပါဒိယိတွာ ဝိမုတ္တော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တောတိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော။ အလံ ဝစနာယာတိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ ယုတ္တော အနုစ္ဆရိကောတိ

အတ္ထော။ ဧဝမေတ္ထ ဧကေန နယေန ဓမ္မကထိကဿ ပုစ္ဆာ ကထိတာ၊ ဒွိဟိ တံ
ဝိသေသောဘွာ သေက္ခာသေက္ခဘူမိယော နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အစေလကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇။ သတ္တမေ အစေလော ကဿပေါတိ လိင်္ဂေန အစေလော နိစ္စေလော၊
နာမေန ကဿပေါ။ ဥရုတောဝါတိ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန ပရိဝုတံ
အာဂစ္ဆန္တံ ဥရုတော ဧဝ အဒ္ဓဿ။ ကိဉ္စိဒေဝ ဒေသန္တိ ကိဉ္စိဒေဝ ကာရဏံ။
ဩကာသန္တိ ပဥဗျာကရဏဿ ခဏံ ကာလံ။ အန္တရဃရန္တိ “န ပလ္လတ္ထိကာယ
အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမိ”တိ ဧတ္ထ အန္တောနိဝေသနံ အန္တရဃရံ။ “ဩက္ခိတ္တစက္ခု
အန္တရဃရေ ဂမိဿာမိ”တိ ဧတ္ထ ဣန္ဒြိလတော ပဋ္ဌာယ အန္တောဂါမော။
ဣဓာပိ အယမေဝ အဓိပ္ပေတော။ ယဒါကန္တံသီတိ ယံ ဣစ္ဆသိ။

ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ ကထေတုကာမော ယာဝတတိယံ ပဋိက္ခိပီတိ။ ဂါရဝ-
ဇနနတ္ထံ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ဟိ ဒိပ္ပံ ကထိယမာနေ ဂါရဝံ န ကရေန္တိ။ “သမဏံ
ဂေါတမံ ဥပသင်္ကမိတုမ္ပိ ပုစ္ဆိတုမ္ပိ သုကရံ၊ ပုစ္ဆိတမတ္တေယေဝ ကထေတိ”တိ
ဝစနမ္ပိ န သဒ္ဓဟန္တိ။ ဒွေ တယော ဝါရေ ပဋိက္ခိတ္တေ ပန ဂါရဝံ ကရေန္တိ။
“သမဏံ ဂေါတမံ ဥပသင်္ကမိတုမ္ပိ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတုမ္ပိ ဒုက္ကရ”န္တိ ယာဝတတိယံ
ယာစိတေ ကထိယမာနံ သုဿူသန္တိ သဒ္ဓဟန္တိ။ ဣတိ ဘဂဝါ “အယံ
သုဿူသိဿတိ သဒ္ဓဟိဿတိ”တိ ယာဝတတိယံ ယာစာပေတွာ ကထေသိ။
အဝိစ ယထာ ဘိသက္ကော တေလံ ဝါ ဖာဏိတံ ဝါ ပစန္တော မုဒုပါက-
ခရပါကာနံ ပါကကာလံ အာဂမယမာနော ပါကကာလံ အနတိက္ကမိတွာဝ
ဩတာရေတိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ သတ္တာနံ ဉာဏပရိပါကံ အာဂမယမာနော
“တ္ထေကေန ကာလေန ဣမဿ ဉာဏံ ပရိပါကံ ဂမိဿတိ”တိ ဥတွာဝ
ယာဝတတိယံ ယာစာပေသိ။

မာ ဟေဝံ ကဿပေါတိ ကဿပ မာ ဧဝံ ဘဏိ။ “သယံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ ဟိ
ဝတ္ထုံ န ဝဇ္ဇတိ။ အတ္တာ နာမ ကောစိ ဒုက္ခဿ ကာရကော နတ္ထိတိ ဒီပေတိ။
ပရုတောပိ ဧသေဝ နယော။ အဓိစ္စသပုပ္ဖန္တိ အကာရဏေန ယဒိစ္ဆာယ ဥပ္ပန္တံ။
ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနောတိ ကသ္မာ ဧဝမာဟ? ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “အယံ
‘သယံကတံ ဒုက္ခ’န္တိအာဒိနာ ပုဋ္ဌော ‘မာ ဟေဝ’န္တိ ဝဒတိ၊ ‘နတ္ထိ’တိ ပုဋ္ဌော
‘အတ္ထိ’တိ ဝဒတိ၊ ‘ဘဝံ ဂေါတမော ဒုက္ခံ န ဇာနာတိ န ပဿတိ’တိ ပုဋ္ဌော
‘ဇာနာမိ ခွါဟ’န္တိ ဝဒတိ၊ ကိဉ္စိ န ခေါ မယာ ဝိရဇ္ဈိတွာ ပုစ္ဆိတော”တိ

မူလတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော ပုစ္ဆမေဝ သောဓေန္တော ဧဝမာဟ။ အာဓိက္ခတု စ မေ အန္တေ အဂေါတိ ဣမ သတ္တရိ သဇ္ဇာတဂါရဝေါ “ဘဝ”န္တိ အဝတွာ “ဘဂေါ”တိ ဝဒတိ။

သော ကရောတိတိအာဒိ “သယံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိသေခနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ သတောတိ ဣဒံ ဘုမ္မတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ တသ္မာ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော—သော ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒယတိတိ ခေါ ကဿပ အာဒိမှိယေဝ ဧဝံ သတိ ပစ္စာ သယံကတံ ဒုက္ခန္တိ အယံ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ ဒုက္ခန္တိ ဝဋ်ဒုက္ခံ အဓိပ္ပေတံ။ ဣတိ ဝဒန္တိ ဧတဿ ပုရိမေန အာဒိသဒ္ဓေန အနန္တရေန စ သဿတသဒ္ဓေန သမ္ပန္နော ဟောတိ။ “ဒီပေတိ ဂဏှာတိ”တိ အယံ ပနေတ္ထ ပါဌသေသော။ ဣဒံ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဣတိ ဧဝံ ဝဒန္တော အာဒိတောဝ သဿတံ ဒီပေတိ၊ သဿတံ ဂဏှာတိ၊ ကသ္မာ? တဿ ဟိ တံ ဒဿနံ ဧတံ ပရေတိ၊ ကာရကဉ္စ ဝေဒကဉ္စ ဧကမေဝ ဂဏှန္တိ ဧတံ သဿတံ ဥပဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။

အညော ကရောတိတိ အာဒိ ပန “ပရံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိသေခနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ “အာဒိတော သတော”တိ ဣဒံ ပန ဣဓာပိ အာဟရိတဗ္ဗံ။ အယံ ဟေတ္ထ အတ္ထော—အညော ကရောတိ အညော ပဋိသံဝေဒယတိတိ ခေါ ပန ကဿပ အာဒိမှိယေဝ ဧဝံ သတိ ပစ္စာ “ကာရကော ဣဓေဝ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ တေန ကတံ အညော ပဋိသံဝေဒယတိ”တိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တာယ ဝေဒနာယ အဘိတုန္ဓဿ ဝိဒ္ဓဿ သတော “ပရံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ အယံ လဒ္ဓိ ဟောတိတိ။ ဣတိ ဝဒန္တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတြာယံ ယောဇနာ—ဝေဉ္စ ဝဒန္တော အာဒိတောဝ ဥစ္ဆေဒံ ဒီပေတိ၊ ဥစ္ဆေဒံ ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? တဿ ဟိ တံ ဒဿနံ ဧတံ ပရေတိ၊ ဧတံ ဥစ္ဆေဒံ ဥပဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။

ဧတေ ဧတေတိ ယေ သဿတုစ္ဆေဒသင်္ခါတေ ဥဘော အန္တေ (အနုပဂမ္မ တထာဂတော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဧတေ ဧတ ကဿပ ဥဘော အန္တေ) အနုပဂမ္မ ပဟာယ အနုလ္လိယိတွာ မဇ္ဈေန တထာဂတော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ ဌိတော ဒေသေတိတိ အတ္ထော။ ကတရံ ဓမ္မန္တိ စေ? ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ။ ဧတ္ထ ဟိ ကာရဏတော ဖလံ၊ ကာရဏ- နိရောဓေန စဿ နိရောဓော ဒီပိတော၊ န ကောမိ ကာရကော ဝါ ဝေဒကော

ဝါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော။ တောဝတာ သေသပညာ ပဋိသေမိတာ ဟောန္တိ။ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္ဘာတိ ဣမိနာ ဟိ တတိယပညော ပဋိက္ခိတ္တော။ အဓိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဣမိနာ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နတာ စေဝ အဇာနနဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ ဝေဒိတဗျံ။

လဘေယျန္တိ ဣဒံ သော ဘဂဝတော သန္တိကေ ဘိက္ခုဘာဝံ ပတ္တယမာနော အာဟ။ အထ ဘဂဝါယောနေန^၁ ခန္ဓကေ^၂တိတ္ထိယပရိဝါသော ပညတ္တော၊ ယံ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော သာမဏေရဘူမိယံ ဌိတော “အဟံ ဘန္တေ ဣတ္ထန္တာမော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကင်္ခါမိ ဥပသမ္ပဒံ၊ သွာဟံ ဘန္တေ သံဃံ စတ္တာရော မာသေ ပရိဝါသံ ယာစာမိ”တိအာဒိနာ နယေန သမာဒိယိတွာ ပရိဝသတိ၊ တံ သန္ဓာယ ယော ခေါ ကဿပ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေန ဝုတ္တံ။ အပရိဝသိတွာယေဝ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘတိ။ ဥပသမ္ပဒတ္တိကေန ပန နာတိကာလေန ဂါမပ္ပဝေသနာဒီနိ အဋ္ဌ ဝတ္တာနိ ပူရေန္တေန ပရိဝသိတဗျံ။ အာရဒ္ဓစိတ္တာတိ အဋ္ဌဝတ္ထပူရဏေန တုဋ္ဌစိတ္တာ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရတော ပနေသ တိတ္ထိယပရိဝါသော သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယ ပဗ္ဗဇ္ဇက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာယံ^၃ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗျော။

အဝိစ မယာတိ အယမေတ္ထ ပါဌော၊ အညတ္ထ ပန “အဝိစ မေတ္တာ”တိ။ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ ဝိဒိတာတိ ပုဂ္ဂလနာနတ္ထံ ဝိဒိတံ။ “အယံ ပုဂ္ဂလော ပရိဝါသာရဟော၊ အယံ န ပရိဝါသာရဟော”တိ ဣဒံ မယံ ပါကဋန္တိ ဒဿေတိ။ တတော ကဿပေါ ဖိန္တေသိ “အဟော အစ္ဆရိယံ ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ ယတ္ထ ဧဝံ ဗံသိတွာ ကောဇ္ဇေတွာ ယုတ္တမေဝ ဂဏှန္တိ၊ အယုတ္တံ ဆဇ္ဇေန္တိ”တိ။ တတော သုဋ္ဌတရံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ သဉ္ဇာတုဿာဟော သစေ ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ အထ ဘဂဝါ တဿ တိဗ္ဗစ္ဆန္တတံ ဝိဒိတွာ “န ကဿပေါ ပရိဝါသံ အရဟတိ”တိ အညတရံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆ ဘိက္ခု ကဿပံ နဟာပေတွာ ပဗ္ဗာဇေတွာ အာနေဟိ”တိ။ သော တထာ ကတွာ တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ ဘဂဝါ ဂဏေ နိသီဒိတွာ ဥပသမ္ပာဒေသိ။ တေန ဝုတ္တံ အလတ္ထ ခေါ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အလတ္ထ ဥပသမ္ပဒန္တိ။ အဓိဂ္ဂပသမ္ပန္နောတိအာဒိ သေသံ မြာဟူဏသံယုတ္တေ^၄ ဝုတ္တမေဝါတိ။ ။သတ္တမံ။

၁-ယေန (သိ၊ က) ၂-ဝိ ၃-၉၀-ဝိဋ္ဌေ။
၃-ဝိ-၄ ၃-၂၇၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-သံ ၁-၁၆၃-ဝိဋ္ဌေ နေဉ္ဇာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ။

ဂ-တိဗျူကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈။ အဋ္ဌမေ သာ ဝေဒနာတိအာဒိ “သယံကတံ သုခဒုက္ခ”န္တိ လဒ္ဓိယာ နိသေခနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဧတ္တာပိ သတောတိ ဘုမ္မတ္ထေယေဝ သာမိဝစနံ။ တတြာယံ အတ္ထဒီပနာ—“သာ ဝေဒနာ၊ သော ဝေဒိယတိ”တိ ခေါတိဗျူက အာဒိမှိယေဝ ဧဝံ သတိ “သယံကတံ သုခဒုက္ခ”န္တိ အယံ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ ဧဝံ ဟိ သတိ ဝေဒနာယ ဧဝ ဝေဒနာ ကတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ဣမိဿာ ဝေဒနာယ ပုဗ္ဗေပိ အတ္ထိတံ အနုဇာနာတိ၊ သဿတံ ဒီပေတိ သဿတံ ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? တဿ ဟိ တံ ဒဿနံ ဧတံ ပရေတိ၊ ဧတံ သဿတံ ဥပဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ပုရိမံ ဟိ အတ္ထံ သန္ဓာယေဝေတံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ ဘဝိဿတိ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ တံ ယောဇေတွာဝဿ အတ္ထော ဒီပိတော။ ဝေဗ္ဗာဟံ န ဝဒါမိတိ အဟံ “သာ ဝေဒနာ၊ သော ဝေဒိယတိ”တိ ဧဝံ န ဝဒါမိ၊ “သယံကတံ သုခဒုက္ခ”န္တိ ဧဝံ န ဝဒါမိတိ အတ္ထော။

အညာ ဝေဒနာတိအာဒိ “ပရံကတံ သုခဒုက္ခ”န္တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိသေခနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣဓာပိ အယံ အတ္ထယောဇနာ—“အညာ ဝေဒနာ အညော ဝေဒိယတိ”တိ ခေါ တိဗျူက အာဒိမှိယေဝ ဧဝံ သတိ ပစ္ဆာ ယာ ပုရိမပက္ခေ ကာရက-ဝေဒနာ၊ သာ ဥစ္ဆိန္နာ။ တာယ^၂ ပန ကတံ အညော ဝေဒိယတိတိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိ^၁ သမ္ပယုတ္တာယ ဝေဒနာယ အဘိတုန္ဓဿ သတော “ပရံကတံ သုခဒုက္ခ”န္တိ အယံ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝဒန္တော ကာရကော ဥစ္ဆိန္နော၊ အညေန ပဋိသန္ဓိ ဂဟိတာတိ ဥစ္ဆေဒံ ဒီပေတိ၊ ဥစ္ဆေဒံ ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? တဿ ဟိ တံ ဒဿနံ ဧတံ ပရေတိ၊ ဧတံ ဥစ္ဆေဒံ ဥပဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ ဟိ ဣမာနိ ပဒါနိ အဋ္ဌကထာယံ အာဟရိတွာ ယောဇိတာနေဝ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝေဒနာသုခဒုက္ခံ ကထိတံ၊ တဉ္စ ခေါ ဝိပါကသုခဒုက္ခမေဝ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ။ ။အဋ္ဌမံ။

ဇ-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ နဝမေ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿာတိ အဝိဇ္ဇာယ နိဝါရိတဿ။ ဧဝမယံ ကာယော သမုဒါဂတောတိ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာယ နိဝါရိတတ္တာ တဏှာယ စ သမ္ပယုတ္တတ္တာယေဝ အယံ ကာယော နိဗ္ဗတ္တော။ အယဉ္ဇေဝ ကာယောတိ အယဉ္ဇဿ အတ္တနော သဝိညာဏကော ကာယော။ ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပန္တိ ဗဟိဒ္ဓါ စ ပရေသံ သဝိညာဏကော ကာယော။ အတ္တနော စ ပရဿ စ

၁-၁-အနုဇာနာမိတိ သဿတံ ဂဏှာတိ (သီ) ၂-သယံ (သီ)

ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဆဟိ အာယတနေဟိ စာပိ အယံ အတ္ထော ဒီပေတဗ္ဗော။
ဣတ္ထေတံ ဒွယန္တိ ဝေမေတံ ဒွယံ။ ဒွယံ ပဋိစ္စ ဖဿောတိ အညတ္ထ စက္ခုရူပါဒိနိ
 ဒွယာနိ ပဋိစ္စ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော ဝုတ္တာ၊ ဣမ ပန အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ
 အာယတနာနိ။ မဟာဒွယံ နာမ ကိရေတံ။ **သဠေဝါယတနာနိ**တိ သဠေဝ
 ဖဿာယတနာနိ ဖဿကာရဏာနိ။ **ယေဟိ ဖုဠော**တိ ယေဟိ ကာရဏ-
 ဘူတေဟိ အာယတနေဟိ ဥပ္ပန္နေန ဖဿေန ဖုဠော။ **အညတရေနာ**တိ ဧတ္ထ
 ပရိပုဏ္ဏဝသေန^၁ အညတရတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **တတြာ**တိ တသ္မိံ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ
 ကာယနိဗ္ဗတ္တနာဒိမ္မိ။ **ကော အဓိပ္ပယာသော**တိ ကော အဓိကပယောဂေါ။

ဘဝံမူလကာတိ ဘဂဝါ မူလံ ဧတေသန္တိ ဘဂဝံမူလကာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ—ဣမေ ဘန္တေ အမှာကံ ဓမ္မာ ပုဗ္ဗေ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
ဥပ္ပါဒိတာ၊ တသ္မိံ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဧကံ ဗုဒ္ဓန္တရံ အညော သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော
ဝါ ဣမေ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေတုံ သမတ္ထော နာမ နာဟောသိ၊ ဘဂဝတာ ပန နော
ဣမေ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒိတာ။ ဘဂဝန္တိ ဟိ နိဿာယ မယံ ဣမေ ဓမ္မေ အာဇာနာမ
ပဋိဝိဇ္ဈာမာတိ ဧဝံ ဘဂဝံမူလကာ နော ဘန္တေ ဓမ္မာတိ။ **ဘဂဝံနေတ္ထိကာ**တိ
ဘဂဝါ ဟိ ဓမ္မာနံ နေတာ ဝိနေတာ အနုနေတာ၊ ယထာသဘာဝတော
ပါဠိယေက္ကံ ပါဠိယေက္ကံ နာမံ ဂဟေတွာ ဒဿေတာတိ ဓမ္မာ ဘဂဝံနေတ္ထိကာ
နာမ ဟောန္တိ။ **ဘဂဝံပဋိသရဏာ**တိ စတုဘူမကဓမ္မာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ
အာပါထံ အာဂစ္ဆမာနာ ဘဂဝတိ ပဋိသရန္တိ နာမာတိ ဘဂဝံပဋိသရဏာ။
ပဋိသရန္တိတိ သမောသရန္တိ။ အပိစ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ နိဿိန္ဓဿ ဘဂဝတော
ပဋိဝေဓဝသေန ဖဿော အာဂစ္ဆတိ “အဟံ ဘဂဝါ ကိန္ဓာမော”တိ။ တုံ
ဖုသနဌေန ဖဿော နာမ။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏံ အာဂစ္ဆတိ
“အဟံ ဘဂဝါ ကိန္ဓာမ”န္တိ၊ တုံ ဝိဇာနနဌေန ဝိညာဏံ နာမာတိ ဧဝံ
စတုဘူမကဓမ္မာနံ ယထာသဘာဝတော ပါဠိယေက္ကံ ပါဠိယေက္ကံ နာမံ ဂဏှန္တော
ဘဂဝါ ဓမ္မေ ပဋိသရတိတိ ဘဂဝံပဋိသရဏာ။ **ဘဂဝန္တိယေဝ ပဋိဘာတူ**တိ
ဘဂဝတောဝ ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော ဥပဋ္ဌာတု၊ တုမှေယေဝ နော
ကထေတွာ ဒေသတိ အတ္ထော။

သာ စေဝ အဝိဇ္ဇာတိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ သာ အဝိဇ္ဇာ စ တဏှာ စ ကမ္မံ
ဇဝါပေတွာ ပဋိသန္ဓိံ အာကခိတွာ နိရုဒ္ဓါ၊ ယထာ ပန အဇ္ဇာပိ ယံ ဟိယျော
ဘောသဇ္ဇံ ပီတံ၊ တဒေဝ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇာတိ သရိက္ခကတ္ထေန၊ တဒေဝါတိ ဝုစ္စတိ၊
ဧဝမိဓာပိ သာ စေဝ အဝိဇ္ဇာ သာ စ တဏှာတိ ဣဒမ္ပိ သရိက္ခကတ္ထေန ဝုတ္တံ။

၁-ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏဝသေန (သီ၊ သျှာ)

၂-သရိက္ခကဋ္ဌေ (သီ၊ သျှာ)

ဗြဟ္မစရိယန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ ဗုဒ္ဓကွယာယာတိ ဝဋ်ဒုက္ခဿ ခယတ္ထာယ။
 ကာယူပဂေါ ဟောတိတိ အညံ ပဋိသန္ဓိကာယံ ဥပဂန္တာ ဟောတိ။ ယဒိဉံ
 ဗြဟ္မစရိယဝါသောတိ ယော အယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ အယံ ဗာလတော
 ပဏ္ဍိတဿ ဝိသေသောတိ ဒဿေတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သဗ္ဗောပိ သပဋိ-
 သန္ဓိကော ပုထုဇ္ဇနော “ဗာလော”တိ၊ အပ္ပဋိသန္ဓိကော ခိဏာသဝေါ “ပဏ္ဍိ-
 တော”တိ ဝုတ္တော။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနော ပန “ပဏ္ဍိတာ”တိ
 ဝါ “ဗာလာ”တိ ဝါ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဘဇမာနာ ပန ပဏ္ဍိတပက္ခံ ဘဇန္တိ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပစ္စယသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၀။ ဒသမေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ ပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပန္နေ စ ဓမ္မေတိ သတ္တာ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ပစ္စယေ စ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တေ စ
 သဘာဝဓမ္မေ ဒေသေဿာမိတိ ဥဘယံ အာရတိ။ ဥပ္ပါဒါဝါတထာဂတာနန္တိ
 တထာဂတာနံ ဥပ္ပါဒေပိ၊ ဗုဒ္ဓေသု ဥပ္ပန္နေသု အနုပ္ပန္နေသုပိ ဇာတိပစ္စယာ
 ဇရာမရဏံ၊ ဇာတိယေဝ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယော။ ဌိတာဝ သာ ဇာတူတိ
 ဌိတောဝ သော ပစ္စယသဘာဝေါ၊ န ကဒါစိ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယော
 န ဟောတိ။ ဓမ္မဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာတိ ဣမေဟိပိ ဌိဟိ ပစ္စယမေဝ ကထေတိ။
 ပစ္စယေန ဟိ ပစ္စယုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ တိဋ္ဌန္တိ၊ တသ္မာ ပစ္စယောဝ “ဓမ္မဌိတတာ”တိ
 ဝုစ္စတိ။ ပစ္စယော ဓမ္မေ နိယမေတိ၊ တသ္မာ “ဓမ္မနိယာမတာ”တိ ဝုစ္စတိ။
 ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ ဣမေသံ ဇရာမရဏာဒိနံ ပစ္စယာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာဝ
 ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ တန္တိ တံ ပစ္စယံ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိတိ ဉာဏေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ။
 အဘိသမေတိတိ ဉာဏေန အဘိသမာဂစ္ဆတိ။ အာစိက္ခတိတိ ကထေတိ။
 ဒေသေတိတိ ဒဿေတိ။ ပညာပေတိတိ ဇာနာပေတိ။ ပဋ္ဌပေတိတိ ဉာဏ-
 မုခေ ဌပေတိ။ ဝိဝရတိတိ ဝိဝရိတွာ ဒဿေတိ။ ဝိဘဇတိတိ ဝိဘာဂတော
 ဒဿေတိ။ ဥတ္တာနိကရောတိတိ ပါကဋံ ကရေတိ။ ပဿထာတိ စာဟာတိ
 ပဿထ ဣတိ စ ဝုဒတိ။ ကိန္တိ? ဇာတိပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏန္တိအာဒိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ ယာ တတြာတိ ယာ တေသု
 “ဇာတိပစ္စယာဇရာမရဏ”န္တိအာဒိသု။ တထတာတိအာဒိနိပစ္စယာကာရဿေဝ
 ဧဝဝစနာနိ။ သော တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ အနုနာမိကေဟေဝ တဿ
 တဿ ဓမ္မဿ သမ္ဘဝတော တထတာတိ၊ သာမဂ္ဂိံ ဥပဂတေသု ပစ္စယေသု
 မဟုတ္တမိ တတော နိဗ္ဗတ္တာနံ ဓမ္မာနံ၊ အသမ္ဘဝါဘာဝတော အဝိတထတာတိ၊

၁-ဒေသယတိ (သျှာ)

၂-နိဗ္ဗတ္တနဓမ္မာနံ (သိ)၊ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တာနံ ဓမ္မာနံ (သျှာ)

အညဓမ္မပစ္စယေဟိ အညဓမ္မာနုပ္ပတ္တိတော အနညထတတိ၊ ဇရာမရဏာဒိနံ ပစ္စယတော ဝါ ပစ္စယသမူဟတော ဝါ ဣဒပ္ပစ္စယတတိ ဝုတ္တော။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—ဣမေသံ ပစ္စယာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာနံ ဝါ သမူဟော ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ လက္ခဏံ ပနေတ္ထ သဒ္ဓသတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနိစ္စန္တိ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စံ။ ဧတ္ထ စ အနိစ္စန္တိ န ဇရာမရဏံ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စသဘာဝါနံ ပန ခန္ဓာနံ ဇရာမရဏတ္တာ အနိစ္စံ နာမ ဇာတံ။ သင်္ခတဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ သင်္ခတန္တိ ပစ္စယေဟိ သမာဂန္ဓာ ကတံ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္တန္တိ ပစ္စယေ နိဿာယ ဥပ္ပန္တံ။ ခယဓမ္မန္တိ ခယသဘာဝံ။ ဝယဓမ္မန္တိ ဝိဂစ္ဆနကသဘာဝံ။ ဝိရာဂဓမ္မန္တိ ဝိရဇ္ဇနကသဘာဝံ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ နိရုဇ္ဈနကသဘာဝံ။ ဇာတိယာပိ ဝုတ္တနယေနော အနိစ္စတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဇနကပစ္စယာနံ ဝါ ကိစ္စာနုဘာဝက္ခဏေ ဒိဋ္ဌတ္တာ^၁ ဧကေန ပရိယာယေနတ္ထ အနိစ္စာတိအာဒိနိ ယုဇ္ဇန္တိယေဝ။ ဘဝါဒယော အနိစ္စာဒိသဘာဝါယေဝ။

သမ္ဗုပ္ပညာယတိ^၂ သဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ။ ပုဗ္ဗန္တိ ပုရိမံ အတိတန္တိ^၃ အတ္ထော။ အဟောသိ^၄ န ခေါတိအာဒိသု “အဟောသိ^၄ န ခေါ နန ခေါ”တိ သဿတာကာရဉ္စ အဓိစ္စသမုပ္ပတ္တိအာကာရဉ္စ နိဿာယ အတိတေ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ ကင်္ခတိ။ ကိံ ကာရဏန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဥပ္ပတ္တကော ဝိယ ဗာလပုထုဇ္ဇနော ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ပဝတ္တတိ။ ကိံ န ခေါ အဟောသိန္တိ ဇာတိလိင်္ဂပပတ္တိယော နိဿာယ “ခတ္တိယော န ခေါ အဟောသိ” ပြာဟ္မဏဝေဿသုဒ္ဓဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတဒေဝမနုဿာနံ အညတရော”တိ ကင်္ခတိ။ ကထံ န ခေါတိ သဏ္ဌာနာကာရံနိဿာယ “ဒိဃော န ခေါ အဟောသိ” ရဿ-ဩဒါတကဏ္ဍပမာဏိကအပ္ပမာဏိကာဒိနံ အညတရော”တိ ကင်္ခတိ။ ကေဝိ ပန “ဣဿရနိဗ္ဗာနာဒိနိ နိဿာယ ‘ကေန န ခေါ ကာရဏေန အဟောသိ’ နှိ ဟေတုတော^၅ ကင်္ခတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ကိံ ဟုတွာ ကိံ အဟောသိန္တိ ဇာတိအာဒိနိ နိဿာယ “ခတ္တိယော ဟုတွာ န ခေါ ပြာဟ္မဏော အဟောသိ”ပ။ ဒေဝေါ ဟုတွာ မနုဿော”တိ အတ္တနော ပရမ္ပရံ ကင်္ခတိ။ သဗ္ဗတ္ထေဝ ပန အဒ္ဓါနန္တိ ကာလာမိဝစနမေတံ။ အပရန္တန္တိ အနာဂတံ အန္တံ။ ဘဝိဿာမိ န ခေါ နန ခေါတိ သဿတာကာရဉ္စ ဥစ္ဆေဒါကာရဉ္စ နိဿာယ အနာဂတေ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ ကင်္ခတိ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝ။

၁-နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ (သိ)

၂-ပုရိမံ အန္တံ အတိတန္တိ (သိ) ဋီကာပိ ပဿိတဗ္ဗာ။

၂-ပညာယတိ (သိ)

၄-ဟေတု (က)

တေရဟိ ဝါ ပစ္စုပ္ပန် အဗ္ဗါနန္တိ ဣဒါနိ ဝါ ပဋိသန္ဓိမာဒိံ ကတွာ စုတိ-
 ပရိယန္တံ သဗ္ဗမိ ဝတ္တမာနကာလံ ဂဟေတွာ။ အဇ္ဈတ္တံ ကထံကထိ ဘဝိဿတိတိ
 အတ္တနော ခန္ဓေသု ဝိစိကိစ္ဆိ ဘဝိဿတိ။ အဟံ န ခေါသ္မိတိ အတ္တနော
 အတ္ထိဘာဝံ ကံတိ။ ယုတ္တံ ပနေတန္တိ? ယုတ္တံ အယုတ္တန္တိ ကာ ဧတ္ထ စိန္တာ။
 အဝိစေတ္ထ ဣဒံ ဝတ္ထုမိ ဥဒါဟရန္တိ—စူဠမာတာယ ကိရ ပုတ္တော မုဏ္ဍော၊
 မဟာမာတာယ ပုတ္တော အမုဏ္ဍော၊ တံ ပုတ္တံ မုဏ္ဍေသုံ၊ သော ဥဋ္ဌာယ
 “အဟံ န ခေါ စူဠမာတာယ ပုတ္တော”တိ စိန္တေသိ။ ဧဝံ အဟံ န ခေါသ္မိတိ
 ကံတိ ဟောတိ။ နော န ခေါသ္မိတိ အတ္တနော နတ္ထိဘာဝံ ကံတိ။ တဩြာပိ ဣဒံ
 ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ မစ္ဆေ ဂဏှန္တော ဥဒကေ စိရဋ္ဌာနေန သီတိဘူတံ အတ္တနော
 ဦရုံ မစ္ဆောတိ စိန္တေတွာ ပဟရိ။ အပရော သုဿာနပဿေ ခေတ္တံ ရက္ခန္တော
 ဘိတော သင်္ကုဋိတော သယိ၊ သော ပဋိဗုဏ္ဍိတွာ အတ္တနော ဇဏ္ဍုကာနိ ဒွေ
 ယက္ခာတိ စိန္တေတွာ ပဟရိ။ ဧဝံ နော န ခေါသ္မိတိ ကံတိ။

ကိံ န ခေါသ္မိတိ ခတ္ထိယောဝ သမာနော အတ္တနော ခတ္ထိယဘာဝံ ကံတိ။
 ဧသေဝ နယော သေသေသုပိ။ ဒေဝေါ ပန သမာနော ဒေဝဘာဝံ အဇာနန္တော
 နာမ နတ္ထိ၊ သောပိ ပန “အဟံ ရူပိ န ခေါ အရူပိ န ခေါ”တိအာဒိနာ နယေန
 ကံတိ။ ခတ္ထိယာဒယော ကဿာ န ဇာနန္တိတိ စေ။ အပစ္စက္ခာ တေသံ တတ္ထ
 တတ္ထ ကုလေ ဥပ္ပတ္တိ။ ဂဟဋ္ဌာပိ စ ပေါတ္ထလိကာဒယော ၂ ပဗ္ဗဇိတသညိနော၊
 ပဗ္ဗဇိတာပိ “ကုပ္ပံ န ခေါ မေ ကမ္မ”န္တိအာဒိနာ နယေန ဂဟဋ္ဌသညိနော၊
 မနုဿာပိ စ ရာဇာနော ဝိယ အတ္တနိ ဒေဝသညိနော ဟောန္တိ။ ကထံ
 န ခေါသ္မိတိ ဝုတ္တနယမေဝ။ ကေဝလံ ဟေတ္ထ အပ္ပန္နရေ ဇိဝေါ နာမ အတ္ထိတိ
 ဂဟေတွာ တဿ သဏ္ဌာနာကာရံ နိဿာယ “ဒိဃော န ခေါသ္မိ ရဿ-
 စတုရဿဆဋ္ဌံသအဋ္ဌံသသောဋ္ဌသံသာဒိနံ အညတရပ္ပကာရော”တိ ကံတိန္တော
 ကထံ န ခေါသ္မိတိ ကံတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သရီရသဏ္ဌာနံ ပန ပစ္စုပ္ပန်
 အဇာနန္တော နာမ နတ္ထိ။ ကုတော အာဂတော သော ကုဟိ ဂါမိ
 ဘဝိဿတိ အတ္တဘာဝဿ အာဂတိဂတိဋ္ဌာနံ ကံတိန္တော ဧဝံ ကံတိ။
 အရိယသာဝကဿာတိ ဣမ သောတာပန္နော အဓိပ္ပေတော၊ ဣတရေပိ ပန
 တံယော အဝါရိတာယေဝါတိ။ ။ဒသမံ။

အာဟာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဒသဗလဝဂ္ဂ

၁-ဒသဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ ဒသဗလဝဂ္ဂဿ ပဌမံ ဒုတိယဿေဝ သင်္ခေပေါ။

၂-ဒုတိယဒသဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဒုတိယံ ဘဂဝတာ အတ္တနော အဇ္ဈာသယဿ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒသဗလသမန္နာဂတောတိ ဒသဟိ ဗလေဟိ သမန္နာဂတော။ ဗလဉ္စ နာမေတံ ဒုဝိဓံ ကာယဗလဉ္စ ဣဏဗလဉ္စ။ တေသု တထာဂတဿ ကာယဗလံ ဟတ္ထိ-ကုလာနုဿာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ ဟေဘံ ပေါရာဏေဟိ—

“ကာဠာဝကဉ္စ ဂင်္ဂေယျံ၊ ပဏ္ဍရံ တမ္ဗပိင်္ဂလံ။
ဂန္ဓမင်္ဂလဟေမဉ္စ၊ ဥပေါသထဆဒ္ဒန္တိမေ ဒဿာ”တိ ၁—

ဣမာနိ ဒသ ဟတ္ထိကုလာနိ။ တတ္ထ ကာဠာဝကဉ္စ ပကတိဟတ္ထိကုလံ ဒဠဗ္ဗံ။ ယံ ဒသန္တံ ပုရိသာနံ ကာယဗလံ၊ တံ ဧကဿ ကာဠာဝကဿ ဟတ္ထိနော။ ယံ ဒသန္တံ ကာဠာဝကာနံ ဗလံ၊ တံ ဧကဿ ဂင်္ဂေယျဿ။ ယံ ဒသန္တံ ဂင်္ဂေယျာနံ၊ တံ ဧကဿ ပဏ္ဍရဿ။ ယံ ဒသန္တံ ပဏ္ဍရာနံ၊ တံ ဧကဿ တမ္ဗဿ။ ယံ ဒသန္တံ တမ္ဗာနံ၊ တံ ဧကဿ ပိင်္ဂလဿ။ ယံ ဒသန္တံ ပိင်္ဂလာနံ၊ တံ ဧကဿ ဂန္ဓဟတ္ထိနော။ ယံ ဒသန္တံ ဂန္ဓဟတ္ထိနံ၊ တံ ဧကဿ မင်္ဂလဿ။ ယံ ဒသန္တံ မင်္ဂလာနံ၊ တံ ဧကဿ ဟေမဝတဿ။ ယံ ဒသန္တံ ဟေမဝတာနံ၊ တံ ဧကဿ ဥပေါသထဿ။ ယံ ဒသန္တံ ဥပေါသထာနံ၊ တံ ဧကဿ ဆဒ္ဒန္တဿ။ ယံ ဒသန္တံ ဆဒ္ဒန္တာနံ၊ တံ ဧကဿ တထာဂတဿ။ နာရာယနသင်္ခာတ ၂ ဗလန္တိပိ ဣဒမေဝ ဝုစ္စတိ။ တဒေတံ ပကတိဟတ္ထိဂဏနာယ ဟတ္ထိနံ၊ ကောဠိသဟဿာနံ၊ ပုရိသဂဏနာယ ဒသန္တံ ပုရိသကောဠိသဟဿာနံ ဗလံ ဟောတိ။ ဣဒံ တာဝ တထာဂတဿ ကာယဗလံ။ “ဒသဗလသမန္နာဂတော”တိ ဧတ္ထ ပန ဧတံ သင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆတိ။ ဧတံ ဟိ ဗာဟိရကံ လာမကံ တိရစ္ဆာနဂတာနံ သီဟာဒီနမ္ပိ ဟောတိ။ ဧတံ ဟိ နိဿာယ ဒုက္ခပရိညာ ဝါ သမုဒယပ္ပဟာနံ ဝါ မဂ္ဂဘာဝနာ ဝါ ဖလသစ္စိကိရိယာ ဝါ နတ္ထိ။ အညံ ပန ဒေသသု ဌာနေသု အကမ္ပနတ္ထေန ဥပတ္တမ္ပနတ္ထေန စ ဒေသဝိဓံ ဣဏဗလံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဒသဗလသမန္နာဂတော”တိ။

၁-မ-၄ ၁-၃၃၁၊ အဘိ-၄ ၂-၃၈၀-ဝိဇ္ဇေသု။

၂-သင်္ခါတံ (သီ၊ သျာ)

၃-ပကတိဟတ္ထိနံ (က)

ကတမံ ပန တန္တိ? ဌာနာဌာနာဒိနံ ယထာဘူတံ ဇာနနံ။ သေယျထိဒံ? ဌာနဉ္စ ဌာနတော အဌာနဉ္စ အဌာနတော ဇာနနံ ဧကံ၊ အတိတာနာဂတ-
ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ကမ္မသမာဒါနာနံ ဌာနသော ဟေတုသော ယထာဘူတံ ဝိပါက-
ဇာနနံ ဧကံ၊ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါဇာနနံ ဧကံ၊ အနေကဓာတုနာနာဓာတု-
လောကဇာနနံ ဧကံ၊ ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ နာနာမိမုတ္တိကတာဇာနနံ
ဧကံ၊ တေသံယေဝ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဇာနနံ ဧကံ၊ ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိ-
သမာပတ္တိနံ သံကိလေသဝေါဒါနဝုဋ္ဌာနဇာနနံ ဧကံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဇာနနံ ဧကံ၊
သတ္တာနံ စုတူပပါတဇာနနံ ဧကံ၊ အာသဝက္ခယဇာနနံ ဧကန္တိ။ အဘိဓမ္မေ
ပန—

“ဣဓ တထာဂတော ဌာနဉ္စ ဌာနတော အဌာနဉ္စ အဌာနတော
ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယမ္ပိ တထာဂတော ဌာနဉ္စ ဌာနတော
အဌာနဉ္စ အဌာနတော ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဣဒမ္ပိ တထာ-
ဂတဿ တထာဂတဗလံ ဟောတိ၊ ယံ ဗလံ အာဂမ္မ တထာဂတော
အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ၊ မြဟ္မစက္ကံ
ပဝတ္တေတိ”တိ။

အာဒိနာ^၁ နယေန ဝိတ္တာရတော အာဂတာနေဝ။ အတ္ထဝဏ္ဏနာပိ နေသံ
ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယဉ္စေဝ^၂ ပပဉ္စသုဒ္ဓနိယာ စ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယ^၃ သဗ္ဗာကာရတော
ဝုတ္တာ။ သာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗာ။

စတူဟိ စ ဝေသာရဇ္ဇေဟိတိ ဧတ္ထ သာရဇ္ဇပဋိပက္ခံ ဝေသာရဇ္ဇံ၊ စတူသု
ဌာနေသု ဝေသာရဇ္ဇဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဥပ္ပန္နသောမနဿမယဉာဏသေတံ
နာမံ။ ကတမေသု စတူသု? “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတော ဣမေ ဓမ္မာ
အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိအာဒိသု စောဒနာဝတ္ထုသု။ တတြာယံ ပါဠိ—

“စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ဝေသာရဇ္ဇာနိ။ ပ။
ကတမာနိ စတ္တာရိ? ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တေ ပဋိဇာနတော ဣမေ ဓမ္မာ
အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ’တိ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ မြဟ္မဏော ဝါ
ဒေဝေါ ဝါ မာရော ဝါ မြဟ္မာ ဝါ ကောစိ ဝါ လောကသ္မိံ သဟ
ဓမ္မေန ပဋိစောဒေဿတိတိ နိမိတ္တမေတံ ဘိက္ခဝေ န သမနုပဿာမိ။
ဧတမဟံ ဘိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အာ-
ယပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ။ ‘ဒိဏာသဝဿ တေ

၁-အဘိ ၂-၃၂၉-ပိဋေ ဉာဏဝိဘင်္ဂေ။

၂-အဘိ-၉ ၂-၃၈၀-ပိဋေ။

၃-မ-၉ ၁-၃၃၁-ပိဋာဒိသု။

ပဋိဇာနတော ဣမေ အာသဝါ အပရိက္ခိဏာ'တိ တတြ ဝတ မံ။ပ။
 'ယေ ခေါ ပန တေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေ ပဋိသေဝတော
 နာလံ အန္တရာယာယာ'တိ တတြ ဝတ မံ။ပ။ 'ယဿ ခေါ ပန တေ
 အတ္တာယ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ သော န နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ
 ဒုက္ခက္ခယာယာ'တိ တတြ ဝတ မံ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ။ပ။
 ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ''တိ။

အာသဘံ ဌာနန္တိ သေဋ္ဌဌာနံ ဥတ္တမဋ္ဌာနံ။ အာသဘာ ဝါ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါ၊ တေသံ
 ဌာနန္တိ အတ္တော။ အပိစ္စ ဂဝသတဇေဋ္ဌကော ဥသဘော၊ ဂဝသဟဿ-
 ဇေဋ္ဌကော ဝသဘော၊ ဝဇေသတဇေဋ္ဌကော ဝါ ဥသဘော၊ ဝဇေသဟဿ-
 ဇေဋ္ဌကော ဝသဘော၊ သဗ္ဗဂဝသေဋ္ဌော သဗ္ဗပရိဿယသဟော သေတော
 ပါသာဒိကော မဟာဘာရဝဟော အသနိသတသဒ္ဓေဟိပိ အသမ္ပကမ္ပိယော
 နိသဘော၊ သော ဣဓ ဥသဘောတိ အဓိပ္ပေတော။ ဣဒမ္ပိ ဟိ တဿ ပရိယာယ-
 ဝစနံ။ ဥသဘဿ ဣဒန္တိ အာသဘံ။ ဌာနန္တိ စတူဟိ ပါဒေဟိ ပထဝီ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ
 အဝဋ္ဌာနံ^၂။ ဣဒံ ပန အာသဘံ ဝိယာတိ အာသဘံ။ ယထေဝ ဟိ နိသဘ-
 သင်္ခါတော ဥသဘော ဥသဘဗလေန သမန္တာဂတော စတူဟိ ပါဒေဟိ ပထဝီ
 ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ အစလဋ္ဌာနေန တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ တထာဂတောပိ ဒသဟိ တထာဂတ-
 ဗလေဟိ သမန္တာဂတော စတူဟိ ဝေသာရဇ္ဇပါဒေဟိ အဋ္ဌပရိသပထဝီ
 ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ သဒေဝကေ လောကေ ကေနစိ ပစ္စတ္ထိကေန ပစ္စာမိတ္တေန
 အကမ္ပိယော အစလဋ္ဌာနေန တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ တိဋ္ဌမာနော စ တံ အာသဘံ ဌာနံ
 ပဋိဇာနာတိ ဥပဂစ္ဆတိ န ပစ္စိန္နာတိ၊ အတ္တနိ အာရောပေတိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာနာတိ”တိ။

ပရိသာသုတိ “အဋ္ဌ ခေါ ဣမာ သာရိပုတ္တ ပရိသာ။ ကတမာ အဋ္ဌ? ခတ္တိယ-
 ပရိသာ မြာဟ္မဏပရိသာ ဂဟပတိပရိသာ သမဏပရိသာ စာတုမဟာရာဇိက-
 ပရိသာ တာဝတိံသပရိသာ မာရပရိသာ မြဟ္မပရိသာ”တိ? ဣမာသု အဋ္ဌသု
 ပရိသာသု။ သီဟနာဒံ နဒတိတိ သေဋ္ဌနာဒံ အဘိတနာဒံ နဒတိ၊ သီဟနာဒ-
 သဒိသံ ဝါ နာဒံ နဒတိ။ အယမတ္တော သီဟနာဒသုတ္တေန ဒီပေတဗ္ဗော။ ယထာ
 ဝါသီဟော သဟနတော စေဝ ဟနနတော စ သီဟောတိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧဝံ တထာ-
 ဂတော လောကဓမ္မာနံ သဟနတော ပရပ္ပဝါဒါနဉ္စ ဟနနတော သီဟောတိ
 ဝုစ္ဆတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တဿ သီဟဿ နာဒံ သီဟနာဒံ။ တတ္ထ ယထာ သီဟော
 သီဟဗလေန သမန္တာဂတော သဗ္ဗတ္ထ ဝိသာရဒေါ ဝိဂတလောမဟံသော

သီဟနာဒံ နဒတိ၊ ဧဝံ တထာဂတသီဟောပိ တထာဂတဗလေဟိ သမန္နာဂတော အဋ္ဌသု ပရိသာသု ဝိသာရဒေါ ဝိဂတလောမဟံသော “ဣတိ ရူပ”န္တိ အာဒိနာ နယေန နာနာဝိဓဒေသနာဝိလာသသမ္ပန္တံ သီဟနာဒံ နဒတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ”တိ။

ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိတိ ဧတ္ထ ဗြဟ္မန္တိ သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ၊ ဝိသုဒ္ဓဿ ဓမ္မစက္ကဿေတံ အဓိဝစနံ။ တံ ပန ဓမ္မစက္ကံ ဒုဝိဓံ ဟောတိ ပဋိဝေဓဉာဏဉ္စ ဒေသနာဉာဏဉ္စ။ တတ္ထ ပညာပဘာဝိတံ အတ္တနော အရိယဖလာဝဟံ ပဋိဝေဓဉာဏံ၊ ကရုဏာပဘာဝိတံ သာဝကာနံ အရိယဖလာဝဟံ ဒေသနာဉာဏံ။ တတ္ထ ပဋိဝေဓဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ ဒုဝိဓံ။ တံ ဟိ အဘိနိက္ခမနတော ပဋ္ဌာယယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ တုသိတဘဝနတော ဝါ ယာဝ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ဂေ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ ဒီပင်္ဂရတော ဝါ ပဋ္ဌာယ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ နာမ။ ဒေသနာဉာဏမ္ပိ ပဝတ္တမာနံ ပဝတ္တန္တိ ဒုဝိဓံ။ တံ ဟိ ယာဝ အညာသိ- ကောဏ္ဍညဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖလက္ခဏေ ပဝတ္တံ နာမ။ တေသု ပဋိဝေဓဉာဏံ လောကုတ္တရံ၊ ဒေသနာဉာဏံ လောကိယံ။ ဥဘယမ္ပိ ပနေတံ အညေဟိ အသာဓာရဏံ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ ဩရသဉာဏံ။

ဣဒါနိ ယံ ဣဓိနာ ဉာဏေန သမန္နာဂတော သီဟနာဒံ နဒတိ၊ တံ ဒဿေတုံ ဣတိ ရူပန္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣတိ ရူပန္တိ ဣဒံ ရူပံ ဧတ္တကံ ရူပံ၊ ဣတော ဥဒ္ဓိ ရူပံ နတ္ထိတိ ရူပနသဘာဝဉ္စေဝ ဘူတုပါဒါယဘေဒဉ္စ အာဒိ^၁ ကတွာ လက္ခဏ- ရသပစ္စုပ္ပန်ပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနဝသေန အနဝသေသရူပပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော။ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယောတိ ဣဓိနာ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟိတဿ ရူပဿ သမုဒယော ဝုတ္တော။ တတ္ထ ဣတိတိ ဧဝံ သမုဒယော ဟောတိတိ အတ္တော။ တဿ ဝိတ္တာရော “အဝိဇ္ဇာ- သမုဒယာ ရူပသမုဒယော၊ တဏှာသမုဒယာ၊ ကမ္မသမုဒယာ^၂၊ အာဟာရ- သမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ”တိ^၃ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထင်္ဂမေပိ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ရူပနိရောဓော။ ပ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ရူပက္ခန္ဓဿ နိရောဓံ ပဿတိ”တိ အယံ ဝိတ္တာရော။

ဣတိ ဝေဒနာတိအာဒိသုပိ အယံ ဝေဒနာ ဧတ္တကာ ဝေဒနာ၊ ဣတော ဥဒ္ဓိ ဝေဒနာ နတ္ထိ၊ အယံ သညာ၊ ဣမေ သင်္ခါရာ၊ ဣဒံ ဝိညာဏံ ဧတ္တကံ

၁-အညာ (သီ၊ သျာ) ၂-ကမ္မသမုဒယော (သီ၊ က) ၃-၃ ဇ-၅၃-ဝိဇ္ဇေ။

ဝိညာဏံ၊ ဣတော ဥဒ္ဓံ ဝိညာဏံ နတ္ထိတိ ဝေဒယိတသဉ္စာနနအဘိသင်္ခရဏ-
 ဝိဇာနနသဘာဝဉ္စေဝ သုခါဒိရူပသညာဒိဗဿာဒိစက္ခဝိညာဏာဒိဘေဒဉ္စ
 အာဒိ ကတွာ လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနဝသေန အနဝသေသဝေဒနာ-
 သညာသင်္ခါရဝိညာဏပရိဂ္ဂဟော ဝုတ္တော။ **ဣတိ ဝေဒနာယ သမုဒယောတိ-**
 အာဒိဟိ ပန ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟိတာနံ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏာနံ သမုဒယော
 ဝုတ္တော။ တတြာပိ **ဣတိ**တိ ဧဝံ သမုဒယော ဟောတိတိ အတ္တော။ တေသမ္ပိ
 ဝိတ္တာရော “အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယော”တိ^၁ ရူပေ ဝုတ္တနယေနဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသော—တိသု ခန္ဓေသု “အာဟာရသမုဒယာ”တိ
 အဝတွာ “ဗဿသမုဒယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓေ “နာမရူပသမုဒယာ”တိ၊
 အတ္တင်္ဂမပဒမ္ပိ တေသံယေဝ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊
 ဝိတ္တာရတော ပန ဥဒယဗ္ဗယဝိနိစ္ဆယော သဗ္ဗာကာရပရိပူရော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 ဝုတ္တော။

ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိတိ အယမ္ပိ အပရော သိဟနာဒေါ။ တသံတ္တော—
 ဣမသ္မိံ အဝိဇ္ဇာဒိကေ ပစ္စယေ သတိ ဣဒံ သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ ဟောတိ။
ဣမသုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣမဿ အဝိဇ္ဇာဒိကဿ ပစ္စယဿ ဥပ္ပါဒါ ဣဒံ
 သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ န ဟောတိ**တိ ဣမသ္မိံ
 အဝိဇ္ဇာဒိကေ ပစ္စယေ အသတိ ဣဒံ သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ န ဟောတိ။ **ဣမဿ
 နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ**တိ ဣမဿ အဝိဇ္ဇာဒိကဿ ပစ္စယဿ နိရောဓာ ဣဒံ
 သင်္ခါရာဒိကံ ဖလံ နိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒါနိ ယထာ တံ ဟောတိ စေဝ နိရုဇ္ဈတိ စ၊
 တံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒိမာဟ။

ဧဝံ သွာက္ခာတောတိ ဧဝံ ပဉ္စက္ခန္ဓဝိဘဇနာဒိဝသေန သုဋ္ဌ၊ အက္ခာတော
 ကထိတော။ **ဓမ္မော**တိ ပဉ္စက္ခန္ဓပစ္စယာကာရဓမ္မော။ **ဥက္ကာနော**တိ အနိ-
 ကုဇ္ဇိတော။ **ဝိဝေဇော**တိ ဝိဝရိတွာ ဌပိတော။ **ပကာသိတော**တိ ဒီပိတော
 ဇောတိတော။ **ဆိန္နပိလောတိကော**တိ ပိလောတိကာ ဝုစ္စတိ ဆိန္နံ ဘိန္နံ တတ္ထ
 တတ္ထ သိမ္ပိတဂဏ္ဍိတံ ဇိဏ္ဏဝတ္ထံ၊ တံ ယဿ နတ္ထိတိ အဋ္ဌဟတ္ထံ နဝဟတ္ထံ ဝါ
 အဟတသာဋ္ဌကံ နိဝတ္တော၊ သော ဆိန္နပိလောတိကော နာမ။ အယမ္ပိ ဓမ္မော
 တာဒိသော။ န ဟေတ္ထ ကောဟညာဒိဝသေန ဆိန္နဘိန္နသိမ္ပိတဂဏ္ဍိတဘာဝေါ
 အတ္ထိ။ အပိစ ခုဒ္ဒကသာဋ္ဌကောပိ ပိလောတိကာတိ ဝုစ္စတိ၊ သာ ယဿ နတ္ထိ၊
 အဋ္ဌနဝဟတ္ထော မဟာပဋော အတ္ထိ၊ သောပိ ဆိန္နပိလောတိကော၊ အပဂတ-
 ပိလောတိကောတိ အတ္တော။ တာဒိသော အယံ ဓမ္မော။ ယထာ ဟိ စတုဟတ္ထံ

သာဓုကံ ဂဟေတွာ^၁ ပရိဂ္ဂဟဏံ ကရောန္တော ပုရိသော ဣတော စိတော စ အဇ္ဈန္တော ကိလမတိ၊ ဧဝံ ဗာဟိရကသမယေ ပဗ္ဗဇိတာ အတ္တနော ပရိတ္တကံ ဓမ္မံ “ဧဝံ သတိ ဧဝံ ဘဝိဿတိ”တိ ကပ္ပေတွာ ကပ္ပေတွာ ဝဇေန္တော ကိလမန္တိ။ ယထာ ပန အဋ္ဌဟတ္ထနဝဟတ္ထေန ပရိဂ္ဂဟဏံ ကရောန္တော ယထာရူပိ ပါရပတိ န ကိလမတိ၊ နတ္ထိ တတ္ထ အဋ္ဌိတွာ ဝဇေနိစ္စံ၊ ဧဝံ ဣမသ္မိမ္ပိ ဓမ္မေ ကပ္ပေတွာ ကပ္ပေတွာ ဝိဘဇေနိစ္စံ နတ္ထိ၊ တေဟိ တေဟိ ကာရဏေဟိ မယာဝအယံ ဓမ္မော သုဝိဘတ္တောသုဝိတ္တာရိတောတိဇ္ဇဒ္ဓိသန္ဓာယ “ဆိန္ဒုပိလောတိကော”တိ အာဟ။ အပိစ ကစဝရောပိ ပိလောတိကာတိ ဝုစ္စတိ၊ ဣမသ္မိဉ္စ သာသနေ သမဏကစဝရံ နာမ ပတိဋ္ဌာတုံ န လဘတိ။ တေနောဂါဟ—

“ကာရဏ္ဍဝံ နိဒ္ဒမထ၊ ကသမ္ပုံ အပကဿံထ ၂။

တတော ပလာပေ ဝါဟေထ၊ အဿမဏေ သမဏမာနိနေ။

နိဒ္ဒမိတွာန ပါပိစ္ဆေ၊ ပါပအာစာရဂေါစရေ။

သုဒ္ဓါ သုဒ္ဓေဟိ သံဝါသံ၊ ကပ္ပယဝေါ ပတိဿတာ။

တတော သမဂ္ဂါ နိပကာ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတာ”တိ^၃။

ဣတိ သမဏကစဝရဿ ဆိန္ဒုတ္တာပိ အယံ ဓမ္မော ဆိန္ဒုပိလောတိကော နာမ ဟောတိ။

အလမေဝါတိ ယုတ္တမေဝ။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတေနာတိ သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတေန။ ကုလပုတ္တေနာတိ ဒွေ ကုလပုတ္တာ အာစာရကုလပုတ္တော ဇာတိကုလပုတ္တော စ။ တတ္ထ ယော ယတော ကုတောစိ ကုလာ ပဗ္ဗဇိတွာ သီလာဒယော ပဉ္စ ဓမ္မက္ခန္ဓေ ပူရေတိ၊ အယံ အာစာရကုလပုတ္တော နာမ။ ယော ပန ယသကုလ-ပုတ္တာဒယော ဝိယ ဇာတိသမ္ပန္နကုလာ ပဗ္ဗဇိတော၊ အယံ ဇာတိကုလပုတ္တော နာမ။ တေသု ဣဓ အာစာရကုလပုတ္တော အဓိပ္ပေတော။ သစေ ပန ဇာတိ-ကုလပုတ္တော အာစာရဝါ ဟောတိ၊ အယံ ဥတ္တမောယေဝ။ ဧဝရူပေန ကုလပုတ္တေန။ ဝီရိယံ အာရဘိတုန္တိ စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတံ ဝီရိယံ ကာတုံ။ ဣဒါနိဿ စတုရင်္ဂံ ဒဿေန္တော ကာမံ တစော စာတိအာဒိမာဟ။ ဣတ္ထ ဟိ တစော ဧကံ အင်္ဂံ၊ နှာရ ဧကံ၊ အဋ္ဌိ ဧကံ၊ မိသလောဟိတံ ဧကန္တိ။ ဣဒဉ္စ ပန စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတံ ဝီရိယံ အဓိဋ္ဌဟန္တေန နဝသု ဌာနေသု သမာ-ဓာတဗ္ဗံ ပုရောဘတ္တေ ပစ္ဆာဘတ္တေ ပုရိမယာမေ မဇ္ဈိမယာမေ ပစ္ဆိမယာမေ ဂမနေ ဌာနေ နိသဇ္ဇာယ သယနေတိ။

ဒုက္ခံ ဘိက္ခဝေ ကုသိတော ဝိဟရတိတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ ယော ကုသိတော ပုဂ္ဂလော၊ သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ ဗာဟိရသမယေ ပန ယော ကုသိတော၊ သော သုခံ ဝိဟရတိ။ ဝေါကိဏ္ဏောတိ မိဿိဘူတော။ သဒတ္ထန္တိ သောဘနံ ဝါ အတ္ထံ သကံ ဝါ အတ္ထံ၊ ဥဘယေနာပိ အရဟတ္တမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ ပရိဟာ-
ပေတိတိ ဟာပေတိ န ပါပုဏာတိ။ ကုသိတပုဂ္ဂလဿ ဟိ ဆ ဒွါရာနိ အရုတ္တာနိ^၁ ဟောန္တိ၊ တိဏိ ကမ္မာနိ အပရိသုဒ္ဓါနိ၊ အာဇီဝဋ္ဌမကံ သီလံ အပရိယောဒါတံ၊ ဘိန္နာဇီဝေါ ကုလူပကော ဟောတိ။ သော သဗြဟ္မစာရိနံ အက္ခိမ္မိ ပတိတရဇံ ဝိယ ဥပသာတကရော ဟုတွာ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ၊ ဝိဋ္ဌမဒ္ဓနော^၂ စေဝ ဟောတိ လဏ္ဍပူရကော စ^၃၊ သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဒုလ္လဘံ ခဏံ ဝိရာဇေတိ၊ တေန ဘုတ္တော ရဋ္ဌပိဏ္ဍောပိ န မဟပ္ပလော ဟောတိ။

အာရဒ္ဓဝီရိယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ အာရဒ္ဓဝီရိယော ပုဂ္ဂလော ဣမသ္မိံ-
ယေဝ သာသနေ သုခံ ဝိဟရတိ။ ဗာဟိရသမယေ ပန ယော အာရဒ္ဓ-
ဝီရိယော၊ သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ ပဝိဝိဏ္ဏောတိ ဝိဝိဏ္ဏော ဝိယုတ္တော ဟုတွာ။
သဒတ္ထံ ပရိပူရေတိတိ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဟိ ဆ ဒွါရာနိ
သုရုတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ တိဏိ ကမ္မာနိ ပရိသုဒ္ဓါနိ၊ အာဇီဝဋ္ဌမကံ သီလံ ပရိယော-
ဒါတံ၊ သဗြဟ္မစာရိနံ အက္ခိမ္မိ သုသိတလဉ္စနံ ဝိယ ဓာတုဂတစန္ဒနံ^၄ ဝိယ စ
မနာပေါ ဟုတွာ သုခံ ဝိဟရတိ၊ သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ။
သတ္တာ ဟိ—

“စိရံ ဇီဝ မဟာဝီရ၊ ကပ္ပံ တိဋ္ဌ မဟာမုနိ”တိ၁—

ဧဝံ ဂေါတမိယာ ဝဋ္ဋိတော “န ခေါ ဂေါတမိ တထာဂတာ ဧဝံ ဝဋ္ဋိတဗ္ဗာ”တိ
ပဋိက္ခိပိတွာ တာယ ယာစိတော ဝဋ္ဋိတဗ္ဗာကာရံ အာစိက္ခန္တော ဧဝမာဟ—

“အာရဒ္ဓဝီရိယေ ပဟိတတ္ထေ၊ နိစ္စံ ဒဠ္ဗပရက္ကမေ။
သမဂ္ဂေ သာဝကေ ပဿ၊ ဧသော ဗုဒ္ဓါန ဝန္တနာ”တိ၂။

ဧဝံ အာရဒ္ဓဝီရိယော သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ ဒုလ္လဘံ
ခဏံ န ဝိရာဇေတိ။ တဿ ဟိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ ဓမ္မဒေသနာ သံဃသုပ္ပုဋိပတ္တိ
သဖလော ဟောတိ သဥဒြိယာ၊ ရဋ္ဌပိဏ္ဍောပိ တေန ဘုတ္တော မဟပ္ပလော
ဟောတိ။

၁-အရုတ္တာနိ အရက္ခိတာနိ (သီ)	၂-သိဝမဒ္ဓနော (သီ)
၃-လေဉ္စုပါတနော စ (သီ)၊ လဏ္ဍသာဒနော စ (သျှာ)	၄-ဗာဟုဂတစန္ဒနံ (သီ)
၅-၃ ၄-၂၁၂-ပိဋေ ထေရီအပဒါနေ။	

ဟိနေန အဂ္ဂဿာတိ ဟိနာယ သဒ္ဓါယ ဟိနေန ဝိရိယေန ဟိနာယ သတိယာ ဟိနေန သမာဓိနာ ဟိနာယ ပညာယ အဂ္ဂသင်္ခါတဿ အရဟတ္တဿ ပတ္တိ နာမ န ဟောတိ။ အဂ္ဂေန ဝ ခေါတိ အဂ္ဂေဟိ သဒ္ဓါဒီဟိ အဂ္ဂဿ အရဟတ္တဿ ပတ္တိ ဟောတိ။ မဏ္ဍပေယျန္တိ ပသန္နဋ္ဌေန မဏ္ဍံ၊ ပါတဗ္ဗဋ္ဌေန ပေယျံ။ ယံ ဟိ ပိဝိတွာ အန္တရိယိယံ ပတိတော ဝိသညီ အတ္တနော သာဠ- ကာဒီနမ္ပိ အဿာမိကော ဟောတိ၊ တံ ပသန္နမ္ပိ န ပါတဗ္ဗံ၊ မယံ ပန သာသနံ ဧဝံ ပသန္နဉ္စ ပါတဗ္ဗဉ္စာတိ ဒဿေန္တော “မဏ္ဍပေယျ”န္တိ အာဟ။

တတ္ထ တိဝိဓော မဏ္ဍော ဒေသနာမဏ္ဍော ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော မြဟ္မစရိယ- မဏ္ဍောတိ။ ကတမော ဒေသနာမဏ္ဍော? စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနိကမ္ပံ၊ စတုန္တံ သတိပဋ္ဌာနာနံ။ ပ။ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ အာစိက္ခနာ။ ပ။ ဥတ္တာနိ- ကမ္ပံ၊ အယံ ဒေသနာမဏ္ဍော။ ကတမော ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော? ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနိ- ယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ဒေဝါ မနုဿာ ယေ ဝါ ပနညေဝိ ကေစိ ဝိညာတာရော၊ အယံ ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော။ ကတမော မြဟ္မစရိယမဏ္ဍော? အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ သမ္မာ- သမာဓိ၊ အယံ မြဟ္မစရိယမဏ္ဍော။ အပိစ အဓိမောက္ခမဏ္ဍော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ အဿဒ္ဓိယံ ကသဇ္ဇော၊ အဿဒ္ဓိယံ ကသဋ္ဌံ ဆဇ္ဇေတွာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခ- မဏ္ဍံ ပိဝတိတိ မဏ္ဍပေယျန္တိအာဒိနာပိ နယေနတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သတ္တာ သမ္မုဒ္ဓိဘူတောတိ ဣဒမေတ္ထ ကာရဏဝစနံ။ ယသ္မာ သတ္တာ သမ္မုဒ္ဓိ- ဘူတော၊ တသ္မာ ဝိရိယသမ္ပယောဂံ ကတွာ ပိဝထ ဧတံ မဏ္ဍံ။ ဗာဟိရကံ ဟိ ဘေသဇ္ဇမဏ္ဍမ္ပိ ဝေဇ္ဇဿ အသမ္မုခါ ပိဝန္တာနံ ပမာဏံ ဝါ ဥဂ္ဂမနံ ဝါ နိဂ္ဂမနံ ဝါ န ဇာနာမာတိ အာသင်္ကာ ဟောတိ၊ ဝေဇ္ဇသမ္မုခါ ပန “ဝေဇ္ဇော ဇာနိဿတိ”တိ နိရာသင်္ကာ ပိဝန္တိ၊ ဧဝမေဝ အမှာကံ ဓမ္မဿာမိ သတ္တာ သမ္မုဒ္ဓိဘူတောတိ ဝိရိယံ ကတွာ ပိဝထာတိ မဏ္ဍပပါနေ နေသံ နိယောဇေန္တော တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမာဓာတိ သာနိသံသာ။ သဥဒြိ- ယာတိ သဝဓိ။ ဣဒါနိ နိယောဇနာနုရူပံ သိက္ခိတဗ္ဗတံ နိဒ္ဒိသန္တော အတ္တတ္ထံ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အတ္တတ္ထန္တိ အတ္တနော အတ္တဘူတံ အရဟတ္တံ။ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေတုန္တိ အပ္ပမာဒေန သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကာတုံ။ ပရတ္တန္တိ ပစ္စယဒါယကာနံ မဟပ္ပလာနိသံသံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။ ဒုတိယံ။

၃-၉ ပနိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ တတိယေ “ဇာနတော အဟ” နှိအာဒိသု ဇာနတောတိ ဇာနန္တဿ။
 ပဿတောတိ ပဿန္တဿ။ ဒွေပိ ပဒါနိ ဧကတ္တာနိ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ။ ဧဝံ သန္တေပိ
 “ဇာနတော”တိ ဉာဏလက္ခဏံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလံ နိဋ္ဌိသတိ။ ဇာနနလက္ခဏံ ဟိ
 ဉာဏံ။ “ပဿတော”တိ ဉာဏပ္ပဘာဝံ ဥပါဒါယ။ ပဿနပ္ပဘာဝံ ဟိ ဉာဏံ၊
 ဉာဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော စက္ခုမာ ဝိယ စက္ခုနာ ရူပါနိ၊ ဉာဏေန ဝိဝဋ္ဌေ ဓမ္မေ
 ပဿတိ။ အာသဝါနံ ခယန္တိ ဧတ္ထ အာသဝါနံ ပဟာနံ အသမုပ္ပါဒေါ ဒီဏာ-
 ကာရော နတ္ထိဘာဝေါတိ အယမ္ပိ အာသဝက္ခယောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဘင်္ဂေါပိ မဂ္ဂ-
 ဖလနိဗ္ဗာနာနိပိ။ “အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိ” နှိအာဒိသု ဟိ
 ဒီဏာကာရော အာသဝက္ခယောတိ ဝုစ္စတိ။ “ယော အာသဝါနံ ခယော ဝယော
 ဘေဒေါ ပရိဘေဒေါ အနိစ္စတာ အန္တရဓာန” နှိ ၂ ဧတ္ထ ဘင်္ဂေါ။

“သေက္ခဿံ သိက္ခမာနဿ၊ ဥဇ္ဇမဂ္ဂါနုသာရိနော။

ခယသိပ္ပံ ပဌမံ ဉာဏံ၊ တတော အညာ အနန္တရာ”တိ?—

ဧတ္တ မဂ္ဂေါ။ သော ဟိ အာသဝေ ခေပေန္တော ဂူပသမေန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 တသ္မာ အာသဝါနံ ခယောတိ ဝုတ္တော။ “အာသဝါနံ ခယာ သမဏော
 ဟောတိ”တိ ဧတ္ထ ဖလံ။ တံ ဟိ အာသဝါနံ ခိဏန္တေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ အာသဝါနံ
 ခယောတိ ဝုတ္တံ။

“အသဝါ တဿ ဝေဒန္တိ၊ အာရာ သော အသဝက္ခယာ”တိ—

ဧတ္တ နိဗ္ဗာနံ။ တံ ဟိ အာဂမ္မ အာသဝါ ဒီယန္တိ၊ တသ္မာ အာသဝါနံ
 ခယောတိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ပန မဂ္ဂဖလာနိ အဓိပ္ပေတာနိ။ **နော အဇာနတော နော**
အပဿတောတိ ယော ပန န ဇာနာတိ န ပဿတိ၊ တဿ နော ဝဒါမိတိ
 အတ္ထော။ ဧတေန ယေ အဇာနတော အပဿတောပိ သံသာရာဒီဟိယေဝ
 သုဒ္ဓိံ ဝဒန္တိ၊ တေ ပဋိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ။ ပုရိမေန ပဒုဒ္ဒယေန ဥပါယော ဝုတ္တော၊
 ဣမိနာ အနုပါယံ ပဋိသေဓေတိ။

ဣဒါနိ ယံ ဇာနတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုကာမော
ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဇာနတောတိ ပုစ္ဆံ အာရဘိ။ တတ္ထ ဇာနနာ ဗဟုဝိဓာ။
 ဒဗ္ဗဇာတိကော ဧဝံ ဟိ ကောစိ ဘိက္ခု၊ ဆတ္တံ ကာတုံ ဇာနာတိ၊ ကောစိ
 စိဝရာဒီနံ အညတရံ၊ တဿ ဤဒိသာနိ ကမ္မာနိ ဝတ္ထသီသေ ဌတော ကရေန္တဿ

၁-မ ၁-၃၅၃၊ အဘိ ၂-၃၅၈-မိဋ္ဌေသု။

၂-အဘိ ၂-၁၉၉-ပိဋေ၊ အတ္ထတော သမာနံ။

၃-၃ ဘ-၂၃၁-မိဌ။

၄-ခု ၁-၅၀-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

၅-သိပ္ပံနာတိကော (က)

သာ ဇာနဏာ သဂ္ဂမဂ္ဂဖလာနံ^၁ ပဒဋ္ဌာနံ န ဟောတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယော ပန သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိနိ ကာတုံ ဇာနာတိ။ တဿေဝံ ဇာနတော အာသဝါ ဝေုန္တိယေဝ။ တသ္မာ ယံ ဇာနတော ပဿတော စ အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ။ တဒေဝ ဒဿေန္တော ဣတိ ဂူပန္တိအာဒိမာဟ။ **ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇာနတောတိ** ဧဝံ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ ဇာနန္တဿ။ **အာသဝါနံ ခယော ဟောတီတိ** အာသဝါနံ ခယန္တေ ဇာတတ္တာ “အာသဝါနံ ခယော”တိ လဒ္ဓနာမံ အရဟတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝံ အရဟတ္တနိက္ခုဋ္ဌေန ဒေသနံ နိဋ္ဌပေတွာ ဣဒါနိ ခိဏာသဝဿ အာဂမနီယံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ဒဿေတုံ ယမ္ပိဿ တံ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ခယသ္မိံ ခယေဉာဏန္တိ အာသဝက္ခယသင်္ခါတေ အရဟတ္တဖလေ ပဋိလဒ္ဓေ သတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ တံ ဟိ အရဟတ္တဖလသင်္ခါတေ ခယသ္မိံ ပဌမဝါရံ ဥပ္ပန္နေ ပစ္ဆာ ဥပ္ပန္နတ္တာ ခယေဉာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ သဉ္စပနိသန္တိ သကာရဏံ သပ္ပစ္စယံ။ **ဝိမုတ္တိတိ** အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ။ သာ ဟိဿ ဉ္စပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝံ ဣတော ပရေသုပိ လဗ္ဘမာနဝသေန ပစ္စယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိရာဂေါတိ မဂ္ဂေါ။ သော ဟိ ကိလေသေ ဝိရာဇေန္တော^၂ ခေပေန္တော ဥပ္ပန္နော၊ တသ္မာ ဝိရာဂေါတိ ဝုစ္စတိ။ **နိဗ္ဗာ**တိ နိဗ္ဗဒါဉာဏံ။ ဧတေန ဗလဝ-
 ဝိပဿနံ ဒဿေတိ။ **ဗလဝဝိပဿနာ**တိ ဘယတူပဋ္ဌာနေ ဉာဏံ အာဒိနဝါနု-
 ပဿနေ ဉာဏံ မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏံ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏန္တိ စတုန္ဒံ ဉာဏာနံ အဓိဝစနံ။ **ယထာဘူတဉာဏဒဿန**န္တိ ယထာသဘာဝဇာနနသင်္ခါတံ ဒဿနံ။ ဧတေန တရုဏဝိပဿနံ ဒဿေတိ။ တရုဏဝိပဿနာ ဟိ ဗလဝဝိပဿနာယ ပစ္စယော ဟောတိ။ **တရုဏဝိပဿနာ**တိ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒေ ဉာဏံ ကင်္ခါရိတရဏေ ဉာဏံ သမ္ပဿနေ ဉာဏံ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ စတုန္ဒံ ဉာဏာနံ အဓိဝစနံ။ **သမာဓိ**တိ ပါဒကဇ္ဈာနသမာဓိ။ သော ဟိ တရုဏဝိပဿနာယ ပစ္စယော ဟောတိ။ **သုခ**န္တိ အပ္ပနာယ ပုဗ္ဗဘာဂသုခံ။ တံ ဟိ ပါဒကဇ္ဈာနဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ **ပဿဒ္ဓိ**တိ ဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။ သာ ဟိ အပ္ပနာပုဗ္ဗဘာဂဿ သုခဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ **ဝီတိ**တိ ဗလဝဝီတိ။ သာ ဟိ ဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ **ပါမောဇ္ဇ**န္တိ ဒုဗ္ဗလဝီတိ။ သာ ဟိ ဗလဝဝီတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ **သဒ္ဓါ**တိ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇနသဒ္ဓါ။ သာ ဟိ ဒုဗ္ဗလဝီတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ **ဒုက္ခ**န္တိ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ။ တံ ဟိ အပရာပရသဒ္ဓါယ ပစ္စယော ဟောတိ။ **ဇာတိ**တိ သဝိကာရာ

၁-မဂ္ဂဖလာနံ (သီ) ၂-ဝိရာဇေန္တော (သီ)

ခန္ဓဇာတိ။ သာ ဟိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ အဝေါတိ ကမ္မဘဝေါ။
(သော ဟိ သဝိကာရာယ ဇာတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။) ၁ ဧတေနုပါယေန
သေသပဒါနိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ထုလ္လုပုသိတကေတိ မဟာပုသိတကေ။ ပဗ္ဗတကန္တရပဒရသာခါတိ ဧတ္ထ
ကန္တရံ နာမ ‘က’န္တိလဒ္ဓနာမေန ဥဒကေန ဒါရိတော ဥဒကဘိန္ဒော ပဗ္ဗတ-
ပဒေသော၊ ယော “နိတဗ္ဗော”တိပိ “နဒီကုဉ္ဇော”တိပိ ဝုစ္စတိ။ ပဒရံ နာမ
အဋ္ဌမာသေ၊ ၂ ဒေဝေ အဝဿန္တေ ဖလိတော ဘူမိပ္ပဒေသော။ သာခါတိ ကုသုမ္ဘ-
ဂါမိနိယော ခုဒ္ဒကမာတိကာယော။ ကုသောဗ္ဘာတိ ခုဒ္ဒကအာဝါဠာ။ မဟာ-
သောဗ္ဘာတိ မဟာအာဝါဠာ။ ကုန္တဒိယောတိ ခုဒ္ဒကနဒိယော။ မဟာနဒိယောတိ
ဂင်္ဂါယမုနာဒိကာ မဟာသရိတာ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇူပနိသာ
သင်္ခါရာတိအာဒိသု အဝိဇ္ဇာ ပဗ္ဗတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ အဘိသင်္ခါရာ မေသောတိ၊
ဝိညာဏာဒိဝဋ္ဌံ ကန္တရာဒယောတိ၊ ဝိမုတ္တိ သာဂရောတိ။

ယထာ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဒေဝေါ ဝဿိတွာ ပဗ္ဗတကန္တရာဒိနိ ပူရေန္တော အနု-
ပုဗ္ဗေန မဟာသမုဒ္ဒိသာဂရံ ပူရေတိ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာပဗ္ဗတမတ္ထကေ တာဝအဘိသင်္ခါရ-
မေသဿ ဝဿနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဿုတဝါ ဟိ ဗာလပုထုဇ္ဇေနာ အဝိဇ္ဇာယ
အညာဏီ ဟုတွာ တဏှာယ အဘိလာသံ ကတွာ ကုသလာကုသလကမ္မံ
အာယူဟတိ၊ တံ ကုသလာကုသလကမ္မံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ ပစ္စယော
ဟောတိ၊ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏာဒိနိ နာမရူပါဒိနံ။ ဣတိ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဝုဋ္ဌဒေဝဿ
ကန္တရာဒယော ပူရေတွာ မဟာသမုဒ္ဒိ အာဟစ္စ ဌိတကာလော ဝိယ အဝိဇ္ဇာ-
ပဗ္ဗတမတ္ထကေ ဝုဋ္ဌဿ အဘိသင်္ခါရမေသဿ ပရမ္ပရပစ္စယတာယ အနုပုဗ္ဗေန
ဝိညာဏာဒိဝဋ္ဌံ ၃ ပူရေတွာ ဌိတကာလော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပန ပါဠိယံ အဂဟိတမ္ပိ
“ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ”တိ
ဣမာယ ပါဠိယာ ဝသေန ဂဟိတမေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယာ ဟိ တဿ
ကုလဂေဟေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သာ ကမ္မဘဝပစ္စယာ သဝိကာရာ ဇာတိ နာမ။ သော ဗုဒ္ဓါနံ ၄
ဝါ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ ဝါ သမ္မုဒ္ဓိဘာဝံ အာဂမ္မ ဝဋ္ဋဒေါသဒီပကံ လက္ခဏာဟင်္ဂု
ဓမ္မကထံ သုတွာ ဝဋ္ဋဝသေန ဝိဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ ဧဝမဿ သဝိကာရာ ခန္ဓဇာတိ
ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ သော ဝဋ္ဋဒုက္ခေန ဝိဋ္ဌိတော အပရာပရံ သဒ္ဓိ
ဇနေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ၊ ဧဝမဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ အပရာပရသဒ္ဓါယ
ပစ္စယော ဟောတိ။ သော ပဗ္ဗဇာမတ္တေနဝ အသန္တုဋ္ဌော ဥိနပဉ္စဝဿကာလေ

၁-() သျှာ၊ ကပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။ ၂-အဗုမာသေ (သျှာ)
၃-ဝိညာဏာဒိကန္တရာဝဋ္ဌံ (သီ) ၄-ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ (သျှာ)၊ သုတဗုဒ္ဓါနံ (က)

နိဿယံ ဂဟေတွာ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ပူရေန္တော ဒွေမာတိကာ ပဂုဏံ ကတွာ ကမ္မာကမ္မံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ယာဝ အရဟတ္တာ နိဇ္ဇဉံ ကတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝသန္တော ပထဝီကသိဏာဒီသု ကမ္မံ အာရဘတိ၊ တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ နိဿာယ ဒုဗ္ဗလဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဒဿ သဒ္ဓူပနိသံ ပါမောဇ္ဇံ၊ တံ ဗလဝ-
 ဝီတိယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဗလဝီတိ ဒရထပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ၊ သာ အပ္ပနာ-
 ပုဗ္ဗဘာဂသုခဿ၊ တံ သုခံ ပါဒကဇ္ဈာနသမာဓိဿ။ သော သမာဓိနာ
 စိတ္တကလ္လတံ ဇနေတွာ တရုဏဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရေတိ။ ဣစ္စဿ ပါဒက-
 ဇ္ဈာနသမာဓိ တရုဏဝိပဿနာယ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တရုဏဝိပဿနာ ဗလဝ-
 ဝိပဿနာယ၊ ဗလဝိပဿနာ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂေါ ဖလဝိမုတ္တိယာ၊ ဖလဝိမုတ္တိ
 ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿာတိ။ ဧဝံ ဒေဝဿ အနုပုဗ္ဗေန သာဂရံ ပူရေတွာ
 ဌိတကာလော ဝိယ ဒိဏာသဝဿ ဝိမုတ္တိသာဂရံ ပူရေတွာ ဌိတကာလော
 ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ ။တတိယံ။

၄-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ စတုတ္ထေ ပါဝိသီတိ ပဝိဋ္ဌော။ သော စ န တာဝ ပဝိဋ္ဌော၊ “ပဝိသိ-
 သာမီ”တိ နိက္ခန္တတ္တာ ပန ဧဝံ ဝုတ္တော။ ယထာ ကိံ? ယထာ “ဂါမံ ဂမိဿာမီ”တိ
 နိက္ခန္တပုရိသော တံ ဂါမံ အပ္ပတ္တောပိ “ကဟံ ဣတ္ထန္တာမော”တိ ဝုတ္တေ “ဂါမံ
 ဂတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ။ အတိပ္ပဂေါတိ တဒါ ကိရ ထေရဿ အတိပ္ပဂေါယေဝ
 နိက္ခန္တဒိဝသော အဟောသိ၊ အတိပ္ပဂေါယေဝ နိက္ခန္တဘိက္ခု။ ဗောဓိယင်္ဂဏေ
 စေဘိယင်္ဂဏေ နိဝါသနပါရူပနဋ္ဌာနေတိ ဣမေသု ဌာနေသု ယာဝ ဘိက္ခာ-
 စာရဝေလာ ဟောတိ၊ တာဝ ပပဉ္စံ ကရေန္တိ။ ထေရဿ ပန “ယာဝ
 ဘိက္ခာစာရဝေလာ ဟောတိ၊ တာဝ ပရိဗ္ဗာဇကေဟိ သဒ္ဓိံ ကေဋ္ဌေ-
 ကထာဝါရေ ကရိဿာမီ”တိ စိန္တယတော ယံနုနာဟန္တိ တေဒဟောသိ။
 ပရိဗ္ဗာဇကာနံ အာရာမောတိ သော ကိရ အာရာမော ဒက္ခိဏဒ္ဓါရဿ စ
 ဝေဠုဝနဿ စ အန္တရာ အဟောသိ။ ဣဓာတိ ဣမေသု စတူသု ဝါဒေသု။ ကိံ-
 ဝါဒီ ကိမက္ခာယီတိ ကိံ ဝဒတိ ကိံ အာစိက္ခတိ၊ ကိံ ဧတ္ထ သမဏဿ
 ဂေါတမဿ ဒဿနန္တိ ပုစ္ဆန္တိ။ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရေယျာမာတိ ဘောတာ
 ဂေါတမေန ယံ ဝုတ္တံ ကာရဏံ၊ တဿ အနုကာရဏံ ကထေယျာမ။ သဟဓမ္မိကော
 ဝါဒါနုပါတောတိ ပရေဟိ ဝုတ္တကာရဏေန သကာရဏော ဟုတွာ
 သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝါဒါနုပါတော ဝါဒပုဂ္ဂတ္တိ ဝိညဟိ ဂရဟိတဗ္ဗံ ကာရဏံ
 ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ ကထံ နာဂစ္ဆေယျ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ကထံ သဗ္ဗာ-
 ကာရေနပိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝါဒေ ဂါရယံ ကာရဏံ န ဘပေယျာတိ။

ဣတိ ဝဒန္တိ ဖဿပစ္စယာ ဒုက္ခန္တိ ဧဝံ ဝဒန္တောတိ အတ္ထော။ တတြာတိ တေသု စတူသု ဝါဒေသု။ တေ ဝတ အညတြ ဖဿာတိ ဣဒံ “တဒပိ ဖဿ-
ပစ္စယာ”တိ ပဋိညာယ သာဓကေဝစနံ။ ယသ္မာ ဟိ န ဝိနာ ဖဿေန ဒုက္ခပဋိ-
သံဝေဒနာ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ ယထာ “တဒပိ ဖဿပစ္စယာ”တိ
အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယ်ယော။

သာဓု သာဓု အာနန္ဒာတိ အယံ သာဓုကာရော သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ
ဒိန္နော၊ အာနန္ဒတ္ထေရေန ပန သဒ္ဓိံ ဘဂဝါ အာမန္တေသိ။ ကေမိဒါဟန္တိ
တ္ထေ ဣဇာတိ နိပါတမတ္ထံ၊ ဧကံ သမယန္တိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝစနံ “န
ကေဝလံ သာရိပုတ္တောဝ ရာဇဂဟံ ပဝိဋ္ဌော၊ အဟမ္ဘိ ပါဝိသိ”။ န ကေဝလဉ္စ
တဿေဝါယံ ဝိတက္ကော ဥပ္ပန္နော၊ မယုမ္ဘိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ န ကေဝလဉ္စ တဿေဝ သာ
တိတ္ထိယေဟိ သဒ္ဓိံ ကထာ ဇာတာ၊ မယုမ္ဘိ ဇာတပုဗ္ဗာ”တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

အစ္ဆရိယံ အပ္ပါတန္တိ ဥဘယမေတံ ဝိမှယဒီပနမေဝ။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ
အစ္ဆရံ ပဟရိတုံ ယုတ္တန္တိ အစ္ဆရိယံ။ အဘူတပုဗ္ဗံ ဘူတန္တိ အပ္ပါတံ။ ဧကေန
ပဒေနာတိ “ဖဿပစ္စယာ ဒုက္ခ”န္တိ ဣမိနာ ဧကေန ပဒေန။ ဧတေန ဟိ
သဗ္ဗဝါဒါနံ ပဋိက္ခေပတ္ထော ဝုတ္တော။ ဒေဝေတ္ထောတိ ဒေဝောယေဝ ဖဿ-
ပစ္စယာ ဒုက္ခန္တိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတ္ထော။ တညေဝေတ္ထ ပဋိဘာတူတိ တညေဝေတ္ထ
ဥပဋ္ဌာတု။ ဣဒါနိ ထေရော ဇရာမရဏာဒိကာယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာယ တံ
အတ္ထဂန္ထိရဇ္ဇေဝ ဂန္ထိရာဝဘာသဉ္စ ကရေန္တော သစေမံဘန္တေတိ အာဒိံ ဝတွာ
ယံမူလကာ ကထာ ဥပ္ပန္နာ၊ တဒေဝ ပဒံ ဂဟေတွာ ဝိဝဋ္ဋံ ဒေဿန္တော
ဆန္ဒံတွေဝါတိအာဒိမာဟ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဘူမိဇေယျတ္ထဝဏ္ဏနာ

၂၅-၂၆။ ပဉ္စမေ ဘူမိဇောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမ-
သုတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ပန ဝိသေသော—ယသ္မာ ဣဒံ သုခဒုက္ခံ
န ကေဝလံ ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယေနပိ ကရိယမာနံ ကရိယတိ၊
ဝါစာယပိ မနသာပိ၊ အတ္တနာပိ ကရိယမာနံ ကရိယတိ၊ ပရေနပိ ကရိယမာနံ
ကရိယတိ၊ သမ္ပဇာနေနပိ ကရိယမာနံ ကရိယတိ၊ အသမ္ပဇာနေနပိ၊ တသ္မာ
တဿ အပရမ္ဘိ ပစ္စယဝိသေသံ ဒေဿတုံ ကာယေ ဝါ ဟာနန္တ သတိတိ-
အာဒိမာဟ။ ကာယသဉ္စေတနာဟေတူတိ ကာယဒွါရေ ဥပ္ပန္နစေတနာဟေတု။
ဝစီသဉ္စေတနာမနောသဉ္စေတနာသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ ကာယဒွါရေ

ကာမာဝစရကုသလာကုသလဝသေန ဝိသတိ စေတနာ လဗ္ဘန္တိ၊ တထာ ဝစီဒ္ဓါရေ။ မနောဒ္ဓါရေ နဝဟိ ရူပါရူပစေတနာဟိ သဗ္ဗံ ဧကေနတိံသာတိ တိသုဒ္ဓါရေသု ဧကေနသတ္တတိ စေတနာ ဟောန္တိ၊ တပ္ပစ္စယံ ဝိပါကသုခဒုက္ခံ ဒဿိတံ။ **အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ စာတိ ဣဒံ တာပိ စေတနာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟောန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။** ယသ္မာ ပန တံ ယထာဝုတ္တစေတနာဘေဒံ ကာယသင်္ခါရဉ္စေဝ ဝစီသင်္ခါရဉ္စ မနောသင်္ခါရဉ္စ ပရေဟိ အနုဿာဟိတော သာမံ အသင်္ခါရိကစိတ္တေန ကရေတိ၊ ပရေဟိ ကာရိယမာနော သသင်္ခါရိကစိတ္တေနာပိ ကရေတိ၊ “ဣဒံ နာမ ကမ္မံ ကရေတိ၊ တဿ ဧဝရူပေါ နာမ ဝိပါကော ဘဝိဿတိ”တိ ဧဝံ ကမ္မဉ္စ ဝိပါကဉ္စ ဇာနန္တောပိ ကရေတိ၊ မာတာပိတုသု စေတိယဝန္တနာဒိနိ ကရောန္တေသု အနုကရောန္တာ ဒါရကာ ဝိယ ကေဝလံ ကမ္မမေဝ ဇာနန္တော “ဣမဿ ပန ကမ္မဿ အယံ ဝိပါကော”တိ ဝိပါကံ အဇာနန္တောပိ ကရေတိ၊ တသ္မာ တံ ဒဿေတုံ သာမံ ဝါ တံ အာနန္တ ကာယသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဣမေသု အာနန္တ ဓမ္မေသုတိ ယေ ဣမေ “သာမံ ဝါ တံ အာနန္တ ကာယသင်္ခါရ”န္တိအာဒိသု စတုသု ဌာနေသု ဝုတ္တာ ဆသတ္တတိ ဒွေသတာ စေတနာဓမ္မာ၊ ဣမေသု ဓမ္မေသု အဝိဇ္ဇာ ဥပနိဿယကောဋိယာ အနုပတိတာ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ တေ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ”တိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣဒါနိ ဝိဝဋ္ဌံ ဒဿေန္တော **အဝိဇ္ဇာယ တွေဝါတိအာဒိမာဟ။ သော ကာယော န ဟောတိတိ** ယသ္မိံ ကာယေ သတိ ကာယသဉ္စေတနာပစ္စယံ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော ကာယော န ဟောတိ။ ဝါစာမနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အပိစ ကာယောတိ စေတနာကာယော၊ ဝါစာပိ စေတနာဝါစာ၊ မနောပိ ကမ္မမနောယေဝ။ ဒ္ဓါရကာယော ဝါ ကာယော။ ဝါစာမနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒိဏာသဝေါ စေတိယံ ဝန္တတိ၊ ဓမ္မံ ဘဏတိ၊ ကမ္မဌာနံ မနသိ ကရေတိ၊ ကထမဿ ကာယာဒယော န ဟောန္တိတိ? အဝိပါကတ္တာ။ ဒိဏာသဝေန ဟိ ကတံ ကမ္မံ နေဝ ကုသလံ ဟောတိ နာကုသလံ၊ အဝိပါကံ ဟုတ္တာ ကိရိယာမတ္တေ တိဌတိ၊ တေနဿ တေ ကာယာဒယော န ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ။

ခေတ္တံ တံ န ဟောတိတိအာဒိသုပိ ဝိရုဟနဋ္ဌေန တံ ခေတ္တံ န ဟောတိ၊ ပတိဌာနဋ္ဌေန ဝတ္ထု န ဟောတိ၊ ပစ္စယဋ္ဌေန အာယတနံ န ဟောတိ၊ ကာရဏဋ္ဌေန အဓိကရဏံ န ဟောတိ။ သဉ္စေတနာမူလကံ ဟိ အဇ္ဈတ္တံ

သုခဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ သာ သဗ္ဗေတနာ ဧတေသံ ဝိရုဟနာဒိနံ အတ္တာနံ^၁
အဘာဝေန တဿ သုခဒုက္ခဿ နေဝ ခေတ္တံ၊ န ဝတ္ထု၊ န အာယတနံ၊ န
အဓိကရဏံ ဟောတိတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝေဒနာဒိသု^၂ သုခဒုက္ခမေဝ ကထိတံ၊
တဉ္စ ခေါ ဝိပါကမေဝတိ။ ။ပဉ္စမံ။

ဆဋ္ဌံ ဥပဝါဏသုတ္တံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဧတ္ထ ပန ဝဋ္ဋဒုက္ခမေဝ ကထိတန္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇-၂၈။ သတ္တမေ ပဋိပါဋိယာ ဝုတ္တေသု ပရိယောသာနပဒံ ဂဟေတွာ
ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏန္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ပစ္စယံ ပဇာနာတိတိ ဧဝံ
ဒုက္ခသစ္စဝသေန ပစ္စယံ ဇာနာတိ။ ပစ္စယသမုဒယာဒယောပိ သမုဒယသစ္စာ-
ဒိနံယေဝ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နောတိ မဂ္ဂဒိဋ္ဌိယာ သမ္ပန္နော။ ဒဿန-
သမ္ပန္နောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အာဂတော ဣမံ သဒ္ဓမ္မန္တိ မဂ္ဂသဒ္ဓမ္မံ အာဂတော။
ပဿတိတိ မဂ္ဂသဒ္ဓမ္မမေဝ ပဿတိ။ သေက္ခေန ဉာဏေနာတိ မဂ္ဂဉာဏေနဝ။
သေက္ခာယ ဝိဇ္ဇာယာတိ မဂ္ဂဝိဇ္ဇာယ ဧဝ။ ဓမ္မသောတံ သမာပန္နောတိ မဂ္ဂ-
သင်္ခါတမေဝ ဓမ္မသောတံ သမာပန္နော။ အရိယောတိ ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ အတိက္ကန္တော။
နိဗ္ဗေဓိကပညောတိ နိဗ္ဗေဓိကပညာယ သမန္တာဂတော။ အမတဒ္ဓါရံ အာဟစ္စ
တိဋ္ဌတိတိ အမတံ နာမ နိဗ္ဗာနံ၊ တဿ ဒ္ဓါရံ အရိယမဂ္ဂံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိတိ။
အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။ ။သတ္တမအဋ္ဌမာနိ။

၉-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉-၃၀။ နဝမံ အက္ခရဘာဏကာနံ ဘိက္ခုနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ
ပရီတိ ဥပသဂ္ဂံ ပက္ခိပိတွာ ဝုစ္စမာနေ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သက္ကောန္တိ။ ။နဝမံ။

ဒသမေ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမေသု ဒွီသု သုတ္တေသု စတုသစ္စပဋိဝေဓောဝ
ကထိတော။ ။ဒသမံ။

ဒသဗလဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ္ဂ

၁-ဘူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အဇိတပဉ္စေတိ အဇိတမာဏဝေန ပုစ္ဆိတပဉ္စေ။ သင်္ခါတဓမ္မာသေတိ သင်္ခါတဓမ္မာ ဝုစ္စန္တိ ဉ္ဈတဓမ္မာ တုလိတဓမ္မာ တီရိတဓမ္မာ။ သေက္ခာတိ သတ္တ သေက္ခာ။ ပုထူတိ တေယေဝ သတ္တ ဇနေ သန္ဓာယ ပုထူတိ ဝုတ္တံ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သာသနေ။ နိပကောတိ နေပက္ကံ ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ သမန္ဓာဂတတ္တာ နိပကော၊ တံ ပဏ္ဍိတော ပဗြူဟိတိ ယာစတိ။ ဣရိယန္တိ ဝုတ္တိံ အာစာရံ ဂေါစရံ ဝိဟာရံ ပဋိပတ္တိံ။ မာရိသာတိ ဘဂဝန္တံ အာလပတိ။ သေက္ခာနဉ္စ သင်္ခါတဓမ္မာနဉ္စ ဒီဏာသဝါနဉ္စ ပဋိပတ္တိံ မယာ ပုစ္ဆိတော ပဏ္ဍိတ မာရိသ မယံ ကထေဟိတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော။

တုဏှိ အဟောသီတိ ကဿ ယာဝ တတိယံ ပုဋ္ဌော တုဏှိ အဟောသိ၊ ကိံ ပဉ္စေ ကင်္ခတိ၊ ဥဒါဟု အဇ္ဈာသယေတိ။ အဇ္ဈာသယေ ကင်္ခတိ၊ နော ပဉ္စေ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “သတ္တာ မံ သေက္ခာသေက္ခာနံ အာဂမနီယပဋိပဒံ ကထာပေတုကာမော၊ သာ စ ခန္ဓဝသေန ဓာတုဝသေန အာယတနဝသေန ပစ္စယာကာရဝသေနာတိ ဗဟူဟိ ကာရဏေဟိ သက္ကာ ကထေတုံ၊ ကထံ ကထေန္တော န ခေါ သတ္တု အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတွာ ကထေတုံ သက္ခိဿာမိ”တိ။ အထ သတ္တာ စိန္တေသိ “ဌပေတွာ မံ အညော ပတ္တံ အာဒါယ စရန္တော သာဝကော နာမ ပညာယ သာရိပုတ္တသမော နတ္ထိ၊ အယမ္ဗိ မယာ ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော ယာဝ တတိယံ တုဏှိ ဧဝံ ပဉ္စေ န ခေါ ကင်္ခတိ၊ ဥဒါဟု အဇ္ဈာသယေ”တိ။ အထ “အဇ္ဈာသယေ”တိ ဥတွာ ပဉ္စကထနတ္ထာယ နယံ ဒဒမာနော ဘူတမိဒန္တိ သာရိပုတ္တ ပဿသီတိ အာဟ။

တတ္ထ ဘူတန္တိ ဇာတံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ခန္ဓပဉ္စကဿေတံ နာမံ။ ဣတိ သတ္တာ “ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန သာရိပုတ္တ ဣမံ ပဉ္စံ ကထေဟိ”တိ ထေရဿ နယံ ဒေတိ။ သဟ- နယဒါနေန ပန ထေရဿ တိရေ ဌိတပုရိသဿ ဝိဝဋ္ဌော ဧကင်္ဂဏော မဟာ- သမုဒ္ဒေါ ဝိယ နယသတေန နယသဟဿေန ပဉ္စဗျာကရဏံ ဥပဋ္ဌာသိ။ အထ နံ ဗျာကရေန္တော ဘူတမိဒန္တိ ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဘူတမိဒန္တိ ဣဒံ နိဗ္ဗတ္တံ ခန္ဓပဉ္စကံ။ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိတိ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ သမ္မာ ပဿတိ။ ပဋိပန္နော ဟောတိတိ သီလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ

၁-သမန္ဓာဂတော နိပကော (သျှာ)၊ သမန္ဓာဂတံ တထာဂတံ နိပကော (က)

နိဗ္ဗိဒါဒီနံ အတ္ထာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ **တဒါဟာရသမ္ဘဝန္တိ** ဣဒံ ကဿာ အာရတိ? ဧတံ ခန္ဓပဉ္စကံ အာဟာရံ ပဋိစ္စ ဌိတံ၊ တဿာ တံ အာဟာရသမ္ဘဝံ နာမ ကတွာ ဒဿေတုံ ဣဒံ အာရတိ။ ဣတိ ဣမိနာပိ ပရိယာယေန သေက္ခပဋိပဒါ ကထိတာ ဟောတိ။ **တဒါဟာရနိရောဓော**တိ တေသံ အာဟာရာနံ နိရောဓေန။ ဣဒံ ကဿာ အာရတိ? တံ ဟိ ခန္ဓပဉ္စကံ အာဟာရနိရောဓော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿာ တံ အာဟာရနိရောဓသမ္ဘဝံ နာမ ကတွာ ဒဿေတုံ ဣဒံ အာရတိ။ ဣတိ ဣမိနာပိ ပရိယာယေန သေက္ခဿေဝ ပဋိပဒါ ကထိတာ။ **နိဗ္ဗိဒါတိအာဒီနိ သဗ္ဗာနိ** ကာရဏဝစနာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **အနုပါဒါ ဝိမုတ္တာ**တိ စတူဟိ ဥပါဒါနေဟိ ကဉ္စိ ဓမ္မံ အဂဟေတွာ ဝိမုတ္တာ။ **သာရ သာရူတိ** ဣမိနာ ထေရဿ ဗျာကရဏံ သမ္ပဟံသေတွာ သယမ္ပိ တထေဝ ဗျာကရောန္တော ပုန “ဘူတမိဒ”န္တိအာဒိ-မာဟာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ကဋ္ဌာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒုတိယေ **ကဋ္ဌာရခတ္တိယော**တိ တဿ ထေရဿ နာမံ။ ဒန္တာ ပနဿ ကဋ္ဌာရာ ဝိသမသဏ္ဌာနာ၊ တဿာ “ကဋ္ဌာရော”တိ ဝုစ္စတိ။ **ဟိနာယာ-ဝတ္တော**တိ ဟိနဿ ဂိဟိဘာဝဿ အတ္ထာယ နိဝတ္တော။ **အဿာသမလတ္တာ**တိ အဿာသံ အဝဿယံ ပတိဋ္ဌံ န ဟိ နူနံ အလတ္တ၊ တယော မဂ္ဂေ တိဏိ စ ဖလာနိ နူန နာလတ္တာတိ ဒီပေတိ။ ယဒိ ဟိ တာနိ လဘေယျ၊ န သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တေယျာတိ အယံ ထေရဿ အဓိပ္ပာယော။ **န ခွါဟံ အာရုသော**တိ အဟံ ခေါ အာရုသော “အဿာသံ ပတ္တော၊ န ပတ္တော”တိ န ကင်္ခါမိ။ ထေရဿ ဟိ သာဝကပါရမီဉာဏံ အဝဿယော၊ တဿာ သော န ကင်္ခါတိ။ **အာယတိ** ပနာရုသောတိ ဣမိနာ “အာယတိ” ပဋိသန္ဓိ တုမှာကံ ဥဠှုဂ္ဂိတာ၊ န ဥဠှုဂ္ဂိတာ”တိ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ ပုစ္ဆတိ။ **န ခွါဟံ အာရုသော ဝိစိကိစ္ဆာဒီတိ** ဣမိနာ ထေရော တတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာဘာဝံ ဒီပေတိ။

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဒီတိ “ဣမံ သုတကာရဏံ ဘဂဝတော အာရောစေဿာမိ”တိ ဥပသင်္ကမိ။ **အညာ ဗျာကတာ**တိ အရဟတ္တံ ဗျာကတံ။ **ဒီဏာ ဇာတိ**တိ န ထေရေန ဧဝံ ဗျာကတာ၊ အယံ ပန ထေရော တုဋ္ဌော ပသန္ဓော ဧဝံ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ အာရောပေတွာ အာဟ။ **အညတရံ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသီ**တိ တံ သုတွာ သတ္တာ စိန္တေသိ “သာရိပုတ္တော မိရော ဂမ္ဘီရော၊ န သော ကေနစိ ကာရဏေန ဧဝံ ဗျာကရိဿတိ၊ သံခိတ္တေန ပန ပဉ္စော

ဗျာကတော ဘဝိဿတိ၊ ပက္ခောသာပေတွာ နံ ပဉ္စ ဗျာကရာပေဿာမီ”တိ အညတရံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။

သစေ တံ သာရိပုတ္တာတိ ဣဒံ ဘဂဝါ “န ဧသ အတ္တနော ဓမ္မတာယ အညံ ဗျာကရိဿတိ၊ ပဉ္စမေတံ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ တံ ကထေန္တောံ အညံ ဗျာကရိဿတိ”တိ အညံ ဗျာကရာပေတုံ ဧဝံ ပုစ္ဆိ။ **ယံနိဒါနာရုဿော ဇာတိတိ** အာရုဿော အယံ ဇာတိ နာမ ယံပစ္စယာ၊ တဿ ပစ္စယဿ ခယာ ခိဏသ္မိံ ဇာတိယာ ပစ္စယေ ဇာတိသင်္ခါတံ ဖလံ ခိဏန္တိ ဝိဒိတံ။ ဣဓာပိ စ ထေရော ပဉ္စေ အကမ္ဘိတွာ အဇ္ဈာသယေ ကင်္ခတိ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “အညာ နာမတဏှာ ခိဏာ၊ ဥပါဒါနံ ခိဏံ၊ ဘဝေါ ခိဏော၊ ပစ္စယော ခိဏော၊ ကိလေသာ ခိဏာတိအာဒိဟိ ဗဟူဟိ ကာရဏေဟိ သက္ကာ ဗျာကာတုံ၊ ကထံ ကထေန္တော ပန သတ္ထု အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတုံ သက္ခိဿာမီ”တိ။

ကိဉ္စာပိ ဧဝံ အဇ္ဈာသယေ ကင်္ခတိ၊ ပဉ္စ ပန အဋ္ဌပေတွာံ ပစ္စယာကာရဝသေန ဗျာကာသိ။ သတ္တာပိ ပစ္စယာကာရဝသေနောံ ဗျာကရာပေတုကာမော၊ တသ္မာ ဧသ ဗျာကရာန္တောံ အဇ္ဈာသယံ ဂဏှိ။ တာဝဒေဝ “ဂဟိတော မေ သတ္ထု အဇ္ဈာသယော”တိ အညာသိ။ အထဿ နယသတေန နယသဟဿေန ပဉ္စဗျာကရဏံ ဥပဋ္ဌာသိ။ ယသ္မာ ပန ဘဂဝါ ဥတ္တရိ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ၊ တသ္မာ တေန တံ^၁ ဗျာကရဏံ အနုမောဒိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကထံ ဇာနတော ပန တေတိ ဣဒံ ကသ္မာ အာရဘိ? သဝိသယေ သီဟနာဒံ နဒါပေတုံ။ ထေရော ကိရ သူကရနိခါတလေဏဒ္ဓါရေ ဒီဃနခပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟသုတ္တေ ကထိယမာနေ တာလဝဏှံ ဂဟေတွာ သတ္တာရံ ဗီဇယမာနော^၂ ဌိတော တိဿော ဝေဒနာ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သာဝကပါရမီဉ္ဇုဏံ အဓိဂတော၊ အယမဿ သဝိသယော။ ဣမသ္မိံ သဝိသယေ ဌိတော သီဟနာဒံ နဒိဿတိတိ နံ သန္ဓာယ သတ္တာ ဣဒံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိ။ **အနိစ္စာတိ** ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ။ **ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ** ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ သုခါဝေဒနာ ဌိတိသုခါ ဝိပရိဏာမဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဌိတိဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမသုခါ၊ အဒုက္ခမသုခါ ဉ္ဈာသုခါ အညာဏဒုက္ခာ၊ ဝိပရိဏာမကောဋီယာ ပန သဗ္ဗာဝ ဒုက္ခာ နာမ ဇာတာ။ **ဝိဒိတန္တိ** ယသ္မာ ဧဝံ ဝေဒနာတ္ထယံ ဒုက္ခန္တိ ဝိဒိတံ၊ တသ္မာ ယာ^၃ တတ္ထ တဏှာ၊ သာ န ဥပဋ္ဌာသိတိ ဒဿေတိ။

၁-နေတံ(သီ) ၂-ဝိဇယမာနော (သီ)၊ ဝိဇိယမာနော (သျှာ) ၃-မံ ယာ (သီ)

သာရ သာရူတိ ထေရဿ ဝေဒနာပရိစ္ဆေဒဇာနနေ သမ္ပဟံသနံ။ ထေရော ဟိ ဝေဒနာ ကောတိ ဝါ ဒွေ တိဿော စတဿောတိ ဝါ အဝုတ္တေပိ ဝုတ္တနယေန တာသံ တိဿောတိ ပရိစ္ဆေဒံ အညာသိ၊ တေန တံ ဘဂဝါ သမ္ပဟံသန္တော ဧဝမာဟ။ ဒုက္ခသို့န္တိ ဣဒံ ဘဂဝါ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန အာဟ “သာရိပုတ္တ ယံ ကယာ ‘ဣမိနာ ကာရဏေန ဝေဒနာသု တဏှာ န ဥပဋ္ဌာသီ’တိ ဗျာကတံ၊ တံ သုဗျာကတံ။ ‘တိဿော ဝေဒနာ’တိ ဝိဘဇန္တေန ပန တေ အတိပ္ပပဉ္စော ကတော၊ တံ ‘ဒုက္ခသို့’န္တိ ဗျာကဏေန္တေနပိ ဟိ တေ သုဗျာကတမေဝ ဘဝေယျ။ ယံကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ တံ ဒုက္ခန္တိ ဉာတမတ္တေပိ ဟိ ဝေဒနာသု တဏှာ န တိဋ္ဌတိ”။

ကထံ ဝိမောက္ခာတိ ကဘရာ ဝိမောက္ခာ၊ ကတရေန ဝိမောက္ခေန တယာ အညာ ဗျာကတာတိ အတ္ထော။ အဇ္ဈတ္တံ ဝိမောက္ခာတိ^၁ အဇ္ဈတ္တဝိမောက္ခေန၊ အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပတ္တအရဟတ္တေနာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—အဇ္ဈတ္တံ အဘိနိဝေသော အဇ္ဈတ္တံ ဝုဋ္ဌာနံ၊ အဇ္ဈတ္တံ အဘိနိဝေသော ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝေသော ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝေသော အဇ္ဈတ္တံ ဝုဋ္ဌာနန္တိ။ အဇ္ဈတ္တံ ဟိ အဘိနိဝေသိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ-ဓမ္မာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာယေဝ၊ ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝေသိတွာ အဇ္ဈတ္တဓမ္မာပိ။ တသ္မာ ကောစိ ဘိက္ခု၊ အဇ္ဈတ္တံ သင်္ခါရေသု ဉာဏံ ဩတာရေတွာ တေ ဝဝတ္ထပေတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ဩတာရေတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန အဇ္ဈတ္တံ ဩတာရေတိ၊ တဿ အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရေ သမ္ပသနကာလေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ အဘိနိဝေသော အဇ္ဈတ္တံ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ။ ကောစိ အဇ္ဈတ္တံ သင်္ခါရေသု ဉာဏံ ဩတာရေတွာ တေ ဝဝတ္ထပေတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ဩတာရေတိ၊ တဿ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရေ သမ္ပသနကာလေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဣတိ အဇ္ဈတ္တံ အဘိနိဝေသော ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ။ ကောစိ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရေသု ဉာဏံ ဩတာရေတွာ တေ ဝဝတ္ထပေတွာ အဇ္ဈတ္တံ ဩတာရေတိ၊ အဇ္ဈတ္တဗ္ဗိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန ဗဟိဒ္ဓါ ဩတာရေတိ၊ တဿ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရေ သမ္ပသနကာလေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဣတိ ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝေသော ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ။ ကောစိ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရေသု ဉာဏံ ဩတာရေတွာ တေ ဝဝတ္ထပေတွာ အဇ္ဈတ္တံ ဩတာရေတိ၊ တဿ အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရေ သမ္ပသနကာလေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဣတိ ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝေသော အဇ္ဈတ္တံ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ။ တတြိ ထေရော “အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တေသံ ဝဝတ္ထာနကာလေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနေန အရဟတ္တံ ပတ္တောသို့”တိ ဒေသေန္တော အဇ္ဈတ္တံ ဝိမောက္ခာ ခွါဟံ အာဝုသောတိ အာဟ။

သဗ္ဗုပါဒါနက္ခယာတိ သဗ္ဗေသံ စတုန္တုဗ္ဗိ ဥပါဒါနာနံ ခယေန။ တဏှာ သတော ဝိဟရာမီတိ တေနာကာရေန သတိယာ သမန္တာဂတော ဝိဟရာမိ။ ယဏှာ သတံ ဝိဟရန္တိန္တိ ယေနာကာရေန မံ သတိယာ သမန္တာဂတံ ဝိဟရန္တိ။ အာသဝါ နာနုဿဝန္တိတိ စက္ခုတော ရူပေ သဝန္တိ အာသဝန္တိ သန္တန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ဧဝံ ဆဟိ ဒွါရေဟိ ဆသု အာရမ္မဏေသု သဝနဓမ္မာ ကာမာသဝါ-ဒယော အာသဝါ နာနုဿဝန္တိ နာနုပ္ပဝဇ္ဇန္တိ၊ ယဏှာ မေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။ အတ္တာနဉ္စ နာဝဇာနာမီတိ အတ္တာနဉ္စ န အဝဇာနာမိ။ ဣမိနာ ဩမာန-ပဟာနံ ကထိတံ။ ဧဝံ ဟိ သတိ ပဇာနနာ ပသန္တာံ ဟောတိ။

သမဏေနာတိ ဗုဒ္ဓသမဏေန။ တေသ္မာဟံ န ကင်္ခါမီတိ တေသု အဟံ
 “ကတရော ကာမာသဝေါ၊ ကတရော ဘဝါသဝေါ၊ ကတရော ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊
 ကတရော အဝိဇ္ဇာသဝေါ”တိ ဧဝံ သရူပဘေဒတောပိ, “စတ္တာရော အာသ-
 ဝါ”တိ ဧဝံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒတောပိ န ကင်္ခါမိ။ တေ မေ ပဟိနာတိ န
 ဝိစိကိန္နာမီတိ တေ မယံ ပဟိနာတိ ဝိစိကိန္နံ န ဥပ္ပါဒေမိ။ ဣဒံ ဘဂဝါ “ဧဝံ
 ဗျာကရောန္တေနပိ တယာ သုဗျာကတံ ဘဝေယျ၊ ‘အဇ္ဈတ္တံ ဝိမောက္ခာ ခွါဟံ
 အာဝုသော’တိအာဒိနိ ပန တေ ဝဒန္တေန အတိပ္ပပဉ္စော ကတော”တိ
 ဒသေယန္တော အာဟ။

ဥဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပါဝိသီတိ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနတော ဥဌဟိတွာ
ဝိဟာရံ အန္တောမဟာဂန္ဓကုဋိံ ပါဝိသိ အသမ္ဘိန္ဒာယ ဧဝ ပရိသာယ။ ကသ္မာ?
ဗုဒ္ဓါ ဟိ အနိဋ္ဌိတာယ ဒေသနာယ အသမ္ဘိန္ဒာယ ပရိသာယ ဥဌာယာသနာ
ဂန္ဓကုဋိံ ပဝိသန္တာ ပုဂ္ဂလထောမနတ္ထံ ဝါ ပဝိသန္တိ ဓမ္မထောမနတ္ထံ ဝါ။ တတ္ထ
ပုဂ္ဂလထောမနတ္ထံ ပဝိသန္တော သတ္တာ ဧဝံ စိန္တေသိ “ဣမံ မယာ သံခိတ္တေန
ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ဝိတ္တာရေန စ အဝိဘတ္တံ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာ ဘိက္ခု။ ဥဂ္ဂဟေတွာ
အာနန္တံ ဝါ ကစ္စာယနံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ တေ မယံ ဉာဏေန
သံသန္ဓေတွာ ကထေဿန္တိ၊ တတောပိ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာ ပုန မံ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊
တေသမဟံ ‘သုကထိတံ ဘိက္ခုဝေ အာနန္ဓေန၊ သုကထိတံ ကစ္စာယနေန၊ မံစေပိ
တုဗ္ဗေ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆေယျာထ၊ အဟမ္ဘိ နံ ဧဝမေဝ ဗျာကရေယျ’န္တိ ဧဝံ တေ
ပုဂ္ဂလေ ထောမေဿာမိ၊ တတော တေသု ဂါရဝံ ဇနေတွာ ဘိက္ခု။ ဥပသင်္က-
မိဿန္တိ၊ တေပိ ဘိက္ခု။ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ နိယောဇေဿန္တိ၊ တေ တေဟိ
နိယောဇိတာ တိဿော သိက္ခာ ပရိပူရေတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ” ဟိ။

အထ ဝါ ပနဿ ဧဝံ ဟောတိ “ဧသ မယိ ပက္ကန္တေ အတ္တနော အာနဘာဝံ ကရိဿတိ၊ အထ နံ အဟမ္ပိ တထေဝ ထောမေဿာမိ၊ တံ မမ ထောမနံ သုတွာ ဂါရဝဇာတာ ဘိက္ခု၊ ဣမံ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဝစနဉ္စဿ သောတဗ္ဗံ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ၊ တံ တေသံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ ဓမ္မထောမနတ္ထံ ပဝိသန္တော ဧဝံ စိန္တေသိ ယထာ ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တေ^၁ စိန္တေသိ။ တတြ ဟိဿ ဧဝံ အဟောသိ “မယိ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌေ အာမိသဒါယာဒံ ဂရဟန္တော ဓမ္မဒါယာဒဉ္စ ထောမေန္တော ဣမိဿံယေဝ ပရိသတိ နိသိန္တော သာရိပုတ္တော ဓမ္မံ ဒေသေဿတိ၊ ဧဝံ ဦန္တမ္ပိ အမှာကံ ဧကဇ္ဈာသယာယ မတိယာ ဒေသိတာ အယံ ဒေသနာ အဂ္ဂါ စ ဂရုကာ စ ဘဝိဿတိ ပါသာဏန္တတ္တသဒိသာ”တိ။

ဣဓ ပန အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဥက္ကံသေတွာ^၂ ပကာသေတွာ ဌပေတုကာမော^၃ ပုဂ္ဂလထောမနတ္ထံ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ။ ဤဒိသေသုဌာနေသု ဘဂဝါ နိသိန္တောသနေယေဝ အန္တရဟိတော စိတ္တဂတိယာ ဝိဟာရံ ပဝိသတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယဒိ ဟိ ကာယဂတိယာ ဂစ္ဆေယျ၊ သဗ္ဗာ ပရိသာ ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေတွာ ဂစ္ဆေယျ၊ သာ ဧကဝါရံ ဘိန္တော ပန ဒုဿန္တိပါတာ ဘဝေယျာတိ ဘဂဝါ အဒိဿမာနေန ကာယေန စိတ္တဂတိယာ ဧဝ ပါဝိသိ။

ဧဝံ ပဝိဋ္ဌေ ပန ဘဂဝတိ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယာနရူပမေဝ သီဟနာဒံ နဒိတုကာမော တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အဓိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ။ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတန္တိ ဣဒံ နာမ ပုစ္ဆိဿတိတိ ပုဗ္ဗေ မယာ အဝိဒိတံ အညာတံ။ ပဌမံ ပဉ္စန္တိ “သစေ တံ သာရိပုတ္တ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျ၊ ကထံ ဇာနတာ ပန တယာ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ကထံ ပဿတာ အညာ ဗျာကတာ ဒိဏာ ဇာတိ”တိ ဣမံ ပဌမံ ပဉ္စံ။ ဒန္တာယိတတ္တန္တိ သတ္တု အာသယဇာနနတ္ထံ ဒန္တာဘာဝေါ အသိဃတာ။ ပဌမံ ပဉ္စံ အနုမောဒိတိ “ဇာတိ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ ကိန္နိဒါနာ”တိ ဣမံ ဒုတိယံ ပဉ္စံ ပုစ္ဆန္တော “ယိန္နိဒါနာဝုသော ဇာတိ”တိ ဧဝံ ဝိဿန္တိတံ ပဌမံ ပဉ္စံ အနုမောဒိ။

ဧတဒဟောသီတိ ဘဂဝတာ အနုမောဒိတေ^၄ နယသတေန နယသဟဿေန ပဉ္စဿ ဧကင်္ဂဏိကဘာဝေန ပါကဋိဘူတတ္တာ ဧတံ အဟောသိ။ ဒိဝသမ္ဗာဟံ ဘဂဝတော ဧတမတ္ထံ ဗျာကရေယျန္တိ သကလဒိဝသမ္ပိ အဘံ ဘဂဝတော^၅ ဧတံ

၁-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။	၂-ဩက္ကမေတွာ (က)	၃-ထောမေတုကာမော (က)
၄-အနုမောဒိတေန (သျာ)		၅-ဘဂဝတာ (သီ၊ သျာ)

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတ္ထံ ပုဋ္ဌော သကလဒိဝသမ္ပိ အညမညေဟိ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ
 ဗျာကရေယံ။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဓီတိ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ
 “ထေရော ဥဋ္ဌာရသိဟနာဒံ နဒတိ၊ သုကာရဏံ ဧတံ၊ ဒသဗလဿ နံ အာရော-
 စေဿာမီ”တိ။ တသ္မာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကဓီ။

သာ ဟိ ဘိက္ခု၊ သာရိပုတ္တဿ ဓမ္မဓာတူတိ ဧတ္ထ ဓမ္မဓာတူတိ ပစ္စယာကာရဿ
 ဝိဝဋ္ဌဘာဝဒဿနသမတ္ထံ သာဝကပါရမီဉာဏံ။ သာဝကနံ ဟိ သာဝကပါရမီ-
 ဉာဏံ သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကမေဝ ဟောတိ။ ယထာ ဗုဒ္ဓါနံ အတိတာနာဂတ-
 ပစ္စုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ထေရဿ
 သာဝကပါရမီဉာဏံ သဗ္ဗေပိ သာဝကဉာဏဿ ဂေါစရဓမ္မေ ဇာနာတိတိ။ ။
 ဒုတိယံ။

၃-ဉာဏဝတ္ထု၊ သုတ္တဝတ္ထနာ

၃၃။ တတိယေ တံ သုဏာထာတိ တံ ဉာဏဝတ္ထုဒေသနံ သုဏာထ။
 ဉာဏဝတ္ထုနီတိ စေတ္ထ ဉာဏမေဝ ဉာဏဝတ္ထုတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဇရာမရဏေ
 ဉာဏန္တိအာဒိသု စတုသု ပဌမံ သဝနမယဉာဏံ သမ္မသနဉာဏံ ပဋိဝေဓဉာဏံ
 ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏန္တိ စတုဗ္ဗိမံ ဝဇ္ဇတိ၊ တထာ ဒုတိယံ။ တတိယံ ပန ဌပေတွာ
 သမ္မသနဉာဏံ တိဝိဓမေဝ ဟောတိ၊ တထာ စတုတ္ထံ။ လောကုတ္တရဓမ္မေသု ဟိ
 သမ္မသနံ နာမ နတ္ထိ။ ဇာတိယာ ဉာဏန္တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣမိနာ
 ဓမ္မေနာတိ ဣမိနာ စတုသစ္စဓမ္မေန ဝါ မဂ္ဂဉာဏဓမ္မေန ဝါ။

ဒိဋ္ဌေနာတိအာဒိသု ဒိဋ္ဌေနာတိ ဉာဏစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌေန။ ဝိဒိတေနာတိ
 ပညာယ ဝိဒိတေန။ အကာလိကေနာတိ ကိဉ္စိ ကာလံ အနတိက္ကမိတွာ ပဋိ-
 ဝေဓာနန္တရံယေဝ ဖလဒါယကေန။ ပတ္တေနာတိ အဓိဂတေန။ ပရိယောဂါဋ္ဌေ-
 နာတိ ပရိယောဂါဟိတေန ပညာယ အနုပဝိဋ္ဌေန။ အတိတာနာဂတေ နယံ
 နေတိတိ “ယေ ခေါကေစီ”တိအာဒိနာ နယေန အတိတေ စ အနာဂတေ စ
 နယံ နေတိ။ ဧတ္ထ စ န စတုသစ္စဓမ္မေန ဝါ မဂ္ဂဉာဏဓမ္မေန ဝါ သက္ကာ အတိတာ-
 နာဂတေ နယံ နေတုံ၊ စတုသစ္စေ ပန မဂ္ဂဉာဏေန ပဋိဝိဒ္ဓေ ပရတော
 ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ နာမ ဟောတိ၊ တေန နယံ နေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပ္ပညံ-
 သူတိ အဘိအညံသု ဇာနိံသု။ သေယျထာပါဟံ တေရဟိတိ ယထာ အဟံ
 တေရဟိ စတုသစ္စဝသေန ဇာနာမိ။ အနုယေ ဉာဏန္တိ အနုအယေ ဉာဏံ၊
 ဓမ္မဉာဏဿ အနုဂမနေ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿေတံ နာမံ။ ဓမ္မေ ဉာဏန္တိ
 မဂ္ဂဉာဏံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝိဏာသဝဿ သေက္ခဘူမိ ကထိတာ ဟောတိ။ ။
 တတိယံ။

၄-ဒုတိယဉာဏဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ စတုတ္ထေ သတ္တသတ္တရီတိ သတ္တ စ သတ္တရိ စ။ ဗျဉ္ဇနဘာဏကာ ကိရ တေ ဘိက္ခု။ ဗဟုဗျဉ္ဇနံ ကတွာ ဝုစ္စမာနေ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သက္ကောန္တိ။ တသ္မာ တေသံ အဇ္ဈာသယေန ဣဒံ သုတ္တံ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ ပစ္စယာကာရေ ဉာဏံ။ ပစ္စယာကာရော ဟိ ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိကာရဏတ္တာ ဓမ္မဋ္ဌိတိတိ ဝုစ္စတိ။ ဧတ္ထ ဉာဏံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ ဧတဿေဝ ဆဗ္ဗဿ ဉာဏဿေတံ အဓိဝစနံ။ ခယဓမ္မန္တိ ခယဂမနသဘာဝံ။ ဝယဓမ္မန္တိ ဝယဂမနသဘာဝံ။ ဝိရာဂဓမ္မန္တိ ဝိရဇ္ဇနသဘာဝံ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ နိရုဇ္ဈနသဘာဝံ။ သတ္တသတ္တရီတိ ဧကေနသ္မိ သတ္တ သတ္တ ကတွာ ဧကာဒသသု ပဒေသု သတ္တသတ္တရိ။ ဣမသ္မိ သုတ္တေ ဝိပဿနာပဋိဝိပဿနာ^၁ ကထိတာ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ ပဉ္စမေ သမုဒယော ဟောတိတိ သတ္တာ ဣဓေဝ ဒေသနံ ဩသာ-
ပေသိ။ ကိံကာရဏာတိ? ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဩကာသဒါနတ္ထံ။ တဿံ ဟိ ပရိသတိ ဥပါရမ္ဘစိတ္တော ဒိဋ္ဌိဂတိကော အတ္ထိ၊ သော ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿတိ။ အထဿာဟံ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိတိ တဿ ဩကာသဒါနတ္ထံ ဒေသနံ ဩသာပေသိ။
နော ကလ္လော ပဉ္စောတိ အယုတ္တော ပဉ္စော၊ ဒုပ္ပဉ္စော ဒေသောတိ အတ္တော။
နန စ “ကတမံ န ခေါ ဘန္တေ ဇရာမရဏ”န္တိ ဣဒံ သုပုစ္ဆိတန္တိ? ကိဉ္စာဝိ သုပုစ္ဆိတံ၊ ယထာ ပန သတသဟဿဂ္ဂနိကေ^၂ သုဝဏ္ဏထာလေ ဝရိတဿ သုဘောဇနဿ မတ္ထကေ အာမလကမတ္တေပိ ဂူထပိဏ္ဍေ ဌပိတေ သဗ္ဗ ဘောဇနံ ဒုပ္ပောဇနံ ဟောတိ ဆဉ္စေတဗ္ဗံ၊ ဧဝမေဝ “ကဿ စ ပနိဒံ ဇရာ-
မရဏ”န္တိ ဣမိနာ သတ္တုပလဒ္ဓိဝါဒပဒေန ဂူထပိဏ္ဍေန တံ ဘောဇနံ ဒုပ္ပောဇနံ ဝိယ အယမ္ဗိ သဗ္ဗော^၃ ဒုပ္ပဉ္စောဝ ဇာတောတိ။

ဗြဟ္မစရိယဝါသောတိ အရိယမဂ္ဂဝါသော။ တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ယဿ ဟိ အယံ ဒိဋ္ဌိ၊ သော “ဇီဝေ ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနေ သရီရံ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ သရီရေ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တေ ဇီဝိတံ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ”တိ ဂဏှာတိ။ ဧဝံ ဂဏှတော သာ ဒိဋ္ဌိ “သတ္တော ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ”တိ ဂဟိတတ္တာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နာမ ဟောတိ။ သစေ ပန သင်္ခါရာဝ ဥပ္ပဇန္တိ စေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ စာတိ ဂဏှေယျ၊ သာသနာဝစရာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ ဘဝေယျ။ အရိယမဂ္ဂေါ စ နာမေသော ဝဋ် နိရောဓေန္တော ဝဋ် သမုစ္ဆိန္ဒန္တော

၁-ဝိပဿနာပတ္တိဝိပဿနာ နာမ (သီ၊ သျာ) ၂-သဟဿဂ္ဂနိကေ (သီ) ၃-ပဉ္စော (သျာ)

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒေဝ တံ ဝဋံ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတာကာရဿ သမ္ဘဝေ သတိ
ဝိနာဝ မဂ္ဂဘာဝနာယ နိရုဇ္ဈတိတိ မဂ္ဂဘာဝနာ နိရတ္ထကာ ဟောတိ။ တေန
ဝုတ္တံ “ဗြဟ္မစရိယဝါသော န ဟောတိ”တိ။

ဒုတိယနယော အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ယဿ အယံ ဒိဋ္ဌိ၊ သော “သရီရံ
 ဣဓေဝ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ န ဇီဝိဘံ၊ ဇီဝိတံ ပန ပဉ္စရတော သကုဏော ဝိယ ယထာသုခံ
 ဂစ္ဆတိ”တိ ဂဏှာတိ။ ဧဝံ ဂဏှတော သာ ဒိဋ္ဌိ “ဣမသ္မာ လောကာ ဇီဝိတံ
 ပရလောကံ ဂတ”န္တိ ဂဟိတတ္တာ သဿတဒိဋ္ဌိ နာမ ဟောတိ။ အယဉ္စ
 အရိယမဂ္ဂေါ တေဘူမကဝဋံ ဝိဝဇ္ဇန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော ဧကသင်္ခါရေပိ နိစ္စေ
 ဓုဝေ သဿတေ သတိ ဥပ္ပန္နောပိ ဝဋံ ဝိဝဇ္ဇတုံ န သက္ကောတိတိ မဂ္ဂဘာဝနာ
 နိရတ္ထကာ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ ဘိက္ခု၊
 ဒိဋ္ဌိယာ သတိ ပြဟ္မစရိယဝါသော န ဟောတိ”တိ။

ဝိညူကာယိကနိတိအာဒိ သဗ္ဗံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝေဝစနမေဝ။ သာ ဟိ သမ္မာ-
ဒိဋ္ဌိယာ ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန ဝိညူကမိဝ^၂ အတ္တာနံ အာဝရဏတော^၃ ဝိညူကာယိကံ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိ^၄ အနနုဝတ္တိတွာ တဿာ ဝိရောဓေန ပဝတ္တနတော ဝိသေဝိတံ၊
ကဒါစိ ဥစ္ဆေဒဿ ကဒါစိ သဿတဿ ဂဟဏတော ဝိရူပံ ဖန္ဒိတံ ဝိပ္ပန္နိတန္တိ
ဝုစ္စတိ။ တာလာဝတ္ထုကတနိတိ တာလဝတ္ထု ဝိယ ကတနိ၊ ပုန အဝိ-
ရဟဏဋ္ဌေန မတ္တကန္တိန္ဒတာလော ဝိယ သမူလံ တာလံ ဥဒ္ဓရိတွာ တဿ
ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ ဝိယ စ ကတနိတိ အတ္ထော။ အနဘာဝံကတနိတိ အနု-
အဘာဝံ ကတနိတိ^၅။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယအဓိဇ္ဇာပစ္စယသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၃၆။ ဆဋ္ဌေ ဣတိ ဝါ ဘိက္ခဝေ ယော ဝဒေယျာတိ တဿံ ပရိသတိ
ဒိဋ္ဌိဂတိကော ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတုကာမော အတ္ထိ၊ သော ပန အဝိသာရဒဓာတုကော
ဥဋ္ဌာယ ဒသဗလံ ပုစ္ဆိတုံ န သက္ကောတိ၊ တသ္မာ တဿ အဇ္ဈာသယေန
သယမေဝ ပုစ္ဆိတုာ ဝိဿဇ္ဇေန္တော သတ္တာ ဧဝမာဟ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-သဏ္ဌာန် (သိ)

၂-သုကမိဝ (သီ၊ သျှာ)

၃-အာစရဏတော (သီ)၊ အာဇာရဏတော (သျှာ)

၄-အနာဘဝကတနီတိ အနုအာဘဝကတနီတိ (သိ)

၇-နိတုမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ သတ္တမေ န နိတုမ္မာကန္တိ အတ္တနိဟိသတိ အတ္တနိယံနာမ ဟောတိ။ အတ္တာယေဝ စ နတ္ထိ၊ တသ္မာ “န နိတုမ္မာက”န္တိ အာဟ။ နပိ အညေသန္တိ အညေသ နာမ^၁ ပရေသံ အတ္တာ၊ တသ္မိံ သတိ အညေသံ နာမ သိယာ၊ သောပိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ “နပိ အညေသ”န္တိ အာဟ။ ပုရာဏမိဒံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မန္တိ နယိဒံ ပုရာဏကမ္မမေဝ၊ ပုရာဏကမ္မနိဗ္ဗတ္တော ပနေသ ကာယော၊ တသ္မာ ပစ္စယဝေါဟာရေန ဧဝံ ဝုတ္တော။ အဘိသင်္ခတန္တိအာဒိ ကမ္မဝေါဟာရသေဝ ဝသေန ပုရိမလိင်္ဂသဘာဝတာယ ဝုတ္တံ၊ အယံ ပနေတ္ထ အတ္တော—အဘိသင်္ခတန္တိ ပစ္စယေဟိ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဘိသဉ္ဇေတယိတန္တိ စေတနာဝတ္ထု၊ ကော စေတနာမူလကောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝေဒနိယန္တိ^၂ ဝေဒနိယဝတ္ထုတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။ သတ္တမံ။

ဂ-စေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၈။ အဋ္ဌမေ ယဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ စေတေတိတိ ယံ စေတနံ စေတေတိ၊ ပဝတ္တေတိတိ အတ္တော။ ယဉ္ဇ ပကပ္ပေတိတိ ယံ ပကပ္ပနံ ပကပ္ပေတိ၊ ပဝတ္တေတိ-
 စ္စေဝ အတ္တော။ ယဉ္ဇ အနုသေတိတိ ယဉ္ဇ အနုသယံ အနုသေတိ၊ ပဝတ္တေတိ-
 စ္စေဝ အတ္တော။ ဧတ္ထ စ စေတေတိတိ တေဘူမကကုသလကုသလစေတနာ^၃
 ဂဟိတာ၊ ပကပ္ပေတိတိ အဋ္ဌသု လောဘသဟဂတစိတ္တေသု တဏှာဒိဋ္ဌိကပ္ပါ
 ဂဟိတာ၊ အနုသေတိတိ ဒွါဒသန္တံ စေတနာနံ သဟဇာတကောဋိယာ စေဝ
 ဥပနိဿယကောဋိယာ စ အနုသယော ဂဟိတော။ အာရမ္မဏမေတံ ဟောတိတိ
 (စေတနာဒိဓမ္မဇာတေ သတိ ကမ္မဝိညာဏဿ ဥပ္ပတ္တိယာ အဝါရိတတ္တာ)^၄ ဧတံ
 စေတနာဒိဓမ္မဇာတံ ပစ္စယော ဟောတိ။ ပစ္စယော ဟိ ဣဓ အာရမ္မဏန္တိ
 အဓိပ္ပေတော။ ဝိညာဏဿ ဌိတိယာတိ ကမ္မဝိညာဏဿ ဌိတတ္ထံ။ အာရမ္မဏေ
 သတိတိ တသ္မိံ ပစ္စယေ သတိ။ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ ဟောတိတိ တဿ
 ကမ္မဝိညာဏဿ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ။ တသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတေ ဝိညာဏေတိ တသ္မိံ
 ကမ္မဝိညာဏေ ပတိဋ္ဌိတေ။ ဝိဂ္ဂုဋ္ဌေတိ ကမ္မံ ဇဝါပေတွာ ပဋိသန္ဓိအာကမုန-
 သမတ္တတာယ နိဗ္ဗတ္တမူလေ ဇာတေ။ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိတိ ပုနန္တဝသင်္ခါတာ
 အဘိနိဗ္ဗတ္တိ။

၁-အညေသံ နာမ(က) ၂-ဝေဒယိတန္တိ (သီ)
 ၃-တေဘူမကကုသလစေတနာ (သီ) ၄-()တ္ထေန္တရေ ပါဌော သီ၊ သျာပေါတ္တကေသု န ငိဿတိ။
 သံ-ဋ ၂-၅

နော စေ ဘိက္ခဝေ စေတေတိတိ ဣမိနာ တေဘူမကစေတနာယ အပ္ပဝတ္တနက္ခဏော ဝုတ္တော။ နော စေ ပကပ္ပေတိတိ ဣမိနာ တဏှာဒိဋ္ဌိကပ္ပိနံ အပ္ပဝတ္တနက္ခဏော။ အထ စေ အနုသေတိတိ ဣမိနာ တေဘူမကဝိပါကေသု ပရိတ္တကိရိယာသု ရူပေတိ ဧတ္ထ အပ္ပဟိနကောဋိယာ အနုသယော ဂဟိတော။ အာရမ္မဏမေတံ ဟောတိတိ အနုသယေ သတိ ကမ္မဝိညာဏဿ ဥပ္ပတ္တိယာ အဝါရိတတ္တာ ဧတံ အနုသယဇာတံ ပစ္စယောဝ ဟောတိ။

နော စေစ စေတေတိတိအာဒိသု ပဌမပဒေ တေဘူမကကုသလာကုသလ-
စေတနာ နိဝတ္တာ၊ ဒုတိယပဒေ အဋ္ဌသု စိတ္တေသု တဏှာဒိဋ္ဌိယော၊ တတိယပဒေ
ဝုတ္တပ္ပကာရေသု ဓမ္မေသု ယော အပ္ပဟိနကောဋိယာ အနုသယိတော
အနုသယော၊ သော နိဝတ္တော။

အပိစေတ္ထ အသမ္မောဟတ္ထံ စေတေတိ ပကပ္ပေတိ အနုသေတိ၊ စေတေတိ န
ပကပ္ပေတိ အနုသေတိ၊ န စေတေတိ န ပကပ္ပေတိ အနုသေတိ၊ န စေတေတိ န
ပကပ္ပေတိ န အနုသေတိတိ ဣဒမ္ပိ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပဌမနယေ
ဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ဒဿိတော။ ဒုတိယနယေ စေတေတိတိ တေဘူမကကုသလ-
စေတနာ စေဝ စတဿော စ အကုသလစေတနာ ဂဟိတော။ န ပကပ္ပေတိတိ
အဋ္ဌသု စိတ္တေသု တဏှာဒိဋ္ဌိယော နိဝတ္တာ။ အနုသေတိတိ တေဘူမကကုသလေ
ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ စဘူသု အကုသလစေတနာသု သဟဇာတကောဋိယာ
စေဝ ဥပနိဿယကောဋိယာ စ အနုသယော ဂဟိတော။ တတိယနယေ န
စေတေတိတိ တေဘူမကကုသလာကုသလံ နိဝတ္တံ၊ န ပကပ္ပေတိတိ အဋ္ဌသု
စိတ္တေသု တဏှာဒိဋ္ဌိယော နိဝတ္တာ၊ အနုသေတိတိ သုတ္တေ အာဂတံ ဝါရေတွာ
တေဘူမကကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယာရူပေသု အပ္ပဟိနကောဋိယာ ဥပ-
နိဿယော ဂဟိတော။ စတုတ္ထနယော ပုရိမသဒိသောဝ။

တဒပ္ပတိဋ္ဌိတေတိ တသ္မိံ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ။ အဝိရူဋ္ဌေတိ ကမ္မံ ဇဝါပေတွာ
ပဋိသန္ဓိအာကုနသမတ္တတာယ အနိဗ္ဗတ္တမူလေ။ ဧတ္ထ ပန ကိံ ကထိတန္တိ?
အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ကိစ္စံ၊ ဒိဏာသဝဿ ကိစ္စကရဏန္တိပိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာတိပိ
ဝတ္တံ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ဧတ္ထ စ ဝိညာဏဿ စေဝ အာယတိံ ပုနဗ္ဗဝဿ စ အန္တရေ
ဧကော သန္တိ၊ ဝေဒနာတဏှာနမန္တရေ ဧကော၊ ဘဝဇာတိနမန္တရေ
ဧကောတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဒုတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ နဝမေ ဝိညာဏနာမရူပါနံ အန္တရေ ဧကော သန္တိ၊ ဝေဒနာတဏှာန-
မန္တရေ ဧကော၊ ဘဝဇာတိနမန္တရေ ဧကောတိ။ ။နဝမံ။

၁၀-တတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ဒသမေ နတိတိ တဏှာ။ သာ ဟိ ဝိယရူပေသု ရူပါဒီသု နမနဋ္ဌေန
“နတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ အာဂတိဂတိ ဟောတိတိ အာဂတိမှိ ဂတိ ဟောတိ၊ အာဂတေ
ပစ္စုပ္ပန်တေ ကမ္မေ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တေ ဝါ ဂတိနိမိတ္တေ ဝါ ပဋိသန္ဓိဝသေန
ဝိညာဏဿ ဂတိ ဟောတိ။ စူတူပပါတောတိ ဧဝံ ဝိညာဏဿ အာဂတေ
ပဋိသန္ဓိဝိသယေ ဂတိယာ သတိ ဣတော စဝနသင်္ခါတာ စုတိ၊ တတ္ထုပ္ပတ္တိ-
သင်္ခါတော ဥပပါတောတိ အယံ စူတူပပါတော နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ ဣမသ္မိ-
သုတ္တေ နတိယာ စ အာဂတိဂတိယာ စ အန္တရေ ဧကောဝ သန္တိ
ကထိတောတိ။ ။ဒသမံ။

ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-ပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ဂဟပတိဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ယတောတိ ယဒါ။ ဘယာနိ ဝေရာနိတိ
ဘယဝေရစေတနာယော။ သောတာပတ္တိယနံဟိတိ ဒုဝိဓံ သောတာပတ္တိယာ
အင်္ဂံ၊ (သောတာပတ္တိယာ စ အင်္ဂံ၊) ၂ ယံ ပုဗ္ဗဘာဂေ သောတာပတ္တိပဋိလာဘာယ
သံဝတ္တတိ၊ “သပ္ပုရိသသံသေဝေါ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ ယောနိသောမနသိကာရော
ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပတ္တိ”တိ ၃ ဧဝံ အာဂတံ၊ ပဋိလဒ္ဓဂုဏဿ စ သောတာပတ္တိ ပတွာ
ဌိတဿ အင်္ဂံ၊ ယံ သောတာပန္နဿ အင်္ဂန္တိ ပုစ္စတိ၊ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒါဒီနံ
ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဣဒမိဓ အဓိပ္ပေတံ။ အရိယောတိ နိဒ္ဒေါသော နိရူပါရဓော။
ဉာယောတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ဥတွာ ဌိတဉာဏမ္ပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါပိ။ ယထာဟ
“ဉာယော ပုစ္စတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ အရိယောပိ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဉာယော”တိ။
ပညာယာတိ အပရာပရံ ဥပ္ပန္နာယ ဝိပဿနာပညာယ။ သုဒ္ဓိဋ္ဌော ဟောတိတိ
အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဒဿနဝသေန သုဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌော။

ဒီဏနိရယောဘိအာဒိသု အာယတိံ တတ္ထ အနုပ္ပဇ္ဇနတာယ ဒီဏော နိရယော မယုန္တိ သော အဟံ ဒီဏနိရယော။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ သောတာပန္နောတိ မဂ္ဂသောတံ အာပန္နော။ အဝိနိပါတဓမ္မောတိ န ဝိနိပါတသဘာဝေါ။ နိယတောတိ ပဌမမဂ္ဂသင်္ခါတေန သဗ္ဗတ္တနိယာမေန နိယတော။ သမ္ဗောဓိပရာယနောတိ ဥတ္တရိမဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတော သမ္ဗောဓိ ပရံ အယနံ မယုန္တိ သောဟံ သမ္ဗောဓိပရာယနော၊ တံ သမ္ဗောဓိံ အဝဿံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈနကောတိ အတ္ထော။

ပါဏာတိပါတပစ္စယာတိ ပါဏာတိပါတကမ္မကာရဏာ။ ဘယံ ဝေရန္တိ အတ္ထတော ဧကံ။ ဝေရဉ္စ နာမေတံ ဒုဝိဓံ ဟောတိ ဗာဟိရံ အဇ္ဈတ္တိကန္တိ။ ဧကေန ဟိ ဧကဿ ပိတာ မာရိတော ဟောတိ၊ သော စိန္တေသိ “ဧတေန ကိရ မေ ပိတာ မာရိတော၊ အဟမ္ပိ တံယေဝ မာရေဿာမီ”တိ နိသိတံ သတ္ထံ အာဒါယ စရတိ။ ယာ တဿ အပ္ပန္နရေ ဥပ္ပန္နဝေရစေတနာ၊ ဣဒံ ဗာဟိရံ ဝေရံ နာမ။ ယာ ပန ဣတရဿ “အယံ ကိရ မံ မာရေဿာမီတိ စရတိ၊ အဟမေဝ နံ ပဌမတရံ မာရေဿာမီ”တိ စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ အဇ္ဈတ္တိကံ ဝေရံ နာမ။ ဣဒံ တာဝ ဥဘယမ္ပိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမေဝ။ ယာ ပန တံ နိရယေ ဥပ္ပန္နံ ဒိသ္မာ “ဧတံ ပဟရိဿာမီ”တိ ဇလိတံ အယမုဂ္ဂရံ ဂဏှတော နိရယပါလဿ စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမဿ သမ္ဗုဇ္ဈာယိကံ ဗာဟိရဝေရံ။ ယာ စဿ “အယံ နိဒ္ဒေါသံ မံ ပဟရိဿာမီတိအာဂစ္ဆတိ၊ အဟမေဝ နံ ပဌမတရံ ပဟရိဿာမီ”တိ စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒမဿ သမ္ဗုဇ္ဈာယိကံ အဇ္ဈတ္တဝေရံ။ ယံ ပနေတံ ဗာဟိရဝေရံ၊ တံ အဋ္ဌကထာယံ “ပုဂ္ဂလဝေရ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဒုက္ခံ ခေါမနဿန္တိ အတ္ထတော ဧကမေဝ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ သေသပဒေသုပိ “ဣမိနာမမ ဘဏ္ဍံ ဟဋံ၊ မယံ ဒါရေသု စာရိတ္တံ အာပန္နံ၊ မုဿာ ဝတော အတ္ထော ဘဂ္ဂေါ၊ သုရာမဒမတ္တေန ဣဒံ နာမ ကတ”န္တိအာဒိနာ နယေန ဝေရပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗျာ။ အဝေစ္စပ္ပဿာ-ဒေနာတိ အဓိဂတေန အစလပ္ပဿာဒေန။ အရိယကန္တေဟိတိ ပဉ္စဟိ သီလေဟိ။ တာနိ ဟိ အရိယာနံ ကန္တာနိ ပိယာနိ၊ ဘဝန္တရဂတာပိ အရိယာ တာနိ န ဝိဇဟန္တိ၊ တသ္မာ “အရိယကန္တာနိ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ အနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တမေဝ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုတိယပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ဒုတိယေ ဘိက္ခုနံ ကထိတဘာဝမတ္တမေဝ ဝိသေသော။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ တတိယေ ဒုက္ခဿာတိ ဝဋ်ဒုက္ခဿ။ သမုဒယန္တိ ဒွေသမုဒယာ ခဏိက-
သမုဒယော စ ပစ္စယသမုဒယော စ။ ပစ္စယသမုဒယံ ပဿန္တောပိ ဘိက္ခု၊ ခဏိက-
သမုဒယံ ပဿတိ၊ ခဏိကသမုဒယံ ပဿန္တောပိ ပစ္စယသမုဒယံ ပဿတိ။
အတ္တင်္ဂမောပိ အစ္စန္တတ္တင်္ဂမော ဘောဒတ္တင်္ဂမောတိ^၁ ဒုပိဓော။ အစ္စန္တတ္တင်္ဂမံ
ပဿန္တောပိ ဘောဒတ္တင်္ဂမံ ပဿတိ၊ ဘောဒတ္တင်္ဂမံ ပဿန္တောပိ အစ္စန္တတ္တင်္ဂမံ
ပဿတိ။ ဒေသေဿာမီတိ ဣဒံ ဝဋ်ဒုက္ခဿ၊ သမုဒယအတ္တင်္ဂမံ နိဗ္ဗတ္တိဘေဒံ နာမ
ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထာတိ အတ္ထော။ ပဋိစ္စာတိ နိဿယဝသေန စေဝ
အာရမ္မဏဝသေန စ ပစ္စယံ ကတွာ။ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿောတိ တိဏ္ဍံ
သင်္ဂတိယာ ဖဿော။ အယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခဿ သမုဒယောတိ အယံ
ဝဋ်ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တိ နာမ။ အတ္တင်္ဂမောတိ ဘောဒေါ။ ဧဝံ ဟိ ဝဋ်ဒုက္ခံ ဘိန္ဒူ
ဟောတိ အပ္ပုဋ်သန္တိယံ။ ။တတိယံ။

၄-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ စတုတ္ထေ လောကဿာတိ သင်္ခါရလောကဿ။ အယမေတ္ထ
ဝိသေသော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဉာတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ပဉ္စမေ ဉာတိကေတိ ဒွိန္ဒ ဉာတကာနံ ဂါမေ။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေတိ
ဣဋ္ဌကာဟိ ကတေ မဟာပါသာဒေ။ ဓမ္မပရိယာယန္တိ ဓမ္မကာရဏံ။ ဥပဿု-
တိတိ^၂ ဥပဿုတိဌာနံ၊ ယံ ဌာနံ ဥပဂတေန သက္ကာ ဟောတိ ဘဂဝတော
သဒ္ဓိံ သောတုံ၊ တတ္ထ ဌိတောတိ အတ္ထော။ သော ကိရ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏ-
သမ္ပဇနတ္ထံ အာဂတော အတ္တနော ကမ္မံ ပဟာယ ဘဂဝတော ဓမ္မဃောသံ
သုဏန္တော အဌာသိ။ အဒ္ဓဿာတိ တဒါ ကိရ ဘဂဝတော အာဒိတောဝ
ပစ္စယာကာရံ မနသိကရောန္တဿ “ဣဒံ ဣမိနာ ပစ္စယေန ဟောတိ၊ ဣဒံ ဣမိနာ”တိ
အာဝဇ္ဇတော ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ကေင်္ဂဏံ အဟောသိ၊ သတ္တာ မနသိကာရံ ပဟာယ
ဝစသာ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တော ယထာနုသန္တိနာ ဒေသနံ နိဌပေတွာ “အပိ န
ခေါ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ ကောစိ အဿာသိ”တိ အာဝဇ္ဇန္တော တံ ဘိက္ခုမဒ္ဓဿ။
တေန ဝုတ္တံ “အဒ္ဓဿာ ခေါ ဘဂဝါ”တိ။

အသောသီ နောက်အသောသီနဲ့။ အထ ဝါအသောသီ နောက် အမှာကံ ဘာသန္တာနံ အသောသီတိ။ ဥဂ္ဂဏှာဟိတိအာဒိသု သုတွာ တုဏှိဘူတောဝ ပဂုဏံ ကရောန္တော ဥဂ္ဂဏှာတိ နာမ။ ပဒါနုပဒံ ဃဋ္ဌေတွာ ဝါစာယ ပရိစိတံ ကရောန္တော ပရိယာပုဏာတိ နာမ။ ဥဘယထာပိ ပဂုဏံ အာဓာရပ္ပတ္တိံ ကရောန္တော ဓာရေတိ နာမ။ အတ္တသံဟိတောတိ ကာရဏနိဿိတော။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကောတိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိ ပတိဋ္ဌာနဘူတော။ ဣတိ တိသုပိ ဣမေသု သုတ္တေသု ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ ဆဋ္ဌေ အညတရေတိ နာမဝသေန အပါကဋ္ဌော အညတရေ ဗြာဟ္မဏော။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဇာဏုသောဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ သတ္တမေ ဇာဏုသောဏီတိ ဌာနန္တရဝသေန ဧဝံလဒ္ဓနာမော အသိတိကောဋိဝိဘဝေါ မဟာပုရောဟိတော။ ။သတ္တမံ။

၈-လောကာယတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈။ အဋ္ဌမေ လောကာယတိကောတိ ဝိတဏှာသတ္တေ လောကာယတေ ကတပရိစယော။ ဇေဋ္ဌမေတံ လောကာယတန္တိ ပဌမံ လောကာယတံ။ လောကာယတန္တိ စ လောကဿေဝ အာယတံ^၁၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနလောကဿ အာယတံ^၂၊ မဟန္တံ ဂမ္ဘီရန္တိ ဥပဓာရိတဗ္ဗံ^၂ ပရိတ္တံ ဘာဝံ ဒိဋ္ဌိဂတံ^၃။ ဧကတ္တန္တိ ဧကသဘာဝံ၊ နိစ္စသဘာဝမေဝါတိ ပုစ္ဆတိ။ ပုထုတ္တန္တိ ပုရိမသဘာဝေန နာနာသဘာဝံ၊ ဒေဝမနုဿာဒိဘာဝေန ပဌမံ ဟုတွာ ပစ္ဆာ န ဟောတိတိ ဥစ္ဆေဒံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ။ ဧဝမေတ္ထ “သဗ္ဗမတ္ထိ၊ သဗ္ဗမေကတ္တ”^၄န္တိ ဣမာ ဒွေပိ သဿတဒိဋ္ဌိယော၊ “သဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ ပုထုတ္တ”^၄န္တိ ဣမာ ဒွေ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-အရိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ နဝမေ ကိံ န ခေါတိ သံသယုပ္ပတ္တိအာကာရဒဿနံ^၅။ သမုဒယတိတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။နဝမံ။

၁-အာယတနံ (ချာ၊ က)

၂-သာသဝံ ဒိဋ္ဌိဂတံ (သိ)၊ ဆဝဒိဋ္ဌိဂတံ (ချာ)

၂-ဥပဋိတံ (သိ)၊ ဥပတိဋ္ဌံ (ချာ)

၄-အာကာရနိဒဿနံ (ချာ)

၁၀-ဒုတိယအရိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ ဒဿမေ ခွေဝိ နယာ ဧကတော ဝုတ္တာ။ ဣဒမေဝ ပုရိမေန နာနတ္ထံ၊
သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။ ။ဒဿမံ။

ဂဟပတိဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-ဒုက္ခဝဂ္ဂ

၁-ပရိဝီဓိသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ဒုက္ခဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ပရိဝီဓိသမာနောတိ ဥပပရိက္ခမာနော။ ဇရာ-
မရဏန္တိ ကဿ ဇရာမရဏံ ဧကမေဝ “အနေကဝိဓံ နာနပ္ပကာရက”န္တိ ဝတ္တာ
ဂဟိတန္တိ စေ? တသ္မိံ ဂဟိတေ သဗ္ဗဒုက္ခဿ ဂဟိတတ္တာ။ ယထာ ဟိ စူဠာယ
ဂဟိတေ ပုရိသေ သော ပုရိသော ဂဟိတောဝ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဇရာမရဏေ
ဂဟိတေ သဗ္ဗဒုက္ခံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ “ယံ ခေါ ဣဒံ အနေကဝိဓံ
နာနပ္ပကာရကံ ဒုက္ခံ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ နုတ္တာ ဌိတံ ပုရိသံ ဝိယ သဗ္ဗဒုက္ခံ
ဒဿေတွာ တံ စူဠာယ ဂဏှန္တော ဝိယ ဇရာမရဏံ ဂဏှိ။

ဇရာမရဏနိရောဓသာရူပဂါမိနီတိ ဇရာမရဏနိရောဓဿ သာရူပဘာဝေန
နိက္ခိလေသတာယ ပရိသုဒ္ဓတာယ သဒိသာဝ ဟုတွာ ဂါမိနီတိ အတ္ထော။
တထာ ပဋိပန္နော စ ဟောတီတိ ယထာ တံ ပဋိပန္နောတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ပဋိပန္နော
ဟောတိ။ အနုဓမ္မစာရီတိ နိဗ္ဗာနဓမ္မံ အနုဂတံ ပဋိပတ္တိဓမ္မံ စရတိ၊ ပူရေတီတိ
အတ္ထော။ ဒုက္ခက္ခယာယ ပဋိပန္နောတိ သီလံ အာဒိ ကတွာ ဇရာမရဏဒုက္ခဿ
နိရောဓတ္ထာယ ပဋိပန္နော။ သင်္ခါရနိရောဓာယာတိ သင်္ခါရဒုက္ခဿ နိရောဓတ္ထာယ။
တ္ထောဝတာ ယာဝ အရဟတ္တာ ၂ ဒေသနာ ကထိတာ။

ဣဒါနိ အရဟတ္တဖလပဇ္ဇဝေက္ခဏံ သတတဝိဟာရဉ္စ ဒဿေတွာ ဒေသနာ
နိဝတ္တေတဗ္ဗာ သိယာ၊ တထာ အကတွာ အဝိဇ္ဇာဂတောတိ ဣဒံ ကဿ
ဂဏှာတီတိ? ခိဏာသဝဿ သမတိက္ကန္တဝဋ်ဒုက္ခဒဿနတ္ထံ။ အပိစ ပုန
ဝဋ် အာရဘိတွာ ဝိဝဇ္ဇေ ကထိယမာနေ ဗုဇ္ဈနကသတ္ထော စေတ္ထ အတ္ထိ၊ တဿ
အဇ္ဈာသယဝသေနာပိ ဣဒံ ဂဏှာတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာဂတောတိ

အဝိဇ္ဇာယ ဂတော ဥပဂတော သမန္တာဂတော။ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ ပုရိသော-
 ယေဝ ပုဂ္ဂလော။ ဥဘယေနာပိ သမ္ပတိကထံ ကထေတိ။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ သမ္ပတိ-
 ကထာ ပရမတ္ထကထာတိ ဒွေ ကထာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ “သတ္တော နရော
 ပုရိသော ပုဂ္ဂလော တိဿော နာဂေါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ သမ္ပတိကထာ နာမ။
 “ခန္ဓာ ဓာတုယော အာယတနာနိ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပရမတ္ထကထာ နာမ။
 ပရမတ္ထံ ကထေန္တာပိ သမ္ပတိံ အမုဉ္ဇိတွာ ကထေန္တိ။ တေ သမ္ပတိံ ကထေန္တာပိ
 ပရမတ္ထံ ကထေန္တာပိ သစ္စမေဝ ကထေန္တိ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ—

“ဒုဝေ သစ္စာနိ အက္ခာသိ၊ သမ္ပုဒ္ဓေါ ဝဒတံ ဝရော။
 သမ္ပတိံ ပရမတ္ထဉ္စ၊ တတိယံ နူပလဗ္ဗတိ။
 သင်္ကေတဝစနံ သစ္စံ၊ လောကသမ္ပတိကာရဏံ ၊။
 ပရမတ္ထဝစနံ သစ္စံ၊ ဓမ္မာနံ ဘူတလက္ခဏ”န္တိ ၂။

ပုညံ စေ သင်္ခါရန္တိ တေရသစေတနာဘေဒံ ပုညာဘိသင်္ခါရံ။ အဘိသင်္ခ-
 ရေတိတိ ကရေတိ၊ ပုညပင်္ဂ ဟောတိ ဝိညာဏန္တိ ကမ္မဝိညာဏံ ကမ္မပုညေန
 ဥပဂတံ သမ္ပယုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝိပါကဝိညာဏံ ဝိပါကပုညေန။ အပုညံ စေ
 သင်္ခါရန္တိ ဒွါဒသစေတနာဘေဒံ အပုညာဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေတိ။ အာနေဉ္စ
 စေ သင်္ခါရန္တိ စတုစေတနာဘေဒံ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရံ။ အာနေဉ္စပင်္ဂ ဟောတိ
 ဝိညာဏန္တိ ကမ္မာနေဉ္စေန ကမ္မဝိညာဏံ၊ ဝိပါကာနေဉ္စေန ဝိပါကဝိညာဏံ
 ဥပဂတံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ တိဝိဿေ ကမ္မာဘိသင်္ခါရဿ ဂဟိတတ္တာ ဒွါဒသ-
 ပဒိကော ပစ္စယာကာရော ဂဟိတောဝ ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ဝဋ် ဒဿိတံ။

ဣဒါနိ ဝိဝဋ် ဒဿေန္တော ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 အဝိဇ္ဇာတိ စတုသု သစ္စေသု အညာဏံ။ ဝိဇ္ဇာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ။ ဧတ္ထ စ^၄
 ပဌမမေဝ အဝိဇ္ဇာယ ပဟိနာယ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယထာ ပန စတုရင်္ဂေပိ
 တမေ ရတ္ထိံ ပဒီပုဇ္ဇလေန အန္ဓကာရော ပဟိယတိ၊ ဧဝံ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ အဝိဇ္ဇာယ
 ပဟာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န ကိဉ္စိ လောကေ ဥပါဒိယတိတိ လောကေ ကိဉ္စိ မ္ဗေ
 န ဂဏှာတိ န ပရာမသတိ။ အနုပါဒိယံ န ပရိတဿတိတိ အနုပါဒိယန္တော
 အဂဏှန္တော နေဝ တဏှာပရိတဿနာယ၊ န ဘယပရိတဿနာယ ပရိတဿတိ၊
 န တဏှာယတိ န ဘာယတိတိ အတ္တော။ ပစ္စက္ခဉ္စေဝါတိ သယမေဝ အတ္တနာဝ
 ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ န အညဿ အာနုဘာဝေန။

၁-လောကသမ္ပတိကာရဏာ (သီ၊ သျာ) မ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၃-ပိဋေ စ။
 ၂-ဘူတလက္ခဏာတိ (သီ)၊ ဘူတကာရဏာတိ (မ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၃-ပိဋေ)
 ၃-ပကရေတိ (သီ) ၄-ဧတ္ထ စ ပန (သီ)

သော သုခံ စေ ဝေဒနန္တိ ဣဒံ ကသ္မာ အာရတိံ? ဒိဏာသဝဿ ပစ္စဝေက္ခဏ-
 ဉာဏံ ဒဿေတွာ သတတဝိဟာရံ ဒဿတုံ အာရတိံ။ အနုဇ္ဈောသိတာတိ
 တဏှာယ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ အဂဟိတာ။ အထ ဒုက္ခဝေဒနာ ကသ္မာ
 ဝုတ္တာ၊ ကိံ တမ္ပိ အဘိနန္ဒန္တော အတ္ထိတိ? အာမ အတ္ထိ။ သုခံ အဘိနန္ဒန္တော-
 ယေဝ ဟိ ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ နာမ ဒုက္ခံ ပတွာ သုခံ ပတ္တနတော သုခဿ စ
 ဝိပရိဏာမဒုက္ခတောတိ။ ကာယပရိယန္တိကန္တိ ကာယပရိစ္ဆိန္တံ၊ ယာဝ ပဉ္စဒ္ဓါရ-
 ကာယော ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ပဝတ္တံ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝေဒနန္တိ အတ္ထော။ ဇီဝိတပရိယ-
 န္တိကန္တိ ဇီဝိတပရိစ္ဆိန္တံ၊ ယာဝ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ပဝတ္တံ မနောဒ္ဓါရိက-
 ဝေဒနန္တိ အတ္ထော။

တတ္ထ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝေဒနာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိ၊ မနောဒ္ဓါရိက-
 ဝေဒနာ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ နိရုဇ္ဈတိ။ သာ ဟိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုရူပသ္မိ-
 ယေဝ ပတိဋ္ဌာတိ။ ပဉ္စဒ္ဓါရိကာ ပဝတ္ထေ ပဉ္စဒ္ဓါရဝသေန ပဝတ္တမာနာ ပဌမဝယေ
 ဝိသတိဝဿကာလေ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနဝသေန အဓိမတ္တာ ဗလဝတိ ဟောတိ၊
 ပဏ္ဏာသဝဿကာလေ ဌိတာ ဟောတိ၊ သဌိဝဿကာလတော ပဋ္ဌာယ
 ပရိဟာယမာနာ အသီတိနဝုတိဝဿကာလေ မန္တာ ဟောတိ။ တဒါ ဟိ သတ္တာ
 “စိရရတ္တံ ဧကတော နိသီဒိမှာ နိပဇ္ဇိမှာ”တိ ဝဒန္တေပိ “န သဉ္ဇာနာမာ”တိ
 ဝဒန္တိ။ အဓိမတ္တာနိပိ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနိ “န ပဿာမ န သုဏာမ”၊ “သုဂန္ဓံ
 ဒုဂန္ဓံ ဝါ သာဒုံ အသာဒုံ ဝါ ထဒ္ဒံ မုဒုကန္တိ ဝါ န ဇာနာမာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဣတိ
 နေသံ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝေဒနာ ဘဂ္ဂါ ဟောတိ၊ မနောဒ္ဓါရိကာဝ ပဝတ္တတိ။ သာပိ
 အနုပုဗ္ဗေန ပရိဟာယမာနာ မရဏသမယေ ဟဒယကောဋိယေဝ နိဿာယ
 ပဝတ္တတိ။ ယာဝ ပနေသာ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ သတ္ထော ဇီဝတိတိ ဝုစ္စတိ။
 ယဒါ နပ္ပဝတ္တတိ၊ တဒါ မတော နိရုဇ္ဈေတိ ဝုစ္စတိ။

သွာယမတ္ထော ဝါပိယာ ဒီပေတဗ္ဗော—

ယထာ ဟိ ပုရိသော ပဉ္စဥဒကမဂ္ဂသမ္ပန္နံ ဝါပိ ကရေယျ၊ ပဌမံ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ
 ပဉ္စဟိ ဥဒကမဂ္ဂဟိ ဥဒကံ ပဝိသိတွာ အန္တောဝါပိယံ အာဝါဠေ ပူရေယျ၊
 ပုနပ္ပုနံ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥဒကမဂ္ဂ ပူရေတွာ ဂါဝုတဗုယောဇနမတ္တံ၊
 ဩတ္ထရိတွာ ဥဒကံ တိဋ္ဌေယျ တတော တတော ဝိဿန္တမာနံ၊ အထ နိဗ္ဗမနတုဗ္ဗေ
 ဝိဝရိတွာ ခေတ္တေသု ကမ္မေ ကရိယမာနေ ဥဒကံ နိက္ခမန္တံ၊ သဿပါကကာလေ
 (ဥဒကံ နိက္ခမန္တံ)၊ ဥဒကံ ပရိဟိနံ “မစ္ဆေ ဂဏှာမာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇေယျ၊

၁-ကာယန္တိကံ ကာယပရိစ္ဆိန္တံ (သီ)	၂-ဇီဝိတန္တိကံ ဇီဝိတပရိစ္ဆိန္တံ (သီ)
၃-ဂါဝုတဗုယောဇနမဂ္ဂံ (သျှာ)	၄-() သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကေ နတ္ထိ။

တတော^၁ ကတိပါဟေန အာဝါဠေသုယေဝ ဥဒကံ သဏ္ဌဟေယျ။ ယာဝ ပန တံ အာဝါဠေသု ဟောတိ၊ တာဝ “မဟာဝါပိယံ ဥဒကံ အတ္ထိ”တိ သင်္ခ ဂစ္ဆတိ။ ယဒါ ပန တတ္ထ ဆိဇ္ဇတိ၊ တဒါ “ဝါပိယံ ဥဒကံ နတ္ထိ”တိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဌမံ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ပဉ္စဟိ မဂ္ဂေဟိ ဥဒကေ ပဝိသန္တေ အာဝါဠာနံ၊ ပူရဏကာလော ဝိယ ဟိ ပဌမမေဝ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ မနောဒွါရိကဝေဒနာယ ဝတ္ထုရူပေ ပတိဋ္ဌိတကာလော၊ ပုနပ္ပုနံ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ပဉ္စန္ဒံ မဂ္ဂါနံ ပူရိတကာလော ဝိယ ပဝတ္ထေ ပဉ္စဒွါရိကဝေဒနာယ ပဝတ္ထိကာလော၊ ဂါဝု-တဗုဒ္ဓယောဇနမတ္တံ အဇ္ဈောတ္တရဏံ ဝိယ ပဌမဝယေ ဝိသတိဝဿကာလေ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန တဿာ အဓိမတ္တဗလဝဘာဝေါ၊ ယာဝ ဝါပိတော ဥဒကံ န နိဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ပူရာယ ဝါပိယာ ဋ္ဌိတကာလော ဝိယ ပညာသဝဿကာလေ တဿာ ဋ္ဌိတကာလော၊ နိဒ္ဒမနတုဗ္ဗေသု ဝိဝဠေသု ကမ္မန္တေ ကရိယမာနေ ဥဒကဿ နိက္ခမနကာလော ဝိယ သဋ္ဌိဝဿကာလတော ပဌာယ တဿာ ပရိဟာနိ၊ ဥဒကေ ဘဠေ ဥဒကမဂ္ဂေသု ပရိတ္တောဒကဿ ဋ္ဌိတကာလော ဝိယ အသီတိနဝုတိဝဿကာလေ ပဉ္စဒွါရိကဝေဒနာယ မန္တကာလော၊ အာဝါ-ဠေသုယေဝ ဥဒကဿ ပတိဋ္ဌာနကာလော ဝိယ ဟဒယဝတ္ထုကောဋိ^၂ နိဿာယ မနောဒွါရိကဝေဒနာယ ပဝတ္ထိကာလော၊ အာဝါဠေသု ပရိတ္တေပိ ဥဒကေ သတိ “ဝါပိယံ ဥဒကံ အတ္ထိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗကာလော ဝိယ ယာဝ သာ ပဝတ္ထတိ၊ တာဝ “သတ္တော ဇီဝတိ”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ယထာ ပန အာဝါဠေသု ဥဒကေ ဆိန္တေ “နတ္ထိ ဝါပိယံ ဥဒကံ”န္တိ ဝုစ္ဆတိ၊ ဧဝံ မနောဒွါရိကဝေဒနာယ အပ္ပဝတ္တ-မာနာယ “သတ္တော မတော”တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဣမံ^၃ ဝေဒနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဇီဝိတ-ပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော”တိ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ ကာယဿ ဘေဒေန။ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဥဒ္ဓန္တိ ဇီဝိတက္ခယတော ဥဒ္ဓံ။ **ဣဓေဝါတိ** ပဋိသန္ဓိဝသေန ပရတော အဂန္တာ ဣဓေဝ။ **သီတိဘဝိဿန္တိ**တိ ပဝတ္ထိဝိပ္ပန္နဒရထရဟိတာနိ သီတာနိ အပ္ပဝတ္တန-ဓမ္မာနိ ဘဝိဿန္တိ။ **သရိရာနိတိ** ဓာတုသရိရာနိ။ **အဝသိဿန္တိ**တိ အဝသိဋ္ဌာနိ ဘဝိဿန္တိ။

ကုမ္ဘကာရပါကာတိ ကုမ္ဘကာရဿ ဘာဇနပစနဌာနတော။ **ပဋိသိဿေ-**ယျာတိ^၄ဌပေယျ။ **ကပလ္လာနိတိ** သဟ မုခဝဋ္ဋိယာ ဧကာဗဒ္ဓါနိ^၅ ကုမ္ဘကပလ္လာနိ။

၁-တတော တတော (သျှ၊က) ၂-အန္တောအာဝါဠာနံ (သီ၊က) ၃-ဣဒံ (သျှ၊)
 ၄-ပတိဝိသေယျာတိ (သီ)၊ ပတိဋ္ဌပေယျာတိ (သျှ၊) ၅-ကေဗန္ဓနာနိ (က)

အဝသိဿယျန္တိ တိဋ္ဌေယျံ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပမ္ပသံသန္တနံ—
 အာဒိတ္တကုမ္ဘကာရပါကော ဝိယ ဟိ တယော ဘဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုမ္ဘကာရော
 ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ ပါကတော ကုမ္ဘကာရဘာဇနာနံ နိဟရဏဒဏ္ဍကော
 ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ၊ သမော ဘူမိဘာဂေါ ဝိယ အသင်္ခတံ နိဗ္ဗာနတလံ^၁၊
 ဒဏ္ဍကေန ဥဏှကုမ္ဘံ အာကမ္ဘိတွာ သမေ ဘူမိဘာဂေ ကုမ္ဘဿ ဌပိတ-
 ကာလော ဝိယ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ရူပသတ္တကံ အရူပသတ္တကံ ဝိပဿန္တဿ
 ကမ္မဋ္ဌာနေ စ ပရုဏေ ဝိဘူတေ ဥပဋ္ဌဟမာနေ တထာရူပံ ဥတုသပ္ပါယာဒိ^၂
 လဘိတွာ ကောသနေ နိသိန္ဓဿ ဝိပဿနံ ဝဓေတွာ အဂ္ဂဗလံ အရဟတ္တံ ပတွာ
 စတူဟိ အပါယေဟိ အတ္တဘာဝံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဖလသမာပတ္တိဝသေန အသင်္ခတေ
 နိဗ္ဗာနတလေ ဌိတကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒိဏာသဝေါ ပန ဥဏှကုမ္ဘော ဝိယ
 အရဟတ္တပ္ပတ္တိဝသေယေဝ န ပရိနိဗ္ဗာတိ^၃၊ သာသနပ္ပဝေဏိ^၄ ပန သဋ္ဌယ-
 မာနော ပဏ္ဏာသသဌိဝဿာနိ ဌတွာ^၅ စရိမကစိတ္တပ္ပတ္တိယာ^၆ ဥပါဒိဏှကက္ခန္ဓ-
 ဘေဒါ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာတိ။ အထဿ ကုမ္ဘဿ
 ဝိယ ကပလ္လာနိ အနုပါဒိဏှကသရီရာနေဝ အဝသိဿန္တိတိ။ သရီရာနိ
 အဝသိဿန္တိတိ ပဇာနာတိတိ ဣဒံ ပန ဒိဏာသဝဿ အနုယောဂါရောပနတ္ထံ
 ဝုတ္တံ။

ဝိညာဏံ ပညာယေထာတိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ ပညာယေထ။ သာဓု သာဂူတိ
 ထေရာနံ ဗျာကရဏံ သမ္ပဟံသတိ။ ဧဝမေတန္တိ ယဒေတံ တိဝိဓေ အဘိသင်္ခါရေ
 အသတိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ အပ္ပညာဏန္တိအာဒိ၊ ဧဝမေဝ ဧတံ။ အဓိမုစ္စ-
 ထာတိ သန္ဓိဋ္ဌာနသင်္ခါတံ အဓိမောက္ခံ ပဋိလဘထ။ ဒေသဝန္တော ဒုက္ခဿာတိ
 အယမေဝ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တော အယံ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ ယဒိဒံ နိဗ္ဗာနန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဥပါဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ ဒုတိယေ ဥပါဒါနိယေသုတိ စတုန္တံ ဥပါဒါနာနံ ပစ္စယေသု တေဘူ-
 မကဓမ္မေသု။ အဿာဒါနုပဿိနောတိ အဿာဒံ အနုပဿန္တဿ။ တတြာတိ
 တသ္မိံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓေ။ တဒါဟာရောတိ တံပစ္စယော^၁။ တဒုပါဒါနောတိ
 တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ ဟိ တယော
 ဘဝါ၊ တေဘူမကဝဋ္ဋန္တိပိ ဧတဒေဝ၊ အဂ္ဂိဇဂ္ဂကပုရိသော ဝိယ ဝဋ္ဋနိဿိတော
 ဗာလပုထုဇ္ဇေနာ၊ သုက္ခတိဏဂေါမယာဒိပက္ခိပနံ ဝိယ အဿာဒါနုပဿိနော

၁-နိဗ္ဗာနတလံ (က) ၂-န ပရိနိဗ္ဗာယတိ (သီ၊ သျာ) ၃-စရိတွာ (သီ)၊ ဝိစရိတွာ (သျာ)
 ၄-ပရိမကစိတ္တပ္ပတ္တိယာ (သျာ) ၅-တပ္ပစ္စယော (သျာ)

ပုထုဇ္ဇနဿ တဏှာဒိဝသေန ဆဟိ ဒွါရေဟိ ကုသလာကုသလကမ္မကရဏံ၊
တိဏဂေါမယာဒိသု ဒီဏေသု ပုနပ္ပုနံ တေသံ ပက္ခိပနေန အဂ္ဂိက္ခန္ဓဿ ဝဗုနံ
ဝိယ ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ ယထာဝုတ္တကမ္မာယူဟနေန အပရာပရံ
ဝဇ္ဇဒုက္ခနိဗ္ဗတ္တနံ။

န ကာလေန ကာလံ သုက္ခာနိ စေဝ တိဏာနိ ပက္ခိပေယျာတိ တံ ဟိ
ကောစိ အတ္တကာမော ဧဝံ ဝဒေယျ—“ဘော^၁ ကဿ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ
ကလာပေ ဗန္ဓိတွာ^၂ သုက္ခတိဏကဋ္ဌာနံ ပစ္ဆိယံ စ^၃ ပူရေတွာ သုက္ခ-
ဂေါမယာနိ ပက္ခိပန္နော ဧတံ အဂ္ဂိ^၄ ဇာလေသိ၊ အပိ နု တေ အတ္ထိ ဣတော-
နိဒါနံ ကာစိ ဝဗုတိ^၅။ ဝံသာဂတမေတံ ဘော အမှာကံ၊ ဣတောနိဒါနံ ပန
မေ အဝဗိုယေဝ၊ ကုတော ဝဗို။ အဟံ ဟိ ဣမံ အဂ္ဂိ^၆ ဇဂ္ဂန္တော နေဝ နှာယိတုံ
န ဘုဉ္ဇိတုံ န နိပဇ္ဇိတုံ လဘာမိတိ။ တေန ဟိ ဘော ကိံ တေ ဣမိနာ နိရတ္ထကေန
အဂ္ဂိဇာလနေန^၁၊ ဧဟိ တံ တောနိ အာဘတာနိ တိဏာဒိနိ ဧတ္ထ နိက္ခိပ^၆၊ တာနိ
သယမေဝ ဈာယိဿန္တိ၊ တံ ပန အသုကသ္မိ^၇ ဌာနေ သီတောဒကာ ပေါက္ခရဏီ
အတ္ထိ၊ တတ္ထ နှတွာ မာလာဂန္ဓဝိလေပနေဟိ အတ္တာနံ မဏ္ဍေတွာ သုနိဝတ္ထော
သုပါရုတောဝ ပါဒုကာဟိ နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒဝရမာရယ ဝါတပါနံ
ဝိဝရိတွာ မဟာဝိထိယံ ဝိရောစမာနော နိသီဒ ဧကဂ္ဂေါ သုခသမပ္ပိတော
ဟုတွာ၊ တတ္ထ တေ နိသိန္ဓဿ တိဏာဒိနံ ခယေန သယမေဝ အယံ အဂ္ဂိ
အပ္ပဏ္ဏတ္တိဘာဝံ ဂမိဿတိ”တိ။ သော တထာ ကရေယျ။ တထေဝ စ တတ္ထ
နိသိန္ဓဿ သော အဂ္ဂိ ဥပါဒါနက္ခယေန အပ္ပဏ္ဏတ္တိဘာဝံ ဂစ္ဆေယျ။ ဣဒံ သန္ဓာ-
ယေတံ “န ကာလေန ကာလ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ပန ဣဒံ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ—စတ္တာလီသာယ ကဋ္ဌ-
ဝါဟာနံ ဇလမာနော မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ ဟိ တေဘူမကဝဋ် ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အဂ္ဂိ-
ဇဂ္ဂနကပုရိသော ဝိယ ဝဇ္ဇသန္ဓိဿိတကော ယောဂါဝစရော၊ အတ္တကာမော
ပုရိသော ဝိယ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တေန ပုရိသေန တဿ ဒိန္နဩဝါဒေါ ဝိယ
တထာဂတေန “ဧဟိ တံ ဘိက္ခု တေဘူမကဓမ္မေသု နိဗ္ဗိန္တ၊ ဧဝံ ဝဇ္ဇဒုက္ခာ
မုစ္ဆိဿသိ”တိ တဿ တေဘူမကဓမ္မေသု ကမ္မဋ္ဌာနဿ ကထိတကာလော၊
တဿ ပုရိသဿ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇိတွာ ပါသာဒေ နိသိန္ဓကာလော ဝိယ

၁-ဟန္တော (သိ၊ သျာ)

၂-ပစ္ဆိယာ စ (သျာ)၊ ပစ္ဆိယေဝ (က)၊ ပစ္ဆိယော (?)

၅-အဂ္ဂိဇလနေန (သျာ)၊ အဂ္ဂိ ဇလန္တေန (က)

၂-မဒ္ဒိတွာ (သျာ)

၄-ကာစိပိ ဝဗုတိ (သျာ)

၆-နိက္ခိပိတာနိ (သျာ)

ယောဂိနော သုဂတောဝါဒံ သမ္ပုဋ္ဌိက္ခိတော သုညာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ တေဘူမက-
 ဓမ္မေသု ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အနုက္ကမေန ယထာနုရူပံ အာဟာရသပ္ပာယာဒိ°
 လဘိတွာ ဧကာသနေ နိသိန္ဓဿ အဂ္ဂဗလေ ပတိဋ္ဌိတကာလော၊ တဿ
 နှာနဝိလေပနာဒိဟိ သုခောတမဏ္ဍိတကာယတ္တာ တသ္မိ° နိသိန္ဓဿ ဧကဂ္ဂ-
 သုခသမပ္ပိတကာလော ဝိယ ယောဂိနော အရိယမဂ္ဂပေါက္ခရဏိယံ မဂ္ဂ-
 ဉ္ဈဏောဒကေန သုနှာတသုခောတကိလေသမလဿ ဟိရောတ္တပ္ပသာဒုကေ
 နိဝါသေတွာ သီလဝိလေပနာနုလိတ္တဿ အရဟတ္တမဏ္ဍုနေန အတ္တဘာဝံ
 မဏ္ဍေတွာ ဝိမုတ္တိပုပ္ဖဒါမံ ပိဋ္ဌန္တိတွာ ဣဒ္ဓိပါဒပါဒုကာ အာရယု နိဗ္ဗာနနဂရံ
 ပဝိသိတွာ ဓမ္မပါသာဒံ အာရယု သတိပဋ္ဌာနမဟာဝီရိယံ ဝိရောဓမာနဿ
 နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိ° အပ္ပေတွာ နိသိန္ဓကာလော၊ တဿ ပန ပုရိသဿ
 တသ္မိ° နိသိန္ဓဿ တိဏာဒိနံ ခယေန အဂ္ဂိက္ခန္ဓဿ အပ္ပဏ္ဍိတ္တိဂမနကာလော
 ဝိယ ဒိဏာသဝဿ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ ဥပါဒိဏ္ဍကက္ခန္ဓဘေဒေန
 အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတဿ မဟာဝဇ္ဇဝူပသမော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။ဒုတိယံ။

၃-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ တတိယေ သံယောဇနိယေသျှတိ ဒသန္တံ သံယောဇနာနံ ပစ္စယေသု။
 ဈာယေယျာတိ ဇလေယျ။ တေလံ အာသိဇ္ဇေယျ ဝဇ္ဇိ° ဥပသံဟရေယျာတိ
 ဒီပပဋိဇ္ဇနတ္ထံ တေလဘာဇနဉ္စ မဟန္တဉ္စ ဝဇ္ဇိကပါလံ ဂဟေတွာ သမီပေ နိစ္စံ
 ဌိတောဝ တေလေ ဒိဏေ တေလံ အာသိဇ္ဇေယျ၊ ဝဇ္ဇိယာ ဒိဏာယ ဝဇ္ဇိ°
 ဥပသံဟရေယျ။ သေသမေတ္ထ သဒ္ဓိ° ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနေန ပုရိမနယေနဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယသံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၄။ စတုတ္ထေ ဥပမံ ပဌမံ ကတွာ ပစ္ဆာ အတ္ထော ဝုတ္ထော။ သေသံ
 တာဒိသမေဝ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-မဟာရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ပဉ္စမေ ဥန္တံ ဩဇံ အဘိဟရန္တိတိ ပထဝီရသဉ္စ အာပေါရသဉ္စ
 ဥပရိ အာရောပေန္တိ။ ဩဇာယ အာရောပိတတ္တာ ဟတ္ထသတုဗ္ဗေဓဿ ရုက္ခဿ
 အင်္ဂုရဂ္ဂေသု ဗိန္ဒုဗိန္ဒုနိ ဝိယ ဟုတွာ သိနေဟော တိဋ္ဌတိ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ

ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ—မဟာရုက္ခော ဝိယ ဟိ တေဘူမကဝဋ္ဌံ၊ မူလာနိ ဝိယ အာယ-
တနာနိ၊ မူလေဟိ ဩဇာယ အာရောဟနံ ဝိယ ဆဟိ ဒွါရေဟိ ကမ္မာရောဟနံ၊
ဩဇာယ အဘိရုဋ္ဌတ္တာ မဟာရုက္ခဿ ယာဝကပ္ပဋ္ဌာနံ^၁ ဝိယ ဝဋ္ဌနိဿိတ-
ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ ဆဟိ ဒွါရေဟိ ကမ္မံ အာယူဟန္တဿ အပရာပရံ ဝဋ္ဌဿ
ဝဗုနဝသေန ဒီဃရတ္တံ ဌာနံ။

ကုဒ္ဒါလဝိဋ္ဌကန္တိ ကုဒ္ဒါလဉ္ဇေဝ ပစ္စိဘာဇနဉ္စ။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္ဒေယျာတိ
ခုဒ္ဒကမဟန္တာနိ ခဏ္ဍာခဏ္ဍာနိ ကရောန္တော ဆိန္ဒေယျ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ
ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ—ဣဓာပိ ဟိ မဟာရုက္ခော ဝိယ တေဘူမကဝဋ္ဌံ၊ ရုက္ခံ နာသေတု-
ကာမော ပုရိသော ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ ကုဒ္ဒါလော ဝိယ ဉာဏံ၊ ပစ္စိ ဝိယ
သမာဓိ၊ ရုက္ခစ္ဆေဒနဖရသု ဝိယ ဉာဏံ၊ ရုက္ခဿ မူလေ ဆိန္ဒကာလော ဝိယ
ယောဂိနော အာစရိယသန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ မနသိကရောန္တဿ
ပညာ၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ဆိန္ဒနကာလော ဝိယ သင်္ခေပတော စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ
မနသိကာရော၊ ဗာလနံ ဝိယ ဒွေစတ္တာလီသာယ ကောဋ္ဌာသေသု ဝိတ္တာရ-
မနသိကာရော၊ သကလိကံ သကလိကံ ကရဏကာလော ဝိယ ဥပါဒါရူပဿ
စေဝ ရူပက္ခန္ဓာရမ္မဏဿ ဝိညာဏဿ စာတိ ဣမေသံ ဝသေန နာမရူပပရိဂ္ဂ-
ဟော၊ မူလာနံ ဥပစ္ဆေဒနံ^၂ ဝိယ တဿေဝ နာမရူပဿ ပစ္စယပရိယေသနံ၊
ဝါတာတပေ ဝိသောသေတွာ အဂ္ဂိနာ ဥဟနကာလော ဝိယ အနုပုဗ္ဗေန
ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ အညတရံ သပ္ပာယ် လဘိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ ဝိဘူတေ
ဥပဋ္ဌဟမာနေ ဧကပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓဿ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တဿ အဂ္ဂဗလပ္ပတ္တိ၊
မသိကရဏံ^၃ ဝိယ အရဟတ္တပ္ပတ္တိဝသေယေဝ အပရိနိဗ္ဗာယန္တဿ ယာဝ-
တာယုကံ ဌိတကာလော၊ မဟာဝါတေ ဩပုနနံ နဒိယာ ပဝါဟနံ ဝိယ စ
ဥပါဒိဏ္ဏကက္ခန္ဓဘေဒေန အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတဿ
ဝဋ္ဌဝူပသမော ဝေဒိတဗျော။ ။ ပဉ္စမံ။

၆-ဒုတိယမဟာရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ ဆဋ္ဌေပိ ဥပမံ ပဌမံ ဝတွာ ပစ္ဆာ အတ္ထော ဝုတ္ထော၊ ဣဒမေဝ
နာနတ္ထံ။ ။ ဆဋ္ဌံ။

၁-ယာဝတကံ ဌာနံ (သီ) ၂-ဥဒ္ဓရဏံ (သျှာ) ၃-မံသိကာရော (က)

၇-တရုဏရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇-၅၉။ သတ္တမေ တရုဏောဘိ အဇာတဖလော။ ပလိမဇ္ဇေယျာတိ^၁
 သောဓေယျ။ ဗံသုံ ဒဒေယျာတိ ထဒ္ဓဖရသပံသုံ ဟရိတွာ မုဒုဂေါမယစုဏ္ဏ-
 မိဿံ မရုရပံသုံ^၂ ပက္ခိပေယျ။ ဝုဒ္ဓိန္တိ ဝုဒ္ဓိံ အာပဇ္ဇိတွာ ပုပ္ဖူပဂေါ ပုပ္ဖံ၊
 ဖလူပဂေါ ဖလံ ဂဏှေယျ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ ဩပမ္ပသံသန္တနံ—တရုဏရုက္ခော ဝိယ
 ဟိ တေဘူမကဝဋ္ဌံ၊ ရုက္ခဇဂ္ဂကော ပုရိသော ဝိယ ဝဋ္ဌနိဿိတော ပုထုဇ္ဇနော၊
 မူလဖလသန္တာနာဒိနိ^၃ ဝိယ တိဟိ ဒွါရေဟိ ကုသလာကုသလကမ္မာယူဟနံ၊
 ရုက္ခဿ ဝုဓိအာပဇ္ဇနံ ဝိယ ပုထုဇ္ဇနဿ တိဟိ ဒွါရေဟိ ကမ္ပံ အာယူဟတော
 အပရာပရံ ဝဋ္ဌပ္ပဝတ္တိ။ ဝိဝဋ္ဌံ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဋ္ဌမနဝမာနိ
 ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။ ။သတ္တမာဒိနိ။

၁၀-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ဒသမေ ကုရုသု ဝိဟရတိတိ ကုရုတိ ဧဝံ ဗဟုဝစနဝသေန လဒ္ဓ-
 ဝေါဟာရေ ဇနပဒေ ဝိဟရတိ။ ကမ္မာသဓမ္မံ^၄ နာမ ကုရုနံ နိဂမောတိ ဧဝံ-
 နာမကော ကုရုနံ နိဂမော၊ တံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာတိ အတ္ထော။ အာယသ္မာတိ
 ဝိယဝစနမေတံ ဂရုဝစနမေတံ။ အာနန္ဒောတိ တဿ ထေရဿ နာမံ။
 ကေမန္တံ နိဿိဒိတိ ဆ နိသဇ္ဇဒေါသေ ဝိဝဇ္ဇေန္တော ဒက္ခိဏဇာဏုမဏ္ဍလဿ
 အဘိမုခဋ္ဌာနေ ဆဗ္ဗဏ္ဍာနံ ဗုဒ္ဓရသ္မိနံ အန္တော ပဝိသိတွာ ပသန္တလာခါရသံ
 ဝိဂါဟန္တော ဝိယ သုဝဏ္ဏပဋ္ဌံ ပါရပန္တော ဝိယ ရတ္တကမ္မလဝိတာနမဇ္ဈံ^၅
 ပဝိသန္တော ဝိယ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကော အာယသ္မာ အာနန္ဒော နိဿိဒိ။ တေန
 ဝုတ္တံ “ကေမန္တံ နိဿိဒိ”တိ။

ကာယ ပန ဝေလာယ ကေန ကာရဏေန အယမာယသ္မာ ဘဂဝန္တံ
 ဥပသင်္ကမန္တောတိ? သာယန္တဝေလာယ ပစ္စယာကာရပဉ္စိ ပုစ္ဆနကာရဏေန။
 တံ ဒိဝသံ ကိရ အယမာယသ္မာ ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယ ဃရဒွါရေ ဃရဒွါရေ
 သဟဿဘဏ္ဍိကံ နိက္ခိပန္တော ဝိယ ကမ္မာသဓမ္မံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပိဏ္ဍပါတ-
 ပဋိက္ကန္တော သတ္ထု ဝတ္တံ ဒေသေတွာ သတ္ထရိ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိဋ္ဌေ သတ္တာရံ ဝဋ္ဌိတွာ
 အတ္တနော ဒိဝါဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ အန္တေဝါသိကေသု ဝတ္တံ ဒေသေတွာ ပဋိက္ကန္တေသု
 ဒိဝါဋ္ဌာနံ ပဋိသမ္ပဇ္ဇိတွာ စမ္မက္ခန္ဓံ ပညပေတွာ ဥဒကတုမ္ပတော ဥဒကေန

၁-ပလိသတ္တေယျာတိ (သီ)၊ ပလိသတ္တေယျာတိ (သျာ) ၂-....စုဏ္ဏမယမရုရပံသုံ (က)
 ၃-မူလပလိသတ္တနာဒိနိ (သီ) ၄-ကမ္မာသဓမ္မံ (က)
 ၅-ရတ္တပ္ပလဝိတာနမဇ္ဈံ (သီ)၊ ရတ္တပ္ပလမာလာဝိတာနမဇ္ဈံ (ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၇၅-ပိဋေ)

ဥတ္တာနောတိ အညေသမ္ပိ ဥတ္တာနောတိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ တေမတ္ထံ သန္ဓာယ ဘဂဝါ မာ ဟေဝံ အာနန္တ မာ ဟေဝံ အာနန္တာတိ အာဟ။

ထေရဿ ဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ဂန္တိရော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဥတ္တာနောတိ ဥပဋ္ဌာသိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ? ပုဗ္ဗပုပ္ဖိဿယသမ္ပတ္တိယာ တိတ္ထဝါသေန သောတာပန္နတာယ ဗဟုဿုတဘာဝေနာတိ။

ဣတော ကိရ သတသဟဿိမေ ကပ္ပေ ပဒုမုတ္တရော နာမ သတ္တာလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တဿ ဟံသဝတိ နာမ နဂရံ အဟောသိ၊ အာနန္ဒော နာမ ရာဇာပိတာ၊ သုမေဓာ နာမ ဒေဝီ မာတာ၊ ဗောဓိသတ္တော ဥတ္တရကုမာရော နာမ အဟောသိ။ သောပုတ္တဿ ဇာတဒိဝသေ မဟာဘိနိက္ခမနံ နိက္ခမ္မပဗ္ဗဇိတွာ ပဓာနမနုယုတ္တော အနုက္ကမေန သဗ္ဗညုတံ ပတွာ “အနေကဇာတိသံသာရ”န္တိ ဥဒါနံ ဥဒါနေတွာ သတ္တာဟံ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ ဝိတိနာမေတွာ “ပထဝိယံ ပါဒံ ဌပေဿာမိ”တိ ပါဒံ အဘိနိဟရိ။ အထ ပထဝိ ဘိန္တိတွာ မဟန္တံ ပဒုမံ ဥဋ္ဌာသိ။ တဿ ရရ-ပတ္တာနိ နဂုတိဟတ္တာနိ၊ ကေသရံ တိသဟတ္ထံ၊ ကဏ္ဍိကာ ဒွါဒသဟတ္တာ၊ နဝဃဋ္ဌပ္ပမာဏာ ရေဏု အဟောသိ။

သတ္တာ ပန ဥဗ္ဗေဓတော အဋ္ဌပညာသဟတ္တော အဟောသိ၊ တဿ ဥဘိန္တံ ဗာဟာနမန္တရံ အဋ္ဌာရသဟတ္ထံ၊ နလာဋ် ပဉ္စဟတ္ထံ၊ ဟတ္ထပါဒါ ကောဒသဟတ္တာ။ တဿ ကောဒသဟတ္တေန ပါဒေန ဒွါဒသဟတ္တာယ ကဏ္ဍိကာယ အက္ကန္တမတ္တာယ နဝဃဋ္ဌပ္ပမာဏာ ရေဏု ဥဋ္ဌာယ အဋ္ဌပညာသဟတ္ထံ ပဒေသံ ဥဂ္ဂန္တာ ဩကိဏ္ဏမနောသိလာစုဏ္ဏံ ဝိယ ပစ္စောကိဏ္ဏံ။ တဒုပါဒါယ ဘဂဝါ “ပဒုမုတ္တရော”တွေဝ ပညာယိတ္ထ။ တဿ ဒေဝိလော စ သုဇာတော စ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ အဟေသုံ၊ အမိတာ စ အသမာ စ ဒွေ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ သုမနော နာမ ဥပဋ္ဌာကော။ ပဒုမုတ္တရော ဘဂဝါ ပိတုသင်္ဂဟံ ကုရုမာနော ဘိက္ခုသတသဟဿပရိဝါရော ဟံသဝတိယာ ရာဇဓာနိယာ ဝသတိ။

ကနိဋ္ဌဘာတာ ပနဿ သုမနကုမာရော နာမ။ တဿ ရာဇာ ဟံသဝတိတော ဝိသယောဇနသတေ ဘောဂံ အဒါသိ၊ သော ကဒါဏိ အာဂန္တာ ပိတရဉ္စ သတ္တာရဉ္စ ပဿတိ။ အထေကဒိဝသံ ပစ္စန္ဒော ကုပိတော ၂။ သုမနော ရညော သာသနံ ပေသေသိ။ ရာဇာ “တွံ မယာ တာတ ကဿာ ဌပိတော”တိ ပဋိပေသေသိ။ သော စောရေ ဝူပသမေတွာ “ဥပသန္တော ဒေဝ ဇနပဒေါ”တိ ရညော ပေသေသိ။ ရာဇာ တုဋ္ဌော “သီဃံ မမ ပုတ္တော အာဂစ္ဆတူ”တိ အာဟ။

တဿ သဟဿမတ္တာ အမစ္စာ ဟောန္တိ။ သော () ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ အန္တရာ-
မဂ္ဂေ မန္တေသိ “မယံ ပိတာ တုဋ္ဌော သစေ မေ ဝရံ ဒေဟိ။ ကိံ ဂဏှာမိ”တိ။
အထ နံ ဧကစ္စေ “ဟတ္ထိံ ဂဏှထ၊ အဿံ ဂဏှထ၊ ဇနပဒံ ဂဏှထ၊ သတ္တရတ-
နာနိ ဂဏှထာ”တိ အာဟံသု။ အပရေ “တုမေ ပထဝိဿရဿ ပုတ္တာ၊ န တုမှာကံ
ဓနံ ဒုလ္လဘံ၊ လဒ္ဓမ္ပိ စေတံသဗ္ဗံ ပဟာယ ဂမနိယံ၊ ပုညမေဝ ဧကံ အာဒါယ ဂမနိယံ၊
တသ္မာ ဒေဝေ ဝရံ ဒေမာနေ တေမာသံ ပဒုမုတ္တရံ ဘဂဝန္တံ ဥပဋ္ဌာတုံ ဝရံ ဂဏှ-
ထာ”တိ။ သော “တုမေ မယံ ကလျာဏမိတ္တာ နာမ၊ မမေတံ စိတ္တံ နတ္ထိ၊ တုမေဟိ
ပန ဥပ္ပါဒိတံ၊ ဧဝံ ကရိဿာမိ”တိ ဂန္တာ ပိတရံ ဝဋ္ဋိတွာ ပိတရာ အာလိင်္ဂေတွာ
မတ္ထကေ စုမ္ဗိတွာ “ဝရံ တေ ပုတ္တ ဒေမိ”တိ ပုတ္တေ “ဣစ္ဆာမဟံ မဟာရာဇ ဘဂဝန္တံ
တေမာသံ စတုဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌဟန္တော ဇီဝိတံ အဝဉ္စ ကာတုံ၊ ဣဒံ မေ
ဝရံ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ န သက္ကာ တာတ၊ အညံ ဝရေဟိတိ။ ဒေဝ
ခတ္ထိယာနံ နာမ ဒွေကထာ နတ္ထိ၊ ဧတမေဝ မေ ဒေဟိ၊ န မမညေန
အတ္ထောတိ။ တာတ ပုဒ္ဓါနံ နာမ စိတ္တံ ဒုဇ္ဇာနံ၊ သစေ ဘဂဝါ န ဣစ္ဆိဿတိ၊
မယာ ဒိန္နမ္ပိ ကိံ ဘဝိဿတိတိ။ “သာဓု ဒေဝ အဟံ ဘဂဝတော စိတ္တံ
ဇာနိဿာမိ”တိ ဝိဟာရံ ဂတော။

တေန စ သမယေန ဘတ္တကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတွာ ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိဋ္ဌော
ဟောတိ။ သော မဏ္ဍလမာဠေ သန္ဓိသိန္ဓာနံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကံ အဂမာသိ။
တေ တံ အာဟံသု “ရာဇပုတ္တ ကသ္မာ အာဂတောသိ”တိ။ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊
ဒဿေထ မေ ဘဂဝန္တန္တိ။ “န မယံ ရာဇပုတ္တ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ သတ္တာရံ
ဒဠှံ လဘာမာ”တိ။ ကော ပန ဘန္တေ လဘတိတိ။ သုမနတ္ထေရော နာမ ရာဇ-
ပုတ္တာတိ။ သော “ကုဟိံ ဘန္တေ ထေရော”တိ ထေရဿ နိသိန္နဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆိတွာ
ဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ “ဣစ္ဆာမဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ပဿိတုံ၊ ဒဿေထ မေ ဘဂဝန္တံ”န္တိ
အာဟ။ ထေရော “ဧဟိ ရာဇပုတ္တာ”တိ တံ ဂဟေတွာ ဂန္ဓကုဋ်ပရိဝေဏေ
ဌပေတွာ ဂန္ဓကုဋ် အာရဟိ။ အထ နံ ဘဂဝါ “သုမန ကသ္မာ အာဂတောသိ”တိ
အာဟ။ ရာဇပုတ္တော ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ အာဂတောတိ။ တေန ဟိ
ဘိက္ခု အာသနံ ပညပေဟိတိ။ ထေရော အာသနံ ပညပေသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ
ပညတ္တေ အာသနေ။ ရာဇပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ ပဋိသန္ဓာရံ အကာသိ
“ကဒါ အာဂတောသိ ရာဇပုတ္တာ”တိ။ ဘန္တေ တုမေသု ဂန္ဓကုဋ် ပဝိဋ္ဌေသု၊
ဘိက္ခု ပန “န မယံ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ ဘဂဝန္တံ ဒဠှံ လဘာမာ”တိ မံ ထေရဿ
သန္တိကံ ပါဟေသုံ၊ ထေရော ပန ဧကဝစနေနေဝ ဒဿေသိ၊ ထေရော ဘန္တေ

တုမှာကံ သာသနော ဝလ္လဘော မညေတိ။ အာမ ရာဇကုမာရ ဝလ္လဘော ဧသ
ဘိက္ခု မယံ သာသနောတိ။ ဘန္တေ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနော ကိံ ကတွာ ဝလ္လဘော
ဟောတီတိ။ ဒါနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ဥပေါသထကမ္မံ ကတွာ
ကုမာရတိ။ ဘဂဝါ အဟမ္မိ ထေရော ဝိယ ဗုဒ္ဓသာသနော ဝလ္လဘော ဟောတု-
ကာမော၊ တေမာသံ မေ ဝဿာဝါသံ အဓိဝါသေထာတိ။ ဘဂဝါ “အတ္ထိ န ခေါ
ဂတေန” အတ္ထော”တိ ဩလောကေတွာ “အတ္ထိ”တိ ဒိသ္မာ “သုညာဂါရေ ခေါ
ရာဇကုမာရ တထာဂတာ အဘိရမန္တိ”တိ အာဟ။ ကုမာရော “အညာတံ ဘဂဝါ၊
အညာတံ သုဂတာ”တိ ဝတွာ “အဟံ ဘန္တေ ပုရိမတရံ ဂန္ဓာ ဝိဟာရံ ကာရေမိ၊
မယာ ပေသိတေ ဘိက္ခုသတသဟဿေန သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆထာ”တိ ပဋိညံ
ဂဟေတွာ ပိတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ဒိန္နာ မေ ဒေဝ ဘဂဝတာ ပဋိညာ၊ မယာ
ပဟိတေ တုမေ ဘဂဝန္တံ ပေသေယျာထာ”တိ ပိတရံ ဝန္တိတွာ နိက္ခမိတွာ
ယောဇနေ ယောဇနေ ဝိဟာရံ ကာရေတွာ ဝိသယောဇနသတံ အဗ္ဗါနံ ဂတော။
ဂန္ဓာ အတ္တနော နဂရေ ဝိဟာရဌာနံ ဝိစိနန္တော သောဘနဿ နာမ ကုဋုမ္ဗိ-
ကဿ ဥယျာနံ ဒိသ္မာ သတသဟဿေန ကိဏိတွာ သတသဟဿံ ဝိသဇ္ဇေတွာ
ဝိဟာရံ ကာရေသိ။ တတ္ထ ဘဂဝတော ဂန္ဓကုဋိံ၊ သေသဘိက္ခုနဉ္စ ရတ္တိဌာန-
ဒိဝါဌာနတ္ထာယ ကုဋိလေဏမဏ္ဍပေ ကာရာပေတွာ ပါကာရပရိက္ခေပံ ဒွါရ-
ဇိကာဌကဉ္စ နိဌာပေတွာ ပိတု သန္တိကံ ပေသေသိ “နိဋ္ဌိတံ မယံ ကိစ္စံ၊
သတ္တာရံ ပဟိဏထာ”တိ။

ရာဇာ ဘဂဝန္တံ ဘောဇေတွာ “ဘဂဝါ သုမနဿ ကိစ္စံ နိဋ္ဌိတံ၊ တုမှာကံ
အာဂုမနံ ပစ္စာသီသတိ”တိ။ ဘဂဝါ သတသဟဿဘိက္ခုပရိဝါရော ယောဇနေ
ယောဇနေ ဝိဟာရေသု ဝသမာနော အဂမာသိ။ ကုမာရော “သတ္တာ
အာဂစ္ဆတိ”တိ သုတွာ ယောဇနံ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇယမာနော
ဝိဟာရံ ပဝေသေတွာ—

“သတသဟဿေန မေ ကီတံ၊ သတသဟဿေန မာပိတံ။
သောဘနံ နာမ ဥယျာနံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှ မဟာမုနိ”တိ—

ဝိဟာရံ နိယျာတေသိ။ သော ဝဿူပနာယိကဒိဝေသေ ဒါနံ ဒတွာ အတ္တနော
ပုတ္တဒါရေ စ အမစ္စေ စ ပက္ခောသာပေတွာ အာဟ—“သတ္တာ အမှာကံ သန္တိကံ
ဒူရတော အာဂဟော၊ ဗုဒ္ဓါ စ နာမ ဓမ္မဂရုနောဝ၊ နာမိသဂရုကာ ၂။ တသ္မာ
အဟံ ဣမံ တေမာသံ ဒွေ သာဋကေ နိဝါသေတွာ ဒသ သီလာနိ သမာဒိယိတွာ

ဣဇေဝ ဝသိဿာမိ၊ တုမေ ဝိဏာသဝသတသဟဿဿ ဣမိနာဝ နိဟာရေန တေမာသံ ဒါနံ ဒဒေယျာတာ”တိ။

သော သုမနတ္ထေရဿ ဝသနဋ္ဌာနသဘာဂေယေဝ ဌာနေ ဝသန္တော ယံ ထေရော ဘဂဝတော ဝတ္တံ ကရေတိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဒိသ္မာ “ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကေန္တဝလ္လဘော ဒေသ ထေရော၊ ဧတဿေဝ ဌာနန္တရံ ပတ္ထေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ဥပကဋ္ဌာယ ပဝါရဏာယ ဂါမံ ပဝိသိတွာ သတ္တာဟံ မဟာဒါနံ ဒတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ ဘိက္ခုသတသဟဿဿ ပါဒမူလေ တိစိဝရံ ဌပေတွာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ “ဘန္တေ ယဒေတံ မယာ မဂ္ဂေ ယောဇနန္တရိကဝိဟာရ- ကာရာပနတော ပဋ္ဌာယ ပုညံ ကတံ၊ တံ နေဝ သက္ကသမ္ပတ္တိံ၊ န မာရဗြဟ္မသမ္ပတ္တိံ ပတ္ထယန္တေန၊ ဗုဒ္ဓဿ ပန ဥပဋ္ဌာကဘာဝံ ပတ္ထေန္တေန ကတံ။ တသ္မာ အဟမ္မိ ဘဂဝါ အနာဂတေ သုမနတ္ထေရော ဝိယ ကေဿ ဗုဒ္ဓဿ ဥပဋ္ဌာကော ဟောမိ”တိ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ပတိတွာ ဝဋ္ဋိတွာ နိပန္နော။ ဘဂဝါ “မဟန္တံ ကုလပုတ္တဿ စိတ္တံ၊ ဣဇ္ဈိဿတိ န ခေါ၊ နော”တိ^၁ ဩလောကေန္တော “အနာဂတေ ဣတော သတသဟဿိမေ ကပ္ပေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿေဝ ဥပဋ္ဌာကော ဘဝိဿတိ”တိ ဥတွာ—

“ဣစ္ဆိတံ ပတ္တိတံ တုယံ၊ သဗ္ဗမေဝ^၂ သမိဇ္ဈတု။

သဗ္ဗေ ပူရေန္တ၊ သင်္ကပ္ပါ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ”တိ—

အာဟ။ ကုမာရော သုတွာ “ဗုဒ္ဓါ နာမ အဒ္ဓေဇ္ဈကထာ ဟောန္တိ”တိ ဒုတိယ- ဒိဝသေယေဝ တဿ ဘဂဝတော ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ဂစ္ဆန္တော ဝိယ အဟောသိ။ သော တသ္မိံ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေ ဝဿသတသဟဿံ ဒါနံ ဒတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ကဿပဗုဒ္ဓကာလေပိ ပိဏ္ဍာယ စရတော ထေရဿ ပတ္တဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဥတ္တရိသာဋကံ ဒတွာ ပူဇံ အကာသိ။ ပုန သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော စုတော ဗာရာဏသိရာဇော ဟုတွာ အဋ္ဌန္တံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ပဏ္ဏသာလာယော ကာရေတွာ မဏိအာဓာရကေ ဥပဋ္ဌပေတွာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ဒသဝဿံသဟဿာနိ ဥပဋ္ဌာနံ အကာသိ။ ဧတာနိ ပါကဋ္ဌာနာနိ။

ကပ္ပသတသဟဿံ ပန ဒါနံ ဒဒမာနောဝ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိံ တုသိတပုရေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော စုတော အမိတောဒနသက္ကဿ^၃ ဂေဟေ ပဋိသန္တိံ ဂဟေတွာ အနုပုဗ္ဗေန ကတာဘိနိက္ခမနော သမ္မာသမ္ဗောဓိံ ပတွာ ပဌမဂမနေန ကပိလဝတ္ထု အာဂန္တော တတော နိက္ခမန္တေ^၄ ဘဂဝတိ ဘဂဝတော

၁-န နုခေါတိ (သီ)

၃-အမိတောဒနသက္ကဿ (သျှာ)

၂-ဒိပ္ပမေဝ (သီ)

၄-နိက္ခန္တေ (သီ)

ပရိဝါရတ္ထံ ရာဇကုမာရေသု ပဗ္ဗဇန္တေသု ဘဒ္ဒိယာဒီဟိ သဒ္ဓိံ နိက္ခမိတွာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ^၁ နစိရဿေဝ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏဿ မန္တာဏိပုတ္တဿ သန္တိကေ ဓမ္မကထံ သုတွာ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိ။ ဧဝမေသ အာယသ္မာ ပုဗ္ဗပနိဿယသမ္ပန္နော၊ တဿိမာယ ပုဗ္ဗပနိဿယ-သမ္ပတ္တိယာ ဂမ္ဘီရောပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဥတ္တာနကော ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။

တိတ္ထဝါသောတိ ပန ဂရုနံ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဟဏသဝနပရိပုစ္ဆနဓာရဏာနိ ဝုစ္စန္တိ။ သော ထေရဿ အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓေါ။ တေနာပိဿာယံ ဂမ္ဘီရောပိ ဥတ္တာနကော ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။ သောတာပန္နာနဉ္စ နာမ ပစ္စယာကာရော ဥတ္တာနကော ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အယဉ္စ^၂ အာယသ္မာ သောတာပန္နော။ ဗဟုဿုတာနံ စတုဟတ္ထေ ဩဝရကေ ပဒီပေ ဇလမာနေ မဉ္ဇဝိဋ္ဌံ ဝိယ နာမရူပ-ပရိစ္ဆေဒေါ ပါကဠော ဟောတိ၊ အယဉ္စ အာယသ္မာ ဗဟုဿုတာနံ အဂ္ဂေါ။ ဣတိ ဗာဟုသစ္စဘာဝေနပိဿ ဂမ္ဘီရောပိ ပစ္စယာကာရော ဥတ္တာနကော ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ စတူဟိ ဂမ္ဘီရတာဟိ ဂမ္ဘီရော။ သာ ပနဿ ဂမ္ဘီရတာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိတ္တာရိတာဝ။ သာ သဗ္ဗာပိ^၃ ထေရဿ ဥတ္တာနကာ^၄ ဝိယ ဥပဋ္ဌာသိ။ တေန ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဥဿာဒေန္တော ဗာ ဟေဝန္တိအာဒိမာဟ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—အာနန္တံ တံ မဟာပညော ဝိသဒဉ္ဇာဏော၊ တေန တေ ဂမ္ဘီရောပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဥတ္တာနကော ဝိယ ခါယတိ၊ တဿ “မယုမေဝ န ခေါ ဒေ ဥတ္တာနကော ဝိယ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ဥဒါဟု အညေသမ္ဘိ”တိ မာ ဧဝံ အဝစ။

ယံ ပန ဝုတ္တံ “အပဿာဒေန္တော”တိ၊ တတ္ထာယမဓိပ္ပါယော—အာနန္တံ “အထ စ ပန မေ ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ ခါယတိ”တိ မာ ဟေဝံ အဝစ။ ယဒိ ဟိ တေ ဒေ ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ ခါယတိ၊ ကဿ တံ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သောတာပန္နော နာဟောသိ၊ မယာ^၅ ဒိန္နနယေ ဌတွာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိဝိဇ္ဇိ။ အာနန္တံ ဣဒံ နိဗ္ဗာနမေဝ ဂမ္ဘီရံ၊ ပစ္စယာကာရော ပန ဥတ္တာနကော ဇာတော၊ အထ ကဿ ဩဋ္ဌာရိကံ ကာမရာဂသံယောဇနံ ပဋိဃသံယောဇနံ၊ ဩဋ္ဌာရိကံ ကာမရာဂါနုသယံ ပဋိဃာနုသယန္တိ ဣမေ စက္ကာရော ကိလေသေ သမုဋ္ဌါတေတွာ သကဒါဂါမိဖလံ န သမ္ဘိကရောသိ၊ တေယေဝ အဏုသဟဂတေ စက္ကာရော ကိလေသေ သမုဋ္ဌါတေတွာ အနာဂါမိဖလံ န သမ္ဘိကရောသိ။

၁-ပဗ္ဗဇိတော (သိ)

၂-အယံ ပန (သိ၊က)

၃-သော သဗ္ဗောပိ (သိ)

၄-ဥတ္တာနကော (သိ၊သျှာ)

၅-မယာ စ (သိ၊သျှာ၊က)

ရူပရာဂါဒီနိ ပဉ္စ သံယောဇနာနိ၊ မာနာနုသယံ ဘဝရာဂါနုသယံ အဝိဇ္ဇာ-
 နုသယန္တိ ဣမေ အဋ္ဌ ကိလေသေ သမုဿါတေတွာ အရဟတ္တံ န သစ္စိကရောသိ။
 ကဿှာ ဝါ သတသဟဿကပ္ပါမိကံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ပူရိတပါရမိနော
 သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ ဝိယ သာဝကပါရမီဉာဏံ န ပဋိဝိဇ္ဈာသိ၊ သတသဟဿ-
 ကပ္ပါမိကာနိ ခွေ အသင်္ချေယျာနိ ပူရိတပါရမိနော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝိယ
 စ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏံ န ပဋိဝိဇ္ဈာသိ။ ယဒိ ဝါ တေ သဗ္ဗထာဝံ သေ
 ဥတ္တာနကော ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာသိ၊ အထ ကဿှာ သတသဟဿကပ္ပါမိကာနိ
 စတ္တာရိ အဋ္ဌ သောဋ္ဌသ ဝါ အသင်္ချေယျာနိ ပူရိတပါရမိနော ဗုဒ္ဓါ ဝိယ
 သဗ္ဗညုတညာဏံ န သစ္စိကရောသိ၊ ကိံ အနတ္ထိကောသိ ဧတေဟိ ဝိသေသာမိ-
 ဂမေဟိ၊ ပဿ ယာဝံ စ တေ အပရစ္ဆံ၊ တံ နာမ သာဝကပဒေသဉာဏေ
 ဌိတော အတိဂမ္ဘီရံ ပစ္စယာကာရံ “ဥတ္တာနကော ဝိယ မေ ဥပဋ္ဌာတိ”တိ
 ဝဒသိ၊ တဿ တေ ဣဒံ ဝစနံ ဗုဒ္ဓါနံ ကထာယ ပစ္စနိကံ ဟောတိ၊ တာဒိသေန
 နာမ ဘိက္ခုနာ ဗုဒ္ဓါနံ ကထာယ ပစ္စနိကံ ကထေတဗ္ဗန္တိ န ယုတ္တမေတံ။ နနု မယံ
 အာနန္တ ဣမံ ပစ္စယာကာရံ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ ဝါယမန္တဿေဝ ကပ္ပသတသဟဿာမိ-
 ကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ အတိက္ကန္တာနိ။ ပစ္စယာကာရပဋိဝိဇ္ဈနတ္ထာယ စ
 ပန မေ အဒိန္နဒါနံ နာမ နတ္ထိ၊ အပူရိတပါရမီ နာမ နတ္ထိ။ “အဇ္ဇ ပစ္စယာကာရံ
 ပဋိဝိဇ္ဈိဿာမီ”တိ ပန မေ နိရုဿာဟံ ဝိယ မာရဗလံ ဝိမေန္တဿ အယံ
 မဟာပထဝီ ဒွင်္ဂုလမတ္တမ္ဘိ နာကမ္ဘိ၊ တထာ ပဌမယာမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ မဇ္ဈိမယာမေ
 ဒိဗ္ဗစက္ခု သမ္ဗာဒေန္တဿ။ ပစ္ဆိမယာမေ ပန မေ ဗလဝပစ္စုသသမယေ “အဝိဇ္ဇာ
 သင်္ခါရာနံ နဝဟိ အာကာရေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ”တိ ဒိဋ္ဌမတ္တေယေဝ
 ဒသသဟဿိလောကဓာတု အယဒဏ္ဍေန အာကောဋိတကံသထာလော ဝိယ
 ဝိရဝသတံ ဝိရဝသဟဿံ မုဉ္ဇမာနာ ဝါတာဟတေ ပဒုမိနိပဏ္ဍေ ဥဒကမိန္ဒု ဝိယ
 ပကမ္ဘိတ္ထ။ ဧဝံ ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္တ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော
 စ၊ ဧတဿ အာနန္တ ဓမ္မဿ အနနုဗောဓော။ပ။ နာတိဝတ္တတိတိ။

ဧတဿ ဓမ္မဿာတိ ဧတဿ ပစ္စယဓမ္မဿ။ အနနုဗောဓောတိ ဉာတပရိညာ-
 ဝသေန အနနုဗုဇ္ဈနာ။ အပ္ပဋိဝေဓောတိ တိရဏပ္ပဟာနပရိညာဝသေန အပ္ပဋိ-
 ဝိဇ္ဈနာ။ တန္တာကုလကဇာတာတိ တန္တံ ဝိယ အာကုလဇာတာ။ ယထာ နာမ
 ဒုန္နိက္ခိတ္တံ မူသိကန္တိန္ဒပေသကာရာနံ တန္တံ တဟိံ တဟိံ အာကုလံ ဟောတိ၊ “ဣဒံ
 အဂ္ဂံ၊ ဣဒံ မူလ”န္တိ အဂ္ဂေန ဝါ အဂ္ဂံ၊ မူလေန ဝါ မူလံ သမာနေတုံ ဒုက္ကရံ ဟောတိ၊
 ဧဝမေဝ သတ္တာ ဣမသ္မိံ ပစ္စယာကာရေ ခလိတာ အာကုလာ ဗျာကုလာ

ဟောန္တိ၊ န သက္ကောန္တိ ပစ္စယာကာရံ ဥဇုံ ကာတုံ။ တတ္ထ တန္တံ ပစ္စတ္တပုရိသ-
ကာရေ ဌတွာ သက္ကာပိ ဘဝေယျ ဥဇုံ ကာတုံ၊ ဌပေတွာ ပန ဒွေ ဗောဓိသတ္တေ
အညော သက္ကော အတ္တနော ဓမ္မတာယ ပစ္စယာကာရံ ဥဇုံ ကာတုံ သမတ္ထော
နာမ နတ္ထိ။ ယထာ ပန အာကုလံ တန္တံ ကဗ္ဗိယံ ဒတွာ ကောဇ္ဈေန ပဟဋ္ဌံ
တတ္ထ တတ္ထ ဂုဠကဇာတံ ဟောတိ ဂဏ္ဍိဗဒ္ဓံ၊ ဧဝမိမေ သတ္တာ ပစ္စယေသု
ပက္ခလိတွာ ပစ္စယေ ဥဇုံ ကာတုံ အသက္ကောန္တာ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတဝသေန ဂုဠက-
ဇာတာ ဟောန္တိ ဂဏ္ဍိဗဒ္ဓါ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဒိဋ္ဌိယော သန္နိဿိတာ၊ သဗ္ဗေ
တေ ပစ္စယံ ဥဇုံ ကာတုံ အသက္ကောန္တာယေဝ။

ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာတိ^၁ ကုလာဂဏ္ဍိကံ ဝုစ္စတိ ပေသကာရကဗ္ဗိယသုတ္တံ။
ကုလာ နာမ သကုဏိကာ၊ တဿာ ကုလာဝကောတိပိ ဧကေ။ ယထာ ဟိ
တဒုဘယမ္ပိ အာကုလံ အဂ္ဂေန ဝါ အဂ္ဂံ၊ မူလေန ဝါ မူလံ သမာနေတုံ ဒုက္ကရန္တိ
ပုရိမနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

မုဇ္ဇပဗ္ဗဇာတုတာတိ မုဇ္ဇတိဏံ ဝိယ ပဗ္ဗဇတိဏံ၊^၂ ဝိယ စ ဘူတာ တာဒိသာ
ဇာတာ။ ယထာ ဟိ တာနိ တိဏာနိ ကောဇ္ဈေတွာ ကတရဇ္ဈ၊ ဇိဏ္ဏကာလေ
ကတ္တမိ ပတိတံ ဂဟေတွာ တေသံ တိဏာနံ “ဣဒံ အဂ္ဂံ၊ ဣဒံ မူလ” န္တိ အဂ္ဂေန
ဝါ အဂ္ဂံ၊ မူလေန ဝါ မူလံ သမာနေတုံ ဒုက္ကရံ၊ တမ္ပိ ပစ္စတ္တပုရိသကာရေ ဌတွာ
သက္ကာ ဘဝေယျ ဥဇုံ ကာတုံ၊ ဌပေတွာ ပန ဒွေ ဗောဓိသတ္တေ အညော သက္ကော
အတ္တနော ဓမ္မတာယ ပစ္စယာကာရံ ဥဇုံ ကာတုံ သမတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ ဧဝမယံ
ပဇာ ပစ္စယံ ဥဇုံ ကာတုံ အသက္ကောန္တိ ဒိဋ္ဌိဂတဝသေန ဂဏ္ဍိကဇာတာ ဟုတွာ
အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ^၃ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ။

တတ္ထ အပါယောတိ နိရယတိရစ္ဆာနယောနိပေတ္တိဝိသယအသုရကာယာ။
သဗ္ဗေပိ ဟိ တေ ဝနိသင်္ခါတဿ အယဿ အဘာဝတော “အပါယော”တိ
ဝုစ္စတိ၊ တထာ ဒုက္ခဿ ဂတိဘာဝတော ဒုဂ္ဂတိ၊ သုခသမုဿယတော
ဝိနိပတိတတ္တာ ဝိနိပါတော။ ဣတရော ပန—

ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။

အဗ္ဘောဓိန္တံ ဝတ္တမာနာ၊ သံသာရေတိ ပဝုစ္စတိ။

တံ သဗ္ဗမ္ပိ နာတိဝတ္တတိ နာတိက္ကမတိ၊ အထ ခေါ စုတိတော ပဋိသန္ဓိ^၄၊
ပဋိသန္ဓိတော စုတိန္တိ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ စုတိပဋိသန္ဓိယော ဂဏ္ဍမာနာ တိသု ဘဝေသု

စတုသု ယောနီသု ပဉ္စသု ဂတီသု သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု နဝသု သတ္တာ-
ဝါသေသု မဟာသမုဒ္ဒေ ဝါတက္ခိတ္တာ^၁ နာဝါ ဝိယ ယန္တေ ယုတ္တဂေါဏော
ဝိယ စ ပရိတ္တမတိယေဝ။ ဣတိ သဗ္ဗမေတံ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ
အပဿာဒေန္တော အာဟ။ သေသမေတ္တ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။ ။ဒသမံ။

ဒုက္ခဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-မဟာဝဂ္ဂ

၁-အဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ မဟာဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အဿုတဝါတိ ခန္ဓဓာတုအာယတနပစ္စယာ-
ကာရသတိပဋ္ဌာနာဒီသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝိနိစ္ဆယရဟိတော။ ပုထုဇ္ဇနော^၂တိ
ပုထုနံ နာနပ္ပကာရာနံ ကိလေသာဒီနံ ဇနနာဒိကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။ ဝုတ္တံ
ဟေတံ “ပုထု ကိလေသေ ဇနေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ”တိ^၂ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။
အဝိစ ပုထုနံ ဂဏနပထမတိတာနံ အရိယဓမ္မပရမ္ပုခါနံ နိစဓမ္မသမာစာရာနံ
ဇနာနံ အန္တောဂဓတ္တာပိ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထု ဝါ အယံ ဝိသုယေဝ သင်္ခံ^၃
ဂတော၊ ဝိသံသဋ္ဌော သီလသုတာဒိဂုဏယုတ္တေဟိ အရိယေဟိ ဇနောတိ
ပုထုဇ္ဇနော။ ဧဝမေတေဟိ “အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော”တိ ဦးဟိပိ ပဒေဟိ ယေ
တေ—

“ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ ပုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။

အန္တော ပုထုဇ္ဇနော ဧကော၊ ကလျာဏေကော ပုထုဇ္ဇနော”တိ—

ဒွေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ တေသု အန္တပုထုဇ္ဇနော ဂဟိတော။ ဣမသ္မိန္တိ
ပစ္စုပ္ပန္နပစ္စက္ခကာယံ ဒဿေတိ။ စာတုမဟာဘူတိကသ္မိန္တိ စတုမဟာဘူတ-
ကာယေ၊ စတုမဟာဘူတေဟိ နိဗ္ဗတ္တေ စတုမဟာဘူတမယေတိ^၃ အတ္ထော။
နိဗ္ဗိန္ဒေယျာတိ ဥက္ကဏ္ဏေယျ။ ဝိရဇ္ဇေယျာတိ န ရဇ္ဇေယျ။ ဝိမုဇ္ဇေယျာတိ
မုစ္ဆိတုကာမော ဘဝေယျ။ အာစယောတိ ဝုဗ္ဗိ။ အပစယောတိ ပရိဟာနိ။
အာဒါနန္တိ နိဗ္ဗတ္တိ။ နိက္ခေပနန္တိ ဘေဒေါ။

တဿွာတိ ယဿွာ ဣမေ စတ္တာရော ဝုဗ္ဗိဟာနိနိဗ္ဗတ္တိဘေဒေါ ပညာယန္တိ၊
တဿွာ တံကာရဏာတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဘဂဝါ စာတုမဟာဘူတိကေ ကာယေ

၁-ဝါတက္ခိတ္တာ (သျှာ)

၂-ဒု ၇-၁၉ ၂-ပိဋေ မဟာနိဒ္ဒေသေ။

၃-နိဗ္ဗတ္တော စတုမဟာဘူတမယောတိ (သျှာ၊ က)

ရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ အယုတ္တရူပံ ကတွာ အရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တရူပံ ကရောတိ။ ကဿော? တေသံ ဟိ ဘိက္ခူနံ ရူပသ္မိံ ဂါဟော ဗလဝါ အဓိမတ္တော၊ တေန တေသံ ရူပေ ဂါဟဿ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗရူပတံ ဒဿေတွာ နိက္ကဗုန္တော အရူပေ ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ ဧဝမာဟ။

စိတ္တန္တိအာဒိ သဗ္ဗံ မနာယတနဿေဝ နာမံ။ တံ ဟိ စိတ္တဝတ္ထုတာယ စိတ္တဂေါရတာယ သမ္ပယုတ္တဓမ္မစိတ္တတာယ စ စိတ္တံ၊ မနနဋ္ဌေန မနော၊ ဝိဇာန-နဋ္ဌေန ဝိညာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ နာလန္တိ န သမတ္တော။ အဇ္ဈောသိတန္တိ တဏှာယ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဂဟိတံ။ မမာယိတန္တိ တဏှာမမတ္တေန မမ ဣဒန္တိ ဂဟိတံ။ ပရာမဋ္ဌန္တိ ဒိဋ္ဌိယာ ပရာမသိတွာ ဂဟိတံ။ ဧတံ မမာတိ တဏှာဂါဟော၊ တေန အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတံ ဂဟိတံ ဟောတိ။ သောဟမသ္မိတိ မာန-ဂါဟော၊ တေန နဝ မာနာ ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ သော မေ အတ္တာတိ ဒိဋ္ဌိဂါဟော၊ တေန ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ တဿာတိ ယသ္မာ ဧဝံ ဒီဃရတ္ထံ ဂဟိတံ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗိန္တိတုံ န သမတ္တော။

ဝရံ ဘိက္ခဝေတိ ဣဒံ ကဿော အာဟ? ပဌမံ ဟိ တေနံ ရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ အယုတ္တရူပံ ကတံ၊ အရူပံ ယုတ္တရူပံ၊ အထ “တေသံ ဘိက္ခူနံ ရူပတော ဂါဟော နိက္ခမိတွာ အရူပံ ဂတော”တိ ဥတွာ တံ နိက္ကမိတုံ ဣမံ ဒေသနံ အာရတိ။ တတ္ထ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျာတိ အတ္တာတိ ဂဏှေယျ။ ဘိယျောပီတိ ဝဿ-သတတော ဥဒ္ဓမ္မိ။ ကဿော ပန ဘဂဝါ ဧဝမာဟ၊ ကိံ အတိရေကဝဿသတံ တိဋ္ဌမာနံ ရူပံ နာမ၊ အတ္ထိ၊ နန ပဌမဝယေ ပဝတ္တံ ရူပံ မဇ္ဈိမဝယံ န ပါပုဏာတိ၊ မဇ္ဈိမဝယေ ပဝတ္တံ ပစ္ဆိမဝယံ၊ ပုရောဘတ္တေ ပဝတ္တံ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ပစ္ဆာဘတ္တေ ပဝတ္တံ ပဌမယာမံ၊ ပဌမယာမေ ပဝတ္တံ မဇ္ဈိမယာမံ၊ မဇ္ဈိမယာမေ ပဝတ္တံ ပစ္ဆိမယာမံ န ပါပုဏာတိ၊ တထာ ဂမနေ ပဝတ္တံ ဌာနံ၊ ဌာနေ ပဝတ္တံ နိသဇ္ဇံ၊ နိသဇ္ဇာယ ပဝတ္တံ သယနံ န ပါပုဏာတိ၊ ဧကဇ္ဈရိယာပထေဝိ ပါဒဿ ဥဒ္ဓရဏေ ပဝတ္တံ အတိဟရဏံ၊ အတိဟရဏေ ပဝတ္တံ ဝိတိဟရဏံ၊ ဝိတိဟရဏေ ပဝတ္တံ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တံ သန္နိက္ခေပနံ၊ သန္နိက္ခေပနေ ပဝတ္တံ သန္နိရုဇ္ဈနံ^၁ န ပါပုဏာတိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဩမိ ဩမိ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ ဟုတွာ တတ္ထ-ကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာ ဝိယ ပဋ္ဌပဋ္ဌာယန္တာ^၂ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိတိ? သစ္စမေတံ^၃။ ယထာ ပန ပဒီပဿ ဇလတော^၄ ဇာလာ တံ တံ ဝဋ္ဋိပ္ပဒေသံ အနုတိက္ကမိတွာ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ အထ စ ပန ပဝေဏိသမ္ပန္နဝသေန သဗ္ဗရတ္ထိံ^၅ ဇလိတော

၁-ပဌမံ ဟိနေန (သျှာ) ၂-တိဋ္ဌမာနံ နာမ (သီ) ၃-သန္နိရုဇ္ဈနံ (သီ)
၄-တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာ (သီ၊ သျှာ) ၅-သစ္စမေတံ ဧဝံ (က) ၆-ပဒီပဿုဇ္ဇလတော (သီ)

ပဏ္ဏသာခံ ဂဟေတွာဝ နိသိဒတိ၊ ဧဝမေဝ အာရမ္မဏဝနေ ဝိစရန္တံ စိတ္တဗြူဟိ ဧကံ ဩလုပ္ပာရမ္မဏံ အလဘိတွာ ဥပ္ပန္နန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧကဇာတိယံ ပန အာရမ္မဏံ ဂဟေတွာဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ စ ပန ဘဂဝတာ ရူပတော နိဟရိတွာ အရူပေ ဂါဟော ပတိဋ္ဌာပိတော၊ အရူပတော နိဟရိတွာ ရူပေ။

ဣဒါနိ နံ ဥဘယတော နိက္ကမိတုကာမော တတြ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယ-
သာဝကောတိ ဒေသနံ အာရဘိ။ အယံ ပနတ္ထော အာသီဝိသဒဋ္ဌပမာယ
ဒီပေတဗ္ဗော—ဧကော ကိရ ပုရိသော အာသီဝိသေန ဒဋ္ဌော၊ အထဿ ဝိသံ
ဟရိဿာမိတိ ဆေကော ဘိသက္ကော အာဂန္တော ဝမနံ ကာရေတွာ ဟေဋ္ဌာ
ဂရုဋ္ဌော၊ ဥပရိ နာဂေါတိ မန္တံ ပရိဝတ္တေတွာ ဝိသံ ဥပရိ အာရောပေသိ။ သော
ယာဝ အက္ခိပ္ပဒေသာ အာရုဋ္ဌဘာဝံ ဥတွာ “ဣတော ပရံ အဘိရဟိတုံ န
ဒဿာမိ၊ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ ဌပေဿာမိ”တိ ဥပရိ ဂရုဋ္ဌော၊ ဟေဋ္ဌာ နာဂေါတိ
မန္တံ ပရိဝတ္တေတွာ ကဏ္ဏေ ဓမ္မေတွာ^၁ ဒဏ္ဍကေန ပဟရိတွာ ဝိသံ ဩတာရေတွာ
ဒဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ ဌပေသိ။ တတြဿ ဌိတဘာဝံ ဥတွာ အဂဒလေပေန ဝိသံ
နိဗ္ဗထေတွာ နှာပေတွာ “သုဒ္ဓိ ဟောဟိ”တိ ဝတွာ ယေနကာမံ ပက္ကာမိ။

တတ္ထ အာသီဝိသေန ဒဋ္ဌဿ ကာယေ ဝိသပတိဋ္ဌာနံ ဝိယ ဣမေသံ
ဘိက္ခုနံ ရူပေ အဓိမတ္တဂါဟကာလော၊ ဆေကော ဘိသက္ကော ဝိယ တထာ-
ဂတော၊ မန္တံ ပရိဝတ္တေတွာ ဥပရိ ဝိသဿ အာရောပိတကာလော ဝိယ
တထာဂတေန တေသံ ဘိက္ခုနံ ရူပတော ဂါဟံ နိဟရိတွာ အရူပေ ပတိဋ္ဌာ-
ပိတကာလော၊ ယာဝ အက္ခိပ္ပဒေသာ အာရုဋ္ဌဝိသဿ ဥပရိ အဘိရဟိတုံ
အဒတွာ ပုန မန္တဗလေန ဩတာရေတွာ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနေယေဝ၊^၂ ဌပနံ ဝိယ
သတ္တာရာ တေသံ ဘိက္ခုနံ အရူပတော ဂါဟံ နိဟရိတွာ ရူပေ ပတိဋ္ဌာပိတ-
ကာလော၊ ဒဋ္ဌဋ္ဌာနေ ဌိတဿ ဝိသဿ အဂဒလေပေန နိဗ္ဗထနံ ဝိယ
ဥဘယတော ဂါဟံ နိဟရဏတ္ထာယ ဣမိဿာ ဒေသနာယ အာရဒ္ဓကာလော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ နိဗ္ဗိန္တံ ဝိရုဇ္ဇတိတိ ဣမိနာ မဂ္ဂေါ ကထိတော၊ ဝိရာဂါ
ဝိမုစ္စတိတိ ဖလံ၊ ဝိမုတ္တသိန္တိအာဒိနာ ပစ္စဝေက္ခဏာ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒုတိယအသုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ ဒုတိယေ သုခဝေဒနိယန္တိ သုခဝေဒနာယ ပစ္စယံ။ ဖဿန္တိ စက္ခု-
သမ္ပဿာဒိ။ နနု စ စက္ခုသမ္ပဿော သုခဝေဒနာယ ပစ္စယော န ဟောတိတိ?
သဟဇာတပစ္စယေန န ဟောတိ၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပန ဇဝနဝေဒနာယ

ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သောတသမ္ပဿာဒီသုပိ ဒေသေ နယော။
 တဇ္ဇန္တိ တဇ္ဇာတိကံ တဿာရပုံ၊ တဿ ဖဿဿ အနုရူပန္တိ အတ္ထော။
 ဗုက္ခဝေဒနိယန္တိအာဒိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သံဃဇ္ဇနသမောဓာနာတိ
 သံဃဇ္ဇနေန စေဝ သမောဓာနေန စ၊ သံဃဇ္ဇနသမ္ပိဏ္ဏနေနာတိ အတ္ထော။
 ဥသ္မာတိ ဥဏှာကာရော။ တေဇော အဘိနိဗ္ဗတ္တတိတိ အဂ္ဂိစုဏ္ဏော နိက္ခမတိတိ
 န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဥသ္မာကာရဿေဝ ပန ဧတံ ဝေဝစနံ။ တတ္ထ ဦန္တံ ကဋ္ဌာနန္တိ
 ဦန္တံ အရဏီနံ။ တတ္ထ အဓောအရဏီ ဝိယ ဝတ္ထု၊ ဥတ္တရာရဏီ ဝိယ အာရမ္မဏံ၊
 သံဃဇ္ဇနံ ဝိယ ဖဿော၊ ဥသ္မာဓာတု ဝိယ ဝေဒနာ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပုတ္တမံသုပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ တတိယေ စတ္တာရေမေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရာတိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ။
 ယသ္မာ ပနဿ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော^၁ နိက္ခေပေါ၊ တသ္မာ တံ ဒဿေတွာဝေတ္ထ
 အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမိ။ ကတရာယ ပန ဣဒံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ နိက္ခိတ္တန္တိ^၂
 လာဘသက္ကာရေန^၂။ ဘဂဝတော ကိရ မဟာလာဘသက္ကာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ယထာ
 တံ စတ္တာရေ အသင်္ချေယျေ ပူရိတဒါနပါရမီသဉ္စယဿ။ သဗ္ဗဒိသာသု ဟိဿ
 ယမကမဟာမေသော ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဟောဃံ ဝိယ သဗ္ဗပါရမိယော “ဧကသ္မိံ
 အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ ဒဿာမာ”တိ သမ္ပိဏ္ဏိတာ ဝိယ လာဘသက္ကာရမဟောဃံ
 နိဗ္ဗတ္တယိံသု။ တတော တတော အန္တပါနယာနဝတ္ထမာလာဂန္ဓဝိလေပနာဒိဟတ္တာ
 ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာဒယော အာဂန္ဓာ “ကဟံ ပုဋ္ဌေါ၊ ကဟံ ဘဂဝါ၊ ကဟံ
 ဒေဝဒေဝေါ နရာသဘော ပုရိသသီဟော”တိ ဘဂဝန္တံ ပရိယေသန္တိ၊
 သကဋသတေဟိပိ ပစ္စယေ အာဟရိတွာ ဩကာသံ အလဘမာနာ သမန္တာ
 ဂါဝုတပ္ပမာဏမ္ပိ သကဋဓုရေန သကဋဓုရံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌန္တိ စေဝ အနုပ္ပဝတ္တန္တိ
 စ အန္တကဝိန္ဒုဗြာဟ္မဏာဒယော ဝိယ။ သဗ္ဗံ ခန္ဓကေ^၃ တေသု တေသု သုတ္တေသု^၄
 စ အာဂတနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယထာ ဘဂဝတော၊ ဧဝံ ဘိက္ခုသံဃဿာပိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ—

“တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ သက္ကတော ဟောတိ
 ဂရုကတော မာနိတော ပူဇိတော အပစိတော လာဘီ စိဝရိပ္ပဏ္ဏ-
 ပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ။ ဘိက္ခုသံဃောပိ
 ခေါ သက္ကတော ဟောတိ။ ပ။ ပရိက္ခာရာနံ”န္တိ^၅။

၁-အဋ္ဌုပ္ပတ္တိတော (က)
 ၃-ဝိ ၃-၃၃၅-ပိဋ္ဌေ။

၂-လာဘသက္ကာရေ (သိ)
 ၄-ဒ ၁-၈၉၊ သံ ၁-၃၄၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

တထာ “ယာဝတာ ခေါ ဝုန္တ တေရဟိ သံဃော ဝါ ဂဏော ဝါ လောကေ ဥပ္ပန္နော၊ နာဟံ ဝုန္တ အညံ ဧကသံဃမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧဝံ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပတ္တံ ယထရိဝါယံ ဝုန္တ ဘိက္ခုသံဃော”တိ ၁။

သွာယံ ဘဂဝတော စ သံဃဿ စ ဥပ္ပန္နော လာဘသက္ကာရော ဧကတော ဟုတ္တာ ဦန္တံ မဟာနဒီနံ ဥဒကံ ဝိယ အပ္ပမေယျော အဟောသိ။ အထ သတ္တာ ရဟောဂတော စိန္တေသိ “မဟာလာဘသက္ကာရော အတိတဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ဧဝရူပေါ အဟောသိ၊ အနာဂတာနမ္ပိ ဧဝရူပေါ ဘဝိဿတိ၊ ကိံ န ခေါ ဘိက္ခု။ အာဟာရပရိဂ္ဂါဟကေန သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတာ မဇ္ဈတ္တာ နိစ္ဆန္ဒရာဂါ ဟုတ္တာ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သက္ကောန္တိ၊ န သက္ကောန္တိ”တိ။

သော အဒ္ဓသ ဧကစ္စေ အဓုနာ ပဗ္ဗဇိတေ ကုလပုတ္တေ အပစ္စဝေက္ခိတွာ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနေ။ ဒိသ္မာနဿ ဧတဒဟောသိ “မယာ ကပ္ပသတ- သဟဿာမိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေန္တေန န စိဝရာ- ဒိဟေတု ပူရိတာ၊ ဥတ္တမဖလဿ ပန အရဟတ္တဿတ္တာယ ပူရိတာ။ ဣမေပိ ဘိက္ခု မမ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇန္တာ န စိဝရာဒိဟေတု ပဗ္ဗဇိတာ၊ အရဟတ္တဿေဝ ပန အတ္တာယ ပဗ္ဗဇိတာ။ တေ ဣဒါနိ အသာရမေဝ သာရံ^၂ အနတ္တမေဝ စ အတ္ထိ ကရေန္တိ”တိ ဧဝဿ ဓမ္မသံဝေဂေါ ဥဒပါဒိ။ တတော စိန္တေသိ “သစေ ပဉ္စမံ ပါရာဇိကံ ပညပေတုံ သက္ကာ အဘဝိဿ၊ အပစ္စဝေက္ခိတာဟာရပရိဘောဂေါ ပဉ္စမံ ပါရာဇိကံ ကတွာ ပညပေတဗ္ဗော ဘဝေယျ။ န ပန သက္ကာ ဧဝံ ကာတုံ၊ ဓုဝပဋိသေဝနဌာနံ ဟေတံ သတ္တာနံ။ ယထာ ပန ကထိတေ^၃ ပဉ္စမံ ပါရာဇိကံ ဝိယ နံ ပဿိဿန္တိ၊ ဧဝံ ဓမ္မာဒါသံ သံဝရံ မရိယာဒံ ဌပေဿာမိ၊ ယံ အာဝဇ္ဇိတွာ အာဝဇ္ဇိတွာ အနာဂတေ ဘိက္ခု။ စတ္တာရော ပစ္စယေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိ”တိ။ ဣမာယ အဠုပ္ပတ္တိယာ^၄ ဣမံ ပုတ္တမံသုပမသုတ္တန္တံ နိက္ခိပိ။ တတ္ထ စတ္တာရေမေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရတိအာဒိ ဟေဌာ ပုတ္တတ္ထမေဝ။

စတ္တာရော ပန အာဟာရေ ဝိတ္တာရေတွာ ဣဒါနိ တေသု အာဒိနဝံ ဒဿေတုံ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇာယမ္ပတိကာတိ^၅ ဇာယာ စေဝ ပတိ စ။ ပရိတ္တံ သမ္ပလန္တိ ပုဋ္ဌဘတ္တသတ္တု- မောဒကာဒီနံ အညတရံ အပ္ပမတ္တကံ ပါထေယျံ။ ကန္တာရမဂ္ဂန္တိ ကန္တာရဘူတံ မဂ္ဂံ၊ ကန္တာရေ ဝါ မဂ္ဂံ။ ကန္တာရန္တိ^၆ စောရကန္တာရံ ဝါဠကန္တာရံ အမနုဿ- ကန္တာရံ နိရုဒကကန္တာရံ အပ္ပဘက္ခကန္တာရန္တိ ပဉ္စဝိမံ။ တေသု ယတ္ထ စောရဘယံ

၁-ဒီ ၃-၁၀၄-ပိဋေ။ ၂-အဿာဒမေဝ သာဒံ (က) ၃-ယထာ ကထဉ္စိ ပန (သျှာ) ၄-ဣမာယံ အဠုပ္ပတ္တိယံ (သီ၊ သျှာ) ၅-ဇာယမ္ပတိကာတိ (သီ၊ ဉိကာယံ စ။) ၆-ကန္တာရံ ဟိ (သီ)

အတ္ထိ၊ တံ စောရကန္တာရံ။ ယတ္ထ သီဟဗျဉ္ဇီဒယော ဝါဠာ အတ္ထိ၊ တံ ဝါဠကန္တာရံ။ ယတ္ထ ဗလဝါမုခယက္ခိနိအာဒိနံ အမနုဿာနံ ဝသေန ဘယံ အတ္ထိ၊ တံ အမနုဿကန္တာရံ။ ယတ္ထ ပါတုံ ဝါနာယိတုံ ဝါဥဒကံ နတ္ထိ၊ တံ နိရုဒကကန္တာရံ။ ယတ္ထ ခါဒိတဗ္ဗံ ဝါ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ ဝါ အန္တမသော ကန္တမူလာဒိမတ္တမ္ပိ နတ္ထိ၊ တံ အပ္ပဘက္ခကန္တာရံ နာမ။ ယတ္ထ ပနေတံ ပဉ္စဝိဓမ္ပိ ဘယံ အတ္ထိ၊ တံ ကန္တာရမေဝ။ တံ ပနေတံ ကောဟဒ္ဓိဟတိဟာဒိဝသေန နိတ္ထရိတဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ၊ န တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ ဣဓ ပန နိရုဒကံ အပ္ပဘက္ခံ ယောဇနသတိကကန္တာရံ^၁ အဓိပ္ပေတံ။ ဧဝရူပေ ကန္တာရေ မဂ္ဂံ^၂။ ပဋိပဇ္ဇေယျုန္တိ ဆာဘကဘယေန စေဝ ရောဂဘယေန စ ရာဇဘယေန စ ဥပဒ္ဓုတာ ပဋိပဇ္ဇေယျု^၃ “ဧတံ ကန္တာရံ နိတ္ထရိတွာ ဓမ္မိကဿ ရညော နိရုပဒ္ဒဝေ ရဋ္ဌေ သုခံ ဝသိဿာမာ”^၄တိ မညမာနာ။

ကေပုတ္တကောတိ ဥက္ခိပိတွာ ဂဟိတော အနုကမ္ပိတဗ္ဗယုတ္တော အထိရ-
သရီရော^၅ ကေပုတ္တကော။ ဝလ္လုရဉ္စ သောဏ္ဍိကဉ္စာတိ သနသနဋ္ဌာနတော
ဂဟေတွာ ဝလ္လုရံ၊ အဋ္ဌိနိဿိတသိရာနိဿိတဋ္ဌာနာနိ ဂဟေတွာ သူလ-
မံသဉ္စာတိ^၆ အတ္တော။ ပဋိပိသေယျုန္တိ ပဟရေယျု။ ကဟံ ကေပုတ္တကောတိ
အယံ တေသံ ပရိဒေဝနာကာရော။

အယံ ပနေတ္ထ ဘူတမတ္ထံ ကတွာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သင်္ခေပတော အတ္ထ-
ဝဏ္ဏနာ—ဒွေ ကိရ ဇာယဗ္ဗတိကာ ပုတ္တံ ဂဟေတွာ ပရိတ္တေန ပါထေယျေန
ယောဇနသတိကကန္တာရမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ^၇ သု။ တေသံ^၈ ပညာသ ယောဇနာနိ ဂန္တာ^၉
ပါထေယျံ နိဋ္ဌာသိ၊ တေ^{၁၀} ခုပ္ပပါသာတုရာ ဝိရဋ္ဌန္တာယာယံ နိသိဒိ^{၁၁} သု။ တတော
ပုရိသော ဘရိယံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ ဣတော သမန္တာ ပညာသယောဇနာနိ ဂါမော
ဝါနိဂမော ဝါ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ယံ တံ ပုရိသေန ကာတဗ္ဗံ ဗဟုမ္ပိ ကသိဂေါရက္ခာဒိ-
ကမ္ပံ၊ န ဒါနိ သက္ကာ တံ မယာ ကာတုံ၊ ဧဟိ မံ မာရေတွာ ဥပဗုဓံသံ ခါဒိတွာ
ဥပဗု ပါထေယျံ ကတွာ ပုတ္တေန သဒ္ဓိ^{၁၂} ကန္တာရံ နိတ္ထရာဟိ”^{၁၃} တိ။ ပုန သာပိ တံ
အာဟ “သာမိ မယာ ဒါနိ ယံ တံ ဣတ္ထိယာ ကာတဗ္ဗံ ဗဟုမ္ပိ သုတ္တကန္တနာဒိကမ္ပံ၊
တံ ကာတုံ န သက္ကာ၊ ဧဟိ မံ မာရေတွာ ဥပဗုဓံသံ ခါဒိတွာ ဥပဗု ပါထေယျံ
ကတွာ ပုတ္တေန သဒ္ဓိ^{၁၄} ကန္တာရံ နိတ္ထရာဟိ”^{၁၅} တိ။ ပုန သောပိ တံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ
မာတုဂါမမရဏေန ဒွိန္ဒံ မရဏံ ပညာယတိ။ န ဟိ မန္တော ကုမာရော မာတရာ

၁-ယောဇနသတိ ကန္တာရံ (သီ၊ က)

၂-ဧဝရူပံ ကန္တာရမဂ္ဂံ (သီ)၊ ဧဝရူပေ ကန္တာရေ မဂ္ဂံ ကန္တာရမဂ္ဂံ (သျှာ)

၃-ကိသသရီရော (သျှာ)၊ အဘိသရီရော (က)

၄-ထူလမံသဉ္စာတိ (သျှာ၊ က)

၅-တေ (သျှာ)

၆-ဂတာနံ (သီ)

၇-ပါထေယျ နိဋ္ဌာပိတေ (သျှာ)

ဝိနာ ဇီဝိတုံ သက္ကောတိ။ ယဒိ ပန မယံ ဇီဝါမ။ ပုန ဒါရကံ လဘေယျာမ။ ဟန္တဒါနိ ပုတ္တကံ မာရေတွာ မံသံ ဂဟေတွာ ကန္တာရံ နိတ္ထရာမာ”တိ။ တတော မာတာ ပုတ္တမာဟ “တာတ ပိတုသန္တိကံ ဂစ္ဆာ”တိ။ သော အဂမာသိ။ အထဿ ပိတာ “မယာ ‘ပုတ္တကံ ပေါသေဿာမိ’တိ ကသိဂေါရက္ခာဒီဟိ အနပ္ပကံ ဒုက္ခမနုဘူတံ၊ န သက္ကောမိ အဟံ ပုတ္တံ မာရေတုံ၊ တံယေဝ တဝ ပုတ္တံ မာရေဟိ”တိ ဝတွာ “တာတ မာတုသန္တိကံ ဂစ္ဆာ”တိ အာဟ။ သော အဂမာသိ။ အထဿ မာတာပိ “မယာ ပုတ္တံ ပတ္ထေန္တိယာ ဂေါဝတကုက္ကုရဝတဒေဝတာယာစနာဒီဟိပိ တာဝ အနပ္ပကံ ဒုက္ခမနုဘူတံ၊ ဧကော ပန ဝါဒေါ ကုစ္ဆိနာ ပရိဟရန္တိယာ၊ န သက္ကောမိ အဟံ ပုတ္တံ မာရေတု”န္တိ ဝဘွာ “တာတ ပိတုသန္တိကမေဝ ဂစ္ဆာ”တိ အာဟ။ ဧဝံ သော ဒိန္နမန္တရာ ဂစ္ဆန္တောယေဝ မတော။ တေ တံ ဒိဿွာ ပရိဒေဝိတွာ ပုတ္တနယေန မံသာနိ ဂဟေတွာ ခါဒန္တာ ပက္ကမိံသု။

တေသံ သော ပုတ္တမံသာဟာရော နဝဟိ ကာရဏေဟိ ပဋိကူလတ္တာ နေဝ ဒဝါယ ဟောတိ၊ န မဒါယ၊ န မဏ္ဍနာယ၊ န ဝိဘူသနာယ၊ ကေဝလံ ကန္တာရ- နိတ္ထရဏတ္တာယေဝ ဟောတိ။ ကတမေဟိ နဝဟိ ကာရဏေဟိ ပဋိကူလောတိ စေ? သဇာတိမံသတာယ ဉှတိမံသတာယ ပုတ္တမံသတာယ ပိယပုတ္တမံသတာယ တရုဏမံသတာယ အာမကမံသတာယ အဘောဂမံသတာယ^၁ အလောဏ- တာယ အရူပိတတာယာတိ။ ဧဝံ ဟိ တေ^၂ နဝဟိ ကာရဏေဟိ ပဋိကူလံ တံ ပုတ္တမံသံ ခါဒန္တာ န သာရတ္တာ ဂိဒ္ဓမာနသာ^၃ ဟုတွာ ခါဒိံသု၊ မဇ္ဈတ္တဘာဝေ- ယေဝ ပန နိစ္ဆန္တရာဂပရိဘောဂေ ဌိတာ ခါဒိံသု။ န အဋ္ဌိနာရုစမ္ပနိဿိတဋ္ဌာနာနိ အပနေတွာ ထူလထူလံ ဝရမံသမေဝ ခါဒိံသု၊ ဟတ္ထသမ္ပတ္တံ မံသမေဝ ပန ခါဒိံသု။ န ယာဝဒတ္တံ ကဏ္ဍပုမာဏံ ကတွာ ခါဒိံသု၊ ထောက် ထောက် ပန ဧကဒိဝသံ ယာပနမတ္တမေဝ ခါဒိံသု။ န အညမညံ မစ္ဆရာယန္တာ ခါဒိံသု၊ ဝိဂတမစ္ဆေရမလေန ပန ပရိသုဒ္ဓေနေဝ စေတသာ ခါဒိံသု။ န အညံ ကိဉ္စိ မိဂမံသံ ဝါ မောရမံသာဒိနံ ဝါ အညတရံ ခါဒါမာတိ သမ္ပူဠာ ခါဒိံသု၊ ပိယပုတ္တမံသဘာဝံ ပန ဇာနန္တာဝ ခါဒိံသု။ န “အဟော ဝတ မယံ ပုနပိ ဧဝရူပံ ပုတ္တမံသံ ခါဒေယျာမာ”တိ ပတ္တနံ ကတွာ ခါဒိံသု၊ ပတ္တနံ ပန ဝီတိဝတ္တာဝ ဟုဘွာ ခါဒိံသု။ န “ဧတ္တကံ ကန္တာရေ ခါဒိတွာ အဝသိဋ္ဌံ ကန္တာရံ အတိက္ကမ္မ လောဏမ္ဗိလာဒီဟိ ယောဇေတွာ ခါဒိဿာမာ”တိ သန္ဓိမိံ အကံသု၊ ကန္တာရ- ပရိယောသာနေ ပန “ပုရေ မဟာဇေနော ပဿတိ”တိ ဘူမိယံ ဝါ နိခဏိံသု။

၁-အဂေါရသတာယ (သျှာ)၊ အဂေါရသမံသတာယ (မ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၆-ပိဋေ)

၂-တေဟိ (သျှာ)

၃-ဘိဇ္ဇမာနသာ (သျှာ)

အဂ္ဂိနာ ဝါ ဈာပယိံသု။ န “ကောစိ အညော အမွေ ဝိယ ဧဝရူပံ ပုတ္တမံသံ ခါဒိတုံ န လဘတိ”တိ မာနံ ဝါ ဒပ္ပံ ဝါ အကံသု၊ နိဟတမာနာ ပန နိဟတဒပ္ပါ ဟုတွာ ခါဒိံသု။ “ကိ” ဣမိနာ အလောဏေန အနဗ္ဗိလေန အရူပိတေန ဒုဂ္ဂန္ဓေနာ”တိ န ဟိဋ္ဌေတွာ ခါဒိံသု၊ ဟိဋ္ဌနံ ပန ဝိတိဝတ္တာ ဟုတွာ ခါဒိံသု။ န “တုယံ ဘာဂေါ မယံ ဘာဂေါ တဝ ပုတ္တော မမ ပုတ္တော”တိ အညမညံ အတိမညိံသု။ သမဂ္ဂါ ပန သမ္မောဒမာနာ ဟုတွာ ခါဒိံသု။ ဣမံ နေသံ ဧဝရူပံ နိစ္ဆန္တရာဂါဒိပရိဘောဂံ သမ္ပဿမာနော သတ္တာ ဘိက္ခုသံဃမ္ပိ တံ ကာရဏံ အနုဇာနာပေန္တော တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န တေ ဒဝါယ ဝါ အာဟာရံ အာဟာရေယျုန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒဝါယ ဝါတိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၁ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ ကန္တာရဿာတိ နိတ္တိဏ္ဏာဝသေသဿ ကန္တာရဿ။

ဧဝမေဝ ခေါတိ နဝန္တံ ပါဠိကုလျာနံ ဝသေန ပိယပုတ္တမံသသဒိသော ကတွာ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ကတမေသံ နဝန္တံ? ဂမနပါဠိကုလျတာဒိနံ။ ဂမနပါဠိကုလျတံ ပစ္စဝေက္ခန္တောပိ ဟိ ကဗဠိကာရာဟာရံ ပရိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပရိယေသနပါဠိကုလျတံ ပစ္စဝေက္ခန္တောပိ၊ ပရိဘောဂနိဓာနအာသယပရိပက္ကာပရိပက္ကသမ္ပက္ခဏနိဿန္တပါဠိကုလျတံ ပစ္စဝေက္ခန္တောပိ။ တာနိ ပနေတာနိ ဂမနပါဠိကုလျတာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂ အာဟာရပါဠိကုလျတာနိဒ္ဓေသေ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။ ဣတိ ဣမေသံ နဝန္တံ ပါဠိကုလျာနံ ဝသေန ပုတ္တမံသုပမံ ကတွာ အာဟာရော ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။

ယထာ တေ ဇာယမ္ပတိကာ ပါဠိကုလျံ ပိယပုတ္တမံသံ ခါဒန္တာ န သာရတ္တာ ဂိဒ္ဓမာနဿ ဟုတွာ ခါဒိံသု၊ မဇ္ဈတ္တဘာဝေယေဝ နိစ္ဆန္တရာဂပရိဘောဂေ ဌိတာ ခါဒိံသု၊ ဧဝံ နိစ္ဆန္တရာဂပရိဘောဂံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ ယထာ စ တေ န အဋ္ဌိနာရုစမ္ပနိဿိတံ အပနေတွာ ထူလထူလံ ဝရမံသမေဝ ခါဒိံသု၊ ဟတ္ထသမ္ပတ္တမေဝ ပန ခါဒိံသု၊ ဧဝံ သုက္ခဘတ္တမန္တဗျူဉာဒိနိ^၃ ပိဋ္ဌိဟတ္ထေန အပဋိက္ခိပိတွာ^၄ ဝဋ္ဋကေန ဝိယ ကုက္ကုဋေန ဝိယ စ ဩဓိ^၅ အဒဿေတွာ တတော တတော သပ္ပိမံသာဒိသံသဋ္ဌဝရဘောဇနံယေဝ ဝိစိနိတွာ အဘုဉ္ဇန္တေန သီဟေန ဝိယ သပဒါနံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။

ယထာ စ တေ န ယာဝဒတ္ထံ ကဏ္ဍပုမာဏံ ခါဒိံသု၊ ထောက် ထောက် ပန ဧကေနာဒိဝသံ ယာပနမတ္တမေဝ ခါဒိံသု၊ ဧဝမေဝ အာဟာရဟတ္ထကာဒိဗြာဟ္မဏာနံ အညတရေန ဝိယ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ အဘုဉ္ဇန္တေန စတုန္တံ ပဉ္စန္တံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၀-ပိဋ္ဌေ။	၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၃၆-ပိဋ္ဌေ။
၃-သုက္ခဘတ္တမန္တဗျူဉာဒိနိ (သီ)၊ သုက္ခဘတ္တထမ္ပဗျူဉာဒိနိ (သျှာ)	၄-အပက္ခိပိတွာ (က)

ဝါ အာလောပါနံ ဩကာသံ ဌပေတွာဝ ဓမ္မသေနာပတိနာ ဝိယ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။
သော ကိရ ပဉ္စစက္ကာလီသ ဝဿာနိ တိဋ္ဌမာနော “ပစ္ဆာဘတ္တေ အဓိလုဂ္ဂါရ-
သမုဋ္ဌာပကံ ကတွာ ဧကဒိဝသမ္ပိ အာဟာရံ န အာဟာရေသိ”န္တိ ဝတွာ
သီဟနာဒံ နဒန္တော ဣမံ ဂါထမာဟ—

“စက္ကာရော ပဉ္စ အာလောပေ၊ အဘုတွာ ဥဒကံ ပိဝေ။
အလံ ဖာသုဝိဟာရာယ၊ ပဟိတတ္တဿ ဘိက္ခုနော”တိ ၁။

ယထာ စ တေ န အညမညံ မစ္ဆရာယန္တာ ခါဒိံသု၊ ဝိဂတမလမစ္ဆေရေန ပန
ပရိသုဒ္ဓေနော စေတသာ ခါဒိံသု၊ ဧဝမေဝ ပိဏ္ဏပါတံ လဘိတွာ အမစ္ဆရာ-
ယိတွာ “ဣမံ သဗ္ဗံ ဂဏန္တဿ သဗ္ဗံ ဒဿာမိ၊ ဥပနံ ဂဏန္တဿ ဥပနံ၊ သစေ
ဂဟိတာဝသေသော ဘဝိဿတိ၊ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ”တိ သာရာဏီယဓမ္မေ ၂
ဌိတေနော ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ ယထာ စ တေ န “အညံ ကိဉ္စိ မယံ မိဂမံသံ ဝါ
မောရမံသာဒီနံ ဝါ အညတရံ ခါဒါမာ”တိ သမ္မုဋ္ဌာ ခါဒိံသု၊ ဝိယပုတ္တမံသဘာဝံ
ပန ဇာနန္တာဝ ခါဒိံသု၊ ဧဝမေဝ ပိဏ္ဏပါတံ လဘိတွာ “အဟံ ခါဒါမိ
ဘုဉ္ဇာမိ”တိ အတ္တပလဒ္ဓိသမ္မောဟံ အနုပ္ပါဒေတွာ “ကဗဠိကာရာဟာရော န
ဇာနာတိ ‘စာတုမဟာဘူတိကကာယံ ဝဓေမိ’တိ၊ ကာယောပိ န ဇာနာတိ
‘ကဗဠိကာရာဟာရော မံ ဝဓေတိ’တိ”၊ ဧဝံ သမ္မောဟံ ပဟာယ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။
သတိသမ္ပဇညဝသေနာပိ စေသ အသမ္မုဋ္ဌေနော ဟုတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။

ယထာ စ တေ န “အဟော ဝတ မယံ ပုနပိ ဧဝရူပံ ပုတ္တမံသံ ခါဒေယျာ-
မာ”တိ ပတ္တနံ ကတွာ ခါဒိံသု၊ ပတ္တနံ ပန ဝိတိဝတ္တာဝ ဟုတွာ ခါဒိံသု၊ ဧဝမေဝ
ပဏိတဘောဇနံ လဒ္ဓါ “အဟော ဝတာဟံ သွေပိ ပုနဒိဝသေပိ ဧဝရူပံ
လဘေယျံ”၊ လူခံ ဝါ ပန လဒ္ဓါ “ဟိယျော ဝိယ မေ အဇ္ဇ ပဏိတဘောဇနံ န
လဒ္ဓ”န္တိ ပတ္တနံ ဝါ အနုသောစနံ ဝါ အကတွာ နိတ္တဏှေန—

“အတိတံ နာနုသောစာမိ၊ နပ္ပဇပ္ပါမိနာဂတံ ၃။
ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေမိ၊ တေန ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ”တိ ၄—

ဣမံ ဩဝါဒိ အနုသံရန္တေန “ပစ္စုပ္ပန္နေနော ယာပေဿာမိ”တိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။

ယထာ စ တေ န “တ္ထေကံ ကန္တာရေ ခါဒိတွာ အဝသိဋ္ဌံ ကန္တာရံ
အတိက္ကမ္မ လောဏမ္ဘိလာဒီဟိ ယောဇေတွာ ခါဒိဿာမာ”တိ သန္တိမိ အကံသု၊

၁-၃ ၂-၃၇၃-ပိဋေ ထေရဂါထာယံ။
၃-နပ္ပဇပ္ပါမိနာဂတံ (သီ)

၂-သာရာဏီယဓမ္မ (သီ၊ လျာ)
၄-၃ ၆-၁၅၆-ပိဋေ ဇာတကေ။

ကန္တာရပရိယောသာနေ ပန “ပုရေ မဟာဇနော ပဿတိ”တိ ဘူမိယံ ဝါ နိခဏိံသု၊ အဂ္ဂိနာ ဝါ ဈာပယိံသု၊ ဧဝမေဝ—

“အန္ဓာနမထော ပါနာနံ၊
ခါဒနိယာနံ အထောဝိ ဝတ္ထာနံ။
လဒ္ဓါ န သန္ဓိမိံ ကယိရာ၊
န စ ပရိတ္တသေ တာနိ အလဘမာနော”တိ ၁—

ဣမံ ဩဝါဒံ အနုဿရန္တေန စတူသု ပစ္စယေသု ယံ ယံ လဘတိ၊ တတော တတော အတ္တနော ယာပနမတ္တံ ဂဟေတွာ သေသံ သဗြဟ္မစာရိနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ သန္ဓိမိံ ပရိဝဇ္ဇန္တေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ ယထာ စ တေ န “ကောစိ အညော အမှေ ဝိယ ဧဝရူပံ ပုတ္တမံသံ ခါဒိတုံ န လဘတိ”တိ မာနံ ဝါ ဒပ္ပံ ဝါ အကံသု၊ နိဟတမာနာ ပန နိဟတဒပ္ပါ ဟုတွာ ခါဒိံသု၊ ဧဝမေဝ ပဏိတ-ဘောဇနံ လဘိတွာ “အဟမသ္မိ လဘာစိ စိဝရပိဏ္ဍပါတာဒိန”န္တိ န မာနော ဝါ ဒပ္ပေါ ဝါ ကာတဗ္ဗော။ “နာယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စိဝရာဒိဟေတု၊ အရဟတ္တဟေတု ပနာယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ နိဟတမာနဒပ္ပေနေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။

ယထာ စ တေ “ကိံ ဣမိနာ အလောဏေန အနဗ္ဗိလေန အရူပိတေန ဒုဂ္ဂန္တေနာ”တိ ဟိဋ္ဌေတွာ န ခါဒိံသု၊ ဟိဋ္ဌနံ ပန ဝိတိဝတ္တာ ဟုတွာ ခါဒိံသု၊ ဧဝမေဝ ပိဏ္ဍပါတံ လဘိတွာ “ကိံ ဣမိနာ အဿဂေါဏဘတ္တသဒိသေန လူခေန နိရသေန၊ သုဝါနဒေါဏိယံ တံ ပက္ခိပထာ”တိ ဧဝံ ပိဏ္ဍပါတံ ဝါ၊ “ကော ဣမံ ဘုဉ္ဇိဿတိ၊ ကာကသုနခါဒိနံ ဒေဟိ”တိ ဧဝံ ဒါယကံ ဝါ အဟိဋ္ဌေန္တေန—

“သ ပတ္တပါဏိ ဝိစရန္တော၊ အမူဂေါ မူဂသမ္ပတော။
အပ္ပံ ဒါနံ န ဟိဋ္ဌေယျ၊ ဒါတာရံ နာဝဇာနိယာ”တိ ၂—

ဣမံ ဩဝါဒံ အနုဿရန္တေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ ယထာ စ တေ န “တုယံ ဘာဂေါ၊ မယံ ဘာဂေါ၊ တဝ ပုတ္တော၊ မမ ပုတ္တော”တိ အညမညံ အတိမညိံသု၊ သမဂ္ဂါ ပန သမ္မောဒမာနာ ဟုတွာ ခါဒိံသု၊ ဧဝမေဝ ပိဏ္ဍပါတံ လဘိတွာ ယထာ ဧကစ္စော “ကော တုမှာဒိသာနံ ဒဿတိ နိက္ကာရဏာ ဥမ္မာရေသု ပက္ခလန္တာနံ အာဟိဏ္ဍန္တာနံ ၃၊ ဝိဇာတမာတာပိ ဝေါ ဒါတုဗ္ဗံ န မညတိ၊ မယံ

ပန ဂတဂတဋ္ဌာနေ ပဏီတာနိ စိဝရာဒိနိ လဘာမာ”တိ သီလဝန္တေ သဗြဟ္မစာရီ အတိမညတိ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“သော တေန လဘသက္ကာရသီလောကေန အဘိဘူတော ပရိယာဒိဏ္ဏစိတ္တော အညေ ပေသလေ ဘိက္ခု အတိမညတိ။ တံ ဟိ တဿ ဘိက္ခဝေ မောဃပုရိသဿ ဟောတိ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာ”တိ ၁။

ဧဝံ ကဉ္စိ အနတိမညိတွာ သဗ္ဗေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သဒ္ဓိံ သမဂ္ဂေန သမ္မောဒမာနေန ဟုတွာ ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗံ။

ပရိညာတေတိ ဉာတပရိညာ တိရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာတိ ဣမာဟိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိညာတေ။ ကထံ? ဣမ ဘိက္ခု “ကဗဠိကာရာဟာရော နာမ အယံ သဝတ္ထုကဝသေန ဩဇဋ္ဌမကရူပံ ဟောတိ၊ ဩဇဋ္ဌမကရူပံ ကတ္ထ ပဋိဟညတိ? ဇိဝှိပသာဒေ၊ ဇိဝှိပသာဒေ၊ ကိန္နိဿိတော? စတုမဟာဘူတ-နိဿိတော။ ဣတိ ဩဇဋ္ဌမကံ ဇိဝှိပသာဒေ၊ တဿ ပစ္စယာနိ မဟာဘူတာနိတိ ဣမေ ဓမ္မာ ရူပက္ခန္ဓော နာမ၊ တံ ပရိဂ္ဂဟတော ဥပ္ပန္နာ ဖဿပဉ္စမကာ ဓမ္မာ စက္ကာရော အရူပက္ခန္ဓာ။ ဣတိ သဗ္ဗေပိမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ သင်္ခေပတော နာမရူပမတ္တံ ဟောတိ”တိ ပဇာနာတိ။ သော တေ ဓမ္မေ သရသလက္ခဏတော ဝဝတ္ထပေတွာ တေသံ ပစ္စယံ ပရိယေသန္တော အနုလောမပဋိလောမံ^၂ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ပဿတိ။ ဧတ္တာဝတာနေန ကဗဠိကာရာဟာရမုခေန သပ္ပစ္စယဿ နာမရူပဿ ယာထာ-ဝတော ဒိဋ္ဌတ္တာ ကဗဠိကာရာဟာရော ဉာတပရိညာယ ပရိညာတော ဟောတိ။ သော တဒေဝ သပ္ပစ္စယံ နာမရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ တိဏိ လက္ခဏာနိ အာရောပေတွာ သတ္တန္တံ အနုပဿနာနံ ဝသေန သမ္မသတိ။ ဧတ္တာဝတာနေန သော တိလက္ခဏပဋိဝေခသမ္မသနဉာဏသင်္ခါတာယ တိရဏပရိညာယ ပရိ-ညာတော ဟောတိ။ တသ္မိံယေဝ^၃ နာမရူပေ ဆန္ဒရာဂါဝကမုနေန အနာဂါမိ-မဂ္ဂေန ပရိဇာနတာ ပဟာနပရိညာယ ပရိညာတော ဟောတိတိ။

ပဉ္စကာမဂုဏီကောတိ ပဉ္စကာမဂုဏသမ္ဘဝေါ ရာဂေါ ပရိညာတော ဟောတိ။ ဧတ္ထ ပန တိဿော ပရိညာ ဧကပရိညာ သဗ္ဗပရိညာ မူလပရိညာတိ။ ကတမာ **ဧကပရိညာ**? ယော ဘိက္ခု ဇိဝှိဒ္ဓါရေ ဧကရသတဏှံ ပရိဇာနာတိ၊ တေန ပဉ္စကာမဂုဏီကော ရာဂေါ ပရိညာတောဝံ ဟောတိတိ။ ကသ္မာ? တဿာယေဝ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ သာယေဝ ဟိ တဏှာ စက္ခါဒ္ဓါရေ ဥပ္ပန္နာ

ရူပရာဂေါ နာမ ဟောတိ၊ သောတဒ္ဓါရာဒီသု ဥပ္ပန္နာ သဒ္ဓရာဂါဒယော။ ဣတိ ယထာ ဧကဿေဝ စောရဿ ပဉ္စမဂ္ဂေ ဟနတော ဧကသ္မိံ မဂ္ဂေ ဂဟေတွာ သီသေ ဆိန္ဓေ ပဉ္စပိ မဂ္ဂါ ခေမာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ဇိဝ္ဗါဒ္ဓါရေ ရသတဏှာယ ပရိညာတာယ ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ပရိညာတော ဟောတိတိ အယံ ဧကပရိညာ နာမ။

ကတမာ သဗ္ဗပရိညာ? ပတ္တေ ပက္ခိတ္တပိဏ္ဍပါတသ္မိံ ဟိ ဧကသ္မိံယေဝ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂေါ လဗ္ဘတိ။ ကထံ? ပရိသုဒ္ဓံ တာဝဿ ဝဏ္ဏံ ဩလောက-ယတော ရူပရာဂေါဟောတိ၊ ဥဏှေ သပ္ပိမ္ပိ တတ္ထ အာသိဉ္စန္တေ ပဋပဋ္ဌာတိသဒ္ဓေါ ဥဋ္ဌဟတိ၊ တထာရူပံ ခါဒနီယံ ဝါ ခါဒန္တဿ မုရုမုရုတိ သဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ အဿာဒယတော သဒ္ဓရာဂေါ။ ဇီရကာဒိဝသဂန္ဓံ အဿာဒေန္တဿ ဂန္ဓရာဂေါ၊ သာဒုရသဝသေန ရသရာဂေါ။ မုဒုဘောဇနံ ဖဿဝန္တန္တိ အဿာဒယတော ဖောဋ္ဌဗ္ဗရာဂေါ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ အာဟာရေ သတိသမ္ပဇညေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ နိစ္ဆန္တရာဂပရိဘောဂေန ပရိဘုတ္တေ သဗ္ဗောပိ သော ပရိညာတော ဟောတိတိ အယံ သဗ္ဗပရိညာ နာမ။

ကတမာ မူလပရိညာ? ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂဿ ဟိ ကဗဠိကာရာဟာရော မူလံ။ ကသ္မာ? တသ္မိံ သတိ တဿုပ္ပတ္တိတော။ မြာဟ္မဏတိဿဘယေ ကိရ ဒ္ဓါဒသ ဝဿာနိ ဇာယမ္ပတိကာနံ ဥပနိဇ္ဈာနစိတ္တံ နာမ နာဟောသိ။ ကသ္မာ? အာဟာရမန္တတာယ။ ဘယေ ပန ဂူပသန္တေ ယောဇနသတိကော တမ္ပပဏ္ဍိ-ဒီပေါ ဒါရကာနံ ဇာဘမင်္ဂလေဟိ ဧကမင်္ဂလော အဟောသိ။ ဣတိ မူလဘူတေ အာဟာရေ ပရိညာတေ ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ပရိညာတောဝ ဟောတိတိ အယံ မူလပရိညာ နာမ။

နတ္ထိ တံ သံယောဇနန္တိ တေန ရာဂေန သဒ္ဓိံ ပဟာနေကဋ္ဌတာယ ပဟိနတ္တာ နတ္ထိ။ ဧဝမယံ ဒေသနာ ယာဝ အနာဂါမိမဂ္ဂါ ကထိတာ။ “ဧတ္တကေန ပန မာ ဝေါသာနံ အာပဇ္ဇိံသူ”တိ ဧတေသံယေဝ ရူပါဒိနံ ဝသေန ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ ယာဝ အရဟတ္တာ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ ။ပဋ္ဌမာဟာရော နိဋ္ဌိတော။

ဒုတိယေ နိစ္စဗ္ဗာဘိ ခုရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သိင်္ဂမူလာ သကလသရီရတော ဥဒ္ဓါလိတစမ္မာ ကိံသုကရာသိဝဏ္ဏာ။ ကသ္မာ ပန အညံ ဟတ္ထိအဿဂေါဏာဒိ-
ဥပမံ အဂဟေတွာ နိစ္စမ္မဂါဝုပမာ ဂဟိတာတိ? တိတိက္ခိတုံ အသမတ္ထဘာဝ-
ဒိပနတ္ထံ။ မာတုဂါမော ဟိ ဥပ္ပန္နံ ဒုက္ခဝေဒနံ တိတိက္ခိတုံ အဓိဝါသေတုံ န
သက္ကောတိ၊ ဧဝမေဝ ဖဿာဟာရော အဗလော ဒုဗ္ဗလောတိ ဒဿနတ္ထံ
သဒိသမေဝ ဥပမံ အာဟရိ။ ကုဋန္တိ သိလကုဋာဒိနံ အညတရံ။ ကုဋနိဿိတာ
ပါဏာ နာမ ဥဏ္ဏနာဘိသရဗုဗ္ဗသိကာဒယော။ ရုက္ခနိဿိတာတိ ဥစ္စာလိင်္ဂ-
ပါဏကာဒယော။ ဥဒကနိဿိတာတိ မစ္ဆသုံသုမာရာဒယော။ အာကာသ-
နိဿိတာတိ ခုံသမကသကာကကုလလာဒယော။ ခါဒေယျုန္တိ လုပ္ပိတွာ
ခါဒေယျု။ သာတသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ တံဘံဌာနသန္ဓိဿယမူလိကံ ပါဏခါဒန-
ဘယံ သမ္ပဿမာနာ နေဝ အတ္တနော သက္ကာရသမ္မာနံ, န ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပသရီရ-
သမ္မာဟနဥဏ္ဏောဒကာနိ ဣစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု ဖဿာဟာရမူလကံ
ကိုလေသပါဏကခါဒနဘယံ သမ္ပဿမာနော တေဘူမကဖဿေန အနတ္ထိ-
ကော ဟောတိ။

ဖဿေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ ပရိညာတေတိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိညာတေ။
ဣဓာပိ တိဿော ပရိညာ။ တတ္ထ “ဖဿော သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ
ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တေသံ
ဝတ္ထာရမ္ပဏာနိ ရူပက္ခန္ဓော”တိ ဧဝံ သပ္ပစ္စယဿ နာမရူပဿ ယာထာဝတော
ဒဿနံ ဉာတပရိညာ။ တတ္ထေဝ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သတ္တန္တံ
အနုပဿနာနံ ဝသေန အနိစ္စာဒိတော တုလနံ တိရဏပရိညာ။ တသ္မိံယေဝ
ပန နာမရူပေ ဆန္ဒရာဂနိက္ကမုနော အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ပဟာနပရိညာ။ တိဿော
ဝေဒနာတိ ဧဝံ ဖဿာဟာရေ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိညာတေ တိဿော
ဝေဒနာ ပရိညာတာဝ ဟောန္တိ တမ္ဗုလကတ္တာ တံသမ္ပယုတ္တတ္တာ စ။ ဣတိ
ဖဿာဟာရဝသေန ဒေသနာ ယာဝ အရဟတ္တာ ကထိတာ။ ။ဒုတိယာ-
ဟာရော။

တတိယေ အင်္ဂါရကာယူတိ အင်္ဂါရာနံ ကာသု။ ကာယူတိ ရာသိပိ ဝုစ္စတိ
အာဝါဠောပိ။

“အင်္ဂါရကာသုံ အပရေ ဖုဏန္တိ၊
 နရာ ရုဒန္တာ ပရိဒမုဂတ္တာ။
 ဘယံ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသ္မာ၊
 ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ”တိ ၂—

ဧတ္ထ ရာသိ “ကာသု”တိ ဝုတ္တော။

“ကိန္တု သန္တရမာနောဝ၊ ကာသုံ ခနသိ သာရထိ”တိ ၃—

ဧတ္ထ အာဝါဠော။ ဣဓာပိ အယမေဝ အဓိပ္ပေတော။ သာမိကပေါရိသာတိ အတိရေကပေါရိသာပဉ္စရတနပ္ပမာဏာ။ ဝိတစ္ဆိကာနံ ဝိတရူမာနန္တိ ဧတေနဿ မဟာပရိဋ္ဌာဟတံ ဒဿေတိ။ ဇာလာယ ဝါ ဟိ ရူမေ ဝါ သတိ ဝါတော ၄ သမုဋ္ဌာတိ၊ ပရိဋ္ဌာဟော မဟာ န ဟောတိ၊ တဒဘာဝေ ဝါတာဘာဝတော ပရိဋ္ဌာဟော မဟာ ဟောတိ။ အာရကာဝဿာတိ ဒူရေယေဝ ဘဝေယျ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပမ္ဘသံသန္ဓနံ—အင်္ဂါရကာသု ဝိယ ဟိ တေဘူမကဝဋ် ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဇီဝိတုကာမော ပုရိသော ဝိယ ဝဋ်နိဿိတော ဗာလပုထုဇ္ဇနော။ ဒွေ ဗလဝန္တော ပုရိသာ ဝိယ ကုသလာကုသလကမ္ဘံ။ တေသံ တံ ပုရိသံ နာနာဗာဟာသု ဂဟေတွာ အင်္ဂါရကာသုံ ဥပကမုနကာလော ဝိယ ပုထုဇ္ဇနဿ ကမ္ဘာယူဟနကာလော။ ကမ္ဘံ ဟိ အာယူဟိယမာနမေဝ ပဋိသန္တိ အာကမုတိ နာမ။ အင်္ဂါရကာသုနိဒါနံ ဒုက္ခံ ဝိယ ကမ္ဘနိဒါနံ ဝဋ်ဒုက္ခံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပရိညာတေတိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိညာတေ။ ပရိညာယောဇနာ ပနေတ္ထ ဖဿေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တိဿော တဏှာတိ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာတိ ဣမာ ပရိညာတာ ဟောန္တိ။ ကသ္မာ? တဏှာမူလ-ကတ္တာ မနောသဉ္စေတနာယ။ န ဟိ ဟေတုမ္ပိ အပ္ပဟိနေ ဖလံ ပဟိယတိ။ ဣတိ မနောသဉ္စေတနာဟာရဝသေနပိ ယာဝ အရဟတ္တာ ဒေသနာ ကထိတာ။ ။တတိယာဟာရော။

စတုတ္ထေ အာရုစာရိန္တိ ပါပစာရိံ ဒေါသကာရကံ။ ကထံ သော ပုရိသောတိ သော ပုရိသော ကထံဘူတော၊ ကိံ ယာပေတိ၊ န ယာပေတိတိ ပုစ္ဆတိ။ တထေဝ ဒေဝ ဇီဝတိတိ ယထာ ပုဗ္ဗေ၊ ဣဒါနိပိ တထေဝ ဇီဝတိ။

၁-ထုနန္တိ (သျှာ)၊ ပုနန္တိ (က)
 ၃-ဒု ၆-၁၄၉-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဒု ၆-၁၀၉-ပိဋ္ဌေ ဇာတကေ။
 ၄-ပရိဋ္ဌာဟော မဟာဝါတော (သျှာ)

ဝေမေဝ ခေါ်တိ ဣဓာပိ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္တနံ—ရာဇာ ဝိယ ဟိ ကမ္မံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အာဂုစာရိ ပုရိသော ဝိယ ဝဋ္ဋသန္တိဿိတော ဗာလပုထုဇ္ဇနော၊ တိဏိ သတ္တိသတာနိ ဝိယ ပဋိသန္တိဝိညာဏံ၊ အာဂုစာရိ ပုရိသံ “တိဟိ သတ္တိသတေဟိ ဟနထာ”တိ ရညာ အာဏတ္တကာလော ဝိယ ကမ္မရညာ ဝဋ္ဋသန္တိဿိတပုထုဇ္ဇနံ ဂဟေတွာ ပဋိသန္တိယံ ပက္ခိပနကာလော။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ တိဏိ သတ္တိသတာနိ ဝိယ ပဋိသန္တိဝိညာဏံ၊ သတ္တိသု ပန ဒုက္ခံ နတ္ထိ၊ သတ္တိဟိ ပဟဋ္ဌဝဏမူလကံ^၁ ဒုက္ခံ၊ ဝေမေဝ ပဋိသန္တိယမ္ပိ ဒုက္ခံ နတ္ထိ၊ ဒိန္နာယ ပန ပဋိသန္တိယာ ပဝတ္ထေ ဝိပါကဒုက္ခံ သတ္တိပဟဋ္ဌဝဏမူလကံ ဒုက္ခံ^၂ ဝိယ ဟောတိ။

ပရိညာဓေတိ တိဟေဝ ပရိညာဟိ ပရိညာဓေ။ ဣဓာပိ ပရိညာယောဇနာ ဖဿာဟာရေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နာမရူပန္တိ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ ဝိညာဏသ္မိံ ဟိ ပရိညာဓေ တံ ပရိညာတမေဝ ဟောတိ တမ္မုလကတ္တာ သဟုပ္ပန္နတ္တာ စ။ ဣတိ ဝိညာဏာဟာရဝသေနပိ ယာဝ အရဟတ္တာ ဒေသနာ ကထိတာတိ။ ။စတုတ္ထာဟာရော။ ။တတိယံ။

၄-အတ္ထိရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ စတုတ္ထေ ရာဂေါတိအာဒိနိ လောဘဿေဝ နာမာနိ။ သော ဟိ ရဉ္စနဝသေန ရာဂေါ၊ နန္ဒနဝသေန နန္ဒိ၊ တဏှာယနဝသေန တဏှာတိ ဝုစ္စတိ။ ပတိဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရုဋ္ဌန္တိ ကမ္မံ ဇဝါပေတွာ^၃ ပဋိသန္တိအာကမုနသမတ္တတာယ ပတိဋ္ဌိတဉ္စေဝ ဝိရုဋ္ဌဉ္စ။ ယတ္ထာတိ တေဘူမကဝဋ္ဌေ ဘုမ္မံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဝါ ပုရိမပုရိမပဒေ ဧတံ ဘုမ္မံ။ အတ္ထိ တတ္ထ သင်္ခါရာနံ ဝုဒ္ဓိတိ ဣဒံ ဣမသ္မိံ ဝိပါကဝဋ္ဌေ ဌိတဿ အာယတိဝဋ္ဌဟေတုကေ သင်္ခါရေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ အတ္ထိ အာယတိံ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိတိ ယသ္မိံ ဌာနေ အာယတိံ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ အတ္ထိ။

ဝေမေဝ ခေါ်တိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္တနံ—ရဇကစိတ္တကာရာ ဝိယ ဟိ သဟကမ္မသမ္ဘာရံ ကမ္မံ၊ ဖလကဘိတ္တိဒုဿပဋ္ဌာ ဝိယ တေဘူမကဝဋ္ဌံ။ ယထာ ရဇကစိတ္တကာရာ ပရိသုဒ္ဓေသု ဖလကာဒိသု ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဝေမေဝ သသမ္ဘာရကကမ္မံ ဘဝေသု ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ တတ္ထ ယထာ အကုသလေန စိတ္တကာရေန သမုဋ္ဌာပိတံ ရူပံ ဝိရူပံ ဟောတိ ဒုဿဣတံ အမနာပံ၊ ဝေမေဝ

၁-ပဟဋ္ဌဝဏမူလ (သျှာ)
 ၂-သတ္တိဟိ ပဟတဝဏမူလဒုက္ခံ (သျှာ)၊ သတ္တိပဟဋ္ဌဝဏမူလ ခေဒံ ဒုက္ခံ (က)
 ၃-ဇိရာပေတွာ (သျှာ)

ကေစ္စော ကမ္မံ ကရောန္တော ဉာဏဝိပုယုတ္တေန စိတ္တေန ကရောတိ၊ တံ ကမ္မံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တံ စက္ခာဒိနံ သမ္ပတ္တိံ အဒတွာ ဒုဗ္ဗဏှံ ဒုဿဏှိတံ^၁ မာတာပိတု-
နမ္ပိ အမနာပံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ယထာ ပန ကုသလေန စိတ္တကာရေန
သမုဋ္ဌာပိတံ ရူပံ သုရူပံ ဟောတိ သုဿဏှိတံ မနာပံ၊ ဧဝမေဝ ကေစ္စော ကမ္မံ
ကရောန္တော ဉာဏသမ္ပယုတ္တေန စိတ္တေန ကရောတိ၊ တံ ကမ္မံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တံ
စက္ခာဒိနံ သမ္ပတ္တိံ ဒတွာ သုဝဏှံ သုဿဏှိတံ အလင်္ကတပဋိယတ္တံ ဝိယ ရူပံ
သမုဋ္ဌာပေတိ။

ဧတ္ထ စ အာဟာရံ ဝိညာဏေန သဒ္ဓိံ သဒ္ဓိပိတွာ အာဟာရနာမရူပါနံ
အန္တရေ ဧကော သန္တိ၊ ဝိပါကဝိမိံ နာမရူပေန သဒ္ဓိပိတွာ နာမရူပသင်္ခါရာနံ
အန္တရေ ဧကော သန္တိ၊ သင်္ခါရာနဉ္စ အာယတိဘဝဿ စ အန္တရေ ဧကော
သန္တိတိ ဝေဒိတဗျော။

ဣဒ္ဓာဂါရန္တိ ဧကကဏှိကံ ဂါဟာပေတွာ^၂ ကတံ အဂါရံ။ ဣဒ္ဓာဂါရ-
သာလာတိ ဒွေ ကဏှိကေ ဂဟေတွာ ကတသာလာ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ
ဒိဏာသဝဿ ကမ္မံ သူရိယရသ္မိသမံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သူရိယရသ္မိ ပန အတ္ထိ၊ သာ
ကေဝလံ ပတိဋ္ဌာယ အဘာဝေန အပ္ပတိဋ္ဌာ နာမ ဇာတာ၊ ဒိဏာသဝဿ ကမ္မံ
နတ္ထိတာယ ဧဝ အပ္ပတိဋ္ဌံ။ တဿ ဟိ ကာယာဒယော အတ္ထိ၊ တေဟိ ပန
ကတကမ္မံ ကုသလာကုသလံ နာမ န ဟောတိ၊ ကိရိယမတ္ထေ ဌတွာ အဝိပါကံ
ဟောတိ။ ဧဝဿ ကမ္မံ နတ္ထိတာယ ဧဝ အပ္ပတိဋ္ဌံ နာမ ဇာတန္တိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-နိဂရုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ပဉ္စမေ နာမရူပေ ခေါ သတိ ဝိညာဏန္တိ ဧတ္ထ “သင်္ခါရေသု သတိ
ဝိညာဏ”န္တိ စ “အဝိဇ္ဇာယ သတိ သင်္ခါရာ”တိ စ ဝတ္တဗ္ဗံ ဘဝေယျ၊ တဒုဘယမ္ပိ
န ဝုတ္တံ။ ကဿော? အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဟိ တတိယော ဘဝေါ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ^၃
အယံ ဝိပဿနာ န ဃဋီယတိ။ မဟာပုရိသော ဟိ ပစ္စုပ္ပန္တပဉ္စဝေါကာရဝသေန
အဘိနိဝိဋ္ဌောတိ။

နန စ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရေသု အဒိဋ္ဌေသု န သက္ကာ ဗုဒ္ဓေန ဘဝိတုန္တိ။
သစ္စံ န သက္ကာ၊ ဣမိနာ ပန တေ ဘဝဥပါဒါနတဏှာဝသေန ဒိဋ္ဌာဝ။
တဿာ ယထာ နာမ ဂေါဓံ အနုဗန္ဓန္တော ပုရိသော တံ ကူပံ ပဝိဋ္ဌံ ဒိဿာ
ဩတာရေတွာ? ပဝိဋ္ဌဋ္ဌာနံ ခဏိတွာ ဂေါဓံ ဂဟေတွာ ပက္ကမေယျ၊ န ပရဘာဂံ

၁-ဒုဿဏှာနံ (သီ) ၂-ဂဟေတွာ (သျှာ) ၃-ဩတရိတွာ (သီ)

ခနေယျ၊ ကသွာ? ကဿစိ နတ္ထိတာယ။ ဧဝံ မဟာပုရိသောပိ ဂေါဓံ အနု-
ဗန္ဓန္တော ပုရိသော ဝိယ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိဿိန္တော ဇရာမရဏတော ပဋ္ဌာယ
“ဣမဿ အယံ ပစ္စယော၊ ဣမဿ အယံ ပစ္စယော”တိ ပရိယေသန္တော ယာဝ
နာမရူပဓမ္မာနံ ပစ္စယံ ဒိသွာ တဿပိ ပစ္စယံ ပရိယေသန္တော ဝိညာဏမေဝ
အဒ္ဓဿ။ တတော “ဧတ္တကော^၁ ပဉ္စဝေါကာရဘဝဝသေန သမ္ပသနစာရေ”တိ၊
ဝိပဿနံ ပဋိနိဝတ္တေသိ၊ ပရတော တုစ္ဆကူပဿ အဘိန္နဋ္ဌာနံ^၂ ဝိယ အဝိဇ္ဇာ-
သင်္ခါရဒွယံ အတ္ထိ၊ တဒေတံ ဟေဋ္ဌာ ဝိပဿနာယ ဂဟိတတ္တာ ပါဋိယေက္ကံ
သမ္ပသနူပဂံ န ဟောတိတိ န အဂ္ဂဟေသိ။

ပစ္စုဒ္ဓါဝတ္တတိတိ ပဋိနိဝတ္တတိ။ ကတမံ ပနေတ္ထ ဝိညာဏံ ပစ္စုဒ္ဓါဝတ္တတိတိ?
ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမ္ပိ ဝိပဿနာဝိညာဏမ္ပိ^၃။ တတ္ထ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ ပစ္စယတော
ပဋိနိဝတ္တတိ၊ ဝိပဿနာဝိညာဏံ^၄ အာရမ္မဏတော။ ဥဘယမ္ပိ နာမရူပံ
နာတိက္ကမတိ၊ နာမရူပတော ပရံ န ဂစ္ဆတိ။ **တ္ထောဝတာ ဇာယေထ ဝါတိ-**
အာဒိသု ဝိညာဏေ နာမရူပဿ ပစ္စယေ ဟောန္တေ၊ နာမရူပေ ဝိညာဏဿ
ပစ္စယေ ဟောန္တေ၊ ဒွိသုပိ အညမညပစ္စယေသု ဟောန္တေသု ဧတ္တကေန ဇာယေထ
ဝါ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ။ ဣတော ဟိ ပရံ ကိမညံ ဇာယေထ ဝါ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ၊
နန ဧတဒေဝ ဇာယတိ စ ဥပပဇ္ဇတိ စာတိ။

ဧဝံ သဒ္ဓိံ အပရာပရစုတိပဋိသန္ဓိဟိ ပဉ္စ ပဒါနိ ဒဿေတွာ ပုန တံ
တ္ထောဝတာတိ ဝုတ္တမတ္ထံ နိယျာတေန္တော **ယဒိဒံ နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊**
ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝတွာ တတော ပရံ အနုလောမပစ္စယာကာရ-
ဝသေန ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပမူလကံ အာယတိဇရာမရဏံ ဒဿေတုံ
နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနန္တိအာဒိမာဟ။

အဉ္ဇသန္တိ မဂ္ဂဿေဝ ဝေဝစနံ။ **ဥဒ္ဓါပန္တိ** အာပတော ဥဂ္ဂတတ္တာ
ဥဒ္ဓါပန္တိ^၆ လဒ္ဓဝေါဟာရေန ပါကာရဝတ္ထုနာ သမန္နာဂတံ။ **ရမဏီယန္တိ**
သမန္တာ စတုန္တံ ဒွါရာနံ အပ္ပန္နရေ စ နာနာဘဏ္ဍာနံ သမ္ပတ္တိယာ ရမဏီယံ။
မာပေဟိတိ မဟာဇနံ ပေသေတွာ ဝါသံ ကာရေဟိ။ **မာပေယျာတိ** ဝါသံ
ကောရေယျ။ ကာရေန္တော စ ပဌမံ အဋ္ဌာရသ မနဿကောဋိယော ပေသေတွာ
“သမ္ပုဏ္ဏ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “န တာဝ သမ္ပုဏ္ဏ”န္တိ ဝုတ္တေ အပရာနိ ပဉ္စကုလာနိ
ပေသေယျ။ ပုန ပုစ္ဆိတွာ “န တာဝ သမ္ပုဏ္ဏ”န္တိ ဝုတ္တေ အပရာနိ ပဉ္စပညာသ-
ကုလာနိ ပေသေယျ။ ပုန ပုစ္ဆိတွာ “န တာဝ သမ္ပုဏ္ဏ”န္တိ ဝုတ္တေ အပရာနိ

၁-ဧတ္တကေ (က) ၂-သမ္ပသနံ ကရောတိ (က) ၃-အဘိန္နဋ္ဌာနံ (သီ)၊ အဘိန္နဋ္ဌာနံ (သျှာ)
၄-ဝိပဿနာဉာဏမ္ပိ (သီ) ၅-ဝိပဿနာဉာဏံ (သီ) ၆-ဥဒ္ဓါပန္တိ (သီ)

တိံသ ကုလာနိ ပေသေယျ။ ပုန ပုစ္ဆိတွာ “န တာဝ သမ္ပုဏ္ဏ” နှိ ဝုတ္တေ အပရံ ကုလသဟဿံ ပေသေယျ။ ပုန ပုစ္ဆိတွာ “န တာဝ သမ္ပုဏ္ဏ” နှိ ဝုတ္တေ အပရာနိ ကောဒသနဟုတာနိ ကုလာနိ ပေသေယျ။ ပုန ပုစ္ဆိတွာ “န တာဝ သမ္ပုဏ္ဏ” နှိ ဝုတ္တေ အပရာနိ စတုရာသီတိကုလသဟဿာနိ ပေသေယျ။ ပုန “သမ္ပုဏ္ဏ” နှိ ပုစ္ဆိတေ “မဟာရာဇေ ကိ” ဝဒေသိ၊ မဟန္တံ နဂရံ အသမ္ဘာဓံ၊ ဣမိနာ နယေန ကုလာနိ ပေသေတွာ န သက္ကာ ပူရေတုံ၊ ဘေရိံ ပန စရာပေတွာ ‘အမှာကံ နဂရံ ဣမာယ စ ဣမာယ စ သမ္ပတ္တိယာ သမ္ပန္တံ၊ ယေ တတ္ထ ဝသိတုကာမာ၊ ယထာသုခံ ဂစ္ဆန္တု၊ ဣမဉ္ဇိမဉ္ဇေ ပရိဟာရံ လဘိဿန္တိ’ တိ နဂရဿ စေဝ ဝဏ္ဏံ လောကဿ စ ပရိဟာရလဘံ ဘောသာပေထာ” တိ ဝဒေယျ။ သော ဧဝံ ကရေယျ။ တတော မနုဿာ နဂရဂုဏဉ္စေဝ ပရိဟာရလဘာဉ္စေ သုဘွာ သဗ္ဗဒိသာဟိ သမောသရိတွာ နဂရံ ပူရေယျ။ တံ အပရေန သမယေန ဣဒ္ဓဉ္စေဝ အဿ ဖိတဉ္စေ။ တံ သန္ဓာယ တဒဿ နဂရံ အပရေန သမယေန ဣဒ္ဓဉ္စေဝ ဖိတဉ္စေတိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဣဒ္ဓန္တိ သမိဒ္ဓံ သုဘိက္ခံ။ ဖိတန္တိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိဟိ ပုပ္ဖိတံ။ ဗဟုဇညန္တိ ဗဟုဟိ ဉာတဗ္ဗံ၊ ဗဟုဇနာနံ ဟိတံ ဝါ။ “ဗဟုဇန” နှိပိ ပါဌော။ အာကိဏ္ဏမနုဿန္တိ မနုဿေဟိ အာကိဏ္ဏံ နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌံ။ ပုဗ္ဗိဝေပုလ္လပုတ္တန္တိ ပုဗ္ဗိပုတ္တဉ္စေဝ ဝေပုလ္လပုတ္တဉ္စေ၊ သေဋ္ဌဘာဝဉ္စေဝ ဝိပုလဘာဝဉ္စေ ပတ္တံ၊ ဒသသဟဿစက္ကဝါဌေ အဂ္ဂနဂရံ ဇာတန္တိ အတ္ထော။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထဇုဒံ ဩပမ္မသံသန္ဓနံ—အရညပဝနေ စရမာနပုရိသော ဝိယ ဟိ ဒီပင်္ဂရပါဒမူလတော ပဋ္ဌာယ ပါရမိယော ပူရယမာနော မဟာပုရိသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တဿ ပုရိသဿ ပုဗ္ဗကေဟိ မနုဿေဟိ အနုယာတမဂ္ဂဒဿနံ ဝိယ မဟာသတ္တဿ အနုပုဗ္ဗေန ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ ဝိပဿနာမဂ္ဂဿ ဒဿနံ၊ ပုရိသဿ တံ ကေပဒိကမဂ္ဂံ အနုဂစ္ဆတော အပရဘာဂေ မဟာမဂ္ဂဒဿနံ ဝိယ မဟာသတ္တဿ ဥပရိဝိပဿနာယ စိဏ္ဏန္တေ လောကုတ္တရမဂ္ဂဒဿနံ၊ ပုရိသဿ တေနေဝ မဂ္ဂေန ဂစ္ဆတော ပူရတော နဂရဒဿနံ ဝိယ တထာဂတဿ နိဗ္ဗာနနဂရဒဿနံ၊ ဗဟိနဂရံ ပနေတ္ထ အညေန ဒိဋ္ဌံ၊ အညေန မနုဿဝါသံ ကတံ၊ နိဗ္ဗာနနဂရံ သတ္တာ သယမေဝ ပဿိ၊ သယံ ဝါသမကာသိ။ တဿ ပုရိသဿ စတုန္တံ ဒွါရာနံ ဒိဋ္ဌကာလော ဝိယ တထာဂတဿ စတုန္တံ မဂ္ဂါနံ ဒိဋ္ဌကာလော၊ တဿ စတုဟိ ဒွါရေဟိ နဂရံ ပဝိဋ္ဌကာလော ဝိယ တထာဂတဿ စတုဟိ

မဂ္ဂေဟိ နိဗ္ဗာနံ ပဝိဋ္ဌကာလော၊ တဿ နဂရဗ္ဗန္တရေ ဘဏ္ဍဝဝတ္ထာနကာလော၊
 ဝိယ တထာဂတဿ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန ပရောပဏ္ဏာသကုသလဓမ္မဝဝတ္ထာန-
 ကာလော။ နဂရဿ အဂါရကရဏတ္ထံ^၁ ကုလပရိယေသနကာလော ဝိယ သတ္ထု၊
 ဖလသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ဝေနေယျသတ္တေ ဝေါလောကနကာလော၊ တေန
 ပုရိသေန ယာစိတဿ ရညော ဧကံ မဟာကုဋုမ္ဘိကံ ဒိဋ္ဌကာလော ဝိယ မဟာ-
 မြဟ္မနာ ယာစိတဿ ဘဂဝတော အညာသိကောဏ္ဍညတ္ထေရံ ဒိဋ္ဌကာလော၊
 ရညော မဟာကုဋုမ္ဘိကံ ပက္ခောသာပေတွာ “နဂရဝါသံ ကရေဟိ”တိ
 ပဟိတကာလော ဝိယ ဘဂဝတော ဧကသ္မိံ^၂ ပစ္စာဘတ္တေ အဋ္ဌာရသယောဇနမဂ္ဂံ
 ဂန္ဓာ အာသာဠိပုဏ္ဏမဒိဝသေ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနံ ပဝိသိတွာ ထေရံ
 ကာယသက္ခိံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသိတကာလော၊ မဟာကုဋုမ္ဘိကေန အဋ္ဌာရသ
 ပုရိသကောဋိယော ဂဟေတွာ နဂရံ အဇ္ဈာဝုဋ္ဌကာလော ဝိယ တထာဂတေန
 ဓမ္မစက္ကေ ပဝတ္တိတေ ထေရဿ အဋ္ဌာရသဟိ မြဟ္မကောဋိဟိ သဒ္ဓိံ သောတာ-
 ပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတကာလော၊ ဧဝံ နိဗ္ဗာနနဂရံ ပဌမံ အာဝါသိတံ၊ တတော
 သမ္ဗုဏ္ဏံ နဂရန္တိ ပုစ္ဆိတွာ န တာဝါတိ ဝုတ္တေ ပဉ္စ ကုလာနိ အာဒိံ ကတွာ
 ယာဝ စတုရာသီတိကုလသဟဿပေသနံ ဝိယ တထာဂတဿ ပဉ္စမဒိဝသတော
 ပဋ္ဌာယ အနတ္တလက္ခဏသုတ္တာဒီနိ ဒေသေတွာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ အာဒိံ ကတွာ
 ယသပမုခါပဉ္စပဏ္ဏာသကုလပုတ္တာ၊တိံသ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ၊သဟဿပုရာဏဇဋ္ဌိလာ၊
 ဗိမ္ဗိသာရပမုခါနိ ကောဒသပုရိသနဟုတာနိ၊ တိရောကုန္ဓာနမောဒနေ စတု-
 ရာသီတိသဟဿာနီတိ ဧတ္တကဿ ဇနဿ အရိယမဂ္ဂံ ဩတာရေတွာ နိဗ္ဗာန-
 နဂရံ ပေသိတကာလော၊ အထ တေန နယေန နဂရေ အပူရိယမာနေ ဘေရိံ^၃
 စရာပေတွာ နဂရဿ ဝဏ္ဏဃောသနံ ကုလာနံ ပရိဟာရလာဘဃောသနံ
 ဝိယ စ မာသဿ အဋ္ဌ ဒိဝသေ တတ္ထ တတ္ထ နိသိဒိတွာ ဓမ္မကထိကာနံ
 နိဗ္ဗာနဝဏ္ဏဿ စေဝ နိဗ္ဗာနပုတ္တာနံ ဇာတိကန္တာရာဒိနိတ္တရဏာနိသံသဿ စ
 ဃောသနံ၊ တတော သဗ္ဗဒိသာဟိ အာဂန္ဓာ မနုဿာနံ နဂရသမောသရဏံ
 ဝိယ တတ္ထ တတ္ထ ဓမ္မကထံ သုတွာ တတော တတော နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အာဒိံ
 ကတွာ အနုလောမပဋိပဒိ ပဋိပန္နာနံ အပရိမာဏာနံ ကုလပုတ္တာနံ နိဗ္ဗာန-
 သမောသရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပုရာဏံ မဂ္ဂန္တိ အရိယံ အဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂံ။ အယံ ဟိ အရိယမဂ္ဂေါ ပဝါရဏသုတ္တေ^၂
 အဝတ္တမာနကဋ္ဌေန “အနုပုန္ဓမဂ္ဂေါ”တိ ဝုတ္တော၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အဝဋ္ဌဇနဋ္ဌေန
 “ပုရာဏမဂ္ဂေါ”တိ။ မြဟ္မစရိယန္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ သကလသာသနံ။ ဣဒ္ဓန္တိ

၁-အာဝါသကရဏတ္ထံ (သျှာ) ၂-သံ ၁-၁၉ ၂-ပိဋေ။

ဈာနဿာဒေန သမိဒ္ဓံ သုဘိက္ခံ။ ဖီတန္တိ အဘိညာဘရဏေဟိ^၁ ပုပ္ဖိတံ။
 ဝိတ္တာရိကန္တိ ဝိတ္တိဏ္ဏံ။ ဗဟုဇေညန္တိ ဗဟုဇနဝိညေယျံ။ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ
 သုပ္ပကာသိတန္တိ ယာဝ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေ ဒေဝမနုဿေဟိ ပရိစ္ဆေဒေါ
 အတ္ထိ၊ တေသ္မိံ အန္တရေ သုပ္ပကာသိတံ သုဒေသိတံ တထာဂတေနာတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဆဋ္ဌေ အာမန္တေသီတိ ကသ္မာ အာမန္တေသိ? ယသ္မာဿ သုခုမာ
 တိလက္ခဏာဟတာ ဓမ္မဒေသနာ ဥပဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ ကိရ ဇနပဒေ မနုဿာ
 သဟေတုကာ ပညဝန္တော။ သိနိဒ္ဓါနိ ကိရေတ္ထ ဘောဇနာနိ၊ တာနိသေဝတော
 ဇနဿ ပညာ ဝဗုတိ၊ တေ ဂမ္ဘီရံ တိလက္ခဏာဟတံ ဓမ္မကထံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ
 သမတ္တာ ဟောန္တိ။ တေနော ဘဂဝါ ဒိဃမဇ္ဈိမေသု မဟာသတိပဋ္ဌာနာနိ^၂၊
 မဟာနိဒါနံ^၃၊ အာနေဉ္စသပ္ပယံ^၄၊ သံယုတ္တကေ စူဠနိဒါနာဒိသုတ္တန္တိ^၅ ဝေမာဒီနိ
 အညာနိ ဂမ္ဘီရာနိ သုတ္တာနိ တတ္ထေဝ ကထေသိ။ သမ္ဗုဒ္ဓေ နောတိ သမ္ဗုဒ္ဓေ န။
 အန္တရံ သမ္ဗုဒ္ဓန္တိ^၆ အပ္ပန္တရံ ပစ္စယသမ္ဗုဒ္ဓနံ။ န သော ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ဝိတ္တံ
 အာရာဓေသီတိ ပစ္စယာကာရဝသေန ဗျာကာရာပေတုကာမဿ ဘဂဝတော
 တထာ အဗျာကရိတွာ ဒုတ္တိံသာကာရဝသေန ဗျာကရာန္တော အဇ္ဈာသယံ
 ဂဟေတုံ နာသက္ခိ။

တေဒဝေါဓာတိ ဒေသနာ ယထာနုသန္တိ^၇ န ဂတာ၊ ဒေသနာယ ယထာနု-
 သန္တိဂမနတ္ထံ တေဒဝေါစ။ တေနဟာနန္တ သုဏာထာတိ ဣဒံ တေပိဋကေ
 ဗုဒ္ဓဝစနေ အသတ္တိန္ဒပဒံ^၈။ အညတ္ထ ဟိ ဧဝံ ဝုတ္တံ နာမ နတ္ထိ။ ဥပမိနိဒါနန္တိ
 ခန္တုပမိနိဒါနံ။ ခန္တုပဉ္စကံ ဟေတ္ထ ဥပမိတိ အဓိပ္ပေတံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဇာယတိ။
 နိဝိသတိတိ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တိဝသေန ပတိဋ္ဌဟတိ။

ယံ ခေါ လောကေ ဝိယရူပံ သာတရူပန္တိ ယံ လောကသ္မိံ ဝိယသဘာ-
 ဝဉ္ဇေဝ မရုရသဘာဝဉ္ဇ။ စက္ခု လောကေတိအာဒိသု လောကသ္မိံ ဟိ စက္ခာဒိသု
 မမတ္တေန^၉ အဘိနိဝိဋ္ဌာ သတ္တာ သမ္ပတ္တိယံ ပတိဋ္ဌိတာ အတ္တနော စက္ခု
 အာဒါသာဒိသု နိမိတ္တဂ္ဂဟဏာနုသာရေန ဝိပ္ပသန္တုပဉ္စပသာဒံ^{၁၀} သုဝဏ္ဏဝိမာနေ
 ဥပ္ပါဋိတမဏိသီဟပဉ္စရံဝိယ မညန္တိ၊ သောတံ ရဇတပနာဋိကံ ဝိယ ပါမင်္ဂသုတ္တံ^{၁၁}

၁-အဘိညာကာရဏေဟိ(သျှာ)	၂-ဒီ ၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀-ပိဋေသု။	၃-ဒီ ၂-၄၇-ပိဋေ။
၄-မ ၃-၄၀-ပိဋေ။	၅-သံ ၁-၃၁၇-ပိဋေ။	၆-သမ္ဗုဒ္ဓနန္တိ (သီ)
၇-အဘိန္နကပဒံ (သျှာ)	၈-ပမတ္တာ (သီ)၊ မမတ္တာ (က)	၉-....ပဉ္စပသာဒါ (က)
	၁၀-ပါမင်္ဂသုတ္တကံ (သျှာ)	

ဝိယ စ မညန္တိ၊ တုဂ်နာသတိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ ဃာနံ ဝဋ္ဋေတွာ ဌပိတ-
ဟရိတာလဝဋ္ဋိံ ဝိယ မညန္တိ၊ ဇိဝံ ရတ္တကမ္မလပဋ္ဌလံ ဝိယ မဒုသိနိဒ္ဓမရရသဒံ
မညန္တိ၊ ကာယံ သာလလဋ္ဌိံ ဝိယ သုဝဏ္ဏတောရဏံ ဝိယ စ မညန္တိ၊ မနံ
အညေသံ မနေန အသဒိသံ ဥဋ္ဌာရံ မညန္တိ။

နိစ္စတော အဒ္ဓက္ခန္တိ နိစ္စန္တိ အဒ္ဓသံသု။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။
န ပရိမုစ္စိံသု ဒုက္ခသ္မာတိ သကလသ္မာပိ ဝဋ္ဋဒုက္ခာ န ပရိမုစ္စိံသု။ ဒက္ခိဿန္တိတိ
ပဿိဿန္တိ။ အာပါနိယကံသောတိ သရကဿ နာမံ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ အာပံ
ပိဝန္တိ၊ တသ္မာ “အာပါနိယော”တိ ဝုစ္စတိ။ အာပါနိယော စ သော ကံသော
စာတိ အာပါနိယကံသော။ သုရာမဏ္ဍသရကဿေတံ နာမံ။ “ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော”တိ
အာဒိဝစနတော ပန ကံသေ ဌိတပါနမေဝ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဃမ္မာဘိတက္ခောတိ
ဃမ္မေန အဘိတက္ခော။ ဃမ္မပရေတောတိ ဃမ္မေန ဖုဋ္ဌော၊ အနုဂတောတိ
အက္ခော။ ဝိဝေတော ဟိ ခေါ တံ ဆာဒေသတိတိ ပိဝန္တဿ တံ ပါနိယံ
ဝဏ္ဏာဒိသမ္ပတ္တိယာ ရုစ္စိဿတိ၊ သကလသရိရံ ဝါ ဖရိတွာ တုဋ္ဌိံ ဥပ္ပါဒယမာနံ
ဌဿတိ။ အပ္ပုဋ္ဌိသင်္ခါတိ အပစ္စဝေက္ခိတွာ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္ဓနံ—အာပါနိယကံသော ဝိယ ဟိ
လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ အာရမ္မဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဃမ္မာဘိတက္ခပုရိသော ဝိယ
ဝဋ္ဋနိဿိတော ပုထုဇ္ဇနေ၊ အာပါနိယကံသေန နိမန္တနပုရိသော ဝိယ
လောကေ ပိယရူပေန သာတရူပေန အာရမ္မဏေန နိမန္တကဇနေ၊ အာပါ-
နိယကံသေ သမ္ပတ္တိဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ အာရောစေန္တော အာပါနကမနုဿော ဝိယ
အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိကော ကလျာဏမိတ္တော။ ယထေဝ ဟိ တဿ ပုရိသဿ
အပလောကိတမနုဿော အာပါနိယကံသေ ဂုဏဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ အာရောစေတိ၊
ဝေမေဝ အာစရိယော ဝါ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ ဘိက္ခုနေ၊ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု
အဿာဒဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ကထေတိ။

တတ္ထ ယထာ အာပါနိယကံသမ္ပိ ဂုဏေ စ အာဒိနဝေ စ အာရောစိတေ
သော ပုရိသော ပိယဝဏ္ဏာဒိသမ္ပဒါယမေဝ သဉ္ဇာတဝေဂေါ “သစေ မရဏံ
ဘဝိဿတိ၊ ပစ္ဆာ ဇာနိဿာမိ”တိ သဟသာ အပ္ပုဋ္ဌိသင်္ခါယ တံ ပိဝိတွာ မရဏံ
ဝါ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ၊ ဧဝေဝ ဘိက္ခု “ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု
ဒဿနာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နသောမနဿမတ္တမေဝ အဿာဒေါ၊ အာဒိနဝေါ ပန
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကော ဗဟု နာနပ္ပကာရော၊ အပ္ပဿာဒါ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ

ဗဟုပါယာသာ”တိ ဧဝံ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ အာနိသံသဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ ကထေတွာ “သမဏပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇ၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဘဝ ဘောဇနေ မတ္တညူ ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော”တိ ဧဝံ ဩဝဒိတောပိ အဿာဒဗုဒ္ဓစိတ္တတာယ “သစေ ဂုတ္တပ္ပကာရော အာဒိနဝေါ ဘဝိဿတိ၊ ပစ္စွာ ဇာနိဿာမိ”တိ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ အပသာဒေတွာ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒိနိ စေဝ ဝတ္တပဋိပတ္တိဉ္စ ပဟာယ လောကာမိသကထံ ကထေန္တော ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမတာယ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ။ တတော ဒုစ္စရိတာနိ ပူရေန္တော သန္နိစ္ဆေဒနာဒိကာလေ “စောရော အယ”န္တိ ဂဟေတွာ ရညော ဒဿိတော ဣဓေဝ ဟတ္ထပါဒါဒိဆေဒနံ ပတွာ သမ္ပရာယေ စတူသု အပါယေသု မဟာဒုက္ခံ အနုဘောတိ။

ပါနိယေန ဝါ ဝိနေတုန္တိ သိတေန ဝါရိနာ ဟရိတုံ။ ဒမိမဏ္ဍကေနာတိ ဒမိမဏ္ဍနမတ္တေန ။ ဘဒ္ဒလောဏိကာယာတိ သလောဏေန သတ္တုပါနိယေန။ လောဏသောဝီရကေနာတိ သဗ္ဗညေဗလကဠိရာဒိနိ ပက္ခိပိတွာ လောဏသောဝီရကံ နာမ ကရေန္တိ၊ တေန။

ဩပဗ္ဗသံသန္တနံ ပနေတ္ထ—သမ္မာဘိတတ္ထပုရိသောဝိယဝဋ္ဋသန္နိဿိတကာလေ ယောဂါဝစရော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တဿ ပုရိသဿ ပဋိသင်္ခါ အာပါနိယကံသံ ပဟာယ ပါနိယာဒိဟိ ပိပါသဿ ဝိနောဒနံ ဝိယ ဘိက္ခုနော အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ ဩဝါဒေ ဌတွာ ဆဒ္ဓါရာဒိနိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အနုက္ကမေန ဝိပဿနံ ဝဇေန္တဿ အရဟတ္တဗလာဓိဂမော၊ ပါနိယာဒိနိ စတ္တာရိ ပါနာနိ ဝိယ ဟိ စတ္တာရော မဂ္ဂ၊ တေသု အညတရံ ပိပိတွာ သုရာပိပါသိတံ ဝိနောဒေတွာ သုခိနော ယေနကာမံ ဂမနံ ဝိယ ဒိဏာသဝဿ စတုမဂ္ဂပါနံ ပိပိတွာ တဏှံ ဝိနောဒေတွာ အဂတပုဗ္ဗံ နိဗ္ဗာနဒိသံ ဂမနကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-နဠကလာပီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၇။ သတ္တမေ ကိံ န ခေါ အာရုသောတိ ကသ္မာ ပုစ္ဆတိ? “ဧဝံ ပုဋ္ဌော ကထံ န ခေါ ဗျာကရေယျာ”တိ ထေရဿ အဇ္ဈာသယဇာနနတ္ထံ။ အပိစ အတိတေ ဒွေ အဂ္ဂသာဝကာ ဣမံ ပဉ္စ ဝိနိစ္ဆယိံသုတိ အနာဂတေ ဘိက္ခူ ဇာနိဿန္တိတိပိ ပုစ္ဆတိ။ ဣဒါနေဝ ခေါ မယန္တိ ဣဒံ ထေရော ယဿ နာမရူပဿ ဝိညာဏံ ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ၊ တဒေဝ နာမရူပံ ဝိညာဏဿ

ပစ္စယောတိ ဝုတ္တတ္တာ အာဟ။ နဋကလာပိယောတိ ဣဓ ပန အယကလာ-
ပါဒိဝသေန ဥပမံ အနာဟရိတွာ ဝိညာဏနာမရူပါနံ အဗလဒုဗ္ဗလဘာဝ-
ဒဿနတ္ထံ အယံ ဥပမာ အာဘတတာ။

နိရောဓော ဟောတီတိ ဧတ္တကေ ဌာနေ ပစ္စယုပ္ပန္နပဉ္စဝေါကာရဘဝဝသေန
ဒေသနာ ကထိတာ။ ဆတ္တိံသာယ ဝတ္ထုဟီတိ ဟေဌာ ဝိဿန္တိတေသု ဒွါဒေသသု
ပဒေသု ဧကေနသ္မိံ တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ ဝသေန ဆတ္တိံသာယ ကာရဏေဟိ။ ဧတ္ထ စ
ပဌမော ဓမ္မကထိကဂုဏော၊ ဒုတိယာ ပဋိပတ္တိ၊ တတိယံ ပဋိပတ္တိဖလံ။ တတ္ထ
ပဌမနယေန ဒေသနာသမ္ပတ္တိ ကထိတာ၊ ဒုတိယေန သေက္ခဘူမိ၊ တတိယေန
အသေက္ခဘူမိတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ကောသမ္ဘိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၈။ အဋ္ဌမေ အညတြေဝါတိ ဧကစ္စော ဟိ ပရဿ သဒ္ဓဟိတွာ ယံ သေ
ဘဏတိ၊ တံ ဘူတန္တိ ဂဏှာတိ။ အပရဿ နိဿိဒိတွာ စိန္တေန္တဿ ယံ ကာရဏံ
ရစ္စတိ၊ သော “အတ္ထိ ဧတ”န္တိ ရုစိယာ ဂဏှာတိ။ ဧကော “စိရကာလတော
ပဋ္ဌာယ ဧဝံ အနုဿဝေါ အတ္ထိ၊ ဘူတမေတ”န္တိ အနုဿဝေန ဂဏှာတိ။ အညဿ
ဝိတက္ကယတော ဧကံ ကာရဏံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ သော “အတ္ထေတ”န္တိ အာကာရပရိ-
ဝိတက္ကေန ဂဏှာတိ။ အပရဿ စိန္တယတော ဧကော ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယာယဿ တံ
ကာရဏံ နိဇ္ဈာယန္တဿ ခမတိ၊ သော “အတ္ထေတ”န္တိ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ
ဂဏှာတိ။ ထေရော ပန ပဉ္စပိ ဧတာနိ ကာရဏာနိ ပဋိက္ခိပိတွာ ပစ္စက္ခဉာဏေန
ပဋိဝိဒ္ဓဘာဝံ ပုစ္ဆန္တော အညတြေဝ အာရုသော မုသိလ သဒ္ဓါယာတိအာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ အညတြေဝါတိ သဒ္ဓါဒိနိ ကာရဏာနိ ဌပေတွာ၊ ဝိနာ ဧတေဟိ
ကာရဏေဟိတိ အတ္ထော။ ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ ပဉ္စက္ခန္တိရောဓော နိဗ္ဗာနံ။

တုဏှိ အဟောသီတိ ထေရော ဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဟံ ပန ဝိဇ္ဇာသဝေါတိ
ဝါ န ဝါတိ ဝါ အဝတွာ တုဏှိယေဝ အဟောသိ။ အာယသ္မာ နာရဒေါ
အာယသ္မန္တံ ပရိဋ္ဌံ တေဒဝေါစာတိ ကသ္မာ အဝေါစ? သော ကိရ စိန္တေသိ
“ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနံ နာမာတိ သေခေဟိပိ၊ ဇာနိတဗ္ဗော ပဉ္ဇော သေ၊
အယံ ပန ထေရော ဣမံ ထေရံ အသေခဘူမိယာ ကာရေတိ?၊ ဣမံ ဌာနံ
ဇာနာပေဿာမီ”တိ ဧတံ အဝေါစ။

သဗ္ဗပ္ပညာယ သုဒ္ဓိဋ္ဌန္တိ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ သုဠု ဒိဋ္ဌိ။ န စမိ
 အရဟန္တိ အနာဂါမိမဂ္ဂေ ဌိတတ္တာ အရဟံ န ဟောမီတိ ဒီပေတိ။ ယံ ပနဿ
 ဣဒါနိ^၁ “ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာန”န္တိ ဉာဏံ၊ တံ ဧကေနဝိသတိယာ ပစ္စဝေက္ခဏ-
 ဉာဏဟိ ဝိမုတ္တံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ ဥဒပါနေတိ ဝိသတိံ သဟတ္ထဂမ္ဘိရော
 ပါနိယကူပေါ။ ဥဒကဝါရကောတိ ဥဒကဥဿိဉ္ဇနဝါရကော။ ဥဒကန္တိ ဟိ
 ခေါ ဉာဏံ အဿာတိ တိရေ ဌိတဿ ဩလောကယတော ဧဝံ ဉာဏံ ဘဝေယျ။
 န စ ကာယေန ဖုဿိတွာတိ ဥဒကံ ပန နိဟရိတွာ ကာယေန ဖုဿိတွာ ဝိဟရိတုံ
 န သက္ကုဏေယျ။ ဥဒပါနေ ဥဒကဒဿနံ ဝိယ ဟိ အနာဂါမိနေ နိဗ္ဗာနဒဿနံ၊
 ဃမ္မာဘိတတ္ထပုရိသော ဝိယ အနာဂါမိ၊ ဥဒကဝါရကော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊
 ယထာ ဃမ္မာဘိတတ္ထပုရိသော ဥဒပါနေ ဥဒကံ ပဿတိ၊ ဧဝံ အနာဂါမိ
 ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန “ဥပရိ အရဟတ္တဖလသမယော^၂ နာမ အတ္ထိ”တိ
 ဇာနာတိ။ ယထာ ပန သော ပုရိသော ဥဒကဝါရကဿ နတ္ထိတာယ ဥဒကံ
 နိဟရိတွာ ကာယေန ဖုဿိတုံ န လဘတိ၊ ဧဝံ အနာဂါမိ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ
 နတ္ထိတာယ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိံ^၃ အပ္ပေတွာ
 နိဿိဒိတုံ န လဘတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဥပယန္တိ သုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ နဝမေ ဥပယန္တောတိ ဥဒကဝဓုနသမယေ ဥပရိ ဂစ္ဆန္တော။ မဟာ-
 နဒိယောတိ ဂင်္ဂါယမုနာဒိကာ မဟာသရိတာယော။ ဥပယာပေတိတိ ဥပရိ
 ယာပေတိ၊ ဝဇေတိ ပူရေတိတိ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာ ဥပယန္တိတိ အဝိဇ္ဇာ ဥပရိ
 ဂစ္ဆန္တိ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ကုဏန္တိ။ သင်္ခါရေ ဥပယာပေတိတိ
 သင်္ခါရေ ဥပရိ ယာပေတိ ဝဇေတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 အပယန္တောတိ အပဂစ္ဆန္တော ဩသရန္တော။ အဝိဇ္ဇာ အပယန္တိတိ အဝိဇ္ဇာ
 အပဂစ္ဆမာနာ ဩသရမာနာ ဥပရိ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော ဘဝိတုံ န သက္ကုဏန္တိတိ
 အတ္ထော။ သင်္ခါရေ အပယာပေတိတိ သင်္ခါရေ အပဂစ္ဆာပေတိ။ ဧသ နယော
 သဗ္ဗပဒေသု။ ။နဝမံ။

၁၀-သုသိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဒသမေ ဂရုကတောတိ သဗ္ဗေဟိ ဒေဝမနုဿေဟိ ပါသာဏန္တတ္ထံ
 ဝိယ စိတ္တေန ဂရုကတော။ မာနိတောတိ မနေန ဝိယာယိတော။ ပူဇိတောတိ

၁-ဣဒံ (သိ)

၂-အရဟတ္တဖလာဘိသမယော (သိ)

စတုပစ္စယပူဇာယ ပူဇိတော။ အပစိတောတိ နိစုတ္တိကရဏေန အပစိတော။ သတ္တာရံ ဟိ ဒိသွာ မနုဿာ ဟတ္ထိက္ခန္ဓာဒီဟိ ဩတရန္တိ မဂ္ဂံ ဒေန္တိ၊ အံသကုဋတော သာဠကံ အပနေန္တိ၊ အာသနတော ဝုဠဟန္တိ ဝန္တန္တိ။ ဧဝံ သော တေဟိ အပစိတော နာမ ဟောတိ။ သုသိမောတိ ဧဝံနာမကော ဝေဒင်္ဂေသု ကုသလော ပဏ္ဍိတပရိဗ္ဗာဇကော။ ဧဟိ တွန္တိ တေသံ ကိရ ဧတဒဟောသိ “သမဏော ဂေါတမော န ဇာတိဂေါတ္တာဒီနိ အာဂမ္မ လာဘဂ္ဂပ္ပတ္တော ဇာတော၊ ကဝိသေဋ္ဌော ပနေသ ဥတ္တမကဝိတာယ သာဝကာနံ ဂန္တိ ဗန္ဓိတွာ ဒေတိ၊ တံ တေ ဥဂ္ဂဏိတွာ ဥပဋ္ဌာကာနံ ဥပနိသိန္ဓကထမ္ပိ အနုမောဒနမ္ပိ သရဘညမ္ပိတိ ဧဝမာဒီနိ ကထေန္တိ၊ တေ တေသံ ပသန္ဓာ လာဘံ ဥပသံဟရန္တိ။ သစေ မယံ ယံ သမဏော ဂေါတမော ဇာနာတိ၊ တတော ထောက် ဇာနေယျာမ၊ အတ္တနော သမယံ တတ္ထ ပက္ခိပိတွာ မယမ္ပိ ဥပဋ္ဌာကာနံ ကထေယျာမ၊ တတော ဧတေဟိ လာဘိတရာ ဘဝေယျာမ။ ကော န ခေါ သမဏဿ ဂေါတမဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဒိပ္ပမေဝ ဥဂ္ဂဏိတုံ သက္ခိဿတိ”တိ။ တေ ဧဝံ စိန္တေတွာ “သုသိမော ပဋိဗလော”တိ ဒိသွာ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု။

ယေနာယသွာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိတိ ကသွာ ဥပသင်္ကမိ? ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ကဿ န ခေါသန္တိကံ ဂန္ဓာ အဟံ ဣမံ ဓမ္မံ ဒိပ္ပံ လဒ္ဓုံ သက္ခိဿာမိ”တိ။ တတော စိန္တေသိ “သမဏော ဂေါတမော ဂရု တေဇဿဒေါ နိယမ မနုယုတ္တော၊ န သက္ကာ အကာလေ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ အညေပိ ဗဟူ ခတ္တိယာဒယော သမဏံ ဂေါတမံ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ တသ္မိမ္ပိ သမယေ န သက္ကာ ဥပသင်္ကမိတုံ။ သာဝကေသုပိဿ သာရိပုတ္တော မဟာပညော ဝိပဿနာလက္ခဏမ္ပိ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော သမာဓိလက္ခဏသ္မိံ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော၊ မဟာကဿပေါ ဓုတင်္ဂဓရေသု၊ အနုရုဒ္ဓေါ ဒိဗ္ဗစက္ခုကေသု၊ ပုဏ္ဏော မန္တာဏိပုတ္တော ဓမ္မကထိကေသု၊ ဥပါလိတ္တေရော ဝိနယဓရေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော၊ အယံ ပန အာနန္ဒော ဗဟုဿုတော တိပိဋကဓရေ၊ သတ္တာပိဿ တတ္ထ တတ္ထ ကထိတံ ဓမ္မံ အာဟရိတွာ ကထေတိ၊ ပဉ္စသု ဌာနေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော၊ အဋ္ဌန္တံ ဝရာနံ လာဘိ၊ စတူဟိ အစ္ဆရိယဗျူတဓမ္မေဟိ သမန္ဓာဂတော၊ တဿ သဗီပံ ဂတော” ဒိပ္ပံ ဓမ္မံ လဒ္ဓုံ သက္ခိဿာမိ”တိ။ တသွာ ယေနာယသွာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ။

ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမီတိ ကသ္မာ သယံ အပဗ္ဗာဇေတွာ ဥပသင်္ကမိ? ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “အယံ တိတ္ထိယသမယေ ပါဠိယေက္ကော ‘အဟံ သတ္တာ’တိ ပဋိဇာနန္တော စရတိ၊ ပဗ္ဗဇိတွာ သာသနဿ အလာဘာယပိ ပရိသက္ကေယျ။ န ခေါ ပနဿာဟံ အဇ္ဈာသယံ အာဇာနာမိ၊ သတ္တာဇာနိဿတိ”တိ။ တသ္မာ တံ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။

တေနဟာနန္တ သုသိမံ ပဗ္ဗာဇေထာတိ^၁ သတ္တာ ကိရ စိန္တေသိ “အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော တိတ္ထိယသမယေ ‘အဟံ ပါဠိယေက္ကော သတ္တာ’တိ ပဋိဇာနမာနော စရတိ၊ ‘ဣဓ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ ဣစ္ဆာမီ’တိ ကိရ ဝဒတိ၊ ကိံ န ခေါ မယိ ပသန္နော၊ ဥဒါဟု မယံ သာဝကေသု၊ ဥဒါဟု မယံ ဝါ မမ သာဝကာနံ ဝါ ဓမ္မကထာယ ပသန္နော”တိ။ အထဿ ဧကဋ္ဌာနေပိ ပသာဒါဘာဝံ ဥတွာ “အယံ မမ သာသနေ ဓမ္မံ ထေနဿာမီတိ ပဗ္ဗဇတိ၊ ဣတိဿ အာဂမနံ အပရိသုဒ္ဓံ၊ နိပ္ပတ္တိ န ခေါ ကိဒိသာ”တိ ဩလောကေန္တော “ကိဉ္စာပိ ‘ဓမ္မံ ထေနဿာမီ’တိ ပဗ္ဗဇတိ၊ ကတိပါဟေနေဝ ပန ဃဋ္ဌေတွာ အရဟတ္တံ ဂဏှိဿတိ”တိ ဥတွာ “တေနဟာနန္တ သုသိမံ ပဗ္ဗာဇေထာ”တိ^၂ အာဟ။

အညာ ပျာကတာ ဟောတိတိ တေ ကိရ ဘိက္ခု။ သတ္ထု သန္တိကေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ တေမာသံ ဝဿံ ဝသန္တာ တသ္မိံယေဝ အန္တောတေမာသေ ဃဋ္ဌေန္တာ ဝါယမန္တာ အရဟတ္တံ ပဋိလဘိံသု။ တေ “ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ သတ္ထု အာရောစေဿာမာ”တိ ပဝါရိတပဝါရဏာ^၂ သေနာသနံ သံသာမေတွာ သတ္ထု သန္တိကံ အာဂန္တာ အတ္တနော ပဋိလဒ္ဓဂုဏံ အာရောစေသုံ။ တံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။

အညာတိ အရဟတ္တဿ နာမံ။ **ပျာကတာ**တိ အာရောစိတာ။ **အဿောသီ**တိ သော ကိရ ဩဟိတသောတော^၃ ဟုတွာ တေသံတေသံ ဘိက္ခုနံ ဌိတဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ တံ တံ ကထံ သုဏိတုကာမော။

ယေန တေ ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမီတိ ကသ္မာ ဥပသင်္ကမိ? တံ ကိရဿ ပဝတ္တိံ သုတွာ ဧတဒဟောသိ “အညာ နာမ ဣမသ္မိံ သာသနေ ပရမပ္ပမာဏံ^၄ သာရဘူတာ အာစရိယမုဋ္ဌိ မညေ ဘဝိဿတိ၊ ပုစ္ဆိတွာ နံ ဇာနိဿာမီ”တိ။ တသ္မာ ဥပသင်္ကမိ။

အနေကဝိဟိတန္တိ အနေကဝိဓံ။ **ဣဒ္ဓိဝိဓန္တိ** ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသံ။ **အာဝိဘာဝံ** တိရောဘာဝန္တိ အာဝိဘာဝံ ဂဟေတွာ တိရောဘာဝံ၊ တိရောဘာဝံ ဂဟေတွာ အာဝိဘာဝံ ကာတုံ သက္ကောထာတိ ပုစ္ဆတိ။ **တိရောကုနန္တိ** ပရကုနံ။

၁-ပဗ္ဗာဇေဟိတိ (သီ)	၂-ပရိသုဒ္ဓပဝါရဏာ (သျှာ)
၃-ဩဟိတသောတောဝ (သျှာ)	၄-ပရိမာဏံ (သျှာ)

ဣတရပဒဒ္ဒယေဝိ ဒေသေဝ နယော။ ဥမ္မုဇ္ဈနိမုဇ္ဈန္တိ ဥမ္မုဇ္ဈနဉ္စ နိမုဇ္ဈနဉ္စ။ ပလ္လင်္က-
 နာတိ ပလ္လင်္ကဗန္ဓနေန။ ကမဏာတိ နိသိဒိတုံ ဝါ ဂန္တံ ဝါ သက္ကောထာတိ
 ပုစ္ဆတိ။ ပက္ခိ သကုဏောတိ ပက္ခယုတ္တော သကုဏော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေ-
 ပေါ။ ဝိတ္တာရတော ပန ဣမဿ ဣဒ္ဓိဝိဓဿ၊ ဣတော ပရေသံ ဒိဗ္ဗသောတာ-
 ဒိနဉ္စ ဝဏ္ဏနာနယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗျောတိ။

သန္တာ ဝိမောက္ခာတိ အင်္ဂသန္တတာယ စေဝ အာရမ္မဏသန္တတာယ စ သန္တာ
 အာရပ္ပဝိမောက္ခာ။ ကာယေန ဖုသိတွာတိ နာမကာယေန ဖုသိတွာ ပဋိလဘိတွာ။
 ပညာဝိမုတ္တာ ခေါ မယံ အာဝုသောတိ အာဝုသော မယံ နိဇ္ဈာနကာ သုက္ခ-
 ဝိပဿကာ ပညာမတ္တေနေဝ ဝိမုတ္တာတိ ဒေသေတိ။ အာဇာနေယျာသိ ဝါ တုံ
 အာဝုသော သုသိမ၊ န ဝါ တုံ အာဇာနေယျာသိတိ ကသ္မာ ဧဝမာဟံသု?
 ဧဝံ ကိရ နေသံ အဟောသိ “မယံ ဣမဿ အဇ္ဈာသယံ ဂဟေတွာ ကထေတုံ န
 သက္ခိဿာမ၊ ဒသဗလံ ပန ပုစ္ဆိတွာ နိက္ကဓေါ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉ္စာဏန္တိ
 ဝိပဿနာဉ္စာ၊ တံ ပဌမတရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ နိဗ္ဗာနေ ဉ္စာဏန္တိ ဝိပဿနာယ
 စိဏ္ဏန္တေ ပဝတ္တမဂ္ဂဉ္စာ၊ တံ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ဧဝမာဟ။

အာဇာနေယျာသိ ဝါတိအာဒိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ? ဝိနာပိ သမာဓိံ ဧဝံ
 ဉာဏုပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ။ ဣဒံ ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သုသိမ မဂ္ဂေါ ဝါ ဖလံ ဝါ
 န သမာဓိနိဿန္တော၊ န သမာဓိအာနိသံသော၊ န သမာဓိဿ နိပ္ပတ္တိ၊
 ဝိပဿနာယ ပနေသော နိဿန္တော၊ ဝိပဿနာယ အာနိသံသော၊ ဝိပဿနာယ
 နိပ္ပတ္တိ၊ တသ္မာ ဇာနေယျာသိ ဝါ တုံ၊ န ဝါ တုံ ဇာနေယျာသိ၊ အထ ခေါ
 ဓမ္မဋ္ဌိတိဉ္စာဏံ ပုဗ္ဗေ၊ ပစ္ဆာ နိဗ္ဗာနေ ဉ္စာဏန္တိ။

ဣဒါနိဿ ပဋိဝေဓဘဗ္ဗတံ ဥတွာ တေပရိဝဋ္ဌံ ဓမ္မဒေသနံ ဒေသေန္တော၊
 တံ ကိံ မညသိ သုသိမ၊ ဣပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိအာဒိမာဟ။ တေပရိဝဋ္ဌ-
 ဒေသနာဝဿာနေ ပန ထေရော အရဟတ္တံ ပတ္တော။ ဣဒါနိဿ အနုယောဂံ
 အာရောပေန္တော ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ သုသိမ ပဿသိတိအာဒိမာဟ။
 အပိ ပန တုံ သုသိမာတိ ဣဒံ ကသ္မာ အာရတိ? နိဇ္ဈာနကာနံ သုက္ခဝိပဿက-
 ဘိက္ခုနံ ပါကဋကရဏတ္ထံ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—န ကေဝလံ တွမေဝ
 နိဇ္ဈာနကော သုက္ခဝိပဿကော၊ ဧတေပိ ဘိက္ခု ဧဝရူပါယေဝါတိ။ သေသံ
 သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋမေဝါတိ။ ။ဒသမံ။

မဟာဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

၈-သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ဇရာမရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၁-၇၂။ သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေ ဇရာမရဏာဒိသု ဧကေနပဒဝသေန
ဧကေနံ ကတွာ ကောဒသ သုတ္တာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝါတိ။
သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉-အန္တရပေယျာလ

၁-သတ္တုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၃။ ဣတော ပရံ “သတ္တာ ပရိယေသိတဗ္ဗော” တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ ဒွါဒသ
အန္တရပေယျာလဝဂ္ဂါ နာမ ဟောန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေပိ တထာ တထာ
ဗုဇ္ဈနကာနံ ဝေနေယျပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဝုတ္တာ။ တတ္ထ သတ္တာတိ
ဗုဒ္ဓေါဝါ ဟောတု သာဝကော ဝါ၊ ယံ နိဿာယ မဂ္ဂဉာဏံ လဘတိ၊ အယံ
သတ္တာ နာမ၊ သော ပရိယေသိတဗ္ဗော။ သိက္ခာ ကရဏီယာတိ တိရိဇာပိ
သိက္ခာ ကာတဗ္ဗော။ ယောဂါဒိသု ယောဂေါတိ ပယောဂေါ။ ဆန္ဒောတိ
ကတ္တုကမျတာကုသလန္တန္ဒော။ ဥဿောဋ္ဌိတိ သဗ္ဗသဟံ အဓိမတ္တဝီရိယံ။
အပ္ပဒ္ဓိဝါနီတိ အနိဝတ္တနာ။ အာတပ္ပန္တိ ကိလေသတာပနဝီရိယမေဝ။
သာတစ္စန္တိ သတတကိရိယံ။ သတိတိ ဇရာမရဏာဒိဝသေန စတုသစ္စပရိဂ္ဂါ-
ဟိကာ သတိ။ သမ္ပဇညန္တိ တာဒိသမေဝ ဉာဏံ။ အပ္ပမာဒေါတိ သစ္စဘာဝနာယ
အပ္ပမာဒေါ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အန္တရပေယျာလော နဝမော။

နိဒါနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အဘိသမယသံယုတ္တ

၁-နခသိခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၄။ အဘိသမယသံယုတ္တဿ^၁ ပဌမေ နခသိခါယန္တိ မံသဋ္ဌာနေန ဝိမုတ္တေ နခဂ္ဂေ။ နခသိခါ စ နာမ လောကီယာနံ မဟတိဝိ ဟောတိ၊ သတ္ထု ပန ရတ္ထုပ္ပလပတ္တကောဋိ ဝိယ သုခုမာ။ ကထံ ပနေတ္ထ ပံသု ပတိဋ္ဌိတောတိ? အဓိဋ္ဌာနဗလေန။ ဘဂဝတာ ဟိ အတ္ထံ ဉပေတုကာမေန အဓိဋ္ဌာနဗလေန တတ္ထ ပတိဋ္ဌာပိတော။ သတိမံ ကလန္တိ မဟာပထဝိယာ ပံသု သတကောဋ္ဌာသေ ကဘွာ တတော ဧကကောဋ္ဌာသံ။ ပရတောပိ ဧသေဝ နယော။ အဘိသမေ-
 တာဝိနောတိ ပညာယ အရိယသစ္စာနိ အဘိသမေတွာ ဌိတဿ။ ပုရိမံ ဒုက္ခက္ခန္ဓံ ပရိက္ခိဏံ ပရိယာဒိန္တံ ဥပနိခာယာတိ ဧတဒေဝ ဗဟုတရံ ဒုက္ခံ၊ ယဒိဒံ ပရိက္ခိဏန္တိ ဧဝံ ပဌမံ ဝုတ္တံ ဒုက္ခက္ခန္ဓံ ဥပနိခာယ၊ ဉာဏေန တံ တဿ သန္တိကေ ဌပေတွာ ဥပပရိက္ခိယမာနေတိ အတ္ထော။ ကတမံ ပနေတ္ထ ပုရိမဒုက္ခံ နာမ? ယံ ပရိက္ခိဏံ။ ကတမံ ပန ပရိက္ခိဏံ? ယံ ပဌမမဂ္ဂဿ အဘာဝိတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ကတမံ ပန ဥပနိခာယ? ယံ သတ္တသု အတ္တ-
 ဘာဝေသု အပါယေ အဋ္ဌမဉ္စ ပဋိသန္တိ အာဒိ ကတွာ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သဗ္ဗံ တံ ပရိက္ခိဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သတ္တက္ခန္ဓန္တိ သတ္တ ဝါရေ၊ သတ္တသု အတ္တဘာဝေသုတိ အတ္ထော။ ပရမတာတိ ဣဒမဿ ပရံ ပမာဏန္တိ^၂ ဒသေတိ။ မဟတ္ထိယောတိ မဟတော အတ္ထဿ နိပ္ပုဒကော။ ။ပဌမံ။

၂-ပေါက္ခရဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၅။ ဒုတိယေ ပေါက္ခရဏီတိ ဝါပီ။ ဥဗ္ဗေဇေနာတိ ဂမ္ဘီရတာယ။ သမ-
 တိတ္ထိကာတိ မုခဝဋ္ဋိသမာ။ ကာကပေယျာတိ သက္ကာ ဟောတိ တိရေ ဌိတေန
 ကာကေန ပကတိယာပိ မုခတုဏ္ဍိကံ ဩတာရေတွာ ပါတုံ။ ။ဒုတိယံ။

၃-သံဘေဇူဥဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၆-၇၇။ တတိယေ ယတ္ထိမာတိ ယသ္မိံ သမ္ဘိဇ္ဇဋ္ဌာနေ ဣမာ။ သံသန္တန္တိတိ
 သမာဂန္တာ သန္တန္တိ။ သမေန္တိတိ သမာဂစ္ဆန္တိ။ ဒွေ ဝါ တိ ဝါတိ ဒွေ ဝါတိဏိ
 ဝါ။ ဥဒကဗုသိတာနီတိ ဥဒကဗိန္နုနိ။ သံဘေဇူဥဒကန္တိ အညာဟိ နဒိဟိ သဒ္ဓိံ
 သမ္ဘိန္နဋ္ဌာနေ ဥဒကံ။ စတုတ္ထံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ။တတိယစတုတ္တာနိ။

၅-ပထဝီသုတ္တံဒီပနီ

၇၈-၈၄။ ပဉ္စမေ မဟာပထဝီယာတိ စက္ကဝါဠဗ္ဗန္တရာယ မဟာပထဝီယာ ဥဒ္ဓရိတွာ။ ကောလဠိမတ္တိယောတိ ပဒရဠိပမာဏာ။ ဂုဠိကာတိ မတ္တိကဂုဠိကာ။ ဥပနိက္ခိပေယျာတိ ကေသျှိ ဌာနေ ဌပေယျ။ ဆဋ္ဌာဒီသု ဂုတ္တနယေနဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိယောသာနေ ပန အညတိတ္တိယသမဏဗြာဟ္မဏ- ပရိဗ္ဗာဇကာနံ အဓိဂမောတိ ဗာဟိရကာနံ သဗ္ဗောပိ ဂုဏာဓိဂမော ပဌမမဂ္ဂေန အဓိဂတဂုဏာနံ သတဘာဂမ္ပိ သဟဿဘာဂမ္ပိ သတသဟဿဘာဂမ္ပိ န ဥပဂစ္ဆတိတိ။ ။ပဉ္စမာဒီနိ။

အဘိသမယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဓာတုသံယုတ္တ

၁-နာနတ္တဝဂ္ဂ

၁-ဓာတုနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၅။ ဓာတုသံယုတ္တဿ^၁ ပဌမေနိဿတ္တဌသုညတဌသင်္ခါတေန သဘာဝဌေန ဓာတူတိ လဒ္ဓနာမာနံ ဓမ္မာနံ နာနာသဘာဝေါ ဓာတုနာနတ္တံ။ စက္ခုဓာတူတိ- အာဒိသု စက္ခုပသာဒေါ စက္ခုဓာတု၊ ရူပါရမ္မဏံ ရူပဓာတု၊ စက္ခုပသာဒ- ဝတ္ထုကံ စိတ္တံ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ သောတပသာဒေါ သောတဓာတု၊ သဒ္ဓါရမ္မဏံ သဒ္ဓဓာတု၊ သောတပသာဒဝတ္ထုကံ စိတ္တံ သောတဝိညာဏဓာတု။ ဃာနပသာဒေါ ဃာနဓာတု၊ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဂန္ဓဓာတု၊ ဃာနပသာဒဝတ္ထုကံ စိတ္တံ ဃာနဝိညာဏဓာတု။ ဇိဝှိပသာဒေါ ဇိဝှိဓာတု၊ ရသာရမ္မဏံ ရသဓာတု၊ ဇိဝှိပသာဒဝတ္ထုကံ စိတ္တံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတု။ ကာယပသာဒေါ ကာယဓာတု၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု၊ ကာယပသာဒဝတ္ထုကံ စိတ္တံ ကာယဝိညာဏ- ဓာတု။ တိဿော မနောဓာတုယော မနောဓာတု၊ ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာ သုခုမရူပါနိ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဓမ္မဓာတု၊ သဗ္ဗမ္ပိ မနောဝိညာဏံ မနောဝိညာဏ- ဓာတူတိ။ ဧတ္ထ စ သောဌသ ဓာတုယော ကာမာဝစရ၊ အဝသာနေ ဒွေ စတုဘူမိကာတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဖဿနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၆။ ဒုတိယေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖဿနာနတ္တန္တိ နာနာသဘာဝေါ ဖဿော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော စက္ခုဝိညာဏာဒိသမ္ပယုတ္တာ၊ မနော- သမ္ပဿော မနောဒွါရေ ပဌမဇဝနသမ္ပယုတ္တော၊ တသ္မာ မနောဓာတုံ ပဋိစ္စာတိ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ ကိရိယာမနောဝိညာဏဓာတုံ ပဋိစ္စ ပဌမဇဝနသမ္ပဿော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ။ဒုတိယံ။

၃-နောဖဿနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ တတိယေ နော မနောသမ္ပဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဓာတူတိ မနောဒွါရေ ပဌမဇဝနသမ္ပယုတ္တံ ဖဿံ ပဋိစ္စ အာဝဇ္ဇနကိရိယာမနောဝိညာဏ- ဓာတု နော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။တတိယံ။

၄-ဝေဒနာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၈။ စတုတ္ထေ စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာတိ သမ္ပုဋ္ဌန္တနမနောဓာတုတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗာပိ တသ္မိံ ဒွါရေ ဝေဒနာ ဝတ္ထေယျ။ နိဗ္ဗတ္တိဖာသုကတ္ထံ ပန အနန္တရံ သမ္ပုဋ္ဌန္တနဝေဒနမေဝ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ။ မနောသမ္ပဿံ ပဋိစ္စာတိ မနောဒွါရေ အာဝဇ္ဇနသမ္ပဿံ ပဋိစ္စ ပဌမဇဝနဝေဒနာ၊ ပဌမဇဝနသမ္ပဿံ ပဋိစ္စ ဒုတိယဇဝနဝေဒနာတိ အယမဓိပ္ပါယော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယဝေဒနာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ ပဉ္စမေ တတိယစတုတ္ထေသု ဝုတ္တနယာဝ ဧကတော ကတွာ ဒေသိတာတိ။ ဣတိ ဒုတိယာဒိသု စတုသု သုတ္တေသု မနောဓာတုံ မနောဓာတူတိ အဂဟေတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ မနောဓာတူတိ ဂဟိတံ။ သဗ္ဗာနိ စေတာနိ တထာ တထာ ကထိတေ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဒေသိတာနိ။ ဣတော ပရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဗဟိရဓာတုနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ ဆဋ္ဌေ ပန ပဉ္စ ဓာတုယော ကာမာဝစရာ၊ ဓမ္မဓာတု စတုဘူမိကာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သညာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၁။ သတ္တမေ ဂူပဓာတူတိ အာပါဓေပတိတံ၊ အတ္တနော ဝါ ပရဿ ဝါ သာဠကဝေဌနာဒိဝတ္ထုကံ ဂူပါရမ္မဏံ။ ဂူပသညာတိ စက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာသညာ၊ ဂူပသင်္ကပ္ပေတိ သမ္ပုဋ္ဌန္တနာဒိဟိတိဟိစိတ္တေဟိ၊ သမ္ပယုတ္တော သင်္ကပ္ပေ။ ဂူပစ္ဆန္ဒေတိ ဂူပေ ဆန္ဒိကတဋ္ဌေန ဆန္ဒော။ ဂူပပရိဋ္ဌာဟေတိ ဂူပေ အနုဉာဏနဋ္ဌေန ပရိဋ္ဌာဟော။ ဂူပပရိယေသနာတိ ပရိဋ္ဌာဟေ ဥပ္ပန္နသန္တိဋ္ဌသမ္ပတ္တေ ဂဟေတွာ တဿ ဂူပဿံ ပဋိလာဘတ္တာယ ပရိယေသနာ။ ဧတ္ထ စ သညာသင်္ကပ္ပဆန္ဒာ ဧကဇဝနဝါရေပိ နာနာဇဝနဝါရေပိ လဗ္ဘန္တိ၊ ပရိဋ္ဌာဟပရိယေသနာ ပန နာနာဇဝနဝါရေယေဝ လဗ္ဘန္တိတိ။ ဧဝံ ခေါဘိက္ခဝေ ဓာတုနာနတ္တန္တိ ဧတ္ထ စ ဧဝံ ဂူပါဒိနာနာသဘာဝံ ဓာတုံ ပဋိစ္စ ဂူပသညာဒိနာနာသဘာဝသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။သတ္တမံ။

၁-နိဗ္ဗတ္တိဖာသုကတ္ထံ (သီ) ၂-ဋီတံ (သီ၊ သျာ) ၃-ဂူပသညာ (သျာ) ၄-တိဟိ (သီ)

ဂ-နောပရိယေသနာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၂။ အဋ္ဌမေ နော ဓမ္မပရိယေသနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဓမ္မပရိဋ္ဌာဟောတိ
ဧဝံ အာဂတံ ပဋိသေမေတ္တမေဝ နာနံ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဗာဟိရဗဿနာနတ္ထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၃-၉၄။ နဝမေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ရူပသညာတိ ဝုတ္တပ္ပကာရေ အာရမ္မဏေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
သညာ။ ရူပသင်္ကပ္ပေါတိ တသ္မိယေဝ အာရမ္မဏေ တိဟိ စိတ္တေဟိ သမ္ပယုတ္တ-
သင်္ကပ္ပေါ။ ရူပသမ္ပဿောတိ တဒေဝါရမ္မဏံ ဖုသမာနော ဖဿော။
ဝေဒနာတိ တဒေဝ အာရမ္မဏံ အနဘဝမာနာ ဝေဒနာ။ ဆန္ဒာဒယော ဝုတ္တ-
နယာဝ။ ရူပလာဘောတိ ပရိယေသိတွာ လဒ္ဓိံ သဟ တဏှာယ အာရမ္မဏံ
“ရူပလာဘော”တိ ဝုတ္တံ။ အယံ တာဝ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကနယော ဧကသ္မိယေဝါ-
ရမ္မဏေ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိဝသေန ဝုတ္တော။ အပရော အာဂန္တုကာရမ္မဏမိဿ-
ကော ဟောတိ—ရူပသညာ ရူပသင်္ကပ္ပေါ ဖဿော ဝေဒနာတိ ဣမေ တာဝ
စတ္တာရော ဓမ္မာ ဓုဝပရိဘောဂေ နိဗဒ္ဓါရမ္မဏေ ဟောန္တိ။ နိဗဒ္ဓါရမ္မဏံ ဟိ
ဣဉ္ဇံ ကန္တံ မနာပံ ဝိယံ ယံကိဉ္ဇိ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ၊ အာဂန္တုကာရမ္မဏံ ပန
ယံကိဉ္ဇိ သမာနမ္ပိ ခေါဘေတွာ တိဋ္ဌတိ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ အမစ္စပုတ္တော ဂါမိယေဟိ ပရိဝါရိတော
ဂါမမဇ္ဈေ ဌတွာ ကမ္မံ ကရောတိ။ တသ္မိဉ္ဇဿ သမယေ ဥပါသိကာ နဒိံ ဂန္တော
နတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ ဓာတိဂဏပရိဝုတာဂေဟံ ဂစ္ဆတိ။ သော ဒူရတော
ဒိသ္ဗာ “အာဂန္တုကာမာတုဂါမော ဘဝိဿတိ”တိ သညံ ဥပ္ပါဒေတွာ “ဂစ္ဆ
ဘဏေ ဇာနာဟိ၊ ကာ သော”တိ ပုရိသံ ပေသေသိ။ သော ဂန္တော တံ ဒိသ္ဗာ
ပစ္စာဂတော “ကာ သော”တိ ပုဋ္ဌော ယထာသဘာဝံ အာရောစေသိ။ ဧဝံ
အာဂန္တုကာရမ္မဏံ ခေါဘေတိ။ တသ္မိံ ဥပ္ပန္နော ဆန္ဒော ရူပစ္ဆန္ဒော နာမ၊
တဒေဝ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပန္နော ပရိဋ္ဌာဟော ရူပပရိဋ္ဌာဟော နာမ၊
သဟာယေ ဂဏှိတွာ တဿ ပရိယေသနံ ရူပပရိယေသနာ နာမ၊ ပရိယေသိတွာ
လဒ္ဓိံ သဟ တဏှာယ အာရမ္မဏံ ရူပလာဘော နာမ။

ဥရုဝလ္လိယဝါသီ ဧဝံ ဧဝံတိဿတ္ထေရော ပနာဟ—“ကိဉ္ဇာပိ ဘဂဝတာ
ဖဿဝေဒနာ ပါဠိယာ မဇ္ဈေ ဂဟိတာ၊ ပါဠိံ ပန ပရိဝေဇ္ဇေတွာ ဝုတ္တပ္ပကာရေ
အာရမ္မဏေ ဥပ္ပန္နော သညာ ရူပသညာ၊ တသ္မိယေဝ သင်္ကပ္ပေါ ရူပသင်္ကပ္ပေါ

တသ္မိံ ဆန္ဒော ရူပစ္ဆန္ဒော၊ တသ္မိံ ပရိဋ္ဌာဟော ရူပပရိဋ္ဌာဟော၊ တသ္မိံ ပရိယေသနာ ရူပပရိယေသနာ၊ ပရိယေသိတွာ လဒ္ဓိံ သဟ တဏှာယ အာရမ္မဏံ ရူပလာဘော။ ဧဝံ လဒ္ဓါရမ္မဏေ ပန ဖုသနံ ဖဿော၊ အနုဘဝနံ ဝေဒနာ။ ရူပသမ္ပဿော ရူပသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာတိ ဣဒံ ဒွယံ လဗ္ဘတိ”တိ။ အပရမ္ပိ အဝိဘူတဝါရံ နာမ ဂဏှန္တိ။ အာရမ္မဏံ ဟိ သာဏိပါကာရေဟိ ဝါ ပရိက္ခိတ္တံ တိဏပဏ္ဏာဒီဟိ ဝါ ပဋိစ္ဆန္တံ ဟောတိ၊ တံ “ဥပဗုံ ဒိဋ္ဌိံ မေ အာရမ္မဏံ၊ သုဠှနံ ပဿိဿာမီ”တိ ဩလောကယတော တသ္မိံ အာရမ္မဏေ ဥပ္ပန္နာ သညာ ရူပသညာ နာမ၊ တသ္မိံယေဝ ဥပ္ပန္နာ သင်္ကပ္ပါဒယော ရူပသင်္ကပ္ပါဒယော နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္တာပိ စ သညာသင်္ကပ္ပဗဿဝေဒနာဆန္ဒာ ဧကဇဝနဝါရေပိ နာနာဇဝနဝါရေပိ လဗ္ဘန္တိ၊ ပရိဋ္ဌာဟပရိယေသနာလာဘာ နာနာဇဝနဝါရေယေဝါတိ။ ဒသမံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။နဝမဒသမာနိ။

နာနတ္ထဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သတ္တဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အာဘာဓာတူတိ အာလောကဓာတု။ အာလောကဿပိ အာလောကကသိဏေ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဥပ္ပန္နဇ္ဈာနဿာပီတိ သဟာရမ္မဏဿ ဈာနဿ ဧတံ နာမံ။ သုဘဓာတူတိ သုဘကသိဏေ ဥပ္ပန္နဇ္ဈာနဝသေန သဟာရမ္မဏဇ္ဈာနမေဝ။ အာကာသာနဉ္စာယတနမေဝ အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတု။ သညာဝေဒယိတနိရောဓောဝသညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတု။ ဣတိ ဘဂဝါ အနုသန္ဓိကုသလဿ ဘိက္ခုနော တတ္ထ နိသီဒိတွာ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိတုကာမဿ ဩကာသံ ဒေန္တော ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

အန္ဓကာရံ ပဋိစ္စာတိ အန္ဓကာရော ဟိ အာလောကေန ပရိစ္ဆိန္ဒော၊ အာလောကောပိ အန္ဓကာရေန။ အန္ဓကာရေန ဟိ သောပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ တသ္မာ “အန္ဓကာရံ ပဋိစ္စ ပညာယတိ”တိ အာဟ။ အသုဘံ ပဋိစ္စာတိ ဧတ္တာပိ ဧသေဝ နယော။ အသုဘံ ဟိ သုဘေန၊ သုဘဉ္စ အသုဘေန ပရိစ္ဆိန္တံ၊ အသုဘော သတိ သုဘံ ပညာယတိ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ရူပံ ပဋိစ္စာတိ ရူပါဝစရသမာပတ္တိံ ပဋိစ္စ။ ရူပါဝစရသမာပတ္တိယာ ဟိ သတိ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိံ

နာမ ဟောတိ ရူပသမတိက္ကမော ဝါ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဝိညာဏဉ္ဇာယတန-
ဓာတုအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ နိရောဓံ ပဋိစ္စာတိ စတုန္တံ ခန္ဓာနံ ပဋိသင်္ခါ-
အပ္ပဝတ္တိံ ပဋိစ္စ။ ခန္ဓနိရောဓံ ဟိ ပဋိစ္စ နိရောဓသမာပတ္တိ နာမ ပညာယတိ၊ န
ခန္ဓပဝတ္တိံ၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဧတ္ထ စ စတုန္တံ ခန္ဓာနံ နိရောဓောဝ နိရောဓ-
သမာပတ္တိတိ ဝေဒိတဗျော။

ကထံ သမာပတ္တိ ပတ္တဗ္ဗာတိ ကထံ သမာပတ္တိယော ကိဒိသာ သမာ-
ပတ္တိယော နာမ ဟုတွာ ပတ္တဗ္ဗာတိ။ သညာသမာပတ္တိ ပတ္တဗ္ဗာတိ သညာယ
အတ္ထိဘာဝေန သညာသမာပတ္တိယော သညာသမာပတ္တိယော နာမ ဟုတွာ
ပတ္တဗ္ဗာ။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ ပတ္တဗ္ဗာတိ သုခုမသင်္ခါရာနံ အဝသိဋ္ဌတာယ
သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ နာမ ဟုတွာ ပတ္တဗ္ဗာ။ နိရောဓသမာပတ္တိ ပတ္တဗ္ဗာတိ
နိရောဓောဝ နိရောဓသမာပတ္တိ နိရောဓသမာပတ္တိ နာမ ဟုတွာ ပတ္တဗ္ဗာတိ
အတ္ထော။ ။ပဌမံ။

၂-သနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၆။ ဒုတိယေ သနိဒါနန္တိ ဘာဝနပုံသကမေတံ၊ သနိဒါနော သပစ္စယော
ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ကာမဓာတုံ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စာတိ ဧတ္ထ ကာမ-
ဝိတက္ကောပိ ကာမဓာတု ကာမာဝစရဓမ္မာပိ၊ ဝိသေသတော သဗ္ဗာကုသလမ္ပိ။
ယထာဟ—

“တတ္ထ ကတမာ ကာမဓာတု? ကာမပဋိသံယုတ္တော တက္ကော
ဝိတက္ကော သင်္ကပ္ပေါ အပ္ပနာ ဗျပ္ပနာ စေတသော အဘိနိရောပနာ
မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု။ ဟေဋ္ဌတော အဝိစိနိရယံ
ပရိယန္တံ ကရိတွာ ဥပရိတော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ ဒေဝေ အန္တော-
ကရိတွာ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဧတ္တာဝစရာ ဧတ္ထပရိယာပန္နာ ခန္ဓ-
ဓာတုအာယတနာ ရူပါ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရာ ဝိညာဏံ၊ အယံ
ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု။ သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ကာမဓာတူ”တိ။

ဧတ္ထ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကာ အသမ္ဘိန္နာတိ ဒွေ ကထာ ဟောန္တိ။ ကထံ? ကာမ-
ဓာတုဂ္ဂဟဏေန ဟိ ဗျာပါဒဓာတုဝိဟိံသာဓာတုယော ဂဟိတာ ဟောန္တိတိ
အယံ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကာ။ တာသံ ပန ခြိန္တံ ဓာတုနံ ဝိသုံ အာဂတတ္တာ သေသဓမ္မာ
ကာမဓာတူတိ အယံ အသမ္ဘိန္နကထာ။ အယမိမ ဂဟေတဗျာ။ ဣမံ ကာမဓာတုံ
အာရမ္မဏဝသေန ဝါ သမ္ပယောဂဝသေန ဝါ ပဋိစ္စ ကာမသညာ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

ကမသညံ ပဋိစ္စာတိ ကမသညံ ပန သမ္ပယောဂဝသေန ဝါ ဥပနိဿယဝသေန ဝါ ပဋိစ္စ ကမသင်္ကပ္ပေါ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တိဟိ ဌာနေဟိတိ တိဟိ ကာရဏေဟိ။ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇတိတိ အယာထာဝပဋိပဒံ အနိယျာနိကပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇတိ။

ဗျာပါဒဓာတုံ ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထ ဗျာပါဒဝိတက္ကောပိ ဗျာပါဒဓာတု ဗျာပါဒေါပိ။ ယထာဟ—

“တတ္ထ ကတမာ ဗျာပါဒဓာတု? ဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော။ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျာပါဒဓာတု။ ဒသသု အာဃာတဝတ္ထုသု စိတ္တဿ အာဃာတော ပဋိဝိရောဓော ကောပေါ ပကောပေါ။ပ။ အနတ္တမနတာ စိတ္တဿ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဗျာပါဒဓာတု”တိ။

ဣမံ ဗျာပါဒဓာတုံ သဟဇာတပစ္စယာဒိဝသေန ပဋိစ္စ ဗျာပါဒသညာ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သေသံ ပုရိမနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိဟိံသာဓာတုံ ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထ ဝိဟိံသာဝိတက္ကောပိ ဝိဟိံသာဓာတု ဝိဟိံသာပိ။ ယထာဟ—

“တတ္ထ ကတမာ ဝိဟိံသာဓာတု? ဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော။ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိဟိံသာဓာတု။ ဣဓေကစ္စော ပါဏိနာ ဝါ လေဇူနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ ရဇ္ဇုယာ ဝါ အညတရညတရေန ဝါ သတ္တေ ဝိဟေဌေတိ။ ယာ ဧဝရူပါ ဟေဌနာ ဝိဟေဌနာ ဟိံသနာ ဝိဟိံသနာ ရောသနာ ပရူပဃာတော၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဝိဟိံသာဓာတု”တိ။

ဣမံ ဝိဟိံသာဓာတုံ သဟဇာတပစ္စယာဒိဝသေန ပဋိစ္စ ဝိဟိံသာသညာ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သေသမိဓာပိ ပုရိမနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တိဏဒါယေတိ တိဏဂဟနေ အရညေ။ အနယဗျသနန္တိ အဝုဗ္ဗိံ ဝိနာသံ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ သုက္ခတိဏဒါယော ဝိယ အာရမ္မဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ တိဏုက္ကာ ဝိယ အကုသလသညာ၊ တိဏကဋ္ဌနိဿိတာ ပါဏာ ဝိယ ဣမေ သတ္တာ။ ယထာ သုက္ခတိဏဒါယေ ဌပိတံ တိဏုက္ကံ ခိပ္ပံ ဝါယမိတွာ အနိဗ္ဗာပေန္တဿ တေ ပါဏာ အနယဗျသနံ ပါပုဏန္တိ၊ ဧဝမေဝ ယေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ

ဝါ ဥပ္ပန္နံ အကုသလသညံ ဝိက္ခမ္ဘနတဒင်္ဂသမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေဟိ နပ္ပဇဟန္တိ၊
တေ ဒုက္ခံ ဝိဟရန္တိ။

ဝိသမဂတန္တိ ရာဂဝိသမာဒိနိ အနုဂတံ အကုသလသညံ။ န ဝိပ္ပမေဝ
ပဇဟတိတိ ဝိက္ခမ္ဘနာဒိဝသေန သီသံ နပ္ပဇဟတိ။ န ဝိနောဒေတိတိ န
နိဟရတိ။ န ဗျန္တိကရေတိတိ ဘင်္ဂမတ္တမ္ပိ အနဝသေသေန္တော န ဝိဂတန္တိ
ကရေတိ။ န အနဘာဝံ ဂမေတိတိ န အနုအဘာဝံ ဂမေတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု
န-ကာရော အာဟရိတဗ္ဗော။ ပါဠိကင်္ဂါတိ ပါဠိကဒိတဗ္ဗော ဣန္ဒြိတဗ္ဗော။

နေက္ခမ္မဓာတုံ ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထ နေက္ခမ္မဝိတက္ကောပိ နေက္ခမ္မဓာတု သဗ္ဗေပိ
ကုသလာ ဓမ္မာ။ ယထာဟ—

“တတ္ထ ကတမာ နေက္ခမ္မဓာတု? နေက္ခမ္မပဋိသံယုတ္တော တက္ကော
ဝိတက္ကော။ပ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ အယံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မဓာတူ”တိ ၁။

ဣဓာပိ ဒုဝိဓာ ကထာ။ နေက္ခမ္မဓာတုဂ္ဂဟဏေန ဟိ ဣတရာပိ ဒွေ
ဓာတုယော ဂဟဏံ ဂစ္ဆန္တိ ကုသလဓမ္မပရိယာပန္နတ္တာ၊ အယံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ။
တာ ပန ဓာတုယော ဝိသုံ ဒီပေတဗ္ဗာတိ တာ ဌပေတွာ သေသာ
သဗ္ဗကုသလာ နေက္ခမ္မဓာတူတိ အယံ အသမ္ဘိန္နာ။ ဣမံ နေက္ခမ္မဓာတုံ သဟ-
ဇာတာဒိပစ္စယဝသေန ပဋိစ္စ နေက္ခမ္မသညာ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သညာဒိနိ ပဋိစ္စ
ဝိတက္ကောဒယော ယထာနုရူပံ။

အဗျာပါဒဓာတုံ ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထ အဗျာပါဒဝိတက္ကောပိ အဗျာပါဒဓာတု
အဗျာပါဒေါပိ။ ယထာဟ—

“တတ္ထ ကတမာ အဗျာပါဒဓာတု? အဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော
တက္ကော။ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ အဗျာပါဒဓာတု။ ယာ သတ္တေသု မေတ္တိ
မေတ္တာယနာ မေတ္တာယိတတ္ထံ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ
အဗျာပါဒဓာတူ”တိ ၂။

ဣမံ အဗျာပါဒဓာတုံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တနယေနော အဗျာပါဒသညာ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အဝိဟိံသာဓာတုံ ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထာပိ အဝိဟိံသာဝိတက္ကောပိ အဝိဟိံ-
သာဓာတု ကရုဏာပိ။ ယထာဟ—

“တတ္ထ ကတမာ အဝိဟိံသာဓာတု? အဝိဟိံသာပဋိသံယုတ္တော တက္ကော။ပ။ အယံ ဝုစ္ဆတိ အဝိဟိံသာဓာတု။ ယာ သတ္တေသု ကရုဏာ ကရုဏာယနာ ကရုဏာယိတတ္ထံ ကရုဏာစေတောဝိမုတ္တိ၊ အယံ ဝုစ္ဆတိ အဝိဟိံသာဓာတု”တိ။

ဣမံ အဝိဟိံသာဓာတုံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တနယေနော အဝိဟိံသာသညာ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တာနုသာရေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဝိညာဏသမုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၇။ တတိယေ ဓာတုံ ဘိက္ခဝေတိ ဣတော ပဋ္ဌာယ အဇ္ဈာသယံ ဓာတုတိ ဒီပေတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သညာတိ အဇ္ဈာသယံ ပဋိစ္စ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိတက္ကော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ဣဓာပိ “ကစ္စာနော ပဉ္စ ပုစ္ဆိယတိ”တိ တဿ ဩကာသဒါနတ္ထံ ဧတ္တာဝတာဝ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသုတိ ဆသု သတ္တာရေသု။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါတိ မယမသ္မ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါတိ။ ဣံ ပဋိစ္စ ပညာယတိတိ ကိသ္ဗိံ သတိ ဟောတိတိ သတ္တာရာနံ ဥပ္ပန္နံ ဒိဋ္ဌိံ ပုစ္ဆတိ။ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧတေတိ ဧဝံ ဥပ္ပန္နံ တိတ္ထိယ-သာဝကာနမ္ပိ ဒိဋ္ဌိံ ပုစ္ဆတိယေဝ။

ဣဒါနိ ယသ္မာ တေသံ အဝိဇ္ဇာဓာတုံ ပဋိစ္စ သာ ဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာဓာတု စ နာမ မဟတိ ဓာတု၊ တသ္မာ မဟတိံ ဓာတုံ ပဋိစ္စ တဿာ ဥပ္ပတ္တိံ ဒီပေန္တော မဟတိ ခေါ သောတိအာဒိမာဟ။ ဟိနံ ကစ္စာန ဓာတုံ ပဋိစ္စာတိ ဟိနံ အဇ္ဈာသယံ ပဋိစ္စ။ ပဏိဓိတိ စိတ္တဋ္ဌပနံ။ သာ ပနေသာ ဣတ္ထိဘာဝံ ဝါ မက္ကဋ္ဌာဒိတိရစ္ဆာနဘာဝံ ဝါ ပတ္တေန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဟိနော ပုဂ္ဂလောတိ ယဿေတေ ဟိနာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗော သော ပုဂ္ဂလောပိ ဟိနော နာမ။ ဟိနာ ဝါစာတိ ယာ တဿ ဝါစာ၊ သာပိ ဟိနာ။ ဟိနံ အာစိက္ခတိတိ သော အာစိက္ခန္တောပိ ဟိနမေဝ အာစိက္ခတိ၊ ဒေသေန္တောပိ ဟိနမေဝ ဒေသေတိတိ သဗ္ဗပဒါနိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ ဥပပတ္တိတိ ဒွေ ဥပပတ္တိယော ပဋိ-လာဘော စ နိဗ္ဗတ္တိ စ။ နိဗ္ဗတ္တိ ဟိနကုလာဒိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပဋိလာဘော စိတ္တုပ္ပါဒက္ခဏေ ဟိနတ္ထိကဝသေန။ ကထံ? တဿ ဟိ ပဉ္စသု နိစကုလေသု ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဟိနာ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဝေဿသုဒ္ဓကုလေသု ဥပ္ပဇ္ဇနတော မဇ္ဈိမာ၊ ခတ္တိယ-မြာဟ္မဏကုလေသု ဥပ္ပဇ္ဇနတော ပဏီတာ။ ဒွါဒသာကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ပန

ပဋိလာဘတော ဟီနော ပဋိလာဘော၊ တေဘူမကဓမ္မာနံ ပဋိလာဘတော မဇ္ဈိမော၊ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာနံ ပဋိလာဘတော ပဏီတော။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တိယေဝ အဓိပ္ပေတာတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဟိနာဓိမုတ္တိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈။ စတုတ္ထေ သံသန္တန္တိတိ ဧကတော ဟောန္တိ။ သမေန္တိတိ သမာဂစ္ဆန္တိ၊ နိရန္တရာ ဟောန္တိ။ ဟိနာဓိမုတ္တိကာတိ ဟိနဇ္ဈာသယာ။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာတိ ကလျာဏဇ္ဈာသယာ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-စက်မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉။ ပဉ္စမေ ပဿထ နောတိ ပဿထ န။ သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေတိ သာရိ-
ပုတ္တတ္ထေရော ဘဂဝတာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ မဟာ-
ပညာနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တော”တိ။ မဟာပညေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ ဣတိ
နံ “ခန္ဓန္တရံ ဓာတုန္တရံ အာယတနန္တရံ သတိပဋ္ဌာနဗောဓိပက္ခိယဓမ္မန္တရံ
တိလက္ခဏာဟတံ ဂမ္ဘီရံ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ မဟာပညာဝ ပရိဝါရေန္တိ။ သောပိ
တေသံ ပထဝီ ပတ္ထရေန္တော ဝိယ သိနေရူပါဒတော ဝါလိကံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ
စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ ဘိဒ္ဓန္တော ဝိယ သိနေရုံ ဥက္ခိပန္တော ဝိယ အာကာသံ
ဝိတ္တာရေန္တော ဝိယ စန္ဒိမသုရိယေ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ စ ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ
ကထေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ မဟာပညာ”တိ။

မဟာမောဂ္ဂလ္လာနောပိ ဘဂဝတာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ
ဘိက္ခူနံ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ယဒိဒံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော”တိ။ ဣဒ္ဓိမန္တေသု ဧတဒဂ္ဂေ
ဌပိတော။ ဣတိ နံ “ပရိကမ္ပံ အာနိသံသံ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိကုဗ္ဗနံ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ
ဣဒ္ဓိမန္တာဝ ပရိဝါရေန္တိ။ သောပိ တေသံ ဝုတ္တနယေနော ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ
ကထေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ မဟိဒ္ဓိကာ”တိ။

မဟာကဿပေါပိ ဘဂဝတာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ
ဓုတဝါဒါနံ ၂ ယဒိဒံ မဟာကဿပေါ”တိ။ ဓုတဝါဒေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။
ဣတိ နံ “ဓုတင်္ဂပရိဟာရံ အာနိသံသံ သမောဓာနံ အဓိဋ္ဌာနံ ဘေဒံ ပုစ္ဆိဿာ-
မာ”တိ ဓုတဝါဒါဝ ပရိဝါရေန္တိ။ သောပိ တေသံ တထေဝ ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ
ဗျာကရေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ
ဓုတဝါဒါ”တိ။

အနုရုဒ္ဓတ္တရောပိ ဘဂဝတာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ ယဒိဒံ အနုရုဒ္ဓေါ”တိ^၁ ဒိဗ္ဗစက္ခုကေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ ဣတိ နံ “ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ပရိကမ္ပံ အာနိသံသံ ဥပက္ကိလေသံ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာဝ ပရိဝါရေန္တိ။ သောပိ တေသံ တထေဝ ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ ကထေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခုကာ”တိ။

ပုဏ္ဏတ္တရောပိ ဘဂဝတာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဓမ္မကထိကာနံ ယဒိဒံ ပုဏ္ဏော မန္တာဏိပုတ္တော”တိ^၂ ဓမ္မကထိကေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ ဣတိ နံ “ဓမ္မကထာယ သင်္ခေပဝိတ္ထာရဂမ္ဘီရတ္တာနဝိစိတြကထာဒိသု တံ တံ အာကာရံ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ ဓမ္မကထိကာဝ ပရိဝါရေန္တိ။ သောပိ တေသံ “အာဝုသော ဓမ္မကထိကေန နာမ အာဒိတော ပရိသံ ဝဏ္ဏေတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ မဇ္ဈေ သုညတံ ပကာသေတုံ၊ အန္တေ စတုသစ္စဝသေန ကုဉ္စံ ဂဏှိတု”န္တိ ဧဝံ တံ တံ ဓမ္မကထာနယံ အာစိက္ခတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဓမ္မကထိကာ”တိ။

ဥပါလိတ္တရောပိ ဘဂဝတာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဝိနယဓရာနံ ယဒိဒံ ဥပါလိ”တိ^၃ ဝိနယဓရေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ ဣတိ နံ “ဂရုက-လဟုကံ သတေကိစ္ဆအတေကိစ္ဆံ အာပတ္တာနာပတ္တိံ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ ဝိနယဓရာဝ ပရိဝါရေန္တိ။ သောပိ တေသံ ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ တထေဝ ကထေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိနယဓရာ”တိ။

အာနန္ဒတ္တရောပိ ဘဂဝတာ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခူနံ ဗဟုဿုတာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော”တိ^၄ ဗဟုဿုတေသု ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ ဣတိ နံ “ဒသဝိဓံ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိံ အဋ္ဌပုတ္တိံ အနုသန္တိ ပုဗ္ဗာပရံ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ ဗဟုဿုတာဝ ပရိဝါရေန္တိ။ သောပိ တေသံ “ဣဒံ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဧဝံ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ သဗ္ဗံ ကထေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဗဟုဿုတာ”တိ။

ဒေဝဒတ္တော ပန ပါပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော၊ တေန နံ “ကုလသင်္ဂဏှန-ပရိဟာရံ နာနပ္ပကာရကံ ကောဟညတံ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ ပါပိစ္ဆောဝ ပရိဝါ-ရေန္တိ။ သောပိ တေသံ တံ တံ နိယာမံ အာစိက္ခတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ခေါ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပါပိစ္ဆော”တိ။

ကသ္မာ ပနေတေ အဝိဒူရေ စက်မိံ သူတိ။ “ဒေဝဒတ္တော သတ္တရိ ပဒုဠ္ဍိတ္တော အနတ္တမိံ ကာတုံ ဥပက္ကမေယျာ”တိ အာရက္ခဂ္ဂဟဏတ္ထံ။ အထ ဒေဝဒတ္တော ကသ္မာ စက်မိတိ။ “အကာရကော အယံ၊ ယဒိ ကာရကော ဘဝေယျ၊ န ဣမ အာဂစ္ဆေယျာ”တိ အတ္တနာ ကတဒေါသပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ။ ကိံ ပန ဒေဝဒတ္တော ဘဂဝတော အနတ္တံ ကာတုံ သမတ္တော၊ ဘဂဝတော ဝါ အာရက္ခကိစ္စံ အတ္ထိတိ။ နတ္ထိ။ တေန ဝုတ္တံ “အဋ္ဌာနမေတံ အာနန္တ အနဝကာသော၊ ယံ တထာဂတော ပရုပက္ကမေန ပရိနိဗ္ဗာယေယျာ”တိ။ ဘိက္ခု ပန သတ္တရိ ဂါရဝေန အာဂတာ။ တေနော ဘဂဝါ ဧဝံ ဝတ္တာ “ဝိဿဇ္ဇေဟိ အာနန္တ ဘိက္ခုသံဃ”န္တိ ဝိဿဇ္ဇာပေသိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သဂါထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ ဆဋ္ဌေ ဂူထော ဂူထေန သံသန္တတိ သမေတီတိ သမုဒ္ဒန္တရေ ဇနပဒန္တရေ စက္ကဝါဠန္တရေ ဌိတောပိ ဝဏ္ဏေနပိ ဂန္ဓေနပိ ရသေနပိ နာနတ္တံ အနုပဂစ္ဆန္တော သံသန္တတိ သမေတိ၊ ဧကသဒိသောဝ ဟောတိ နိရန္တရော။^၁ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန အနိဋ္ဌဥပမာ ဟိနဇ္ဈာသယာနံ ဟိန-
အဇ္ဈာသယဿ သရိက္ခဘာဝဒဿနတ္ထံ အာဟဋ္ဌာ၊ ဒီရာဒိဝိသိဋ္ဌောပမာ^၂ ကလျာဏဇ္ဈာသယာနံ အဇ္ဈာသယဿ သရိက္ခဘာဝဒဿနတ္ထံ။

သံသဂ္ဂါတိ ဒဿနသဝနသံသဂ္ဂါဒိဝတ္ထုကေန တဏှာသ္မေဟေန။ ဝနထော ဇာတောတိ ကိလေသဝနံ ဇာတံ။ အသံသဂ္ဂေန ဆိဇ္ဇတီတိ ဧကတော ဌာန-
နိသဇ္ဇာဒီနိ အကီရောန္တဿ အသံသဂ္ဂေန အဒဿနေန ဆိဇ္ဇတိ။ သာမုဇီဝီတိ ပရိသုဒ္ဓဇီဝိတံ ဇီဝမာနော။ သဟာဝသေတိ သဟဝါသံ ဝသေယျ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အဿဒ္ဓသံသန္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။ သတ္တမေ အဿဒ္ဓါ အဿဒ္ဓေဟိတိအာဒိသု ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ သဒ္ဓါဝိရဟိတာ နိရောဇာ နိရသာ ပုဂ္ဂလာ^၁ သမုဒ္ဓဿ ဩရိမတီရေ ဌိတာ ပါရိမတီရေပိ ဌိတေဟိ အဿဒ္ဓေဟိ သဒ္ဓိံ^၂ တာယ အဿဒ္ဓတာယ ဧကသဒိသာ နိရန္တရာ ဟောန္တိ။ တထာ အဟိရိကာ ဘိန္နမရိယာဒါ အလဇ္ဇိ-
ပုဂ္ဂလာ အဟိရိကေဟိ၊ အနောတ္တပ္ပိနော ပါပကိရိယာယ အဘာယမာနာ အနောတ္တပ္ပိဟိ၊ အပ္ပဿုတာ သုတဝိရဟိတာ အပ္ပဿုတေဟိ၊ ကုသိတာ

၁-ဝိ ၄-၃၅၅-ဝိဇ္ဇေ။

၂-ဧကသဒိသော စေဝ ဟောတိ နိရန္တရော စ (သျှာ)

၃-ဒီရာဒိဝိဋ္ဌောပမာ (သျှာ)၊ သင်္ခါရာနံ ဣဋ္ဌောပမာ (က)

၄-နိဿာရပုဂ္ဂလာ (သျှာ)

အာလသိယပုဂ္ဂလာ ကုသိတေဟိ၊ မုဋ္ဌဿတိနော ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကမံသ-
 နိက္ခိတ္တသိင်္ဂါလသဒိသာ မုဋ္ဌဿတိဟိ၊ ဒုပ္ပညာ ခန္ဓာဒိပရိစ္ဆေဒိကာယ ပညာယ
 အဘာဝေန နိပ္ပညာ တာဒိသေဟေဝ ဒုပ္ပညေဟိ၊ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာ စေတိယ-
 ဝန္တနာဒိကိစ္စပသုတာ သဒ္ဓေဟိ၊ ဟိရိမနာ လဇ္ဇိပုဂ္ဂလာ ဟိရိမနေဟိ၊ ဩတ္တပ္ပိနော
 ပါပဘီရကာ ဩတ္တပ္ပိဟိ၊ ဗဟုဿုတာ သုတဓရာ အာဂမဓရာ တန္တိပါလကာ
 ဝံသာနုရက္ခကာ ဗဟုဿုတေဟိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ပရိပုဏ္ဏပရက္ကမာ အာရဒ္ဓ-
 ဝီရိယေဟိ၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ သဗ္ဗကိစ္စပရိဂ္ဂါဟိကာယ သတိယာ သမန္နာဂတာ
 ဥပဋ္ဌိတဿတိဟိ၊ ပညဝန္တော မဟာပညေဟိ ဝဇိရူပမဉ္ဇုဏေဟိ ပညဝန္တေဟိ
 သဒ္ဓိံ ဒူရေ ဌိတာပိ တာယ ပညာသမ္ပတ္တိယာ သံသန္တန္တိ သမေန္တိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-၁၂-အဿဒ္ဓမူလကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၂-၁၀၆။ အဋ္ဌမာဒိနိ တေယေဝ အဿဒ္ဓါဒိဓမ္မေ တိကဝသေန ကတွာ
 ဒေသိတာနိ။ တတ္ထ အဋ္ဌမေ အဿဒ္ဓါဒိမူလကာ ကဏ္ဍပက္ခသုက္ကပက္ခဝသေန
 ပဉ္စ တိကာ ဝုတ္တာ၊ နဝမေ အဟိရိကမူလကာ စတ္တာရော၊ ဒသမေ
 အနောတ္တပ္ပမူလကာ တယော၊ ဧကောဒသမေ အပ္ပသုတမူလကာ ဒွေ၊ ဒွါဒသမေ
 ကုသိတမူလကော ဧကော တိကော ဝုတ္တောတိ သဗ္ဗေပိ ပဉ္စသု သုတ္တန္တေသု
 ပန္နရသ တိကာ ဟောန္တိ။ ပန္နရသ စေတေ သုတ္တန္တာတိပိ ဝဒန္တိ။ အယံ
 တိကပေယျာလော နာမ။ ။အဋ္ဌမာဒိနိ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၃-ကမ္မပထဝဂ္ဂ

၁-၂-အသမာဟိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၇-၁၀၈။ ဣတော ပရေသု ပဌမံ အဿဒ္ဓါဒိပဉ္စကဝသေန ဝုတ္တံ၊ တထာ
 ဒုတိယံ။ ပဌမေ ပန အသမာဟိတပဒံ စတုတ္ထံ၊ ဒုတိယေ ဒုဿီလပဒံ။ ဧဝံ
 ဝုစ္စမာနေ ဗုဇ္ဈနကပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယေန ဟိ ဧတာနိ ဝုတ္တာနိ။ ဧတ္ထ
 အသမာဟိတာတိ ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိရဟိတာ။ ဒုဿီလာတိ နိဿီလာ။ ။
 ပဌမဒုတိယာနိ။

၃-၅-ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၉-၁၁၁။ တတိယံ ပဉ္စကမ္မပထဝသေန ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဝုတ္တံ၊ စတုတ္ထံ သတ္တကမ္မပထဝသေန၊ ပဉ္စမံ ဒသကမ္မပထဝသေန။ တတ္ထ တတိယေ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာယိနောတိ သုရာမေရယသင်္ခါတံ မဇ္ဇိယာယ ပမာဒစေတနာယ ပိဝန္တိ၊ သာ “သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒေါ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ တိဋ္ဌန္တိတိ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာယိနော။ အယံ တာဝေတ္ထ အသာဓာရဏ-ပဒဿ အတ္ထော။

ပဉ္စမေ ပါဏံ အတိပါတေန္တိတိ ပါဏာတိပါတိနော၊ ပါဏဃာတိကာတိ အတ္ထော။ အဒိန္နံ အာဒိယန္တိတိ အဒိန္နာဒါယိနော၊ ပရဿဟာရိနောတိ အတ္ထော။ ဝတ္ထုကာမေသု ကိလေသကာမေန မိစ္ဆာ စရန္တိတိ ကာမေသုမိစ္ဆာ-စာရိနော။ မုသာ ဝဒန္တိတိ မုသာဝါဒိနော၊ ပရေသံ အတ္တဘဉ္စကံ တုစ္ဆံ အလိကံ ဝါစံ ဘာသိတာရောတိ အတ္ထော။ ပိသုဏာ ဝါစာ ဧတေသန္တိ ပိသုဏဝါစာ။ မမ္မစ္ဆေဒိကာ ဖရဿာ ဝါစာ ဧတေသန္တိ ဖရဿဝါစာ။ သမ္ပံ နိရတ္ထကံ ဝစနံ ပလပန္တိတိ သမ္ပပ္ပလာပိနော။ အဘိဇ္ဈာယန္တိတိ အဘိဇ္ဈာ-လုနော၊ ပရဘဏ္ဍေ လုပ္ပနသီလာတိ အတ္ထော။ ဗျာပန္နံ ပူတိဘူတံ စိတ္တ-မေတေသန္တိ ဗျာပန္နစိတ္တာ။ မိစ္ဆာ ပါပိကာ ဝိညုဂရဟိတာ ဧတေသံ ဒိဋ္ဌိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ ကမ္မပထပရိယာပန္နာယ “နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ အာဒိဝတ္ထုကာယ မိစ္ဆတ္တပရိယာပန္နာယ အနိယျာနိကဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတာတိ အတ္ထော။ သမ္မာ သောဘနာ ဝိညုပသတ္တာ ဧတေသံ ဒိဋ္ဌိတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ ကမ္မပထပရိယာ-ပန္နာယ “အတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ အာဒိကာယ ကမ္မဿကတဒိဋ္ဌိယာ သမ္မတ္တပရိယာပန္နာယ မဂ္ဂဒိဋ္ဌိယာ စ သမန္နာဂတာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ တာဝေတ္ထ အနုတ္တာနာနံ ပဒါနံ ပဒဝဏ္ဏနာမတ္ထံ။

ယော ပန တေသံ ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော မုသာဝါဒေါ ပိသုဏဝါစာ ဖရဿဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပေါ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ ကဏ္ဍပက္ခေ ဒသဝိဓော အတ္ထော ဟောတိ၊ တတ္ထ ပါဏဿ အတိပါတော ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏဝဓော ပါဏဃာတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပါဏောတိ စေတ္ထ ဝေါဟာရတော သတ္ထော၊ ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ တသ္မိံ ပန ပါဏေ ပါဏသညိနော ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒက-ဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနံ အညတရဒ္ဓါရပ္ပဝတ္တာ ဝဓကစေတနာ ပါဏာတိပါတော။ သော ဂုဏဝိရဟိတေသု တိရစ္ဆာနဂတာဒီသု ပါဏေသု ခုဒ္ဒကေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာသရီရေ မဟာသာဝဇ္ဇော။ ကသ္မာ?

ပယောဂမဟန္တတာယ၊ ပယောဂသမတ္ထေပိ ဝတ္ထုမဟန္တတာယ။ ဂုဏဝန္တေသု
မနုဿာဒီသု အပ္ပဂုဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏေ မဟာသာဝဇ္ဇော။
သရီရဂုဏာနံ ပန သမဘာဝေ သတိ ကိလေသာနံ ဥပက္ကမာနဉ္စ မုဒုတာယ
အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ တိဗ္ဗတာယ မဟာသာဝဇ္ဇောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တဿ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ ပါဏော၊ ပါဏသညိတာ၊ ဝဓကစိတ္တံ၊
ဥပက္ကမော၊ တေန မရဏန္တိ။ ဆပယောဂါ သာဟတ္ထိကော၊ အာဏတ္ထိကော၊
နိဿဂ္ဂိယော၊ ထာဝရော၊ ဝိဇ္ဇာမယော၊ ဣဒ္ဓိမယောတိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ
ဝိတ္တာရိယမာနေ အတိပ္ပပဉ္စော ဟောတိ။ တသ္မာ တံ န ဝိတ္တာရယာမ
အညဉ္စ ဝေရူပံ။ အတ္ထိကေဟိ ပန သမန္တပါသာဒိကံ ဝိနယဋ္ဌကထံ^၁ ဩလော-
ကေတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။

အဒိန္နဿ အာဒါနံ အဒိန္နာဒါနံ၊ ပရဿဟရဏံ ထေယျံ စောရိကာတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ အဒိန္နန္တိ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ယတ္ထ ပရော ယထာကာမ-
ကာရိတံ အာပဇ္ဇန္တော အဒဏ္ဍာရဟော အနုပဝဇ္ဇော ဟောတိ။ တသ္မိံ ပန
ပရပရိဂ္ဂဟိတေ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော တဒါဒါယကဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ
ထေယျစေတနာ အဒိန္နာဒါနံ။ တံ ဟိနေ ပရသန္တကေ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ ပဏီတေ
မဟာသာဝဇ္ဇံ။ ကသ္မာ? ဝတ္ထုပဏီတတာယ။ ဝတ္ထုသမတ္ထေ သတိ ဂုဏာဓိကာနံ
သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ တံ တံ ဂုဏာဓိကံ ဥပါဒါယ တတော
တတော ဟိနဂုဏဿ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိံ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ။

တဿ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ၊
ထေယျစိတ္တံ၊ ဥပက္ကမော၊ တေန ဟရဏန္တိ။ ဆပယောဂါ သာဟတ္ထိကာဒယောဝ။
တေ စ ခေါ ယထာနုရူပံ ထေယျာဝဟာရော၊ ပသယှာဝဟာရော၊ ပဋိစ္ဆန္တာဝ-
ဟာရော၊ ပရိကပ္ပါဝဟာရော၊ ကုသာဝဟာရောတိ ဣမေသံ အဝဟာရာနံ ဝသေန
ပဝတ္တာတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ^၂
ဝုတ္တော။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရောတိ ဧတ္ထ ပန ကာမေသုတိ မေထုနသမာစာရေသု။
မိစ္ဆာစာရောတိ ကေန္တနိန္ဒိတော လာမကာစာရော။ လက္ခဏတော ပန
အသဒ္ဓမ္မာဓိပ္ပါယေန ကာယဒွါရပ္ပဝတ္တာ အဂမနီယဋ္ဌာနဝိတိက္ကမစေတနာ
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော။ တတ္ထ အဂမနီယဋ္ဌာနံ နာမ ပုရိသာနံ တာဝ မာတု-
ရက္ခိတာ ပိတုရက္ခိတာ မာတာပိတုရက္ခိတာ ဘာတုရက္ခိတာ ဘဂိနိရက္ခိတာ

၁-ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၃၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၂၆၃-ပိဋ္ဌေ။

ဉ္စတိရက္ခိတာ ဂေါတ္တရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာ သာရက္ခာ သပရိဒဏ္ဍာတိ မာတု-
ရက္ခိတာဒယော ဒဿ၊ နေက္ခိတာ ဆန္ဒဝါသိနိ ဘောဂဝါသိနိ ပဋ္ဌဝါသိနိ
ဩဒပတ္တကိနိ ဩဘတစုမ္ပဋ္ဌာ^၁ ဒါသိ စ ဘရိယာ စ ကမ္မကာရိ စ ဘရိယာ စ
ဇောဟဋ္ဌာ မုဟုတ္တိကာတိ ဧတာ နေက္ခိတာဒယော ဒဿတိ ဝိသတိ
ဣတ္ထိယော။ ဣတ္ထိသု ပန ဦန္တံ သာရက္ခသပရိဒဏ္ဍာနံ၊ ဒသန္တဉ္စ နေက္ခိတာဒိနန္တိ
ဒွါဒသန္တံ ဣတ္ထိနံ အညေ ပုရိသာ။ ဣဒံ အဂမနီယဋ္ဌာနံ နာမ။ သော ပနေသ
မိစ္ဆာစာရော သီလာဒိဂုဏရဟိတော အဂမနီယဋ္ဌာနေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊
သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ—
အဂမနီယဝတ္ထု၊ တသ္မိံ သေဝနစိတ္တံ၊ သေဝနပ္ပယောဂေါ၊ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပဋိပတ္တိ-
အဓိဝါသနန္တိ။ ဧကော ပယောဂေါ သာဟတ္ထိကော ဧဝံ။

မုသာတိ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ အတ္တဘဉ္စနကော ဝစီပယောဂေါ ကာယ-
ပ္ပယောဂေါ ဝါ၊ ဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပါယေန ပနဿ^၂ ပရဝိသံဝါဒနကာယဝစီ-
ပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။ အပရော နယော—မုသာတိ
အဘူတံ အတစ္ဆံ ဝတ္ထု။ ဝါဒေါတိ တဿ ဘူတတော တစ္ဆတော ဝိညာပနံ။
လက္ခဏတော ပန အတထံ ဝတ္ထု၊ တထတော ပရံ ဝိညာပေတုကာမဿ
တထာဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။ သော ယမတ္ထံ ဘဉ္စတိ၊
တဿ အပ္ပတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ အပိစ
ဂဟဋ္ဌာနံ အတ္တနော သန္တကံ အဒါတုကာမတာယ နတ္ထိတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တော
အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ သက္ခိနာ ဟုတွာ အတ္တဘဉ္စနတ္ထံ ဝုတ္တော မဟာသာဝဇ္ဇော။
ပဗ္ဗဇိတာနံ အပ္ပကမ္ဘိ တေလံ ဝါ သပ္ပိံ ဝါ လဘိတွာ ဟသာဓိပ္ပါယေန “အဇ္ဇ
ဂါမေ တေလံ နဒိ မညေ သန္တတိ”တိ ပူရဏကထာနယေန ပဝတ္တော
အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အဒိဋ္ဌိယေဝ ပန “ဒိဋ္ဌ”န္တိအာဒိနာ နယေန ဝဒန္တာနံ
မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—အတထံ ဝတ္ထု၊
ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ၊ တဇ္ဇော ဝါယာမော၊ ပရဿ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။ ဧကော
ပယောဂေါ သာဟတ္ထိကောဝ။ သော ကာယေန ဝါ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ
ဝါစာယ ဝါ ပရဝိသံဝါဒကကိရိယာကရဏေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တာယ စေ ကိရိယာယ
ပရော တမတ္ထံ ဇာနာတိ၊ အယံ ကိရိယာသမုဋ္ဌာပိကစေတနာက္ခဏေယေဝ
မုသာဝါဒကမ္မုနာ ဗဇ္ဈတိ။

ဝိသုဏဝါစာတိအာဒိသု ယာယ ဝါစာယ၊ ယဿ တံ ဝါစံ^၃ ဘာသတိ၊
တဿ ဟဒယေ အတ္တနော ဝိယဘာဝံ၊ ပရဿ စ သုညဘာဝံ ကရေတိ၊ သာ

၁-ဩဘတစုမ္ပဋ္ဌာ (သျှာ) ၂-ပရဿ (သျှာ) ၃-ပရဿ ဝါစံ (သီ၊ သျှာ၊ က)

ပိသုဏဝါစာ။ ယာယ ပန အတ္တာနမ္ပိ ပရမ္ပိ ဖရသံ ကရေတိ၊ ယာ ဝါစာ သယမ္ပိ ဖရသာ၊ နေဝ ကဏ္ဍသုခါ န ဟဒယင်္ဂမာ^၁၊ အယံ ဖရသဝါစာ။ ယေန ပန သမ္ပံ ပလပတိ နိရတ္တကံ၊ သော သမ္ပပ္ပလာပေါ။ တေသံ မူလဘူတာ စေတနာပိ ပိသုဏဝါစာဒိနာမမေဝ လဘတိ။ သာ ဧဝ စ ဣမ အဓိပ္ပေတာတိ။

တတ္ထ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ ပရေသံ ဝါ ဘေဒါယ၊ အတ္တနော ပိယကမျတာယ ဝါ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ ပိသုဏဝါစာ။ သာ ယဿ ဘေဒံ ကရေတိ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿာ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ—ဘိန္ဒိတဗ္ဗော ပရော၊ ဣတိ ဣမေ နာနာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဝိနာ ဘဝိဿန္တိတိ ဘေဒပုရေက္ခာရတာ၊ ဣတိ အဟံ ပိယော ဘဝိဿာမိ ဝိဿာသိကောတိ ပိယကမျတာ ဝါ၊ တဇ္ဇော ဝါယာမော၊ တဿ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။

ပရဿ မဗ္ဗန္တေဒကကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ ဧကန္တဖရသစေတနာ ဖရသဝါစာ။ တဿာ အာဝိဘာဝတ္ထမိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ ဒါရကော မာတု ဝစနံ အနာဒိယိတွာ အရညံ ဂစ္ဆတိ။ မာတာ တံ နိဝတ္တေတုံ အသက္ကောန္တိ “စဏ္ဍာ တံ မဟိံသီ အနုဗန္ဓတူ”တိ အက္ကောသိ။ အထဿ တထေဝ အရညေ မဟိံသီ ဥဋ္ဌာသိ။ ဒါရကော “ယံ မမ မာတာ မုခေန ကထေသိ၊ တံ မာ ဟောတု၊ ယံ စိတ္တေန စိန္တေသိ၊ တံ ဟောတူ”တိ သစ္စကိရိယံ အကာသိ။ မဟိံသီ တတ္ထေဝ ဗဒ္ဓါ ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ ဧဝံ မဗ္ဗန္တေဒကောပိ ပယောဂေါ^၂ စိတ္တသဏ္ဍတာယ ဖရသဝါစာ န ဟောတိ။ မာတာပိတရော ဟိ ကဒါစိ ပုတ္တကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ “စောရာ ဝေါ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ ကရေန္တူ”တိ၊ ဥပ္ပလပတ္တမ္ပိ စ နေသံ ဥပရိ ပတန္တံ န ဣန္တန္တိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ ကဒါစိ နိဿိတကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ကိ” ဣမေ အဟိရိကာ အနောတ္တပ္ပိနော စရန္တိ^၃၊ နိဒ္ဒမထ နေ”တိ၊ အထ စ နေသံ အာဂမာ-ဓိဂမသမ္ပတ္တိ^၄ ဣန္တန္တိ။ ယထာ စ စိတ္တသဏ္ဍတာယ ဖရသဝါစာ န ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝစနသဏ္ဍတာယ အဖရသဝါစာပိ န ဟောတိ။ န ဟိ မာရာပေတုကာမဿ “ဣမံ သုခံ သယာပေထာ”တိ ဝစနံ အဖရသဝါစာ ဟောတိ၊ စိတ္တဖရသတာယ ပနေသာ ဖရသဝါစာဝ။ သာ ယံ သန္ဓာယ ပဝတ္တိတာ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿာ တယော သမ္ဘာရာ—အက္ကောသိတဗ္ဗော ပရော၊ ကုပိတစိတ္တံ၊ အက္ကောသနာတိ။

၁-န ဟဒယသုခါ ဝါစာ (သျှာ)၊ န ဟဒယသုခါ ဝါ (မ-ဋ္ဌ ၁-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ)
၂-ဝစီပယောဂေါ (သျှာ) ၃-ဝဒန္တိ (သျှာ)

အနတ္တဝိညာဓိကာ ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာဓိကာ အကုသလစေတနာ သမ္ပပ္ပလာပေါ။ သော အာသေဝနမန္တတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အာသေဝနမဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ ဒွေ သမ္ဘာရာ—ဘာရတယုဒ္ဓသီတာ-ဟရဏာဒိနိရတ္တကကထာပုရေက္ခာရတာ၊ တထာရူပိကထာကထနဉ္စာတိ။

အဘိဇ္ဈာယတိတိ **အဘိဇ္ဈာ**။ ပရဘဏ္ဍာဘိမုဒိ ဟုတွာ တန္တိန္တတာယ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ သာ “အဟောဝတ ဣဒံ မမဿာ”တိ ဧဝံ ပရဘဏ္ဍာဘိဇ္ဈာယနလက္ခဏာ။ အဒိန္နာဒါနံ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော စ။ တဿာ ဒွေ သမ္ဘာရာ—ပရဘဏ္ဍံ အတ္တနော ပရိဏာမနဉ္စ။ ပရဘဏ္ဍဝတ္ထုကေ ဟိ လောဘော ဥပ္ပန္နေပိ န တာဝ ကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊ ယာဝ န “အဟောဝတိဒံ မမဿာ”တိ အတ္တနော ပရိဏာမေတိတိ။

ဟိတသုခံ ဗျာပါဒယတိတိ **ဗျာပါဒေါ**။ သော ပရဝိနာသာယ မနော-ပဒေါသလက္ခဏော။ ဖရုသဝါစာ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော စ။ တဿ ဒွေ သမ္ဘာရာ—ပရသတ္တော စ၊ တဿ စ ဝိနာသစိန္တာ။ ပရသတ္တဝတ္ထုကေ ဟိ ကောဓေ ဥပ္ပန္နေပိ န တာဝ ကမ္မပထဘေဒေါ ဟောတိ၊ ယာဝ န “အဟောဝတာယံ ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျ ဝိနသေယျာ”တိ တဿ ဝိနာသံ စိန္တေတိ။

ယထာဘူစ္စဂဟဏာဘာဝေန မိစ္ဆာ ပဿတိတိ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ**။ သာ “နတ္ထိဒိန္န”န္တိအာဒိနာ နယေန ဝိပရိတဒဿနလက္ခဏာ။ သမ္ပပ္ပလာပေါ ဝိယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော မဟာသာဝဇ္ဇော စ။ အပိ စ အနိယတာ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နိယတာ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿာ ဒွေ သမ္ဘာရာ—ဝတ္ထုနော စ ဂဟိတာကာရဝိပရိတတာ၊ ယထာ စ နံ ဂဏှာတိ၊ တထာဘာဝေန တဿာ ဥပဋ္ဌာနန္တိ။

ဣမေသံ ပန ဒသန္တံ အကုသလကမ္မပထာနံ ဓမ္မတော ကောဋ္ဌာသတော အာရမ္မဏတော ဝေဒနာတော မူလတောတိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော။ တတ္ထ ဓမ္မတောတိ ဧတေသု ဟိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ စေတနာ-ဓမ္မာဝ ဟောန္တိ၊ အဘိဇ္ဈာဒယော တိဿော စေတနာသမ္ပယုတ္တာ။ ကောဋ္ဌာသတောတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စာတိ ဣမေ အဋ္ဌ ကမ္မပထာ ဧဝ ဟောန္တိ၊ နော မူလာနိ၊ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါ ကမ္မပထာ စေဝ မူလာနိ စ။ အဘိဇ္ဈာ ဟိ မူလံ ပတွာ လောဘော အကုသလမူလံ ဟောတိ၊ ဗျာပါဒေါ ဒေါသော အကုသလမူလံ။

အာရမ္မဏတောတိ ပါဏာတိပါတော ဇီဝိတိန္ဒြိယာရမ္မဏတော သင်္ခါရာ-ရမ္မဏော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနံ သတ္တာရမ္မဏံ ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏံ ဝါ၊ မိစ္ဆာစာရော

ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝသေန သင်္ခါရာရမ္မဏော၊ သတ္တာရမ္မဏောတိပိ ဧကေ။ မုသာဝါဒေါ သတ္တာရမ္မဏော ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏော ဝါ၊ တထာ ပိသုဏဝါစာ။ ဖရသဝါစာ သတ္တာရမ္မဏော။ သမ္ဗုပ္ပလာပေါဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေန သတ္တာရမ္မဏော ဝါ သင်္ခါရာရမ္မဏော ဝါ၊ တထာ အဘိဇ္ဈာ။ ဗျာပါဒေါ သတ္တာရမ္မဏော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တေဘူမကဓမ္မဝသေန သင်္ခါရာရမ္မဏာ။

ဝေဒနာတောတိ ပါဏာတိပါတော ဒုက္ခဝေဒနော ဟောတိ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ရာဇာနော စောရံ ဒိသွာ ဟသမာနာပိ “ဂစ္ဆထ နံ သာတေထာ”တိ ဝဒန္တိ၊ သန္တိဋ္ဌာပကစေတနာ ပန နေသံ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တာဝ ဟောတိ။ အဒိန္နာဒါနံ တိဝေဒနံ၊ မိစ္ဆာစာရော သုခမဇ္ဈတ္တဝသေန ဒွိဝေဒနော၊ သန္တိဋ္ဌာပကစိတ္တေ ပန မဇ္ဈတ္တဝေဒနော န ဟောတိ။ မုသာဝါဒေါတိဝေဒနော၊ တထာ ပိသုဏဝါစာ။ ဖရသဝါစာ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သမ္ဗုပ္ပလာပေါ တိဝေဒနော၊ အဘိဇ္ဈာ သုခမဇ္ဈတ္တဝသေန ဒွိဝေဒနာ၊ တထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ဗျာပါဒေါ ဒုက္ခဝေဒနော။

မူလတောတိ ပါဏာတိပါတော ဒေါသမောဟဝသေန ဒွိမူလကော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနံ ဒေါသမောဟဝသေန ဝါ လောဘမောဟဝသေန ဝါ၊ မိစ္ဆာစာရော လောဘမောဟဝသေန။ မုသာဝါဒေါ ဒေါသမောဟဝသေန ဝါ လောဘမောဟဝသေန ဝါ၊ တထာ ပိသုဏဝါစာ သမ္ဗုပ္ပလာပေါ စ။ ဖရသဝါစာ ဒေါသမောဟဝသေန၊ အဘိဇ္ဈာ မောဟဝသေန ဧကမူလာ၊ တထာ ဗျာပါဒေါ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လောဘမောဟဝသေန ဒွိမူလာတိ။

ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာတိအာဒိသု ပါဏာတိပါတာဒယော ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ။ ယာယ ပန ဝိရတိယာ ဧတေ^၁ ပဋိဝိရတာ နာမ ဟောန္တိ၊ သာ ဘေဒတော တိဝိဓာ ဟောတိ သမ္ပတ္တိဝိရတိ သမာဒါနဝိရတိ သမုစ္ဆေဒဝိရတိတိ။ တတ္ထ အသမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ အတ္တနော ဇာတိဝယဗဟုသစ္စာဒီနိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “အယုတ္တံ အမှာကံ ဧဝရူပံ ကာတု”န္တိ သမ္ပတ္တံ ဝတ္ထု အဝိတိက္ကမန္တာနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဝိရတိ သမ္ပတ္တိဝိရတိတိ ဝေဒိတဗျာ သိဟဋ္ဌဒီပေ စက္ကနုဥပါသကဿ ဝိယ။ တဿ ကိရ ဒဟရကာလေယေဝ မာတု ရောဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဝေဇ္ဇေန စ “အလ္လသသကမံသံ လဒ္ဓု ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတော စက္ကနဿ ဘာတာ “ဂစ္ဆတာတ ခေတ္တံ အာဟိဏ္ဍာဟိ”တိ စက္ကနံ ပေသေသိ။ သော တတ္ထ ဂတော။ တသ္မိဉ္စ သမယေ ဧကော သသော တရုဏသဿံ ခါဒိတုံ အာဂတော ဟောတိ။ သော တံ ဒိသွာ ဝေဂေန ဓာဝန္တော ဝလ္လိယာ ဗဒ္ဓေါ “ကိရိကိရိ”တိ

သဒ္ဓမ္မကာသိ။ စက္ကနော တေန သဒ္ဓေန ဂန္ဓာ တံ ဂဟေတွာ စိန္တေသိ “မာတု ဘေသဇ္ဇံ ကရောမိ”တိ။ ပုန စိန္တေသိ “န မေတံ ပတိရူပံ၊ ယွာဟံ မာတု ဇီဝိတ-
ကာရဏာ ပရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ”န္တိ။ အထ နံ “ဂစ္ဆ အရညေ သသေဟိ
သဒ္ဓိံ တိဏောဒကံ ပရိဘုဉ္ဇာ”တိ မုဉ္ဇိ။ ဘာတရာ စ “ကိံ တာတ သသော
လဒ္ဓေါ”တိ ပုစ္ဆိတော တံ ပဝတ္ထိံ အာစိက္ခိ။ တတော နံ ဘာတာ ပရိဘာသိ။
သော မာတု သန္တိကံ ဂန္ဓာ “ယတောဟံ ဇာတော၊ နာဘိဇာနာမိ သဉ္ဇိစ္စ
ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ”တိ သစ္စံ ဝတွာ အဋ္ဌာသိ၊ တာဝဒေဝ စဿ
မာတာ အရောဂါ အဟောသိ။

သမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ ပန သိက္ခာပဒသမာဒါနေ စ တတုတ္တရိ၊^၁ စ အတ္တနော
ဇီဝိတံ ပရိစ္စဇိတွာ ဝတ္ထု၊ အဝိတိက္ကမန္တာနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဝိရတိ **သမာဒါန-
ဝိရတိ**တိ ဝေဒိတဗျာ ဥတ္တရိ^၂ ဝဗုမာနပဗ္ဗတဝါသီဥပါသကဿ ဝိယ။ သော
ကိရ အဗ္ဗရိယဝိဟာရဝါသီဝိဂ်လဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ သန္တိကေ သိက္ခာပဒါနိ
ဂဟေတွာ ခေတ္တံ ကသတိ။ အထဿ ဂေါဏော နဋ္ဌော၊ သော တံ ဂဝေ-
သန္တော ဥတ္တရိ^၃ ဝဗုမာနပဗ္ဗတံ အာရဟိ၊ တတြ နံ မဟာသပ္ပေါ အဂ္ဂဟေသိ။
သော စိန္တေသိ “ဣမာယ တိဒိဏာယ ဝါသိယာ သီသံ ဆိန္ဒာမိ”တိ။ ပုန
စိန္တေသိ “န မေတံ ပတိရူပံ၊ ယွာဟံ ဘာဝနီယဿ ဂရုနော သန္တိကေ
သိက္ခာပဒံ ဂဟေတွာ ဘိန္တေယျ”န္တိ။ ဧဝံ ယာဝတတိယံ စိန္တေတွာ “ဇီဝိတံ
ပရိစ္စဇာမိ၊ န သိက္ခာပဒ”န္တိ အံသေ ဌဝိတံ တိဒိဏဒဏ္ဍဝါသိ^၄ အရညေ ဆဋ္ဌေသိ။
တာဝဒေဝ မဟာဝါဋ္ဌော နံ မုဉ္ဇိတွာ အဂမာသိတိ။

အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ပန ဝိရတိ **သမုန္တေဒဝိရတိ**တိ ဝေဒိတဗျာ၊ ယဿာ
ဥပ္ပတ္တိတော ပဘုတိ ပါဏံ သာတေဿာမီတိ အရိယပုဂ္ဂလာနံ စိတ္တမ္ပိ န
ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။

ယထာ စ အကုသလာနံ၊ ဧဝံ ဣမေသမ္ပိ ကုသလကမ္မပထာနံ ဓမ္မတော
ကောဋ္ဌာသတော အာရမ္မဏတော ဝေဒနာတော မူလတောတိ ပဉ္စဟာ-
ကာရေဟိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော။ တတ္ထ ဓမ္မတောတိ ဧတေသုဟိ ပဋိပါဋိယာ
သတ္တ စေတနာပိ ဝဇ္ဇန္တိ ဝိရတိယောပိ၊ အန္တေ တယော စေတနာသမ္ပယုတ္တာဝ။

ကောဋ္ဌာသတောတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ ကမ္မပထာ ဧဝံ၊ န မူလာနိ၊ အန္တေ
တယော ကမ္မပထာ စေဝ မူလာနိ စ။ အနဘိဇ္ဈာ ဟိ မူလံ^၅ ပတွာ

၁-ပရိဘုဉ္ဇာဟိတိ မုဉ္ဇိတွာ ဂေဟမာဂတော (သိ)

၃-အန္တရ... (သိ၊ က)

၂-တတုတ္တရိ (သိ)၊ တဒုတ္တရိ (သျှာ)

၄-ကမ္မပထံ (သျှာ၊ က)

အလောဘော ကုသလမူလံ ဟောတိ၊ အဗျာပါဒေါ အဒေါသော ကုသလမူလံ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမောဟော ကုသလမူလံ။

အာရမ္မဏတောတိ ပါဏာတိပါတာဒီနံ အာရမ္မဏာနေဝ ဧတေသံ
အာရမ္မဏာနိ။ ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုတောယေဝ ဟိ ဝိရတိ နာမ ဟောတိ။ ယထာ
ပန နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော အရိယမဂ္ဂေါ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ ဧဝံ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိ-
အာရမ္မဏာပေတေ ကမ္မပထာ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ဒုဿီလျာနိ ပဇဟန္တိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝေဒနာတောတိ သဗ္ဗေ သုခဝေဒနာ ဝါ ဟောန္တိ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ ဝါ။
ကုသလံ ပတွာ ဟိ ဒုက္ခဝေဒနာ နာမ နတ္ထိ။

မူလတောတိ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဝိရမန္တဿ
အလောဘအဒေါသအမောဟဝသေန တိမူလာ ဟောန္တိ၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန
ဝိရမန္တဿ ဒွိမူလာ။ အနဘိဇ္ဈာ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဝိရမန္တဿ ဒွိမူလာ
ဟောတိ၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဧကမူလာ။ အလောဘော ပန အတ္တနာဝ
အတ္တနော မူလံ န ဟောတိ။ အဗျာပါဒေပိ ဒေသေဝ နယော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
အလောဘအဒေါသဝသေန ဒွိမူလာဝါတိ။ ။တတိယာဒီနိ။

၆-အဋ္ဌကိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၂။ ဆဋ္ဌံ အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂဝသေန ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဂုတ္တံ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒသင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ သတ္တမံ ဒသမိစ္ဆတ္တသမ္ပတ္တဝသေန။ တတ္ထ မိစ္ဆာဉာဏိနောတိ မိစ္ဆာ-
ပစ္စဝေက္ခဏေန သမန္နာဂတာတိ အတ္ထော။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိနောတိ အနိယျာနိက-
ဝိမုတ္တိနော ကုသလဝိမုတ္တိတိ ၂ ဂဟေတွာ ဌိတာ။ သမ္မာဉာဏိနောတိ
သမ္မာပစ္စဝေက္ခဏာ။ သမ္မာဝိမုတ္တိနောတိ နိယျာနိကာယ ဖလဝိမုတ္တိယာ
သမန္နာဂတာတိ။ ။သတ္တမံ။

ကမ္မပထဝဂ္ဂေါ တတိယော။

အယံ တေဇောဓာတုယာ အဿာဒေါတိ အယံ တေဇောဓာတု-
 နိဿယော အဿာဒေါ။ သွာယံ သီတဂဟဏိကေ ဒိဿာ “ကိံ ဣမေ ကိဉ္ဇိဒေဝ
 ယာဂုဘတ္တခဇ္ဇမတ္တံ အဇ္ဈောဟရိတွာ ထဒ္ဒကုစ္ဆိနော နိသီဒိတွာ သဗ္ဗရတ္တိံ
 အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟံ ပရိယေသန္တိ၊ ဖုသိတမတ္တေသုပိ သရီရေ ပတိတေသု အင်္ဂါရ-
 ကဋ္ဌာဟံ ဩတ္တရိတွာ^၁ ပါရုပိတွာဝ နိပဇ္ဇန္တိ၊ မယံ ပန အတိထဒ္ဓမ္မိ မံသံ ဝါ ပူဝံ
 ဝါ ခါဒါမ၊ ကုစ္ဆိပူရံ ဘတ္တံ ဘုဇ္ဇာမ၊ တာဝဒေဝ နော သဗ္ဗံ ဖေဏပိဏ္ဍော^၂
 ဝိယ ဝိလိယတိ၊ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာယ^၃ ဝတ္တမာနာယ သရီရေ သီတာ-
 နုဒဟနမတ္တမ္မိ^၄ နော နတ္ထိ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ဝါယောဓာတုယာ အဿာဒေါတိ အယံ ဝါယောဓာတုနိဿယော
 အဿာဒေါ။ သွာယံ အညေ ဝါတဘီရကေ ဒိဿာ “ဣမေသံ အပ္ပမတ္တကမ္မိ ကမ္မံ
 ကရေန္တာနံ အနုမောဒနမတ္တမ္မိ ကထေန္တာနံ သရီရံ ဝါတော ဝိဇ္ဈတိ၊
 ဂါဝုတမတ္တမ္မိ အဒ္ဓါနံ ဂတာနံ ဟတ္ထပါဒါ သီဒန္တိ၊ ပိဋ္ဌ ရုဇ္ဇတိ၊ ကုစ္ဆိဝါတသီသ-
 ဝါတကဏ္ဍဝါတာဒိဟိ နိစ္စုပဒ္ဓုတာ တေလဖာဏိတာဒိနိ ဝါတဘေသဇ္ဇာနေဝ
 ကရေန္တာ အတိနာမေန္တိ၊ အမှာကံ ပန မဟာကမ္မံ ကရေန္တာနမ္မိ တိယာမရတ္တိံ^၅
 ဓမ္မံ ကထေန္တာနမ္မိ ဧကဒိဝသေနေဝ ဒသ ယောဇနာနိ ဂစ္ဆန္တာနမ္မိ ဟတ္ထပါဒ-
 သံသီဒနမတ္တံ ဝါ ပိဋ္ဌရုဇ္ဇနမတ္တံ ဝါ န ဟောတိ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာနံ ဝသေန
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ပဝတ္တာ ဟိ ဧတာ ဓာတုယော အဿာဒေန္တိ နာမ။

အနုညာသိန္တိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန အညာသိ။ အနုတ္တရံ သမ္မာ-
 သမ္ဗောဓိန္တိ ဥတ္တရဝိရဟိတံ သဗ္ဗသေဋ္ဌံ သမ္မာ သာမဉ္ဇ ဗောဓိံ၊ အထ ဝါ ပသတ္တံ
 သုန္ဒရဉ္ဇ ဗောဓိံ။ ဗောဓိတိ ရုက္ခောပိ မဂ္ဂေါပိ သဗ္ဗညုတညာဏမ္မိ နိဗ္ဗာနမ္မိ။
 “ဗောဓိရုက္ခမူလေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ^၁ စ “အန္တရာ စ ဗောဓိံ အန္တရာ
 စ ဂယ”န္တိ^၆ စ အာဂတဋ္ဌာနေသု ဟိ ရုက္ခော ဗောဓိတိ ဝုစ္စတိ။ “ဗောဓိ ဝုစ္စတိ
 စတူသု မဂ္ဂေသု ဉာဏ”န္တိ^၇ အာဂတဋ္ဌာနေ မဂ္ဂေါ။ “ပပ္ဖေါတိ ဗောဓိံ ဝရဘူရိ-
 မေဓသော”တိ^၈ အာဂတဋ္ဌာနေ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ “ပတွာန ဗောဓိံ အမတံ
 အသင်္ခတ”န္တိ အာဂတဋ္ဌာနေ နိဗ္ဗာနံ။ ဣဓ ပန ဘဂဝတော အရဟတ္တမဂ္ဂေါ
 အဓိပ္ပေတော။

၁-ဩတရိတွာ (သီ)	၂-ခေဋ္ဌပိဏ္ဍော (သီ)၊ ဖေဏပိဏ္ဍော (သျှာ)
၃-သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာယ (သျှာ)	၄-သီတမတ္တမ္မိ (သီ)
၅-ဝိ ၃-၁၊ ၃ ၁-၇၇-ပိဋ္ဌေသု။	၆-ဝိ ၃-၁၁၊ မ ၁-၂၂၇-ပိဋ္ဌေသု။
၇-၃ ဂ-၂၃၁-ပိဋ္ဌေ စူဠနိဒ္ဒေသေ။	၈-ဒိ ၃-၁၂၉-ပိဋ္ဌေ။

သာဝကနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အနုတ္တရာ ဗောဓိ ဟောတိ၊ န ဟောတိတိ? န ဟောတိ။ ကသ္မာ? အသဗ္ဗဂုဏဒါယကတ္တာ။ တေသံ ဟိ ကဿဓိ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ အရဟတ္တဖလမေဝ ဒေတိ၊ ကဿဓိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ ကဿဓိ ဆ အဘိညာ၊ ကဿဓိ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ၊ ကဿဓိ သာဝကပါရမီဉာဏံ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနမ္ပိ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏမေဝ ဒေတိ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန သဗ္ဗဂုဏသမ္ပတ္တိံ ဒေတိ အဘိသေကော ဝိယ ရညော သဗ္ဗလောကီယသရိယဘာဝံ။ တသ္မာ အညဿ ကဿဓိပိ အနုတ္တရာ ဗောဓိ န ဟောတိ။

အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ၁ ပစ္စညာသိန္တိ “အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟံ ပတ္တော ၂ ပဋိ-
ဝိဇ္ဇိတွာ ဌိတော” တိ ဧဝံ ပဋိဇာနိံ။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒီတိ
အဓိဂတဂုဏဒဿနသမတ္ထံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဉ္စ မေ ဥဒပါဒိ။ အကုပ္ပေါ မေ
ဝိမုတ္တိတိ “အယံ မယံ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိ အကုပ္ပေါ” တိ ဧဝံ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ။ တတ္ထ
ဒ္ဓိဟာကာရေဟိ အကုပ္ပတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ကာရဏတော စ အာရမ္မဏတော စ။
သာ ဟိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ သမုတ္တိန္တကိလေသာနံ ပန အနိဝတ္တနတာယ ကာရဏ-
တောပိ အကုပ္ပေါ။ အကုပ္ပဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတော ပဝတ္တတာယ အာရမ္မဏ-
တောပိ အကုပ္ပေါ။ **အန္တိမာ** တိ ပစ္စိမာ။ **နတ္ထိ ဒါနိ ပုနန္တဝေါ** တိ ဣဒါနိ ပုန
အညော ဘဝေါ နာမ နတ္ထိတိ။

ဣမသ္မိံ သုတ္တေ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကထိတာနိ။ ကထံ? စတူသု ဟိ ဓာတူသု
အဿာဒေါ သမုဒယသစ္စံ၊ အာဒိနဝေါ ဒုက္ခသစ္စံ၊ နိဿရဏံ နိရောဓသစ္စံ၊
နိရောဓပ္ပဇာနနော မဂ္ဂေါ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဝိတ္တာရဝသေနပိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။
တ္ထေ ဟိ ယံ ပထဝီဓာတုံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ပထဝီ-
ဓာတုယာ အဿာဒေါတိ ပဟာနပဋိဝေဓော သမုဒယသစ္စံ။ ယာ ပထဝီဓာတု
အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အယံ ပထဝီဓာတုယာ အာဒိနဝေါတိ ပရိညာ-
ပဋိဝေဓော ဒုက္ခသစ္စံ။ ယော ပထဝီဓာတုယာ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊
ဣဒံ ပထဝီဓာတုယာ နိဿရဏန္တိ သမ္ဘိကိရိယာပဋိဝေဓော နိရောဓသစ္စံ။
ယာ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု ဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပေါ ဝါစာ ကမ္မန္တော အာဇီဝေါ
ဝါယာမော သတိ သမာဓိ၊ အယံ ၇ ဘာဝနာပဋိဝေဓော မဂ္ဂသစ္စန္တိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အစရိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ တတိယေ အစရိန္တိ ဉာဏစာရေန အစရိံ၊ အနုဘဝနစာရေနာတိ
အတ္တော။ ယာဝတောတိ ယတ္တကော။ ။တတိယံ။

၄-နောဝေဓံသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ စတုတ္ထေ နိဿဋ္ဌာတိအာဒိနိ အာဒိတော ဝုတ္တပဋိသေဓေန ယော-
ဇေတွာ “န နိဿဋ္ဌာ၊ န ဝိသံယုတ္တာ၊ န ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ န ဝိမရိယာဒိကတေန
စေတသာ ဝိဟရိသု”တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဒုတိယနယေ ဝိမရိယာဒိကတေ-
နာတိ နိမ္မရိယာဒိကတေန^၁။ တတ္ထ ဒုဝိဓာ မရိယာဒါ ကိလေသမရိယာဒါ ဝဋ္ဌ-
မရိယာဒါတိ။ တတ္ထ စ ယဿ ဥပဗ္ဗာ ကိလေသာ ပဟိနာ၊ ဥပဗ္ဗာ အပ္ပဟိနာ၊
ဝဋ္ဌံ ဝါ ပန ဥပဗ္ဗံ ပဟိနံ၊ ဥပဗ္ဗံ အပ္ပဟိနံ၊ တဿ စိတ္တံ ပဟိနကိလေသေ ဝါ ဝဋ္ဌံ
ဝါ သန္ဓာယ ဝိမရိယာဒိကတံ၊ အပ္ပဟိနကိလေသေ ဝါ ဝဋ္ဌံ ဝါ သန္ဓာယ န
ဝိမရိယာဒိကတံ။ ဣဓ ပန ဥဘယဿာပိ ပဟိနတ္တာ “ဝိမရိယာဒိကတေန
စေတသာ”တိ ဝုတ္တံ၊ မရိယာဒံ အကတွာ ဌိတေန အတိက္ကန္တမရိယာဒေန
စေတသာတိ အတ္ထော။ ဣတိ တိသုပိ ဣမေသု သုတ္တေသု စတုသစ္စမေဝ
ကထိတံ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဧကန္တဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၈။ ပဉ္စမေ ဧကန္တဒုက္ခာတိ အတိက္ကမိတွာ ဌိတဿ တတ္တကာရော^၂
ဝိယ ဧကန္တေနော ဒုက္ခာ။ ဒုက္ခာနုပတိတာတိ ဒုက္ခေန အနုပတိတာ။
ဒုက္ခာဝဏ္ဏန္တာတိ ဒုက္ခေန ဩက္ကန္တာ ဩတိက္ကာ။ သုခါတိ သုခဝေဒနာယ
ပစ္စယဘူတာ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဒုက္ခလက္ခဏံ
ကထိတံ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-၁၀-အဘိနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၉-၁၂၃။ ဆဋ္ဌသတ္တမေသု ဝိဝဋ္ဌံ၊ အဝသာနေ တိသု စတုသစ္စမေဝါတိ။ ။
ဆဋ္ဌာဒိနိ။

စတုတ္ထော ဝဂ္ဂေါ။

ဓာတုသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-နိမ္မရိယာဒေန ကတေန (သိ၊ သျာ)

၂-ဝိတဿ သုတ္တဘာရော (သိ)၊ ဝိတဿ တန္တဘာဝေါ (သျာ)

၄-အနမတဂ္ဂသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-တိဏကဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၄။ အနမတဂ္ဂသံယုတ္တဿ ပဌမေ အနမတဂ္ဂေါတိ အနု အမတဂ္ဂေါ၊ ဝဿသတံ ဝဿသဟဿံ ဉာဏေန အနုဂန္ဓာပိ အမတဂ္ဂေါ အဝိဒိတဂ္ဂေါ၊ နာဿ သက္ကာ ဣတော ဝါဇ္ဇေတော ဝါ အဂ္ဂံ ဇာနိတုံ၊ အပရိစ္ဆိန္နပုဗ္ဗာပရကောဋိ-
ကောတိ အတ္ထော။ သံသာဇရာတိ ခန္ဓာဒီနံ အဝိစ္ဆိန္နပ္ပဝတ္တာ ပဋိပါဋိ။ ပုဗ္ဗာ
ကောဋိ န ပညာယတိတိ ပုရိမမရိယာဒါ န ဒိဿတိ။ ယဒဂ္ဂေန စဿ ပုရိမာ
ကောဋိ န ပညာယတိ၊ ပစ္ဆိမာပိ တဒဂ္ဂေန န ပညာယတိ၊ ဝေမဇ္ဈေယေဝ
ပန သတ္တာ သံသရန္တိ။ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆေယျာတိ ဣဒံ ဥပမာယ ခုဒ္ဒကတ္တာ
ဝုတ္တံ။ ဗာဟိရသမယသ္မိံ ဟိ အတ္ထော ပရိတ္ထော ဟောတိ၊ ဥပမာ မဟတိ။
“ဟတ္ထိ ဝိယ အယံ ဂေါဏော၊ ဂေါဏော ဝိယ သူကရော၊ သမုဒ္ဒေါ ဝိယ
တဠာက”န္တိ ဟိ ဝုတ္တေ န တေသံ တာဒိသံ ပမာဏံ ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓသမယေ ပန
ဥပမာ ပရိတ္တာ၊ အတ္ထော မဟာ။ ပါဠိယံ ဟိ ဧကော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပေါ ဂဟိတော၊
ဧဝရူပါနံ ပန ဇမ္ဗုဒ္ဓိပါနံ သတေပိ သဟဿေပိ သတသဟဿေပိ တိဏာဒီနိ
တေန ဥပက္ကမေန ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆေယျ၊ န တွေဝ ပုရိသဿ မာတု မာတရေတိ။
ဒုက္ခံ ပစ္စနဘူတန္တိ တုမှဟိ ဒုက္ခံ အနုဘူတံ။ တိဗ္ဗန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဗျသနန္တိ
ဉာတိဗျသနာဒိအနေကဝိဓံ။ ကဋ္ဌသီတိ သုသာနံ၊ ပထဝီယေဝ ဝါ။ သာ ဟိ၊ ပုနပ္ပုနံ
မရန္တေဟိ သရိရနိက္ခေပေန ဝဓိတာ။ အလမေဝါတိ ယုတ္တမေဝ။ ။ပဌမံ။

၂-ပထဝီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၅။ ဒုတိယေ မဟာပထဝီန္တိ စက္ကဝါဠပရိယန္တိ မဟာပထဝီ။ နိက္ခိ-
ပေယျာတိ တံ ပထဝီံ ဘိန္ဒိတွာ ဝုတ္တပ္ပမာဏံ ဂုဠိကံ ကရိတွာ ဧကမန္တံ၊
ဌပေယျ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အဿုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၆။ တတိယေ ကန္တန္တာနန္တိ သသဒ္ဓိ ရုဒမာနာနံ^၁။ ပဿန္တန္တိ သန္တိတံ ပဝတ္တံ^၂။ စတုသု မဟာသမုဒ္ဒေသုတိ သိနေရုရသ္မိဟိ ပရိစ္ဆိန္နေသု စတုသု မဟာသမုဒ္ဒေသု။ သိနေရုဿ ဟိ ပါစိနပဿံ ရဇတမယံ၊ ဒက္ခိဏပဿံ မဏိမယံ၊ ပစ္ဆိမပဿံ ဖလိကမယံ၊ ဥတ္တရပဿံ သုဝဏ္ဏမယံ။ ပုဗ္ဗဒက္ခိဏပဿေဟိ နိက္ခန္တာ ရဇတမဏိရသ္မိယော ဧကတော ဟုတွာ မဟာသမုဒ္ဒပိဋ္ဌေန ဂန္တာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဒက္ခိဏပစ္ဆိမပဿေဟိ နိက္ခန္တာ မဏိဖလိက- ရသ္မိယော၊ ပစ္ဆိမုတ္တရပဿေဟိ နိက္ခန္တာ ဖလိကသုဝဏ္ဏရသ္မိယော၊ ဥတ္တရပါစိန- ပဿေဟိ နိက္ခန္တာ သုဝဏ္ဏရဇတရသ္မိယော ဧကတော ဟုတွာ မဟာသမုဒ္ဒပိဋ္ဌေန ဂန္တာ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌန္တိ။ တာသံ ရသ္မိနံ အန္တရေသု စတ္တာရော မဟာသမုဒ္ဒါ ဟောန္တိ။ တေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “စတုသု မဟာသမုဒ္ဒေသု”တိ။ ဉာတိဗျသနန္တိအာဒိသု ဗျသနန္တိ ဝိအသနံ^၃၊ ဝိနာသေတိ အတ္ထော။ ဉာတိနံ ဗျသနံ ဉာတိဗျသနံ၊ ဘောဂါနံ ဗျသနံ ဘောဂဗျသနံ။ ရောဂေါ ပန သယမေဝ အာရောဂုံ၊ ဝိယသတိ^၄၊ ဝိနာသေတိတိ ဗျသနံ၊ ရောဂေါ ဗျသနံ ရောဂ- ဗျသနံ။ ။တတိယံ။

၄-ဒီရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၇။ စတုတ္ထေ မာတုထညန္တိ ဧကနာမိကာယ မနုဿမာတု ဒီရံ။ ဣမေသံ ဟိ သတ္တာနံ ဂဏှုပ္ပါဒကိပိလ္လိကာဒိသု ဝါ မစ္ဆကစ္ဆပါဒိသု ဝါ ပက္ခိဇာတေသု ဝါ နိဗ္ဗတ္တကာလေ မာတုဒီရမေဝ နတ္ထိ၊ အဇပသုမဟိ^၅သာဒိသု နိဗ္ဗတ္တကာလေ ဒီရံ အတ္ထိ၊ တထာ မနုဿေသု။ တတ္ထ အဇာဒိကာလေ စ မနုဿေသု စာပိ “ဒေဝီ သုမနာ တိဿာ”တိ ဧဝံ နာနာနာမိကာနံ ကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တကာလေ အဂ္ဂဟေတွာ တိဿာတိ^၆၊ ဧကနာမိကာယ ဧဝ မာတု ကုစ္ဆိယံ နိဗ္ဗတ္တကာလေ ဝီတံ ထညံ စတုသု မဟာသမုဒ္ဒေသု ဥဒကတော ဗဟုတရန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-ပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၈။ ပဗ္ဗမေ သက္ကာ ပန ဘန္တေတိ သော ကိရ ဘိက္ခု စိန္တေသိ “သတ္တာ အနမတဂ္ဂဿ သံသာရဿ ဒိဃတမတ္တာ ‘န သုကရံ န သုကရ’န္တိ ကထေတိ-

၁-ရုဒမာနာနံ (သီ)၊ သတ္တံ ရုဒမာနာနံ (သျှာ)
 ၂-ပဿန္တန္တိ သန္တိတံ ပဝတ္တံ (သီ)၊ ပဿန္တန္တိ သန္တန္တံ ပဝတ္တံ (သျှာ) ၃-ဝိယသနံ (က)
 ၄-ဝိယသတိ (သီ)၊ ဗျသတိ (ဝိ-ဠ ၁-၁၉၃-ပိဋ္ဌေ။) ၅-တိဿ တိဿာတိ (သျှာ)

ယေဝ၊ ကထံ နန္တိန္ဒတိ၊ သက္ကာ န ခေါဥပမံ ကာရာပေတု”န္တိ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။
ကာသိကေနာတိ တယော ကပ္ပိသံသု ဧကတော ဂဟေတွာ ကန္တိတသုတ္တ-
 မယေန အတိသုခုမဝတ္ထေန။ တေန ပန ပရိမဋ္ဌေ^၁ ကိတ္တကံ ဒီယေယျာတိ။
 သာသပမတ္တံ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သာသပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ ဆဋ္ဌေ **အာယသံ နဂရန္တိ** အာယသေန ပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တံ နဂရံ၊
 န ပန အန္တော အာယသေဟိ ဧကဘူမိကာဒိပါသာဒေဟိ အာကိဏ္ဏန္တိ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-သာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၀။ သံတ္တမေ **အနုဿရေယျ**န္တိ ဧကေန ကပ္ပသတသဟဿေ
 အနုဿရိတေ အပရော တဿ ဌိတဋ္ဌာနတော အညံ သတသဟဿံ၊ အညောပိ
 အညန္တိ ဧဝံ စတ္တာရောပိ စတ္တာရိသတသဟဿာနိ အနုဿရေယျံ။ ။သတ္တမံ။

၈-၉-ဂင်္ဂါသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၁-၁၃၂။ အဋ္ဌမေ **ယာ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဝါလိကာတိ** ယာ ဧတသ္မိံ
 အာယာမတော ပဉ္စယောဇနသတိကေ အန္တရေ ဝါလိကာ။ နဝမေ ဝတ္တဗ္ဗံ
 နတ္ထိ။ ။အဋ္ဌမနဝမာနိ။

၁၀-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃။ ဒသမေ **အဋ္ဌိကင်္ဂလောတိ**အာဒိနိ တိဏိပိ ရာသိဝေဝစနာနေဝ။
 ဣမေသံ ပန သတ္တာနံ သအဋ္ဌိကာလတော အနဋ္ဌိကာလောဝ ဗဟုတရော။
 ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကာဒိပါဏဘူတာနံ ဟိ ဧတေသံ အဋ္ဌိမေဝ နတ္ထိ၊ မစ္ဆကစ္ဆပါဒိဘူတာနံ
 ပန အဋ္ဌိမေဝ ဗဟုတရံ၊ တသ္မာ အနဋ္ဌိကာလဉ္စ ဗဟုအဋ္ဌိကာလဉ္စ^၂
 အဂ္ဂဟေတွာ သမဋ္ဌိကာလောဝ^၃ ဂဟေတဗ္ဗော။ **ဥတ္တရော ဂိဇ္ဈကုဋဿာတိ**
 ဂိဇ္ဈကုဋဿ ဥတ္တရပဿေ ဌိတော။ **မဂဓာနံ ဂိရိဗ္ဗဇေတိ** မဂဓရဋ္ဌဿ
 ဂိရိဗ္ဗဇေ၊ ဂိရိပရိက္ခေပေ ဌိတောတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာန-
 မေဝါတိ။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၁-ပရိမဋ္ဌေန (သျှာ)၊ ပရိမဋ္ဌေ (က)

၂-အတိဗဟုအဋ္ဌိကာလဉ္စ (သျှာ)

၃-အပ္ပဋ္ဌိကာလောဝ (သိ)

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ဒုဂ္ဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿပဌမေဒုဂ္ဂတန္တိဒလိဒ္ဓိကပဏံ။ ဒုရူပေတန္တိဒုဿဏ္ဍာ-
နေဟိ ဟတ္ထပါဒေဟိ ဥပေတံ။ ။ပဌမံ။

၂-သုဒ္ဓိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၅။ ဒုတိယေသုဒ္ဓိတန္တိသုခဿမပ္ပိတံ မဟဒ္ဓနံ မဟာဘောဂံ။ သုသန္တိတန္တိ
အလင်္ကတပဋိယတ္တံ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတံ မဟာပရိဝါရံ။ ။ဒုတိယံ။

၃-တိသမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၆။ တတိယေပါဝေယျကာတိပါဝေယျဒေသဝါသိနော။ သဗ္ဗေအာရ-
ညိကာတိအာဒိသု ရုတင်္ဂသမာဒါနဝသေန တေသံ အာရညိကာဒိဘာဝေါ
ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗေသသံယောဇနာတိ သဗ္ဗေသဗန္ဓနာ၊ ကေမိသောတာ-
ပန္နာ၊ ကေမိသကဒါဂါမိနော၊ ကေမိအနာဂါမိနော။ တေသုဟိ ပုထုဇ္ဇနော
ဝါဒီဏာသဝေါဝါနတ္ထိ။ ဂုန္တန္တိအာဒိသု သေတကာဠာဒိဝဏ္ဏေသု ဧကေက-
ဝဏ္ဏကာလောဝ ဂဟေတဗ္ဗော။ ပါရိပန္နကာတိ ပရိပန္နေ တိဋ္ဌနကာပန္န-
ဃာတစောရာ။ ပါရဒါရိကာတိ ပရဒါရစာရိတ္ထံ အာပဇ္ဇနကာ။ ။တတိယံ။

၄-ဇ-မာတုသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၇-၁၄၂။ စတုတ္ထာဒိသု လိင်္ဂနိယမေန စေဝ စက္ကဝါဠနိယမေန စ
အတ္ထောဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုရိသာနံ ဟိ မာတုဂါမကာလော၊ မာတုဂါမာနဉ္စ
ပုရိသကာလောတိ ဧဝမေတ္ထ လိင်္ဂနိယမော။ ဣမမှာ စက္ကဝါဠာ သတ္တာ ပရစက္က-
ဝါဠံ၊ ပရစက္ကဝါဠာ စ ဣမံ စက္ကဝါဠံ သံသရန္တိ။ တေသု ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ
မာတုဂါမကာလေ မာတုဘူတညေဝ ဒဿန္တော ယောနမာတာဘူတ-
ပုဗ္ဗောတိ အာဟ။ ယောနပိတာဘူတပုဗ္ဗောတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝနယော။ ။
စတုတ္ထာဒိနိ။

၁၀-ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၃။ ဒသမေ ဣတပုဗ္ဗန္တိ အတိတကာလေ ဧကံ အပဒါနံ အာဟရိတွာ ဒဿေတိ။ သမညာ ဥဒပါဒိတိ ပဏ္ဏတ္တိ အဟောသိ။ စတူဟေန အာရောဟန္တိတိ ဣဒံ ထာမမဇ္ဈိမေ သန္တာယ ပုတ္တံ။ အဂ္ဂန္တိ ဥတ္တမံ။ ဘဒ္ဒယုဂန္တိ သုန္ဒရယုဂလံ။ တိဟေန အာရောဟန္တိတိ ဧတ္တာဝတာ ကိရ ဒိန္နံ ဗုဒ္ဓါနံ အန္တရေယောဇနံ ပထဝီ ဥဿန္နာ၊ သော ပဗ္ဗတော တိယောဇနဗ္ဗေခော ဇာတော။

အပ္ပံ ဝါ ဘိဗျောတိ ဝဿသတတော ဥတ္တရိ အပ္ပံ ဒသ ဝါ ဝိသံ ဝါ ဝဿာနိ။ ပုန ဝဿသတမေဝ ဇီဝနကော နာမ နတ္ထိ၊ ဥတ္တမကောဋိယာ ပန သဋ္ဌိ ဝါ အသိတိ ဝါ ဝဿာနိ ဇီဝန္တိ။ ဝဿသတံ ပန အပ္ပတွာ ပဉ္စဝဿဒသဝဿာဒိကာလေ မီယမာနာဝ ဗဟုကာ။ ဧတ္ထ စ ကကုသန္ဓော ဘဂဝါ စတ္တာလီသဝဿသဟဿာယုကကာလေ၊ ကောဏာဂမနော တိသဝဿသဟဿာယုကကာလေ နိဗ္ဗတ္တောတိ ဣဒံ အနုပုဗ္ဗေန ပရိဟိနသဒိသံ ကတံ၊ န ပန ဧဝံ ပရိဟိနံ၊ ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ ပရိဟိနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကထံ? ကကုသန္ဓော တာဝ ဘဂဝါ ဣမသ္မိယေဝ ကပ္ပေ စတ္တာလီသဝဿသဟဿာယုကကာလေ နိဗ္ဗတ္တော အာယုပ္ပမာဏံ ပဉ္စ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ စတ္တာရော ဌတွာ၊ ပဉ္စမေ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ ပရိနိဗ္ဗုတော။ တံ အာယု ပရိဟာယမာနံ ဒသဝဿကာလံ ပတွာ ပုန ဝဓမာနံ အသင်္ခေယျံ ဟုတွာ တတော? ပရိဟာယမာနံ တိသဝဿသဟဿာယုကကာလေ ဌိတံ၊ တဒါ ကောဏာဂမနော နိဗ္ဗတ္တော။ တသ္မိမ္ပိ တထေဝ ပရိနိဗ္ဗုတေ တံ အာယု ဒသဝဿကာလံ ပတွာ ပုန ဝဓမာနံ အသင်္ခေယျံ ဟုတွာ ပရိဟာယိတွာ ဝိသဝဿသဟဿကာလေ ဌိတံ၊ တဒါ ကဿပေါ ဘဂဝါ နိဗ္ဗတ္တော။ တသ္မိမ္ပိ တထေဝ ပရိနိဗ္ဗုတေ တံ အာယု ဒသဝဿကာလံ ပတွာ ပုန ဝဓမာနံ အသင်္ခေယျံ ဟုတွာ ပရိဟာယိတွာ ဝဿသတကာလံ ပတ္တံ၊ အထ အမှာကံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ နိဗ္ဗတ္တော။ ဧဝံ အနုပုဗ္ဗေန ပရိဟာယိတွာ ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ ပရိဟိနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စ ယံ အာယုပရိမာဏေသု မန္ဓေသု ဗုဒ္ဓါ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တေသမ္ပိ တဒေဝ အာယုပရိမာဏံ ဟောတိတိ။ ။ဒသမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

အနမတဂ္ဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-....ကာလေတိ (သီ၊ သျာ) ၂-ခေပေတွာ (သီ) ၃-တံ (သျာ) ၄-ပရိဟာယမာနံ (သျာ)

၅-ကဿပသံယုတ္တ

၁-သန္တုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၄။ ကဿပသံယုတ္တဿ ပဌမေ သန္တုဋ္ဌာယန္တိ သန္တုဋ္ဌော အယံ။ ဣတရီ-
တရေနာတိ န ထူလသုခုမလူခပဏိတထိရဇိဏ္ဍာနံ ယေန ကေနစိ၊ အထ ခေါ
ယထာလဒ္ဓါဒိနံ ဣတရီတရေန ယေန ကေနစိ သန္တုဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ စိဝရသ္မိံ
ဟိ တယော သန္တောသာ ယထာလာဘသန္တောသော ယထာဗလသန္တောသော
ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ။ ပိဏ္ဍပါတာဒိသုပိ ဒေသေ နယော။

တေသံ အယံ ပဘေဒသံဝဏ္ဏနာ—ဣဓ ဘိက္ခု စိဝရံ လဘတိ သုန္ဒရံ ဝါ
အသုန္ဒရံ ဝါ၊ သော တေနေဝ ယာပေတိ၊ အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တောပိ န
ဂဏှာတိ။ အယမဿ စိဝရေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန ပကတိ-
ဒုဗ္ဗလော ဝါ ဟောတိ အာဗာဓဇရာဘိဘူတော ဝါ၊ ဂရုစိဝရံ ပါရုပန္တော
ကိလမတိ၊ သော သဘာဂေန ဘိက္ခုနာ သဗ္ဗိံ တံ ပရိဝတ္ထေတွာ လဟုကေန
ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ စိဝရေ ယထာဗလသန္တော-
သော။ အပရော ပဏိတပစ္စယလာဘိ ဟောတိ၊ သော ပဋ္ဌစိဝရာဒိနံ^၁ အညတရံ
မဟဿစိဝရံ ဗဟူနိ ဝါ စိဝရာနိ လဘိတွာ “ဣဒံ ထေရာနံ စိရပဗ္ဗဇိတာနံ^၂၊ ဣဒံ
ဗဟုဿုတာနံ အနုရူပံ၊ ဣဒံ ဂိလာနာနံ၊ ဣဒံ အပ္ပလာဘိနံ ဟောတူ”တိ ဒတွာ
တေသံ ပုရာဏစိဝရံ ဝါ သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိတော ဝါ ပန နန္တကာနိ ဥစ္စိနိတွာ
တေဟိ သင်္ခာဝိံ ကတွာ ဓာရေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ
စိဝရေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏိတံ ဝါ၊ သော တေနေဝ
ယာပေတိ၊ အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ
ယထာလာဘသန္တောသော။ ယော ပန အတ္တနော ပကတိပိရုဒ္ဓံ ဝါ ဗျာဓိပိရုဒ္ဓံ
ဝါ ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ၊ ယေနဿ ပရိဘုတ္တေန အဗာသု ဟောတိ၊ သော
သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော တံ ဒတွာ တဿ ဟတ္ထတော သပ္ပိယဘောဇနံ
ဘုတွာ သမဏဓမ္မံ ကရေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ
ပိဏ္ဍပါတေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော ဗဟုံ ပဏိတံ ပိဏ္ဍပါတံ
လဘတိ၊ သော တံ စိဝရံ ဝိယ စိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတအပ္ပလာဘဂိလာနာနံ

ဒတွာ တေသံ ဝါ သေသကံ ပိဏ္ဏာယ ဝါ စရိတွာ မိဿကာဟာရံ ဘုဉ္ဇန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဏပါတေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခု သေနာသနံ လဘတိ မနာပံ ဝါ အမနာပံ ဝါ။ သော တေန နေဝ သောမနဿံ န ပဋိဃံ ဥပ္ပါဒေတိ။ အန္တမသော တိဏသန္တာရကေနာပိ ယထာလဒ္ဓေနေဝ တုဿတိ။ အယမဿ သေနာသနေ ယထာလာဘသန္တောသော။ ယော ပန အတ္တနော ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ဗျာမိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ သေနာသနံ လဘတိ။ ယတ္ထဿ ဝသတော အဖာသု ဟောတိ။ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ သန္တကေ သပ္ပါယသေနာသနေ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ သေနာသနေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော မဟာပုညော လေဏမဏ္ဍပကုဋ္ဌာဂါရာဒိနိ ဗဟူနိ ပဏီတသေနာသနာနိ လဘတိ။ သော တာနိ စိဝရာဒိနိ ဝိယ စိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတအပ္ပလာဘဂိလာနာနံ ဒတွာ ယတ္ထ ကတ္တမိ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ သေနာသနေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။ ယောပိ “ဥတ္တမသေနာသနံ နာမ ပမာဒဋ္ဌာနံ၊ တတ္ထ နိဿိန္ဿ ထိနမိဒ္ဓံ ဩက္ကမတိ၊ နိဒ္ဒါဘိဘူတဿ ပဋိဗုဇ္ဈတော ပါပဝိတက္ကာ ပါတုဘဝန္တိ”တိ ပဋိသန္တိက္ခိတွာ တာဒိသံ သေနာသနံ ပတ္တမ္ပိ န သမ္ပဋိစ္ဆတိ။ သော တံ ပဋိက္ခိပိတွာ အန္တောကာသရုက္ခမူလာဒိသု ဝသန္တော သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမ္ပိ သေနာသနေ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခု ဘေသဇ္ဇံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ။ သော ယံ လဘတိ။ တေနေဝ တုဿတိ။ အညံ န ပတ္တေတိ။ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာလာဘသန္တောသော။ ယော ပန တေလေနတ္ထိကော ဖာဏိတံ လဘတိ။ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ ဟတ္ထတော တေလံ ဂဟေတွာ ဝါ အညဒေဝ ဝါ ပရိယေသိတွာ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာဗလသန္တောသော။ အပရော မဟာပုညော ဗဟုံ တေလမရဖာဏိတာဒိပဏီတဘေသဇ္ဇံ လဘတိ။ သော တံ စိဝရံ ဝိယ စိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတအပ္ပလာဘဂိလာနာနံ ဒတွာ တေသံ အာဘတေန ယေန ကေနမိ ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ ယော ပန ဧကသ္မိံ ဘာဇနေ မုတ္တဟရိတကံ ဌပေတွာ ဧကသ္မိံ စတုမရရံ “ဂဏှ ဘန္တေ ယဒိစ္ဆသိ”တိ ဝုစ္စမာနော သဓဿ တေသု အညတရေနပိ ရောဂေါ ဝူပသမ္ပတိ။ အထ “မုတ္တဟရိတကံ နာမ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတ”န္တိ စတုမရရံ ပဋိက္ခိပိတွာ မုတ္တဟရိတကေန ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တော

ပရမသန္တုဋ္ဌောံ ဟောတိ။ အယမဿ ဂိလာနပစ္စယေ ယထာသာရူပ-
သန္တောသော။ ဣတိ ဣမေ တယော သန္တောသေ သန္တာယ “သန္တုဋ္ဌာယံ
ဘိက္ခဝေ ကဿပေါ ဣတရိတရေန စိဝရေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

ဝဏ္ဏဝါဒီတိ ဧကော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ န ကထေတိ။ ဧကော န သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ ဧကော နေဝ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ န သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ ဧကော သန္တုဋ္ဌော စ ဟောတိ၊ သန္တောသဿ စ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ။ အယံ တာဒိယောတိ ဒဿေတုံ ဣတရိတရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ ဝဏ္ဏဝါဒီတိ ဝုတ္တံ။ အနေသနန္တိ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂပ္ပဘေဒံ နာနပ္ပကာရံ အနေသနံ။ အလဒ္ဓါတိ အလဘိတွာ။ ယထာ စ ဧကေစ္စော “ကထံ န ခေါ စိဝရံ လဘိဿာမိ”တိ ပုညဝန္တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဧကေတော ဟုတွာ ကောဟညံ ကရောန္တော ဥတ္တသတိ ပရိတဿတိ၊ အယံ ဧဝံ အလဒ္ဓါ စ စိဝရံ န ပရိတဿတိ။ လဒ္ဓါ စာတိ ဓမ္မေန သမေန လဘိတွာ။ အဂမိတောတိ ဝိဂတလောဘဂေဓော။ အမုန္တိတောတိ အဓိမတ္တတဏှာယ မုန္တံ အနာပန္နော။ အနန္တုပန္နောတိ တဏှာယ အနောတ္တဋ္ဌော၊ အပရိယောနဒ္ဓေါ။ အာဒိနဝဒဿာဝိတိ အနေသနာပတ္တိယဉ္စ ဂမိတပရိဘောဂေ စ အာဒိနဝံ ပဿမာနော။ နိဿရဏပညောတိ “ယာဝဒေဝ သိတဿ ပဋိဃာတာယာ”တိ ဝုတ္တနိဿရဏမေဝ ဇာနန္တော၊ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဣတရိတရေန ဝိဏ္ဏုပါတေနာတိ- အာဒိသုပိ ယထာလဒ္ဓါဒိနံ ယေန ကေနစိ ဝိဏ္ဏုပါတေန၊ ယေန ကေနစိ သေနာသနေန၊ ယေန ကေနစိ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေနာတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကသပေန ဝါ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ ဩဝဒိဿာမီတိ ဧတ္ထ ယထာ မဟာ-
 ကသပတ္တေရော စတုသု ပစ္စယေသု တီဟိ သန္တောသေဟိ သန္တုဋ္ဌော၊ တုမှေဝိ
 တထာရူပါ ဘဝထာတိ ဩဝဒန္တော ကသပေန ဩဝဒတိ နာမ။ ယော ဝါ
 ပနဿ ကသပသဒိသောတိ ဧတ္ထာဝိ ယော ဝါ ပနညောဝိ ကသပသဒိသော
 မဟာကသပတ္တေရော ဝိယ စတုသု ပစ္စယေသု တီဟိ သန္တောသေဟိ သန္တုဋ္ဌော
 ဘဝေယျ၊ တုမှေဝိ တထာရူပါ ဘဝထာတိ ဩဝဒန္တော ကသပသဒိသေန၊
 ဩဝဒတိ နာမ။ တထတ္တာယ ပဋိပန္နိတဗ္ဗန္တိ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဣမာယ ဣမသ္မိ”
 သန္တုဋ္ဌိသုတ္တေ ဝုတ္တသလ္လေခါစာရပဋိပတ္တိယာ ကထနံ နာမ ဘာရော၊ အမှာ-

၁-ဓမ္မေန လာကိတ္တာ (သီ၊ သျှာ)

၂-အနောက်တိုင်း (က)

၃-ပဋိဇာနန္တော (သျှာ)

၄-ကဿပဒိသေန (သီ၊ သျှာ)

ကမ္ဘိ ဣမံ ပဋိပတ္တိံ ပရိပူရံ ကတွာ ပူရဏံ ဘာရောယေဝ၊ အာဂတော ခေါ ပန
ဘာရော ဂဟေတဗ္ဗော''တိ စိန္တေတွာ ယထာ မယာ ကထိတံ၊ တထတ္တာယ
တထာဘာဝါယ တုမေဟိပိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ။ ။ပဌမံ။

၂-အနောက်တိုင်းဒေသကြီး

၁၄၅။ ဒုတိယေ အနာတာပီတိ ယံ ဝိရိယံ ကိလေသေ အာတပတိ၊
 တေန ရဟိတော။ အနောတ္တပ္ပီတိ နိဗ္ဗယော ကိလေသုပ္ပတ္တိတော ကုသလာ-
 နုပ္ပတ္တိတော စ ဘယရဟိတော။ သမ္ဗောဓေယာတိ သမ္ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗာနာ-
 ယာတိ နိဗ္ဗာနသတ္တိ ကိရိယာယ။ အနုတ္တရဿ ယောဂက္ခေမဿာတိ အရဟတ္တဿ
 တံ ဟိ အနုတ္တရဓမ္မေ စတူဟိ စ ယောဂေဟိ ခေမံ။

အနုပုဏ္ဏားတိအာဒိသု ယေ ပုဗ္ဗေ အပ္ပင်္ဂုလဒ္ဓပုဗ္ဗံ စိဝရာဒိံ ဝါ ပစ္စယံ ဥပဋ္ဌာက-
သဒ္ဓိဝိဟာရိကအန္တေဝါသီနံ ဝါ အညတရတော မနုညဝတ္ထုံ ပဋိလဘိတွာ
တံ သုဘံ သုခန္တိ အယောနိသော ဂဏှန္တဿ အညတရံ ဝါ ပန အနနုဘူတပုဗ္ဗံ
အာရမ္မဏံ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ အယောနိသော အာဝဇ္ဇန္တဿ လောဘာ-
ဒယော ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တေ အနုပုဏ္ဏားတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
အညထာ ဟိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ အနုပုဏ္ဏား နာမ ပါပကာ ဓမ္မာ နတ္ထိ။
အနုဘူတပုဗ္ဗေပိ စ ဝတ္ထုမိ အာရမ္မဏေ ဝါ ယဿ ပကတိဗုဒ္ဓိယာ ဝါ ဥဒ္ဓေသ-
ပရိပုစ္ဆာယ ဝါ ပရိယတ္တိနဝကမ္မယောနိသောမနသိကာရာနံ ဝါ အညတရဝသေန
ပုဗ္ဗေ အနုပုဇ္ဇိတွာ ပစ္စာ တာဒိသေန ပစ္စယေန သဟဿာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဣမေပိ
“အနုပုဏ္ဏား ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အနတ္တာယ သံဝတ္ထေယျ” န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသုယေဝ
ပန ဝတ္ထာရမ္မဏေသု ပုနပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ နပ္ပဟိယန္တိ နာမ၊ တေ “ဥပ္ပဏ္ဍာ
အပ္ပဟိယမာနာ အနတ္တာယ သံဝတ္ထေယျ” န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယမေတ္ထ
သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပန ဥပ္ပဏ္ဍာနုပုဏ္ဏဘေဒေါ စ ပဟာနပ္ပဟာနဝိဓာနဉ္စ
သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသေ ကထိတံ။

အနုပုဏ္ဏာ မေ ကုသလာ ဓမ္မာတိ အပ္ပဋ္ဌိလဒ္ဓါဝိ၊ သီလသမာဓိမဂ္ဂဖလသင်္ခါတာ အနဝဇ္ဇဓမ္မာ။ ဥပ္ပန္နာတိ တေယေဝ ပဋ္ဌိလဒ္ဓါ။ နိရုဇ္ဈမာနာ အနတ္တာယ သံဝတ္တေယျန္တိ တေသီလာဒိဓမ္မာ ပရိဟာနိဝသေန ပုန အနုပုတ္တိယာ နိရုဇ္ဈမာနာ အနတ္တာယ သံဝတ္တေယျန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ စ လောကီယာ ပရိဟာယန္တိ၊ လောကုတ္တရာနံ ပရိဟာနိ နတ္ထိတိ။ “ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဌိတိယာ”တိ

ဣမဿ ပန သမ္ပပ္ပဓာနဿ ဝသေနာယံ ဒေသနာ ကတာ။ ဒုတိယမဂ္ဂေါ ဝါ သီဃံ အနုပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ပဌမမဂ္ဂေါ နိရုဇ္ဈမာနော အနတ္တာယ သံဝတ္ထေယျာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဣမေ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝသေန ကထိတာတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-စန္ဒူပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ တတိယေ စန္ဒူပမာတိ စန္ဒသဒိသာ ဟုတွာ။ ကိံ ပရိမဏ္ဍလ-
တာယ? နော၊ အပိစ ခေါယထာ စန္ဒော ဂဂနတလံ ပက္ခန္ဓမာနော န ကေနစိ
သဒ္ဓိံ သန္တဝံ ဝါ သိနေဟံ ဝါ အာလယံဝါနိကန္တိံ ဝါ ပတ္တနံ ဝါပရိယုဋ္ဌာနံ ဝါ
ကရောတိ၊ န စ နာ ဟောတိ မဟာဇနဿ ပိယော မနာပေါ၊ တုမှေပိ ဧဝံ ကေနစိ
သဒ္ဓိံ သန္တဝါဒီနံ အကရဏေန ဗဟုဇနဿ ပိယာ မနာပါ စန္ဒူပမာ ဟုတွာ
ခတ္ထိယကုလာဒီနိ စတ္တာရိ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမထာတိ အတ္ထော။ အပိစ ယထာ
စန္ဒော အန္ဓကာရံ ဝိမေတိ၊ အာလောကံ ဖရတိ၊ ဧဝံ ကိလေသန္ဓကာရ-
ဝိမေနေန ဉာဏာလောကဖရဏေန စာပိ စန္ဒူပမာ ဟုတွာတိ ဧဝမာဒိဟိပိ
နယေဟိ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အပကဿေဝ ကာယံ အပကဿ ဖိတ္တန္တိ တေနေဝ သန္တဝါဒီနံ
အကရဏေန ကာယဉ္စ ဖိတ္တဉ္စ အပကဿိတွာ^၂၊ အပနေတွာတိ အတ္ထော။ ယော
ဟိ ဘိက္ခု အရညေပိ န ဝသတိ၊ ကာမဝိတက္ကာဒယောပိ ဝိတက္ကေတိ၊ အယံ
နေဝ ကာယံ အပကဿတိ၊ န ဖိတ္တံ။ ယော ဟိ အရညေပိ ခေါ ဝိဟရတိ၊
ကာမဝိတက္ကာဒယော ပန ဝိတက္ကေတိ၊ အယံ ကာယမေဝ အပကဿတိ၊ န
ဖိတ္တံ။ ယော ဂါမန္တေ ဝသတိ၊ ကာမဝိတက္ကာဒယောပိ ခေါ န စ ဝိတက္ကေတိ၊
အယံ ဖိတ္တမေဝ အပကဿတိ၊ န ကာယံ။ ယော ပန အရညေ စေဝ ဝသတိ၊
ကာမဝိတက္ကာဒယော စ န ဝိတက္ကေတိ၊ အယံ ဥဘယမ္ပိ အပကဿတိ။
ဧဝရူပါ ဟုတွာ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမထာတိ ဒီပေန္တော “အပကဿေဝ ကာယံ
အပကဿ ဖိတ္တ”န္တိ အာဟ။

နိစ္စနဝကောတိ နိစ္စံ နဝကာဝ၊ အာဂန္တုကသဒိသာ ဧဝံ ဟုတွာတိ အတ္ထော။
အာဂန္တုကော ဟိ ပဋိပါဋိယာ သမ္ပတ္တဂေဟံ ပဝိသိတွာ သစေ နံ^၃ ဃရ-
သာမိကာ ဒိသ္မာ “အမှာကံ ပုတ္တဘာတရော ဝိပ္ပဝါသံ ဂတာ ဧဝံ ဝိစရိံသူ”တိ
အနုကမ္မမာနာ နိသီဒါပေတွာ ဘောဇေန္တိ၊ ဘုတ္တမတ္တောယေဝ “တုမှာကံ

ဘာဇနံ ဂဏှထာ”တိ ဥဋ္ဌာယ ပက္ခမတိ၊ န တေဟိ သဒ္ဓိံ သန္တဝံ ဝါ ကရေတိ၊ န ကိစ္စကရဏီယာနိ ဝါ သံဝိဒဟတိ၊ ဧဝံ တုမှေဝိ ပဋိပါဋိယာ သမ္ပတ္တဃရံ ပဝိသိတွာ ယံ ဣရိယာပထေသု ပသန္တာ မနုဿာ ဒေန္တိ၊ တံ ဂဟေတွာ ဆိန္နသန္တဝါ တေသံ ကိစ္စကရဏီယေ အဗျာဝဋ္ဌာ ဟုတွာ နိက္ခမထာတိ ဝိပေတိ။

ဣမဿ ပန နိစ္စနဝကဘာဝဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ ဒွေဘာတိကဝတ္ထု၊ ကထေတဗ္ဗံ—ဝသောဋ္ဌနဂရဂါမတော^၁ ကိရ ဒွေ ဘာတိကာ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တေ စူဠနာဂတ္ထေရော စ မဟာနာဂတ္ထေရော စာတိ ပညာယိံသု။ တေ စိတ္တလပဗ္ဗတေ တိံသ ဝဿာနိ ဝသိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တာ “မာတရံ ပဿိဿာမာ”တိ အာဂန္တာ ဝသောဋ္ဌနဂရဝိဟာရေ ဝသိတွာ ပုနဒိဝသေ မာတု ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိံသု။ မာတာပိ တေသံ ဥဋ္ဌုဏ်န ယာဂုံ နိဟရိတွာ ဧကဿ ပတ္တေ အာကိရိ။ တဿာ တံ ဩလောကယမာနာယ ပုတ္တသိနေဟော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အထ နံ အာဟ “တွံ တာတ မယံ ပုတ္တော မဟာနာဂေါ”တိ။ ထေရော “ပစ္ဆိမံ ထေရံ ပုစ္ဆ ဥပါသိကေ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ ပစ္ဆိမထေရဿပိ ယာဂုံ ဒတွာ “တာတ တွံ မယံ ပုတ္တော စူဠနာဂေါ”တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “ကိံ ဥပါသိကေ ပုရိမံ ထေရံ န ပုစ္ဆသိ”တိ ဝတွာ ပက္ကာမိ။ ဧဝံ မာတရာပိ သဒ္ဓိံ ဆိန္နသန္တဝေါ ဘိက္ခု နိစ္စနဝကော နာမ ဟောတိ။

အပ္ပဂစ္ဆာတိ န ပဂစ္ဆာ၊ အဋ္ဌဋ္ဌာနေန ကာယပါဂစ္ဆိယေန၊ စတုဋ္ဌာနေန ဝစီပါဂစ္ဆိယေန၊ အနေကဋ္ဌာနေန မနောပါဂစ္ဆိယေန စ ဝိရဟိတာတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌဋ္ဌာနံ ကာယပါဂစ္ဆိယံ နာမ သံသဂဏပုဂ္ဂလဘောဇနသာလာဇန္တာဃရ-
နဟာနတိတ္ထဘိက္ခာစာရမဂ္ဂအန္တရဃရပဝေသနေသု ကာယေန အပ္ပတိရူပ-
ကရဏံ။ သေယျထိဒံ? ဣဓေကစ္စော သံသမဇ္ဈေ ပလ္လတ္ထိကာယ ဝါ နိသီဒတိ ပါဒေ ပါဒိ အာဓာယိတွာ^၂ ဝါတိ ဧဝမာဒိ^၃။ တထာ ဂဏမဇ္ဈေ။ ဂဏမဇ္ဈေတိ^၄ စတုပရိသသန္နိပါတေ ဝါ သုတ္တန္တိကဂဏာဒိသန္နိပါတေ ဝါ။ တထာ ဝုဗ္ဗတရေ ပုဂ္ဂလေ။ ဘောဇနသာလာယံ ပန ဝုဗ္ဗာနံ အာသနံ န ဒေတိ၊ နဝါနံ အာသနံ ပဋိဗာဟတိ။ တထာ ဇန္တာဃရေ။ ဝုဗ္ဗေ စေတ္ထ အနာပုစ္ဆာ အဂ္ဂိဇလနာဒိနိ ကရေတိ။ နာနတိတ္ထေ စ ယဒိဒံ “ဒဟရော ဝုဗ္ဗောတိ ပမာဏံ အကတွာ အာဂတပဋိပါဋိယာ နှာယိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ အနာဒိယန္တော ပစ္ဆာ အာဂန္တာ ဥဒကံ ဩတရိတွာ ဝုဗ္ဗေ စ နဝေ စ ဗာဓေတိ။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂေ ပန အဂ္ဂါသန-

၁-ဝသောဋ္ဌနဂရဂါမတော (သျှာ)	၂-အစ္စာဓာယိတွာ (သိ)၊ အာဒိယိတွာ (သျှာ)
၃-ဒု ၇-၃၀၅-ပိဋေ တန္တိသိတပါဠိ။	၄-တထာ ဂဏမဇ္ဈေပိ (သိ)

အဂ္ဂေါဒကအဂ္ဂပိဏ္ဍာနံ အတ္ထာယ ပုရတော^၁ ဂစ္ဆတိ ဗာဟာယ ဗာဟံ ပဟရန္တော။ အန္တရသရပ္ပဝေသနေ ဝုဓေဟိ ပဌမတရံ ပဝိသတိ၊ ဒဟရေဟိ သဒ္ဓိံ ကာယကိဋ္ဌနကံ ကရောတိတိ ဝေမာဒိ။

စတုဋ္ဌာနံ ဝစီပါဂဗ္ဗိယံ နာမ သံဃဂဏပုဂ္ဂလအန္တရသရေသု အပ္ပတိရူပ-
ဝါစာနိစ္ဆာရဏံ။ သေယျထိဒံ? ဣဓေကစ္စော သံဃမဇ္ဈေ အနာပုစ္ဆာ ဓမ္မံ
ဘာသတိ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ဂဏဿ မဇ္ဈေ ပုဂ္ဂလဿ စ သန္တိကေ
တတ္ထေဝ မနုဿေဟိ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဝုဓတရံ အနာပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ အန္တရသရေ
ပန “ဣတ္ထန္တာမေ ကိံ အတ္ထိ၊ ကိံ ယာဂု၊ ဥဒါဟု ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ၊ ကိံ
မေ ဒဿသိ၊ ကိံ အဇ္ဇ ခါဒိဿာမ၊ ကိံ ဘုဒ္ဓိဿာမ၊ ကိံ ပိဝိဿာမာ”တိ-
အာဒိနိ ဘာသတိ။

အနေကဋ္ဌာနံ မနောပါဂဗ္ဗိယံ နာမ တေသု တေသု ဌာနေသု ကာယ-
ဝါစာဟိ အဇ္ဈာစာရံ အနာပဇ္ဇိတွာပိ မနဿာဝ ကာမဝိတက္ကာဒိနံ ဝိတက္ကနံ။
အဝိစ ဒုဿီလဿေဝ သတော “သီလဝါတိ မံ ဇနောဇာနာတူ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ
ပါပိစ္ဆတာပိ မနောပါဂဗ္ဗိယံ။ ဣတိ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ဣမေသံပါဂဗ္ဗိယာနံ အဘာဝေန
အပ္ပဂစ္ဆာ ဟုတွာ ဥပသင်္ကမထာတိ ဝဒတိ။

ဇရုဒပါနန္တိ ဇိဏ္ဏကူပံ။ **ပဗ္ဗတဝိသမန္တိ** ပဗ္ဗတေ ဝိသမံ ပပါတဋ္ဌာနံ။
နဒီဝိဒုဂ္ဂန္တိ နဒိယာ ဝိဒုဂ္ဂံ ဆိန္နတဋ္ဌဋ္ဌာနံ^၂။ **အပကဿေဝ ကာယန္တိ** တာဒိသာနိ
ဌာနာနိ ယော ခိန္နာဒိပသုတော ကာယံ အနပကဿ ဧကတောဘာရိယံ
အကတွာဝ ဝါယုပတ္တန္တကံ? အဂ္ဂါဟာပေတွာ စိတ္တမ္ဘိ အနပကဿ “ဧတ္ထ
ပတိတော ဟတ္ထပါဒဘဉ္ဇနာဒိနိ ပါပုဏာတိ”တိ အနာဒိနဝဒဿာဝိတာယ^၃
အနုဗ္ဗေဇေတွာ သမ္ဘိယာယမာနော ဩလောကေတိ၊ သော ပတိတွာ ဟတ္ထ-
ပါဒဘဉ္ဇနာဒိအနတ္ထံ ပါပုဏာတိ။ ယော ပန ဥဒကတ္ထိကော ဝါ အညေန
ဝါ ကေနစိ ကိစ္စေန ဩလောကေတုကာမော ကာယံ အပကဿ ဧကတော-
ဘာရိယံ ကတွာ ဝါယုပတ္တန္တကံ ဂါဟာပေတွာ စိတ္တမ္ဘိ အပကဿ အာဒိနဝ-
ဒဿနေန သံဝေဇေတွာ ဩလောကေတိ၊ သော န ပတတိ၊ ယထာရူစိ
ဩလောကေတွာ သုဒ္ဓိ ယေနကာမံ ပက္ကမတိ။

၁-ပုရတော ပုရတော (သျှာ)
၃-ဓာတုပတ္တန္တကံ (သီ၊ သျှာ)

၂-ဆိန္နကဋ္ဌာနံ (သျှာ)
၄-အာဒိနဝအဿာဝိတာယ (သီ)

ဝေမေဝ ခေါက် ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ—ဇရုဒပါနာဒယော ဝိယ ဟိ စတ္တာရိ ကုလာနိ၊ ဩလောကနပုရိသော ဝိယ ဘိက္ခု။ ယထာ အနပကဋ္ဌ-
 ကာယစိတ္တော တာနိ ဩလောကေန္တော ပုရိသော တတ္ထ ပတတိ၊ ဧဝံ အရက္ခိ-
 တေဟိ ကာယာဒိဟိ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမန္တော ဘိက္ခု၊ ကုလေသု ဗဇ္ဈတိ၊
 တတော နာနပ္ပကာရံ သီလပါဒဘဉ္ဇနာဒိအနတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ယထာ ပန
 အပကဋ္ဌကာယစိတ္တော ပုရိသော တတ္ထ န ပတတိ၊ ဧဝံ ရက္ခိတေနော ကာယေန
 ရက္ခိတေဟိ စိတ္တေဟိ ရက္ခိတာယ ဝါစာယ သုပ္ပဋ္ဌိတာယ သတိယာ အပကဋ္ဌ-
 ကာယစိတ္တော ဟုတွာ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမန္တော ဘိက္ခု၊ ကုလေသု န ဗဇ္ဈတိ။
 အထဿ ယထာ တတ္ထ အပတိတဿ ပုရိသဿ န ပါဒါဘဉ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ သီလပါဒေါ
 န ဘိဇ္ဇတိ။ ယထာ ဟတ္ထာ န ဘဉ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ သဒ္ဓါဟတ္ထော န ဘိဇ္ဇတိ။ ယထာ
 ကုမ္ဘိ န ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သမာဓိကုမ္ဘိ န ဘိဇ္ဇတိ။ ယထာ သီသံ န ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ
 ဉာဏသီသံ န ဘိဇ္ဇတိ။ ယထာ စ တံ ခါဏုကဏ္ဍကာဒယော န ဝိဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝမိမံ
 ရာဂကဏ္ဍကာဒယော န ဝိဇ္ဈန္တိ။ ယထာ သော နိရုပ္ပဒေါ ယထာရုစိ
 ဩလောကေတွာ သုခိ ယေနကာမံ ပက္ကမတိ၊ ဧဝံ ဘိက္ခု ကုလာနိ နိဿာယ
 စိဝရာဒယော ပစ္စယေ ပဋိသေဝန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝဇေတွာ သင်္ခါရေ သမ္မ-
 သန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ လောကုတ္တရသုခေန သုခိတော ယေနကာမံ အဂတ-
 ပုဗ္ဗံ နိဗ္ဗာနဒီသံ ဂစ္ဆတိ။

ဣဒါနိ ယော ဟိနာမိမုတ္တိကော မိစ္ဆာပဋိပန္နော ဧဝံ ဝဒေယျ “သမ္မာ-
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ ‘တိဝိဓံ ပါဂစ္ဆိယံ ပဟာယ နိစ္စနဝကတ္တေန စန္ဒပမာ ကုလာနိ
 ဥပသင်္ကမထာ’တိ ဝဒန္တော အဋ္ဌာနေ ဌပေတိ၊ အသယံ ဘာရံ အာရောပေတိ၊
 ယံ န သက္ကာ ကာတုံ၊ တံ ကာရေတိ”တိ၊ တဿ ဝါဒပထံ ပစ္စိန္နိတွာ “သက္ကာ
 ဧဝံ ကာတုံ၊ အတ္ထိ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခု”တိ ဒဿေန္တော ကဿပေါ ဘိက္ခဝေတိ-
 အာဒိမာဟ။

အာကာသေ ပါဏိံ စာလေသီတိ နိလေ ဂဂနန္တရေ ယမကဝိဇ္ဇုတံ
 စာရယမာနော၊ ဝိယ ဟေဋ္ဌာဘာဂံ ဥပရိဘာဂံ ဥဘတောပဿေသု ပါဏိံ
 သဇ္ဇာရေသိ။ ဣဒဉ္စ ပန တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ အသမ္ဘိန္နပဒံ နာမ။
 အတ္တမနောတိ တုဋ္ဌစိတ္တော သကမနော၊ န ဒေါမနဿေန ပစ္စိန္နိတွာ၊
 ဂဟိတမနော။ ကဿပဿ ဘိက္ခဝေတိ ဣဒမ္ပိ ပုရိမနယေနော ပရဝါဒံ ပစ္စိန္နိတွာ
 အတ္ထိ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခုတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

ပသန္တာကာရံ ကရေယျန္တိ စိဝရာဒယော ပစ္စယေ ဒဒေယျုံ။ တထတ္တာယ
ပဋိပဇ္ဇေယျန္တိ သီလဿ အာဂတဋ္ဌာနေ သီလံ ပူရယမာနာ, သမာဓိဝိပဿနာ-
မဂ္ဂဖလာနံ အာဂတဋ္ဌာနေ တာနိ တာနိ သမ္မာဒယမာနာ တထာဘာဝါယ
ပဋိပဇ္ဇေယျုံ။ အနုဒယန္တိ ရက္ခဏဘာဝံ။ အနုကမ္မန္တိ မုဒုစိတ္တတံ။ ဥဘယဉ္စေတံ
ကာရုညဿေဝ ဝေဝစနံ။ ကဿပေါ ဘိက္ခဝေတိ ဣဒမ္ပိ ပုရိမနယေနေဝ ပရဝါဒံ
ပစ္ဆိန္နိတွာ အတ္ထိ ဧဝရူပေါ ဘိက္ခုတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကဿပေန ဝါတိ
ဧတ္ထ စန္ဒောပမာဒိဝသေန ယောဇနံ ကတွာ ပုရိမနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ။တတိယံ။

၄-ကုလူပကသုတ္တဝါတ္ထနိာ

၁၄၇။ စတုတ္ထေ ကုလူပကောတိ ကုလသံရာနံ ဥပဂန္တာ။ ဒေန္တုယေဝ
မေတိ ဒေန္တုယေဝ မယံ။ သန္တိယတိတိ အဋ္ဌိယတိ ပိဋ္ဌိယတိ။ သေသမေတ္ထ
ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ရိက္ခသုတ္တံ ဝိက္ခနာ

၁၄၈။ ပဉ္စမေ ဇိဏ္ဏောတိ ထေရော မဟလ္လကော။ ဂရုကာနီတိ တံ သတ္တု
သန္တိကာ လဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယ ဆိန္နဘိန္နဌာနေ သုတ္တသံသိပ္ပနေန စေဝ
အဂ္ဂဋ္ဌဒါနေန စ အနေကာနိ ပဋ္ဌလာနိ၊ ဟုတွာ ဂရုကာနိ ဇာတာနိ။
နိဗ္ဗသနာနီတိ ပုဗ္ဗေ ဘဂဝတာ နိဝါသေတွာ အပနိတတာယ ဧဝံလဒ္ဓနာမာနိ။
တဿွာတိ ယဿွာ တံ ဇိဏ္ဏော စေဝ ဂရုပံသုကူလော စ။ ဂဟပတာနီတိ
ပံသုကူလိကံ၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဂဟပတိဟိ ဒိန္နစိဝရာနိ ဓာရေဟိတိ ဝဒတိ။
နိမန္တနာနီတိ ပိဏ္ဍပါတိကံ၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ သလကဘတ္တာဒိနိ နိမန္တနာနိ
ဘုဉ္ဇာဟိတိ ဝဒတိ။ မမ စ သန္တိကေတိ အာရညိကံ၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဂါမန္တ-
သေနာသနေယေဝ ဝသာဟိတိ ဝဒတိ။

နန ၈ ယထာ ရာဇာ သေနာပတိံ သေနာပတိဌာနေ ဌပေတွာ တဿ
ရာဇူပဌာနာဒိနာ အတ္တနောကမ္မေန အာရာဓေန္တဿေဝ တံဌာနန္တရံ ဂဟေတွာ
အညဿ ဒဒမာနော အယုတ္တံ နာမ ကရေတိ၊ ဧဝံ သတ္တာ မဟာကဿ-
ပတ္တေရဿ ပစ္စုဂ္ဂမနတ္တာယ တိဂါဝုတံ မဂ္ဂံ ဂန္တာ ရာဇဂဟဿ ၈ နာဌန္ဒာယ
၈ အန္တရေ ဗဟုပုတ္တကရုက္ခမူလေ နိသိန္ဓော တီဟိ ဩဝါဒေဟိ ဥပသမ္ဘာဒေတွာ
တေန သဒ္ဓိံ အတ္တနော စိဝရံ ပရိဝတ္တေတွာ ထေရံ ဇာတိအာရညိကင်္ဂဉ္စေဝ

ဇာတိပံသုကုလိကင်္ဂန္ဓ အကောသိ၊ သော တသ္မိံ ကတ္ထုကမ္ပတာဆန္နေန သတ္ထု
စိတ္တံ အာရာဓေန္တဿေဝ ပံသုကုလာဒိနိ ဝိဿဇ္ဇာပေတွာ ဂဟပတိ-
စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏာဒိသု နိယောဇေန္တော အယုတ္တံ နာမ ကရေတိတိ။ န ကရေတိ။
ကသ္မာ? အတ္တဇ္ဈာသယတ္တာ။ န ဟိ သတ္တာ ဓုတင်္ဂါနိ ဝိဿဇ္ဇာပေတုကာမော၊
ယထာ ပန အသန္နိတာ ဘေရိအာဒယော သဒ္ဓိံ န ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ ဧဝံ အသန္နိတာ
ဧဝရူပါ ပုဂ္ဂလာ န သိဟနာဒံ နဒန္တိတိ နဒါပေတုကာမော သိဟနာဒဇ္ဈာ-
သယေန ဧဝမာဟ။ ထေရောပိ သတ္ထု အဇ္ဈာသယာနုရူပေနေဝ “အဟံ ခေါ
ဘန္တေ ဒီဃရတ္တံ အာရညိကော စေဝါ”တိအာဒိနာ နယေန သိဟနာဒံ နဒတိ။

ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရန္တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော နာမ အာရညိကဿေဝ လဗ္ဘတိ၊
နော ဂါမန္တဝါသိနော။ ဂါမန္တသ္မိံ ဟိ ဝသန္တော ဒါရကသဒ္ဓိံ သုဏာတိ၊
အသပ္ပါယရူပါနိ ပဿတိ၊ အသပ္ပါယေ သဒ္ဓေ သုဏာတိ၊ တေနဿ အနဘိ-
ရတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အာရညိကော ပန ဂါဝုတံ ဝါ အမုယောဇနံ ဝါ အတိက္ကမိတွာ
အရညံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဝသန္တော ဒီပိဗျဉ္ဇသိဟာဒိနံ သဒ္ဓေ သုဏာတိ၊
ယေသံ သဝနပစ္စယာ အမာနုသိကာသဝနရတိ^၁ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ—

“သုညာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
အမာနုသီ ရတိ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။
ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတိ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတံ^၂။
ပုရတော ပစ္ဆတော ဝါပိ၊ အပရော စေ န ဝိဇ္ဇတိ။
တတ္ထေဝ^၃ ဖာသု ဘဝတိ၊ ဧကဿ ရမတော^၄ ဝနေ”တိ။

တထာ ပိဏ္ဍပါတိကဿေဝ လဗ္ဘတိ၊ နော အပိဏ္ဍပါတိကဿ။ အပိဏ္ဍ-
ပါတိကော ဟိ အကာလစာရီ ဟောတိ၊ တုရိတစာရံ^၅ ဂစ္ဆတိ၊ ပရိဝတ္တေတိ၊
ပလိဗုဒ္ဓေါ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ စ ဗဟုသံသယော ဟောတိ။ ပိဏ္ဍပါတိကော ပန
န အကာလစာရီ ဟောတိ၊ န တုရိတစာရံ ဂစ္ဆတိ၊ န ပရိဝတ္တေတိ၊ အပလိ-
ဗုဒ္ဓေါ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ စ န ဗဟုသံသယော ဟောတိ။

ကထံ? အပိဏ္ဍပါတိကော ဟိ ဂါမတော ဒုရဝိဟာရေ ဝသမာနော
ကာလဿေဝ “ယာဂုံ ဝါ ပါရိဝါသိကဘတ္တံ ဝါ လစ္ဆာမိ၊ အာသနသာလာယ ဝါ

၁-အမာနုသိကာဘိရတိ (သီ)

၂-ဒု ၁-၆၇-ပိဓဋ္ဌ ဓမ္မပဒေ။

၃-အတိဝ (ဒု ၂-၃၀၁-ပိဓဋ္ဌ)

၄-ဝသတော (ဒု ၂-၃၀၁-ပိဓဋ္ဌ)

၅-တုရိတစာရီ (သျှာ)

ပန ဥဒ္ဓေသဘတ္တာဒီသု ကိဉ္စိဒေဝ မယံ ပါပုဏိဿတိ”တိ မက္ကဋကသုတ္တာနိ ဆိန္ဒန္တော သယိတဂေါရူပါနိ ဥဋ္ဌာပေန္တော ပါတောဝ ဂစ္ဆန္တော အကာလစာရိ ဟောတိ။ မနုဿေ ခေတ္တကမ္မာဒီနံ အတ္တာယ ဂေဟာ နိက္ခန္တေယေဝ သမ္မာ- ပုဏိတုံ မိဂံ^၁ အနုဗန္ဓန္တော ဝိယ ဝေဂေန ဂစ္ဆန္တော တုရိတစာရိ ဟောတိ။ အန္တရာ ကိဉ္စိဒေဝ ဒိဿာ “အသုကဥပါသကော ဝါ အသုကဥပါသိကာ ဝါ ဂေဟေ, နော ဂေဟေ”တိ ပုစ္ဆတိ။ “နော ဂေဟေ”တိ သုတွာ “ဣဒါနိ ကုတော လဘိဿာမီ”တိ အဂ္ဂိဒဗျော ဝိယ ပဝေဓတိ။ သယံ ပစ္စိမဒိသံ ဂန္တုကာမော ပါစိနဒိဿာယ သလ္လကံ လဘိတွာ အညံ ပစ္စိမဒိဿာယ လဒ္ဓသလ္လကံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ အဟံ ပစ္စိမဒိသံ ဂမိဿာမိ၊ မမ သလ္လကံ တုမှေ ဂဏှထ၊ တုမှာကံ သလ္လကံ မယံ ဒေထာ”တိ သလ္လကံ ပရိဝတ္တေတိ။ ဧကံ ဝါ ပန သလ္လကဘတ္တံ အာဟရိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တော “အပရဿာပိ သလ္လကဘတ္တဿ ပတ္တံ ဒေထာ”တိ မနုဿေဟိ ဝုတ္တေ “ဘန္တေ တုမှာကံ ပတ္တံ ဒေထ၊ အဟံ မယံ ပတ္တေ ဘတ္တံ ပက္ခိပိတွာ^၂ တုမှာကံ ပတ္တံ ဒဿာမီ”တိ အညဿ ပတ္တံ ဒါပေတွာ ဘတ္တေ အာဟရေ^၃ အတ္တနော ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ ပတ္တံ ပဋိဒေန္တော ပတ္တံ ပရိ- ဝတ္တေတိ နာမ။ ဝိဟာရေ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော မဟာဒါနံ ဒေန္တိ၊ ဣမိနာ စ ဘိယျော ဒူရဂါမေ သလ္လကာ လဒ္ဓါ၊ တတ္ထ အဂစ္ဆန္တော ပန သတ္တာဟံ သလ္လကံ န လဘတိတိ အလဘဘယေန ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တော ပလိဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဂစ္ဆတိ နာမ။ ယဿ စေသ သလ္လကဘတ္တာဒိနော အတ္တာယ ဂစ္ဆတိ။ “တံ ဒဿန္တိ န ခေါ မေ, ဥဒါဟု န ဒဿန္တိ၊ ပဏီတံ န ခေါ ဒဿန္တိ, ဥဒါဟု လူခံ၊ ထောက် န ခေါ, ဥဒါဟု ဗဟုကံ၊ သီတလံ န ခေါ, ဥဒါဟု ဥဏှ”န္တိ ဧဝံ တတ္ထ စ ဗဟုသံသယော ဟောတိ။

ပိဏ္ဍပါတိကော ပန ကာလဿေဝ ဝုဋ္ဌာယ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကတွာ သရီရံ ပဋိဇဉ်တော ဝသနဋ္ဌာနံ ပဝိသိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကတွာ ကာလံ သလ္လက္ခေတွာ မဟာဇနဿ ဥဋ္ဌုဏ်ဘိက္ခာဒီနိ ဒါတုံ ပဟောနကကာလေ ဂစ္ဆတိတိ န အကာလစာရိ ဟောတိ။ ဧကေကံ ပဒဝါရံ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဝိပဿန္တော ဂစ္ဆတိတိ န တုရိတစာရိ ဟောတိ။ အတ္တနော ဂရုဘာဝေန “အသုကော ဂေဟေ, န ဂေဟေ”တိ န ပုစ္ဆတိ။ သလ္လကဘတ္တာဒိနိယေဝ န ဂဏှာတိ။ အဂဏှန္တော ကိံ^၄ ပရိဝတ္တေဿတိ။ န အညဿ ဝသေန ပလိဗုဒ္ဓေါ

၁-မိဂံ (က)

၂-အဟံ ဘတ္တံ မယံ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ (သီ)၊ အဟံ ဘန္တေ မယံ ပတ္တေ ဘတ္တေ ပက္ခိပိတွာ (က)

၃-အာဟရေတံ (သျှာ)၊ အာဟရိတွာ (က)

ဟောတိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရောက္ခော ယထာရူပိ ဂစ္ဆတိ၊ ဣတရော ဝိယ
န ဗဟုသံသယော ဟောတိ။ ဧကသ္မိံ ဂါမေ ဝါ ဝိထိယာ ဝါ အလဘိတွာ
အညတ္ထ စရတိ။ တသ္မိမ္မိ အလဘိတွာ အညတ္ထ စရန္တော မိဿကောဒနံ
သံကရိတွာ အမတံ ဝိယ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ဂစ္ဆတိ။

ပံသုကူလိကဿေဝ လဗ္ဘတိ၊ နော အပံသုကူလိကဿ။ အပံသုကူလိကော ဟိ
ဝဿာဝါသိကံ ပရိယေသန္တော စရတိ၊ န သေနာသနသပ္ပါယံ ပရိယေသတိ။
ပံသုကူလိကော ပန န ဝဿာဝါသိကံ ပရိယေသန္တော စရတိ၊ သေနာသန-
သပ္ပါယမေဝ ပရိယေသတိ။ တေစိဝရိကဿေဝ လဗ္ဘတိ၊ န ဣတရဿ။ အတေ-
စိဝရိကော ဟိ ဗဟုဘဏ္ဍော ဗဟုပရိက္ခာရော ဟောတိ၊ တေနဿ ဖာသု-
ဝိဟာရော နတ္ထိ။ အပ္ပိစ္ဆာဒီနဉ္စေဝ လဗ္ဘတိ၊ န ဣတရေသန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ—
“အတ္တနော စ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ သမ္ပဿမာနော”တိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ဩဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။ ဆဋ္ဌေ အဟံ ဝါတိ ကသ္မာ အာဟ? ထေရံ အတ္တနော ဌာနေ
ဌာပနတ္ထံ။ ကိံ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ နတ္ထိတိ။ အတ္ထိ။ ဧဝံ ပနဿ အဟောသိ
“ဣမေ န စိရံ ဌာသန္တိ၊ ကဿပေါ ပန ဝိသဝဿသတာယုကော၊ သော မယိ
ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာယံ နိသီဒိတွာ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ ကတွာ မမ သာသနံ
ပဉ္စဝဿသဟဿပရိမာဏကာလပဝတ္တနကံ ကရိဿတိ၊ အတ္တနော တံ ဌာနေ
ဌာပေမိ၊ ဧဝံ ဘိက္ခု၊ ကဿပဿ သုဿုသိတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ”တိ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။
ဒုဗ္ဗစာတိ ဒုက္ခေန ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဒေါဝစဿကရဏေဟိတိ ဒုဗ္ဗစဘာဝကရဏေဟိ။
အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိနောတိ အနုသာသနိံ သုတွာ ပဒက္ခိဏံ န ဂဏှန္တိ ယထာ-
နသိဋ္ဌံ န ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ အပ္ပဋိပဇ္ဇန္တော ဝါမဂါဟိနော နာမ ဇာတာတိ ဒဿေတိ။
အစ္စာဝဒန္တေတိ အတိက္ကမ္မ ဝဒန္တေ၊ သုတပရိယတ္တိံ နိဿာယ အတိဝိယ ဝါဒံ
ကရောန္တေတိ အတ္ထော။ ကော ဗဟုတရံ ဘာသိဿတိတိ ဓမ္မံ ကထေန္တော
ကော ဗဟုံ ဘာသိဿတိ၊ ကိံ တွံ၊ ဥဒါဟု အဟန္တိ။ ကော သုန္ဒရတရန္တိ
ဧကော ဗဟုံ ဘာသန္တော အသဟိတံ အမရရံ ဘာသတိ၊ ဧကော သဟိတံ
မရရံ၊ တံ သန္ဓာယာဟ “ကော သုန္ဒရတရ”န္တိ။ ဧကော ပန ဗဟုဉ္စ သုန္ဒရဉ္စ
ကထေန္တော စိရံ န ဘာသတိ၊ လဟုညေဝ ဥဋ္ဌာတိ၊ ဧကော အဒ္ဓါနံ ပါပေတိ၊
တံ သန္ဓာယာဟ “ကော စိရတရ”န္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒုတိယသြဝါဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၀။ သတ္တမေ သဒ္ဓါတိ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ။ ဝိရိယန္တိ ကာယိကစေတသိကံ ဝိရိယံ။ ပညာတိ ကုသလဓမ္မဇာနနပညာ။ န သန္တိ ဘိက္ခု။ သြဝါဒကာတိ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ သြဝါဒကာ အနုသာသကာ ကလျာဏမိတ္တာ နတ္ထိတိ ဣဒံ ဘန္တေ ပရိဟာနန္တိ ဒဿေတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-တတိယသြဝါဒသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၁။ အဋ္ဌမေ တဏှာ ဟိ ပနာတိ ပုဗ္ဗေ သောဝစဿတာယ၊ ဧတရဟိ စ ဒေါဝစဿတာယ ကာရဏပဋ္ဌပနေ နိပါတော။ တတြာတိ တေသု ထေရေသု။ ကော နာမာယံ ဘိက္ခုတိ ကော နာမော အယံ ဘိက္ခု၊ ကိံ တိဿတ္ထေရော ကိံ နာဂတ္ထေရေတိ။ တတြာတိ တသ္မိံ ဧဝံ သက္ကာရေ ကယိရမာနေ။ တထတ္တာယာတိ တထာဘာဝါယ၊ အာရညိကာဒိဘာဝါယာတိ အတ္ထော။ သဗြဟ္မစာရိကာမောတိ “ဣမေ မံ ပရိဝါရေတွာ စရန္တူ”တိ ဧဝံ ကာမေတိ ဣစ္ဆတိ ပတ္ထေတိတိ သဗြဟ္မစာရိကာမော။ တထတ္တာယာတိ လာဘသက္ကာရ- နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ။ ဗြဟ္မစာရပဒ္ဒဝေနာတိ ယော သဗြဟ္မစာရိနံ စတုသု ပစ္စယေသု အဓိမတ္တန္တုန္တရာဂေါ ဥပဒ္ဒဝေါတိ ဝုစ္ဆတိ၊ တေန ဥပဒ္ဒုတာ။ အဘိပတ္တနာတိ အဓိမတ္တပတ္တနာ။ ဗြဟ္မစာရိအဘိပတ္တနေနာတိ ဗြဟ္မစာရိနံ အဓိမတ္တပတ္တနာ- သင်္ခါတေန စတုပစ္စယဘာဝေန။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဈာနာဘိညသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၂။ နဝမေ ယာဝဒေဝ အာကင်္ခါမိတိ ယာဝဒေဝ ဣစ္ဆာမိ။ ယာနိ ပန ဣတောပရံ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိအာဒိနာ နယေန စတ္တာရိ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ၊ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိအာဒိနာ နယေန စတဿော အရူပ- သမာပတ္တိယော၊ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာ- ဝေဒယိတနိရောဓန္တိ ဧဝံနိရောဓသမာပတ္တိ၊ အနေကမိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓန္တိအာဒိနာ နယေန ပဉ္စ လောကီကာဘိညာ စ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ အနုပဒဝဏ္ဏနာယ စေဝ ဘာဝနာဝိဇာနေန စ သဒ္ဓိံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ ဆဋ္ဌဘိညာယ ပန အာသဝါနံ ခယာတိ အာသဝါနံ ခယေန။ အနာသဝန္တိ အာသဝါနံ အပစ္စယဘူတံ။ စေတောဝိမုတ္တိန္တိ အရဟတ္တဖလ- သမာဓိံ။ ပညာဝိမုတ္တိန္တိ အရဟတ္တဖလပညံ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဥပဿယသုတ္တံဝတ္ထနာ

၁၅၃။ ဒသမေ အာယာမ ဘန္တေတိ ကသ္မာ ဘိက္ခုနီဥပဿယဂမနံ
ယာစတိ? န လာဘသက္ကာရဟေတု၊ ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထိကာ ပနေတ္ထ ဘိက္ခုနိယော
အတ္ထိ၊ တာ ဥဿုက္ကာပေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေဿာမီတိ ယာစတိ။ နနု စ
သော သယဗ္ဗိံ တေပိဋကော ဗဟုဿုတော၊ ကိံ သယံ ကထေတုံ န သက္ကော-
တီတိ? နော န သက္ကောတိ။ ဗုဒ္ဓပဋိဘာဂဿ ပန သာဝကဿ ကထံ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ
မညိဿန္တိတိ ယာစတိ။ ဗဟုကိစ္စော တံ ဗဟုကရဏီယောတိ ကိံ ထေရော
နဝကမ္မာဒိပသုတော၊ ယေန နံ ဝေမာဟာတိ? နော၊ သတ္ထရိ ပန ပရိနိဗ္ဗုတေ
စတသော ပရိသာ အာနန္ဒတ္ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ “ဘန္တေ ဣဒါနိ ကဿ
ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ စရထ၊ ကဿ ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇထ၊ ကဿ မုခေါဒကံ
ဒေထာ”တိ ရောဒန္တိ ပရိဒေဝန္တိ။ ထေရော “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ ဝုဒ္ဓသရီရေပိ
နိလ္လဇ္ဇောဝ မစ္စုရာဇာ ပဟရိ၊ သော သင်္ခါရာနံ ဓမ္မတာ၊ မာ သောစိတ္တ မာ
ပရိဒေဝိတ္ထာ”တိ ပရိသံ သညာပေတိ။ ဣဒမဿ ဗဟုကိစ္စံ။ တံ သန္ဓာယ
ထေရော ဝေမာဟ။ သန္ဓသေသီတိ ပဋိပတ္တိဂုဏံ ဒသေသိ။ သမာဒပေသီတိ
ဂဏှာပေသိ။ သမုတ္တေဇေသီတိ သမုဿာဟေသိ။ သမ္ပဟံသေသီတိ ပဋိ-
လဒ္ဓဂုဏေန မောဒါပေသိ။

ထုလွှတ်သောတိ သရီရေန ထူလာ၊ နာမေန တိဿာ။ ဝေဒေဟ-
မုနိနောတိ ပဏ္ဍိတမုနိနော။ ပဏ္ဍိတော ဟိ ဉ္ဇုဏသင်္ခါတေန ဝေဒေန ဤဟတိ
သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကရောတိ၊ တဿ “ဝေဒေဟော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒေဟော စ သော
မုနိ စာတိ ဝေဒေဟမုနိ။ ဓမ္မံ ဘာသိတဗ္ဗံ မညတိတိ တိပိဋကဓရဿ ဓမ္မဘဏ္ဍာ-
ဂါရိကဿ သမ္မုခေ သယံ အရညဝါသီ ပံသုကူလိကော သမာနော
“ဓမ္မကထိကော အဟ”န္တိ ဓမ္မံ ဘာသိတဗ္ဗံ မညတိ၊ ဣဒံ ကိံ ပန၊ ကထံ ပနာတိ
အဝဇာနမာနာ ဘဏတိ။ အဿောသီတိ အညေန အာဂန္တော အာရောစိတ-
ဝသေန အဿောသိ။ အာဂမေဟိ တုံ အာဝုဿောတိ တိဋ္ဌ တုံ အာဝုဿော။
မာ တေ သံဃော ဥတ္တရိ ဥပပရိက္ခိတိ မာ ဘိက္ခုသံဃော အတိရေက-
ဩကာသေ တံ ဥပပရိက္ခိတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—“အာနန္တေန ဗုဒ္ဓပဋိဘာဂေါ
သာဝကော ဝါရိတော၊ ဧကော ဘိက္ခုနိ န ဝါရိတာ၊ တာယ သဒ္ဓိံ သန္တဝေါ
ဝါ သိနေဟော ဝါ ဘဝိဿတိ”တိ မာ တံ သံဃော ဧဝံ အမညိတိ ၃။

၁-နန သယဗ္ဗိ (သျှာ)၊ နန စ တေသံ သယဗ္ဗိ (က)

၂-ဘိက္ခုသံဃော ဥတ္တရိ° (သိ)

၃-မညသီတိ (က)

ဣဒါနိ အတ္တနော ဗုဒ္ဓပဋိဘာဂဘာဝံ ဒီပေန္တော တံ ကိံ မညသိ အာရုဿော-
တိအာဒိမာဟ။ သတ္တရတနန္တိ သတ္တဟတ္ထပ္ပမာဏံ။ နာဂန္တိ ဟတ္ထိ။ အစုဋ္ဌ-
ရတနံ ဝါတိ အစုရတနေန ဥိနအဋ္ဌရတနံ၊ ပုရိမပါဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ
ကုမ္ဘာ ဝိဒတ္တာဓိကသတ္တဟတ္ထဗြေဓန္တိ အတ္ထော။ တာလပတ္တိကာယာတိ တရုဏ-
တာလပဏ္ဍေန။ စိတ္တာတိ စုတာ၊ န မတာ ဝါ နဋ္ဌာ ဝါ၊ ဗုဒ္ဓပဋိဘာဂဿ ပန
သာဝကဿ ဥပဝါဒံ ဝတ္တာ မဟာကဿပတ္ထေရေ ဆဟိ အဘိညာဟိ
သီဟနာဒံ နဒန္တေ တဿံ ကာသာဝါနိ ကဏ္ဍကသာခါ ဝိယ ကစ္ဆုသာခါ^၁
ဝိယ စ သရီရံ ခါဒိတုံ အာရဒ္ဓါနိ၊ တာနိ ဟာရေတွာ သေတကာနိ နိဝတ္ထက္ခဏေ-
ယေဝဿံ စိတ္တဿာဒေါ ဥပပါဒိတိ။ ။ဒသမံ။

၁၁-စိဝရသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၄။ ကောဒသမေ ဒက္ခိဏာဂိရိသ္မိန္တိ ရာဇဂဟံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတဿ
ဂိရိနော ဒက္ခိဏဘာဂေ ဇနပဒေါ ဒက္ခိဏာဂိရိ နာမ၊ တသ္မိံ စာရိကံ စရတိတိ
အတ္ထော။ စာရိကာ စ နာမ ဒုဝိဓာ ဟောတိ တုရိတစာရိကာ စ အတုရိတ-
စာရိကာ စ။ တတ္ထ ယံ ဧကစ္စော ဧကံ ကာသာဝံ နိဝါသေတွာ ဧကံ
ပါရုပိတွာ ပတ္တစိဝရံ အံသေ လဂ္ဂေတွာ ဆတ္တံ အာဒါယ သရီရတော သေဒေဟိ
ပဋ္ဌရန္တေဟိ ဒီဝသေန သတ္တဋ္ဌယောဇနာနိ ဂစ္ဆတိ၊ ယံ ဝါ ပန ဗုဒ္ဓါ ကိဉ္ဇိဒေဝ
ဗောဓနေယျသတ္တံ ဒိဿာ ယောဇနသတမ္ပိ ယောဇနသဟဿမ္ပိ ခဏေန
ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧသော တုရိတစာရိကာ နာမ။ ဒေဝသိကံ ပန ဂါဝုတံ အစုယောဇနံ
တိဂါဝုတံ ယောဇနန္တိ ဧတ္တကံ အဒ္ဓါနံ အဇ္ဇတနာယ နိမန္တနံ အဓိဝါသယတော
ဇနသင်္ဂဟံ ကရေတော ဂမနံ၊ ဧသော အတုရိတစာရိကာ နာမ။ အယံ ဣဓ
အဓိပ္ပေတာ။

နန စ ထေရော ပဉ္စဝိသတိ ဝဿာနိ ဆာယာ ဝိယ ဒသဗလဿ ပစ္ဆတော
ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တောဝ အဟောသိ၊ “ကဟံ အာနန္ဒော”တိ ဝစနဿ
ဩကာသမေဝ န အဒါသိ၊ သော ကိသ္မိံ ကာလေ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ စာရိကံ
စရိတုံ ဩကာသံ လဘတိတိ? သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနသံဝစ္ဆရေ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ကိရ
သတ္တရိ မဟာကဿပတ္ထေရော သတ္ထု ပရိနိဗ္ဗာနေ သန္နိပတိတဿ ဘိက္ခု-
သံဃဿ မဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂါယနတ္ထံ ပဉ္စသတေ ဘိက္ခု။ ဥစ္စိနိတွာ
“အာရုဿော မယံ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာ ဓမ္မဝိနယံ သင်္ဂါယိဿာမ၊ တုမေ

ဒုဗ္ဗင်္ဂနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယာတိ ဒုဿီလပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဏှနတ္ထံ။ ပေသလာနံ
ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရာယာတိ ဒုဗ္ဗင်္ဂနံ နိဂ္ဂဟေနေဝ ပေသလာနံ ဥပေါသထ-
ပဝါရဏာ ဝတ္တန္တိ၊ သမဂ္ဂဝါသော ဟောတိ၊ အယံ တေသံ ဖာသုဝိဟာရာ
ဟောတိ၊ ဣမဿ ဖာသုဝိဟာရဿ အတ္ထာယ။ **မာ ပါဝိစ္ဆော ပက္ခံ နိဿာယ**
သံဃံ ဘိန္ဒေယျန္တိ ယထာ ဒေဝဒတ္တော သပရိသော ကုလေသု ဝိညာပေတွာ
ဘုဉ္ဇန္တော ပါဝိစ္ဆေ နိဿာယ သံဃံ ဘိန္တိ၊ ဧဝံ အညေဝိ ပါဝိစ္ဆော ဂဏဗန္ဓေန
ကုလေသု ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇမာနာ ဂဏံ ဝဇေတွာ တံ ပက္ခံ နိဿာယ မာ
သံဃံ ဘိန္ဒေယျန္တိ၊ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန ပညတ္တန္တိ အတ္ထော။ **ကုလ-**
နဒ္ဒယတာယ ဇာတိ ဘိက္ခုသံဃေ ဥပေါသထပဝါရဏံ ကတွာ သမဂ္ဂဝါသံ

၃-၈ ၂-၉၀-၆၆၆။

ဝသန္တေ မနုဿာ သလာကဘတ္တာဒိနိ ဒတွာ သဂ္ဂပရာယဏာ ဘဝန္တိ၊ ဣတိ ဣမာယ ကုလာနုဒ္ဒယတာယ စ ပညတ္တန္တိ အတ္ထော။

သဿဃာတံ မညေ စရသီတိ သဿံ ဃာတေန္တော ဝိယ အာဟိဏ္ဏသိ။ ကုလူပဃာတံ မညေ စရသီတိ ကုလာနိ ဥပဃာတေန္တော ဝိယ ဟနန္တော ဝိယ အာဟိဏ္ဏသိ။ ဩလုဇ္ဇတီတိ ဝိသေသေန ပလုဇ္ဇတိ ဘိဇ္ဇတိ။ ပလုဇ္ဇန္တိ ခေါ တေ အာရုသော နဝပ္ပါယာတိ အာရုသော ဧတေ တုယံ ပါယေန ယေဘုယျေန နဝကာ ဧကဝဿိကဒုဝဿိကာ ဒဟရာ စေဝ သာမဏေရာ စ ပလုဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ။ န ဝါယံ ကုမာရကော မတ္တမညာသီတိ အယံ ကုမာရကော အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာတီတိ ထေရံ တဇ္ဇေန္တော အာဟ။

ကုမာရကဝါဒါ န မုစ္စာမာတိ ကုမာရကဝါဒတော န မုစ္စာမ။ တထာ ဟိ ပန ဣန္တိ ဣဒမဿ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗတာယ ကာရဏဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပာယ်ော—ယသ္မာ တံ ဣမေဟိ နဝေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဣန္ဒြိယသံဝရရဟိတေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိစရသိ၊ တသ္မာ ကုမာရကေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိစရန္တော ကုမာရကောတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟသီတိ။

အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော သမာနောတိ ဣဒံ ယသ္မာ^၁ ထေရဿ ဣမသ္မိံ သာသနေ နေဝ အာစရိယော န ဥပဇ္ဈာယော ပညာယတိ၊ သယံ ကာသာယာနိ ဂဟေဘွာ နိက္ခန္တော၊ တသ္မာ အနတ္တမနတာယ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗတံ အာရောပယမာနာ အာဟ။

သဟသာတိ ဧတ္ထ ရာဂမောဟစာရောပိ သဟသာစာရော၊ ဣဒံ ပန ဒေါသ- စာရဝသေန ဝုတ္တံ။ အပ္ပဒိသင်္ခါတိ အပ္ပစ္စဝေက္ခိတွာ။ ဣဒါနိ အတ္တနော ပဗ္ဗဇ္ဇံ သောဓေန္တော ယတွာဟံ အာရုသောတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အညံ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိသိတုန္တိ ဌပေတွာ ဘဂဝန္တံ အညံ မယံ သတ္တာတိ ဧဝံ ဥဒ္ဓိသိတုံ န ဇာနာမိ။ သမ္မာဓော သရာဝါသောတိအာဒိသု သစေပိ သဋ္ဌိဟတ္ထေ သရေ ယောဇနသတန္တရေပိ ဝါ ဒွေ ဇာယမ္ပတိကာ ဝသန္တိ၊ တထာပိ တေသံ သင်္ကဉ္စနသပလိဗောဓဋ္ဌေန သရာဝါသော သမ္မာဓောယေဝ။ ရဇာပထောတိ ရာဂရဇာဒိနံ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနန္တိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ “အာဂမနပထော”တိပိ ဝတ္ထု၊ ဝဇ္ဇတိ။ အလဂ္ဂနဋ္ဌေန အဗ္ဘောကာသော ဝိယာတိ အဗ္ဘောကာသော။ ပဗ္ဗဇိတော ဟိ ကုဋ္ဌာဂါရရတနမယပါသာဒဒေဝဝိမာနာဒိသု ပိဟိတဒ္ဓါရဝါတ- ပါနေသု ပဋိစ္စန္ဓေသု ဝသန္တောပိ နေဝ လဂ္ဂတိ န သဇ္ဇတိ န ဗျတိ၊ တေန

ဝုတ္တံ “အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ။ အပိစ သမ္ဘာဓော ဃရာဝါသော ကုသလကိရိယာယ ဩကာသာဘာဝတော၊ ရဇာပထော အသံဝုတသင်္ကာရဌာနံ ဝိယ ရဇာနံ၊ ကိလေသရဇာနံ သန္တိပါတဌာနတော၊ အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ ကုသလကိရိယာယ ယထာသုခံ ဩကာသသမ္ဘာဝတော။

နယိဒံ သုကရံ။ပ။ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ ဧတ္ထ အယံ သင်္ခေပကထာ—ယဒေတံ သိက္ခတ္တယဗြဟ္မစရိယံ ဧကမ္ပိ ဒိဝသံ အခဏ္ဍိကတွာ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗတာယ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ စရိတဗ္ဗံ၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ စ ကိလေသမလေန အမလီနံ ကတွာ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗတာယ ဧကန္တပရိသုန္ဒံ၊ သင်္ခလိခိတံ လိခိတသင်္ခသဒိသံ ဓောတသင်္ခသပ္ပုဋ္ဌိဘာဝံ စရိတဗ္ဗံ၊ ဣဒံ န သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တေန ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ။ပ။ စရိတံ၊ ယံနုနာဟံ ဧကသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကသာယရသဝီတတာယ ကသာယာနိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာနံ အနုစ္ဆရိကာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္ထာဒေတွာ ပရိဒဟိတွာ အဂါရသ္မာ နိက္ခမိတွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ။ ဧတ္ထ စ ယသ္မာ အဂါရဿ ဟိတံ ကသိဝဏ္ဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပံ အဂါရိယန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ပဗ္ဗဇာယ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗဇာ အနဂါရိယာတိ ဣတဗ္ဗာ၊ တံ အနဂါရိယံ။ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ ပဋိပဇ္ဇေယျံ။

ပဋ္ဌပိလောတိကာနန္တိ ဇိဏ္ဏပိလောတိကာနံ။ တေရသဟတ္ထောပိ ဟိ နဝသာဋကော ဒသာနံ ဆိန္ဒကာလတော ပဌာယ ပိလောတိကာတိ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ မဟာရဟာနိ ဝတ္ထာနိ ဆိန္ဒိတွာ ကတံ သင်္ခာဋီ သန္ဓာယ “ပဋ္ဌပိလောတိကာနံ သင်္ခာဋီ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နောတိ အမုယောဇနတော ပဌာယ မဂ္ဂေါ အဒ္ဓါနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော၊ ဒိသမဂ္ဂံ ပဋိပန္နောတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ ယထာ ဧသ ပဗ္ဗဇိတော၊ ယထာ စ အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော၊ ဣမဿတ္တဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ အဘိနိဟာရတော ပဌာယ အနုပုဗ္ဗိကထာ ကထေတဗ္ဗာ—အတိတေ ကိရ ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကေ ပဒုမုတ္တရော နာမ သတ္တာ ဥဒပါဒိ၊ တသ္မိံ ဟံသဝတိနဂရံ ဥပနိဿာယ ခေမေ မိဂဒါယေ ဝိဟာရန္တေ ဝေဒေဟော နာမ ကုဋုမ္ပိကော အသီတိကောဋိနေဝိဘဝေါ ပါတောဝ သုဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဥပေါသထင်္ဂါနိ၊ အဓိဋ္ဌာယ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ ဂဟေတွာ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ပူဇေတွာ ဝဉ္ဇိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ တသ္မိံ ခဏေ သတ္တာ မဟာနိသဘတ္ထေရံ နာမ တတိယသာဝကံ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ

သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဓုတဝါဒါနံ ယဒိဒံ နိသဘော”တိ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ ဥပါသကော တံ သုတွာ ပသန္ဓော ဓမ္မကထာဝသာနေ မဟာဇနေ ဥဋ္ဌာယ ဂတေ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ “ဘန္တေ သွေ မယံ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေထာ”တိ အာဟ။ မဟာ ခေါ ဥပါသက ဘိက္ခုသံဃောတိ။ ကိတ္တကော ဘဂဝါတိ။ အဋ္ဌသဋ္ဌိ- ဘိက္ခုသတသဟဿန္တိ။ ဘန္တေ ဧကံ သာမဏေရမ္ပိ ဝိဟာရေ အသေသေတွာ ဘိက္ခံ အဓိဝါသေထာတိ။ သတ္တာ အဓိဝါသေသိ။ ဥပါသကော သတ္တု အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဂေဟံ ဂန္ဓာ မဟာဒါနံ သဇ္ဇေတွာ ပုနဒိဝသေ သတ္တု ကာလံ အာရောစာပေသိ။ သတ္တာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော ဥပါသကဿ သရံ ဂန္ဓာ ပညတ္တာသနေ နိသိန္ဓော ဒက္ခိဏောဒကာဝသာနေ ယာဂုဘတ္တာဒိနိ သမ္ပုဋိစ္ဆန္တော ဘတ္တဝိဿဂ္ဂံ အကာသိ။ ဥပါသကောပိ သတ္တု သန္တိကေ နိသိဒိ။

တသ္မိံ အန္တရေ မဟာနိသဘတ္တေရော ပိဏ္ဍာယ စရန္တော တမေဝ ဝိထိံ ပဋိပဇ္ဇိ။ ဥပါသကော ဒိသ္မာ ဥဋ္ဌာယ ဂန္ဓာ ထေရံ ဝဋ္ဋိတွာ “ပတ္တံ ဘန္တေ နော ဒေထာ”တိ အာဟ။ ထေရော ပတ္တံ အဒါသိ။ ဘန္တေ ဣဓေဝ ပဝိသထ။ သတ္တာပိ ဂေဟေ နိသိန္ဓောတိ။ န ဝဋ္ဋိဿတိ ဥပါသကာတိ။ ဥပါသကော ထေရဿ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍပါတဿ ပူရေတွာ နိဟရိတွာ အဒါသိ။ တတော’ ထေရံ အနုဂန္ဓာ နိဝတ္တော သတ္တု သန္တိကေ နိသိဒိတွာ ဧဝမာဟ “ဘန္တေ မဟာ- နိသဘတ္တေရော ‘သတ္တာ ဂေဟေ နိသိန္ဓော’တိ ဝုတ္တေပိ ပဝိသိတုံ န ဣတ္ထိ။ အတ္ထိ န ခေါ ဧတဿ တုမှာကံ ဂုဏေဟိ အတိရေကော ဂုဏော”တိ။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ ဝဏ္ဏမစ္ဆေရံ နာမ နတ္ထိ။ အထ သတ္တာ ဧဝမာဟ “ဥပါသက မယံ ဘိက္ခံ အာဂမယမာနာ ဂေဟေ နိသိဒါမ၊ သော ဘိက္ခု န ဧဝံ နိသိဒိတွာ ဘိက္ခံ ဥဒိက္ခတိ။ မယံ ဂါမန္တသေနာသနေ ဝသာမ၊ သော အရညသ္မိံယေဝ ဝသတိ။ မယံ ဆန္ဓေ ဝသာမ၊ သော အဗ္ဘောကာသမ္ပိယေဝ ဝသတိ။ ဣတိ တဿ အယဉ္စ အယဉ္စ ဂုဏော”တိ မဟာသမုဒ္ဒံ ပူရယမာနောဝ ကထေသိ။ ဥပါသကော ပကတိယာဝိဇ္ဇမာနပဒိပေါ တေလေန အာသိတ္တော ဝိယ သုဋ္ဌတရံ ပသန္ဓော ဟုတွာ စိန္တေသိ “ကိ” မယံ အညာယ သမ္ပတ္တိယာ၊ အနာဂတေ ဧကဿ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ ဓုတဝါဒါနံ? အဂ္ဂဘာဝတ္ထာယ ပတ္တနံ ကရိဿာမိ”တိ။

သော ပုနပိ သတ္တာရံ နိမန္တေတွာ တေနေဝ နိယာမေန သတ္တ ဒိဝသာနိ ဒါနံ ဒတွာ သတ္တမေ ဒိဝသေ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿဿ တိစီဝရာနိ ဒတွာ သတ္တု ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ ဧဝမာဟ “ယံ မေ ဘန္တေ သတ္တ ဒိဝသာနိ ဒါနံ

ဒေန္တဿ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ မေတ္တံ မနောကမ္မံ၊ ဣမိနာဟံ
န အညံ ဒေဝသမ္ပတ္တိံ ဝါ သက္ကမာရဗြဟ္မသမ္ပတ္တိံ ဝါ ပတ္တေမိ၊ ဣဒံ ပန မေ
ကမ္မံ အနာဂတေ ကေဿ ဗုဒ္ဓဿ သန္တိကေ မဟာနိသဘတ္တေရေန ပတ္တ-
ဌာနန္တရံ ပါပုဏနတ္ထာယ တေရသဓုတင်္ဂဓရာနံ အဂ္ဂဘာဝဿ ပစ္စယော
ဟောတူ”တိ။ သတ္တာ “မဟန္တံ ဌာနံ ဣမိနာ ပတ္တိတံ၊ သမိဇ္ဈိဿတိ န ခေါ”တိ
ဩလောကေန္တော သမိဇ္ဈနဘာဝံ ဒိသ္မာ အာဟ “မနာပံ တေ ဌာနံ ပတ္တိတံ၊
အနာဂတေ သတသဟဿကပ္ပမတ္ထကေ ဂေါတမော နာမ ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊
တဿ တံ တတိယသာဝကော မဟာကဿပတ္တေရော နာမ ဘဝိဿတိ”တိ။
တံ သုတွာ ဥပါသကော “ဗုဒ္ဓါနံ ဒွေ ကထာ နာမ နတ္ထိ”တိ ပုနဒိဝသေ
ပတ္တဗ္ဗံ ဝိယ တံ သမ္ပတ္တိံ အမညိတ္ထ။ သော ယာဝတာယုကံ သီလံ ရက္ခိတွာ
တတ္ထ ကာလင်္ကတော သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိ။

တတော ပဌာယ ဒေဝမနုဿေသု သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တော ဣတော ကေ-
နဂုတိကပ္ပေ ဝိပဿိမိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဗန္ဓုမတိနဂရံ နိဿာယ ခေမေ မိဂဒါယေ
ဝိဟရန္တေ ဒေဝလောကာ စဝိတွာ အညတရသ္မိံ ပရိဇီဏှေ ဗြာဟ္မဏကုလေ
နိဗ္ဗတ္တိ။ တသ္မိဉ္စ ကာလေ “ဝိပဿီ ဘဂဝါ သတ္တမေ သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ ဓမ္မံ
ကထေတိ”တိ မဟန္တံ ကောလာဟလံ ဟောတိ။ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ဒေဝတာ
“သတ္တာ ဓမ္မံ ကထေဿတိ”တိ အာရောစေန္တိ၊ ဗြာဟ္မဏော တံ သာသနံ
အဿောသိ။ တဿ စ နိဝါသနသာဠကော ဧကော ဟောတိ၊ တထာ
ဗြာဟ္မဏိယာ၊ ပါရုပနံ ပန ဦန္တုမ္ပိ ဧကမေဝ။ သကလနဂရေ “ဧကသာဠက-
ဗြာဟ္မဏော”တိ ပညာယတိ။ ဗြာဟ္မဏာနံ ကေနစိဒေဝ ကိစ္စေန သန္တိပါတေ
သတိ ဗြာဟ္မဏိံ ဂေဟေ ဌပေတွာ သယံ ဂစ္ဆတိ၊ ဗြာဟ္မဏိနံ သန္တိပါတေ သတိ
သယံ ဂေဟေ တိဌတိ၊ ဗြာဟ္မဏိ တံ ဝတ္ထံ ပါရုပိတွာ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မိံ ပန
ဒိဝသေ ဗြာဟ္မဏော ဗြာဟ္မဏိံ အာဟ “ဘောတိ ကိံ ရတ္ထိံ ဓမ္မဿဝနံ
သုဏိဿသိ၊ ဒိဝါ”တိ။ “မယံ မာတုဂါမဇာတိကာ နာမ ရတ္ထိံ သောတုံ န
သက္ကောမ၊ ဒိဝါ သောဿာမီ”တိ ဗြာဟ္မဏံ ဂေဟေ ဌပေတွာ ဝတ္ထံ
ပါရုပိတွာ ဥပါသိကာဟိ သဒ္ဓိံ ဒိဝါ ဂန္ဓာ သတ္တာရံ ဝဋ္ဋိတွာ ဧကမန္တေ
နိသိန္ဓာ ဓမ္မံ သုတွာ ဥပါသိကာဟိယေဝ သဒ္ဓိံ အာဂမာသိ။ အထ ဗြာဟ္မဏော
ဗြာဟ္မဏိံ ဂေဟေ ဌပေတွာ ဝတ္ထံ ပါရုပိတွာ ဝိဟာရံ ဂတော။

တသ္မိံ စ သမယေ သတ္တာ ပရိသမဇ္ဈေ အလင်္ကတဓမ္မာသနေ သန္တိသိန္ဓော
စိတ္တဗီဇနိံ အာဒါယ အာကာသဂင်္ဂံ ဩတာရေန္တော ဝိယ သိနေရုံ မတ္ထိံ

ကတွာ သာဂရံ နိဗ္ဗုတေန္တော ဝိယ ဓမ္မကထံ ကထေတိ။ မြာဟ္မဏဿ ပရိယန္တေ^၁ နိသိန္ဓဿ ဓမ္မံ သုဏန္တဿ ပဌမယာမသ္မိ^၂ယေဝ သကလသရီရံ ပူရယမာနာ ပဉ္စဝဏ္ဏာ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ပါရုတဝတ္ထံ သံဃရိတွာ^၂ “ဒသဗလဿ ဒဿာမိ”တိ စိန္တေသိ။ အထဿ အာဒိနဝသဟဿံ ဒဿယမာနံ မစ္ဆေရံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော “မြာဟ္မဏိယာ စ မယုဉ္စ ဧကမေဝ ဝတ္ထံ၊ အညံ ကိဉ္စိ ပါရုပနံ နတ္ထိ၊ အပါရုပိတွာ စ နာမ ဗဟိ စရိတုံ န သက္ကာ”တိ သဗ္ဗထာပိ အဒါတုကာမော အဟောသိ။ အထဿ နိက္ခန္တေ ပဌမယာမေ မဇ္ဈိမယာမေပိ တထေဝ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော တထေဝ စ စိန္တေတွာ တထေဝ အဒါတုကာမော အဟောသိ။ အထဿ မဇ္ဈိမယာမေ နိက္ခန္တေ ပစ္ဆိမယာမေပိ တထေဝ ပီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော “တရဏံ ဝါ ဟောတု မရဏံ ဝါ^၃၊ ပစ္ဆာပိ ဇာနိဿာမိ”တိ ဝတ္ထံ သံဃရိတွာ သတ္ထု ပါဒမူလေ ဌပေသိ။ တတော ဝါမဟတ္ထံ အာဘုဇိတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန တိက္ခတ္တံ အပ္ပေါဋေတွာ “ဇိတံ မေ၊ ဇိတံ မေ”တိ တယော ဝါရေ နဒိ။

တသ္မိ^၄ စ သမယေ ဗန္ဓုမရာဇာ ဓမ္မာသနဿ ပစ္ဆတော အန္တောသာဏိယံ နိသိန္တော ဓမ္မံ သုဏာတိ။ ရညော စ နာမ “ဇိတံ မေ”တိ သဒ္ဓေါ အမနာပေါ ဟောတိ။ သော ပုရိသံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆ တေ ပုစ္ဆ ကိ^၅ ဝဒေသိ”တိ။ သော တေန ဂန္တော ပုစ္ဆိတော အာဟ “အဝသေသာ ဟတ္ထိယာနာဒိနိ အာရုယ အသိစမ္မာဒိနိ ဂဟေတွာ ပရသေနံ ဇိနန္တိ၊ န တံ အစ္ဆရိယံ၊ အဟံ ပန ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တဿ ကုဋ္ဌဂေါဏဿ မုဂ္ဂရေန သီသံ ဘိဒ္ဓိတွာ တံ ပလာပေန္တော ဝိယ မစ္ဆေရစိတ္တံ မဒ္ဓိတွာ^၆၊ ပါရုတဝတ္ထံ ဒသဗလဿ အဒါသိ^၇၊ တံ မေ မစ္ဆရိယံ ဇိတ”န္တိ အာဟ။ ပုရိသော ဂန္တော တံ ပဝတ္ထိ^၈ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ အာဟ “အမေ ဘဏေ ဒသ-ဗလဿ အနုရူပံ န ဇာနိမှာ၊ မြာဟ္မဏော ပန ဇာနိ”တိ^၉ ဝတ္ထယုဂမ္ပိ ပေသေသိ။ တံ ဒိသ္မာ မြာဟ္မဏော စိန္တေသိ “အယံ မယံ တုဏှိ နိသိန္ဓဿ ပဌမံ ကိဉ္စိ အဒတွာ သတ္ထု ဂုဏေ ကထေန္တဿ အဒါသိ၊ သတ္ထု ဂုဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နေန မယံ ကော အတ္ထော”တိ တမ္ပိ ဝတ္ထယုဂံ ဒသဗလသေဝံ အဒါသိ။ ရာဇာ “ကိ^{၁၀} မြာဟ္မဏေန ကတ”န္တိ ပုစ္ဆိတွာ “တမ္ပိ တေန^{၁၁} ဝတ္ထယုဂံ တထာဂတသေဝံ ဒိန္န”န္တိ သုဘွာ အညာနိ ဒွေ ဝတ္ထယုဂါနိ ပေသေသိ။ သော တာနိပိ အဒါသိ။ ရာဇာ အညာနိပိ စတ္တာရိတိ ဧဝံ ယာဝ ခုတ္တိ^{၁၂}သ ဝတ္ထယုဂါနိ ပေသေသိ။ အထ

၁-ပရိယန္တေ (သျှာ)	၂-သံဃရိတွာ (သီ)	၃-မရဏံ ဝါ ဟောတု အမရဏံ ဝါ (သျှာ၊ က)
၄-စဇေတွာ (သျှာ)	၅-ဇာနာတိတိ (သီ၊ က)	၆-တမ္ပိ ဒိန္နံ (သီ)

မြာဟ္မဏော “ဣဒံ ဝဇေတွာ ဂဟဏံ ဝိယ ဟောတိ”တိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဧကံ၊ မြာဟ္မဏိယာ အတ္ထာယ ဧကန္တိ ဒွေ ဝတ္ထယုဂါနိ ဂဟေတွာ တိံသ ယုဂါနိ တထာဂတဿေဝ အဒါသိ။ တတော ပဋ္ဌာယ စ သတ္ထု ဝိဿာသိကော ဇာတော။

အထ နံ ရာဇာ ဧကဒိဝသံ သီတသမယေ သတ္ထု သန္တိကေ ဓမ္မံ သုဏန္တံ ဒိသ္မာ သတသဟဿဉ္စနိကံ အတ္တနော ပါရုတံ ရတ္တကမ္ပလံ ဒတွာ အာဟ “ဣတော ပဋ္ဌာယ ဣမံ ပါရုပိတွာ ဓမ္မံ သုဏာဟိ”တိ။ သော “ကိ”မေ ဣမိနာ ကမ္ပလေန ဣမသ္မိံ ပူတိကာယေ ဥပနိတေနာ”တိ စိန္တေတွာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံ တထာဂတမဉ္ဇဿ ဥပရိ ဝိတာနံ ကတွာ အဂမာသိ။ အထ ဧကဒိဝသံ ရာဇာ ပါတောဝ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ အန္တောဂန္ဓကုဋိယံ သတ္ထု သန္တိကေ နိသီဒိ။ တသ္မိဉ္စ သမယေ ဆဗ္ဗဏ္ဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ကမ္ပလံ ပဋိဟညန္တိ၊ ကမ္ပလော အတိဝိယ ဝိရောစတိ။ ရာဇာ ဥဒ္ဓိ ဩလောကေန္တော သဉ္စာနိတွာ အာဟ “ဘန္တေ အမှာကံ သေ ကမ္ပလော၊ အမှေဟိ ဧကသာဠကမြာဟ္မဏဿ ဒိန္တော”တိ။ တုမှေဟိ မဟာရာဇ မြာဟ္မဏော ပူဇိတော၊ မြာဟ္မဏေန အဟံ ပူဇိတောတိ။ ရာဇာ “မြာဟ္မဏော ယုတ္တကံ အညာသိ၊ န မယ”န္တိ ပသီဒိတွာ ယံ မနုဿာနံ ဥပကာရဘူတံ၊ တံ သဗ္ဗံ အဋ္ဌဋ္ဌကံ ကတွာ သဗ္ဗဋ္ဌကံ နာမ ဒါနံ ဒတွာ ပုရောဟိတဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သောပိ “အဋ္ဌဋ္ဌကံ နာမ စတုသဋ္ဌိ ဟောတိ”တိ စတုသဋ္ဌိ သလာကဘတ္တာနိ ဥပနိဗန္ဓာပေတွာ ယာဝဇီဝံ ဒါနံ ဒတွာ သီလံ ရက္ခိတွာ တတော စုတော သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိ။

ပုန တတော စုတော ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ ကောဏာဂမနဿ စ ဘဂဝတော ကံဿပဒသဗလဿ စာတိ ဦန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ အန္တရေ ဗာရာဏသီယံ ကုဋုမ္ဘိယဃရေ နိဗ္ဗတ္တော၊ သော ဝုဒ္ဓိမန္တာယ ဃရာဝါသံ ဝသန္တော ဧကဒိဝသံ အရညေ ဇဃံဝိဟာရံ စရတိ။ တသ္မိဉ္စ သမယေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ နဒီတိရေ စီဝရကမ္မံ ကရေန္တော အနုဝါတေ အပ္ပဟောန္တေ သံဃရိတွာ ဌပေတုံ အာရဒ္ဓေါ။ သော ဒိသ္မာ “ကဿွာ ဘန္တေ သံဃရိတွာ ဌပေထာ”တိ အာဟ။ အနုဝါတော နပ္ပဟောတိတိ။ “ဣမိနာ ဘန္တေ ကရေထာ”တိ သာဠကံ ဒတွာ “နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ မေ ကေနစိ ပရိဟာနိ မာ ဟောတူ”တိ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ဃရေဝိဿ ဘဂိနိယာ သဒ္ဓိံ ဘရိယာယ ကလဟံ ကရေန္တိယာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိ။

အထဿ ဘဂိနီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပိဏ္ဍပပါတံ ဒတွာ တဿ ဘရိယံ သန္ဓာယ^၁
 “ဝေရူပံ ဗာလံ ယောဇနသတေန ပရိဝဇ္ဇေယျ”^၂န္တိ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေသိ။ သာ
 ဂေဟဒ္ဓါရေ ဌိတာ တံ သုတွာ “ဣမာယ ဒိန္နံ ဘတ္တံ ဧသ မာ ဘုဉ္ဇတူ”^၃တိ ပတ္တံ
 ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍပပါတံ ဆဇ္ဇေတွာ ကလလဿ ပူရေတွာ အဒါသိ။ ဣတရာ ဒိသွာ
 “ဗာလေ မံ တာဝ အက္ကောသ ဝါပဟရဝါ၊ ဝေရူပဿ ပန ဒွေ အသင်္ခေယျာနိ
 ပူရိတပါရမိဿ ပတ္တတော ဘတ္တံ ဆဇ္ဇေတွာ ကလလံ ဒါတုံ န ယုတ္တ”^၄န္တိ အာဟ။
 အထဿ ဘရိယာယ ပဋိသင်္ခါနံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သာ “တိဋ္ဌထ ဘန္တေ”^၅တိ ကလလံ
 ဆဇ္ဇေတွာ ပတ္တံ ခောဝိတွာ ဂန္ဓစုဏ္ဏေန ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာ ပဝရဿ စတုမရရဿ
 ပူရေတွာ ဥပရိ အာသိတ္တေန ပဒုမဂပ္ပဝဏ္ဏေန သပ္ပိနာ ဝိဇ္ဇောတမာနံ ပစ္စေက-
 ဗုဒ္ဓဿ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ “ယထာ အယံ ပိဏ္ဍပပါတော ဩဘာသဇာတော၊
 ဧဝံ ဩဘာသဇာတံ မေ သရီရံ ဟောတူ”^၆တိ ပတ္တနံ ပဋ္ဌပေသိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ
 အနုမောဒိတွာ အာကာသံ ပက္ခန္ဓိ^၇။ တေပိ ဇာယမ္ပတိကာ^၈ ယာဝတာယုကံ
 ကုသလံ ကတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ပုန တတော စဝိတွာ ဥပါသကော
 ဗာရာဏသိယံ အသီတိကောဋိဝိဘဝဿ သေဋ္ဌိနော ပုတ္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ၊
 ဣတရာ တာဒိသဿေဝ ဓိတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

တဿ ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တဿ တမေဝ သေဋ္ဌိဓိတရံ အာနယိံသု။ တဿာ ပုဗ္ဗေ
 အဒိန္နဝိပါကဿ တဿ ကမ္မဿ အာနုဘာဝေန ပတိကုလံ ပဝိဋ္ဌမတ္တာယ
 ဥမ္မာရဗ္ဘန္တရေ သကလသရီရံ ဥဿ္ဓါဋိတဝစ္စကုဋိ ဝိယ ဒုဂ္ဂန္တံ ဇာတံ။ သေဋ္ဌိ-
 ကုမာရော “ကဿာယံ ဂန္ဓော”^၁တိ ပုစ္ဆိတွာ “သေဋ္ဌိကညာယာ”^၂တိ သုတွာ
 “နိဟရထ နိဟရထာ”^၃တိ အာဘတနိယာမေနေဝ^၄ ကုလဃရံ ပေသေသိ။ သာ
 ဧတေနေဝ နိဟာရေန သတ္တသု ဌာနေသု ပဋိနိဝတ္တိတာ စိန္တေသိ “အဟံ သတ္တသု
 ဌာနေသု ပဋိနိဝတ္တာ၊ ကိံ မေ ဇီဝိတေနာ”^၅တိ အတ္တနော အာဘရဏဘဏ္ဍံ
 ဘဉ္ဇာပေတွာ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကံ ကာရေသိ ရတနာယတံ ဝိဒတ္ထိဝိတ္ထတံ စတုရရ်-
 လုဗ္ဗေဓံ။ တတော ဟရိတာလမနောသိလာပိဏ္ဍံ ဂဟေတွာ အဋ္ဌ ဥပ္ပလဟတ္ထကေ
 အာဒါယ ကဿပဒသဗလဿ စေတိယကရဏဋ္ဌာနံ ဂတာ။ တသ္မိဉ္စ ခဏေ
 ကော ဣဋ္ဌကပန္တိ ပရိက္ခိပိတွာ အာဂစ္ဆမာနာ သဋ္ဌနိဋ္ဌကာယ ဦနာ ဟောတိ။
 သေဋ္ဌိဓိတာ ဝမုကိံ အာဟ “ဣမံ ဣဋ္ဌကံ ဧတ္ထ ဌပေထာ”^၆တိ။ အဗ္ဗ ဘဒ္ဒကေ
 ကာလေ အာဂတာသိ၊ သယမေဝ ဌပေဟိတိ။ သာ အာရယု တေလေန
 ဟရိတာလမနောသိလံ ယောဇေတွာ တေန ဗန္ဓနေန ဣဋ္ဌကံ ပတိဋ္ဌပေတွာ

၁-သန္ဓာယ ဝေမာဟ(သျှာ)	၂-ပက္ခန္ဓော (သီ၊က)
၃-ဇာယပတိကာ (သျှာ)	၄-အာဂတနယေနေဝ (က)

ဥပရိ အဋ္ဌဟိ ဥပ္ပလဟတ္ထကေဟိ ပူဇံ ကတွာ ဝဋ္ဋိတွာ “နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဌာနေ မေ ကာယတော စန္ဒနဂန္ဓော ဝါယတု၊ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော”တိ ပတ္ထနံ ကတွာ စေတိယံ ဝဋ္ဋိတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အဂမာသိ။

အထ တသ္မိယေဝ ခဏေ ယဿ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ ပဌမံ ဂေဟံ နိတာ၊ တဿ တံ အာရဗ္ဘ သတိ ဥဒပါဒိ။ နဂရေပိ နက္ခတ္တံ သံဃုဋ္ဌံ ဟောတိ။ သော ဥပဋ္ဌာကေ အာဟ “တဒါ ဣမ အာနိတာ သေဋ္ဌိမိတာ အတ္ထိ၊ ကဟံ သာ”တိ။ ဣလဂေဟေ သာမီတိ။ အာနေထ နံ၊ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိဿာမာတိ။ တေ ဂန္ဓာ တံ ဝဋ္ဋိတွာ ဌိတာ “ကိံ တာတာ အာဂတတ္တာ”တိ တာယ ပုဋ္ဌာ တံ ပဝတ္ထိံ အာစိက္ခိံသု။ တာတာ မယာ အာဘရဏဘဏ္ဍေန စေတိယံ ပူဇိတံ၊ အာဘရဏံ မေ နတ္ထိတိ။ တေ ဂန္ဓာ သေဋ္ဌိပုတ္တဿ အာရောစေသုံ။ အာနေထ နံ၊ ပိဋ္ဌန္ဓနံ လဘိဿာမာတိ။ တေ အာနယိံသု။ တဿာ သဟ ဃရပ္ပဝေသေန သကလဂေဟံ စန္ဒနဂန္ဓဉ္စေ နိလုပ္ပလဂန္ဓဉ္စ ဝါယိ။

သေဋ္ဌိပုတ္တော တံ ပုစ္ဆိ “ပဌမံ တဝ သရီရတော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဝါယိ၊ ဣဒါနိ ပန တေ သရီရတော စန္ဒနဂန္ဓော၊ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော ဝါယတိ၊ ကိံ တေ”န္တိ။ သာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော ကတကမ္ပံ အာရောစေသိ။ သေဋ္ဌိပုတ္တော “နိယျာနိကံ ဝတ ဗုဒ္ဓါနံ သာသန”န္တိ ပသိဒိတွာ ယောဇနိကံ သုဝဏ္ဏစေတိယံ ကမ္မလကဉ္စကေန ပရိက္ခိပိတွာ တတ္ထ တတ္ထ ရထစက္ကပ္ပမာဏေဟိ သုဝဏ္ဏ-ပဒုမေဟိ အလင်္ကရိ။ တေသံ ဒွါဒသဟတ္တာ ဩလမ္ပကာ ဟောန္တိ။ သော တတ္ထ ယာဝတာယုကံ ဌတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတွာ တတော စုတော ဗာရာဏသိတော ယောဇနမတ္တေ ဌာနေ အညတရသ္မိံ အမစ္စကုလေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သေဋ္ဌိကညာ ဒေဝလောကတော စဝိတွာ ရာဇကုလေ ဇေဋ္ဌမိတာ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

တေသု ဝယပ္ပတ္တေသု ကုမာရဿ ဝသနဂါမေ နက္ခတ္တံ သံဃုဋ္ဌံ၊ သော မာတရံ အာဟ “သာဠကံ မေ အမ္မ ဒေဟိ၊ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိဿာမီ”တိ။ သာ ဓောတဝတ္ထံ နိဟရိတွာ အဒါသိ။ အမ္မ ထူလံ ဣဒန္တိ။ အညံ နိဟရိတွာ အဒါသိ၊ တမ္ပိ ပဋိက္ခိပိ။ အညံ နိဟရိတွာ အဒါသိ၊ တမ္ပိ ပဋိက္ခိပိ။ အထ နံ မာတာ အာဟ “တာတ ယာဒိသေ ဂေဟေ မယံ ဇာတာ၊ နတ္ထိ နော ဣတော သုခုမ-တရဿ ပဋိလာဘာယ ပုည”န္တိ။ လဘနဌာနံ ဂစ္ဆာမိ အမ္မာတိ။ ပုတ္တ အဟံ အဇ္ဇေဝ တုယံ ဗာရာဏသိနဂရေ ရဇ္ဇပဋိလာဘမ္ပိ ဣစ္ဆာမီတိ။ သော မာတရံ ဝဋ္ဋိတွာ အာဟ “ဂစ္ဆာမိ အမ္မာ”တိ။ ဂစ္ဆ တာတာတိ။ ဧဝံ ကိရဿာ စိတ္တံ

အဟောသိ “ကဟံ ဂမိဿတိ၊ ဣမ ဝါ ဧတ္ထ ဝါ ဂေဟေ နိသီဒိဿတိ”တိ။
သော ပန ပုညနိယာမေန နိက္ခမိတွာ ဗာရာဏသီ ဂန္ဓာ ဥယျာဓေန မင်္ဂလ-
သိလာပဇ္ဇေ သသိသံ ပါရုပိတွာ နိပဇ္ဇိ။ သော စ ဗာရာဏသိရညော ကာလင်္က-
တဿ သတ္တမော ဒိဝသော ဟောတိ။

အမစ္စာ ရညော သရီရင်္ကိစ္စံ ကတွာ ရာဇင်္ဂဏေ နိသီဒိတွာ မန္တယိံသု
“ရညော ဧကော ဓိတာဝံ အတ္ထိ၊ ပုတ္တော နတ္ထိ၊ အရာဇကံ ရဇ္ဇံ န တိဋ္ဌတိ၊
ဧကော ရာဇာ ဟောတိ”တိ မန္တေတွာ “တံ ဟောဟိ၊ တံ ဟောဟိ”တိ။
ပုရောဟိတော အာဟ “ဗဟံ ဩလောကေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဖုဿရထံ ဝိ-
ဇိဿဇ္ဇေမာ”တိ။ တေ ကုမုဒဝဏ္ဏေ စတ္တာရော သိန္ဓဝေ ယောဇေတွာ ပဉ္စဝိဓံ
ရာဇကကုဓဘဏ္ဍံ သေတစ္ဆတ္တဉ္စ ရထသ္မိယေဝ ဌပေတွာ ရထံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ
ပစ္ဆတော တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာပေသိ။ ရထော ပါဗီနဒ္ဓါရေန နိက္ခမိတွာ
ဥယျာနာဘိမုခေါ အဟောသိ၊ “ပရိစယေန ဥယျာနာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ၊
နိဝတ္တေမာ”တိ ဧကေ အာဟံသု။ ပုရောဟိတော “မာ နိဝတ္တယိတ္တာ”တိ
အာဟ။ ရထော ကုမာရံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အာရောဟနသဇ္ဇော ဟုတွာ
အဋ္ဌာသိ။ ပုရောဟိတော ပါရုပနကဏ္ဍံ အပနေတွာ ပါဒတလာနိ ဩလော-
ကေန္တော “တိဋ္ဌတု အယံ ဒီပေါ၊ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေသု စတုသု
ဒီပေသု ဧသ ရဇ္ဇံ ကာတုံ ယုတ္တော”တိ ဝတွာ “ပုနပိ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာထ ပုနပိ
ပဂ္ဂဏှာထာ”တိ တိက္ခတ္တံ တူရိယာနိ ပဂ္ဂဏှာပေသိ။

အထ ကုမာရော မုခံ ဝိဝရိဘွာ ဩလောကေတွာ “ဧကေန ကမ္မေန
အာဂတတ္တာ”တိ အာဟ။ ဒေဝ တုမှာကံ ရဇ္ဇံ ပါပုဏာတိတိ။ ရာဇာ ကဟန္တိ။
ဒေဝတ္ထံ ဂတော ၂ သာမိတိ။ ကတိ ဒိဝသာ အတိက္ကန္တာတိ။ အဇ္ဇေ သတ္တမော
ဒိဝသောတိ။ ပုတ္တော ဝါ ဓိတာ ဝါ နတ္ထိတိ။ ဓိတာ အတ္ထိ ဒေဝ၊ ပုတ္တော
နတ္ထိတိ။ တေန ဟိ ကရိဿာမိ ရဇ္ဇန္တိ။ တေ တာဝဒေဝ အဘိသေကမဏ္ဍပံ
ကတွာ ရာဇဓိတရံ သဗ္ဗာလင်္ကာရေဟိ အလင်္ကရိတွာ ဥယျာနံ အာနေတွာ
ကုမာရဿ အဘိသေကံ အကံသု။

အထဿ ကတာဘိသေကဿ သဘသဟဿဉ္စနိကံ ဝတ္ထံ ဥပဟရိံသု။
သော “ကိမိဒံ တာတာ”တိ အာဟ။ နိဝါသနဝတ္ထံ ဒေဝါတိ။ နနု တာတာ
တူလန္တိ။ မနုဿာနံ ပရိဘောဂဝတ္ထေသု ဣတော သုခုမတရံ နတ္ထိ ဒေဝါတိ။
တုမှာကံ ရာဇာ ဧဝရူပံ နိဝါသေသိတိ။ အာမ ဒေဝါတိ။ န မညေ ပုညဝါ

တုမှာကံ ရာဇာ၊ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရံ^၁ အာဟရထ၊ လဘိဿာမ ဝတ္တန္တိ။ သုဝဏ္ဏ-
ဘိင်္ဂါရံ အာဟရိံသု။ သော ဥဋ္ဌာယ ဟတ္ထေ ခောဝိတွာ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ
ဟတ္ထေန ဥဒကံ အာဒါယ ပုရတ္ထိမဒိဿာယ အပ္ပုတ္တိရိ၊ ဃနပထဝီ^၂ ဘိန္ဒိတွာ
အဋ္ဌ ကပ္ပရက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ ပုန ဥဒကံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏံ ပစ္ဆိမံ ဥတ္တရန္တိ
ဧဝံ စတဿော ဒိဿာ အပ္ပုတ္တိရိ၊ သဗ္ဗဒိဿာသု အဋ္ဌ အဋ္ဌ ကတွာ ဒုတ္တိံသ
ကပ္ပရက္ခာ ဥဋ္ဌဟိံသု။ သော ဧကံ ဒိဗ္ဗဒုဿံ နိဝါသေတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ “နန္ဒ-
ရညော ဝိဇိတေ သုတ္တကန္တိကာ ဣတ္ထိယော မာ သုတ္တံ ကန္တိံသုတိ ဧဝံ
ဘေရိံ စာရာပေထာ”တိ ဝတွာ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ အလင်္ကတပဋိယတ္တော
ဟတ္ထိက္ခန္ဓဝရဂတော နဂရံ ပဝိသိတွာ ပါဿာဒံ အာရုယ မဟာသမ္ပတ္တိံ^၃
အနုဘဝိ။

ဧဝံ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ဧကဒိဝသံ ဒေဝီ ရညော သမ္ပတ္တိံ^၄ ဒိဿာ “အဟော
တပဿီ”တိ၊ ကာရုညာကာရံ ဒဿေသိ။ “ကိမိဒံ ဒေဝီ”တိ စ ပုဋ္ဌာ “အတိမဟတိ
ဒေဝ သမ္ပတ္တိ၊ အတိတေ ဗုဒ္ဓါနံ သဒ္ဓဟိတွာ ကလျာဏံ အကတ္ထ၊ ဣဒါနိ
အနာဂတဿ ပစ္စယံ ကုသလံ န ကရေထာ”တိ အာဟ။ ကဿ ဒဿာမိ၊
သီလဝန္တော နတ္ထိတိ။ “အသုညော ဒေဝ ဇမ္ဗုဒီပေါ အရဟန္တေဟိ၊ တုမေ
ဒါနမေဝ သဇ္ဇေထ၊ အဟံ အရဟန္တေ လစ္ဆာမီ”တိ အာဟ။ ရာဇာ ပုနဒိဝသေ
ပါစိနဒ္ဓါရေ ဒါနံ သဇ္ဇာပေသိ။ ဒေဝီ ပါတောဝ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌာယ
ဥပရိပါဿာဒေ ပုရတ္ထာဘိမုခါ ဥရေန နိပဇ္ဇိတွာ “သစေ ဧတိဿာ ဒိဿာယ
အရဟန္တော အတ္ထိ၊ အာဂစ္ဆန္တ၊ အမှာကံ ဘိက္ခံ ဂဏှန္တူ”တိ အာဟ။ တဿံ
ဒိဿာယံ အရဟန္တော နာဟေသုံ။ တံ သက္ကာရံ ကပဏဒ္ဓိကယာစကာနံ
အဒိသု။

ပုနဒိဝသေ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရေ ဒါနံ သဇ္ဇေတွာ တထေဝ အကာသိ၊ ပုနဒိဝသေ
ပစ္ဆိမဒ္ဓါရေ၊ ဥတ္တရဒ္ဓါရေ သဇ္ဇိတဒိဝသေ ပန ဒေဝိယာ တထေဝ နိမန္တန္တိယာ
ဟိမဝန္တေ ဝသန္တာနံ ပဒုမဝတိယာ ပုတ္တာနံ ပဉ္စသတာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ
ဇေဋ္ဌကော မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဘာတိကေ အာမန္တေသိ “မာရိဿာ
နန္ဒရာဇာ တုမေ နိမန္တေဟိ၊ အဓိဝါသေထ တဿာ”တိ။ တေ အဓိဝါသေတွာ
ပုနဒိဝသေ အနောတတ္တဒဟေ မုခံ ခောဝိတွာ အာကာသေန အာဂန္တာ ဥတ္တရ-
ဒ္ဓါရေ ဩတရိံသု။ မနုဿာ ဂန္တာ “ပဉ္စသတာ ဒေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အာဂတာ”တိ
ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာ သဒ္ဓိံ^၅ ဒေဝိယာ ဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ ပါဿာဒံ အာရောပေတွာ တေသံ ဒါနံ ဒတွာ ဘတ္တကိစ္စာဝဿာနေ

ရာဇာ သံဃထေရဿ၊ ဒေဝီ သံဃနဝကဿ ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇိတွာ “အယျာ ပစ္စယေဟိ န ကိလမိဿန္တိ၊ မယံ ပုညေန န ဟာယိဿာမ၊ အမှာကံ ယာဝဇီဝံ ဣမ နိဝါဿာယ ပဋိညံ ဒေထာ”တိ ပဋိညံ ကာရေတွာ ဥယျာနေ ပဉ္စ ပဏ္ဍသာလာသတာနိ ပဉ္စ စက်မနသတာနိတိ သဗ္ဗာကာရေန နိဝါသဋ္ဌာနံ သမ္မာဒေတွာ တတ္ထ ဝသာပေသုံ။

ဧဝံ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ရညော ပစ္စန္တော ကုပိတော။ “အဟံ ပစ္စန္တံ ဝူပသမေတုံ ဂစ္ဆာမိ၊ တုံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု မာ ပမဇ္ဇိ”တိ ဒေဝီ ဩဝဒိတွာ ဂတော။ တသ္မိံ အနာဂတေယေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ အာယုသင်္ခါရာ ဒိဏာ။ မဟာပဒုမပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ တိယာမရတ္တိံ ဈာနကိဋ္ဌံ ကိဋ္ဌိတွာ အရဏုဂ္ဂမနေ အာလမ္ပနဖလကံ အာလမ္ဘိတွာ ဌိတကောဝ အနုပါဒိသေဿာယ နိဗ္ဗာန- ဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဧတေနပါယေန သေသာဝီတိ သဗ္ဗေပိ ပရိနိဗ္ဗုတာ။ ပုနဒိဝသေ ဒေဝီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နိဿိဒနဋ္ဌာနံ ဟရိတူပလိတ္တံ ကာရေတွာ ပုပ္ဖါနိ ဝိကိရိတွာ ဓူပံ ဒတွာ^၁ တေသံ အာဂမနံ ဩလောကယန္တိ နိဿိန္တာ အာဂမနံ အပဿန္တိ ပုရိသံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆ တာတ ဇာနာဟိ၊ ကိံ အယျာနံ ကိဉ္စ အဖာသုက”န္တိ။ သော ဂန္တာ မဟာပဒုမဿ ပဏ္ဍသာလာယ ခွါရံ ဝိဝရိတွာ တတ္ထ အပဿန္တော စက်မနံ ဂန္တာ အာလမ္ပနဖလကံ နိဿာယ ဌိတံ ဒိဿာ ဝဉ္စိတွာ “ကာလော ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ပရိနိဗ္ဗုတသရိရံ ကိံ ကထေဿတိ၊ သော “နိဒ္ဒါယတိ မညေ”တိ ဂန္တာ ပိဋ္ဌိပါဒေ ဟတ္ထေန ပရာမသိ။ ပါဒါနံ သီတလတာယ စေဝ ထဒ္ဒတာယ စ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ဥတွာ ဒုတိယဿ သန္တိကံ အဂမာသိ၊ ဧဝံ တတိယဿာတိ သဗ္ဗေသံ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ ဥတွာ ရာဇကုလံ ဂတော။ “ကဟံ တာတ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ”တိ ပုဋ္ဌော “ပရိနိဗ္ဗုတာ ဒေဝီ”တိ အာဟ။ ဒေဝီ ကန္တန္တိ ရောဒန္တိ နိက္ခမိတွာ နာဂရေဟိ သဒ္ဓိံ တတ္ထ ဂန္တာ သာဓုကိဋ္ဌိတံ ကာရေတွာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သရိရကိစ္စံ ကတွာ ဓာတုယော ဂဟေတွာ စေတိယံ ပတိဋ္ဌာပေသိ။

ရာဇာ ပစ္စန္တံ ဝူပသမေတွာ အာဂတော ပစ္စုဂ္ဂမနံ အာဂတံ ဒေဝီ ပုစ္ဆိ “ကိံ ဘဒ္ဒေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေသု နပ္ပမဇ္ဇိ၊ နိရောဂါ အယျာ”တိ။ ပရိနိဗ္ဗုတာ ဒေဝါတိ။ ရာဇာ စိန္တေသိ “ဧဝရူပါနမ္ပိ ပဏ္ဍိတာနံ မရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အမှာကံ ကုတော မောက္ခော”တိ။ သော နဂရံ အဂန္တာ^၂ ဥယျာနမေဝ ပဝိသိတွာ ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ပက္ခောသာပေတွာ တဿ ရဇ္ဇံ ပဋိယာဒေတွာ သယံ သမဏကပဗ္ဗဇ္ဇံ^၃ ပဗ္ဗဇ္ဇိ၊

၁-ပူဇံ ကဘွာ (သျှာ၊က) ၂-အနာဂန္တာ (သိ)၊ အာဂန္တာ (က) ၃-သမဏပဗ္ဗဇ္ဇံ (သိ၊ သျှာ)

ဒေဝီပိ “ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ အဟံ ကိံ ကရိဿာမီ”တိ တတ္ထေဝ ဥယျာနေ ပဗ္ဗဇိတာ။ ဒွေပိ ဈာနံ ဘာဝေတွာ တတော စုတာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိံ သူ။

တေသု တတ္ထေဝ ဝသန္တေသု အမှာကံ သတ္တာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝရဓမ္မစက္ကော အနုပုဗ္ဗေန ရာဇဂဟံ ပါရိသိ။ အယံ ပိပ္ပလိမာဏဝေါ^၁ မဂဓရဋ္ဌေ မဟာတိတ္ထမြာဟ္မဏဂါမေ ကပိလမြာဟ္မဏဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တော။ အယံ ဘဒ္ဒါ ကာပိလာနိ မဒ္ဒရဋ္ဌေ သာဂလနဂရေ ကောသိယ-ဂေါတ္ထမြာဟ္မဏဿ အဂ္ဂမဟေသိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ နိဗ္ဗတ္တာ။ တေသံ ခေါ အနုက္ကမေန ဝဇုမာနာနံ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ ဝိသတိမေ ဝဿေ ဘဒ္ဒါယ သောဠသမေ ဝဿေ သမ္ပတ္တေ မာတာပိတရော ပုတ္တံ ဩလောကေတွာ “တာတ တံ ဝယပ္ပတ္တော၊ ကုလဝံသော နာမ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗော”တိ အတိဝိယ နိဗ္ဗိဋ္ဌယိံ သူ။ မာဏဝေါ အာဟ “မယံ သောတပထေ ဧဝရူပံ ကထံ မာ ကထေထ၊ အဟံ ယာဝ တုမှေ ဓရထ၊ တာဝ ပဋိဇဉ်ဿာမိ၊ တုမှာကံ ပစ္ဆတော နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမီ”တိ။ တေ ကတိပါဟံ အတိက္ကမိတွာ ပုန ကထယိံ သူ၊ သောပိ တထေဝ ပဋိက္ခိပိ။ ပုန ကထယိံ သူ၊ ပုနပိ ပဋိက္ခိပိ။ တတော ပဋ္ဌာယ မာတာ နိရန္တရံ ကထေတိယေဝ။

မာဏဝေါ “မမ မာတရံ သညာပေဿာမီ”တိ ရတ္တသုဝဏ္ဏဿ နိက္ခသဟဿံ ဒတွာ သုဝဏ္ဏကာရေဟိ ဧကံ ဣတ္ထိရူပံ ကာရာပေတွာ တဿ မဇ္ဇနသန္ဓနာဒိ-ကမ္မပရိယောသာနေ တံ ရတ္တဝတ္ထံ နိဝါသာပေတွာ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နေဟိ ပုပ္ဖေဟိ စေဝ နာနာအလင်္ကာရေဟိ စ အလင်္ကာရာပေတွာ မာတရံ ပက္ခောသာပေတွာ အာဟ “အဗ္ဗ ဧဝရူပံ အာရမ္မဏံ လဘန္တော ဂေဟေ ဝဿာမိ၊ အလဘန္တော န ဝဿာမီ”တိ။ ပဏ္ဍိတာ မြာဟ္မဏီ စိန္တေသိ “မယံ ပုတ္တော ပုညဝါ ဒိန္နဒါနော ကတာဘိနိဟာရော၊ ပုညံ ကရောန္တော န ဧကကောဝ အကာသိ၊ အဒ္ဓါ ဇိတေန သဟ ကတပုညာ သုဝဏ္ဏရူပကပဋိဘာဂါ ဘဝိဿတိ”တိ အဋ္ဌ မြာဟ္မဏေ ပက္ခောသာပေတွာ သဗ္ဗကာမေဟိ သန္တပေတွာ သုဝဏ္ဏရူပကံ ရထံ အာရော-ပေတွာ “ဂစ္ဆထ တာတာ၊ ယတ္ထ အမှာကံ ဇာတိဂေါတ္တဘောဂေဟိ သမာနကုလေ ဧဝရူပံ ဒါရိကံ ပဿထ၊ ဣမမေဝ သုဝဏ္ဏရူပကံ ပဏ္ဍာကာရံ ကတွာ ဒေထာ”တိ ဥယျောဇေသိ။

တေ “အမှာကံ နာမ ဧတံ ဂမ္မ”န္တိ နိက္ခမိတွာ “ကတ္ထ ဂမိဿာမာ”တိ စိန္တေတွာ “မဒ္ဒရဋ္ဌံ နာမ ဣတ္ထာကရော၊ မဒ္ဒရဋ္ဌံ^၂ ဂမိဿာမာ”တိ မဒ္ဒရဋ္ဌေ

သာဂလနဂရံ အဂမိံ သု။ တတ္ထ တံ သုဝဏ္ဏရူပကံ နှာနတိတ္ထေ ဌပေတွာ ကေမန္တံ နိသီဒိံ သု။ အထ ဘဒ္ဒါယ ဓာတိ ဘဒ္ဒံ နှာပေတွာ အလင်္ကရိတွာ သိရိဂဗ္ဗေ နိသီဒါပေတွာ နှာယိတုံ အာဂစ္ဆန္တိ တံ ရူပကံ ဒိသ္မာ “အယျဓိတာ မေ ဣဓာဂတာ”တိ သညာယ တဇ္ဇေတွာ “ဒုဗ္ဗိနိတေ ကိံ တံ ဣဓာဂတာ”တိ တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရိတွာ “ဂစ္ဆ သီဃ”န္တိ ဂဏ္ဍပဿေ ၂ ပဟရိ။ ဟတ္ထော ပါသာဏေ ပဋိဟတော ဝိယ ကမ္ပိတ္ထ။ သာ ပဋိက္ကမိတွာ “ဧဝံ ထဒ္ဓိ နာမ မဟာဂီဝံ ဒိသ္မာ ‘အယျဓိတာ မေ’တိ သညံ ဥပ္ပါဒေသိံ၊ အယျဓိတာယ ဟိ မေ အယံ နိဝါသနပဋိဂ္ဂါဟိကာပိ? အယုတ္တာ”တိ အာဟ။ အထ နံ တေ မနုဿာ ပရိဝါရေတွာ “ဧဝရူပါ တေ သာမိဓိတာ”တိ ပုစ္ဆိံ သု။ ကိံ ဧသ၊ ဣမာယ သတဂုဏေန သဟဿဂုဏေန မယံ အယျာ အဘိရူပတရာ၊ ဒွါဒသ- ဟတ္ထေ ဂဗ္ဗေ နိသိန္နာယ ပဒီပကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သရိရောဘာသေနေဝ တမံ ဝိဓေတိတိ။ “တေန ဟိ အာဂစ္ဆာ”တိ တံ ခုဇ္ဇံ ဂဟေတွာ သုဝဏ္ဏရူပကံ ရထံ အာရောပေတွာ ကောသိယဂေါတ္တဿ ဃရဒွါရေ ဌတွာ အာဂမနံ နိဝေဒယိံ သု။

ဗြာဟ္မဏော ပဋိသန္တာရံ ကတွာ “ကုတော အာဂတတ္တာ”တိ ပုစ္ဆိ။ မဂဓရဋ္ဌေ မဟာတိတ္ထဂါမေ ကပိလဗြာဟ္မဏဿ ဃရတောတိ။ ကိံ ကာရဏာ အာဂတာတိ။ ဣမိနာ နာမ ကာရဏေနာတိ။ “ကလျာဏံ တာတာ၊ သမဇာတိ- ဂေါတ္တဝိဘဝေါ အမှာကံ ဗြာဟ္မဏော၊ ဒဿာမိ ဒါရိက”န္တိ ပဏ္ဏာကာရံ ဂဏှိ။ တေ ကပိလဗြာဟ္မဏဿ သာသနံ ပဟိဏိံ သု “လဒ္ဓါ ဒါရိကာ၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကရေထာ”တိ။ တံ သာသနံ သုတွာ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ အာရောစယိံ သု “လဒ္ဓါ ကိရ ဒါရိကာ”တိ။ မာဏဝေါ “အဟံ န လဘိဿာမိတိ စိန္တေသိံ၊ ဣမေ လဒ္ဓါတိ စ ဝဒန္တိ၊ အနတ္ထိကော ဟုတွာ ပဏ္ဏံ ပေသိဿာမိ”တိ ရဟောဂတော ပဏ္ဏံ လိဒိ “ဘဒ္ဒါ အတ္တနော ဇာတိဂေါတ္တဘောဂါနုရူပံ ဃရာဝါသံ လဘတု၊ အဟံ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိနိ အဟောသိ”တိ။ ဘဒ္ဒါပိ “အသုကဿ ကိရ မံ ဒါတုကာမာ”တိ သုတွာ ရဟောဂတာ ပဏ္ဏံ လိဒိ “အယျပုတ္တော အတ္တနော ဇာတိဂေါတ္တဘောဂါနုရူပံ ဃရာဝါသံ လဘတု၊ အဟံ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ မာ ပစ္ဆာ ဝိပ္ပဋိသာရိ အဟောသိ”တိ။ ဒွေပိ ပဏ္ဏာနိ အန္တရာမဂ္ဂေ သမာဂစ္ဆိံ သု။ “ဣဒံ ကဿ ပဏ္ဏ”န္တိ။ ပိပ္ပလိမာဏဝေန ဘဒ္ဒါယ ပဟိတန္တိ။ ဣဒံ ကဿ ပဏ္ဏန္တိ။ ဘဒ္ဒါယ ပိပ္ပလိမာဏဝဿ ပဟိတန္တိ စ ဝုတ္တေ ဒွေပိ ဝါစေတွာ “ပဿထ ဒါရိကာနံ ကမ္မ”န္တိ ဖာလေတွာ အရညေ

၁-နဒီတိတ္ထ (ကံ) ၂-ဘဒ္ဒံ ပဿေ (သျှာ) ၃-နိဝါသနပဋိဂ္ဂါဟိကာယပိ (သိ)

ဆဇ္ဇေတွာ သမာနပဏ္ဏံ လိဒိတွာ ဣတော စ ဧတ္တော စ ပေသေသုံ။ ဣတိ တေသံ အနိစ္စမာနာနံယေဝ သမာဂမော အဟောသိ။

တံဒိဝသံယေဝ စ မာဏဝေါပိ ဧကံ ပုပ္ဖဒါမံ ဂန္ထာပေသိ၊ ဘဒ္ဒါပိ ဧကံ ဂန္ထာပေသိ။ တာနိ အာသနမဇ္ဈေ ဌပေတွာ ဘုတ္တသာယမာသာ ဥဘောပိ “သယနံ အာရဟိဿာမာ”တိ သမာဂန္ထာ မာဏဝေါ ဒက္ခိဏပဿေန သယနံ အာရဟိ။ ဘဒ္ဒါ ဝါမပဿေန အာရဟိတွာ အာဟ “ယဿ ပဿေ ပုပ္ဖါနိ မိလာယန္တိ၊ တဿ ရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ ဝိဇာနိဿာမ၊ ဣမံ ပုပ္ဖဒါမံ န အလ္လိယိတဗ္ဗ”န္တိ။ တေ ပန အညမညဿ သရီရသမ္ပဿဘယေန တိယာမရတ္တိ နိဒ္ဒိ အနောက္ကမန္တာဝ ဝိတိနာမေန္တိ၊ ဒိဝါ ပန ဟသိတမတ္တမ္ပိ န ဟောတိ။ တေ လောကာမိသေန အသံသဋ္ဌာ ယာဝ မာတာပိတရော ဓရန္တိ၊ တာဝ ကုဋုမ္ပံ အဝိစာရေတွာ တေသု ကာလက်တေသု ဝိစာရယိံသု။ မဟတိ မာဏဝဿ သမ္ပတ္တိ၊ ဧကဒိဝသံ သရီရံ ဥပ္ပဇ္ဇေတွာ ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏမေဝမဂဓနာဠိယာ ဒွါဒသနာဠိမတ္တံ လဒ္ဓုံ ဝဇ္ဇတိ။ ယန္တဗဒ္ဓါနိ သဠိ မဟာတဠာကာနိ၊ ကမ္မန္တော ဒွါဒသယောဇနိကော၊ အနုရာဓပုရပ္ပမာဏာ စုဒ္ဒသ ဒါသဂါမာ၊ စုဒ္ဒသ ဟတ္ထာနိကာ၊ စုဒ္ဒသ အဿာနိကာ၊ စုဒ္ဒသ ရထာနိကာ။

သော ဧကဒိဝသံ အလက်တံ အဿံ အာရယျ မဟာဇနပရိဝုတော ကမ္မန္တံ ဂန္ထာ ခေတ္တကောဠိယံ ဌိတော နင်္ဂလေဟိ ဘိန္နဋ္ဌာနတော ကာကာဒယော သကုဏေ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကာဒိပါဏေ ဥဒ္ဓရိတွာ ခါဒန္တေ ဒိဿာ “တာတာ ဣမေ ကိံ ခါဒန္တိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဂဏ္ဍုပ္ပါဒကေ အယျာတိ။ ဧတေဟိ ကတံ ပါပံ ကဿ ဟောတိတိ။ တုမှာကံ အယျာတိ။ သော စိန္တေသိ “သစေ ဧတေဟိ ကတံ ပါပံ မယံ ဟောတိ၊ ကိံ မေ ကရိဿတိ သတ္တအသီတိကောဠိဓနံ၊ ကိံ ဒွါဒသ-ယောဇနော ကမ္မန္တော၊ ကိံ ယန္တဗဒ္ဓါနိ သဠိ မဟာတဠာကာနိ၊ ကိံ စုဒ္ဒသ ဂါမာ၊ သဗ္ဗမေတံ ဘဒ္ဒါယ ကာပိလာနိယာ နိယျာတေတွာ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ”တိ။

ဘဒ္ဒါပိ ကာပိလာနိ တသ္မိံ ခဏေ အဗ္ဘန္တရဝတ္ထုမ္ပိ တယော တိလကုမ္ဘေ ပတ္တရာပေတွာ ဓာတီဟိ ပရိဝုတာ နိသိန္နာ ကာကေ တိလပါဏကေ ခါဒမာဓေန ဒိဿာ “အဗ္ဗာ ကိံ ဣမေ ခါဒန္တိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ပါဏကေ အယျေတိ။ အကုသလံ ကဿ ဟောတိတိ။ တုမှာကံ အယျေတိ။ သာ စိန္တေသိ “မယံ စတုဟတ္ထဝတ္ထံ နာဠိကောဒနမတ္တဉ္စ လဒ္ဓုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ယဒိ စ ပနေတံ ဧတ္တကေန ဇနေန ကတံ အကုသလံ မယံ ဟောတိ၊ ဘဝသဟဿေနပိ ဝဇ္ဇတော သိသံ ဥက္ခိပိတုံ န

သက္ကာ၊ အယျပုတ္တေ အာဂတမတ္တေယေဝ သဗ္ဗံ တဿ နိယျာတေတွာ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇိဿံမီ”တိ။

မာဏဝေါ အာဂန္တာ နှတွာ ပါသာဒံ အာရုယ မဟာရဟေ ပလ္လင်္ကေ နိသိဒိ၊ အထဿ စက္ကဝတ္တိနော အနုစ္စဝိကံ ဘောဇနံ သဇ္ဇယိံသု။ ဒွေပိ ဘုဉ္ဇိတွာ ပရိဇနေ နိက္ခန္တေ ရဟောဂတာ ဖာသုကဋ္ဌာနေ နိသိဒိံသု။ တတော မာဏဝေါ ဘဒ္ဒံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ တံ ဣမံ ဃရံ အာဂစ္ဆန္တိ ကိတ္တကံ ဓနံ အာဟရီ”တိ။ ပဉ္စပဏ္ဏာသ သကဋ္ဌသဟဿာနိ အယျာတိ။ “တေ သဗ္ဗံ၊ ယာ စ ဣမသ္မိံ ဃရေ သတ္တအသီတိကောဋိယော၊ ယန္တဗဒ္ဓါ သဗ္ဗိတဋ္ဌာကာဒိဘောဒါ သမ္ပတ္တိ အတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ တုယံယေဝ နိယျာတေမီ”တိ။ တုမှေ ပန အယျာတိ။ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿံမီတိ။ အယျ အဟမ္မိ တုမှာကံယေဝ အာဂမနံ ဩလောကယမာနာ နိသိန္တာ၊ အဟမ္မိ ပဗ္ဗဇိဿံမီတိ။ တေသံ အာဒိတ္တပဏ္ဏကုဋိ ဝိယ တယော ဘဝါ ဥပဋ္ဌဟိံသု။ တေ “ပဗ္ဗဇိဿာမာ”တိ ဝတွာ အန္တရာပဏတော ကဿာယ-ရသဝိတာနိ ဝတ္တာနိ မတ္တိကာပတ္တေ စ အာဟရာပေတွာ အညမညံ ကေသေ ဩဟာရေတွာ “ယေ လောကေ အရဟန္တာ၊ တေ ဥဒ္ဓိဿ အမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ ပဗ္ဗဇိတွာ ထဝိကာသု ပတ္တေ ဩသာပေတွာ အံသေ လဂ္ဂေတွာ ပါသာဒတော ဩတရီံသု။ ဂေဟေ ဒါသေသု စ ကမ္မကာရေသု စ န ကောစိ သဉ္ဇာနိ။

အထ နေ မြာဟ္မဏဂါမတော နိက္ခမ္မ ဒါသဂါမဒ္ဓါရေန ဂစ္ဆန္တေ အာကပ္ပ-ကုတ္တဝသေန ဒါသဂါမဝါသိနော သဉ္ဇာနိံသု။ တေ ရုဒန္တာ ပါဒေသု နိပတိတွာ “ကိ” အမှေ အနာထေ ကရေထ အယျာ”တိ အာဟံသု။ “မယံ ဘဏေ ‘အာဒိတ္တပဏ္ဏသာလာ ဝိယ တယော ဘဝါ’တိ ပဗ္ဗဇိမှာ၊ သစေ တုမှေသု ဧကေကံ ဘုဇိဿံ ကရေမ၊ ဝဿံသတမ္ပိ နပ္ပဟောတိ၊ တုမှေဝ တုမှာကံ သိသံ ဓောဝိတွာ ဘုဇိဿာ ဟုတွာ ဇီဝထာ”တိ ဝတွာ တေသံ ရောဒန္တာနံယေဝ ပက္ကမိံသု။ ထေရော ပုရတော ဂစ္ဆန္တော နိဝတ္တိတွာ ဩလောကေန္တော စိန္တေသိ “အယံ ဘဒ္ဓါ ကာပိလာနိ သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပဉ္စနိကာ ဣတ္ထိ မယံ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆတိ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကောစိ-ဒေဝ ဧဝံ စိန္တေယျ ‘ဣမေ ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဝိနာ ဘဝိတုံ န သက္ကောန္တိ၊ အန-နုစ္စဝိကံ ကရေန္တိ’တိ။ ကောစိ ဝါ ပန မနံ ပဒ္ဓသေတွာ အပါယပူရကော ၂ ဘဝေယျ။ ဣမံ ပဟာယ မယာ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေသိ။

သော ပုရတော ဂစ္ဆန္တော ဒွေဓာပထံ ဒိသွာ တဿ မတ္တကေ အဋ္ဌာသိ။ ဘဒ္ဒါပိ အာဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အထ နံ အာဟ “ဘဒ္ဒေ တာဒိသိ” ဣတ္ထိ မမ ပစ္ဆတော အာဂန္တန္တိ” ဒိသွာ ‘ဣမေ ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဝိနာ ဘဝိတုံ န သက္ကောန္တိ’တိ စိန္တေတွာ အမှေသု ပဒုဋ္ဌစိတ္တော မဟာဇနော အပါယပူရကော ဘဝေယျ။ ဣမသ္မိံ ဒွေဓာပထေ တံဧကံ ဂဏှ၊ အဟံ ဧကေန ဂမိဿာမီ”တိ။ “အာမ အယျ ပဗ္ဗဇိတာနံ မာတုဂါမော နာမ မလံ၊ ‘ပဗ္ဗဇိတွာပိ ဝိနာ န ဘဝန္တိ’တိ အမှာကံ ဒေါသံ ပဿန္တိ”၊ တုမှေ ဧကံ မဂ္ဂံ ဂဏှထ၊ ဝိနာ ဘဝိဿာမာ”တိ တိက္ခတ္တု ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတုသု ဌာနေသု ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝဋ္ဋိတွာ ဒသနသမောဓာနသမုဇ္ဈလံ အဉ္စလိ” ပဂ္ဂယ “သတသဟဿကပ္ပပမာဏေ အဒ္ဓါနေ ကတော မိတ္တသန္တဝေါ အဇ္ဇ ဘိဇ္ဇတိ”တိ ဝတွာ “တုမှေ ဒက္ခိဏဇာတိကာ နာမ၊ တုမှာကံ ဒက္ခိဏမဂ္ဂေါ’ဝဋ္ဋတိ၊ မယံ မာတုဂါမာ နာမ ဝါမဇာတိကာ၊ အမှာကံ ဝါမမဂ္ဂေါ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝဋ္ဋိတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ။ တေသံ ဒွေဓာဘူတကာလေ အယံ မဟာပထဝီ “အဟံ စက္ကဝါဠာဂိရိသိနေရပဗ္ဗတေ ဓာရေတုံ သက္ကောန္တိပိ တုမှာကံ ဂုဏေ ဓာရေတုံ န သက္ကောမီ”တိ ဝဒန္တိ ဝိယ ဝိရဝမာနာ အကမ္ပိ၊ အာကာသေ အသနိသဒ္ဓေါ ဝိယ ပဝတ္တိ၊ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတော ဥန္တဒိ။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝေဠုဝနမဟာဝိဟာရေ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသိန္တော ပထဝီ-ကမ္ပနသဒ္ဓိသုတွာ “ကဿ န ခေါ ပထဝီ ကမ္ပတိ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော “ပိပ္ပလိ-မာဏဝေါ စ ဘဒ္ဒါ စ ကာပိလာနိ မံ ဥဒ္ဓိဿ အပ္ပမေယျံ သမ္ပတ္တိံ” ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တေသံ ဝိယောဂဌာနေ ဥဘိန္တမ္ပိ ဂုဏဗလေန အယံ ပထဝီကမ္ပော ဇာတော၊ မယာပိ ဧတေသံ သင်္ဂဟံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဂန္ဓကုဋိတော နိက္ခမ္ပ သယမေဝ ပတ္တစိဝရံ အာဒါယ အသီတိမဟာထေရေသု ကဉ္စိ အနာမန္တေတွာ တိဂါဝုတံ မဂ္ဂံ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ ရာဇဂဟဿံ စ နာဠန္ဒာယ စ အန္တရေ မဟုပုတ္တကနိဂြောဓရက္ခမူလေ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ နိသိဒိ။ နိသိဒန္တော ပန အညတရော ပံသုကူလိကော ဝိယ အနိသိဒိတွာ ဗုဒ္ဓဝေသံ ဂဟေတွာ အသီတိ-ဟတ္တာ သနဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿန္တေန္တော နိသိဒိ။ ဣတိ တသ္မိံ ခဏေ ပဏ္ဏဆတ္တသကဋ္ဌစက္ကကုဋ္ဌာဂါရာဒိပ္ပမာဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဣတော စိတော စ ဝိပ္ပန္နန္တိယော၊ ဝိဓာဝန္တိယော စန္ဒိမသဟဿသုရိယသဟဿဥဂ္ဂမနကာလော ဝိယ ကုရုမာနာ တံ ဝနန္တရံ ဧကောဘာသံ အကံသု။ ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသ-လက္ခဏာနံ သိရိယာ သမုဇ္ဈလိတတာရာဂဏံ ဝိယ ဂဂနံ၊ သုပုပ္ဖိတကမလ-ကုဇလယံ ဝိယ သလိလံ၊ ဝနန္တရံ ဝိရောစိတ္တံ။ နိဂြောဓရက္ခဿ နာမ ခန္တော

သေတော ဟောတိ၊ ပတ္တာနိ နီလာနိ ပက္ကာနိ ရတ္တာနိ။ တသ္မိံ ပန ဒိဝသေ သတသာခေါ နိဂြောဓရက္ခော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဟောသိ။

ဣတိ ယာ သာ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နောတိ ပဒဿ အတ္တံ ဝတွာ “ဣဒါနိ ယထာ ဧသ ပဗ္ဗဇိတော၊ ယထာ စ အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော၊ ဣမဿ အတ္တဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ အဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ အယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ ကထေ-တဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တာ၊ သာ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ အန္တရာ စ နာဠန္ဒန္တိ ရာဇဂဟဿ စ နာဠန္ဒာယ စ အန္တရေ။ သတ္တာရဉ္စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျန္တိ သစေ အဟံ သတ္တာရံ ပဿေယျံ၊ ဣမံယေဝ ဘဂဝန္တံ ပဿေယျံ။ န ဟိ မေ ဣတော အညေန သတ္တာရာ ဘဝိတုံ သက္ကာတိ။ သုဂတဉ္စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျန္တိ သစေ အဟံ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သုဠ ဂတတ္တာ သုဂတံ နာမ ပဿေယျံ၊ ဣမံယေဝ ဘဂဝန္တံ ပဿေယျံ။ န ဟိ မေ ဣတော အညေန သုဂတေန ဘဝိတုံ သက္ကာတိ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဉ္စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျန္တိ သစေ အဟံ သမ္မာ သာမဉ္စ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ နာမ ပဿေယျံ၊ ဣမံယေဝ ဘဂဝန္တံ ပဿေယျံ။ န ဟိ မေ ဣတော အညေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဘဝိတုံ သက္ကာတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ ဒဿနေနေဝ “ဘဂဝတိ” ‘အယံ သတ္တာ၊ အယံ သုဂတော၊ အယံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ’တိ နိက္ကဓေါ အဟံ အာဝုသော အဟောသိ”န္တိ ဒီပေတိ။ သတ္တာ မေ အန္တေတိ ဣဒံ ကိဉ္စာပိ ဒွေ ဝါရေ အာဂတံ၊ တိက္ခတ္တု ပန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမိနာ ဟိ သော “ဧဝံ တိက္ခတ္တု သာဝကတ္ထံ သာဝေသိ” အာဝုသော”တိ ဒီပေတိ။

အဇာနညေဝါတိ အဇာနမာနောဝ။ ဒုတိယပဒေဝိ ဧသေဝ နယော။ မုဒ္ဒါပိ တဿ ဝိပတေယျာတိ ယဿ အညဿ “အဇာနံယေဝ ဇာနာမိ”တိ ပဋိညဿ ဗာဟိရကဿ သတ္တုနော ဧဝံ သဗ္ဗစေတသာ သမန္နာဂတော ပသန္န-စိတ္တော သာဝကော ဧဝရူပံ ပရမနိပစ္စကာရံ ကရေယျ၊ တဿ ဝဏုဆိန္နတာလ-ပက္ကံ ဝိယ ဂီဝတော မုဒ္ဒါပိ ဝိပတေယျ၊ သတ္တဓာ ပန ဖလေယျာတိ အတ္တော။ ကိံ ဝါ ဧတေန၊ သစေ မဟာကဿပတ္ထေရော ဣမိနာ စိတ္တပ္ပသံာဒေန ဣမံ ပရမနိပစ္စကာရံ မဟာသမုဒ္ဓဿ ကရေယျ၊ တတ္ထကပါလေ ပက္ခိတ္တဥဒကဗိန္ဒု၊ ဝိယ ဝိလယံ ဂစ္ဆေယျ။ သစေ စက္ကဝါဠဿ ကရေယျ၊ ထုသမုဋ္ဌိ ဝိယ ဝိကိရေယျ။ သစေ သိနေရပဗ္ဗတဿ ကရေယျ၊ ကာကတုဏ္ဏေန ပဟဋ္ဌပိဋမုဋ္ဌိ ဝိယ

ဝိဒ္ဓိသေယျ။ သစေ မဟာပထဝိယာ ကရေယျ၊ ဝါတာဟတဘသ္မပုဉ္ဇော ဝိယ
 ဝိကိရေယျ။ ဧဝရူပေါပိ ပန ထေရဿ နိပစ္စကာရော သတ္တု သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ
 ပါဒဝိဋ္ဌေ လောမမတ္တမ္ပိ ဝိကောပေတုံ နာသက္ခိ။ တိဋ္ဌတု စ မဟာကဿပေါ၊
 မဟာကဿပသဒိသာနံ ဘိက္ခုနံ သဟဿမ္ပိ သတသဟဿမ္ပိ နိပစ္စကာရ-
 ဒဿနေန နေဝ ဒသဗလဿ ပါဒဝိဋ္ဌေ လောမမတ္တမ္ပိ ဝိကောပေတုံ ပံသုကူလ-
 စီဝရေ ဝါ အံသုမတ္တမ္ပိ စာလေတုံ သက္ကောတိ။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ ဟိ
 သတ္တာ။

တသ္မာတိဟ တေ ကဿပါတိ ယသ္မာ အဟံ ဇာနန္တော ဧဝံ “ဇာနာ-
 မိ”တိ၊ ပဿန္တော ဧဝံ စ “ပဿာမိ”တိ ဝဒါမိ၊ တသ္မာ ကဿပ တယာ ဧဝံ
 သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တိဗ္ဗန္တိ ဗဟလံ မဟန္တံ။ ဟိရေတ္တပုန္တိ ဟိရိ စ ဩတ္တပုဉ္ဇ။ ပစ္စုပ္ပန်တံ
 ဘဝိဿတိတိ ပဌမတရမေဝ ဥပဋ္ဌိတံ ဘဝိဿတိ။ ယော ဟိ ထေရာဒိသု
 ဟိရေတ္တပုံ ဥပဋ္ဌပေတွာ ဥပသင်္ကမတိ၊ ထေရာဒယောပိ တံ သဟိရိကာ
 သဩတ္တပု ဝ ဟုတွာ ဥပသင်္ကမန္တိတိ အယမေတ္ထ အာနိသံသော။ ဣသလူပ-
 သံဟိတန္တိ ဣသလသန္နိဿိတံ။ အဋ္ဌိံ ကတွာတိ အတ္တာနံ တေန ဓမ္မေန
 အဋ္ဌိကံ ကတွာ၊ တံ ဝါ ဓမ္မံ “ဧသ မယံ အတ္ထော”တိ အဋ္ဌိံ ကတွာ။ မနသိ
 ကတွာတိ စိတ္တေ ဌပေတွာ။ သဗ္ဗစေတသာ သမန္နာဟရိတွာတိ စိတ္တဿ
 ထောကမ္ပိ ဗဟိ ဂန္တု အဒေန္တော သဗ္ဗေန သမန္နာဟာရစိတ္တေန သမန္နာဟရိတွာ။
 ဩဟိတသောတောတိ ဌပိတသောတော၊ ဉာဏသောတဉ္စ ပဿာဒသောတဉ္စ
 ဩဒဟိတွာ မယာ ဒေသိတံ ဓမ္မံ သက္ကစ္စမေဝ သုဏိဿာမိတိ ဧဝံ ဟိ တေ
 သိက္ခိတဗ္ဗံ။ သာတသဟဂတာ စ မေ ကာယဂတာသတိတိ အသုဘောသု စေဝ
 အာနာပါနေ စ ပဌမဇ္ဈာနဝသေန သုခသမ္ပယုတ္တာ ကာယဂတာသတိ။ ယော
 စ ပနာယံ တိဝိဓော ဩဝါဒေါ၊ ထေရဿ အယမေဝ ပဗ္ဗဇော စ ဥပသမ္ပဒါ စ
 အဟောသိ။

သရဏောတိ သကိလေသော သဇ္ဇဏော ဟုတွာ။ ရဋ္ဌဝိဇ္ဇန္တံ ဘုဒ္ဓိန္တိ
 သဒ္ဓါဒေယျံ ဘုဒ္ဓိံ။ စတ္တာရော ဟိ ပရိဘောဂါထေယျပရိဘောဂေါ ဣဏပရိ-
 ဘောဂေါ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ သာမိပရိဘောဂေါတိ။ တတ္ထ ဒုဿီလဿ
 သံဃမဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ဘုဉ္ဇန္တဿံပိ ပရိဘောဂေါ ထေယျပရိဘောဂေါ နာမ။
 ကသ္မာ? စတူသု ပစ္စယေသု အနိဿရတာယ။ သီလဝတော အပစ္စဝေက္ခိတ-
 ပရိဘောဂေါ ဣဏပရိဘောဂေါ နာမ။ သတ္တန္တံ သေခါနံ ပရိဘောဂေါ
 ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ နာမ။ ဝိဏာသဝဿ ပရိဘောဂေါ သာမိပရိဘောဂေါ
 နာမ။ ဣတိ ဝိဏာသဝေါဝ သာမိ ဟုတွာ အနဏော ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ထေရော

အတ္တနာ ပုထုဇ္ဇနေန ဟုတွာ ပရိဘုတ္တပရိဘောဂံ ဣဏပရိဘောဂံယေဝ
ကရောန္တော ဝေမာဟ။ အဋ္ဌမိယာ အညာ ဥဒပါဒီတိ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ
အရဟတ္တဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။

အထ ခေါ အာရုသော ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္ဘာတိ မဂ္ဂတော ဩက္ကမနံ
ပဌမတရံ တံဒိဝသေယေဝ အဟောသိ၊ အရဟတ္တာဓိဂမော ပစ္စာ။ ဒေသနာ-
ဝါရဿ ပန ဧဝံ အာဂတတ္တာ အရဟတ္တာဓိဂမော ပဌမံ ဒီပိတော။ ကသ္မာ
ပန ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကန္တောတိ? ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ဣမံ ဘိက္ခု
ဇာတိအာရညိကံ ဇာတိပံသုကူလိကံ ဇာတိကောသနိကံ ကရိဿာမိ”တိ။
တသ္မာ ဩက္ကမိ။

မုဒုကာ ခေါ ဘျာယန္တိ မုဒုကာ ခေါ တေ အယံ။ ဣမဉ္စ ပန ဝါစံ ဘဂဝါ
တံ စိဝရံ ပဒုမပုပ္ဖဝဏ္ဏေန ပါဏိနာ အန္တန္တေန ပရာမသန္တော အာဟ။ ကသ္မာ
ဝေမာဟာတိ? ထေရေန သဟ စိဝရံ ပရိဝတ္တေတုကာမတာယ။ ကသ္မာ ပရိ-
ဝတ္တေတုကာမော ဇာတောတိ? ထေရံ အတ္တနော ဌာနေ ဌပေတုကာမတာယ။
ထေရော ပန ယသ္မာ စိဝရဿ ဝါ ပတ္တဿ ဝါ ဝဏ္ဏေ ကထိတေ “ဣမံ တုမ္ဘာကံ
ဂဏှထာ”တိဝစနံ စာရိတ္တမေဝ၊ တသ္မာ “ပဋိဂ္ဂဏှာတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ
အာဟ။ ဓာရေဿသိ ပန မေ တွံ ကဿပ သာဏာနိ ပံသုကူလာနိ နိဗ္ဗ-
သနာနီတိ ကဿပ တွံ ဣမာနိ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏာနိ ပံသုကူလာနိ ပါရုပိတုံ
သက္ခိဿသီတိ ဝဒတိ။ တဉ္စ ခေါ န ကာယဗလံ သန္ဓာယ၊ ပဋိပတ္တိပူရဏံ ပန
သန္ဓာယ ဝေမာဟ။ အယံ ဟေတ္တ အဓိပ္ပါယော—အဟံ ဣမံ စိဝရံ ပုဏ္ဏံ နာမ
ဒါသိံ ပါရုပိတွာ အာမကသုသာနေ ဆဉ္စိတံ တံ သုသာနံ ပရိသိတွာ တုဗ္ဗ-
မတ္တေဟိ ပါဏကေဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏံ တေ ပါဏကေ ပိရုနိတွာ မဟာအရိယဝံသေ
ဌတွာ အဂ္ဂဟေသိံ၊ တဿ မေ ဣမံ စိဝရံ ဂဟိတဒိဝသေ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေ
မဟာပထဝီ မဟာဝိရဝံ ဝိရဝမာနာ ကမ္ပိတ္ထ၊ အာကာသော တဋ္ဌတဋ္ဌာယိံ၊
စက္ကဝါဠေဒေဝတာ သာဓုကာရမဒံသု “ဣမံ စိဝရံ ဂဏှန္တေန ဘိက္ခုနာ ဇာတိ-
ပံသုကူလိကေန ဇာတိအာရညိကေန ဇာတိကောသနိကေန ဇာတိသပဒါန-
စာရိကေန ဘဝိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ တွံ ဣမဿ စိဝရဿ အနုစ္စဝိကံ ကာတုံ သက္ခိဿ-
သိ”တိ။ ထေရောပိ အတ္တနာ ပဉ္စန္ဒံ ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရေတိ၊ သော တံ
အတက္ကယိတွာ “အဟမေတံ ပဋိပတ္တိံ ပူရေဿာမိ”တိ ဥဿာဟေန သုဂတ-
စိဝရဿ အနုစ္စဝိကံ ကာတုကာမော “ဓာရေဿာမဟံ ဘန္တေ”တိ အာဟ။
ပဋိပဇ္ဇန္တိ ပဋိပဇ္ဇောသ္မိ။ ဧဝံ ပန စိဝရပရိဝတ္တနံ ကတွာ စ ထေရေန ပါရုတစိဝရံ

ဘဂဝါ ပါရပိ၊ သတ္ထု စိဝရံ ထေရော။ တသ္မိံ သမယေ မဟာပထဝီ ဥဒကပရိယန္တံ
ကတွာ ဥန္တဒန္တိ ကမ္ပိတ္ထ။

ဘဂဝတော ပုတ္တောတိအာဒိသု ထေရော ဘဂဝန္တံ နိဿာယ အရိယာယ၊
ဇာတိယာ ဇာတောတိ ဘဂဝတော ပုတ္တော။ ဥရေန ဝသိတွာ မုခတော
နိက္ခန္တသြဝါဒဝသေန ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စေဝ ဥပသမ္ပဒါယ စ ပတိဋ္ဌိတတ္ထာ ဩရသော
မုခတော ဇာတော။ သြဝါဒဓမ္မတော ဇာတတ္ထာ သြဝါဒဓမ္မေန စ
နိဗ္ဗိတတ္ထာ ဓမ္မဇော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော။ သြဝါဒဓမ္မဒါယာဒံ နဝလောကုတ္တရဓမ္မ-
ဒါယာဒမေဝ ဝါ အရဟတီတိ ဓမ္မဒါယာဒေါ။ ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ သာဏာနိ
ပံသုကူလာနိတိ သတ္ထာရာ ပါရုတံ ပံသုကူလစိဝရံ ပါရုပနတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဟိတံ။

သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ ယံ ပုဂ္ဂလံ “ဘဂဝတော ပုတ္တော”တိ-
အာဒိဟိ ဂုဏေဟိ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ၊ မမံ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော
ဝဒေယျ၊ အဟံ ဧဝရူပေါတိ။ ဧတ္တာဝတာ ထေရေန ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ပရိသောမိတာ၊
ဟောတိ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပာယ်ော—အာရသော ယဿ န ဥပဇ္ဈာယော-
ပညာယတိ၊ န အာစရိယော၊ ကိံ သော အနုပဇ္ဈာယော အနာစရိယော-
နာပိတမုဏ္ဍကော သယံဂဟိတကာသာဝေါ “တိတ္ထိယပက္ကန္တကော”တိ သင်္ခံ၊
ဂတော ဧဝံ တိဂါဝုတံ မဂ္ဂံ ပစ္စုဂ္ဂမနံ လဘတိ၊ တိဟိ သြဝါဒေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဝါ
ဥပသမ္ပဒံ ဝါ လဘတိ၊ ကာယေန ကာယံ စိဝရပရိဝတ္တနံ လဘတိ၊ ပဿ-
ယာဝ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဝစနံ ထုလ္လနန္ဓာယ ဘိက္ခုနိယာတိ။ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ သောဓေတွာ
ဣဒါနိ ဆဟိ အဘိညာဟိ သီဟနာဒံ နဒိတုံ အဟံ ခေါ အာရသောတိအာဒိ-
မာဟ။ သေသံ ပုရိမနယေနောဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ကောဒသမံ။

၁၂-ပရိမရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၅။ ဒွါဒသမေ တထာဂတောတိ သတ္တော။ န ဟေတံ အာရသော
အတ္တသံဟိတန္တိ အာရသော ဧတံ ဒိဋ္ဌိဂတံ အတ္တသန္နိဿိတံ န ဟောတိ။
နာဒိဗြဟ္မစရိယကန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါပိ န ဟောတိ။ ဧတံ
ဟိ အာရသော အတ္တသံဟိတန္တိ အာရသော ဧတံ စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနံ အတ္တ-
သန္နိဿိတံ။ ဧတံ အာဒိဗြဟ္မစရိယကန္တိ ဧတံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိ ပုဗ္ဗဘာဂ-
ပဋိပဒါ။ ။ဒွါဒသမံ။

၁-ပဋိဂ္ဂဟေတာ (သိ)၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ (သျှာ)

၁၃-သဒ္ဓမ္မပုတိရူပကသုတ္တံဝတ္ထနာမ

၁၅၆။ တေရသမေ အညာယ သဏ္ဌဟိံသုတိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။
သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကန္တိ ဒွေ သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကာနိ အဓိဂမသဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကဉ္စ ပရိယတ္တိ-
သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကဉ္စ။ တတ္ထ—

“ဩဘာသေ စေဝ ဉ္ဇဏေ စ၊ ပီတိယာ စ ပိကမ္မတိ။
ပဿဒ္ဓိယာ သုခေ စေဝ၊ ယေဟိ စိတ္တံ ပဝေဓတိ။
အဓိမောက္ခေ စ ပဂ္ဂါဟေ၊ ဥပဋ္ဌာနေ စ ကမ္မတိ။
ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနာယ စေဝ၊ ဥပေက္ခာယ စ နိကန္တိယာ။
ဣမာနိ ဒသ ဌာနာနိ၊ ပညာ ယဿ ပရိစိတာ ၂။
ဓမ္မုဒ္ဓစ္စကုသလော^၃ ဟောတိ၊ န စ သမ္မောဟ ဂစ္ဆတိ”တိ၊—

ဣဒံ ဝိပဿနာဉာဏဿ ဥပက္ခိလေသဇာတံ အဓိဂမသဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကံ နာမ။
 တိဿော ပန သင်္ဂီတိယော အနာရဋ္ဌံ ဓာတုကထာ အာရမ္မဏကထာ
 အသုဘကထာ ဉာဏဝတ္ထုကထာ ဝိဇ္ဇာကရဏှကောတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ
 ကံထာဝတ္ထုဟိ ပရိဗာဟိရံ ဂုဠဝိနယံ ဂုဠဝေဿန္တရံ ဂုဠမဟောသဓံ ဝဏ္ဏဝိဋ္ဌကံ
 အင်္ဂုလိမာလဝိဋ္ဌကံ ရဠုပါလဂဇ္ဇိတံ အာဠုဝကဂဇ္ဇိတံ ဝေဒလ္လဝိဋ္ဌကန္တိ^၁ အဗုဒ္ဓ-
 ဝစနံ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကံ နာမ။

ဇာတရူပပ္ပတိရူပကန္တိ သုဝဏ္ဏရသဝိဓာနံ၆ အာရက္ခဋမယံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ အာဘရဏဇာတံ။ ဆဏကာလေသု ဟိ မနုဿာ “အာဘရဏဘဏ္ဍကံ ဂဏှိဿာမာ”တိ အာပဏံ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ နေ အာပဏိကာ ဧဝံ ဝဒန္တိ “သစေ တုမေ အာဘရဏတ္ထိကာ၊ ဣမာနိ ဂဏှယ။ ဣမာနိ ဟိ သနာနိ စေဝ ဝဏ္ဏဝန္တာနိ စ အပ္ပုပ္ပါနိ စာ”တိ။ တေ တေသံ သုတွာ “ကာရဏံ ဣမေ ဝဒန္တိ၊ ဣမာနိ ပိဋန္တိတွာ သက္ကာ နက္ခတ္တံ ကီဋိတုံ၊ သောဘန္တိ စေဝ အပ္ပုပ္ပါနိ စာ”တိ တာနိ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ သုဝဏ္ဏဘဏ္ဍံ အဝိက္ကိယမာနံ နိဒဟိတွာ ဌပေတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဧဝံ တံ ဇာတရူပပ္ပတိရူပကေ ဥပ္ပန္နေ အန္တရဓာယတိ နာမ။

အထ သဒ္ဓမ္မဿ အန္တရဇာနံ ဟောတီတိ အဓိဂမသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိပတ္တိ-
သဒ္ဓမ္မဿ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မဿာတိ တိရိဇဿာပိ သဒ္ဓမ္မဿ အန္တရဇာနံ ဟောတိ။

၁-ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနေ စေတ (သိ)၊ ဥပေက္ခာဝနုနာ စေတ (သျှာ) ၂-ပရီဝိတာ (သိ၊ သျှာ)

၃-သ တက္က ကုသလော (သိ)

၄-ခု ၉-၂၉၂-ပိဋက ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။

၅-၆၀ ဒလ္လပိဋကာဒိ (က)

၆-သုဝဏ္ဏရသဝိဋ္ဌံ (သီ)၊ သုဝဏ္ဏကာရဿ ဝိဋ္ဌံ (သျှာ)

ပဌမဗောဓိယံ ဟိ ဘိက္ခု။ ပဋိသန္တိဒုပ္ပတ္တာ အဟေသုံ။ အထ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ ပဋိသန္တိဒါ ပါပုဏိတုံ န သက္ခိံသု။ ဆဋ္ဌဘိညာ အဟေသုံ။ တတော ဆ အဘိညာ ပါပုဏိတုံ အသက္ကောန္တာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏိသု။ ဣဒါနိ ကာလေ ဂစ္ဆန္တေ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏိတုံ အသက္ကောန္တာ အာသဝက္ခယမတ္တံ ပါပုဏိဿန္တိ။ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ အနာဂါမိဖလံ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ သကဒါဂါမိဖလံ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ သောတာပတ္တိဖလံ။ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ သောတာပတ္တိဖလမ္ပိ ပတ္တု န သက္ခိဿန္တိ။ အထ နေသံ ယဒါဝိပဿနာ ဣမေဟိ ဥပတ္တိလေသေဟိ ဥပတ္တိလိဋ္ဌာ အာရဒ္ဓမတ္တာဝ ဌဿတိ၊ တဒါ အဓိဂမသဒ္ဓမ္မော အန္တရဟိတော နာမ ဘဝိဿတိ။

ပဌမဗောဓိယံ ဟိ ဘိက္ခု။ စတုန္တံ ပဋိသန္တိဒါနံ အနုစ္စဝိကံ ပဋိပတ္တိံ ပူရယိံသု။ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ တံ အသက္ကောန္တာ ဆန္တံ အဘိညာနံ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ တိဿန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ အရဟတ္တဖလမတ္တဿ။ ဂစ္ဆန္တေ ပန ကာလေ အရဟတ္တဿ အနုစ္စဝိကံ ပဋိပတ္တိံ ပူရေတုံ အသက္ကောန္တာ အနာဂါမိဖလဿ အနုစ္စဝိကံ ပဋိပတ္တိံ ပူရေဿန္တိ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ သကဒါဂါမိဖလဿ၊ တမ္ပိ အသက္ကောန္တာ သောတာပတ္တိဖလဿ။ ယဒါ ပန သောတာပတ္တိဖလဿပိ အနုစ္စဝိကံ ပဋိပဒံ ပူရေတုံ အသက္ကောန္တာ သီလပါရိသုဒ္ဓိမတ္တေဝ ဌဿန္တိ၊ တဒါ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော အန္တရဟိတော နာမ ဘဝိဿတိ။

ယာဝ ပန တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝတ္တတိ၊ န တာဝ သာသနံ အန္တရဟိတန္တိ ဝတ္တု ဝဋ္ဋတိ။ တိဋ္ဌန္တ၊ တိဏိ ဝါ၊ အဘိဓမ္မပိဋကေ အန္တရဟိတေ ဣတရေသု ဒ္ဓိသု တိဋ္ဌန္တေသုပိ အန္တရဟိတန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗမေဝ။ ဒ္ဓိသု အန္တရဟိတေသု ဝိနယပိဋကမတ္တေ ဌိတေပိ၊ တတြာပိ ခန္ဓကပရိဝါရေသု အန္တရဟိတေသု ဥဘတောဝိဘင်္ဂမတ္တေ၊ မဟာဝိနယေ အန္တရဟိတေ ဒ္ဓိသု ပါတိမောက္ခေသု ဝတ္တမာနေသုပိ သာသနံ အနန္တရဟိတမေဝ။ ယဒါ ပန ဒွေ ပါတိမောက္ခော အန္တရောယိဿန္တိ၊ အထ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မဿ အန္တရဓာနံ ဘဝိဿတိ။ တသ္မိံ အန္တရဟိတေ သာသနံ အန္တရဟိတံ နာမ ဟောတိ။ ပရိယတ္တိယာ ဟိ အန္တရဟိတာယ ပဋိပတ္တိ အန္တရဓာယတိ၊ ပဋိပတ္တိယာ အန္တရဟိတာယ အဓိဂမော အန္တရဓာယတိ။ ကိံ ကာရဏာ? အယံ ဟိ ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပဋိပတ္တိ အဓိဂမဿ။ ဣတိ ပဋိပတ္တိတောပိ ပရိယတ္တိမေဝ ပမာဏံ။

နန စ ကဿပသမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓကာလေ ကပိလော နာမ အနာရာဓကဘိက္ခု^၁
 “ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ”တိ ဗီဇနိံ ဂဟေတွာ အာသနေ နိသိန္ဓော
 “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ဝတ္တန္တာ”တိ ပုစ္ဆိ၊ အထ တဿ ဘယေန ယေသမ္ပိ
 ပါတိမောက္ခော ဝတ္တတိ၊ တေပိ “မယံ ဝတ္တာမာ”တိ အဝတွာ “န ဝတ္တာမာ”တိ
 ဝဒိံသု၊ သော ဗီဇနိံ ဌပေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဂတော၊ တဒါ သမ္မာ-
 သမ္ဘုဒ္ဓဿ သာသနံ ဩသက္ကိတန္တိ၊ ကိဉ္ဇာပိ ဩသက္ကိတံ၊ ပရိယတ္တိ ပန
 ဧကန္တေနဝ ပမာဏံ။ ယထာ ဟိ မဟတော တဋ္ဌာကဿ ပါဠိယာ ထိရာယ
 ဥဒကံ န ဌဿတိတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဥဒကေ သတိ ပဒုမာဒိနိ ပုပ္ဖါနိ န ပုပ္ဖိဿန္တိတိ
 န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧဝမေဝ မဟာတဋ္ဌာကဿ ထိရပါဠိသဒိသေ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ
 သတိ မဟာတဋ္ဌာကေ ဥဒကသဒိသာ ပဋိပတ္တိပူရကာ ကုလပုတ္တာ နတ္ထိတိ န
 ဝတ္တဗ္ဗာ၊ တေသု သတိ မဟာတဋ္ဌာကေ ပဒုမာဒိနိ ပုပ္ဖါနိ ဝိယ သောတာ-
 ပန္နာဒယော အရိယပုဂ္ဂလာ နတ္ထိတိ န ဝတ္တဗ္ဗာတိ ဧဝံ ဧကန္တတော ပရိယတ္တိယေဝ
 ပမာဏံ။

ပထဝီဓာတူတိ ဒွေ သတသဟဿာနိ စတ္တာရိ စ နဟုတာနိ ဗဟလာ
 မဟာပထဝီ။ **အာပေါဓာတူ**တိ ပထဝီတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သုဘကိဏ္ဍ-
 မြဟ္မလောကာ ဥဂ္ဂတံ ကပ္ပဝိနာသကံ ဥဒကံ။ **တေဇောဓာတူ**တိ ပထဝီတော
 ပဋ္ဌာယ ယာဝ အာဘဿရမြဟ္မလောကာ ဥဂ္ဂတော ကပ္ပဝိနာသကော အဂ္ဂိ။
ဝါယောဓာတူတိ ပထဝီတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဝေဟပ္ပလမြဟ္မလောကာ
 ဥဂ္ဂတော ကပ္ပဝိနာသကော ဝါယု။ ဧတေသု ဟိ ဧကဓမ္မောပိ သတ္ထု သာသနံ
 အန္တရဓာပေတုံ န သက္ကောတိ၊ တဿှာ ဧဝမာဟ။ **ဣဇေဝ တေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ**တိ
 လောဟတော လောဟခါဒကံ မလံ ဝိယ ဣမသ္မိံ မယံယေဝ သာသနေ တေ
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ **မောဃပုရိသ**တိ တုစ္ဆပုရိသာ။

အာဒိကေနော ဩပိလဝတိတိ ဧတ္ထ **အာဒိကေနာ**တိ အာဒါနေန
 ဂဟဏေန။ **ဩပိလဝတိ**တိ နိမုဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယထာ ဥဒကစရာ^၂
 နာဝါ ဘဏ္ဍံ ဂဏှန္တိ နိမုဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ပရိယတ္တိအာဒိနံ ပူရဏေန သဒ္ဓမ္မဿ
 အန္တရဓာနံ န ဟောတိ။ ပရိယတ္တိယာ ဟိ ဟာယမာနာယ ပဋိပတ္တိ ဟာယတိ၊
 ပဋိပတ္တိယာ ဟာယမာနာယ အဓိဂမော ဟာယတိ။ ပရိယတ္တိယာ ပူရယမာနာယ
 ပရိယတ္တိဓရာ ပုဂ္ဂလာ ပဋိပတ္တိံ ပူရေန္တိ၊ ပဋိပတ္တိပူရကာ အဓိဂမံ ပူရေန္တိ။ ဣတိ

၁-အနာရာဓိကဘိက္ခု (သီ)၊ အနာစာရော ဘိက္ခု (သျှာ) ၂-ဥဒကဂတာ (သျှာ)

နဝစန္ဒော^၁ ဝိယ ပရိယတ္တိယာဒိသု ဝဗ္ဗမာနာသု မယံ သာသနံ ဝဗ္ဗတိယေဝါတိ
ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ သဒ္ဓမ္မဿ အန္တရဓာနဉ္စေဝ ဌိတိ စ ဟောတိ။ တေ
ဒဿေန္တော ပဉ္စ ခေါတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဩက္ခမနိယာတိ အဝက္ခမနိယာ၊
ဟေဋ္ဌာဂမနိယာတိ အတ္ထော။ သတ္တရိ အဂါရဝါတိအာဒိသု အဂါရဝါတိ
ဂါရဝရဟိတာ။ အပ္ပတိဿာတိ အပ္ပတိဿယာ အနိစရုတ္တိကာ။ တတ္ထ ယော
စေတိယင်္ဂဏံ အာရောဟန္တော ဆတ္တံ ဓာရေတိ၊ ဥပါဟနံ ဓာရေတိ၊ အညတော
ဩလောကေတွာ ကထံ ကထေန္တော ဂစ္ဆတိ၊ အယံ သတ္တရိ အဂါရဝေါ နာမ။

ယော ဓမ္မဿဝနဿ ကာလေ သံဃုဋ္ဌေ ဒဟရသာမဏေရေဟိ ပရိ-
ဝါရိတော နိဿိဒတိ၊ အညာနိ ဝါ နဝကမ္မာဒိနိ ကရေတိ၊ ဓမ္မဿဝနဏှ
နိဿိန္တော နိဒ္ဒါယတိ၊ ဝိက္ခိတ္တော ဝါ အညံ ကထေန္တော နိဿိဒတိ၊ အယံ ဓမ္မ
အဂါရဝေါ နာမ။

ယော ထေရုပဋ္ဌာနံ ဂန္တာ အဝဋ္ဌိတွာ နိဿိဒတိ၊ ဟတ္ထပလ္လတ္တိကံ ဒုဿ-
ပလ္လတ္တိကံ ကရေတိ၊ အညံ ဝါ ပန ဟတ္ထပါဒကုက္ကုစ္စံ ကရေတိ၊ ဝုဗ္ဗာနံ
သန္တိကေ အနုဇ္ဈိဋ္ဌော ကထေတိ၊ အယံ သံဃေ အဂါရဝေါ နာမ။

တိဿော ပန သိက္ခာ အပူရေန္တောဝ သိက္ခာယ အဂါရဝေါ နာမ
ဟောတိ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော အနိဗ္ဗတ္တေန္တော တာသံ ဝါ ပန နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ
ပယောဂံ အကရေန္တော သမာဓိသ္မိံ အဂါရဝေါ နာမ။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တ-
ဝိပလ္လာသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။ ။တေရသမံ။

ကဿပသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-လာဘသက္ကာရသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဒါရုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၇။ လာဘသက္ကာရသံယုတ္တဿ ပဌမေ ဒါရုဏောတိ ထဒ္ဓေါ။ လာဘသက္ကာရသီလောကောတိ ဧတ္ထ လာဘော နာမ စတုပစ္စယလာဘော။ သက္ကာရောတိ တေသံယေဝ သုကတာနံ သုသင်္ခတာနံ လာဘော။ သီလောကောတိ ဝဏ္ဏဃောသော။ ကဋ္ဌုကောတိ တိဒိဏော။ ဖရသောတိ ခရော။ အန္တရာယိကောတိ အန္တရာယကရော။ ။ပဌမံ။

၂-ဗညိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၈။ ဒုတိယေ ဗာညိသိကောတိ ဗညိသံ ဂဟေတွာ စရမာနော မစ္ဆ-
ဃာတကော။ အာမိသဂတန္တိ အာမိသမက္ခိတံ။ အာမိသစက္ခုတိ အာမိသေ
စက္ခု ဒဿနံ အဿာတိ အာမိသစက္ခု။ ဂိလဗညိသောတိ ဂိလိတဗညိသော။
အနယံ အာပန္နောတိ ဒုက္ခံ ပတ္တော။ ဗျဿနံ အာပန္နောတိ ဝိနာသံ ပတ္တော။
ယထာကာမကရုဏီယောတိ ယထာကာမေန ယထာရုစိယာ ယထေဝံ နံ
ဗာညိသိကော ဣစ္ဆတိ၊ တထေဝဿ ကတ္တဗ္ဗောတိ အတ္တော။ ယထာကာမ-
ကရုဏီယော ပါပိမတောတိ ယထာ ကိလေသမာရဿ ကာမော၊ ဧဝံ
ကတ္တဗ္ဗော၊ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ပါပေတဗ္ဗော။ ။
ဒုတိယံ။

၃-၄-ကုမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၉-၁၆၀။ တတိယေ မဟာကုမ္မကုလန္တိ မဟန္တံ အဋ္ဌိကစ္ဆပကုလံ။ အဂမာ-
သီတိ“ဧတ္ထ အဒ္ဓါကိဉ္စိ ခါဒိတဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ တံ မစ္ဆရာယန္တော မံ ဒေသ နိဝါရေတိ”တိ
သညာယ အဂမာသိ။ ပပတာယာတိ ပပတာ ဝုစ္ဆတိ ဒီဃရဇ္ဇုကဗဒ္ဓေါ၊
အယကန္တကောသကော၊ ဒဏ္ဍကံ ပဝေသေတွာ ဂဟိတော ကဏ္ဍိကသလ္လ-
သဏ္ဌာနော အယကဏ္ဍကော၊ ယသ္မိံ ဝေဂေန ပတိတွာ ကဋ္ဌာဟေ လဂ္ဂမတ္တေ
ဒဏ္ဍကော နိက္ခမတိ၊ ရဇ္ဇုကော ကောဗဒ္ဓေါ ဂစ္ဆတေဝ။ သော ကုမ္မောတိ

သော ဝိဒ္ဓကုမ္မော^၁။ ယေန သော ကုမ္မောတိ ဥဒကသဒ္ဓိံ သုတွာ သာသင်္ဂဋ္ဌာနံ
ဘဝိဿတိတိ နိဝတ္တိတွာ ယေန သော အတ္ထကာမော ကုမ္မော။ န ဒါနိ တုံ
အမှာကန္တိ ဣဒါနိ တုံ အမိတ္တဟတ္ထံ ဂတော၊ န အမှာကံ သန္တကောတိ အတ္ထော။
ဧဝံ သလ္လပန္တာနံယေဝ စ နေသံ နာဝါယ ဌိတော လုဒ္ဓေါ ရဇ္ဇုကံ အာကမ္ဘိတွာ
ကုမ္မံ ဂဟေတွာ ယထာကာမံ အကာသိ။ သေသမေတ္ထ ဣတော အနန္တရသုတ္တေ
စ ဥတ္တာနမေဝ။ ။တတိယစတုတ္တာနိ။

၅-ဗိဠကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၁။ ပဉ္စမေ ဗိဠကတိ ဂူထပါဏကာ။ ဂူထာဒီတိ ဂူထဘက္ခာ။ ဂူထ-
ပူရတိ အန္တော ဂူထေန ဘရိတာ^၂။ ပုဏ္ဏာ ဂူထဿာတိ ဣဒံ ပုရိမဿေဝ
အတ္ထဒီပနံ။ အတိမဉ္ဇေယျာတိ ပစ္ဆိမပါဒေ ဘူမိယံ ဌပေတွာ ပုရိမပါဒေ ဂူထဿ
ဥပရိ အာရောပေတွာ ဌိတာ “အဟမိ ဂူထာဒီ”တိ ဘဏန္တိ အတိမဉ္ဇေယျ။
ဝိဏ္ဏပါတော စဿ ပူရေတိ အပရောပိဿ ပတ္တပူရော ပဏီတဝိဏ္ဏပါတော
ဘဝေယျ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အသနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ ဆဋ္ဌေ ကံ ဘိက္ခဝေ အသနိဝိစက္ကန္တိ ဘိက္ခဝေ ကံ ပုဂ္ဂလံ မတ္ထကေ
ပတိတွာ မဒ္ဒမာနံ^၃ သုက္ကာသနိစက္ကံ အာဂစ္ဆတု။ အပ္ပတ္တမာနသန္တိ အနဓိ-
ဂတာရဟတ္ထံ။ ဣတိ ဘဂဝါ န သတ္တာနံ ဒုက္ခကာမတာယ၊ အာဒီနဝံ ပန
ဒဿေတုံ ဧဝမာဟ။ အသနိစက္ကံ ဟိ မတ္ထကေ ပတိတံ ဧကမေဝ အတ္တဘာဝံ
နာသေတိ၊ လာဘသက္ကာရသိလောကေန ပရိယာဒိဏ္ဏစိတ္တော နိရယာဒိသု
အနန္တဒုက္ခံ အနုဘောတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဒိဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၃။ သတ္တမေ ဒိဋ္ဌဂတေနာတိ ဂတဒိဋ္ဌေန^၄။ ဝိသလ္လေနာတိ ဝိသမက္ခိ-
တေန။ သလ္လေနာတိ သတ္တိယာ^၅။ ။သတ္တမံ။

၁-ဗိဠကုမ္မော (သီ)၊ ဗဠိသကုမ္မော (က) ၂-ပူရိတာ (သျှာ) ၃-ပတမာနံ (က)

၄-ဒိဋ္ဌဂတေနာတိ ဂတဒိဋ္ဌေန (သျှာ)၊ ဒိဋ္ဌဂတေနာတိ ဂတဒိဋ္ဌေန (က)

၅-ဝိသလ္လေနာတိ ဝိသမက္ခိတ္တေန သလ္လေန၊ သတ္တိယာတိ အတ္ထော (သီ)

၈-သိင်္ဂါလသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၄။ အဋ္ဌမေ သိင်္ဂါလောတိ ဇရသိင်္ဂါလော။ ယထာ ဟိ သုဝဏ္ဏ-
 ဝဏ္ဏောပိ ကာယောပူတိကာယောတွေဝ, တံခဏံ ဂဠိတမ္ပိ^၁ စ မုတ္တံ ပူတိမုတ္တန္တေဝ
 ဝုစ္ဆတိ။ ဧဝံ တဒဟုဇာတောပိ သိင်္ဂါလော ဇရသိင်္ဂါလောတွေဝ ဝုစ္ဆတိ။
 ဥတ္တဏ္ဍကေန နာမာတိ ဧဝံနာမကေန ရောဂေန။ သော ကိရ သိတကာလေ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ သကလသရီရတော လောမာနိ ပတန္တိ။ သကလသရီရံ
 နိလ္လောမံ ဟုတွာ သမန္တတော ဖုဋ္ဌတိ။ ဝါတဗ္ဘာဟတာ ဝဏာ ရုဇန္တိ။ ယထာ
 ဥဗ္ဗတ္တကသုနခေန ဒဋ္ဌော ပုရိသော အနဝဠိတောဝ ဘမတိ။ ဧဝံ တသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ
 ဘမိတဗ္ဗော^၂ ဟောတိ။ အသုကဋ္ဌာနေ သောတ္ထိ ဘဝိဿတိတိ န ပညာယတိ။ ။
 အဋ္ဌမံ။

၉-ဧရုန္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၅။ နဝမေ ဧရုန္တဝါတာတိ ဧဝံနာမကာ မဟာဝါတာ။ ကိဒိသေ
 ပန ဌာနေ တေ ဝါတာ ဝါယန္တိတိ? ယတ္ထ ဌိတဿ စတ္တာရော ဒီပါ ဥပ္ပလိနိ-
 ပတ္တမတ္တာ ဟုတွာ ပညာယန္တိ။ ယော ပဏ္ဍိ ဂစ္ဆတိတိ နဝဝဋ္ဌေ ဒေဝေ
 ဝိရဝန္တော ဝါတသကုဏော တတ္ထ ဂစ္ဆတိ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ အရက္ခိ-
 တေနော ကာယေနာတိအာဒိသု ဟတ္ထပါဒေ ကိဋ္ဌာပေန္တော ခန္ဓဋ္ဌိံ ဝါ
 နာမေန္တော ကာယံ န ရက္ခတိ နာမ။ နာနာဝိဓံ ဒုဋ္ဌုလ္လကထံ ကထေန္တော
 ဝါစံ န ရက္ခတိ နာမ။ ကာမဝိတက္ကာဒယော ဝိတက္ကေန္တော စိတ္တံ န
 ရက္ခတိ နာမ။ အနုပဋ္ဌိတာယ သတိယာတိ ကာယဂတာသတိံ အနုပ-
 ဋ္ဌပေတွာ။ ။ နဝမံ။

၁၀-သဂါထကသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၆၆။ ဒသမေ အသက္ကာရေန ဂူဘယန္တိ အသက္ကာရေန စ ဥဘယေန။
 သမာဓိတိ အရဟတ္တဖလသမာဓိ။ သော ဟိ တေန န ဝိကမ္ပတိ။ အပ္ပမာဏ-
 ဝိဟာရိနောတိ အပ္ပမာဏေန ဖလသမာဓိနာ ဝိဟရန္တဿ။ သာတတိကန္တိ
 သတတကာရိ။ သုခုမဒိဋ္ဌိဝိပဿကန္တိ အရဟတ္တမဂ္ဂဒိဋ္ဌိယာ သုခုမဒိဋ္ဌိဖလ-
 သမာပတ္တိအတ္ထာယံ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အာဂတတ္တာ ဝိပဿကံ။ ဥပါဒါ-
 နက္ခယာရာမန္တိ ဥပါဒါနက္ခယသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ ရတံ။ အာဟု သပ္ပုရိသော
 ဣတိတိ သပ္ပုရိသောတိ ကထေန္တိတိ။ ။ ဒသမံ။

ပဋ္ဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-သုဝဏ္ဏပါတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၇-၁၆၈။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ သမ္ပဇာနမုဿ ဘာသန္တန္တိ အပ္ပမတ္တ-
ကေနပိ ကာရဏေန သမ္ပဇာနမေဝ မုဿ ဘာသန္တန္တိ။ “သီလံ ပူရေဿာမီ”တိ
သံဝိဟိတဘိက္ခု သိနေရမတ္တောပိ ပစ္စယရာသိ စာလေတုံ န သက္ကောတိ။ ယဒါ
ပန သီလံ ပဟာယ သက္ကာရနိဿိတော ဟောတိ၊ တဒါ ကုဏ္ဍကမုဋ္ဌိဟေတုပိ
မုဿ ဘာသတိ၊ အညံ ဝါ အကိစ္စံ ကရေတိ။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။
ပဌမဒုတိယာနိ။

၃-၁၀-သုဝဏ္ဏနိက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၉။ တတိယာဒီသု သုဝဏ္ဏနိက္ခဿာတိ ကေဿ ကဉ္စနနိက္ခဿ။
သီရိနိက္ခဿာတိ သီရိသုဝဏ္ဏနိက္ခဿ။ ပထဝိယာတိ စက္ကဝါဠုပ္ပန္နရာယ မဟာ-
ပထဝိယာ။ အာမိသကိန္နိက္ခဟေတုတိ ကဿစိဒေဝ အာမိဿဿ ဟေတု
အန္တမသော ကုဏ္ဍကမုဋ္ဌိနောပိ။ ဇိဝိတဟေတုတိ အဋ္ဌဝိယံ စောရေဟိ
ဂဟေတွာ ဇိဝိတေ ဝေါရောပိယမာနေ တဿပိ ဟေတု။ ဇနပဒကလျာဏိ-
ယာတိ ဇနပဒေ ဥတ္တမိတ္ထိယာ။ ။တတိယာဒီနိ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-မာတုဂါမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၀-၁၇၁။ တတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ န တဿ ဘိက္ခဝေ မာတုဂါမောတိ န
တဿ ရဟော ဧကကဿ နိသိန္ဓဿ တေန ဓမ္မေန အတ္ထိကောပိ မာတုဂါမော
စိတ္တံ ပရိယာဒါတုံ သက္ကောတိ၊ ယဿ လာဘသက္ကာရသိလောကော စိတ္တံ
ပရိယာဒါတုံ သက္ကောတိတိ အတ္ထော။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။ပဌမ-
ဒုတိယာနိ။

၃-၆-ကေပုတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၂-၁၇၅။ တတိယေ သဒ္ဓါတိ သောတာပန္နာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာန-
မေဝ။ တထာ စတုတ္ထေ ပဉ္စမေ ဆဋ္ဌေ စ။ ။တတိယာဒီနိ။

၇-တတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၆။ သတ္တမေ သမုဒယန္တိအာဒိသု သဟ ပုဗ္ဗကမ္မေန အတ္တဘာဝေါ ကောလပုတ္တိယံ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ ကလျာဏဝါက္ခရဏတာ ဓုတဂုဏာဝိကရဏံ စီဝရဓာရဏံ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိတိ ဧဝမာဒိ လာဘသက္ကာရဿ သမုဒယော နာမ၊ တံ သမုဒယသစ္စဝသေန နပ္ပဇာနာတိ၊ နိရောဓော စ ပဋိပဒါ စ နိရောဓသစ္စမဂ္ဂသစ္စဝသေနော ဝေဒိတဗျာ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဆဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၇။ အဋ္ဌမေ ယသ္မာ လာဘသက္ကာရသိလောကော နရကာဒိသု၊ နိဗ္ဗတ္တေန္တော သကလမ္ပိ ဣမံ အတ္တဘာဝံ နာသေတိ၊ ဣဓာပိ မရဏမ္ပိ မရဏမတ္တမ္ပိ ဒုက္ခံ အာဝဟတိ၊ တသ္မာ ဆဝိံ ဆိန္ဒတိတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ရဇ္ဈသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၈။ နဝမေ ဝါဠရဇ္ဈယာတိ သုတ္တာဒိမယာ ရဇ္ဈ၊ မုဒုကာ ဟောတိ ဝါဠရဇ္ဈ၊ ခရာ ဖရဿ၊ တသ္မာ အယမေဝ ဂဟိတာ။ ။နဝမံ။

၁၀-ဘိက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၉။ ဒသမေ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာတိ ဖလသမာပတ္တိသုခဝိဟာရာ။ တေသာဟမဿာတိ တေသံ အဟံ အဿ။ ဒိဏာသဝေါ ဟိ လာဘိ ပုညသမ္ပန္နော ယာဂုဇ္ဇကာဒိနိ ဂဟေတွာ အာဂတာဂတာနံ အနုမောဒနံ ကရောန္တော ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ နိဿိဒိတုံ ဩကာသံ န လဘတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ။ ။ဒသမံ။

တတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-၄-ဘိန္ဒုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၀-၁၈၃။ စတုတ္ထဝဂ္ဂဿ ပဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဒုတိယာဒိသု ကုသလမူလန္တိ အလောဘာဒိတိဝိကေသလဓမ္မော။ သုက္ကော ဓမ္မောတိ တဿေဝ

ပရိယာယဒေသနာ။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော—ယဿ ကုသလမူလာဒိ-
သင်္ခါတဿ အနဝဇ္ဇဓမ္မဿ အသမုတ္တိန္ဒတ္တာ ဒေဝဒတ္တော သဂ္ဂေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊
မဂ္ဂဖလာနိ ဝါ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ သွာဿ သမုစ္ဆေဒမဂမာ သဗ္ဗသော သမုတ္တိန္ဒော
ဝိနဋ္ဌော။ ။ပဌမာဒိနိ။

၅-အဝိရပက္ကန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၄။ ပဉ္စမေ ပရာဘဝါယာတိ အဝိရိယာ ဝိနာသာယ။ အဿတရီတိ
ဝဋ္ဋဝါယ ကုမ္ဘိသ္မိံ ဂဗြဘဿ ဇာတာ။ အတ္တဝဇာယ ဂမ္ဘိ ဂဏှာတီတိ တံ
အဿေန သမ္ဘိံ သမ္ပယောဇေန္တိ၊ သာ ဂမ္ဘိ ဂဏှိတွာ ကာလေ သမ္ပတ္တေ
ဝိဇာယိတုံ န သက္ကောတိ၊ ပါဒေဟိ ဘူမိယံ ပဟရန္တိ တိဋ္ဌတိ၊ အထဿာ
စတ္တာရော ပါဒေ စတူသု ခါဏုကေသု ဗန္ဓိတွာ ကုမ္ဘိံ ဖာလေတွာ ပေါတံ
နိဟရန္တိ၊ သာ တတ္ထေဝ မရတိ။ တေနေတံ ဝုတ္တံ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဉ္စရထသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၅။ ဆဋ္ဌေ အတ္တာဘိဟာရောတိ အဘိဟရိတဗ္ဗံ ဘတ္တံ။ တဿ ပန
ပမာဏံ ဒဿေတုံ ပဉ္စ စ ထာလိပါကသတနီတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဧကော
ထာလိပါကော ဒသန္တံ ပုရိသာနံ ဘတ္တံ ဂဏှာတိ။ နာသာယ ဝိတ္တံ ဘိန္ဒေယျန္တိ
အစ္ဆပိတ္တံ ဝါ မစ္ဆပိတ္တံ ဝါဿ နာသပုဋေ ပက္ခိပေယျံ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-၁၃-မာတုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၆-၁၈၇။ သတ္တမေ မာတုပိ ဟေတူတိ “သစေ မုသာ ဘဏသိ၊ မာတရံ
တေ ဝိဿဇ္ဇေဿာမ။ နော စေ ဘဏသိ၊ န ဝိဿဇ္ဇေဿာမာ”တိ ဧဝံ
စောရေဟိ အဋ္ဌပိယံ ပုစ္ဆမာနော တဿာ စောရဟတ္ထဂတာယ မာတုယာပိ
ဟေတု သမ္ပဇာနမုသာ န ဘာသေယျာတိ အတ္တော။ ဣတော ပရေသုပိ ဧသေဝ
နယောတိ။ ။သတ္တမာဒိနိ။

လာဘသက္ကာရသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ရာဟုလသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဂ-စက္ခုသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၁၈၈-၁၉၅။ ရာဟုလသံယုတ္တဿ ပဌမေ ဧကောတိ စတူသု ဣရိယာ-
ပထေသု ဧကဝိဟာရီ။ ဂူပကဋ္ဌောတိ ဝိဝေကဋ္ဌော နိဿဒ္ဓေါ။ အပ္ပမတ္တောတိ
သတိယာ အဝိပ္ပဝသန္တော။ အာတာပီတိ ဝိရိယသမ္ပန္တော။ ပဟိတတ္တော
ဝိဟရေယျန္တိ ဝိသေသာမိဂမတ္တာယ ပေသိတတ္တော ဟုတွာ ဝိဟရေယျံ။ အနိစ္စန္တိ
ဟုတွာ အဘာဝါကာရေန အနိစ္စံ။ အထ ဝါ ဥပ္ပါဒဝယဝန္တတာယ တာဝကာလိ-
ကတာယ ဝိပရိဏာမကောဋိယာ နိစ္စပဋိက္ခေပတောတိ ဣမေဟိပိ ကာရဏေဟိ
အနိစ္စံ။ ဒုက္ခန္တိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ဒုက္ခံ ဒုက္ခမနဋ္ဌေန ဒုက္ခဝတ္ထုကဋ္ဌေန
သတတသမ္ပိဋ္ဌနဋ္ဌေန သုခပဋိက္ခေပေနာတိ။ ကလ္လန္တိ ယုတ္တံ။ ဧတံ မမာတိ
တဏှာဂါဟော။ ဒေသာဟမသ္မိတိ မာနဂါဟော။ ဒေသာ မေ အတ္တာတိ
ဒိဋ္ဌိဂါဟော။ တဏှာဂါဟော စေတ္ထ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတဝသေန၊ မာန-
ဂါဟော နဝရိမာနဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိဂါဟော ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။
နိဗ္ဗိန္တံ ဝိရုဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ ဝိရာဂဝသေန စတ္တာရော မဂ္ဂါ ကထိတာ၊ ဝိရာဂါ
ဝိမုဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ ဝိမုတ္တိဝသေန စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ။

ဧတ္ထ စ ပဉ္စသု ဒွါရေသု ပသာဒေါ ဂဟိတာ၊ မနောတိ ဣမိနာ တေဘူမကံ
သမ္ပသနစာရစိတ္တံ။ ဒုတိယေ ပဉ္စသု ဒွါရေသု အာရမ္မဏမေဝ။ တတိယေ ပဉ္စသု
ဒွါရေသု ပသာဒဝတ္ထုကစိတ္တမေဝ၊ မနောဝိညာဏေန တေဘူမကံ သမ္ပသန-
စာရစိတ္တံ ဂဟိတံ။ ဧဝံ သမ္ပတ္တ နယော နေတဗ္ဗော။ ဆဋ္ဌေ တေဘူမကဓမ္မာ။
အဋ္ဌမေ ပန တဏှာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒွါရေ ဇဝနပ္ပတ္တာဝ လတ္တတိ။ ။ပဌမာဒီနိ။

၉-ဘေတုသုတ္တံဒီဝဏ္ဏနာ

၁၉၆။ နဝမေ ဝိညာဏဓာတုဝသေန နာမံ၊ သေသာဟိ ရူပန္တိ နာမရူပံ
ကထိတံ။ ။နဝမံ။

၁၀-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၇။ ဒသမေ ရူပက္ခန္ဓော ကာမာဝစရော၊ သေသာ စတ္တာရော သဗ္ဗသင်္ခါဟိကပရိစ္ဆေဒေန စတုဘူမကာ။ ဣမ ပန တေဘူမကာတိ ဂဟေ-
တဗ္ဗာ။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၁၀-စက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၈-၁၉၉။ ဒုတိယေ ဒသ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။ ။ပဌမာဒီနိ။

၁၁-အနုသယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၀။ ဧကောဒသမေ ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေတိ အတ္တနော သဝိညာဏကကာယံ ဒဿေတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စာတိ ပရဿ သဝိညာဏကံ ဝါ အဝိညာဏကံ ဝါ။ ပုရိမေန ဝါ အတ္တနော စ ပရဿ စ ဝိညာဏမေဝ^၁ ဒဿေတိ၊ ပစ္ဆိမေန ဗဟိဒ္ဓါ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပံ။ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာ-
နုသယာတိ အဟံကာရဒိဋ္ဌိ စ မမံကာရတဏှာ စ မာနာနုသယာ စ။ န ဟောန္တိတိ ဧတေ ကိလေသာ ကထံ ဇာနန္တဿ ဧတေသု ဝတ္ထုသု န ဟောန္တိတိ ပုစ္ဆတိ။ သဗ္ဗပ္ပညာယ ပဿတိတိ^၂ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ သုဠု ပဿတိ^၃။ ။ဧကောဒသမံ။

၁၂-အပဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၁။ ဒွါဒသမေ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဂတန္တိ အဟံကာရတော စ မမံကာရတော စ မာနတော စ အပဂတံ။ ဝိဇာ သမတိက္ကန္တန္တိ မာန-
ကောဠာသေ သုဠု အတိက္ကန္တံ။ သန္တိ သုဝိမုတ္တန္တိ ကိလေသဂူပသမေန သန္တိ၊ ကိလေသေဟေဝ သုဠု ဝိမုတ္တံ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။ဒွါဒသမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

ဦးသုပိ အသေက္ခဘူမိ ကထိတာ။ ပဌမော ပနေတ္ထ အာယာစန္တဿ ဒေသိ-
တော၊ ဒုတိယော အနာယာစန္တဿ။ သကလေပိ ပန ရာဟုလသံယုတ္တေ
ထေရဿ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မာဝ ကထိတာတိ။

ရာဟုလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-လက္ခဏသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-အဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၂။ လက္ခဏသံယုတ္တေ ယွာယံ အာယသ္မာ စ လက္ခဏောတိ လက္ခဏတ္ထေရော ဝုတ္တော၊ ဧသ ဇဋ္ဌိလသဟဿဗ္ဗန္တရေ ဧဟိဘိက္ခုပသမ္ပဒါယ ဥပသမ္ပန္နော အာဒိတ္တပရိယာယာဝသာနေ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဧကော မဟာ- သာဝကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ပနေသ လက္ခဏသမ္ပန္နေန သဗ္ဗာကာရ- ပရိပူရေန ဗြဟ္မသမေန အတ္တဘာဝေန သမန္နာဂတော၊ တသ္မာ “လက္ခဏော”တိ သင်္ခံ ဂတော။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ပန ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော သတ္တမေ ဒိဝသေ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဒုတိယော အဂ္ဂသာဝကော။

သိတံ ပါတုာကာသီတိ မန္တဟသိတံ ပါတုအကာသိ၊ ပကာသယိ ဒေသေ- သီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိံ ပန ဒိသ္မာ ထေရော သိတံ ပါတုာကာသီတိ? ဥပရိ ပါဠိယံ အာဂတံ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ^၁ ဧကံ ပေတလောကေ နိဗ္ဗတ္တံ သတ္တံ ဒိသ္မာ။ တဉ္စ ခေါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ န ပသာဒစက္ခုနာ။ ပသာဒစက္ခုဿ ဟိ ဧတေ အတ္တဘာဝါ န အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝရူပံ ပန အတ္တဘာဝံ ဒိသ္မာ ကာရုညေ ကတ္တဗ္ဗေ ကသ္မာ သိတံ ပါတုာကာသီတိ? အတ္တနော စ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ စ သမ္ပတ္တိံ သမနုဿရဏတော။ တံ ဟိ ဒိသ္မာ ထေရော “အဒိဋ္ဌသစ္စေန နာမ ပုဂ္ဂလေန ပဋိလဘိတဗ္ဗာ ဧဝရူပါ အတ္တဘာဝါ မုတ္တော အဟံ၊ လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓိံ ဝတ မေ”တိ အတ္တနော စ သမ္ပတ္တိံ အနုဿရိတွာ “အဟော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏသမ္ပတ္တိ၊ ‘ယော ကမ္မဝိပါကော ဘိက္ခဝေ အစိန္နေယျော န စိန္နေတဗ္ဗော’တိ ဒေသေသိ၊ ပစ္စက္ခံ ဝတ ကတွာ၊ ဗုဒ္ဓါ ဒေသေန္တိ၊ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓါနံ ဓမ္မဓာတူ”တိ ဧဝံ ဗုဒ္ဓဉာဏသမ္ပတ္တိဉ္စ အနုဿရိတွာ သိတံ ပါတုာကာသီတိ။

အထ လက္ခဏတ္ထေရော ကသ္မာ န အဒ္ဓသ၊ ကိမဿ ဒိဗ္ဗစက္ခု နတ္ထိတိ? နော နတ္ထိ၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ပန အာဝဇ္ဇေန္တော အဒ္ဓသ၊ ဣတရော ပန အနာဝဇ္ဇနေန န အဒ္ဓသ။ ယသ္မာ ပန ဒီဏာသဝါ နာမ န အကာရဏာ သိတံ ကရေန္တိ၊ တသ္မာ တံ လက္ခဏတ္ထေရော ပုစ္ဆိ ကော န ခေါ အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာနံ ဟေတု၊ ကော ပစ္စယော သိတဿ ပါတုကမ္မာယာတိ။ ထေရော

၁-အဋ္ဌိသင်္ခလိကံ (သီ၊ သျာ၊ က)

၂-ပစ္စက္ခံ တံ ကတွာ (သျာ)

ပန ယသ္မာ ယေဟိ အယံ ဥပပတ္တိ သာမံ အဒိဋ္ဌာ၊ တေ ဒုဿဒ္ဓါပယာ ဟောန္တိ၊
 တသ္မာ ဘဂဝန္တံ သက္ကိံ ကတွာ ဗျာကာတုကာမတာယ အကာလော ခေါ
 အာရုသောတိအာဒိမာဟ။ တတော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပုဋ္ဌော ဣဓာဟံ
 အာရုသောတိအာဒိနာ နယေန ဗျာကာသိ။

တတ္ထ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကန္တိ သေတံ နိဗ္ဗိသလောဟိတံ အဋ္ဌိသင်္ခာတံ^၁။ ဂိဇ္ဈာဝိ
 ကာကာပိ ကုလလာပီတိ ဧတေပိ ယက္ခဂိဇ္ဈာ စေဝ ယက္ခကာကာ စ ယက္ခ-
 ကုလလာ စ ပစ္စေတဗ္ဗာ။ ပါကတိကာနံ ပန ဂိဇ္ဈာဒီနံ အာပါထမ္ပိ ဧတံ ရူပံ^၂
 နာဂစ္ဆတိ။ အနုပတိတွာ အနုပတိတွာတိ အနုဗန္ဓိတွာ အနုဗန္ဓိတွာ။ ဝိတုဒေန္တိတိ
 အသိဓာရူပမေဟိ တိဓိဏေဟိ လောဟတုဏ္ဏကေဟိ ဝိဇ္ဈိတွာ ဝိဇ္ဈိတွာ ဣတော
 စိတော စ စရန္တိ^၃ ဂစ္ဆန္တိ။ သာ သုခံ အနုဿရံ ကရောတိတိ ဧတ္ထ သုဒန္တိ
 နိပါတော၊ သာ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ အနုဿရံ အာတုရဿရံ ကရောတိတိ
 အတ္ထော။ အကုသလဝိပါကာနုဘဝနတ္ထံ ကိရ ယောဇနပ္ပမာဏာပိ^၄ တာဒိသာ
 အတ္တဘာဝါ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ပဿာဒုဿဒါ စ ဟောန္တိ ပတ္တဂဏ္ဌာသဒိသာ။ တသ္မာ
 သာ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကာ ဗလဝဝေဒနာတုရာ တာဒိသံ သဒ္ဓမကာသိတိ^၅။

ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ ပုန အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော “ဝဇ္ဇဂါမိသတ္တာ နာမ
 ဝေရူပါ အတ္တဘာဝါ န မုစ္ဆန္တိ”တိ သတ္တေသု ကာရညံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နံ ဓမ္မသံဝေဂံ
 ဒဿေန္တော တဿ မယံ အာရုသော တေဒဟောသိ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘောတိ-
 အာဒိမာဟ။ တတော ဘဂဝါ ထေရဿ အာနုဘာဝံ ပကာသေန္တော စက္ခု-
 ဘူတာ ဝတ ဘိက္ခဝေ သာဝကာ ဝိဟရန္တိတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စက္ခု ဘူတံ
 ဇာတံ ဥပ္ပန္နံ ဧတေသန္တိ စက္ခုဘူတာ၊ ဘူတစက္ခုကာ ဥပ္ပန္နစက္ခုကာ စက္ခု
 ဥပ္ပါဒေဘွာ ဝိဟရန္တိတိ အတ္ထော။ ဒုတိယပဒေပိ ဒေသေဝ နယော။ ယတြ ဟိ
 နာမာတိ ဧတ္ထ ယတြာတိ ကာရဏဝစနံ။ တတြာယံ အတ္ထယောဇနာ—ယသ္မာ
 နာမ သာဝကောပိ ဝေရူပံ ဥဿတိ ဝါ ဒက္ခတိ ဝါ သက္ကိံ ဝါ ကရိဿတိ၊ တသ္မာ
 အဝေါစုမှ “စက္ခုဘူတာ ဝတ ဘိက္ခဝေ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ၊ ဉာဏဘူတာ ဝတ
 ဘိက္ခဝေ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ”တိ။ ပုဗ္ဗေဝ မေ သော ဘိက္ခဝေ သတ္တော ဒိဋ္ဌောတိ
 ဗောဓိမဏ္ဍေ သဗ္ဗညုတညာဏပဋိဝေဓေန အပ္ပမာဏေသု စက္ကဝါဋ္ဌေသု အပ္ပ-
 မာဏေ သတ္တနိကာယေ ဘဝဂတိယောနိဋ္ဌိတိနိဝါသေ စ ပစ္စက္ခံ ကရောန္တေန
 မယာ ပုဗ္ဗေဝ သော သတ္တော ဒိဋ္ဌောတိ ဝဒတိ။

၁-အဋ္ဌိသင်္ခာဋီ (သီ၊ သျာ)	၂-ဝေရူပံ (သီ)	၃-ခါဒန္တာ (သီ)
၄-တိဓယာဇနပမာဏာပိ (သျာ)		၅-ဝိဿရကောသိ (သျာ)

ဂေါဃာတကောတိ ဂါဝေါ ဝဓိတွာ အဋ္ဌိတော မံသံ^၁ မောစေတွာ ဝိတ္တိ-
 ကိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပနကသတ္တော။ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာတိ
 တဿ နာနာစေတနာဟိ အာယူဟိတဿ အပရာပရိယကမ္မဿ။ တတြ
 ဟိ ယာယ စေတနာယ နရကေ ပဋိသန္ဓိ ဇနိတာ၊ တဿာ ဝိပါကေ
 ပရိက္ခိဏေ အဝသေသကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပုန ပေတာ-
 ဒီသု ပဋိသန္ဓိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တသ္မာ သာ ပဋိသန္ဓိ ကမ္မသဘာဂတာယ အာရမ္မဏ-
 သဘာဂတာယ ဝါ “တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသော”တိ ဂုစ္စတိ။ အယဉ္ဇ
 သတ္တော ဧဝံ ဥပ္ပန္နော။ တေနာဟ “တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေ-
 သေနာ”တိ။ တဿ ကိရ နရကာ စဝနကာလေ နိမ္မိသကတာနံ^၂ ဂုန္တံ
 အဋ္ဌိရာသိယေဝ နိမိတ္တံ အဟောသိ။ သော ပဋိစ္ဆန္တမ္ပိ တံ ကမ္မံ ဝိညူနံ ပါကဋ္ဌံ
 ဝိယ ကရောန္တော အဋ္ဌိသင်္ခလိကပေတော ဇာတော။ ။ပဌမံ။

၂-ပေသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ မံသပေသိဝတ္ထုသ္မိံ^၁ ဂေါဃာတကောတိ ဂေါမံသပေသိယော
 ကတွာ သုက္ခာပေတွာ ဝလ္လုရိက္ခယေန အနေကာနိ ဝဿာနိ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ၊
 တေနဿ နရကာ စဝနကာလေ မံသပေသိယေဝ နိမိတ္တံ အဟောသိ။ သော
 မံသပေသိပေတော ဇာတော။ ။ဒုတိယံ။

၃-ပိဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၄။ မံသပိဏ္ဍဝတ္ထုသ္မိံ^၁ သာကုဏိကောတိ သကုဏေ ဂဟေတွာ ဝိတ္တိ-
 ကနကာလေ နိပ္ပက္ခစမ္ပေ^၂ မံသပိဏ္ဍမတ္တေ ကတွာ ဝိတ္တိဏန္တော ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ၊
 တေနဿ နရကာ စဝနကာလေ မံသပိဏ္ဍောဝ နိမိတ္တံ အဟောသိ။ သော
 မံသပိဏ္ဍပေတော ဇာတော။ ။တတိယံ။

၄-နိစ္ဆိဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ နိစ္ဆိဝိဝတ္ထုသ္မိံ^၁ တဿ ဩရတ္တိကဿ ဧဋ္ဌကေ ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ
 နိစ္စမ္ပေ ကတွာ ကပ္ပိတဇီဝိကဿ ပုရိမနယေနေဝ နိစ္စမ္ပံ ဧဋ္ဌကသရီရံ နိမိတ္တံ
 အဟောသိ။ သော နိစ္ဆိဝိပေတော ဇာတော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-အသိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၆။ အသိလောမဝတ္ထုသ္မိံ သော သူကရိကော ဒိဃရတ္တံ နိဝါပပုဋ္ဌေ သူကရေ အသိနာ ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ ဒိဃရတ္တံ ဇီဝိကံ ကပ္ပေသိ၊ တဿ ဥက္ခိတ္တာသိကဘာဝေါ နိမိတ္တံ အဟောသိ။ တဿ အသိလောမပေတော ဇာတော။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သတ္တိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၇။ သတ္တိလောမဝတ္ထုသ္မိံ သော မာဂဂိကော ဧကံ မိဂဉ္စ သတ္တိဉ္စ ဂဟေတွာ ဝနံ ဂန္ဓာ တဿ မိဂဿ သမိပံ အာဂတာဂတေ မိဂေ သတ္တိယာ ဝိဇ္ဈိတွာ မာရေသိ၊ တဿ သတ္တိယာ ဝိဇ္ဈနကဘာဝေါယေ နိမိတ္တံ အဟောသိ။ တဿ သတ္တိလောမပေတော ဇာတော။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဥသုလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၈။ ဥသုလောမဝတ္ထုသ္မိံ ကာရဏိကောတိ ရာဇာပရာမိကေ အနေ-
ကာဟိ ကာရဏာဟိ ပိဋ္ဌေတွာ အဝဿာနေ ကဏ္ဍေန ဝိဇ္ဈိတွာ မာရဏက-
ပုရိသော။ သော ကိရ “အမုကသ္မိံ ပဒေသေ ဝိဒ္ဓေါ မရတိ”တိ ဥတွာဝ
ဝိဇ္ဈတိ။ တဿေဝံ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတွာ နရကေ ဥပ္ပန္နဿ တတော ပက္ကာ-
ဝသေသေန ဣရူပပတ္တိကာလေ ဥသုနာ ဝိဇ္ဈနဘာဝေါယေ နိမိတ္တံ အဟောသိ။
တဿ ဥသုလောမပေတော ဇာတော။ ။သတ္တမံ။

၈-သုစိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၉။ သုစိလောမဝတ္ထုသ္မိံ သူတောတိ အဿဒမကော။ ဂေါဒမကော-
တိပိ ဝဒန္တိယေဝ။ တဿ ပတောဒသုစိယာ ဝိဇ္ဈနဘာဝေါယေ နိမိတ္တံ
အဟောသိ။ တဿ သုစိလောမပေတော ဇာတော။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ဒုတိယသုစိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၀။ ဒုတိယေ သုစိလောမဝတ္ထုသ္မိံ သူစကောတိ ပေသုညကာရကော။
သော ကိရ မနုဿေ အညမညဉ္စ ဘိန္နိ၊ ရာဇကုလေ စ “ဣမဿ ဣဒံ နာမ
အတ္ထိ၊ ဣမိနာ ဣဒံ နာမ ကတ”န္တိ သူစေတွာ သူစေတွာ အနယဗျသနံ
ပါပေသိ။ တဿ ယထာ တေန သူစေတွာ မနုဿာ ဘိန္နာ၊ တထာ သူစိဟိ

ဘောဒနဒုက္ခံ^၁ ပစ္စနဘောတုံ ကမ္မမေဝ နိမိတ္တံ ကတွာ သူဝိလောမပေတော
ဇာတော။ ။နဝမံ။

၁၀-ကုမ္ဘဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၁။ အဏ္ဏဘာရိဝတ္ထုသ္မိ^၂ ဂါမကုဋကောတိ^၂ ဝိနိစ္ဆယာမစ္စော။ တဿ
ကမ္မသဘာဂတာယ ကုမ္ဘမတ္တာ မဟာသုပ္ပမာဏာ အဏ္ဏာ အဟောသုံ။ သော
ဟိ ယသ္မာ ရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ ဌာနေ လဉ္စ ဂဟေတွာ ကုဋဝိနိစ္ဆယေန ပါကဋ္ဌံ
ဒေါသံ ကရောန္တော သာမိကေ အဿာမိကေ အကာသိ၊ တသ္မာဿ ရဟဿံ
အင်္ဂ^၃ ပါကဋ္ဌံ နိဗ္ဗတ္တံ။ ယသ္မာ ဒဏ္ဍံ ပဋ္ဌပေန္တော ပရေသံ အသယံ ဘာရံ
အာရောပေသိ၊ တသ္မာဿ ရဟဿံ အင်္ဂ^၃ အသယုဘာရော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တံ။
ယသ္မာ ယသ္မိ^၄ ဌာနေ ဌိတေန သမေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တသ္မိ^၄ ဌတွာ ဝိသမော
အဟောသိ၊ တသ္မာဿ ရဟဿင်္ဂေ ဝိသမာ နိသဇ္ဇာဝ အဟောသိတိ။ ။ဒသမံ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သသိသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၂။ ပါရဒါရိကဝတ္ထုသ္မိ^၅ သော သတ္တော ပရဿ ရက္ခိတဂေါပိတံ
သဿာမိကံ ဖဿံ ဖုသန္တော မိဋ္ဌသုခေန ကာမသုခေန စိတ္တံ ရမယိတွာ
ကမ္မသဘာဂတာယ ဂူထဖဿံ ဖုသန္တော ဒုက္ခမနုဘဝိတုံ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တော။ ။
ပဌမံ။

၂-ဂူထခါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၃။ ဒုဋ္ဌမြာဟူဏဝတ္ထု ပါကဋ္ဌမေဝ။ ။ဒုတိယံ။

၃-နိစ္ဆိဂ္ဂိယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၄။ နိစ္ဆိဂ္ဂိယုတ္တုသ္မိ^၆ ယသ္မာ မာတုဂါမော နာမ အတ္တနော ဖဿေ
အနိဿရော၊ သာ စ တံ သာမိကဿ သန္တကံ ဖဿံ ထေနတွာ ပရေသံ
အဘိရတိ^၇ ဥပ္ပါဒေသိ၊ တသ္မာ ကမ္မသဘာဂတာယ သုခသမ္ပဿာ ဝဋ်တွာ^၈
ဒုက္ခသမ္ပဿံ အနုဘဝိတုံ နိစ္ဆိဂ္ဂိယုတ္တံ ဟုတွာ ဥပ္ပန္နာ။ ။တတိယံ။

၁-ဘောဒနဒုက္ခံ (သီ)

၂-ဂါမကုဋကောတိ (သီ၊ သျှာ)

၃-စဝိတွာ (သီ)၊ ဓံသိတွာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ)၊ ဝတ္ထိတွာ (က)

၄-မင်္ဂလိတ္ထိသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၁၅။ မင်္ဂလိတ္ထိဝတ္ထုသို့ မင်္ဂလိန္တိ ဝိရူပံ ဒုဒ္ဒသိကံ ဗိဘန္တံ။ သာ ကိရ ယက္ခဒါသိကမ္ပံ^၁ ကရောန္တိ “ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ဧဝံ ဗလိကဓမ္မေ ကတေ အယံ နာမ တုမှာကံ ဝမိ ဘဝိဿတိ”တိ မဟာဇနဿ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ ဝဉ္ဇနာယ ဂဟေတွာ မဟာဇနံ ဒုဒ္ဓိဋ္ဌိံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာပေသိ၊ တသ္မာ တာယ ကမ္မသဘာဂ- တာယ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနံ ထေနိတတ္တာ ဒုဂန္ဓာ၊ ဒုဒ္ဓဿနဿ ဂါဟိတတ္တာ ဒုဒ္ဓသိကာ ဝိရူပါ ဗိဘန္တော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တာ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဩကိလိနိသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၁၆။ ဩကိလိနိဝတ္ထုသို့ ဥပ္ပက္ခံ ဩကိလိနိံ ဩကိရိနိန္တိ သာ ကိရ အင်္ဂါရစိတကေ နိပန္နာ ဝိပ္ပန္နမာနာ ဝိပရိဝတ္တမာနာ ပစ္စတိ၊ တသ္မာ ဥပ္ပက္ကာစေဝ ဟောတိ ဥဏှေန အဂ္ဂိနာ ပက္ခသရိရာ၊ ဩကိလိနိ စ ကိလိန္ဒသရိရာ၊ မိန္ဒုနိဿာ^၂ သရိရတော ပဋ္ဌရန္တိ၊ ဩကိရိနိ စ အင်္ဂါရသမ္ပရိကိဏှာ။ တဿာ ဟိ ဟေဋ္ဌ- တောပိ ကိံ သုကပုပ္ဖဝဏှာ အင်္ဂါရာ၊ ဥဘယပဿေသုပိ၊ အာကာသတောပိဿာ ဥပရိ ပတန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥပ္ပက္ခံ ဩကိလိနိံ ဩကိရိနိ”န္တိ။ သာ ဣဿာ- ပကတာ သပတ္တိံ^၃ အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟေန ဩကိရိတိ တဿ ကိရ ရညော ဧကာ နာဠကိနိ အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟံ သမိပေ ဌပေတွာ ဂတ္တတော ဥဒကံ ပုဉ္ဇတိ၊ ပါဏိနာ စ သေဒံ ကရေတိ။ ရာဇာပိ တာယ သဒ္ဓိံ ကထဉ္စ ကရေတိ၊ ပရိတုဋ္ဌာကာရဉ္စ ဒဿေတိ။ အဂ္ဂမဟေသီ တံ အသဟမာနာ ဣဿာပကတာ ဟုတွာ အစိရပက္ခန္ဓဿ ရညော တံ အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟံ ဂဟေတွာ တဿာ ဥပရိ အင်္ဂါရေ ဩကိရိ။ သာ တံ ကမ္ပံ ကတွာ တာဒိသံယေဝ ဝိပါကံ ပစ္စနဘဝိတုံ ပေတလောကေ နိဗ္ဗတ္တာ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အသိသကသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၁၇။ စောရဿာတဝတ္ထုသို့ သော ရညော အာဏာယဒိဃရတ္တံ စောရာနံ သိသာနိ ဆိန္ဒိတွာ ပေတလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တော အသိသကံ ကဗန္ဓံ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-ဣက္ခဏိကာကမ္ပံ (သျှာ၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀-ပိဋေ ၈)

၂-သေဒမိန္ဒုနိဿာ (သီ)၊ မိန္ဒုမိန္ဒုနိ ဟိဿာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀-ပိဋေ)

၇-၁၁-ပါပဘိက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၈-၂၂၂။ ဘိက္ခုဝတ္ထုသ္မိံ ပါပဘိက္ခုတိ လာမကဘိက္ခု။ သော ကိရ
လောကဿ သဒ္ဓါဒေယျေ စတ္တာရော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ကာယဝစီဒ္ဓါရေဟိ
အသံယတော^၁ ဘိန္နာဇီဝေါ စိတ္တကေဠိ^၂ ကိဠန္တော ပိစရိ။ တတော ဧကံ
ဗုဒ္ဓန္တရံ နိရယေ ပစ္စိတွာ ပေတလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တော ဘိက္ခုသဒိသေနော
အတ္တဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တိ။ ဘိက္ခုနိသိက္ခမာနာသာမဏေရသာမဏေရိဝတ္ထုသုပိ
အယမေဝ ဝိနိစ္ဆယော။ ။သတ္တမာဒိနိ။

လက္ခဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဩပမ္မသံယုတ္တ

၁-ကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၃။ ဩပမ္မသံယုတ္တဿ ပဌမေ ကုဋံ ဂစ္ဆန္တိတိ ကုဋ်မာ။ ကုဋံ သမော-
သရန္တိတိ ကုဋသမောသရဏာ။ ကုဋသမုပ္ပါတာတိ ကုဋဿ သမုပ္ပါတေန။
အဝိဇ္ဇာသမုပ္ပါတာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇာယ သမုပ္ပါတေန။ အပ္ပမတ္တာတိ
သတိယာ အဝိပ္ပဝါသေ ဌိတာ ဟုတွာ။ ။ပဌမံ။

၂-နခသီခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၄။ ဒုတိယေ မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိတိ ယေ မနုဿလောကတော
စုတာ မနုဿေသု ဇာယန္တိ၊ တေ ဧဝံ အပ္ပကာတိ အဓိပ္ပါယော။ အညတြ
မနုဿေဟိတိ ယေ ပန မနုဿလောကတော စုတာ ဌပေတွာ မနုဿလောကံ
စတုသု အပါယေသု ပစ္စာဇာယန္တိ၊ တေ မဟာပထဝိယံ ပံသု ဝိယ ဗဟုတရာ။
ဣမသ္မိဉ္စ သုတ္တေ ဒေဝါပိ မနုဿေဟေဝ သင်္ဂဟိတာ။ တသ္မာ ယထာ မနုဿေသု
ဇာယန္တာ အပ္ပကာ၊ ဧဝံ ဒေဝေသုပီတိ ဝေဒိတဗျာ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၅။ တတိယေ သုပ္ပဓံသီယာနီတိ သုဝိဟေဌိယာနိ။ ကုမ္ဘတ္တေနကေဟိတိ
ယေ ပရဃရံ ပဝိသိတွာ ဒီပါလောကေန ဩလောကေတွာ ပရဘဏ္ဍံ ဟရိတု-
ကာမာ ဃဇ္ဇေ ဒီပံ ကတွာ ပဝိသန္တိ၊ တေ ကုမ္ဘတ္တေနကာ နာမ၊ တေဟိ
ကုမ္ဘတ္တေနကေဟိ။ သုပ္ပဓံသီယော ဟောတိ အမနုဿေဟိတိ မေတ္တာ-
ဘာဝနာရဟိတံ ပံသုပိသာစကာ ဝိဓံသယန္တိ၊ ပဂေဝ ဥဋ္ဌာရာ အမနုဿာ။
ဘာဝိတာတိ ဝေဓိတာ။ ဗဟုလိကတာတိ ပုနပ္ပုနံ ကတာ။ ယာနိကတာတိ
ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။ ဝတ္ထုကတာတိ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဝတ္ထု ဝိယ ကတာ။
အနုဋ္ဌိတာတိ အဓိဋ္ဌိတာ၊ ပရိစိတာတိ သမန္တတော စိတာ သုဝေဓိတာ။
သုသမာရဒ္ဓါတိ စိတ္တေန သုဋ္ဌ၊ သမာရဒ္ဓါ။ ။တတိယံ။

၄-ဩက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၆။ စတုတ္ထေ ဩက္ခာသတန္တိ မဟာမုခဥက္ခလီနံ သတံ။ ဒါနံ ဒဒေယျာတိ
ပဏီတဘောဇနဘရိတာနံ မဟာဥက္ခလီနံ သတံ ဒါနံ ဒဒေယျ။ “ဥက္ကာသတ”န္တိပိ

၅-သတ္တိသုတ္တံ ဣနာ

၆-ဓနဂဟသုတ္တဝတ္ထိနာ

၅-ကဏ္ဍပွမာဏာ (သိ)

စတ္တာရိ ကဏ္ဍာနိ အာဟရိ။ တဒါ ကိရဿ ကနိဋ္ဌဘာတရော “မယံ ဘာတိက သူရိယေန သဒ္ဓိံ ဇဝိဿာမာ”တိ အာရောစေသုံ။ ဗောဓိသတ္တော အာဟ “သူရိယော သီဃဇဝေါ၊ န သက္ခိဿထ တုမေ တေန သဒ္ဓိံ ဇဝိတု”န္တိ။ တေ ဒုတိယံ တတိယမ္ပိ တထေဝ ဝတ္တာ ဧကဒိဝသံ “ဂစ္ဆာမာ”တိ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတံ အာရဟိတွာ နိသီဒိံသု။ ဗောဓိသတ္တော “ကဟံ မေ ဘာတရော”တိ ပုစ္ဆိတွာ “သူရိယေန သဒ္ဓိံ ဇဝိတုံ ဂတာ”တိ ဝုတ္တေ “ဝိနဿိဿန္တိ တပဿိနော”တိ တေ အနုကမ္မမာနော သယမ္ပိ ဂန္ဓာ တေသံ သန္တိကေ နိသီဒိ။ အထ သူရိယေ ဥဂစ္ဆန္တေ ဒွေပိ ဘာတရော သူရိယေန သဒ္ဓိံယေဝ အာကာသံ ပက္ခန္ဓာ၊ ဗောဓိသတ္တောပိ တေဟိ သဒ္ဓိံယေဝ ပက္ခန္ဓော။ တေသု ဧကဿ အပတ္တေယေဝ အန္တရဘတ္တသမယေ ပက္ခန္ဓရေသု အဂ္ဂိ ဥဋ္ဌဟိ။ သော ဘာတရံ ပက္ခောသိတွာ “န သက္ခောမိ”တိ အာဟ။ တမေနံ ဗောဓိသတ္တော “မာ ဘာယိ”တိ သမဿာသေတွာ ပက္ခပဉ္စရေန ပလိဝေဌေတွာ ဒရထံ ဝိနောဒေတွာ “ဂစ္ဆာ”တိ ပေသေသိ။

ဒုတိယော ယာဝ အန္တရဘတ္တာ ဇဝိတွာ ပက္ခန္ဓရေသု အဂ္ဂိမ္ပိ ဥဋ္ဌဟိတေ တထေဝါဟ။ တမ္ပိ သော တထေဝ ကတွာ “ဂစ္ဆာ”တိ ပေသေသိ။ သယံ ပန ယာဝ မဇ္ဈနိကာ ဇဝိတွာ “ဧတေ ဗာလာတိ မယာပိ ဗာလေန န ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ နိဝတ္တိတွာ “အဒိဋ္ဌသဟာယကံ ဗာရာဏသိရာဇံ ပဿိဿာမိ”တိ ဗာရာဏသိံ အဂမာသိ။ တသ္မိံ နဂရမတ္ထကေ ပရိတ္တမန္တေ ဒွါဒသယောဇနံ နဂရံ ပတ္တကဋ္ဌာဟေန ဩတ္ထဋ္ဌပတ္တော ဝိယ အဟောသိ။ အထ ပရိတ္တမန္တဿ ပရိတ္တမန္တဿ တတ္ထ တတ္ထ ဆိဒ္ဓါနိ ပညာယိံသု။ သယမ္ပိ အနေကဟံသ-သဟဿသဒိသော ပညာယိ။ သော ဝေဂံ ပဋိသံဟရိတွာ ရာဇဂေဟာဘိမုခေါ အဟောသိ။ ရာဇာ ဩလောကေတွာ “အာဂတော ကိရ မေ ပိယသဟာယော ဇဝနဟံသော”တိ ဝါတပါနံ ဝိဝရိတွာ ရတနပီဋ္ဌံ ပညာပေတွာ ဩလော-ကေန္တော အဋ္ဌာသိ။ ဗောဓိသတ္တော ရတနပီဋ္ဌေ နိသီဒိ။

အထဿ ရာဇာ သဟဿပါကေန တေလေန ပက္ခန္ဓရာနိ မက္ခေတွာ မဓုလာဇေ စေဝ မဓုရပါနကဉ္စ အဒါသိ။ တတော နံ ကတပရိဘောဂံ “သမ္မ ကဟံ အဂမာသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေတွာ “အထာဟံ မဟာရာဇ ယာဝ မဇ္ဈနိကာ ဇဝိတွာ ‘နတ္ထိ ဇဝိတေန အတ္ထော’တိ နိဝတ္တော”တိ အာစိက္ခိ။ အထာ ရာဇာ အာဟ “အဟံ သာမိ တုမှာကံ သူရိယေန သဒ္ဓိံ

ဇဝနဝေဂံ ပဿိတုကာမော”တိ။ ဒုက္ကရံ မဟာရာဇေ, န သက္ကာ တယာ ပဿိတုန္တိ။ တေန ဟိ သာမိ သရိက္ခကမတ္တမ္ပိ ဒဿေဟိတိ။ အာမံ မဟာရာဇ ခနဂ္ဂဟေ သန္တိပါတေဟိတိ။ ရာဇော သန္တိပါတေသိ။ ဟံသော တတော စတ္တာရော ဂဟေတွာ နဂရမဇ္ဈေ တောရဏံ ကာရေတွာ အတ္တနော ဂီဝါယ သဏ္ဍံ၂ ပိဋန္တာပေတွာ တောရဏဿ ဥပရိ နိသိဒ္ဓိတွာ “စတ္တာရော ဇနာ? တောရဏံ နိဿာယ စတုဒိသာဘိမုခါ ဧကေကံ ကဏ္ဍံ ခိပန္တူ”တိ ဝတွာ သယံ ပဌမကဏ္ဍေ-
 နေဝ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပတိတွာ တံ ကဏ္ဍံ အဂ္ဂဟေတွာဝ ဒက္ခိဏာဘိမုခံ ဂတကဏ္ဍံ ခနတော ရတနမတ္တာပဂတံ ဂဏှိ။ ဒုတိယံ ဒွိရတနမတ္တာပဂတံ၊ တတိယံ တိရတနမတ္တာပဂတံ၊ စတုတ္ထံ ဘူမိံ အပ္ပတ္တမေဝ ဂဏှိ။ အထ နံ စတ္တာရိ ကဏ္ဍာနိ ဂဟေတွာ တောရဏေ နိသိန္နကာလေယေဝ အဒ္ဓသံသု။ သော ရာဇာနံ အာဟ “ပဿ မဟာရာဇေ, ဧဝံသိသော အမှာကံ ဇဝေါ”တိ။ ဧဝံ ဗောဓိသတ္တေနေဝ ဇဝနဟံသကာလေ တာနိ ကဏ္ဍာနိ အာဟရိတာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ပုရတော ဓာဝန္တိတိ အဂ္ဂတော? ဇဝန္တိ။ န ပနေတာ သဗ္ဗကာလံ ပုရတောဝ ဟောန္တိ၊ ကဒါဏိ ပုရတော, ကဒါဏိ ပစ္ဆတော ဟောန္တိ။ အာကာသဌက-
 ဝိမာနေသု ဟိ ဥယျာနာနိပိ ဟောန္တိ ပေါက္ခရဏိယောဝိ၊ တာ တတ္ထ နဟာယန္တိ၊ ဥဒကကီဠံ ကိဠမာနာ ပစ္ဆတောဝိ ဟောန္တိ၊ ဝေဂေန ပန ဂန္တာ ပုန ပုရတောဝ ဓာဝန္တိ။ အာယုသင်္ခါရာတိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ သန္ဓာယ ပုတ္တံ။ တဉ္စိ တတော သိသတရံ ဒိယတိ။ အရူပဓမ္မာနံ ပန ဘေဒေါ န သက္ကာ ပညာပေတုံ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အာဏိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၉။ သတ္တမေ ဒသာရဟာနန္တိ ဧဝံနာမကာနံ ခတ္တိယာနံ။ တေ ကိရ သတတော ဒသဘာဂံ ဂဏှိံသု၊ တသ္မာ “ဒသာရဟာ”တိ ပညာယိံသု။ အာနကောတိ ဧဝံလဒ္ဓနာမော မုဒိင်္ဂေါ။ ဟိမဝန္တေ ကိရ မဟာကုဠိရဒဟော အဟောသိ။ တတ္ထ မဟန္တော ကုဠိရော ဩတိဏ္ဍောတိဏ္ဍံ ဟတ္ထိံ ခါဒတိ။ အထ ဟတ္ထိံ ဥပဒ္ဓုတာ ဧကံ ကရေဏုံ သက္ကရိံသု “ဣမိဿာ ပုတ္တံ နိဿာယ အမှာကံ သောတ္ထိံ ဘဝိဿတိ”တိ။ သာဝိ မဟေသက္ကံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ တေ တမ္ပိ သက္ကရိံသု။ သော ဝုဒ္ဓိပ္ပတ္တော မာတရံ ပုစ္ဆိ “ကသ္မာ မံ ဧတေ သက္ကရေန္တိ”တိ။ သာ တံ ပဝတ္တိမာစိက္ခိ။ သော “ကိံ မယံ ကုဠိရော ပဟောတိ၊ ဧထ ဂစ္ဆာမာ”တိ

၁-သာဓု (သျှာ)	၂-သဏ္ဍံ (သီ)၊ ကဏ္ဍံ (သျှာ)
၃-ခနဂ္ဂဟာ ဇနာ (သျှာ)	၄-အဂ္ဂတော အဂ္ဂတော (သျှာ)
သံ-၌ ၂-၁၄	

မဟာဟတ္ထိပရိဝါရော တတ္ထ ဂန္ဓာ ပဌမမေဝ ဩတရိ။ ကုဠီရော ဥဒက-
သဒ္ဓေနေဝ အာဂန္ဓာ တံ အဂ္ဂဟေသိ။ မဟန္တော ကုဠီရဿ အဋ္ဌော၊ သော တံ
ဣတော ဝါ ဧတ္တော ဝါ စာလေတုံ အသက္ကောန္တော မုခေ သောဏှံ ပက္ခိပိတွာ
ဝိရဝိ။ ဟတ္ထိနော “ယံ နိဿာယ မယံ ‘သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ’တိ အမညိမှာ၊ သော
ပဌမတရံ ဂဟိတော”တိ တတော တတော ပလာယိံသု။

အထဿ မာတာ အဝိဒူရေ ဌတွာ “မယံ ထလနာဂါ၊ တုမေ ဥဒကနာဂါ
နာမ၊ နာဂေဟိ နာဂေါ န ဝိဟေဌေတဗ္ဗော”တိ ကုဠီရံ ဝိယဝစနေန ဝတွာ ဣမံ
ဂါထမာဟ—

“ယေ ကုဠီရာ သမုဒ္ဓသ္မိံ၊ ဂင်္ဂါယ ယမုနာယ စ။
တေသံ တုံ ဝါရိဇော သေဋ္ဌော၊ မုဇ္ဇ ရောဒန္တိယာ ပဇ”န္တိ။”

မာတုဂါမသဒ္ဓေါ နာမ ပုရိသေ ခေါဘေတွာ တိဌတိ၊ တသ္မာ သော
ဂဟဏံ သိထိလံ အကာသိ။ ဟတ္ထိပေါတော ဝေဂေန ဥဘော ပါဒေ ဥက္ခိပိတွာ
တံ ပိဋ္ဌိယံ အက္ကမိ။ သဟ အက္ကမနာ ပိဋ္ဌိ မတ္တိကဘာဇနံ ဝိယ ဘိဇ္ဇိ။ အထ နံ
ဒန္တေဟိ ဝိဇ္ဈိတွာ ဥက္ခိပိတွာ ထလေ ဆဇ္ဇေတွာ တုဌရဝံ ရဝိ။ အထ နံ ဟတ္ထိ
ဣတော စိတော စ အာဂန္ဓာ မဒ္ဓိံသု။ တဿ ဧကော အဋ္ဌော ပဋိက္ကမိတွာ
ပတိ၊ တံ သက္ကော ဒေဝရာဇော ဂဟေတွာ ဂတော။

ဣတရော ပန အဋ္ဌော ဝါတာတပေန သုက္ခိတွာ ပက္ကလာခါရသဝဏ္ဏော
အဟောသိ၊ သော ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ ဥဒကောသေန ဝုယုန္တော ဒသဘာတိကာနံ
ရာဇုနံ ဥပရိသောတေ ဇာလံ ပဿာရာပေတွာ ဂင်္ဂါယ ကီဋ္ဌန္တာနံ အာဂန္ဓာ
ဇာလေ လဂ္ဂိ။ တေ ကီဋ္ဌာပရိယောသာနေ ဇာလမ္ပိ ဥက္ခိပိယမာနေ တံ ဒိသ္မာ
ပုစ္ဆိံသု “ကိံ ဧတ”န္တိ။ ကုဠီရအဋ္ဌော သာမိတိ။ “န သက္ကာ ဧသ အာဘရ-
ဏတ္ထာယ ဥပနေတုံ၊ ပရိယောနန္ဓာပေတွာ ဘေရိံ ကရိဿာမာ”တိ ပရိယော-
နန္ဓာပေတွာ ပဟရိံသု၊ သဒ္ဓေါ ဒွါဒသယောဇနံ နဂရံ အဝတ္ထရိ။ တတော
အာဟံသု “န သက္ကာ ဣဒံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဝါဒေတုံ၊ ဆဏဒိဝသတ္ထာယ
မင်္ဂလဘေရိ ဟောတူ”တိ မင်္ဂလဘေရိံ အကံသု။ တသ္မိံ ဝါဒိတေ မဟာဇနာ
အနာယိတွာ အပိဋ္ဌန္တိတွာ၊ ဟတ္ထိယာနာဒီနိ အာရုယ သီဃံ သန္နိပတန္တိ။ ဣတိ
မဟာဇနံ ပက္ကောသိတွာ ဝိယ အာနေတိတိ အာနကောတွေဝဿ နာမံ
အဟောသိ။

အညံ အာဏိံ ဩဒဟိံ သူတိ အညံ သုဝဏ္ဏရဇတဘိမယံ အာဏိံ ဃဋ္ဌယိံ သု။
အာဏိသဃံာဋ္ဌောဝ အဝသိသီတိ သုဝဏ္ဏာဒိမယာနံ အာဏိနံ သဃံာဋ္ဌ-
မတ္တမေဝ အဝသေသံ အဟောသိ။ အထဿ ဒွါဒသယောဇနပ္ပမာဏော သဒ္ဓေါ
အန္တောသာလာယမ္ပိ ဒုက္ခေန သုယျိတ္တ။

ဂန္တိရာတိ ပါဠိဝသေန ဂန္တိရာ သလ္လသုတ္တသဒိသာ^၁။ ဂန္တိရတ္တာတိ အတ္တ-
ဝသေန ဂန္တိရာ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တသဒိသာ^၂။ လောကုတ္တရာတိ လောကုတ္တရ-
အတ္တဒီပကာ။ သုညတပ္ပဒိသံယုတ္တာတိ သတ္တသုညတဓမ္မမတ္တမေဝ ပကာသကာ
သံခိတ္တသံယုတ္တသဒိသာ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗန္တိ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ စ
ပရိယာပုဏိတဗ္ဗေ စ။ ကဝိကတာတိ^၃ ကဝိဟိ ကတာ^၄။ ဣတရံ တဿေဝ
ဝေဝစနံ။ ဓိတ္တက္ခရာတိ ဝိစိတြိအက္ခရာ။ ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဗာဟိရ-
ကာတိ သာသနတော ဗဟိဘူတာ။ သာဝကဘာသိတာတိ တေသံ တေသံ
သာဝကေဟိ ဘာသိတာ။ သုဿူသိသန္တိတိ အက္ခရစိတ္တတာယ စေဝ သဝန-
သမ္ပတ္တိယာ စ အတ္တမနာ ဟုတွာ သာမဏေရဒဟရဘိက္ခုမာတုဂါမမဟာဂဟ-
ပတိကာဒယော “ဇေ ဓမ္မကထိကော”တိ သန္တိပတိတွာ သောတုကာမာ
ဘဝိသန္တိ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ တထာဂတဘာသိတာ သုတ္တန္တာ အနုဂ္ဂယမာနာ
အန္တရဓာယန္တိ၊ တသ္မာ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ကလိင်္ဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၀။ အဋ္ဌမေ ကလိင်္ဂရူပဓာနာတိ ကလိင်္ဂရဃဋ္ဌိကံ သီသုပဓာနဉ္စေဝ
ပါဒူပဓာနဉ္စေဝ ကတွာ။ အပ္ပမတ္တာတိ သိပ္ပုဂ္ဂဟဏေ အပ္ပမတ္တာ။ အာတာပိနောတိ
ဥဋ္ဌာနဝိရိယာတာပေန ယုတ္တာ။ ဥပါသနသ္မိန္တိ သိပ္ပါနံ အဘိယောဂေ
အာစရိယာနဉ္စေဝ ပယိရူပါသနေ။ တေ ကိရ တဒါပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ သိပ္ပသာလံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ သိပ္ပံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သဇ္ဈာယာဒီဟိ အဘိယောဂံ ကတွာ မုခံ
ဓောဝိတွာ ယာဂုပါနာယ ဂစ္ဆန္တိ။ ယာဂုံ ပိဝိတွာ ပုန သိပ္ပသာလံ ဂန္တာ သိပ္ပံ
ဂဏှိတွာ သဇ္ဈာယံ ကရေန္တာ ပါတရာသာယ ဂစ္ဆန္တိ။ ကတပါတရာသာ
သမာနာ “မာ ပမာဒေန စိရံ နိဒ္ဒေါက္ကမနံ အဟောသိ”တိ ခဒိရဃဋ္ဌိကာသု
သီသေ စ ပါဒေ စ ဥပဒဟိတွာ ထောကံ နိပဇ္ဇိတွာ ပုန သိပ္ပသာလံ ဂန္တာ သိပ္ပံ
ဂဟေတွာ သဇ္ဈာယန္တိ။ သာယံ သဇ္ဈာယံ ကရေန္တာ စ ဂေဟံ ဂန္တာ
ဘုတ္တသာယမာသာ ပဌမယာမံ သဇ္ဈာယံ ကတွာ သယနကာလေ တထေဝ

၁-သလ္လေသုတ္တသဒိသာ(သီ)

၃-ကဝိတာတိ (အံ ၂-၉၄-ပိဋေ၊ ဋီကာယံ စ။)

၂-မ ၁-၃၆၅-ပိဋေ။

၄-ကထိတာ (က)

ကလိင်္ဂရံ ဥပဓာနံ ကတွာ သယန္တိ။ ဧဝံ တေ အက္ခဏဝေမိနော ဝါလဝေမိနော
စ အဟေသုံ။ ဣဒံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ဩတရန္တိ ဝိဝရံ။ အာရမ္မဏန္တိ ပစ္စယံ။ ပဓာနသ္မိန္တိ ပဓာနဘူမိယံ ဝီရိယံ
ကုရုမာနာ။ ပဌမဗောဓိယံ ကိရ ဘိက္ခု။ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ
ကရေန္တိ။ တေသံ မနသိကရေန္တာနံယေဝ သူရိယော အတ္ထံ ဂစ္ဆတိ။ တေ
နာယိတွာ ပုန စက်မံ ဩတရိတွာ ပဌမယာမံ စက်မန္တိ။ တတော “မာ စိရံ
နိဒ္ဒါယိမှာ”တိ သရီရဒရထဝိနောဒနတ္ထံ နိပဇ္ဇန္တာ ကဋ္ဌခဏှံ ဥပဒဟိတွာ နိပဇ္ဇန္တိ။
တေ ပုန ပစ္စိမယာမေ ဝုဋ္ဌာယ စက်မံ ဩတရန္တိ။ တေ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ။
အယဗ္ဗိ ဒီပေါ တိဏှံ ရာဇုနံ ကာလေ ဧကသဏှိနိဋ္ဌေါသော ဧကပဓာန-
ဘူမိ အဟောသိ။ နာနာမုခေ^၁ ပဟဋ္ဌသဏှိ^၂ ပိလိစ္ဆိကောဋိယံ ဩသရတိ။
ကလျာဏိယံ ပဟဋ္ဌသဏှိ နာဂဒီပေ ဩသရတိ။ “အယံ ဘိက္ခု ပုထုဇ္ဇနော၊
အယံ ပုထုဇ္ဇနော”တိ အင်္ဂုလိ^၃ ပသာရေတွာ ဒဿေတဗ္ဗော အဟောသိ။
ဧကဒိဝသံ သဗ္ဗေ အရဟန္တာဝ အဟေသုံ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ကလိင်္ဂရူ-
ပဓာနာနံ မာရော အာရမ္မဏံ န လဘတိ။ တသ္မာ။ ။ အဋ္ဌမံ။

၉-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၁။ နဝမေ အတိဝေလန္တိ အတိက္ကန္တဝေလံ ကာလံ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏံ
ကာလံ။ ကိမင်္ဂ^၄ ပနာဟန္တိ အဟံ ပန ကိံကာရဏာ န ဥပသင်္ကမိဿာမိ။
ဘိသမုဋ္ဌာလန္တိ ဘိသဇ္ဇေဝ မုဋ္ဌာလဉ္စ။ အဗ္ဗုဟေတွာတိ^၅ ဥဒ္ဓရိတွာ။ ဘိင်္ဂန္တု-
ပါတိ ဟတ္ထိပေါတကာ။ တေ ကိရ အဘိဏှံ ဘိင်္ဂာရသဒ္ဓံ ကရေန္တိ။ တသ္မာ
ဘိင်္ဂန္တုပါတိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ပသန္ဓာကာရံ ကရေန္တိတိ ပသန္ဓေဟိ ကတ္တဗ္ဗာကာရံ
ကရေန္တိ။ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဒေန္တိ။ ဓမ္မံ ဘာသန္တိတိ ဧကံ ဒွေ ဇာတကာနိ
ဝါ သုတ္တန္တေ ဝါ ဥဂ္ဂဏိတွာ အသမ္ဘိန္တေန သရေန^၆ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။ ပသန္ဓာ-
ကာရံ ကရေန္တိတိ တေသံ တာယ ဒေသနာယ ပသန္ဓာ ဂိဟိ ပစ္စယေ ဒေန္တိ။
နေဝ ဝဏ္ဏာယ ဟောတိ န ဗလာယာတိ နေဝ ဂုဏဝဏ္ဏာယ၊ န ဉာဏဗလာယ
ဟောတိ။ ဂုဏဝဏ္ဏေ ပန ပရိဟာယန္တေ သရီရဝဏ္ဏောပိ သရီရဗလမ္ပိ ပရိဟာ-
ယတိ။ တသ္မာ သရီရဿ နေဝ ဝဏ္ဏာယ န ဗလာယ ဟောတိ။ ။ နဝမံ။

၁-ဌာနမုခေန (က)
၃-အတ္တဂ္ဂဟေတွာတိ (သျှာ)

၂-ပဟဋ္ဌဂဏှိ (သီ၊ သျှာ)
၄-သဒ္ဓေန (သျှာ)

၁၀-ဗိဇ္ဇာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၂။ ဒသမေ သန္တိသမလသံကဋီရေတိ ဧတ္ထ သန္တိတိ ဘိန္နသရာနံ သန္တိ^၁၊ သမလောတိ ဂါမတော ဂူထနိက္ခမနမဂ္ဂေါ၊ သံကဋီရန္တိ သင်္ကာရဌာနံ။ မုဒုမုသိန္တိ မုဒုကံ မုသိကံ။ ဝုဋ္ဌာနံ ပညာယတိတိ ဒေသနာ ပညာယတိ။ ။ ဒသမံ။

၁၁-သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ ကောဒသမေ ယေန ယေန ဣစ္ဆတိတိ သော ဇရသိင်္ဂါလော ဣစ္ဆတိစ္ဆိတဌာနေ ဣရိယာပထကပ္ပနေ သိတဝါတူပဝါယနေ စ အန္တရန္တရာ စိတ္တဿာဒမ္ပိ လဘတိတိ ဒေသတိ။ သကျုပ္ပတ္တိယပဋိဉ္ဇောတိ ဣဒံ ဒေဝဒတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ ဧတ္တကမ္ပိ စိတ္တဿာဒံ အနာဂတေ အတ္တဘာဝေ န လဘိဿတိတိ။ ။ကောဒသမံ။

၁၂-ဒုတိယသိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ ဒွါဒသမေ ကတညူတာတိ ကတဇာနံ။ ကတဝေဒိတာတိ ကတ-
ဝိသေသဇာနံ။ တတြိဒံ ဇရသိင်္ဂါလဿ ကတညူတာယ ဝတ္ထု—သတ္တ ကိရ
ဘာတရော ခေတ္တံ ကသန္တိ၊ တေသံ သဗ္ဗကနိဌော ခေတ္တပရိယန္တေ ဌာတော
ဂါဝေါ ရက္ခတိ။ အထေကံ ဇရသိင်္ဂါလံ အဇဂရော ဂဏှိ၊ သော တံ ဒိဿာ
ယဋ္ဌိယာ ပေါထေတွာ ဝိဿဇ္ဇာပေသိ။ အဇဂရော သိင်္ဂါလံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ
တမေဝ ဂဏှိ။ သိင်္ဂါလော စိန္တေသိ “မယံ ဣမိနာ ဇီဝိတံ ဒိန္နံ၊ အဟမ္ပိ ဣမဿ
ဒဿာမီ”တိ ယာဂုဗသဿ ဥပရိ ဌာပိတံ ဝါသိ” မုခေန ခုသိတွာ တဿ
သန္တိကံ အဂမာသိ။ ဣတရေ ဘာတရော^၂ ဒိဿာ “သိင်္ဂါလော ဝါသိ”
ဟရတိ”တိ အနုဗန္ဓိ”သု။ သော တေဟိ ဒိဌဘာဝံ ဥတွာ ဝါသိ” တဿ
သန္တိကေ ဆဇ္ဇေတွာ ပလာယိ။ ဣတရေ အာဂန္ဓာ ကနိဌံ အဇဂရေန ဂဟိတံ
ဒိဿာ ဝါသိယာ အဇဂရံ ဆိန္တိတွာ တံ ဂဟေတွာ အဂမံသု။ ဧဝံ ဇရသိင်္ဂါလေ
သိယာ ယာ ကာမိ ကတညူတာ ကတဝေဒိတာ။ သကျုပ္ပတ္တိယပဋိဉ္ဇောတိ ဣဒမ္ပိ
ဒေဝဒတ္တဿ အာစာရမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ။ ။ဒွါဒသမံ။

ဩပဗ္ဗသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဘိက္ခုသံယုတ္တ

၁-ကောလိတသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၃၅။ ဘိက္ခုသံယုတ္တဿ ပဌမေ အာရုဿောတိ သာဝကာနံ အာလာပေါ။
 ဗုဒ္ဓါ ဟိ ဘဂဝန္တော သာဝကေ အာလပန္တာ “ဘိက္ခဝေ”တိ အာလပန္တိ၊
 သာဝကာ ပန “ဗုဒ္ဓေဟိ သဒိဿာ မာ ဟောမာ”တိ “အာရုဿော”တိ ပဌမံ
 ဝတ္ထာ ပစ္ဆာ “ဘိက္ခဝေ”တိ ဘဏန္တိ။ ဗုဒ္ဓေဟိ စ အာလပိတေ ဘိက္ခုသံဃော
 “ဘန္တေ”တိ ပဋိဝစနံ ဒေတိ၊ သာဝကေဟိ “အာရုဿော”တိ။ အယံ ဝုစ္စတိတိ
 ယသ္မာ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိတက္ကဝိစာရာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ယေသံ နိရောဓာ သဒ္ဓါယတနံ
 အပ္ပဝတ္တိံ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ယဒေတံ ဒုတိယံ ဈာနံ နာမ၊ အယံ ဝုစ္စတိ “အရိယာနံ
 တုဏှိဘာဝေါ”တိ အယမေတ္ထ ယောဇနာ။ “ဓမ္မိ ဝါ ကဏာ အရိယော ဝါ
 တုဏှိဘာဝေါ”တိ ဧတ္ထ ပန ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရောပိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိပိ
 အရိယော တုဏှိဘာဝေါတွေဝ သင်္ခံ ဂတာနိ။

ဝိတက္ကသဟဂတာတိ ဝိတက္ကာရမ္မဏာ။ သညာမနသိကာရာတိ သညာ စ
 မနသိကာရော စ။ သမုဒါစရန္တိတိ ပဝတ္တန္တိ။ ထေရဿ ကိရ ဒုတိယဇ္ဈာနံ န
 ပဂုဏံ။ အထဿ တတော ဝုဠိတဿ ဝိတက္ကဝိစာရာ န သန္တတော၊
 ဥပဋ္ဌဟိံသု။ ဣစ္စဿ ဒုတိယဇ္ဈာနမ္ပိ သညာမနသိကာရာပိ ဟာနဘာဂိယာဝ
 အဟေသုံ၊ တံ ဒဿေန္တော ဝေမာဟ။ သဏ္ဌပေဟိတိ သမ္မာ ဌပေဟိ။
 ကောဒိဘာဝံ ကရောဟိတိ ကေဂ္ဂံ ကရောဟိ။ သမာဒဟာတိ သမ္မာ အာဒဟ
 အာရောပေဟိ။ မဟာဘိညတန္တိ ဆဋ္ဌဘိညတံ။ သတ္တာ ကိရ ဣမိနာ ဥပါယေန
 သတ္တ ဒိဝသေ ထေရဿ ဟာနဘာဂိယံ သမာဓိံ ဝဇေတွာ ထေရံ ဆဋ္ဌဘိညတံ
 ပါပေသိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဥပတိဿသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၃၆။ ဒုတိယေ အတ္ထိ န ခေါ တံ ကိဉ္စိ လောကသ္မိန္တိ ဣဒံ အတိဥဋ္ဌာရမ္ပိ
 သတ္တံ ဝါ သင်္ခါရံ ဝါ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သတ္ထုပိ ခေါတိ ဣဒံ ယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေ-
 ရဿ သတ္ထရိ အဓိမတ္တော ဆန္တော စ ပေမဉ္စ၊ တသ္မာ “ကိံ န ခေါ ဣမဿ
 ထေရဿ သတ္ထု ဝိပရိဏာမေနပိ သောကာဒယော နုပ္ပဇ္ဇေယျ”န္တိ ဇာနနတ္ထံ
 ပုစ္ဆတိ။ ဒီဃရုတ္တန္တိ သူကရခတလေဏဒွါရေ ဒီဃနခပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝေဒနာ-
 ပရိဂ္ဂဟသုတ္တန္တိ ဒေသိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ အတိက္ကန္တကာလံ သန္ဓာယာဟ။

တသ္မိံ ဟိ ဒိဝသေ ထေရဿ ဣမေ ဝဇ္ဇာနုဂတကိလေသာ သမူဟတာတိ။ ။
ဒုတိယံ။

၃-သဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၇။ တတိယေ ဧကဝိဟာရေတိ ဧကသ္မိံ ဂဗ္ဘေ။ တဒါ ကိရ ဗဟူ
အာဂန္တုကာ ဘိက္ခု သန္ဓိပတိံသု။ တသ္မာ ပရိဝေဏဂ္ဂေန ဝါ ဝိဟာရဂ္ဂေန ဝါ
သေနာသနေသု အပါပုဏန္တေသု ခြိန္တံ ထေရာနံ ဧကော ဂဗ္ဘော သမ္ပတ္တော။
တေ ဒိဝါ ပါဠိယေက္ကေသု ဌာနေသု နိသီဒန္တိ၊ ရတ္တိံ ပန နေသံ အန္တရေ
စီဝရသာဏိံ ပဿာရေန္တိ။ တေ အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တပတ္တဌာနေယေဝ
နိသီဒန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧကဝိဟာရေ”တိ။ **ဩဠာရိကေနာ**တိ ဣဒံ ဩဠာ-
ရိကာရမ္မဏတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဒိဗ္ဗသောတဓာတုဝိဟာရေန ဟိ
သော ဝိဟာသိ၊ တေသဉ္စ ရူပါယတနသဒ္ဓါယတနသင်္ခါတံ ဩဠာရိကံ အာရမ္မဏံ။
ဣတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ရူပဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ ဒိဗ္ဗာယ စ သောတဓာတုယာ သဒ္ဓဿ
သုတတ္တာ သော ဝိဟာရော ဩဠာရိကော နာမ ဇာတော။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု**
ဝိသုဇ္ဈိတိ ဘဂဝတော ရူပဒဿနတ္ထာယ ဝိသုဒ္ဓိံ အဟောသိ။ **ဒိဗ္ဗာ စ**
သောတဓာတူတိ သာဝိ ဘဂဝတော သဒ္ဓသုဏနတ္ထံ ဝိသုဇ္ဈိ။ ဘဂဝတောဝိ
ထေရဿ ရူပဒဿနတ္ထဉ္စေဝ သဒ္ဓသုဏနတ္ထဉ္စေ တဒုဘယံ ဝိသုဇ္ဈိ။ တဒါ ကိရ
ထေရော “ကဟံ န ခေါ ဧတရဟိ သတ္တာ ဝိဟရတိ”တိ အာလောကံ ဝဇ္ဇေတွာ
ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ သတ္တာရံ ဇေတဝနေ ဝိဟာရေ ဂန္ဓကုဋိယံ နိသီန္တိ ဒိဿာ တဿ
ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သဒ္ဓံ သုဏိ။ သတ္တာပိ တထေဝ အကာသိ။ ဧဝံ
တေ အညမညံ ပဿိံသု စေဝ, သဒ္ဓဉ္စ အသောသုံ။

အာရဒ္ဓဝီရိယောတိ ပရိပုဏ္ဏဝီရိယော ပဂ္ဂဟိတဝီရိယော။ **ယာဝဒေဝ**
ဥပနိက္ခေပနမတ္တာယာတိ တိယောဇနသဟဿဝိတ္တာရဿ ဟိမဝတော
သန္တိကေ ဌပိတာ သာသပမတ္တာ ပါသာဏသက္ခရာ “ဟိမဝါ န ခေါ မဟာ၊
အယံ န ခေါ ပါသာဏသက္ခရာ”တိ ဧဝံ ယာဝ ဥပနိက္ခေပနမတ္တသေဝ အတ္ထာယ
ဘဝေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရတောပိ ဧသေဝ နယော။ **ကပ္ပန္တိ** အာယုကပ္ပံ။
လောဏသဒ္ဓာယာတိ စက္ကဝါဠမုခဝဋီယာ အာဓာရကံ^၁ ကတွာ မုခဝဋီယာ
ဗြဟ္မလောကံ အာဟစ္စ ဌိတာယ လောဏစာဋီယာတိ ဒေသေတိ။

၁-အဝါရကံ (သျှာ)

ဣမေ ပန ထေရာ ဥပမံ အာဟရန္တာ သရိက္ခကေနေဝ စ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေန စ အာဟရိံသု။ ကထံ? အယံ ဟိ ဣဒ္ဓိ နာမ အစ္စုဂ္ဂတဋ္ဌေန စေဝ ဝိပုလဋ္ဌေန စ ဟိမဝန္တသဒိသာ၊ ပညာ စတုဘူမကဓမ္မေ အနုပဝိသိတွာ ဌိတဋ္ဌေန သဗ္ဗဗျူနေသု အနုပဝိဋ္ဌလောဏရသသဒိသာ။ ဧဝံ တာဝ သရိက္ခကဋ္ဌေန အာဟရိံသု။ သမာဓိလက္ခဏံ ပန မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ဝိဘူတံ ပါကဋ္ဌံ။ ကိဉ္စာပိ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ အဝိဇ္ဇမာနဣဒ္ဓိ နာမ နတ္ထိ၊ ဘဂဝတာ ပန “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ယဒိဒံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော”တိ အယမေဝ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ ဝိပဿနာလက္ခဏံ ပန သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဝိဘူတံ ပါကဋ္ဌံ။ ကိဉ္စာပိ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿာပိ ပညာ အတ္ထိ၊ ဘဂဝတာ ပန “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ မဟာပညာနံ ယဒိဒံ သာရိပုတ္တော”တိ အယမေဝ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ တသ္မာ ယထာ ဧတေ အညမညဿ ဓုရံ န ပါပုဏန္တိ၊ ဧဝံ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေန အာဟရိံသု။ သမာဓိလက္ခဏသ္မိံ ဟိ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော နိပ္ပတ္တိံ ဂတော၊ ဝိပဿနာလက္ခဏေ သာရိပုတ္တတ္ထေရော၊ ဒွိသုပိ ဧတေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။ ။ တတိယံ။

၄-နဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၀။ စတုတ္ထေ အပ္ပေါဿုက္ခောတိ နိရုဿုက္ခော။ သင်္ကသယတိတိ ဝိဟရတိ။ ဝေယျာဝစ္စန္တိ စိဝရေ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ။ အဘိစေတသိကာနန္တိ အဘိစိတ္တံ ဥတ္တမစိတ္တံ နိဿိတာနံ။ နိကာမလာဘိတိ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတက္ခဏေ သမာပဇ္ဇနသမတ္တတာယ နိကာမလာဘိ။ အကိစ္ဆလာဘိတိ ဈာနပါရိပန္နိကေ ၂ သုခေန ဝိက္ခမ္ဘေတွာ သမာပဇ္ဇနသမတ္တတာယ အဒုက္ခလာဘိ။ အကသိရလာဘိတိ ယထာပရိစ္ဆေဒေန ဝုဋ္ဌာနသမတ္တတာယ ဝိပုလလာဘိ၊ ပဂုဏဇ္ဈာနောတိ အတ္ထော။ သီလိလမာရဗ္ဗာတိ သီလိလဝီရိယံ ပဝတ္တေတွာ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-သုဇာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၉။ ပဉ္စမေ အဘိရူပေါတိ အညာနိ ရူပါနိ အတိက္ကန္တရူပေါ။ ဒဿနိယောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗယုက္ခော။ ပါသာဒိကောတိ ဒဿနေန စိတ္တံ ပသာဒေတုံ သမတ္တော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယာတိ ဆဝိဝဏ္ဏသုန္ဓရတာယာ။ ။ ပဉ္စမံ။

၁-အံ ၁-၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဈာနပါရိပန္နိကေ (သိ)၊ ဈာနပါရိပန္နံ (သျှာ)၊ ဈာနပါရိပန္နိကေ (က)

၃-ဝဏ္ဏသုန္ဓရတာယ (သိ၊ သျှာ)

၆-လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၀။ ဆဋ္ဌေ ခုပ္ပဏ္ဏန္တိ ဝိရူပသရီရဝဏ္ဏံ။ ဩကောဋိမကန္တိ ရသံ။ ပရိဘူတ-
 ရူပန္တိ ပမာဏဝသေန ပရိဘူတဇာတိကံ။ တံ ကိရ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ။
 “အာရုသော ဘဒ္ဒိယ အာရုသော ဘဒ္ဒိယာ”တိ တတ္ထ တတ္ထ ပရာမသိတွာ
 နာနပ္ပကာရံ ကိဋ္ဌန္တိ အာကမုန္တိ ပရိကမုန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပရိဘူတရူပ”န္တိ။
 ကသ္မာ ပနေသ ဧဝရူပေါ ဇာတော? အယံ ကိရ အတိတေ ဧကော မဟာရာဇာ
 အဟောသိ၊ တဿ မဟလ္လကော စ မဟလ္လကိတ္ထိယော စ^၁ ပဋိကူလာ ဟောန္တိ။
 သော သစေ မဟလ္လကေ ပဿတိ၊ တေသံ စူဠံ ဌပါပေတွာ ကမ္ဘံ ဗန္ဓာပေတွာ
 ယထာရူပိ ကိဋ္ဌာပေတိ။ မဟလ္လကိတ္ထိယောပိ ဒိသ္မာ တာသမ္ပိ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတံ
 ဝိပ္ပကာရံ ကတွာ ယထာရူပိ ကိဋ္ဌာပေတိ။ တေသံ ပုတ္တမိတာဒိနံ သန္တိကေ
 မဟာသာရဇံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ ပါပကိရိယာ ပထဝိတော ပဋ္ဌာယ ဆဒေဝ-
 လောကေ ဧကကောလာဟလံ အကာသိ^၂။

အထ သက္ကော စိန္တေသိ “အယံ အန္ဓဗာလော မဟာဇနံ ဝိဟေဋ္ဌေတိ၊
 ကရိဿာမိဿ နိဂ္ဂဟ”န္တိ^၃။ သော မဟလ္လကဝါမိယဝဏ္ဏံ ကတွာ ယာနကေ ဧကံ
 တက္ကစာဋိံ အာရောပေတွာ ယာနံ ပေသေန္တော^၄ နဂရံ ပဝိသတိ။ ရာဇာပိ
 ဟတ္ထိံ အာရုယ နဂရတော နိက္ခန္တော တံ ဒိသ္မာ “အယံ မဟလ္လကော
 တက္ကယာနကေန အမှာကံ အဘိမုခေါ အာဂစ္ဆတိ၊ ဝါရေထ ဝါရေထာ”တိ
 အာဟ။ မနုဿာ ဣတော စိတော စ ပက္ခန္ဓန္တာပိ န ပဿန္တိ။ သက္ကော ဟိ
 “ရာဇာဝ မံ ပဿတု၊ မာ အညေ”တိ ဧဝံ အဓိဋ္ဌဟိ။ အထ တေသု
 မနုဿေသု “ကဟံ ဒေဝ ကဟံ ဒေဝါ”တိ ဝဒန္တေသု ဧဝ ရာဇာ သဟ ဟတ္ထိနာ
 ဝန္တော ဝိယ ဓေနယာ ယာနဿ ဟေဋ္ဌာ ပါဝိသိ။ သက္ကော တက္ကစာဋိံ
 ဘိန္တိ။

ရာဇာ သီသတော ပဋ္ဌာယ တက္ကေန ကိလိန္ဒသရီရော အဟောသိ။ သော
 သရီရံ ဥဗ္ဗဇ္ဇာပေတွာ ဥယျာနပေါက္ခရဏိယံ နတွာ အလင်္ကတသရီရော နဂရံ
 ပဝိသန္တော ပုန တံ အဒ္ဓဿ၊ ဒိသ္မာ “အယံ သော အမှေဟိ ဒိဋ္ဌမဟလ္လကော
 ပုန ဒိဿတိ၊ ဝါရေထ ဝါရေထ န”န္တိ အာဟ။ မနုဿာ “ကဟံ ဒေဝ
 ကဟံ ဒေဝါ”တိ ဣတော စိတော စ ဝိဓာဝိံသု။ သော ပဋ္ဌမဝိပ္ပကာရမေဝ
 ပုန ပါပုဏိ။ တသ္မိံ ခဏေ သက္ကော ဂေါဏေ စ ယာနဉ္စ အန္တရဓာပေတွာ

၁-ကာဏကုဋ္ဌိနော စ (သျှာ)	၂-အဟောသိ (သျှာ)
၃-နိဂ္ဂဟနန္တိ (သျှာ)	၄-ပါဇေန္တော (သိ)

အာကာသေ ဌတော အာဟ “အန္ဓဗာလ တံ မယိ ‘တက္ကဝါဏီဇကော ဧသော’တိ သညံ ကရောသိ၊ သက္ကောဟံ ဒေဝရာဇာ၊ ‘တဝေတံ ပါပကိရိယံ နိဝါရေဿာ-မီ’တိ အာဂတော၊ မာ ပုန ဧဝရူပံ အကာသီ”တိ သန္တဇ္ဇေတွာ အဂမာသိ။ ဣမိနာ ကမ္မေန သော ဒုဗ္ဗဏ္ဏော အဟောသိ။

ဝိပဿီသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ပနေသ စိတ္တပတ္တကောကိလော နာမ ဟုတွာ ခေမေ မိဂဒါယေ ဝသန္တော ဧကဒိဝသံ ဟိမဝန္တံ ဂန္ဓာ မရုရံ အဗ္ဗဗလံ တုဏ္ဏေန ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆန္တော ဘိက္ခုသံဃပရိဝါရံ သတ္တာရံ ဒိသ္မာ စိန္တေသိ “အဟံ အညေသု ဒိဝသေသု ရိတ္တကော တထာဂတံ ပဿာမိ၊ အဇ္ဇ ပန မေ ဣမံ အဗ္ဗပက္ကံ အတ္ထိ၊ ဒသဗလဿ တံ ဒဿာမီ”တိ ဩတရိတွာ အာကာသေ စရတိ။ သတ္တာ တဿ စိတ္တံ ဥတွာ ဥပဋ္ဌာကံ ဩလောကေသိ။ သော ပတ္တံ နိဟရိတွာ ဒသဗလံ ဝဋ္ဋိတွာ သတ္ထု ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ ကောကိလော ဒသဗလဿ ပတ္ထေ အဗ္ဗပက္ကံ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ သတ္တာ တတ္ထေဝ နိသီဒိတွာ တံ ပရိဘုဉ္ဇိ။ ကောကိလော ပသန္တစိတ္တော ပုနပ္ပုနံ ဒသဗလဿ ဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ ဒသဗလံ ဝဋ္ဋိတွာ အတ္တနော ကုလာဝကံ ဂန္ဓာ သတ္တာဟံ ပီတိသုခေနေဝ ဝီတိနာမေသိ။ ဣမိနာ ကမ္မေန သရော မရုရော အဟောသိ။

ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ ပန စေတိယေ အာရဒ္ဓေ “ကိံပမာဏံ ကရောမ၊ သတ္တယောဇနပ္ပမာဏံ။ အတိမဟန္တံ ဧတံ၊ ဆယောဇနပ္ပမာဏံ ကရောမ။ ဣဒမ္ပိ အတိမဟန္တံ၊ ပဉ္စယောဇနံ ကရောမ၊ စတုယောဇနံ၊ တိယောဇနံ၊ ဒွိယောဇနံ”န္တိ။ အယံ တဒါ ဇေဋ္ဌကဝေဒကိ ဟုတွာ “ဧဝံ ဘော အနာဂတေ သုခပဋိဇဉ်တံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတွာ ရဇ္ဇံ အာဒါယ ပရိက္ခိပန္တော ဂါဝုတမတ္တကေ ဌတွာ “ဧကေကံ မုခံ ဂါဝုတံ ဟောတု၊ စေတိယံ ယောဇနာ-ဝဋ္ဋံ ယောဇနဗျေဓံ ဘဝိဿတိ”တိ အာဟ။ တေ တဿ ဝစနေ အဋ္ဌံသု။ စေတိယံ သတ္တဒိဝသသတ္တမာသာမိကေဟိ သတ္တဟိ သံဝစ္ဆရေဟိ နိဋ္ဌိတံ။ ဣတိ အပ္ပမာဏဿ မုဒ္ဒဿ ပမာဏံ အကာသီတိ။ တေန ကမ္မေန ဩကောဋိမကော ဇာတော။

ဟတ္ထယော ပသဒါ ဖိဂါတိ ဟတ္ထိနော စ ပသဒမိဂါ စ။ နတ္ထိ ကာယသ္မိံ^၁ တုလျတတိ ကာယသ္မိံ^၂ ပမာဏံ နာမ နတ္ထိ၊ အကာရဏံ ကာယပမာဏန္တိ အတ္ထော။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဝိသာခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၁။ သတ္တမေ ပေါရိယာ ဝါစာယာတိ ပုရဝါသိနံ နဂရမနုဿံနံ ဝါစာသဒိသာယ အပရိဟိနက္ခရပဒါယ မရဝါစာယ။ ဝိသန္ဓာယာတိ အသန္နိဒ္ဓါယ^၁ အပလိဗုဒ္ဓါယ၊ ပိတ္တသေမေဟိ အနုပဟတာယာတိ အတ္ထော။ အနေလဂလာယာတိ ယထာ ဒန္ဓမနုဿာ မုခေန ခေဋ္ဌံ ဂဠုန္နေန ဝါစံ ဘာသန္တိ၊ န ဧဝရူပါယ၊ အထ ခေါ နိဒ္ဓေါသာယ ဝိသဒဝါစာယ။ ပရိယာ-ပန္နာယာတိ စတုသစ္စပရိယာပန္နာယ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အမုဉ္ဇိတွာ ပဝတ္တာယ။ အနိဿိတာယာတိ ဝဇ္ဇနိဿိတံ ကတွာ အကထိတာယ။ ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံ ဓဇောတိ နဝဝိဓလောကုတ္တရဓမ္မော ဣသိနံ ဓဇော နာမာတိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၂။ အဋ္ဌမေ အာကောဋိတပစ္စာကောဋိတာနီတိ ကေသ္မိံ ပဿေ ပါဏိနာ ဝါ မုဂ္ဂရေန ဝါ အာကောဋုနေန အာကောဋိတာနိ၊ ပရိဝတ္ထေတွာ အာကောဋုနေန ပစ္စာကောဋိတာနိ။ အဇ္ဈေတွာတိ အဇ္ဈနေန ပူရေတွာ။ အန္တိပတ္တန္တိ ဝိပ္ပသန္တဝဏ္ဏံ မတ္တိကာပတ္တံ။ ကသ္မာ ပန ထေရော ဧဝမကာသိတိ။ သတ္ထု အဇ္ဈာသယဇာနနတ္ထံ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “သစေ သတ္ထာ ‘သောဘတိ ဝတ မေ အယံ ကနိဋ္ဌဘာတိကော’တိ ဝက္ခတိ၊ ယာဝဇီဝံ ဣမိနာ-ဝါကာရေန စရိဿာမိ။ သစေ ဧတ္ထ ဒေါသံ ဒဿတိ^၂၊ ဣမံ အာကာရံ ပဟာယ သင်္ကာရစောဋ္ဌံ ဂဟေတွာ စီဝရံ ကတွာ ဓာရေန္တော ပရိယန္တ-သေနာသနေ ဝသန္တော စရိဿံမိ”တိ။ အဿသီတိ ဘဝိဿသိ။

အညာတုဇ္ဈေနာတိ အဘိလက္ခိတေသု ဣဿရဇနဂေဟေသု ကဋုကဘဏ္ဍ-သမ္ဘာရံ သုဂန္ဓံ ဘောဇနံ ပရိယေသန္တဿ ဥဇ္ဈော ဉ္ဇတုဇ္ဈော နာမ။ ဃရပဋိပါဋိယာ ပန ဒွါရေ ဌိတေန လဒ္ဓံ မိဿကဘောဇနံ အညာတုဇ္ဈော နာမ။ အယမိမ အဓိပ္ပေတော။ ကာမေသု အနုပေက္ခိနန္တိ ဝတ္ထုကာမကိလေသ-ကာမေသု နိရပေက္ခံ။ အာရညိကော စာတိအာဒိ သဗ္ဗံ သမာဒါနဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ ကာမေသု စ အနုပေက္ခောတိ ဣဒံ သုတ္တံ ဒေဝလောကေ အတ္ထရာယော ဒဿေတွာ အာဂတေန အပရဘာဂေ ကထိတံ။ ဣမဿ ကထိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ထေရော ဃဇ္ဈေန္တော ဝါယမန္တော ကတိပါဟေနေဝ အရဟတ္ထေ ပတိဋ္ဌာယ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျော ဇာတော။ ။အဋ္ဌမံ။

၁-အဝိသဒ္ဓိတာယ (သျှာ)၊ အသန္နိဋ္ဌာယ (က) ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၂၅၂-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ဒဿေတိ (သိ)၊ ဒိဿတိ (သျှာ၊ က)

ဝါစာသန္တိတောဒကေနာတိ^၁ ဝစနပတောဒေန။ သဗ္ဗန္တရိမကံသူတိ
 သဗ္ဗန္တရိတံ နိရန္တရံ ဖုဋ္ဌံ အကံသု၊ ဥပရိ^၂ ဝိဇ္ဈိံသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဝတ္ထာတိ
 ပရေ ယဒိစ္ဆကံ ဝဒတိယေဝ။ နော စ ဝစနက္ခမောတိ ပရေသံ ဝစနံ ခမိတုံ န
 သက္ကောတိ။ ဣဒါနိ တာဝ တံ ဣမိနာ ကောပေန ဣမိနာ^၃ ဝုတ္တဝါစာသန္တိတော-
 ဒကေန ဝိဒ္ဓေါ၊ အတိတေ ပန ရဋ္ဌတော စ ပဗ္ဗာဇိတောတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ
 “ကတရသ္မိံ ကာလေ ဘဂဝါ”တိ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ယာစိံသု။

သတ္တာ အာဟ—အတိတေ ဗာရာဏသီယံ ဗာရာဏသီရာဇာ ရဇ္ဇံ
 ကာရေသိ။ အထေကော ဇာတိမာ၊ ဧကော မာတင်္ဂါတိ ဒွေ ဣသယော
 ဗာရာဏသီ^၄ အဂမံသု။ တေသု ဇာတိမာ ပုရေတရံ ဂန္ဓာ ကုမ္ဘကာရ-
 သာလာယံ နိသီဒိ။ မာတင်္ဂါ တာပသော ပစ္ဆာ ဂန္ဓာ တတ္ထ ဩကာသံ ယာစိ
 ကုမ္ဘကာရေ “အတ္ထေတ္ထ ပဌမတရံ ပဝိဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇိတော၊ တံ ပုစ္ဆာ”တိ အာဟ။
 သော အတ္တနော ပရိက္ခာရံ ဂဟေတွာ သာလာယ ခွါရမူလေ ဌတွာ “အမှာကမ္ပိ
 အာစရိယ ဧကရတ္တိဝါသာယ ဩကာသံ ဒေထာ”တိ အာဟ။ ပဝိသ ဘောတိ။
 ပဝိသိတွာ နိသိန္တံ “ဘော ကိံ ဂေါတ္ထောသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ စဏ္ဍာလဂေါတ္ထောမှိတိ။
 န သက္ကာ တယာ သဒ္ဓိံ ဧကဋ္ဌာနေ နိသီဒိတုံ၊ ဧကမန္တံ ဂစ္ဆာတိ။ သော စ
 တတ္ထေဝ တိဏသန္တာရကံ^၅ ပတ္ထရိတွာ နိပဇ္ဇိ၊ ဇာတိမာ ခွါရံ နိဿာယ နိပဇ္ဇိ။
 ဣတရေ ပဿာဝတ္ထာယ နိက္ခမန္တော တံ ဥရသ္မိံ အက္ကမိ။ “ကော ဧသော”တိ
 စ ဝုတ္တေ “အဟံ အာစရိယာ”တိ အာဟ။ ရေ စဏ္ဍာလ၊ ကိံ အညတော မဂ္ဂံ
 န ပဿသိ၊ အထ မေ အာဂန္ဓာ အက္ကမသိတိ။ အာစရိယ အဒိသ္မာ မေ
 အက္ကန္တောသိ၊ ခမာ မယုန္တိ။ သော မဟာပုရိသေ ဗဟိ နိက္ခန္တေ စိန္တေသိ “အယံ
 ပစ္စာဂစ္ဆန္တောပိ ဣတောဝ အာဂမိဿတိ”တိ ပရိဝတ္တေတွာ နိပဇ္ဇိ။ မဟာ-
 ပုရိသောပိ “အာစရိယော ဣတော သီသံ ကတွာ နိပန္နော၊ ပါဒသမိပေန
 ဂမိဿာမိ”တိ ပဝိသန္တော ပုန ဥရသ္မိံယေဝ အက္ကမိ။ “ကော ဧသော”တိ စ
 ဝုတ္တေ “အဟံ အာစရိယာ”တိ အာဟ။ “ပဌမံ တာဝ တေ အဇာနန္တေန
 ကတံ၊ ဣဒါနိ မံ ဃဋ္ဌေန္တောဝ အကာသိ၊ သူရိယေ တေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ သတ္တဓာ
 မုဒ္ဒါ ဖလတူ”တိ သပိ။ မဟာပုရိသော ကိဉ္စိ အဝတွာ ပုရေအရုဏေယေဝ
 သူရိယံ ဂဏှိ၊ နာဿ ဥဂ္ဂန္တံ အဒါသိ။ မနုဿာ စ ဟတ္ထိအဿာဒယော စ
 ပဗုဇ္ဈိံသု။

၁-ဝါစာယ သန္တိတောဒကေနာတိ (သျှာ၊ က၊ ဋီကာယံ စ) ဒီ-ဋ္ဌ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၂-ဥပရိ ဥပရိ (သိ) ၃-ဣတိ တံ ဣမိနာ ကောပေန ဣမ (သိ)
 ၄-တိဏသန္တာရကံ (သိ၊ သျှာ) ၅-အက္ကန္တော၊ ခမထ (သိ)၊ အက္ကမတော ခမသိ (သျှာ)

မနုဿာ ရာဇကုလံ ဂန္ဓာ “ဒေဝ သကလနဂရေ အပ္ပဗုဒ္ဓေါ နာမ နတ္ထိ၊ န စ အရဏုဂ္ဂံ ပညာယတိ၊ ကိံ န ခေါ ဧတ”န္တိ။ တေန ဟိ နဂရံ ပရိဝိမံသထာတိ။ တေ ပရိဝိမံသန္တာ ကုမ္ဘကာရသာလာယံ ဒွေ တာပသေ ဒိသ္မာ “ဣမေသံ ဧတံ ကမ္မံ ဘဝိဿတိ”တိ ဂန္ဓာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရညာ စ “ပုစ္ဆထ နေ”တိ ဝုတ္တာ အာဂန္ဓာ ဇာတိမန္တံ ပုစ္ဆိံသု “တုမေဟိ အန္ဓကာရံ ကတ”န္တိ။ န မယာ ကတံ၊ ဧသ ပန ကုဋုဇဋိလော ဆဝေါ အနန္တမာယော၊ တံ ပုစ္ဆထာတိ။ တေ အာဂန္ဓာ မဟာပုရိသံ ပုစ္ဆိံသု “တုမေဟိ ဘန္ဓေ အန္ဓကာရံ ကတ”န္တိ။ အာမ အယံ အာစရိယော မံ အဘိသပိ၊ တသ္မာ မယာ ကတန္တိ။ တေ ဂန္ဓာ ရညော အာရောစေသုံ။ ရာဇာပိ အာဂန္ဓာ မဟာပုရိသံ “တုမေဟိ ကတံ ဘန္ဓေ”တိ ပုစ္ဆိ။ အာမ မဟာရာဇာတိ။ ကသ္မာ ဘန္ဓေတိ။ ဣမိနာ အဘိသပိတောမိ၊ သစေ မံ ဧသော ခမာပေဿတိ၊ သူရိယံ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိတိ။ ရာဇာ “ခမာပေထ ဘန္ဓေ ဧတ”န္တိ အာဟ။ ဣတရော “မာဒိသော ဇာတိမာ ကိံ ဧဝရူပံ စဏ္ဍာလံ ခမာပေဿတိ၊ န ခမာပေမိ”တိ။

အထ နံ မနုဿာ “န ကိံ တံ အတ္တနော ရုစိယာ ခမာပေဿသိ”တိ ဝတ္တာ ဟတ္ထေသု စ ပါဒေသု စ ဂဟေတွာ ပါဒမူလေ နိပဇ္ဇာပေတွာ “ခမာပေ-ဟိ”တိ အာဟံသု။ သော နိဿဒ္ဓေါ နိပဇ္ဇိ။ ပုနပိ နံ “ခမာပေဟိ”တိ အာဟံသု။ တတော “ခမ မယံ အာစရိယာ”တိ အာဟ။ မဟာပုရိသော “အဟံ တာဝတုယံ ခမိတွာ သူရိယံ ဝိဿဇ္ဇေဿာမိ၊ သူရိယေ ပန ဥဂ္ဂတေ တဝ သီသံ သတ္တဓာ ဖလိဿတိ”တိ ဝတ္တာ “ဣမဿ သီသပ္ပမာဏံ မတ္တိကာပိဏ္ဍံ မတ္တကေ ဌပေတွာ ဧတံ နဒိယာ ဂလပ္ပမာဏေ ဥဒကေ ဌပေထာ”တိ အာဟ။ မနုဿာ တထာ အကံသု။ ဧတ္တာဝတာ သရဋ္ဌကံ ရာဇဗလံ သန္ဓိပတိ။ မဟာပုရိသော သူရိယံ မုဇ္ဈိ။ သူရိယရသ္မိ အာဂန္ဓာ မတ္တိကာပိဏ္ဍံ ပဟရိ၊ သော သတ္တဓာ ဘိဇ္ဇိ။ တာဝဒေဝ သော နိမုဇ္ဇိတွာ ဧကေန တိတ္ထေန ဥတ္တရိတွာ ပလာယိ။ သတ္တာ ဣမံ ဝတ္ထု အာဟရိတွာ “ဣဒါနိ တာဝ တံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ပရိဘာသံ လဘသိ၊ ပုဗ္ဗေပိ ဣမံ ကောဓံ နိဿာယ ရဋ္ဌတော ပဗ္ဗာဇိတော”တိ အနုသန္တိံ ဃဋေတွာ အထ နံ ဩဝဒန္တော န ခေါ ဧတ တံ တိဿ ပတိရူပန္တိအာဒိမာဟ။ ။နဝမံ။

၁၀-ထေရနာမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၄။ ဒသမေ ဝဏ္ဏဝါဒီတိ အာနိသံသဝါဒီ။ ယံ အတိတံ တံ ပဟိနန္တိ အတိတေ ခန္ဓပဉ္စကေ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန တံ ပဟိနံ နာမ ဟောတိ။ အနာ-ဂမန္တိ အနာဂတမ္ပိ ခန္ဓပဉ္စကံ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပဋိနိဿဂ္ဂေန ပဋိနိဿဋ္ဌံ နာမ

ဟောတိ။ သဗ္ဗဘိဘူန္တိ သဗ္ဗာ ခန္ဓာယတနဓာတုယော စ တယော ဘဝေ စ အဘိဘဝိတွာ ဌိတံ။ သဗ္ဗဝိဒုန္တိ တံ ဂုတ္တပ္ပကာရံ သဗ္ဗံ ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကတ္တာ ဌိတံ။ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသုတိ တေသေဝ ဓမ္မေသု တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေဟိ အနုပလိတ္တံ။ သဗ္ဗဉ္စဟန္တိ တဒေဝ သဗ္ဗံ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန ဇဟိတွာ ဌိတံ။ တဏှက္ခယေ ဝိမုတ္တန္တိ တဏှက္ခယသင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ တဒါရမ္မဏာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တံ။ ။ဒသမံ။

၁၁-မဟာကပ္ပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၅။ ကောဒသမေ မဟာကပ္ပိနောတိ ဧဝံနာမကော အဘိညာ-
ဗလပ္ပတ္တော အသီတိမဟာသာဝကာနံ အဗ္ဘန္တရော မဟာထေရော။ သော ကိရ
ဂိဟိကာလေ ကုက္ကုဋ္ဌဝတီနဂရေ တိယောဇနသတိကံ ရဇ္ဇံ အကာသိ။
ပစ္ဆိမဘဝိကတ္တာ ပန တထာရူပံ သာသနံ သောတုံ ဩဟိတံသောတော^၁
ဝိစရတိ။ အထေကဒိဝသံ အမစ္စသဟဿပရိဂုတော ဥယျာနကီဋ္ဌိကံ အဂမာသိ။
တဒါ စ မဇ္ဈိမဒေသတော ဇဗ္ဗဝါဏီဇာ တံ နဂရံ ဂန္ဓာ ဘဏ္ဍံ ပဋိသာမေတွာ
“ရာဇာနံ ပဿိဿာမာ”တိ ပဏ္ဏာကာရဟတ္ထာ ရာဇကုလဒ္ဓါရံ ဂန္ဓာ “ရာဇာ
ဥယျာနံ ဂတော”တိ သုတွာ ဥယျာနံ ဂန္ဓာ ဒွါရေ ဌိတာ ပဋိဟာရဿ
အာရောစယိံသု။ အထ ရညော နိဝေဒိတေ ရာဇာ ပက္ခောသာပေတွာ နိယျာ-
တိတပဏ္ဏာကာရေ ဝန္တိတွာ ဌိတေ “တာတာ ကုတော အာဂတတ္ထာ”တိ ပုစ္ဆိ။
သာဝတ္ထိတော ဒေဝါတိ။ ကမ္မိ ဝေါ ရဋ္ဌံ သုဘိက္ခံ၊ ဓမ္မိကော ရာဇာတိ။ အာမ
ဒေဝါတိ။ အတ္ထိ ပန တုမှာကံ ဒေသေ ကိဉ္စိ သာသနန္တိ။ အတ္ထိ ဒေဝ၊ န ပန
သက္ကာ ဥစ္ဆိဋ္ဌမုခေဟိ ကထေတုန္တိ။ ရာဇာ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရေန ဥဒကံ ဒါပေသိ။
တေ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ဒသဗလာဘိမုခါ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏိတွာ “ဒေဝ အမှာကံ
ဒေသေ ဗုဒ္ဓရတနံ နာမ ဥပ္ပန္န”န္တိ အာဟံသု။ ရညော “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝစနေ
သုတမတ္တေ သကလသရီရံ ဖရမာနာ ဝီတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ တတော “ဗုဒ္ဓေါတိ တာတာ
ဝဒထာ”တိ အာဟ။ ဗုဒ္ဓေါတိ ဒေဝ ဝဒါမာတိ။ ဧဝံ တိက္ခတ္ထု ဝဒါပေတွာ
“ဗုဒ္ဓေါတိ ပဒံ အပရိမာဏံ၊ နာဿ သက္ကာ ပရိမာဏံ ကာတု”န္တိ တသ္မိံယေဝ
ပသန္ဓော သတသဟဿံ ဒတွာ ပုန “အညံ ကိံ သာသန”န္တိ ပုစ္ဆိ။ ဒေဝ ဓမ္မ-
ရတနံ နာမ ဥပ္ပန္နန္တိ။ တမ္မိ သုတွာ တထေဝ တိက္ခတ္ထု ပဋိညံ ဂဟေတွာ
အပရမ္မိ သတသဟဿံ ဒတွာ ပုန “အညံ ကိံ သာသန”န္တိ ပုစ္ဆိ။ သံဃရတနံ
ဒေဝ ဥပ္ပန္နန္တိ။ တမ္မိ သုတွာ တထေဝ တိက္ခတ္ထု ပဋိညံ ဂဟေတွာ အပရမ္မိ

၁-ဩဟိတသောတောဝ (သျှာ)

သတသဟဿံ ဒတွာ ဒိန္နဘာဝံ ပဏ္ဏေ လိမိတွာ “တာတာ ဒေဝိယာ သန္တိကံ ဂစ္ဆထာ”တိ ပေသေသိ။ တေသု ဂတေသု အမစ္စေ ပုစ္ဆိ “တာတာ ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နော၊ တုမေ ကိံ ကရိဿထာ”တိ။ ဒေဝ တုမေ ကိံ ကတ္တုကာမာတိ။ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမီတိ။ မယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမာတိ။ တေ သဗ္ဗေပိ ဃရံ ဝါ ကုဋုမ္ပံ ဝါ အနုပလောကေတွာ ယေ အဿေ အာရယှ ဂတာ၊ တေဟေဝ နိက္ခမိံသု။

ဝါဏီဇာ အနောဇာဒေဝိယာ သန္တိကံ ဂန္တာ ပဏ္ဏံ ဒသေသသုံ။ သာ ဝါစေတွာ “ရညာ တုမှာကံ ဗဟူ ကဟာပဏာ ဒိန္နာ၊ ကိံ တုမေဟိ ကတံ တာတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဝိယသာသနံ ဒေဝိ အာနိတန္တိ။ အမှေပိ သက္ကာ တာတာ သုဏာပေတုန္တိ။ သက္ကာ ဒေဝိ၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌမုခေဟိ ပန ဝတ္ထု န သက္ကာတိ။ သာ သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရေန ဥဒကံ ဒါပေသိ။ တေ မုခံ ဝိက္ခာလေတွာ ရညော အာရောစိတနယေနေဝ အာရောစေသုံ။ သာပိ သုတွာ ဥပ္ပန္နပါမောဇ္ဇာ တေနေန နယေန ဧကေကသ္မိံ ပဒေ တိက္ခတ္ထု ပဋိညံ ဂဟေတွာ ပဋိညာဂဏနာယ တိဏိ တိဏိ ကတွာ နဝသတသဟဿာနိ အဒါသိ။ ဝါဏီဇာ သဗ္ဗာနိပိ ဒွါဒသသတသဟဿာနိ လဘိံသု။ အထ နေ “ရာဇာ ကဟံ တာတာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ပဗ္ဗဇိဿာမီတိ နိက္ခန္တော ဒေဝိတိ။ “တေန ဟိ တာတာ တုမေ ဂစ္ဆထာ”တိ တေ ဥယျောဇေတွာ ရညာ သဒ္ဓိံ ဂတာနံ အမစ္စာနံ မာတုဂါမေ ပက္ခောသာပေတွာ “တုမေ အတ္တနော သာမိကာနံ ဂတဋ္ဌာနံ ဇာနာထ အဗ္ဗာ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဇာနာမ အယျေ၊ ရညာ သဒ္ဓိံ ဥယျာနကိဋ္ဌိကံ ဂတာတိ။ အာမ ဂတာ၊ တတ္ထ ပန ဂန္တာ “ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပန္နော၊ ဓမ္မော ဥပ္ပန္နော၊ သံဃော ဥပ္ပန္နော”တိ သုတွာ “ဒသဗလဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိဿာမာ”တိ ဂတာ၊ တုမေ ကိံ ကရိဿထာတိ။ တုမေ ပန အယျေ ကိံ ကတ္တုကာမာတိ။ အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ န တေဟိ ဝန္တဝမနံ ဇိဝ္ဋဂ္ဂေ ဌပေယျန္တိ။ “ယဒိ ဧဝံ မယမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမာ”တိ သဗ္ဗာ ရထေ ယောဇာပေတွာ နိက္ခမိံသု။

ရာဇာပိ အမစ္စသဟဿေန သဒ္ဓိံ ဂင်္ဂါယ တိရံ ပါပုဏိ။ တသ္မိဉ္စ သမယေ ဂင်္ဂါ ပူရာ ဟောတိ။ အထ နံ ဒိသ္မာ “အယံ ဂင်္ဂါ ပူရာ စဏ္ဍမစ္ဆာကိဏ္ဏာ၊ အမှေဟိ သဒ္ဓိံ အာဂတာ ဒါသာ ဝါ မနုဿာ ဝါ နတ္ထိ၊ ယေ နော နာဝံ ဝါ ဥဋ္ဌုမ္ပံ ဝါ ကတွာ ဒဒေယျု၊ ဧတဿ ပန သတ္ထု ဂုဏာ နာမ ဟေဋ္ဌာ အဝိစိတော ဥပရိ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ ပတ္တဋ္ဌာ၊ သစေ ဧသ သတ္ထာ သဗ္ဗာသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ ဣမေသံ အဿာနံ ခုရပိဋ္ဌာနိ မာ တေမေန္တူ”တိ ဥဒကပိဋ္ဌေန အဿေ

ပက္ခန္ဓာပေသုံ။ ဧကအဿဿာပိ ခုရပိဋ္ဌမတ္တံ^၁ န တေမိ၊ ရာဇမဂ္ဂေန ဂစ္ဆန္တာ
 ဝိယ ပရတီရံ ပတွာ ပုရတော အညံ မဟာနဒိံ ပါပုဏိံသု။ တတ္ထ အညာ
 သစ္စကိရိယာ နတ္ထိ၊ တာယ ဧဝ သစ္စကိရိယာယ တမ္ပိ အဗုယောဇနဝိတ္တာရံ
 နဒိံ အတိက္ကမိံသု။ အထ တတိယံ စန္ဒဘာဂံ နာမ မဟာနဒိံ ပတွာ တမ္ပိ
 တာယ ဧဝ သစ္စကိရိယာယ အတိက္ကမိံသု။

သတ္ထာပိ တံဒိဝသံ ပစ္စုသသမယေ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ
 လောကံ ဩလောကေန္တော “အဇ္ဇ မဟာကပ္ပိနော တိယောဇနသတိကံ ရဇ္ဇံ
 ပဟာယ အမစ္စသဟဿပရိဝါရော မမ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတုံ အာဂစ္ဆတိ”တိ
 ဒိသ္မာ “မယာ တေသံ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကာတုံ ယုတ္တ”န္တိ ပါတောဝ သရိရပဋိဇ္ဇေနံ
 ကတွာ ဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ
 ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော သယမေဝ ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ
 စန္ဒဘာဂါယ နဒိယာ တီရေ တေသံ ဥတ္တရဏတိတ္ထဿ^၂ အဘိမုခေ ဌာနေ
 မဟာနိဂြောဓရက္ခော အတ္ထိ၊ တတ္ထ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတွာ ပရိမုခံ သတိံ^၃
 ဥပဋ္ဌပေတွာ ဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တေ တေန တိတ္ထေန ဥတ္တရန္တာ
 စ ဆဗ္ဗဏ္ဏဗုဒ္ဓရသ္မိယော ဣတော စိတော စ ဝိဓာဝန္တိယော ဩလောကေန္တော
 ဒသဗလဿ ပုဏ္ဏစန္ဒသဿိရိကံ^၄ မုခံ ဒိသ္မာ “ယံ သတ္ထာရံ ဥဒ္ဓိဿ မယံ ပဗ္ဗဇိတာ၊
 အဒ္ဓါ သော ဧသော”တိ ဒဿနေနေဝ နိဋ္ဌံ ဂန္တာ ဒိဋ္ဌဌာနတော ပဋ္ဌာယ
 ဩနတာ ဝန္တမာနာ အာဂမ္မ သတ္ထာရံ ဝန္တိံသု။ ရာဇာ ဂေါပ္ပကေသု ဂဟေတွာ
 သတ္ထာရံ ဝန္တိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သဒ္ဓိံ^၅ အမစ္စသဟဿေန။ သတ္ထာ တေသံ
 ဓမ္မံ ကထေသိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ သဗ္ဗေ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာယ သတ္ထာရံ
 ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစိံသု။ သတ္ထာ “ပုဗ္ဗေ ဣမေ စိဝရဒါနဿ ဒိန္နတ္တာ အတ္တနော စိဝရာနိ
 ဂဟေတွာဝ အာဂတာ”တိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဟတ္တံ ပသာရေတွာ “ဧထ ဘိက္ခဝေါ
 သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရထ မြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ”တိ
 အာဟ။ သာဝ တေသံ အာယသ္မန္တာနံ ပဗ္ဗဇ္ဇော စ ဥပသမ္ပဒါ စ အဟောသိ၊
 ဝဿံသဋ္ဌိကတ္ထေရာ^၆ ဝိယ သတ္ထာရံ ပရိဝါရယိံသု။

အနောဇာပိ ဒေဝီ ရထသဟဿပရိဝါရ ဂင်္ဂါတီရံ ပတွာ ရညော အတ္ထာယ
 အာဘတံ နာဝံ ဝါ ဥဠုမ္ပံ ဝါ အဒိသ္မာ အတ္တနော ဗျတ္တတာယ စိန္တေသိ “ရာဇာ
 သစ္စကိရိယံ ကတွာ ဂတော ဘဝိဿတိ၊ သော ပန သတ္ထာ န ကေဝလံ

၁-ခုရပိဋ္ဌမတ္တံ (သီ)	၂-ဥတ္တရနဒိတိတ္ထဿ (သျှာ)
၃-ပုဏ္ဏစန္ဒသရိက္ခကံ (သီ)	၄-ဝဿသတိကတ္ထေရာ (သီ)
သံ-ဌ ၂-၁၅	

တေသံယေဝ အတ္ထာယ နိဗ္ဗတ္တော၊ သစေ သော သတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
 အမှာကံ ရထာ မာ ဥဒကေ နိမုဇ္ဈိသု”တိ ဥဒကပိဋေ ရထေ ပက္ခန္ဓာပေသိ။
 ရထာနံ နေမိဝဋ္ဋိမတ္တမ္ပိ န တေမိ။ ဒုတိယတတိယနဒီပိ တေနေဝ သစ္စကာရေန
 ဥတ္တရမာနာယေဝ နိဂြောဓရက္ခမူလေ သတ္တာရံ အဒ္ဓသ။ သတ္တာ “ဣမာသံ
 အတ္တနော သာမိကေ ပဿန္တိနံ ဆန္ဒရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဈိတွာ မဂ္ဂဖလာနံ အန္တရာယံ
 ကရေယျ၊ သော ဧဝံ ကာတုံ န သက္ခိဿတိ”တိ ယထာ အညမညေ န ပဿန္တိ၊
 တထာ အကာသိ။ တာ သဗ္ဗာပိ တိတ္ထတော ဥတ္တရိတွာ ဒသဗလံ ဝဋ္ဋိတွာ
 နိသီဒိသု။ သတ္တာ တာသံ ဓမ္မံ ကထေသိ၊ ဒေသနာပရိယောသာနေ သဗ္ဗာပိ
 သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ အညမညေ ပဿိသု။ သတ္တာ “ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ
 အာဂစ္ဆတူ”တိ စိန္တေသိ။ ထေရိ အာဂန္တာ သဗ္ဗာ ပဗ္ဗာဇေတွာ အာဒါယ
 ဘိက္ခုနီနံ ဥပဿယံ ဂတာ။ သတ္တာ ဘိက္ခုသဟဿံ ဂဟေတွာ အာကာသေန
 ဇေတဝနံ အဂမာသိ။ ဣမံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “မဟာကပ္ပိနောတိ ဧဝံနာမကော
 အဘိညာဗလပ္ပတ္တော အသီတိမဟာသာဝကာနံ အပ္ပန္နရော မဟာထေရော”တိ။

ဇနေတသ္မိန္တိ ဇနိတေ၊ ပဇာယာတိ အတ္တော။ ယေ ဂေါတ္တပဋိသရိနောတိ
 ယေ “မယံ ဝါသေဋ္ဌာ ဂေါတမာ”တိ ဂေါတ္တံ ပဋိသရန္တိ ပဋိဇာနန္တိ၊ တေသံ
 ခတ္တိယော သေဋ္ဌောတိ အတ္တော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောတိ အဋ္ဌဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ စေဝ
 ပန္နရသဓမ္မဘေဒေန စရဏေန စ သမန္ဓာဂတော။ တပတိတိ ဝိရောစတိ။ ဈာယီ
 တပတိ ဗြာဟ္မဏောတိ ဒီဏာသဝဗြာဟ္မဏော ဒုဝိဓေန ဈာနေန ဈာယမာနော
 တပတိ ဝိရောစတိ။ တသ္မိံ ပန ခဏေ ကာလုဒါယိတ္ထေရော ဒုဝိဓေန ဈာနေန
 ဈာယမာနော အဝိဒူရေ နိသိန္ဓော ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓေါ တပတိတိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ
 ဝိရောစတိ။ သဗ္ဗမင်္ဂလဂါထာ ကိရေသာ။ ဘာတိကရာဇာ ကိရ ဧကံ ပူဇံ
 ကာရေတွာ အာစရိယကံ၊ အာဟ “တိဟိ ရတနေဟိ အမုတ္တံ ဧကံ ဇယမင်္ဂလံ
 ဝဒထာ”တိ။ သော တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္မသိတွာ ဣမံ ဂါထံ ဝဒန္တော
 “ဒိဝါ တပတိ အာဒိစ္စော”တိ ဝတွာ အတ္ထင်္ဂမေန္တဿ သူရိယဿ အဇ္ဇလိံ
 ပဂ္ဂဏိ။ “ရတ္တိမာဘာတိ စန္ဒိမာ”တိ ဥဋ္ဌဟန္တဿ စန္ဒဿ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏိ။
 “သန္ဓုဒ္ဓေါ ခတ္တိယော တပတိ”တိ ရညော အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏိ။ “ဈာယီ တပတိ
 ဗြာဟ္မဏော”တိ ဘိက္ခုသံဃဿ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏိ။ “ဗုဒ္ဓေါ တပတိ တေဇသာ”တိ
 ဝတွာ ပန မဟာစေတိယဿ အဇ္ဇလိံ ပဂ္ဂဏိ။ အထ နံ ရာဇာ “မာ ဟတ္ထံ
 ဩတာရေဟိ”တိ ဥက္ခိတ္တသ္မိယေဝ ဟတ္ထေ သဟဿံ ဌပေသိ။ ။ဧကာဒသမံ။

၁၂-သဟာယကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ ခွါဒသမေ စိရရတ္တံ သမေတိကာတိ^၁ ဒိဃရတ္တံ သံသန္ဓိတွာ သမေတွာ
 ဌိတလဋ္ဌိနော။ တေ ကိရ^၂ ပဉ္စဇာတိသတာနိ ဧကတောဝ ဝိစရိ^၃သု။ သမေတိ
 နေသံ သဒ္ဓမ္မောတိ ဣဒါနိ ဣမေသံ အယံ သာသနဓမ္မော သံသန္ဓိတိ သမေတိ။
 ဓမ္မေ ပုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေတိ ပုဒ္ဓေန ပဝေဒိတေ^၃ ဓမ္မေ ဧတေသံ သာသနဓမ္မော
 သောဘတိတိ အတ္ထော။ သုဝိနိတာ ကပ္ပိနေနာတိ အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယေန
 အရိယပ္ပဝေဒိတေ ဓမ္မေ သုဠု ဝိနိတာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ။
 ခွါဒသမံ။

ဘိက္ခုသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

နိဒါနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သမာဟိတာတိ (သီ)၊ သမေနိကာတိ (သျှာ)

၃-ပဝေဒိတမိ (သျှာ)

၂-တေ ကိရ ပဗ္ဗဇိတာ (သျှာ)

ခန္ဓဝဂ္ဂ သံယုတ္တဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ခန္ဓသိယုတ္တ

၁-နကုလပိတုဝဂ္ဂ

၁-နကုလပိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ခန္ဓိယဝဂ္ဂဿ^၁ ပဌမေ အဂ္ဂေယျတိ ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ။ သုသု-
မာရဂီရေတိ သုသုမာရဂီရနဂရေ။ တသ္မိံ ကိရ မာပိယမာနေ သုသုမာရော
သဒ္ဓမကာသိ၊ တေနဿ “သုသုမာရဂီရ”န္တေ နာမံ အကံသု။ ဘေသကဋ္ဌာ-
ဝနေတိ ဘေသကဋ္ဌာယ နာမ ယက္ခိနိယာ အဓိပုတ္တတ္တာ ဧဝံလဒ္ဓနာမေ
ဝနေ။ တဒေဝ မိဂဂဏဿ^၂ အဘယတ္တာယ ဒိန္နတ္တာ မိဂဒါယောတိ ဝုစ္စတိ။
ဘဂဝါ တသ္မိံ ဇနပဒေ တံ နဂရံ နိဿာယ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ ပိဟရတိ။
နကုလပိတောတိ နကုလဿ နာမ ဒါရကဿ ပိတာ။

ဇိဏ္ဏောတိ ဇရာဇိဏ္ဏော။ ဝုဇောတိ ဝယောဝုဇော။ မဟလ္လကောတိ
ဇာတိမဟလ္လကော။ အဒ္ဓဂတောတိ တိယဒ္ဓဂတော။ ဝယောအနုပ္ပတ္တောတိ
တေသု တီသု အဒ္ဓေသု ပစ္စိမဝယံ အနုပ္ပတ္တော။ အာတုရကာယောတိ
ဂိလာနကာယော။ ဣဒဉ္စိ သရီရံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏမိ နိစ္စပဋ္ဌရဏဋ္ဌေန အာတုရံယေဝ

နာမ။ ဝိသေသေန ပနဿ ဇရာတုရတာ ဗျာဓာတုရတာ မရဏာတုရတာတိ
 တိဿော အာတုရတာ ဟောန္တိ။ တာသု ကိဉ္ဇာပိ ဒေသော မဟလ္လကတ္တာ
 ဇရာတုရောဝ၊ အဘိဏ္ဍရောဂတာယ ပနဿ ဗျာဓာတုရတာ ဣမ အဓိပ္ပေတာ။
အဘိက္ခဏာတဏှောတိ အဘိဏ္ဍရောဂေါ နိရန္တရရောဂေါ။ **အနိစ္စဒဿာ**ဝီတိ
 တာယ အာတုရတာယ ဣတ္ထိတိတ္ထိတက္ခဏေ အာဂန္တု အသက္ကောန္တော ကဒါစိ-
 ဒေဝ ဒဠှိ လဘာမိ၊ န သဗ္ဗကာလန္တိ အတ္ထော။ **မနောဘာဝနီယာ**နန္တိ
 မနဝဗျကာနံ။ ယေသု ဟိ ဒိဋ္ဌေသု^၁ ကုသလဝသေန စိတ္တံ ဝဗ္ဗတိ၊ တေ
 သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာဒယော မဟာထေရာ မနောဘာဝနီယာ နာမ။
အနုသာသတူတိ ပုနပ္ပုနံ သာသတု။ ပုရိမံ ဟိ ဝစနံ ဩဝါဒေါ နာမ၊
 အပရာပရံ အနုသာသနီ နာမ။ ဩတိဏ္ဏေ ဝါ ဝတ္ထုသ္မိ^၂ ဝစနံ ဩဝါဒေါ နာမ၊
 အနောတိဏ္ဏေ တန္တိဝသေန ဝါ ပဝေဏိဝသေန ဝါ ပုတ္တံ အနုသာသနီ နာမ။
 အဝိစ ဩဝါဒေါတိ ဝါ အနုသာသနီတိ ဝါ အတ္ထတော ဧကမေဝ၊ ဗျဉ္ဇနမတ္တ-
 မေဝ နာနံ။

အာတုရော ဟာယန္တိ အာတုရော ဟိ အယံ၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ပိယင်္ဂသာမောပိ
 သမာနော နိစ္စပဋ္ဌရဏဋ္ဌေန အာတုရောယေဝ။ **အဏ္ဏဘူတော**တိ အဏ္ဏံ
 ဝိယ ဘူတော ဒုဗ္ဗလော။ ယထာ ကုက္ကုဋ္ဌဏ္ဍံ ဝါ မယူရဏ္ဍံ ဝါ ဂေဏ္ဍုကံ
 ဝိယ ဂဟေတွာ ခိပန္တေန ဝါ ပဟရန္တေန ဝါ န သက္ကာ ကီဠိတုံ၊ တာဝ-
 ဒေဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧဝမယမ္ပိ ကာယော ကဏ္ဍကေပိ ခါဏ္ဍကေပိ ပက္ခလိတဿ
 ဘိဇ္ဇတိတိ အဏ္ဏံ ဝိယ ဘူတောတိ အဏ္ဏဘူတော။ **ပရိယောနဒ္ဓေါ**တိ သုခုမေန
 ဆဝိမတ္တေန ပရိယောနဒ္ဓေါ။ အဏ္ဏံ ဟိ သာရတစေန ပရိယောနဒ္ဓံ၊ တေန၂
 ခုံသမကသာဒယော နိလီယိတွာပိ ဆဝိ^၃ ဆိန္ဒိတွာ ယူသံ ပဋ္ဌရာပေတုံ
 န သက္ကောန္တိ။ ဣမသ္မိ^၄ ပန ဆဝိ^၅ ဆိန္ဒိတွာ ယံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ ကရေန္တိ။
 ဧဝံသုခုမာယ ဆဝိယာ ပရိယောနဒ္ဓေါ။ **ကိမညတြ** ဗာလျာတိ ဗာလဘာဝတော
 အညံ ကိမတ္ထိ၊ ဗာလောယေဝ အယန္တိ အတ္ထော။ **တသ္မာ**တိ ယသ္မာ အယံ
 ကာယော ဧဝရူပေါ၊ တသ္မာ။

တေနပသင်္ကမီတိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ အနန္တရံ ပရိဏာ-
 ယကရတနဿ ဥပဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တော ရာဇပုရိသော ဝိယ သဒ္ဓမ္မစက္ကဝတ္တိဿ
 ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ အနန္တရံ ဓမ္မသေနာပတိဿ အပစိတိ^၆ ကာတု-
 ကာမော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ တေနပသင်္ကမိ။ **ဝိပ္ပသန္တာ**နီတိ သုဠု
 ပသန္တာနိ။ **ဣန္ဒြိယာ**နီတိ မနစ္ဆဋ္ဌာနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ **ပရိသုဒ္ဓေါ**တိ နိဒ္ဓေါသော။

၁-ဒိဋ္ဌေသု ဒိဋ္ဌေသု (သီ)၊ ဒိဋ္ဌေသု ကုလေသု (က) ၂-တေနေတ္ထ (သျှာ)၊ တေန ထဒ္ဓံ (က)

ပရိယောဒါတောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ နိရုပတ္တိလေသတာယေဝ ဟိ ဧသ ပရိယောဒါတောတိ ပုတ္တော၊ န သေတဘာဝေန။ ဧတဿ စ ပရိယောဒါတတံ ဒိသ္မာဝ ဣန္ဒြိယာနံ ဝိပ္ပသန္နတံ အညာသိ။ နယဂ္ဂါဟပညာ ကိရေသာ ထေရဿ။

ကထံ ဟိ နော သိယာတိ ကေန ကာရဏေန န လဒ္ဓါ ဘဝိဿတိ၊ လဒ္ဓါ-ယေဝါတိ အတ္တော။ ဣမိနာ ကိံ ဒီပေတိ? သတ္ထုဝိဿာသိကဘာဝံ။ အယံ ကိရ သတ္ထု ဒိဋ္ဌကာလတော ပဋ္ဌာယ ဝိတိပေမံ၊ ဥပါသိကာ စဿ မာတိပေမံ ပဋိလဘတိ။ ဥဘောပိ “မမ ပုတ္တော”တိ သတ္တာရံ ဝဒန္တိ။ ဘဝန္တရဂတော ဟိ နေသံ သိနေဟော။ သာ ကိရ ဥပါသိကာ ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ တထာဂတဿ မာတာဝ၊ သော စ ဂဟပတိ ဝိတာဝ အဟောသိ။ ပုန ပဉ္စ ဇာတိသတာနိ ဥပါသိကာ မဟာမာတာ၊ ဥပါသကော မဟာပိတာ၊ တထာ စူဠမာတာ စူဠပိတာတိ။ ဧဝံ သတ္တာ ဒိယဗုဒ္ဓိဘာဝသဟဿံ တေသံယေဝ ဟတ္ထေ ဝဓိတော။ တေနေဝ တေ ယံ နေဝ ပုတ္တဿ၊ န ဝိတု သန္တိကေ ကထေတုံ သက္ကာ၊ တံ သတ္ထု သန္တိကေ နိသိန္နာ ကထေန္တိ။ ဣမိနာယေဝ စ ကာရဏေန ဘဂဝါ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဥပါသကာနံ ဝိဿာသိကာနံ ယဒိဒံ နကုလပိတာ ဂဟပတိ၊ ယဒိဒံ နကုလမာတာ ဂဟပတာနိ”တိ^၁ တေ ဧတဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။ ဣတိ သော ဣမံ ဝိဿာသိကဘာဝံ ပကာသေန္တော ကထံ ဟိ နော သိယာတိ အာဟ။ အမတေန အဘိသိတ္တောတိ နဿိမ အညံ ကိဉ္စိ ဈာနံ ဝါ ဝိပဿနာ ဝါ မဂ္ဂေါ ဝါ ဖလံ ဝါ “အမတာဘိသေကော”တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မဓုရဓမ္မဒေသနာယေဝ^၂ ပန “အမတာဘိသေကော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒူရတောဝီတိ တိရောရဋ္ဌာပိ တိရောဇနပဒါပိ။

အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနောတိ ဣဒံ ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ အရိယာနံ အဒဿာဝီတိ-အာဒိသု အရိယာတိ အာရကတ္တာ ကိလေသေဟိ၊ အနယေ န ဣရိယနတော၊ အယေ ဣရိယနတော၊ သဒေဝကေန စ လောကေန အရဏီယတော ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ ဝုစ္စန္တိ။ ဗုဒ္ဓါ ဧဝ ဝါ ဣမ အရိယာ။ ယထာဟ— “သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ ပ။ တထာဂတော အရိယောတိ ဝုစ္စတိ”တိ^၃။ သပ္ပုရိသာနန္တိ ဧတ္ထ ပန ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တထာဂတသာဝကာ စ သပ္ပုရိသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေ ဟိ လောကုတ္တရဂုဏယောဂေန သောဘနာ ပုရိသာတိ သပ္ပုရိသာ။ သဗ္ဗေဝ ဝါ ဧတေ ဒွေဓာပိ ဝုတ္တာ။ ဗုဒ္ဓါပိ ဟိ အရိယာ စ သပ္ပုရိသာ စ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓသာဝကာပိ။ ယထာဟ—

“ယော ဝေ ကတညူ ကတဝေဒိ မိရော၊
 ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဇဘတ္တိ စ ဟောတိ။
 ဒုခိတဿ သက္ကစ္စ ကရောတိ ကိစ္စံ၊
 တထာဝရံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ”တိ ၁။

“ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဇဘတ္တိ စ ဟောတိ”တိ ဧတ္တာဝတာ ဟိ ဗုဒ္ဓသာဝကော
 ဝုတ္တော၊ ကတညူတာဒိဟိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓါတိ။ ဣဒါနိ ယော တေသံ အရိယာနံ
 အဒဿနသီလော၊ န စ ဒဿနေ သာဓုကာရိ၊ သော “အရိယာနံ အဒဿာဝိ”တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ စက္ခုနာ အဒဿာဝိ၊ ဉာဏေန အဒဿာဝိတိ ဒုဝိဓော။
 တေသု ဉာဏေန အဒဿာဝိ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ မံသစက္ခုနာ ဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ
 ဝါ အရိယာ ဒိဋ္ဌာပိ အဒိဋ္ဌာဝ ဟောန္တိ တေသံ စက္ခုနံ ဝဏ္ဏမတ္တဂဟဏတော
 န အရိယဘာဝဂေါစရတော။ သောဏသိင်္ဂါလာဒယောပိ စက္ခုနာ အရိယေ
 ပဿန္တိ၊ န စေတေ အရိယာနံ ဒဿာဝိနော နာမ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—စိတ္တလပဗ္ဗတဝါသိနော ကိရ ဒီဏာသဝတ္ထေရဿ ဥပဋ္ဌာ-
 ကော ဝုဗုဗုဗ္ဗိတော ဧကဒိဝသံ ထေရေန သဒ္ဓိံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ထေရဿ
 ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ ပိဋ္ဌိတော အာဂစ္ဆန္တော ထေရံ ပုစ္ဆိ “အရိယာ နာမ ဘန္တေ
 ကိဒိသာ”တိ။ ထေရော အာဟ “ဣဓေကစ္စော မဟလ္လကော အရိယာနံ
 ပတ္တစိဝရံ ဂဟေတွာ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ၊ ကတွာ သဟစရန္တောပိ နေဝ အရိယေ
 ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ဒုဇ္ဇာနာဝုသော အရိယာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ သော နေဝ
 အညာသိ။ တသ္မာ န စက္ခုနာ ဒဿနံ ဒဿနံ၊ ဉာဏေန ဒဿနမေဝ ဒဿနံ။
 ယထာဟ—“ကိံ တေ ဝက္ကလိ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန။ ယော ခေါ
 ဝက္ကလိ ဓမ္မံ ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတိ။ ယော မံ ပဿတိ၊ သော ဓမ္မံ
 ပဿတိ”တိ။ တသ္မာ စက္ခုနာ ပဿန္တောပိ ဉာဏေန အရိယေဟိ ဒိဋ္ဌိ အနိစ္စာဒိ-
 လက္ခဏံ အပဿန္တော၊ အရိယာမိဂတဉ္စ ဓမ္မံ အနမိဂစ္ဆန္တော အရိယကရဓမ္မာနံ
 အရိယဘာဝဿ စ အဒိဋ္ဌတ္တာ “အရိယာနံ အဒဿာဝိ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါတိ သတိပဋ္ဌာနာဒိဘေဒေ အရိယဓမ္မေ
 အကုသလော။ အရိယဓမ္မေ အဝိနိတောတိ ဧတ္ထ ပန—

ဒုဝိဓော ဝိနယော နာမ၊ ဧကမေကေတ္ထ ပဉ္စော။
 အဘာဝတော တဿ အယံ၊ အဝိနိတောတိ ဝုစ္စတိ။

အယံ ဟိ သံဝရဝိနယော ပဟာနဝိနယောတိ ဒုဝိဓော ဝိနယော။ ဧတ္ထ စ ဒုဝိဓေပိ ဝိနယေ ဧကမေကော ဝိနယော ပဉ္စော ဘိဇ္ဇတိ။ သံဝရဝိနယောပိ ဟိ သီလသံဝရော သတိသံဝရော ဉာဏသံဝရော ခန္တိသံဝရော ဝီရိယသံဝရောတိ ပဉ္စဝိဓော။ ပဟာနဝိနယောပိ တဒဂ်ပ္ပဟာနံ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ နိဿရဏပ္ပဟာနန္တိ ပဉ္စဝိဓော။

တတ္ထ “ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတော”တိ^၁ အယံ သီလသံဝရော။ “ရက္ခတိ စက္ခုဗြိယံ၊ စက္ခုဗြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ”တိ^၂ အယံ သတိသံဝရော။

“ယာနိ သောတာနိ လောကသ္မိံ၊ (အဇိတာတိ ဘဂဝါ)
သတိ တေသံ နိဝါရဏံ။
သောတာနံ သံဝရံ မြူမိ၊
ပညာယေတေ ပိဓိယရေ”တိ^၃—

အယံ ဉာဏသံဝရော။ “ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥဏ္ဍဿာ”တိ^၄ အယံ ခန္တိသံဝရော။ “ဥပ္ပန္နံ ကာမဝိတက္ကံ နာဓိဝါသေတိ”တိ^၅ အယံ ဝီရိယသံဝရော။ သဗ္ဗောပိ စာယံ သံဝရော ယထာသကံ သံဝရိတဗ္ဗာနံ ဝိနေတဗ္ဗာနဉ္စ ကာယ-ဒုစ္စရိတာဒီနံ သံဝရဏတော “သံဝရော”၊ ဝိနယနတော “ဝိနယော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ တာဝ သံဝရဝိနယော ပဉ္စော ဘိဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တထာ ယံ နာမရူပပရိစ္ဆေဒါဒိသု ဝိပဿနာဉာဏေသု ပဋိပက္ခဘာဝတော ဒီပါလောကေနေဝ တမဿ၊ တေန တေန ဝိပဿနာဉာဏေန တဿ တဿ အနတ္တဿ^၆ ပဟာနံ။ သေယျထိဒံ? နာမရူပဝဝတ္ထာနေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန အဟေတုဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိနံ၊ တဿေဝ အပရဘာဂေန ကင်္ခါဝိတရဏေန ကထံကထိဘာဝဿ၊ ကလာပသမ္ပသနေန “အဟံ မမာ”တိ ဂါဟဿ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနေန အမဂ္ဂေ မဂ္ဂသညာယ၊ ဥဒယဒဿနေန ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ဝယဒဿနေန သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ဘယဒဿနေန သဘယေ အဘယသညာယ၊ အာဒီနဝဒဿနေန အဿာဒသညာယ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ?

၁-အဘိ ၂-၂၅၅-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဒီ ၁-၆၆၊ မ ၁-၂၃၈၊ သံ ၂-၃၈၄၊ အံ ၁-၁၁၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၃-ခု ၁-၄၃၄၊ ခု ၈-၃၀-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-မ ၁-၁၃၊ အံ ၂-၄၃၃၊ အံ ၃-၃၄၁-ပိဋ္ဌေသု။
၅-မ ၁-၁၄၊ အံ ၂-၄၃၂၊ အံ ၃-၃၄၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၆-အင်္ဂဿ (သီ)
၇-နိဗ္ဗိဒါနုပဿနေန (သျှာ၊ က)

အဘိရတိသညာယ၊ မုစ္ဆိတုကမျတာဉာဏေန အမုစ္ဆိတုကာမတာယ။ ဥပေက္ခာ-
ဉာဏေန အနုပေက္ခာယ၊ အနုလောမေန ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ နိဗ္ဗာနေ စ ပဋိလောမ-
ဘာဝဿ၊ ဂေါတြဘုနာ သင်္ခါရနိမိတ္တဂါဟဿ ပဟာနံ၊ ဧတံ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ
နာမ။

ယံ ပန ဥပစာရပ္ပနာဘေဒေန သမာဓိနာ ပဝတ္တိဘာဝနိဝါရဏတော
သဋ္ဌပ္ပဟာရေနော ဥဒကပိဋ္ဌေ သေဝါလဿ၊ တေသံ တေသံ နီရဏာဒိဓမ္မာနံ
ပဟာနံ၊ ဧတံ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ နာမ။ ယံ စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂါနံ ဘာဝိတတ္တာ
တံတံမဂ္ဂဝတော အတ္တနော သန္တာနေ “ဒိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယာ”တိအာဒိနာ^၁
နယေန ဝုတ္တဿ သမုဒယပက္ခိကဿ ကိလေသဂဏဿ အစူန္တံ အပ္ပဝတ္တိ-
ဘာဝေန^၂ ပဟာနံ၊ ဣဒံ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ နာမ။ ယံ ပန ဖလက္ခဏေ
ပဋိပ္ပသံဒ္ဓတ္တံ ကိလေသာနံ၊ ဧတံ ပဋိပ္ပသန္တိပ္ပဟာနံ နာမ။

ယံ သဗ္ဗသင်္ခတနိဿရတ္တာ ပဟိနသဗ္ဗသင်္ခတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ဧတံ နိဿရဏပ္ပဟာနံ
နာမ။ သဗ္ဗမ္ပိ စေတံ ပဟာနံ ယသ္မာ စာဂဋ္ဌေန ပဟာနံ၊ ဝိနယနဋ္ဌေန ဝိနယော၊
တသ္မာ “ပဟာနဝိနယော”တိ ဝုစ္စတိ။ တံတံပဟာနဝတော^၃ ဝါ တဿ တဿ
ဝိနယဿ သမ္ဘဝတောပေတံ “ပဟာနဝိနယော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ပဟာန-
ဝိနယောပိ ပဉ္စော ဘိဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝမယံ သင်္ခေပတော ဒုဝိဓော၊ ဘေဒတော စ ဒသဝိဓော ဝိနယော
ဘိန္နသံဝရတ္တာ ပဟာတဗ္ဗဿ စ အပ္ပဟိနတ္တာ ယသ္မာ ဧတဿ အဿုတဝတော
ပုထုဇ္ဇနဿနတ္ထိ၊ တသ္မာ အဘာဝတော တဿ အယံ “အဝိနိတော”တိ ဝုစ္စတိတိ။
ဧသ နယော သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝိ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ
သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနိတောတိ ဧတ္ထာပိ။ နိန္ဒာနာကရဏံ ဟိ ဧတံ အတ္ထတော။
ယထာဟ—

“ယေဝ တေ အရိယာ၊ တေဝ တေ သပ္ပုရိသာ။ ယေဝ တေ
သပ္ပုရိသာ၊ တေဝ တေ အရိယာ။ ယော ဧဝ သော အရိယာနံ
ဓမ္မော၊ သော ဧဝ သော သပ္ပုရိသာနံ ဓမ္မော။ ယော ဧဝ သော
သပ္ပုရိသာနံ ဓမ္မော၊ သော ဧဝ သော အရိယာနံ ဓမ္မော။ ယေဝ
တေ အရိယဝိနယာ၊ တေဝ တေ သပ္ပုရိသဝိနယာ။ ယေဝ တေ

၁-အဘိ ၁-၇၂၊ အဘိ ၂-၂၇၆-ပိဋ္ဌေသု။

၂-အစူန္တံ အပ္ပဝတ္တိဘာဝေန (သီ)၊ အစူန္တံအပ္ပဝတ္တိဘာဝေန (သျှာ)

၃-တံတံပဟာနဝတော (သီ)

သပ္ပုရိသဝိနယာ၊ တေဝ တေ အရိယဝိနယာ။ အရိယေတိ ဝါ သပ္ပုရိသေတိ ဝါ၊ အရိယဓမ္မေတိ ဝါ သပ္ပုရိသဓမ္မေတိ ဝါ၊ အရိယ-
ဝိနယေတိ ဝါ သပ္ပုရိသဝိနယေတိ ဝါ ဒေသေသေ ဧကေ ဧကဋ္ဌေ
သမေ သမဘာဂေ တဇ္ဇာတေ တညေဝါ”တိ။

ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတီတိ ဣဓေကဇ္ဈော ရူပံ အတ္တတော သမနု-
ပဿတိ။ “ယံ ရူပံ၊ သော အဟံ၊ ယော အဟံ၊ တံ ရူပ”န္တိ ရူပဉ္စ အတ္တဉ္စ အဒ္ဓယံ
သမနုပဿတိ။ သေယျထာပိ နာမ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော ယာ အစ္စိ၊
သော ဝဇ္ဈော။ ယော ဝဇ္ဈော၊ သာ အစ္စိတိ အစ္စိဉ္စ ဝဇ္ဈဉ္စ အဒ္ဓယံ သမနု-
ပဿတိ။ ဧဝမေဝ ဣဓေကဇ္ဈော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပ။ အဒ္ဓယံ
သမနုပဿတီတိ ဧဝံ ရူပံ “အတ္တာ”တိ ဒိဋ္ဌိပဿနာယ ပဿတိ။ ရူပဝန္တံ ဝါ
အတ္တာနန္တိ အရူပံ “အတ္တာ”တိ ဂဟေတွာ ဆာယာဝန္တံ ရုက္ခံ ဝိယ တံ ရူပဝန္တံ
သမနုပဿတိ။ အတ္တနိ ဝါ ရူပန္တိ အရူပမေဝ “အတ္တာ”တိ ဂဟေတွာ ပုပ္ဖသ္မိံ
ဂန္တံ ဝိယ အတ္တနိ ရူပံ သမနုပဿတိ။ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနန္တိ အရူပမေဝ
“အတ္တာ”တိ ဂဟေတွာ ကရဏ္ဏကေ^၁ မဏိံ^၂ ဝိယ တံ အတ္တာနံ ရူပသ္မိံ သမနု-
ပဿတိ။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီတိ ပရိယုဋ္ဌာနာကာရေန^၂ အဘိဘဝနာကာရေန ဌိတော၊
“အဟံ ရူပံ၊ မမ ရူပ”န္တိ ဧဝံ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဂဏှနကော^၁
နာမ ဟောတီတိ အတ္ထော။ တဿ တံ ရူပန္တိ တဿ တံ ဧဝံ ဂဟိတံ ရူပံ။
ဝေဒနာဒီသုပိ ဒေသေဝ နယော။

တတ္ထ “ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတီ”တိ သုဒ္ဓရူပမေဝ အတ္တာတိ ကထိတံ။
“ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ၊ ဝေဒနံ အတ္တတော။ပ။
သညံ၊ သင်္ခါရေ၊ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတီ”တိ ဣမေသု သတ္တသု
ဌာနေသု အရူပံ အတ္တာတိ ကထိတံ။ “ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ
ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာန”န္တိ ဧဝံ စတုသု ခန္ဓေသု တိဏှံ တိဏှံ ဝသေန
ဒွါဒသသု ဌာနေသု ရူပါရူပမိဿကော အတ္တာ ကထိတော။ တတ္ထ “ရူပံ
အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဝေဒနံ၊ သညံ၊ သင်္ခါရေ၊ ဝိညာဏံ အတ္တတော
သမနုပဿတီ”တိ ဣမေသု ပဉ္စသု ဌာနေသု ဥဇ္ဈေဒဒိဋ္ဌိ ကထိတော၊ အဝသေ-
သေသု သဿတဒိဋ္ဌိတိ ဧဝမေတ္ထ ပန္နရသ ဘဝဒိဋ္ဌိယော ပဉ္စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိယော
ဟောန္တိ၊ တာ သဗ္ဗာပိ မဂ္ဂါဝရဏာ၊ န သဂ္ဂါဝရဏာ၊ ပဌမမဂ္ဂဝဇ္ဈာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝေဝံ ခေါ ဂဟပတိ အာတုရကာယော စေဝ ဟောတိ အာတုရစိတ္တော စာတိ ကာယော နာမ ဗုဒ္ဓါနဗ္ဗိ အာတုရေယေဝ။ စိတ္တံ ပန ရာဂဒေါသမောဟာနဂတံ အာတုရံ နာမ၊ တံ ဣမ ဒဿိတံ။ နော စ အာတုရစိတ္တောတိ ဣမ နိက္ခိလေသတာယ စိတ္တဿ အနာတုရဘာဝေါ ဒဿိတော။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ လောကိယမဟာဇနော အာတုရကာယော စေဝ အာတုရစိတ္တော စာတိ ဒဿိတော၊ ဒိဏာသဝါ အာတုရကာယာ အနာတုရစိတ္တာ၊ သတ္တသေခါ နေဝ အာတုရစိတ္တာ၊ န အနာတုရစိတ္တာတိ ဝေဒိတဗျာ။ ဘဇမာနာ ပန အနာတုရစိတ္တတံယေဝ ဘဇန္တိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေ ဒေဝဒဟန္တိ ဒေဝါ ဝုစ္ဆန္တိ ရာဇာနော၊ တေသံ မင်္ဂလဒဟော၊ သယံဇာတော ဝါ သော ဒဟောတိ၊ တသ္မာ “ဒေဝဒဟော”တိ ဝုတ္တော။ တဿ အဝိဒူရေ နိဂမော ဒေဝဒဟန္တေဝ နပုံသကလိင်္ဂဝသေန သင်္ခံ ဂတော။ ပစ္ဆိမာ-ဘူမဂမိကာတိ ပစ္ဆိမာဘူမံ အပရဒိသာယံ နိဝိဋ္ဌံ ဇနပဒံ ဂန္တုကာမာ။ နိဝါသန္တိ တေမာသံ ဝဿာဝါသံ။ အပလောကီတောတိ အာပုစ္ဆိတော။ အပ-လောကေထာတိ အာပုစ္ဆထ။ ကသ္မာ ထေရံ အာပုစ္ဆာပေတိ? တေ သဘာရေ ကာတုကာမတာယ။ ယော ဟိ ကေဝိဟာရေ ဝသန္တောပိ သန္တိကံ န ဂစ္ဆတိ ပက္ကမန္တော အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမတိ၊ အယံ နိဗ္ဗာရော နာမ။ ယော ကေဝိဟာရေ ဝသန္တောပိ အာဂန္တော ပဿတိ၊ ပက္ကမန္တော အာပုစ္ဆတိ၊ အယံ သဘာရော နာမ။ ဣမေပိ ဘိက္ခု ဘဂဝါ “ဝေမိမေ ၂ သီလာဒိဟိ ဝဗ္ဗိသန္တိ”တိ သဘာရေ ကာတုကာမော အာပုစ္ဆာပေတိ။

ပဏ္ဍိတောတိ ဓာတုကောသလ္လာဒိနာ စတုဗ္ဗိဓေန ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္နာဂတော။ အနုဂ္ဂါဟကောတိ အာမိသာနုဂ္ဂဟေန စ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန စာတိ ဒွိဟိပိ အနုဂ္ဂ-ဟေဟိ အနုဂ္ဂါဟကော။ ထေရော ကိရ အညေ ဘိက္ခု၊ ဝိယ ပါတောဝ ပိဏ္ဍာယ အဂန္တော သဗ္ဗဘိက္ခုသု ဂတေသု သကလံ သံဃာရာမံ အနုဝိစရန္တော အသမ္ပဋ္ဌ-ဌာနံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ အဆဒ္ဓိတံ ကစဝရံ ဆဇ္ဇေတိ၊ သံဃာရာမေ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနိ မဉ္ဇူပိဋ္ဌ-ဒါရုဘဏ္ဍမတ္တိကာဘဏ္ဍာနိ ပဋိသာမေတိ။ ကိံ ကာရဏာ? “မာ အညတိတ္ထိယာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌာ ဒိသ္မာ ပရိဘဝံ အကံသု”တိ။ တတော ဂိလာနသလံ ဂန္တော ဂိလာနေ အဿာသေတွာ “ကေနတ္ထော”တိ ပုစ္ဆိတွာ ယေန အတ္ထော ဟောတိ၊

တဒတ္ထံ တေသံ ဒဟရသာမဏေရေ အာဒါယ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ဝါသဘာဂ-
ဋ္ဌာနေ ဝါ ဘေသဇ္ဇံ ပရိယေသိတွာ တေသံ ဒတွာ “ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ နာမ
ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဂစ္ဆထ သပ္ပုရိသာ အပ္ပမတ္တာ ဟောထာ”တိ တေ
ပေသေတွာ သယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဥပဋ္ဌာကကုလေ ဝါ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ
ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ ဣဒံ တာဝဿ နိဗ္ဗေဝါသဋ္ဌာနေ အာစိဏ္ဏံ။

ဘဂဝတိပန စာရိကံ စရမာနေ “အဟံ အဂ္ဂသာဝကော”တိ ဥပါဟနံ အာရုယ
ဆတ္တံ ဂဟေတွာ ပုရတော ပုရတော န ဂစ္ဆတိ။ ယေ ပန တတ္ထ မဟလ္လကာ ဝါ
အာဗာဓိကာ ဝါ အတိဒဟရာ ဝါ၊ တေသံ ရုဇ္ဇနဋ္ဌာနာနိ တေလေန မက္ခာပေတွာ
ပတ္တစိဝရံ အတ္တနော ဒဟရသာမဏေရေဟိ ဂါဟာပေတွာ တံဒိဝသံ ဝါ
ဒုတိယဒိဝသံ ဝါ တေ ဂဏှိတွာဝ ဂစ္ဆတိ။ ဧကဒိဝသံ ဟိ တညေဝ အာယသ္မန္တံ
အတိဝိကာလေ သမ္ပတ္တတ္တာ သေနာသနံ အလဘိတွာ စိဝရကုဋိယံ နိသိန္တံ ဒိသ္မာ
သတ္တာ ပုနဒိဝသေ ဘိက္ခုသံဃံ သန္နိပါတာပေတွာ ဟတ္ထိဝါနရတိတ္ထိရဝတ္ထု၊
ကထေတွာ “ယထာဝုဗ္ဗံ သေနာသနံ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ သိက္ခာပဒံ ပညာပေသိ။ ဧဝံ
တာဝေသ အာမိသာနုဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဏှာတိ။ ဩဝဒန္တော ပနေသ သတဝါရမ္ပိ
သဟဿဝါရမ္ပိ ဓာဝ ဩဝဒတိ၊ ယာဝ သော ပုဂ္ဂလော သောတာပတ္တိဖလေ
ပတိဋ္ဌာတိ၊ အထ နံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အညံ ဩဝဒတိ။ ဣမိနာ နယေန ဩဝဒတော
စဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တာ ဂဏနပထံ အတိက္ကန္တာ။ ဧဝံ ဓမ္မာ-
နုဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဏှာတိ။

ပစ္စသောသုန္တိ တေ ဘိက္ခု။ “အမှာကံ နေဝ ဥပဇ္ဈာယော၊ န အာစရိယော၊
န သန္နိဋ္ဌသမ္ဘတ္တော၊ ကိံ တဿ သန္တိကေ ကရိဿာမာ”တိ တုဏှိဘာဝံ
အနာပဇ္ဇိတွာ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ သတ္ထု ဝစနံ သမ္ပုဋိန္တိံသု။ ဇဠဂလာရုဓမ္မေတိ၊
ဂစ္ဆမဏ္ဍပကေ၊ သော ကိရ ဇဠဂလာရုဓမ္မော ဓုဝသလိလဋ္ဌာနေ ဇာတော။
အထေတ္ထ စတူဟိ ပါဒေဟိ မဏ္ဍပံ ကတွာ တဿ ဥပရိ တံ ဂုမ္မံ အာရောပေသု၊
သော တံ မဏ္ဍပံ ဆာဒေသိ။ အထဿ ဟေဋ္ဌာ ဣဋ္ဌကာဟိ ပရိစိနိတွာ ဝါလိကံ
ဩကိရိတွာ အာသနံ ပညာပယိံသု။ သီတလံ ဒိဝါဋ္ဌာနံ ဥဒကဝါတော
ဝါယတိ။ ထေရော တသ္မိံ နိသိဒိ။ တံ သန္ဓာယ ဂုတ္တံ “ဇဠဂလာရုဓမ္မ”တိ။

နာနာဝေရဇ္ဇဂတန္တိ ဧကဿ ရညော ရဇ္ဇတော နာနာဝိဓံ ရဇ္ဇဂတံ။ ဝိရဇ္ဇန္တိ
အညံ ရဇ္ဇံ။ ယထာ ဟိ သဒေသတော အညော ဝိဒေသော၊ ဧဝံ နိဂုတ္တရဇ္ဇတော

၁-ဝိ ၄-၃၁၀၊ ၃၅-၉-ပိဋ္ဌေသု။ ၂-ဝိ ၄-၃၁၀-ပိဋ္ဌေ။
၃-ဇဠကာဋ္ဌရုဓမ္မေတိ (ဋီကာ) ၄-ဂစ္ဆမဏ္ဍပေ (သီ)၊ ဂုဓေ ဇိဂုစ္ဆမဏ္ဍပကေ (သျှာ)

အညံ ရဇ္ဇံ ဝိရဇ္ဇံ နာမ၊ တံ ဝေရဇ္ဇန္တိ ဝုတ္တံ။ ခတ္တိယပဏ္ဍိတဘိဝံသဗျာ-
 ကောသလရာဇာဒယော ပဏ္ဍိတရာဇာနော။ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတဘိဝံသဗျာ-
 တာရုက္ခာဒယော ပဏ္ဍိတဗြာဟ္မဏာ။ ဂဟပတိပဏ္ဍိတဘိဝံသဗျာဒယော
 ပဏ္ဍိတဂဟပတယော။ သမဏပဏ္ဍိတဘိဝံသဗျာဒယော ပဏ္ဍိတပရိဗ္ဗာဇကော။
 ဝိမံသကဘိဝံသဗျာဒယော။ ကိဝံသဗျာဒယော။ ကိမက္ခာယိဘိဝံသဗျာဒယော။
 သာဝကာနံ ဩဝါဒါနုသာသနိံ အာစိက္ခတိ။ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မန္တိ ဘဂဝတာ
 ဝုတ္တဗျာကရဏဿ အနုဗျာကရဏံ။ သဟဓမ္မိကဘိဝံသဗျာဒယော။
 ဝါဒါနုဝါဒေါဘိဝံသဗျာဒယော အနုဝါဒေါ။ “ဝါဒါနုပါတော”တိပိ
 ပါဌော၊ သတ္ထု ဝါဒဿ အနုပါတော အနုပတနံ၊ အနုဂမနန္တိ အတ္ထော။
 ဣဒိနာပိ ဝါဒိ အနုဂတော ဝါဒေါယေဝ ဒီပိတော ဟောတိ။

အဝိဂတရာဂဿဘိဝံသဗျာဒယော တဏှာဝသေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။
 တဏှာ ဟိ ရဇ္ဇနတော ရာဂေါ၊ ဆန္ဒိယနတော ဆန္ဒော၊ ဝိယာယနဋ္ဌေန
 ပေမံ၊ ပိပိတုကာမဋ္ဌေန ဝိပါသာ၊ အနုဒဟနဋ္ဌေန ပရိဋ္ဌာဟောတိ ဝုစ္စတိ။
 အကုသလေ စာရသော ခန္ဓေတိအာဒိ ကဿ အာရဇ္ဇံ? ပိဉ္စသု ခန္ဓေသု
 အဝိဂတရာဂဿ အာဒိနဝံ၊ ဝိဂတရာဂဿ စ အာနိသံသံ ဒဿေတုံ။ တတြ
 အဝိဃာတောတိ နိဗ္ဗုဏော။ အနုပါယာသောတိ နိရုပတာပေါ။ အပရိဋ္ဌာ-
 ဟောတိ နိဗ္ဗါဟော။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝတ္ထနာ

၃။ တတိယေ အဝန္တိသုတိ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထသင်္ခါတေ အဝန္တိရဋ္ဌေ။
 ကုရုရဃရေတိ' ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ ပပါတေတိ ဧကတော ပပါတေ။ တဿ
 ကိရ ပဗ္ဗတဿ ဧကံ ပဿံ ဆိန္ဒိတွာ ပါတိတံ ဝိယ အဟောသိ။ “ပဝတ္ထေ”တိပိ
 ပါဌော၊ နာနာတိတ္ထိယာနံ လဒ္ဓိပဝတ္ထဋ္ဌာနေတိ အတ္ထော။ ဣတိ ထေရော
 တသ္မိံ ရဋ္ဌေ တံ နဂရံ နိဿာယ တသ္မိံ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရတိ။ ဟာလိဒ္ဓိကာနိတိ
 ဧဝံနာမကော။ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိယေ မာဂဏ္ဍိယပဉ္စေတိ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိကမ္ပိ မာဂဏ္ဍိယ-
 ပဉ္စော နာမ အတ္ထိ၊ တသ္မိံ ပဉ္စေ။ ရူပဓာတုတိ ရူပက္ခန္ဓော အဓိပ္ပေတော။ ရူပ-
 ဓာတုရာဂဝိနိဗ္ဗန္တိ ရူပဓာတုမ္ပိ ရာဂေန ဝိနိဗ္ဗန္တိ။ ဝိညာဏန္တိ ကမ္မဝိညာဏံ။
 ဩကသာရိတိ ဂေဟသာရိ အာလယသာရိ။

ကသွာ ပနေတ္ထ “ဝိညာဏဓာတု ခေါ် ဂဟပတိ”တိ န ဝုတ္တန္တိ? သမ္မောဟ-
ဝိဿာတတ္ထံ။ “ဩကော”တိ ဟိ အတ္တတော ပစ္စယော ဝုစ္စတိ၊ ပုရေဇာတဉ္စ
ကမ္မဝိညာဏံ ပစ္စာဇာတဿ ကမ္မဝိညာဏဿပိ ဝိပါကဝိညာဏဿပိ၊
ဝိပါကဝိညာဏဉ္စ ဝိပါကဝိညာဏဿပိ ကမ္မဝိညာဏဿပိ ပစ္စယော ဟောတိ၊
တသ္မာ “ကတရံ န ခေါ် ဣဓ ဝိညာဏ”န္တိ သမ္မောဟော ဘဝေယျ၊ တဿ
ဝိဿာတတ္ထံ တံ အဂဟေတွာ အသမ္ဘိန္နာဝ ဒေသနာ ကတာ။ အပိစ အာရမ္မဏ-
ဝသေန စတသော အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဌိတိယော ဝုတ္တာတိ တာ ဒေသေတုမ္ပိ
ဣဓ ဝိညာဏံ န ဂဟိတံ။

ဥပယုပါဒါနာတိ တဏှပယဒိဋ္ဌပယဝသေန ဒွေ ဥပယာ၊ ကာမုပါဒါနာ-
ဒိနိ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ စ။ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာတိ
အကုသလစိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ စေဝ အဘိနိဝေသဘူတာ စ အနုသယ-
ဘူတာ စ။ တဏှဂတဿာတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဟိ ဒီဏာသဝါနံ
ဧတေ ပဟိနာဝ၊ သတ္ထု ပန ဒီဏာသဝဘာဝေါ လောကေ အတိပါကဋ္ဌောတိ
ဥပရိမကောဋိယာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဝိညာဏဓာတုယာတိ ဣဓ ဝိညာဏံ ကသ္မာ
ဂဟိတံ? ကိလေသပ္ပဟာနဒဿနတ္ထံ။ ကိလေသာ ဟိ န ကေဝလံ စတုသုယေဝ
ခန္ဓေသု ပဟိနာ ပဟိယန္တိ၊ ပဉ္စသုပိ ပဟိယန္တိယေဝါတိ ကိလေသပ္ပဟာန-
ဒဿနတ္ထံ ဂဟိတံ။ ဧဝံ ခေါ် ဂဟပတိ အနောကသာရီ ဟောတိတိ ဧဝံ
ကမ္မဝိညာဏေန ဩကံ အသရန္တေန အနောကသာရီ နာမ ဟောတိ။

ရူပနိမိတ္တနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာတိ ရူပမေဝ ကိလေသာနံ ပစ္စယဋ္ဌေန
နိမိတ္တံ၊ အာရမ္မဏကိရိယသင်္ခါတနိဝါသနဋ္ဌာနဋ္ဌေန^၁ နိကေတန္တိ ရူပနိမိတ္တ-
နိကေတံ။ ဝိသာရော စ ဝိနိဗန္ဓော စ ဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ။ ဥဘယေနပိ ဟိ
ကိလေသာနံ ပတ္တဋ္ဌဘာဝေါ စ ဝိနိဗန္ဓနဘာဝေါ စ ဝုတ္တော၊ ရူပနိမိတ္တနိကေတေ
ဝိသာရဝိနိဗန္ဓာတိ ရူပနိမိတ္တနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ၊ တသ္မာ ရူပနိမိတ္တနိကေတမ္ပိ
ဥပ္ပန္နေန ကိလေသဝိသာရေန စေဝ ကိလေသဗန္ဓနေန စာတိ အတ္ထော။
နိကေတသာရီတိ ဝုစ္စတိတိ အာရမ္မဏကရဏဝသေန နိဝါသနဋ္ဌာနံ သာရီတိ
ဝုစ္စတိ။ ပဟိနာတိ တေ ရူပနိမိတ္တနိကေတကိလေသဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ ပဟိနာ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ပဉ္စက္ခန္ဓာ “ဩကာ”တိ ဝုတ္တာ၊ ဆ အာရမ္မဏာနိ
“နိကေတ”န္တိ? ဆန္ဒရာဂဿ ဗလဝဒုဗ္ဗလတာယ။ သမာနေပိ ဟိ ဧတေသံ
အာလယဋ္ဌေန ဝိသယဘာဝေ ဩကောတိ နိစ္စနိဝါသနဋ္ဌာနဂေဟမေဝ ဝုစ္စတိ၊

နိကေတန္တိ “အဇ္ဇ အသုကဋ္ဌာနေ ကိဋ္ဌိဿာမာ”တိ ကတသင်္ကေတဋ္ဌာနံ နိဝါ-
သဋ္ဌာနံ ဥယျာနာဒိ။ တတ္ထ ယထာ ပုတ္တဒါရဓနဓညပုဏ္ဏဂေဟေ ဆန္ဒရာဂေါ
ဗလဝါ ဟောတိ။ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တိကေသု ခန္ဓေသု။ ယထာ ပန ဥယျာနဋ္ဌာနာဒိသု
တတော ဒုဗ္ဗလတရော ဟောတိ။ ဧဝံ ဗာဟိရေသု ဆသု အာရမ္မဏေသုတိ
ဆန္ဒရာဂဿ ဗလဝဒုဗ္ဗလတာယ ဧဝံ ဒေသနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗျာ။

သုခိတေသု သုခိတောတိ ဥပဋ္ဌာကေသု ဓနဓညလာဘာဒိဝသေန သုခိ-
တေသု “ဣဒါနာဟံ မနာပံ ဘောဇနံ လဘိဿာမီ”တိ ဂေဟသိတသုခေန
သုခိတော ဟောတိ။ တေဟိ ပုတ္တသမ္ပတ္တိ^၁ အနုဘဝမာနော ဝိယ စရတိ။
ဒုက္ခိတေသု ဒုက္ခိတောတိ တေသံ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ဒုက္ခေ ဥပ္ပန္နေ သယံ
ဒွိဂုဏေန ဒုက္ခေန ဒုက္ခိတော ဟောတိ။ ကိစ္စကရဏီယေသုတိ ကိစ္စသင်္ခါတေသု
ကရဏီယေသု။ တေသု ယောဂံ အာပဇ္ဇတိတိ ဥပယောဂံ သယံ တေသံ ကိစ္စာနံ
ကတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ ကာမေသုတိ ဝတ္ထုကာမေသု။ ဧဝံ ခေါ ဂဟပတိ
ကာမေဟိ အရိတ္တော ဟောတိတိ ဧဝံ ကိလေသကာမေဟိ အရိတ္တော ဟောတိ
အန္တော ကာမာနံ ဘာဝေန အတုစ္ဆော။ သုက္ကပက္ခော တေသံ အဘာဝေန
ရိတ္တော တုစ္ဆောတိ ဝေဒိတဗျာ။

ပုရက္ခရာနောတိ ဝဋ္ဋံ ပုရတော ကုရုမာနော။ ဧဝံ ရူပေါ သီယန္တိအာဒိသု
ဒီဃရဿကာဋ္ဌောဒါတာဒိသု ရူပေသု “ဧဝံ ရူပေါ နာမ ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္ထေတိ။
သုခါဒိသု ဝေဒနာသု ဧဝံဝေဒနော နာမ၊ နီလသညာဒိသု သညာသု ဧဝံ-
သညော နာမ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိသု သင်္ခါရေသု ဧဝံသင်္ခါရော နာမ၊ စက္ခု-
ဝိညာဏာဒိသု ဝိညာဏေသု “ဧဝံဝိညာဏော နာမ ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္ထေတိ။

အပုရက္ခရာနောတိ ဝဋ္ဋံ ပုရတော အကုရုမာနော။ သဟိတံ မေ၊ အသဟိတံ
တေတိ တုယံ ဝစနံ အသဟိတံ အသိလိဋ္ဌံ၊ မယံ သဟိတံ သိလိဋ္ဌံ မဓုရပါန-
သဒိသံ။ အဓိစိန္တံ တေ ဝိပရာဝတ္တန္တိ ယံ တုယံ ဒီဃေန ကာလေန ပရိစိတံ
သုပ္ပဂုဏံ၊ တံ မမ ဝါဒံ အာဂမ္မ သဗ္ဗံ ခဏေန ဝိပရာဝတ္တံ နိဝတ္တံ။ အာရော-
ပိတော တေ ဝါဒေါတိ တုယံ ဒေါသော မယာ အာရောပိတော။ စရ
ဝါဒပ္ပမောက္ခာယာတိ တံ တံ အာစရိယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဥတ္တရိပရိယေသန္တော
ဣမဿ ဝါဒဿ မောက္ခာယ စရ အာဟိဏ္ဍာဟိ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိ ဝါ သစေ
ပဟောသိတိ အထ သယမေဝ ပဟောသိ၊ ဣဓေဝ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ စတုတ္ထေ သက္ကပဉ္ဇေတိ စူဠသက္ကပဉ္ဇေ၊ မဟာသက္ကပဉ္ဇေပေတံ ဝုတ္တမေဝ။ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာတိ တဏှာသင်္ခယေ နိဗ္ဗာနေ တဒါရမ္မဏာယ ဖလဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တာ။ အစွန္တနိဋ္ဌာတိ အန္တံ အတိက္ကန္တနိဋ္ဌာ သတတနိဋ္ဌာ။ သေသပဒေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ ပဉ္စမေ သမာဓိန္တိ ဣဒံ ဘဂဝါ တေ ဘိက္ခု။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ ပရိဟာယန္တေ ဒိသ္မာ “စိတ္တေကဂ္ဂတံ လဘန္တာနံ ဣမေသံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဖာတိ” ဂမိဿတိ”တိ ဥတွာ အာဟ။ အဘိနန္ဒတိတိ ပတ္ထေတိ။ အဘိဝဒတိတိ တာယ အဘိနန္ဒနာယ “အဟော ပိယံ ဣဋ္ဌံ ကန္တံ မနာပ”န္တိ ဝဒတိ။ ဝါစံ အဘိန္ဒန္တောပိ စ တံ အာရမ္မဏံ နိဿာယ ဧဝံ လောဘံ ဥပ္ပါဒေန္တော အဘိဝဒတိယေဝ နာမ။ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိတိ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဂဏှာတိ။ ယာ ရူပေ နန္ဒိတိ ယာ သာ ရူပေ ဗလဝပတ္တနာသင်္ခါတာ နန္ဒိ။ တဒုပါဒါနန္တိ တံ ဂဟဏဋ္ဌေန ဥပါဒါနံ။ နာဘိနန္ဒတိတိ န ပတ္ထေတိ။ နာဘိဝဒတိတိ ပတ္တနာဝသေန န “ဣဋ္ဌံ ကန္တံ”န္တိ ဝဒတိ။ ဝိပဿနာစိတ္တေန စေတသာ “အနိစ္စံ ဒုက္ခံ”န္တိ ဝစီဘေဒံ ကရောန္တောပိ နာဘိဝဒတိယေဝ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ပဋိသလ္လာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဆဋ္ဌေ ပဋိသလ္လာဏေတိ^၂ ဣဒံ ဘဂဝါ တေ ဘိက္ခု။ ကာယဝိဝေကေန ပရိဟာယန္တေ ဒိသ္မာ “ကာယဝိဝေကံ လဘန္တာနံ ဣမေသံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဖာတိ” ဂမိဿတိ”တိ ဥတွာ အာဟ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ သတ္တမေ ဥပါဒါပရိတဿနန္တိ ဂဟဏေန ဥပ္ပန္နံ ပရိတဿနံ။ အနုပါဒါအပရိတဿနန္တိ အဂ္ဂဟဏေန အပရိတဿနံ။ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဝိညာဏံ ဟောတိတိ “မမ ရူပံ ဝိပရိဏတ”န္တိ ဝါ “အဟု ဝတ မေတံ၊ ဒါနိ ဝတ မေ နတ္ထိ”တိ ဝါ အာဒိနာ နယေန ကမ္မဝိညာဏံ ရူပဿ ဘေဒါနုပရိဝတ္တိ ဟောတိ။ ဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာတိ ဝိပရိဏာမဿ အနုပရိဝတ္တိတော

၁-ဖာတိ ဘဝိဿတိတိ (သီ၊ က)

၂-ပဋိသလ္လာနေတိ (သီ၊ သျှာ)

၃-ဋ္ဌိတိ (သီ၊ က)

ဝိပရိဏာမာရမ္မဏစိတ္တတော ဇာတာ။ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပါဒါတိ တဏှာ-
 ပရိတဿနာ စ အကုသလဓမ္မသမုပ္ပါဒါ စ။ စိတ္တန္တိ ကုသလစိတ္တံ။ ပရိယာဒါယ
 တိဋ္ဌန္တိတိ ပရိယာဒိယိတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ ဥက္ကာသဝါတိ သဥက္ကာသော။ ဝိဃာ-
 တဝါတိ သဝိဃာတော သဒုက္ခော။ အပေက္ခဝါတိ သာလယော။ ဥပါဒါယ စ
 ပရိတဿတိတိ ဂဏှိတွာ ပရိတဿကော နာမ ဟောတိ။ န ရူပဝိပရိဏာမာ-
 နုပရိဝတ္တိတိ ဝိဏာသဝဿ ကမ္မဝိညာဏမေဝ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ရူပဘောဒါ-
 နုပရိဝတ္တိ န ဟောတိတိ ဝတ္တု ဝဋ္ဋတိ။ ။သတ္တမံ။

၈-ဒုတိယဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈။ အဋ္ဌမေ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန ဒေသနာ ကတာ။ ဣတိ ပဋိပါဋိယာ
 စတုသု သုတ္တေသု ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ကာလတ္တယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ နဝမေ ကော ပန ဝါဒေါ ပစ္စုပ္ပန္နဿာတိ ပစ္စုပ္ပန္နမိ ကထာဝ ကာ၊
 အနိစ္စမေဝ တံ။ တေ ကိရ ဘိက္ခု။ အတိတာနာဂတံ အနိစ္စန္တိ သလ္လက္ခေတွာ
 ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလမိံသု၊ အထ နေသံ ဣတော အတိတာနာဂတေပိ။ “ပစ္စုပ္ပန္န
 အနိစ္စ”န္တိ ဝုစ္စမာနေ၊ ဗုဇ္ဈိဿန္တိတိ အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ သတ္တာ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသ-
 ယေန ဣမံ ဒေသနံ ဒေသေသိ။ ။နဝမံ။

၁၀-၁၁-ကာလတ္တယဒုက္ခသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀-၁၁။ ဒသမေကာဒသမာနိ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ ပဒေဟိ ဝိသေသေတွာ
 တထာရူပေနေဝ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန ကထိတာနိတိ။ ။ဒသမေကာဒသမာနိ။
 နကုလပိတုဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-အနိစ္စဝဂ္ဂ

၁-၁၀-အနိစ္စသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂-၂၁။ အနိစ္စဝဂ္ဂေ ပရိယောသာနသုတ္တံ ပုစ္ဆာဝသိကံ၊ သေသာနိ တထာ
 တထာ ဗုဇ္ဈနကာနဉ္စ ဝသေန ဒေသိတာနိတိ။ ။ပဌမာဒီနိ။

အနိစ္စဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဘာရဝဂ္ဂ

၁-ဘာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဘာရဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနီယန္တိ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဣတိ အဿ ဝစနီယံ၊ ဧဝံ ဝတ္ထဗွံ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဘာရောတိယေ ဣမေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ အယံ ဘာရောတိ ဝုစ္စတိ။ ကေနဌေနာတိ? ပရိဟာရဘာရိယဌေန။ ဧတေသဉ္စိ ဌာပနဂမနနိသီဒါပနနိပဇ္ဇာပနနာပနမဏ္ဍနခါဒါပနဘုဉ္ဇာပနာဒိပရိဟာရော ဘာရိယောတိ ပရိဟာရဘာရိယဌေန ဘာရောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံနာမောတိ တိဿော ဒတ္ထောတိအာဒိနာမော။ ဧဝံဂေါတ္ထောတိ ကဏ္ဍာယနော ဝစ္ဆာယနောတိအာဒိဂေါတ္ထော။ ဣတိ ဝေါဟာရမတ္ထသိဒ္ဓံ ပုဂ္ဂလံ “ဘာရဟာရော”တိ ကတွာ ဒဿတိ။ ပုဂ္ဂလောဟိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေယေဝ ခန္ဓဘာရံ ဥက္ခိပိတွာ ဒသပိ ဝဿာနိ ဝိသတိပိ ဝဿသတမ္ပိတိ ယာဝဇီဝံ ဣမံ ခန္ဓဘာရံ နှာပေန္တော ဘောဇေန္တော မုဒုသမ္ပဿမဉ္စပိဌေသု နိသီဒါပေန္တော နိပဇ္ဇာပေန္တော ပရိဟရိတွာ စုတိက္ခဏေ ဆဉ္စေတွာ ပုန ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အပရံ ခန္ဓဘာရံ အာဒိယတိ၊ တသ္မာ ဘာရဟာရောတိ ဇာတော။

ပေါနောဘဝိကာတိ ပုနဗ္ဗဝနိဗ္ဗတ္တိကာ။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာတိ နန္ဒိရာဂေန သဟ ကေတ္တမေဝ ဂတာ။ တဗ္ဘာဝသဟဂတံ ဟိ ဣမ အဓိပ္ပေတံ။ တတြ တတြာဘိနန္ဒိနီတိ ဥပပတ္တိဌာနေ ဝါ ရူပါဒိသု ဝါ အာရမ္မဏေသု တတ္ထ တတ္ထ အဘိနန္ဒနသီလာဝ။ ကာမတဏှာဒိသု ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ကာမတဏှာ နာမ၊ ရူပါရူပဘဝရာဂေါ ဈာနနိကန္တိ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါတိ အယံ ဘဝတဏှာ နာမ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော ရာဂေါ ဝိဘဝတဏှာ နာမ။ ဘာရာဒါနန္တိ ဘာရဂဟဏံ။ တဏှာယ ဟိ ဒေသ ဘာရံ အာဒိယတိ။ အသေသဝိရာဂနိရောဓောတိအာဒိ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာနဿေဝ ဝေဝစနံ။ တဉ္စိ အာဂမ္မ တဏှာ အသေသတော ဝိရဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ စဇိယတိ ပဋိနိဿဇ္ဇိယတိ ဝိမုစ္စတိ၊ နတ္ထိ စေတ္ထ ကာမာလယော ဝါ ဒိဋ္ဌာလယော ဝါတိ နိဗ္ဗာနံ တောနိ နာမာနိ လဘတိ။ သမူလံ တဏှန္တိ တဏှာယ အဝိဇ္ဇာ မူလံ နာမ။ အဗ္ဗုပ္ပာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂေန တံ သမူလကံ ဥဒ္ဓရိတွာ။ နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗာတောတိ နိတ္တဏှော ပရိနိဗ္ဗာတော နာမာတိ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိတိ။ ။ပဌမံ။

၂-ပရိညသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၃။ ဒုတိယေ ပရိညေယျေတိ ပရိဇာနိတဗ္ဗေ၊ သမတိက္ကမိတဗ္ဗေတိ အတ္ထော။ ပရိညန္တိ အစ္စန္တပရိညံ၊ သမတိက္ကမန္တိ အတ္ထော။ ရာဂက္ခယောတိ- အာဒိ နိဗ္ဗာနဿ နာမံ။ တဉ္စိ အစ္စန္တပရိညာ နာမ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အဘိဇာနသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၄။ တတိယေ အဘိဇာနန္တိ အဘိဇာနန္တော။ ဣမိနာ ဉ္စတပရိညာ ကထိတာ၊ ဒုတိယပဒေန တိရဏပရိညာ၊ တတိယစတုတ္ထေဟိ ပဟာနပရိညာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ တိဿော ပရိညာ ကထိတာတိ။ ။တတိယံ။

၄-၉-ဆန္ဒရာဂသုတ္တဒိဝတ္ထနာ

၂၅-၃၀။ စတုတ္ထာဒိနိ ဓာတုသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ပဋိပါဠိယာ ပနေတ္ထ ပဉ္စမဆဋ္ဌသတ္တမေသု စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကထိတာနိ၊ အဋ္ဌမနဝမေသု ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ။ ။စတုတ္ထာဒိနိ။

၁၀-အယမူလသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၁။ ဒသမေ အယန္တိ ဒုက္ခံ။ ဧဝမေတ္ထ ဒုက္ခလက္ခဏမေဝ ကထိတံ။ ။ ဒသမံ။

၁၁-ပဘင်္ဂသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၂။ ဧကာဒသမေ ပဘင်္ဂန္တိ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝံ။ ဧဝမိမ အနိစ္စလက္ခဏမေဝ ကထိတန္တိ။ ။ဧကာဒသမံ။

ဘာရဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-နတုမ္ဘာကဝဂ္ဂ

၁-နတုမ္ဘာကသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၃။ နတုမ္ဘာကဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ပဇာဟထာတိ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန ပဇာ- ဟထ။ တိဏာဒိသု တိဏံ နာမ အန္တောဖေဂ္ဂ၊ ဗဟိသာရံ တာလနာဠိကေရာဒိ။

ကဋ္ဌံ နာမ အန္တောသာရံ ဗဟိဇေဂ္ဂ၊ ခဒိရသာလသာကပနသာဒိ။ သာခါ နာမ ရုက္ခဿ ဗာဟာ ဝိယ နိက္ခန္တာ။ ပလာသံ နာမ တာလနာဠိကေရပဏ္ဏာဒိ။ ။ ပဌမံ။

၂-ဒုတိယနတုမ္မာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄။ ဒုတိယံ ဝိနာ ဥပမာယ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ တတိယေ ရူပံ စေ ဘန္တေ အနုသေတိတိ ယဒိ ရူပံ အနုသေတိ။ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိတိ ကာမရာဂါဒိသု ယေန အနုသယေန တံ ရူပံ အနုသေတိ။ တေနော အနုသယေန “ရတ္တော ဒုဋ္ဌော မူဋ္ဌော”တိ ပဏ္ဏတ္တိံ ဂစ္ဆတိ။ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိတိ တေန အဘူတေန အနုသယေန “ရတ္တော ဒုဋ္ဌော မူဋ္ဌော”တိ သင်္ခံ န ဂစ္ဆတိတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ စတုတ္ထေ တံ အနုမိယတိတိ တံ အနုသယိတံ ရူပံ မရန္တေန အနုသယေန အနုမရတိ။ န ဟိ အာရမ္မဏေ ဘိဇ္ဇမာနေ တဒါရမ္မဏာ ဓမ္မာ တိဋ္ဌန္တိ။ ယံ အနုမိယတိတိ ယံ ရူပံ ယေန အနုသယေန အနုမရတိ။ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိတိ တေန အနုသယေန “ရတ္တော ဒုဋ္ဌော မူဋ္ဌော”တိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ အထ ဝါ ယန္တိ ကရဏဝစနမေတံ၊ ယေန အနုသယေန အနုမိယတိ၊ တေန “ရတ္တော ဒုဋ္ဌော မူဋ္ဌော”တိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိတိ အတ္တော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-၆-အာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၇-၃၈။ ပဉ္စမေ ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိတိ ရေမာနဿ ဇီဝမာနဿ ဇရာ ပညာယတိ။ ဌိတိတိ ဟိ ဇီဝိတိန္ဒြိယသင်္ခါတာယ အနုပါလနာယ နာမံ။ အညထတ္တန္တိ ဇရာယ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ဥပ္ပါဒေါ ဇာတိ အက္ခာတော၊ ဘင်္ဂေါ ဝုတ္တော ဝယောတိ စ။
အညထတ္တံ ဇရာ ဝုတ္တာ၊ ဌိတိ စ အနုပါလနာ”တိ။

ဧဝံ ဧကေကဿ ခန္ဓဿ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂသင်္ခါတာနိ တိဏိ လက္ခဏာနိ ဟောန္တိ။ ယာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ သင်္ခတဿ သင်္ခတလက္ခဏာနိ”တိ ၂။

တတ္ထ သင်္ခတံ နာမ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တော ယော ကောစိ သင်္ခါရော။ သင်္ခါရော စ န လက္ခဏံ၊ လက္ခဏံ န သင်္ခါရော၊ န စ သင်္ခါရေန ဝိနာ လက္ခဏံ ပညာပေတုံ သက္ကာ၊ နာပိ လက္ခဏံ ဝိနာ သင်္ခါရော၊ လက္ခဏေန ပန သင်္ခါရော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။ ယထာ ဟိ န စ ဂါဝိယေဝ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏမေဝ န ဂါဝိ၊ နာပိ ဂါဝိ° မုဉ္ဇိတွာ လက္ခဏံ ပညာပေတုံ သက္ကာ၊ နာပိ လက္ခဏံ မုဉ္ဇိတွာ ဂါဝိ°၊ လက္ခဏေန ပန ဂါဝိ ပါကဋ္ဌော ဟောတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ သင်္ခါရနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ သင်္ခါရောပိ ဥပ္ပါဒလက္ခဏမ္ပိ ကာလသင်္ခါတော တဿ ခဏောပိ ပညာယတိ။ “ဥပ္ပါဒေါပိ”တိ ဝုတ္တေ သင်္ခါရောပိ ဇရာလက္ခဏမ္ပိ ကာလသင်္ခါတော တဿ ခဏောပိ ပညာယတိ။ ဘင်္ဂက္ခဏေ သင်္ခါရောပိ တံ-လက္ခဏမ္ပိ ကာလသင်္ခါတော တဿ ခဏောပိ ပညာယတိ။ အပရေ ပန ဝဒန္တိ “အရူပဓမ္မာနံ ဇရာခဏော နာမ န သက္ကာ ပညာပေတုံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စ ‘ဝေဒနာယ ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ ဝယော ပညာယတိ၊ ဌိတာယ အညထတ္တံ ပညာယတိ’တိ ဝဒန္တော အရူပဓမ္မာနမ္ပိ တိဏိ လက္ခဏာနိ ပညာပေတိ၊ တာနိ အတ္ထိက္ခဏံ ဥပါဒါယ လဗ္ဘန္တိ”တိ ဝတွာ—

“အတ္ထိတာ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဌိတိ နာမ ပဝုစ္စတိ။
တဿေဝ ဘေဒေါ မရဏံ၊ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိန”န္တိ—

ဣမာယ အာစရိယဂါထာယ တမတ္ထံ သာဓေန္တိ။ အထ ဝါ သန္တတိဝသေန ဌာနံ ဌိတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ စ ဝဒန္တိ။ ယသ္မာ ပန သုတ္တေ အယံ ဝိသေသော နတ္ထိ၊ တသ္မာ အာစရိယမတိယာ သုတ္တံ အပဋိဗာဟေတွာ သုတ္တမေဝ ပမာဏံ ကတ္တဗ္ဗံ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ။ ။ပဉ္စမဆဋ္ဌာနိ။

၇-၁၀-အနုဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၉-၄၂။ သတ္တမေ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နဿာတိ နဝန္တံ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ အနုလောမဓမ္မံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ပဋိပန္နဿ။ အယမနုဓမ္မောတိ အယံ အနု-လောမဓမ္မော ဟောတိ။ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလောတိ ဥက္ကဏ္ဌနဗဟုလော ဟုတွာ။ ပရိဇာနာတိတိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနာတိ။ ပရိမုစ္စတိတိ မဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပန္နာယ ပဟာနပရိညာယ ပရိမုစ္စတိ။ ဧဝံ ဣမသ္မိ° သုတ္တေ မဂ္ဂေါ° ကထိတော ဟောတိ၊ တထာ ဣတော ပရေသု တိသု။ ဣဓ ပန အနုပဿနာ အနိယမိတာ၊

တေသု နိယမိတာ။ တသ္မာ ဣဓာပိ သာ တတ္ထ နိယမိတဝသေနော နိယမေ-
တဗ္ဗာ။ န ဟိ သက္ကာ တီသု အညတရံ အနုပဿနံ ဝိနာ နိဗ္ဗိန္ဒတုံ ပရိဇာနိတုံ
ဝါတိ။ ။သတ္တမာဒီနိ။

နတုမှာကဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-အတ္တဒီပဝဂ္ဂ

၁-အတ္တဒီပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ အတ္တဒီပဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အတ္တဒီပါတိ အတ္တာနံ ဒီပံ တာဏံ လေဏံ
ဂတိံ ပရာယဏံ ပတိဋ္ဌိံ ကတွာ ဝိဟရထာတိ အတ္ထော။ အတ္တသရဏာတိ
ဣဒံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အနညသရဏာတိ ဣဒံ အညဿ သရဏပဋိက္ခေပ-
ဝစနံ။ န ဟိ အညော အညဿ သရဏံ ဟောတိ အညဿ ဝါယာမေန
အညဿ အသိဇ္ဈနတော၊ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နာထော၊
ကော ဟိ နာထော ပရော သိယာ”တိ။

တေနာဟ “အနညသရဏာ”တိ။ ကော ပနေတ္ထ အတ္တာ နာမ? လောကီယ-
လောကုတ္တရော ဓမ္မော။ တေနောဟ “ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ”တိ။
ယောနီတိ ကာရဏံ “ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယာ”တိ-
အာဒိသု ၂ ဝိယ။ ကိံပဟောတိကာတိ ကိံပဘုတိကာ၊ ကုတော ပဘဝန္တိတိ
အတ္ထော။ ရူပဿ တွေဝါတိ ဣဒံ တေသံယေဝ သောကာဒီနံ ပဟာနဒဿနတ္ထံ
အာရဒ္ဓံ။ န ပရိတဿတိတိ န ဂဏှာတိ န ဂဟတိ ၃။ တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတောတိ တေန
ဝိပဿနင်္ဂေန ကိလေသာနံ ၄ နိဗ္ဗုတတ္တာ တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
ဝိပဿနာဝ ကထိတာ။ ။ပဌမံ။

၂-ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ ဒုတိယေ ဒုက္ခသမုဒယဂါမိနိ သမနုပဿနာတိ ယသ္မာ သက္ကာယော
ဒုက္ခံ၊ တဿ စ သမုဒယဂါမိနိ ပဋိပဒါ နာမ “ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိ

ဧဝံ ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာ ဝုတ္တာ၊ တဿှာ ဒုက္ခသမုဒယဂါမိနိ သမနုပဿနာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော ဟောတိ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ သမနုပဿနာတိ ဧတ္ထ သဟ ဝိပဿနာယ စတုမဂ္ဂဉာဏံ “သမနုပဿနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ။ ။ဒုတိယံ။

၃-အနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ တတိယေ သမ္ဗုပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ သဟ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိရဇ္ဇတိ ဝိမုစ္စတိတိ မဂ္ဂက္ခဏေ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဖလက္ခဏေ ဝိမုစ္စတိ။ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိတိ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရုဒ္ဓေဟိ အာသဝေဟိ အဂဟေတွာ ဣတိ ဝိမုစ္စတိ။ ဣပဓာတုယာတိအာဒိ ပစ္စဝေက္ခဏဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သဟ ဖလေန ပစ္စဝေက္ခဏဒဿနတ္ထန္တိပိ ဝဒန္တိယေဝ။ ဌိတန္တိ ဥပရိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စဘာဘဝေန ဌိတံ။ ဌိတတ္တာ သန္တုဿိတန္တိ ပတ္တဗ္ဗံ ပတ္တဘာဘဝေန သန္တုဋ္ဌံ။ ပစ္စတ္တိယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိတိ သယမေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ စတုတ္ထေ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယောတိ ပုဗ္ဗန္တံ အနုဂတာ အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိယော န ဟောန္တိ။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယောတိ အပရန္တံ အနုဂတာ စတုစတ္တာလီသ ဒိဋ္ဌိယော န ဟောန္တိ။ ထာမသော၂ ပရာမာသောတိ ဒိဋ္ဌိထာမသော စေဝ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော စ န ဟောတိ၊^၁။ ဧတ္တာဝတာ ပဌမမဂ္ဂေါ ဒဿိတော။ ဣဒါနိ သဟ ဝိပဿနာယ တယော မဂ္ဂေ စ ဖလာနိ စ ဒဿေတုံ ဣပသ္မိန္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ အထ ဝါ ဒိဋ္ဌိယော နာမ ဝိပဿနာယ ဧဝ ပဟိနာ၊ ဣဒံ ပန ဥပရိ သဟ ဝိပဿနာယ စတ္တာရော မဂ္ဂေ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သမနုပဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ ပဉ္စမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ သမနုပဿန္တိ ဧတေသံ ဝါ အညတရန္တံ ပရိပုဏ္ဏဂါဟဝသေန ပဉ္စက္ခန္ဓေ သမနုပဿန္တိ၊ အပရိပုဏ္ဏဂါဟဝသေန ဧတေသံ အညတရံ။ ဣတိ အယဉ္ဇေဝ သမနုပဿနာတိ ဣတိ အယဉ္ဇ ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာ။ အသ္မိတိ စဿ အဝိဂတံ^၄ ဟောတိတိ ယဿ အယံ သမနုပဿနာ အတ္ထိ၊ တသ္မိံ အသ္မိတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ ပပဉ္စတ္တယံ အဝိဂတမေဝ^၅ ဟောတိ။

၁-သန္တုဋ္ဌဘာဝေန (က)

၂-ထာမသာ (သီ)

၃-ဒိဋ္ဌိယာ ထာမဘာဝေ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော စ န ဟောတိ (သီ)

၄-အဝိဂတံ(သျှာ)

၅-အဝိဂတမေဝ (သျှာ)

ပဉ္စန္ဒိ ဣန္ဒြိယာနံ အဝတ္တန္တိ ဟောတိတိ တသ္မိံ ကိလေသဇာတေ သတိ
ကမ္မကိလေသပစ္စယာနံ ပဉ္စန္ဒိ ဣန္ဒြိယာနံ နိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။

အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ မနောတိ ဣဒံ ကမ္မမနံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မာတိ အာရမ္မဏံ။
အဝိဇ္ဇာဓာတူတိ ဇဝနက္ခဏေ အဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပဿဇေနာတိ အဝိဇ္ဇာ-
သမ္ပယုတ္တဖဿတော ဇာတေန။ အပိစ မနောတိ ဘဝင်္ကက္ခဏေ ဝိပါကမနော-
ဓာတု၊ အာဝဇ္ဇနက္ခဏေ ကိရိယမနောဓာတု။ ဓမ္မာဒယော ဝုတ္တပ္ပကာရာဝ။
အသ္မိတိဝိဿ ဟောတိတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန အသ္မိတိ ဧဝမိဿ ဟောတိ။
ဣတော ပရေသု အယမဟမသ္မိတိ ရူပါဒိသု ကိဉ္စိဒေဝ ဓမ္မံ ဂဟေတွာ “အယံ
အဟမသ္မိ”တိ အတ္တဒိဋ္ဌိဝသေန ဝုတ္တံ။ ဘဝိဿန္တိ သဿတဒိဋ္ဌိဝသေန။ န
ဘဝိဿန္တိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဝသေန။ ဣဝိ ဘဝိဿန္တိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ သဿတမေဝ
ဘဇန္တိ။ အထေတ္ထာတိ အထ တေနောကာရေန ဌိတေသု ဧတေသု ဣန္ဒြိယေသု။
အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိတိ စတုသု သစ္စေသု အညာဏဘူတာ အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ။
ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝမေတ္ထ အသ္မိတိ တဏှာမာန-
ဒိဋ္ဌိယော။ ကမ္မဿ ပဉ္စန္ဒိ ဣန္ဒြိယာနံ အန္တရေ ဧကော သန္တိ၊ ဝိပါကမနံ
ပဉ္စိန္ဒြိယပက္ခိကံ ကတွာ ပဉ္စန္ဒိ ဣန္ဒြိယာနံ ကမ္မဿ စ အန္တရေ ဧကော သန္တိတိ။
ဣတိ တယော ပပဉ္စာ အတိတော အဒ္ဓါ၊ ဣန္ဒြိယာဒိနိ ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ၊ တတ္ထ
ကမ္မမနံ အာဒိံ ကတွာ အနာဂတဿ ပစ္စယော ဒဿိတောတိ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ ဆဋ္ဌေ ရူပက္ခန္ဓော ကာမာဝစရော၊ စတ္တာရော ခန္ဓာ စတုဘူမကာ။
သာသဝန္တိ အာသဝါနံ အာရမ္မဏဘာဝေန ပစ္စယဘူတံ။ ဥပါဒါနိယန္တိ
တထေဝ စ ဥပါဒါနာနံ ပစ္စယဘူတံ။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ—အာရမ္မဏံ
ကတွာ ပဝတ္ထေဟိ သဟ အာသဝေဟိတိ သာသဝံ။ ဥပါဒါတဗ္ဗန္တိ ဥပါဒါနိယံ။
ဣဓာပိ ရူပက္ခန္ဓော ကာမာဝစရော၊ အဝသေသာ တေဘူမကာ ဝိပဿနာ-
စာရဝသေန ဝုတ္တာ။ ဧဝမေတ္ထ ရူပံ ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓေသု ပဝိဋ္ဌာ၊ သာသဝရာသဋ္ဌေန
ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။ ဝေဒနာဒယော သာသဝါပိ အတ္ထိ၊ အနာသဝါပိ အတ္ထိ။
တေ ရာသဋ္ဌေန သဗ္ဗေပိ ခန္ဓေသု ပဝိဋ္ဌာ၊ တေဘူမကာ ပနေတ္ထ သာသဝဋ္ဌေန
ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ပဝိဋ္ဌာတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၁-အသ္မိတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော၊ ဧဝမေတ္ထ (သိ)

၇-ဂ-သောဏသုတ္တံဒီပနီ

၄၉-၅၀။ သတ္တမေ သေယျောဟမသ္မိတိ ဝိသိဋ္ဌော ဥတ္တမော အဟမသ္မိ။
ကိမညတြိ ယထာဘူတဿ အဒဿနာတိ ယထာဘူတဿ အဒဿနတော
 အညံ ကိံ ဘဝေယျ။ အဒဿနံ အညာဏမေဝ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။
 ဣဒါနိဿ တေပရိဝဋံ ဝဇီရဘောဒံဒေသနံ အာရတန္တော တံ ကိံ မညသိ
 သောဏာတိအာဒိမာဟ။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနမေဝ။ ။သတ္တမအဋ္ဌမာနိ။

၉-၁၀-နန္ဒိက္ခယသုတ္တံဒီပနီ

၅၁-၅၂။ နဝမဒသမေသု နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော၊ ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခ-
 ယောတိ ဣဒံ နန္ဒိတိ ဝါရာဂေါတိ ဝါဣမေသံ အတ္ထတော နိန္ဒာနာကရဏတာယ
 ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ ဝါ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ
 ဝိရဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ။ ဣတ္ထာဝတာ ဝိပဿနံ နိဋ္ဌပေတွာ “ရာဂက္ခယာ
 နန္ဒိက္ခယော”တိ ဣဓ မဂ္ဂံ ဒဿေတွာ “နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တ”န္တိ ဖလံ
 ဒဿိတန္တိ။ ။နဝမဒသမာနိ။

အတ္တဒီပဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

မူလပဏ္ဏာသကော သမတ္ထော။

(၆) ၁-ဥပယဝဂ္ဂ

၁-ဥပယသုတ္တံဒီပနီ

၅၃။ ဥပယဝဂ္ဂဿ^၁ ပဌမေ ဥပယောတိ^၂ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန ပဉ္စက္ခန္ဓေ
 ဥပဂတော။ ဝိညာဏန္တိ ကမ္မဝိညာဏံ။ အာပဇ္ဇေယျာတိ ကမ္မံ ဇဝါပေတွာ
 ပဋိသန္ဓိအာကုနသမတ္တတာယ ဝုဒ္ဓိအာဒိနိ အာပဇ္ဇေယျ။ ဝိညာဏုပယန္တိ
 ပဒဿ အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ။ ဝေါန္တိဇ္ဇတရမ္ပဏန္တိ ပဋိသန္ဓိ-
 အာကုနသမတ္တတာယ အဘာဝေန အာရမ္မဏံ ဝေါန္တိဇ္ဇတိ။ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာ-
 ဏဿာတိ ကမ္မဝိညာဏဿ ပတိဋ္ဌာ န ဟောတိ။ တဒပ္ပတိဋ္ဌိတန္တိ တံ
 အပ္ပတိဋ္ဌိတံ။ အနဘိသင်္ခစ္စ ဝိမုတ္တန္တိ ပဋိသန္ဓိံ အနဘိသင်္ခရိတွာ ဝိမုတ္တံ။ ။ပဌမံ။

၂-ဗီဇသုတ္တံဒီပနီ

၅၄။ ဒုတိယေ ဗီဇဇာတာနိတိ ဗီဇာနိ။ မူလဗီဇန္တိ ဝစံ ဝစတ္ထံ ဟလိဒ္ဓိ
 သိဂီဝေရန္တိ ဧဝမာဒိ။ ခန္ဓဗီဇန္တိ အဿတ္ထော နိဂြောဓောတိ ဧဝမာဒိ။

၁-ဥပါယဝဂ္ဂဿ (သျှာ) ၂-ဥပါယောတိ (သျှာ)

ဖလုဗီဇန္တိ ဥစ္ဆု၊ ဝေဠု၊ နဋ္ဌောတိ ဝေမာဒိ။ အဂ္ဂဗီဇန္တိ အဇ္ဈကံ ဖဏိဇ္ဇကန္တိ ဝေမာဒိ။ ဗီဇဗီဇန္တိ သာလိဝိဟိအာဒိ ပုဗ္ဗဏ္ဏဉ္စေဝ မုဂ္ဂမာသာဒိ အပရဏ္ဏဉ္စ။ အခဏ္ဍာနီတိ အဘိန္နာနိ။ ဘိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဗိဇံ ဗီဇတ္ထာယ န ဥပကပ္ပတိ။ အပူတိကာနီတိ ဥဒကတေမနေန အပူတိကာနိ။ ပူတိဗိဇံ ဟိ ဗီဇတ္ထာယ န ဥပကပ္ပတိ။ အဝါတာတပဟတာနီတိ ဝါတေန စ အာတပေန စ န ဟတာနိ၊ နိရောဇတံ န ပါဝိတာနိ။ နိရောဇံ ဟိ ကသဋ္ဌံ ဗိဇံ ဗီဇတ္ထာယ န ဥပကပ္ပတိ။ သာရာဒါနီတိ ဂဟိတသာရာနိ ပတိဋ္ဌိတသာရာနိ။ နိဿာရဉ္စိ ဗိဇံ ဗီဇတ္ထာယ န ဥပကပ္ပတိ။ သုခသယိတာနီတိ စတ္တာရော^၁ မာသေ ကောဋ္ဌေ ပက္ခိတ္တနိယာမေနေဝ သုခံ သယိတာနိ။ ပထဝီတိ ဟေဋ္ဌာ ပတိဋ္ဌာနပထဝီ။ အာပေါတိ ဥပရိသ္မေဟနအာပေါ။ စတဿော ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ ကမ္မဝိညာဏဿ အာရမ္မဏဘူတာ ရူပါဒယော စတ္တာရော ခန္ဓာ။ တေ ဟိ အာရမ္မဏဝသေန ပတိဋ္ဌာဘူတတ္တာ ပထဝီဓာတုသဒိသာ။ နန္ဒိရာဂေါ သိနေဟနဋ္ဌေန အာပေါဓာတုသဒိသော။ ဝိညာဏံ သာဟာရန္တိ သပ္ပစ္စယံ ကမ္မဝိညာဏံ။ တံ ဟိ ဗိဇံ ဝိယ ပထဝီယံ အာရမ္မဏပထဝီယံ ဝိရူဟတိ။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဥဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ တတိယေ ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဗလဝသောမနဿသမုဋ္ဌာနံ ဥဒါနံ ဥဒါဟရိ။ ကိံ နိဿာယ ပနေသ ဘဂဝတော ဥပ္ပန္နောတိ။ သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ။ ကထံ? ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “တယောမေ ဥပနိဿယာ ဒါနုပနိဿယော သီလူပနိဿယော ဘာဝနုပနိဿယော စာ”တိ။ တေသု ဒါနုသီလူပနိဿယာ ဒုဗ္ဗလ၊ ဘာဝနုပနိဿယော ဗလဝါ။ ဒါနုသီလူပနိဿယာ ဟိ တယော မဂ္ဂေ စ ဖလာနိ စ ပါပေန္တိ၊ ဘာဝနုပနိဿယော အရဟတ္တံ ပါပေတိ။ ဣတိ ဒုဗ္ဗလူပနိဿယေ ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခု၊ သဇ္ဇေန္တော ဝါယမန္တော ပဉ္စောရတ္ထဂိယာနိ ဗန္ဓနာနိ ဆေတွာ တိဏိ မဂ္ဂဖလာနိ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ “အဟော သာသနံ နိယျာနိက”န္တိ အာဝဇ္ဇေန္တဿ အယံ ဥဒပါဒိ။

တတ္ထ “ဒုဗ္ဗလူပနိဿယေ ဌတွာ သဋ္ဌမာနော တိဏိ မဂ္ဂဖလာနိ ပါပုဏာတိ”တိ ဣမဿတ္ထဿာဝိဘာဝနတ္ထံ မိလကတ္ထေရဿ^၂ ဝတ္ထု ဝေဒိတဗ္ဗံ—သော ကိရ ဂိဟိကာလေ ပါဏာတိပါတကမ္မေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တော အရညေ ပါသသတဉ္စေဝ အဒ္ဓဟလသတဉ္စ ယောဇေသိ။ အထေကဒိဝသံ အင်္ဂါရပက္ကမံသံ ခါဒိတွာ ပါသဋ္ဌာနေသု ဝိစရန္တော ပိပါသာဘိဘူတော ဧကဿ

၁-တေ စတ္တာရော (သီ၊ က) ၂-မိလကတ္ထေရဿ (သီ)

အရညဝါသိတ္ထေရဿ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ထေရဿ စက်မန္တဿ အဝိဒူရေ ဌိတံ ပါနိယဃဉ္စံ ဝိဝရိ၊ ဟတ္ထတေမနမတ္တမ္ပိ ဥဒကံ နာဒဿ။ သော ကုဇ္ဈိတွာ အာဟ “ဘိက္ခု ဘိက္ခု တုမှေ ဂဟပတိကေဟိ ဒိန္နံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဘုဉ္ဇိတွာ သုပထ၊ ပါနိယ-ဃဉ္စေ အဇ္ဈလိမတ္တမ္ပိ ဥဒကံ န ဌပေထ၊ န ယုတ္တမေတ”န္တိ။ ထေရော “မယာ ပါနိယဃဉ္စော ပူရေတွာ ဌပိတော၊ ကိံ န ခေါဇေတ”န္တိ ဂန္ဓာ ဩလောကေန္တော ပရိပုဏ္ဏဃဉ္စံ ဒိဿာ ပါနိယသင်္ခံ ပူရေတွာ အဒါသိ။ သော ဒုတ္တိသင်္ခပူရံ ပိဝိတွာ စိန္တေသိ “ဧဝံ ပူရိတဃဉ္စော နာမ မမ ကမ္ပံ အာဂမ္မ တတ္ထကပါလော ဝိယ ဇာတော၊ ကိံ န ခေါ အနာဂတေ အတ္တဘာဝေ ဘဝိဿတိ”တိ သံဝိဂ္ဂစိတ္တော ဓနံ ဆဉ္စေတွာ “ပဗ္ဗာဇေထ မံ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ထေရော တစပဉ္စက-ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိတွာ တံ ပဗ္ဗာဇေသိ။

တဿ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တဿ ဗဟူနံ မိဂသူကရာနံ မာရိတဋ္ဌာနံ ပါသအဒူဟလာနဉ္စ ယောဇိတဋ္ဌာနံ ဥပဋ္ဌာတိ။ တံ အနုဿရတော သရီရေ ဒါဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကုဋ္ဌဂေါဏော ဝိယ ကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ ဝိထိံ န ပဋိပဇ္ဇတိ။ သော “ကိံ ကရိဿာမိ ဘိက္ခုဘာဝေနာ”တိ အနဘိရတိယာ ပိဋ္ဌိတော ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝဉ္ဇိတွာ အာဟ “န သက္ကောမိ ဘန္တေ သမဏဓမ္မံ ကာတု”န္တိ။ အထ နံ ထေရော “ဟတ္ထကမ္ပံ ကရောဟိ”တိ အာဟ။ သော “သာဓု ဘန္တေ”တိ ဝုတွာ ဥဒုဗ္ဗရာဒယော အလ္လရက္ခေ ဆိန္ဒိတွာ မဟန္တံ ရာသိံ ကတွာ “ဣဒါနိ ကိံ ကရောမိ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဈာပေဟိ နန္တိ။ သော စတူသု ဒိသာသု အဂ္ဂိံ ဒတွာ ဈာပေတုံ အသက္ကောန္တော “ဘန္တေ န သက္ကောမိ”တိ အာဟ။ ထေရော “တေန ဟိ အပေဟိ”တိ ပထဝိံ ခွိဓာ ကတွာ အဝီစိတော ခဇ္ဇောပနကမတ္တံ အဂ္ဂိံ နိဟရိတွာ တတ္ထ ပက္ခိပိ။ သော တာဝ မဟန္တံ ရာသိံ သုက္ခပဏ္ဍိ ဝိယ ခဏေန ဈာပေသိ။ အထဿ ထေရော အဝီစိံ ဒဿေတွာ “သစေ ဝိဗ္ဗမိဿသိ၊ ဧတ္ထ ပစ္စိဿသိ”တိ သံဝေဂံ ဇနေသိ။ သော အဝီစိဒဿနတော ပဋ္ဌာယ ပဝေဓ-မာနော “နိယျာနိကံ ဘန္တေ ဗုဒ္ဓသာသန”န္တိ ပုစ္ဆိ၊ အာမာဝုသောတိ။ ဘန္တေ ဗုဒ္ဓသာသနဿ နိယျာနိကတ္ထေ သတိ မိလကော အတ္တမောက္ခံ^၂ ကရိဿတိ၊ မာ စိန္တယိတ္တာတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ သမဏဓမ္မံ ကရောတိ ဃဉ္စေတိ^၃၊ တဿ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ပူရေတိ၊ နိဒ္ဒါယ ဗာဓေမာနာယ တိန္တံ ပလာလံ^၄ သီသေ ဌပေတွာ ပါဒေ သောဏှိယံ ဩတာရေတွာ နိသီဒတိ။ သော ဧကဒိဝသံ

၁-သာဓု ဘန္တေ (သီ)	၂-အတ္တနော မောက္ခံ (သျှာ)
၃-ဃဉ္စေတိ ဝါယမတိ (သျှာ)	၄-ပလာသံ (သျှာ)

ပါနီယံ ပရိဿာဝေတွာ ဃဋ္ဌံ ဦရမိ ဌပေတွာ ဥဒကမဏိကာနံ ပစ္ဆေဒံ အာဂမ-
ယမာနော အဋ္ဌာသိ။ အထ ခေါ် ထေရော သာမဏေရဿ ဣမံ ဥဒ္ဓေသံ
ဒေတိ—

“ဥဋ္ဌာနဝတော သတိမတော၊
သုစိကမ္မဿ နိသမ္ပကာရိနော။
သညတဿ ဓမ္မဇီဝိနော၊
အပ္ပမတ္တဿ ယသောဘိဝေတိ”တိ။

သော စတုပ္ပဒိကမ္ပိ တံ ဂါထံ အတ္တနိယေဝ ဥပနေသိ “ဥဋ္ဌာနဝတာ နာမ
မာဒိသေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သတိမတာပိ မာဒိသေနဝ။ပ။ အပ္ပမတ္တေနပိ မာဒိသေနဝ
ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ။ ဧဝံ တံ ဂါထံ အတ္တနိ ဥပနေတွာ တသ္မိယေဝ ပဒဝါရေ၊
ဌိတော ပဉ္စောရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ဆိန္နိတွာ အနာဂါမိဖလေ
ပတိဋ္ဌာယ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော—

“အလ္လံ ပလာလပုဉ္ဇာဟံ၊ သိသေနာဒါယ၊ စက်မိ။
ပတ္တောသ္မိ တတိယံ ဌာနံ၊ ဧတ္ထ မေ နတ္ထိ သံသယော”တိ။

ဣမံ ဥဒါနဂါထံ အာဟ။ ဧဝံ ဒုဗ္ဗလူပနိဿယေ ဌိတော ဃဋ္ဌန္တော
ဝါယမန္တော ပဉ္စောရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ဆိန္နိတွာ တိဏိ မဂ္ဂဖလာနိ
နိဗ္ဗတ္တေတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—“နော စဿံ၊ နော စ မေ သိယာ၊ နာဘဝိဿ၊
န မေ ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ အဓိမုစ္စမာနော ဘိက္ခု၊ ဆိန္နေယျ၊ ဩရုက္ခာဂိယာနိ
သံယောဇနာနိ”တိ။

တတ္ထ နော စဿံ၊ နော စ မေ သိယာတိ သစေ အဟံ န ဘဝေယျံ၊ မမ
ပရိက္ခာရောပိ န ဘဝေယျ။ သစေ ဝါ ပန မေ အတိတေ ကမ္မဘိသင်္ခါရော
နာဘဝိဿ၊ ဣဒံ မေ ဧတရဟိ ခန္ဓပဉ္စကံ န ဘဝေယျ။ နာဘဝိဿ၊ န မေ
ဘဝိဿတိတိ ဣဒါနိ ပန တထာ ပရက္ကမိဿာမိ၊ ယထာ မေ အာယတိံ ခန္ဓာ-
ဘိနိဗ္ဗတ္တကော ကမ္မသင်္ခါရော န ဘဝိဿတိ၊ တသ္မိ အသတိ အာယတိံ
ပဋိသန္ဓိ နာမ န မေ ဘဝိဿတိ။ ဧဝံ အဓိမုစ္စမာနောတိ ဧဝံ အဓိမုစ္စန္တော
ဘိက္ခု၊ ဒုဗ္ဗလူပနိဿယေ ဌိတော ပဉ္စောရုက္ခာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ဆိန္နေယျ။
ဧဝံ ဝုတ္တေတိ ဧဝံ သာသနဿ နိယျာနိကဘာဝံ အာဝဇ္ဇေန္တေန ဘဂဝတာ

၁-ခု ၁-၁၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဩဝါဒေ (သီ) ၃-အလ္လပလာသပုဉ္ဇာဟံ (သျှာ)
၄-သိရေနာဒါယ (သျှာ)၊ သိရေ ကတွာန (ကံ) ၅-တတိယဖလံ (သျှာ)
၆-အဟော လာဘာ တေ မာရိသာတိ (သျှာ)၊ အဟောနုဘာဝေါ မာရိသာတိ (က)

ဣမသ္မိံ ဥဒါနေ ဝုတ္တေ။ ရူပံ ဝိဘဝိဿတိတိ ရူပံ ဘိဇ္ဇိဿတိ။ ရူပဿ ဝိဘဝါတိ
 ဝိဘဝဒဿနေန သဟဝိပဿနေန။ သဟဝိပဿနကာ ဟိ စတ္တာရော မဂ္ဂါ
 ရူပါဒိနံ ဝိဘဝဒဿနံ နာမ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ အဓိမုစ္စမာနော ဘန္တေ
 ဘိက္ခု၊ ဆိန္ဓေယျာတိ ဘန္တေ ဧဝံ အဓိမုစ္စမာနော ဘိက္ခု၊ ဆိန္ဓေယျေဝ ပဉ္စော-
 ရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ၊ ကဿွာ န ဆိန္ဒိဿတိတိ။

ဣဒါနိ ဥပရိ မဂ္ဂဖလံ ပုစ္ဆန္တော ကထံ ပန ဘန္တေတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
 အနန္တရာတိ ဒွေ အနန္တရာနိ အာသန္ဓာနန္တရဉ္စ ဒူရာနန္တရဉ္စ။ ဝိပဿနာ မဂ္ဂဿ
 အာသန္ဓာနန္တရံ နာမ၊ ဖလဿ ဒူရာနန္တရံ နာမ။ တံ သန္ဓာယ “ကထံ ပန
 ဘန္တေ ဇာနတော ကထံ ပဿတော ဝိပဿနာနန္တရာ ‘အာသဝါနံ
 ခယော’တိ သင်္ခံ ဂတံ အရဟတ္တဖလံ ဟောတိ”တိ ပုစ္ဆတိ။ အတသိတယေတိ
 အတသိတဗ္ဗေ အဘာယိတဗ္ဗေ ဌာနမှိ။ တာသံ အာပဇ္ဇတိတိ ဘယံ အာပဇ္ဇတိ။
 တာသော ဟေသောတိ^၁ ယာ သော “နော စဿံ၊ နော စ မေ သိယာ”တိ ဧဝံ
 ပဝတ္တာ ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ၊ သာ၂ ယသ္မာ အတ္တသိနေဟံ ပရိယာဒါတုံ န
 သက္ကာတိ၊ တသ္မာ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ တာသော နာမ ဟောတိ။
 သော ဟိ “ဣဒါနာဟံ ဥစ္စိဇ္ဇိဿာမိ၊ န ဒါနိ ကိဉ္စိ ဘဝိဿာမိ”တိ အတ္တာနံ
 ပပါတေ ပတန္တံ ဝိယ ပဿတိ အညတရော ဗြာဟ္မဏော ဝိယ။ လောဟ-
 ပါသာဒဿ ကိရ ဟေဋ္ဌာ တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော တိလက္ခဏာဟတံ ဓမ္မံ
 ပရိဝတ္တေတိ။ အထ အညတရဿဗြာဟ္မဏဿ ဧကမန္တေ ဌတွာ ဓမ္မံ သုဏန္တဿ
 သင်္ခါရာ သုညတော ဥပဋ္ဌဟိ^၃ သု။ သော ပပါတေ ပတန္တော ဝိယ ဟုတွာ
 ဝိဝုဒ္ဓါရေန တတော ပလာယိတွာ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ ပုတ္တံ ဥရေ သယာပေတွာ
 “တာတ သကျသမယံ အာဝဇ္ဇေန္တော မနမှိ^၄ နဌော”တိ အာဟ။ န ဟေသော^၅
 ဘိက္ခု၊ တာသောတိ သော ဧဝံ ပဝတ္တာ ဗလဝိပဿနာ သုတဝတော
 အရိယသာဝကဿ န တာသော နာမ ဟောတိ။ န ဟိ တဿ ဧဝံ ဟောတိ
 “အဟံ ဥစ္စိဇ္ဇိဿာမိ”တိ ဝါ “ဝိနဿိဿာမိ”တိ ဝါတိ။ ဧဝံ ပန ဟောတိ
 “သင်္ခါရာဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သင်္ခါရာဝ နိရုဇ္ဈန္တိ”တိ။ ။တတိယံ။

၄-ဥပါဒါနပရိပဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ စတုတ္ထေ စတုပရိဝုဒ္ဓန္တိ ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ စတုန္တံ ပရိဝုဒ္ဓနဝသေနာ။
 ရူပံ အန္တညာသိန္တိ ရူပံ ဒုက္ခသစ္စန္တိ အဘိညာသိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု

၁-ဟေသာတိ (သဗ္ဗတ္ထ)

၂-ဒုဗ္ဗလဝိပဿနာ ဟိ (သီ၊က)

၃-ပနမှိ (သီ၊သျှာ)

၄-န ဟေသာ (သဗ္ဗတ္ထ)

၅-စတုန္တံ စတုန္တံ ပရိဝတ္တာနံ ဝသေန (သီ)

စတုသစ္စဝသေနဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ အာဟာရသမုဒယာတိ ဧတ္ထ သစ္စန္တိ-
 ရာဂေါကဗုဒ္ဓိကာရာဟာရော အာဟာရော နာမ။ ပဋိပန္နာတိ သီလတော ပဋ္ဌာယ
 ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ပဋိပန္နာ ဟောန္တိ။ ဂါဓန္တိတိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ။ ဧတ္တာဝတာ
 သေက္ခဘူမိံ ကထေတွာ ဣဒါနိ အသေက္ခဘူမိံ ကထေန္တော ယေ စ ခေါ
 ကေမိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။ သုဓိမုတ္တာတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ သုဋ္ဌု
 ဝိမုတ္တာ။ ကေဝလိနောတိ သကလိနော ကတသဗ္ဗကိစ္စာ။ ဝဋ် တေသံ နတ္ထိ
 ပညာပနာယာတိ ယေန တေ အဝသိဋ္ဌေန ဝဋ္ဌေန ပညာပေယျံ၊ တံ နေသံ
 ဝဋ် နတ္ထိ ပညာပနာယ။ အထ ဝါ ဝဋ္ဌန္တိ ကာရဏံ၊ ပညာပနာယ ကာရဏံ
 နတ္ထိတိ။ ဧတ္တာဝတာ အသေက္ခဘူမိဝါရော ကထိတော။ ။စတုတ္ထံ။

၅-သတ္တဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇။ ပဉ္စမေ သတ္တဋ္ဌာနကုသလောတိ သတ္တသု ဩကာသေသု ဆေကော။
 ဝုသိတဝါတိ ဝုသိတဝါသော။ ဥတ္တမပုရိသောတိ သေဋ္ဌပုရိသော။ သေသမေတ္ထ
 ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ပန သုတ္တံ ဥဿဒနန္တိယဉ္စေဝ ပလောဘနိယဉ္စာတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ ဟိ ရာဇာ ဝိဇိတသင်္ဂါမော သင်္ဂါမေ ဝိဇယိနော ယောဓေ
 ဥစ္စဋ္ဌာနေ ဌပေတွာ တေသံ သက္ကာရံ ကရေတိ၊ ကိံ ကာရဏာ? ဧတေသံ
 သက္ကာရံ ဒိဿာ သေသာပိ သူရာ ဘဝိတုံ မညိဿန္တိတိ၊ ဧဝမေဝ ဘဂဝါ
 အပ္ပမေယျံ ကာလံ ပါရမိယော ပူရေတွာ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ ကိလေသမာရ-
 ဝိဇယံ ကတွာ သဗ္ဗညုတံပတ္တော သာဝတ္ထိယံ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေနိသိဒ္ဓိတွာ
 ဣမံ သုတ္တံ ဒေသေန္တော ခိဏာသဝေ ဥက္ခိပိတွာ ထောမေသိ ဝဏ္ဏေသိ။ ကိံ
 ကာရဏာ? ဧဝံ အဝသေသာ သေက္ခပုဂ္ဂလာ အရဟတ္တဖလံ ပတ္တဗ္ဗံ မညိဿန္တိတိ။
 ဧဝမေတံ သုတ္တံ ခိဏာသဝါနံ ဥက္ခိပိတွာ ပသံသိတတ္တာ ဥဿဒနန္တိယံ၊ သေက္ခာနံ
 ပလောဘိတတ္တာ ပလောဘနိယန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ သတ္တဋ္ဌာနကုသလော ဟောတီတိ ဧတ္တာ-
 ဝတာ စေတ္ထ မဂ္ဂဖလပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ဒေသနံ နိဋ္ဌပေတွာပိ ပုန ကထဉ္စ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ တိရိစ္ဆာပပရိက္ခိ ဟောတီတိဣဒံ “ခိဏာသဝေါယသ္မိံ အာရမ္မဏေ
 သတတဝိဟာရေန ဝိဟရတိ၊ တံ သတ္ထော ဝါ ပုဂ္ဂလော ဝါ န ဟောတိ၊
 ဓာတုအာဒိမတ္တမေဝ ပန ဟောတိ”တိ ဧဝံ ခိဏာသဝဿ သတတဝိဟာရဉ္စ၊
 “ဣမေသု ဓမ္မေသု ကမ္မံ ကတွာ အယံ အာဂတော”တိ အာဂမနိယပဋိပဒဉ္စ
 ဒသေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဓာတုသော ဥပပရိက္ခိတိ ဓာတုသဘာဝေန ပဿတိ
 ဩလောကေတိ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဒေသေဝ နယော။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၈။ ဆဋ္ဌေ ကော အဓိပ္ပယာသောတိ ကော အဓိကပယောဂေါ။
 အနုပ္ပန္နဿာတိ ဣမဉ္စိ မဂ္ဂံ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပါဒေသိ၊ အန္တရာ အညော
 သတ္တာ ဥပ္ပါဒေတုံ နာသက္ခိ၊ ဣတိ ဘဂဝါ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ
 နာမ။ နဂရောပမသ္မိံ ဟိ အဝဋ္ဌဉ္စနဋ္ဌာနေသု ပုရာဏမဂ္ဂေါ ဇာတော၊ ဣဓ
 အဝတ္တမာနဋ္ဌေန အနုပ္ပန္နမဂ္ဂေါ နာမ။ အသဉ္ဇာတဿာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။
 အနက္ခာတဿာတိ အကထိတဿ။ မဂ္ဂံ ဇာနာတိတိ မဂ္ဂဉ္စ။ မဂ္ဂံ ဝိဒိတံ
 ပါကဋံ အကာသိတိ မဂ္ဂဝိဉ္စ။ မဂ္ဂေ စ အမဂ္ဂေ စ ကောဝိဒေါတိ မဂ္ဂကောဝိဒေါ။
 မဂ္ဂါနုဂါတိ မဂ္ဂံ အနဂစ္ဆန္တာ။ ပစ္ဆိာ သမန္တာဂတာတိ အဟံ ပဌမံ ဂတော၊
 သာဝကာ ပစ္ဆိာ သမန္တာဂတာ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-အနတ္တလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၉။ သတ္တမေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေတိ အညာသိကောဏှညတ္ထေရာဒိကေ ပဉ္စ ဇနေ
 ပုရာဏုပဋ္ဌာကေ။ အာမန္တေ သီတိ အာသာဠိပုဏ္ဏမဒိဝသေ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနတော
 ပဋ္ဌာယ အနတ္တမေန သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတေ၊ “ဣဒါနိ နေသံ
 အာသဝက္ခယာယ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီ”တိ ပဉ္စမိယံ ပက္ခဿ အာမန္တေသိ။
 တေဒဝေါစာတိ ဧတံ “ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ အနတ္တ-
 လက္ခဏသုတ္တံ အဝေါစ။ တတ္ထ အနတ္တာတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ
 အနတ္တာ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေတိ ဣဒံ ကဿ အာရဒ္ဓံ? ဧတ္ထကေန ဌာနေန
 အနတ္တလက္ခဏမေဝ ကထိတံ၊ န အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏာနိ၊ ဣဒါနိ တာနိ
 ဒဿေတွာ သမောဓာနေတွာ တိဏိပိ လက္ခဏာနိ ဒဿေတုံ ဣဒမာရဒ္ဓန္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ။
 ယံကိဉ္စိ ဂူပန္တိအာဒိသု ဝိတ္တာရကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပညာဘာဝနာမိကာရေ
 ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တာဝ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိံ
 ပန သုတ္တေ အနတ္တလက္ခဏမေဝ ကထိတန္တိ။ ။သတ္တမံ။

၈-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ အဋ္ဌမေ ဧကန္တဒုက္ခန္တိအာဒိနိ ဓာတုသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယာနေဝ။ ။
 အဋ္ဌမံ။

၉-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ နဝမေ အာဒိတ္တန္တိ ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တံ ပဇ္ဇလိတံ။ ဣတိ ခုတ္တိသုပိ ဣမေသု သုတ္တေသု ဒုက္ခလက္ခဏမေဝ ကထိတံ။ ။နဝမံ။

၁၀-နိရုတ္တိပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ ဒသမေ နိရုတ္တိယောဝ နိရုတ္တိပထာ၊ အထ ဝါ နိရုတ္တိယော စ တာ နိရုတ္တိဝသေန ဝိညာတဗ္ဗာနံ အတ္တာနံ ပထတ္တာ ပထာ စာတိ နိရုတ္တိပထာ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ တိဏိပိ စေတာနိ အညမညဝေဝစနာနေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အသံကိဏ္ဍာတိ အဝိဇဟိတာ၊ “ကော ဣမေဟိ အတ္ထော”တိ ဝတ္တာ အဆဋ္ဌိတာ။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာတိ အတိတေပိ န ဇဟိတပုဗ္ဗာ။ န သံကိယန္တိတိ ဧတရဟိပိ “ကိမေတေဟိ”တိ န ဆဋ္ဌိယန္တိ။ န သံကိယိသန္တိတိ အနာဂတေပိ န ဆဋ္ဌိယိသန္တိ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာတိ အပ္ပဋိဗာဟိတာ။ အတိတန္တိ အတ္တနော သဘာဝံ ဘင်္ဂမေဝ ဝါ အတိက္ကန္တံ။ နိရုဒ္ဓန္တိ ဒေသန္တရံ အသင်္ကမိတ္တာ တတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓံ ဝူပသန္တိ။ ဝိပရိဏတန္တိ ဝိပရိဏာမံ ဂတံ နဋ္ဌံ။ အဇာတန္တိ အနုပ္ပန္တံ။ အပါတုဘူတန္တိ အပါကဋီဘူတံ။

ဥက္ကလာတိ ဥက္ကလဇနပဒဝါသိနော။ ဝသဘညာတိ ဝသော စ ဘညော စ။ ဒွေပိ ဟိ တေ မူလဒိဋ္ဌိဂတိကာ။ အဟေတုကဝါဒါတိအာဒိသု “နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော”တိ ဂဟိတတ္တာ အဟေတုကဝါဒါ။ “ကရောတော န ကရိယတိ ပါပ”န္တိ ဂဟိတတ္တာ အကိရိယဝါဒါ။ “နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ အာဒိဂဟဏတော နတ္ထိကဝါဒါ။ တတ္ထ ဣမေ ဒွေ ဇနာ၊ တိသော ဒိဋ္ဌိယော၊ ကိံ ဧကေကဿ ဒိယနာ ဟောတိတိ? န တထာ၊ ယထာ ပန ဧကော ဘိက္ခု ပဋိပါဋိယာ စတ္တာရိပိ ဈာနာနိ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဧဝမေတ္ထ ဧကေကော တိသောပိ ဒိဋ္ဌိယော နိဗ္ဗတ္တေသိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော”တိ ပုနပျုနံ အာဝဇ္ဇေန္တဿ အာဟရန္တဿ အဘိနန္တဿ အဿာဒေန္တဿ မဂ္ဂဒဿနံ ဝိယ ဟောတိ၊ သော မိစ္ဆတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ၊ သော ဧကန္တကာဠကောတိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ ပန အဟေတုကဒိဋ္ဌိယံ၊ ဧဝံ “ကရောတော န ကရိယတိ ပါပံ၊ နတ္ထိ ဒိန္န”န္တိ ဣမေသုပိ ဌာနေသု မိစ္ဆတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ။

န ဂရဟိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ အမညိံသုတိ ဧတ္ထ “ယဒေတံ အတိတံ နာမ၊ နယိဒံ အတိတံ၊ ဣဒမဿ အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္တံ ဝါ”တိ ဝဒန္တော ဂရဟတိ နာမ။ တတ္ထ ဒေါသံ ဒေသေတွာ “ကိံ ဣမိနာ ဂရဟိတေနာ”တိ

ဝဒန္တော ပဋိက္ခောသတိ နာမ။ ဣမေ ဗန နိရုတ္တိပထေ တေပိ အစ္စန္တ-
ကာဋ္ဌကာ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ န ဂရဟိတဗ္ဗေ န ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗေ မညိံသု။ အတိတံ
ပန အဘိတမေဝ, အနာဂတံ အနာဂတမေဝ, ပစ္စုပ္ပန္တံ ပစ္စုပ္ပန္တမေဝ ကထယိံသု။
နိန္ဒာဃဋ္ဌနဗျာရောသဥပါရမ္ဘဘယာတိ ဝိညူနံ သန္တိကာ နိန္ဒာဘယေန စ ဃဋ္ဌန-
ဘယေန စ ဒေါသာရောပနဘယေန စ ဥပါရမ္ဘဘယေန စ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ
သုတ္တေ စတုဘူမိကခန္ဓာနံ ပဏ္ဏတ္တိ ကထိတာတိ။ ။ဒသမံ။

ဥပယဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၇) ၂-အရဟန္တဝဂ္ဂ

၁-ဥပါဒိယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ အရဟန္တဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဥပါဒိယမာနောတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန
ဂဏှမာနော။ ဗဒ္ဓေါ မာရဿာတိ မာရဿ ပါသေန ဗဒ္ဓေါ နာမ။ မုတ္တော
ပါဝိမတောတိ ပါဝိမတော ပါသေန မုတ္တော နာမ ဟောတိ။ ။ပဌမံ။

၂-မညမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ဒုတိယေ မညမာနောတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိမညနာဟိ မညမာနော။ ။
ဒုတိယံ။

၃-အဘိနန္ဒမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ တတိယေ အဘိနန္ဒမာနောတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိအဘိနန္ဒနာဟိယေဝ
အဘိနန္ဒမာနော။ ။တတိယံ။

၄-၆-အနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၆-၆၈။ စတုတ္ထေ ဆန္ဒောတိ တဏှာဆန္ဒော။ ပဉ္စမဆဋ္ဌေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ ။စတုတ္ထာဒိနိ။

၇-အနတ္တနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ သတ္တမေ အနတ္တနိယန္တိ န အတ္တနော သန္တကံ၊ အတ္တနော ပရိက္ခာရ-
ဘာဝေန သုညတန္တိ အတ္တော။ ။သတ္တမံ။

ဂ-၁၀-ရဇ္ဇနိယသဏ္ဌိတသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၇၀-၇၂။ အဋ္ဌမေ ရဇ္ဇနိယသဏ္ဌိတန္တိ ရဇ္ဇနိယေန အာကာရေန သဏ္ဌိတံ၊ ရာဂဿ ပစ္စယဘာဝေန ဌိတန္တိ အတ္ထော။ နဝမဒသမာနိ ရာဟုလသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ။ ။အဋ္ဌမာဒိနိ။

အရဟန္တဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(ဂ) ၃-ခဇ္ဇနိယဝဂ္ဂ

၁-၃-အဿာဒသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၇၃-၇၅။ ခဇ္ဇနိယဝဂ္ဂဿ အာဒိတော တီသု သုတ္တေသု စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ။ ။ပဋ္ဌမာဒိနိ။

၄-အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ စတုတ္ထေ ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာဝါသတိ ဘိက္ခဝေ ယတ္တကာ သတ္တာဝါသာ နာမ အတ္ထိ။ ယာဝတာ ဘဝဂ္ဂန္တိ ယတ္တကံ ဘဝဂ္ဂံ နာမ အတ္ထိ။ ဧတေ အဂ္ဂါ ဧတေ သေဋ္ဌာတိ ဧတေ အဂ္ဂဘူတာ စေဝ သေဋ္ဌဘူတာ စ။ ယဒိဗံ အရဟန္တာတိ ယေ ဣမေ အရဟန္တာ နာမ။ ဣဒမ္ပိ သုတ္တံ ပုရိမ-နယေနော ဥဿဒနန္တိယဉ္စ ပလောဘနိယဉ္စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထာပရံ တေဒဝေါစာတိ တဒတ္ထပရိဒီပနာဟိ စေဝ ဝိသေသတ္ထပရိ-ဒီပနာဟိ စ ဂါထာဟိ ဧတံ “သုခိနော ဝတ အရဟန္တာ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစ။ တတ္ထ သုခိနောတိ ဈာနသုခေန မဂ္ဂသုခေန ဖလသုခေန စ သုခိတာ။ တဏှာ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိတိ တေသံ အပါယဒုက္ခဇနိကာ တဏှာ န ဝိဇ္ဇတိ။ ဧဝံ တေ ဣမဿပိ တဏှာမူလကဿ အဘာဝေန သုခိတာဝ။ အသ္မိမာနော သမုန္တိန္ဒောတိ နဝရိဓော အသ္မိမာနော အရဟတ္တမဂ္ဂေန သမုန္တိန္ဒော။ မောဟ-ဇာလံ ပဒါလိတန္တိ ဉ္ဈဏေန အဝိဇ္ဇာဇာလံ ဖာလိတံ။

အနေဇန္တိ ဇောသင်္ခါတာယ တဏှာယ ပဟာနဘူတံ အရဟတ္တံ။ အနု-ပလိတ္တာတိ တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေဟိ အလိတ္တာ။ ဗြဟ္မဘူတာတိ သေဋ္ဌဘူတာ။ ပရိညာယာတိ တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနိတွာ။ သတ္တသဒ္ဓမ္မဂေါစရာတိ သဒ္ဓါ

ဟိရိ ဩတ္တပုံ ဗာဟုသစ္စံ အာရဒ္ဓဝီရိယတာ ဥပဋ္ဌိတဿတိတာ ပညာတိ ဣမေ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ ဂေါစရော ဧတေသန္တိ သတ္တသဒ္ဓမ္မဂေါစရာ။

သတ္တရုတနသမ္ပန္နာဘိ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂရုတနေဟိ သမန္ဓာဂတာ။ အနု-
ဝီရန္တိတိ လောကီယမဟာဇနာပိ အနုဝီရန္တိယေဝ။ ဣဓ ပန ဒိဏာသဝါနံ
နိရာသင်္ကစာရော နာမ ဂဟိတော။ တေနောဟ “ပဟိနဘယဘေရဝါ”တိ။
တတ္ထ အယံ ဘယမေဝ၊ ဘေရဝံ ဗလဝဘယံ။ ဒသဟင်္ဂေဟိ သမ္ပန္နာတိ
အသေက္ခေဟိ ဒသဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတာ။ မဟာနာဂါတိ စတူဟိ
ကာရဏေဟိ မဟာနာဂါ။ သမာဟိတာတိ ဥပစာရပ္ပနာဟိ သမာဟိတာ။
တဏှာ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိတိ “ဦးနော” လောကော အတိတ္ထော တဏှာ-
ဒါသောတိ ခေါ မဟာရာဇ တေန ဘဂဝတာ”တိ ၂ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဒါသကာရိကာ
တဏှာပိ တေသံ နတ္ထိ။ ဣမိနာ ဒိဏာသဝါနံ ဘုဇိဿဘာဝံ ဒဿေတိ။

အသေခဉာဏန္တိ အရဟတ္တဖလဉာဏံ။ အန္တိမောယံ သမုဿယောတိ
ပစ္ဆိမော အယံ အတ္တဘာဝေါ။ ယော သာရော ဗြဟ္မစရိယဿာတိ သာရော
နာမ ဖလံ။ တသ္မိံ အပရပစ္စယာတိ တသ္မိံ အရိယဖလေ န အညံ ပတ္တိယာယန္တိ၊
ပစ္စက္ခတောဝ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတာ။ ဝိဇာသု န ဝိကမ္ပန္တိတိ တိသု မာနကောဋ္ဌာ-
သေသု န ဝိကမ္ပန္တိ။ ဒန္တဘူမိန္တိ အရဟတ္တံ။ ဝိဇိတာဝိနောတိ ရာဂါဒယော
ဝိဇေတွာ ဌိတာ။

ဥဒ္ဓန္တိအာဒိသု ဥဒ္ဓံ ဝုစ္စတိ ကေသမတ္ထကော၊ အပါစိနံ ပါဒတလံ၊ တိရိယံ
ဝေမဇ္ဈံ။ ဥဒ္ဓံ ဝါ အတိတံ၊ အပါစိနံ အနာဂတံ၊ တိရိယံ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ဥဒ္ဓံ ဝါ ဝုစ္စတိ
ဒေဝလောကော၊ အပါစိနံ အပါယလောကော၊ တိရိယံ မနုဿလောကော။
နန္တိ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိတိ ဧတေသု ဌာနေသု သင်္ခေပတော ဝါ အတိတာ-
နာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု ခန္ဓေသု တေသံ တဏှာ နတ္ထိ။ ဣဓ ဝဇ္ဇမူလကတဏှာယ
အဘာဝေါ ဒဿိတော။ ဗုဒ္ဓါတိ စတုန္တံ သစ္စာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓါ။

ဣဒံ ပနေတ္ထ သီဟနာဒသမောဓာနံ—“ဝိမုတ္တိသုခေနမှာ သုဒ္ဓိတာ၊
ဒုက္ခဇနိကာ? နော တဏှာ ပဟိနာ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ၊ ဒါသကာရိက-
တဏှာ စေဝ ဝဇ္ဇမူလကတဏှာ စ ပဟိနာ၊ အနုတ္တရမှာ အသဒိသာ၊ စတုန္တံ
သစ္စာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓါ”တိ ဘဝပိဋေ ဌတွာ အဘိတနာဒသင်္ခါတံ သီဟနာဒံ နဒန္တိ
ဒိဏာသဝါတိ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဒုတိယအရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၇။ ပဉ္စမံ^၁ ဝိနာ ဂါထာဟိ သုဒ္ဓိကမေဝ ကတွာ ကထိယမာနံ^၂ ဗုဇ္ဈန-
ကာနံ အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။ ။ပဉ္စမံ။

၆-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၈။ ဆဋ္ဌေ သီဟောတိ စတ္တာရော သီဟာ—တိဏသီဟော ကာဠ-
သီဟော ပဏ္ဍုသီဟော ကေသရသီဟောတိ။ တေသု တိဏသီဟော ကပေါတ-
ဝဏ္ဏဂါဝိသဒိသော တိဏဘက္ခော စ ဟောတိ။ ကာဠသီဟော ကာဠဂါဝိ-
သဒိသော တိဏဘက္ခောယေဝ။ ပဏ္ဍုသီဟော ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏဂါဝိသဒိသော
မံသဘက္ခော။ ကေသရသီဟော လာခါရသပရိကမ္မကတေနော မုခေန အဂ္ဂနဂ်-
ဋ္ဌေန စတူဟိ စ ပါဒပရိယန္တေဟိ သမန္တာဂတော၊ မတ္တကတောပိဿ ပဋ္ဌာယ
လာခါတူလိကာယ ကတာ ဝိယ တိဿော ရာဇိယော ပိဋ္ဌိမဇ္ဈေန ဂန္တော
အန္တရသတ္တိမိ ဒက္ခိဏာဝတ္တာ ဟုတွာ ဌိတာ၊ ခန္ဓေ ပနဿ သတသဟဿဉ္စနိက-
ကမ္မလပရိက္ခေပေါ ဝိယ ကေသရဘာရော ဟောတိ၊ အဝသေသဋ္ဌာနံ ပရိသုဒ္ဓိ
သာလိပိဋ္ဌသင်္ခုဏ္ဏပိစုဝဏ္ဏံ ဟောတိ။ ဣမေသု စတူသု သီဟေသု အယံ
ကေသရသီဟော ဣမ အဓိပ္ပေတော။

မိဂရာဇာတိ မိဂဂဏဿ ရာဇာ။ အာသယာတိ ဝသနဋ္ဌာနတော သုဝဏ္ဏ-
ဂုဟတော ဝါ ရဇတမဏိဖလိကမနောသိလာဂုဟတော ဝါ နိက္ခမတိတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ နိက္ခမမာနော ပနေသ စတူဟိ ကာရဏေဟိ နိက္ခမတိ အန္ဓကာရ-
ပိဋ္ဌိတော ဝါ အာလောကတ္တာယ၊ ဥစ္စာရပဿာဝပိဋ္ဌိတော ဝါ တေသံ
ဝိဿဇ္ဇနတ္တာယ၊ ဇိဃန္တာပိဋ္ဌိတော ဝါ ဂေါစရတ္တာယ၊ သမ္ဘဝပိဋ္ဌိတော ဝါ
အဿဒ္ဓမ္မပဋိသေဝနတ္တာယ။ ဣမ ပန ဂေါစရတ္တာယ နိက္ခန္တောတိ အဓိပ္ပေတော။

ဝိဇ္ဇန္တတိတိ သုဝဏ္ဏတလေ^၃ ဝါ ရဇတမဏိဖလိကမနောသိလာတလာနံ ဝါ
အညတရသ္မိံ^၄ ဒွေ ပစ္ဆိမပါဒေ သမံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ပုရိမပါဒေ ပုရတော
ပသာရေတွာ သရီရဿ ပစ္ဆာဘာဂံ အာကမ္ပိတွာ ပုရိမဘာဂံ အဘိဟရိတွာ
ပိဋ္ဌိံ နာမေတွာ ဂိဝံ ဥက္ခိယိတွာ အသနိသဒ္ဓိံ ကရောန္တော ဝိယ နာသပုဋ္ဌာနိ
ပေါထေတွာ သရီရလဂ္ဂံ ရဇံ ဝိဇုနန္တော ဝိဇ္ဇန္တတိ။ ဝိဇ္ဇန္တနဘူမိယဉ္စ ပန တရုဏ-
ဝစ္ဆကော ဝိယ အပရာာရံ ဇေတိ။ ဇေတော ပနဿ သရီရံ အန္ဓကာရေ
ပရိတ္တမန္တံ အလာတံ ဝိယ ခါယတိ။

၁-ပဉ္စမေ (သီ) ၂-ကထိယမာနေ (သီ)
၃-သုဝဏ္ဏဗလကာနံ (သျှာ)၊ သုဝဏ္ဏဗလကေ (က)

အနုဝိလောကေတိတိ ကသ္မာ အနုဝိလောကေတိ? ပရာနုဒ္ဓယတာယ။ တသ္မိံ ကိရ သီဟနာဒံ နဒန္တေ ပပါတာဝါဠာဒီသု ဝိသမဋ္ဌာနေသု စရန္တာ ဟတ္ထိဂေါ-
ကဏ္ဍမဟိံသာဒယော ပါဏာ ပပါတေပိ အာဝါဠေပိ ပတန္တိ၊ တေသံ
အနုဒ္ဓယာယ အနုဝိလောကေတိ။ ကိံ ပနဿ လုဒ္ဓကမ္မဿ ပရမံသခါဒိနော
အနုဒ္ဓယာ နာမ အတ္ထိတိ? အာမ အတ္ထိ။ တထာ ဟေသ “ကိံ မေ ဗဟူဟိ
ဃာတိတေဟိ”တိ အတ္တနော ဂေါစရတ္တာယပိ ခုဒ္ဓကေ ပါဏေ န ဂဏှာတိ၊
ဧဝံ အနုဒ္ဓယံ ကရေတိ။ ဝုတ္တမ္ပိစေတံ “မာဟံ ခေါ ခုဒ္ဓကေ ပါဏေ
ဝိသမဂတေ သဃံာတံ အာပါဒေသိ”န္တိ။

သီဟနာဒံ နဒတိတိ တိက္ခတ္တု တာဝ အဘိတနာဒံ နဒတိ။ ဧဝဉ္စ ပနဿ
ဝိဇ္ဇနဘူမိယံ ဌတွာ နဒန္တဿ သဒ္ဓေါ သမန္တာ တိယောဇနပဒေသံ ကေနိန္နာဒံ
ကရေတိ၊ တမဿ နိန္နာဒံ သုတွာ တိယောဇနဗ္ဗန္တရဂတာ ဒွိပဒစတုပ္ပဒဂဏှာ
ယထာဌာနေ ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဂေါစရာယ ပက္ကမတိတိ အာဟာရတ္တာယ
ဂစ္ဆတိ။ ကထံ? သော ဟိ ဝိဇ္ဇနဘူမိယံ ဌတွာ ဒက္ခိဏတော ဝါ ဝါမတော ဝါ
ဥပ္ပတန္တော ဥသဘမတ္တံ ဌာနံ ဂဏှာတိ၊ ဥဒ္ဓံ ဥပ္ပတန္တော စတ္တာရိပိ
အဋ္ဌပိ ဥသဘာနိ ဥပ္ပတတိ၊ သမဋ္ဌာနေ ဥဇုကံ ပက္ခန္တန္တော သောဠသဥသဘ-
မတ္တမ္ပိ ဝိသတိဥသဘမတ္တမ္ပိ ဌာနံ ပက္ခန္တတိ၊ ထလာ ဝါ ပဗ္ဗတာ ဝါ ပက္ခန္တန္တော
သဋ္ဌိဥသဘမတ္တမ္ပိ အသီတိဥသဘမတ္တမ္ပိ ဌာနံ ပက္ခန္တတိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ ရက္ခံ ဝါ
ပဗ္ဗတံ ဝါ ဒိသ္မာတံ ပရိဟရန္တော ဝါမတော ဝါ ဒက္ခိဏတော ဝါ၊ ဥသဘမတ္တမ္ပိ
အပက္ကမတိ။ တတိယံ ပန သီဟနာဒံ နဒိတွာ တေနေဝ သဒ္ဓိံ တိယောဇနေ
ဌာနေ ပညာယတိ။ တိယောဇနံ ဂန္တာ နိဝတ္တိတွာ ဌိတော အတ္တနောဝ နာဒဿ
အနုနာဒံ သုဏှာတိ။ ဧဝံ သီဃေန ဇဝေန ပက္ကမတိတိ။

ယေဘုယျေနာတိ ပါယေန။ ဘယံ သံဝေကံ သန္တာသန္တိ သဗ္ဗံ စိတ္တုတြာသ-
ဿေဝ နာမံ။ သီဟဿ ဟိ သဒ္ဓိံ သုတွာ ဗဟူ သတ္တာ ဘာယန္တိ၊ အပ္ပကာ န
ဘာယန္တိ။ ကေ ပန တေတိ? သမသီဟော ဟတ္ထာဇာနိယော အဿာဇာနိယော
ဥသဘာဇာနိယော ပုရိသာဇာနိယော ဒိဏာသဝေါတိ။ ကသ္မာ ပနေတေ
န ဘာယန္တိတိ? သမသီဟော နာမ “ဇာတိဂေါတ္တကုလသူရဘာဝေဟိ သမာ-
နောသ္မိ”တိ န ဘာယတိ၊ ဟတ္ထာဇာနိယာဒယော အတ္တနော သက္ကာယ-
ဒိဋ္ဌိဗလဝတာယ န ဘာယန္တိ၊ ဒိဏာသဝေါ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟိနတ္တာ န
ဘာယတိ။

ဗိလသယာတိ ဗိလေ သယန္တာ^၁ ဗိလဝါသိနော အဟိနကုလဂေါဓာ-
 ဒယော။ ဒကာသယာဘိ ဥဒကဝါသိနော မစ္ဆကစ္ဆပါဒယော။ ဝနာသယာတိ
 ဝနဝါသိနော ဟတ္ထိအဿဂေါကဏ္ဍမိဂါဒယော။ ပဝိသန္တိတိ “ဣဒါနိ အာဂန္တာ
 ဂဏှိဿတိ”တိ မဂ္ဂံ ဩလောကေန္တာဝ ပဝိသန္တိ။ ဒဋ္ဌေဟိတိ ထိရေဟိ။
 ဝရတ္တေဟိတိ စမ္ပရဇ္ဇူဟိ။ မဟိဒ္ဓိကောဘိအာဒိသု ဝိဇ္ဇန္တုနဘူမိယံ ဌတော
 ဒက္ခိဏပဿာဒိဟိ ဥသဘမတ္တံ၊ ဥဇုကံ ဝိသတိဥသဘမတ္တာဒိလဃ်နဝသေန
 မဟိဒ္ဓိကတာ၊ သေသမိဂါနံ အဓိပတိဘာဝေန မဟေသက္ခတာ၊ သမန္တာ
 တိယောဇနေ သဒ္ဓိ သုတွာ ပလာယန္တာနံ ဝသေန မဟာနုဘာဝတာ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဘဂဝါ တေသု တေသု သုတ္တေသု တထာ တထာ
 အတ္တာနံ ကထေသိ။ “သီဟောတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေတံ
 အဓိဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ^၂ ဣမသ္မိံ တာဝ သုတ္တေ သီဟ-
 သဒိသံ အတ္တာနံ ကထေသိ။ “ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တောတိ ခေါ သုနက္ခတ္တ
 တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ”န္တိ^၃ ဣမသ္မိံ ဝေဇ္ဇသဒိသံ။ “ဗြာဟ္မဏောတိ
 ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ”န္တိ^၄ ဣမသ္မိံ ဗြာဟ္မဏသဒိသံ။
 “ပုရိသော မဂ္ဂကုသလောတိ ခေါ တိဿ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ”န္တိ^၅
 ဣမသ္မိံ မဂ္ဂဒေသကပုရိသသဒိသံ။ “ရာဇာဟမသ္မိံ သေလာ”တိ^၆ ဣမသ္မိံ
 ရာဇသဒိသံ။ “သီဟောတိ ခေါ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ”န္တိ^၂ ဣမသ္မိံ ပန
 သုတ္တေ သီဟသဒိသမေဝ ကတွာ အတ္တာနံ ကထေန္တော ဝေမာဟ။

တကြာယံ သဒိသတာ—သီဟဿ ကဉ္စနဂုဟာဒိသု ဝသနကာလော ဝိယ
 ဟိ တထာဂတဿ ဒီပင်္ကရပါဒမူလေ ကတာဘိနိဟာရဿ အပရိမိတကာလံ
 ပါရမိယော ပူရေတွာ ပစ္ဆိမဘဝေ ပဋိသန္ဓိဂုဟဏေန စေဝ မာတုကုစ္ဆိတော
 နိက္ခမနေန စ ဒဿသဟဿိလောကဓာတုံ ကမ္မေတွာ ဝုဒ္ဓိမန္တာယ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ-
 သဒိသံ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနဿ တီသု ပါသာဒေသု နိဝါသကာလော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သီဟဿ ကဉ္စနဂုဟာဒိတောံ နိက္ခန္တကာလော ဝိယ တထာဂတဿ
 ကျေနတိံသေ^၇သံဝစ္ဆရေ ဝိဝဋ္ဌေန ဒွါရေန ကဏ္ဍကံ^၈ အာရုပ္ပ ဆန္ဒသဟာယဿ
 နိက္ခမိတွာ တိဏိ ရဇ္ဇာနိ အတိက္ကမိတွာ အနောမာနဒီတိရေ ဗြဟ္မုနာ ဒိန္နာနိ

၁-ဝသန္တာ (သျှာ) ၂-အံ ၂-၁၀၇၊ အံ ၃-၂၈ ၂-ပိဋေသု။ ၃-မ ၃-၄၇-ပိဋေ။
 ၄-အံ ၃-၁၅၃-ပိဋေ။ ၅-သံ ၂-၈၉-ပိဋေ။ ၆-ခု ၁-၃၆၈-ပိဋေ။
 ၇-ကျေနတိံသတိမေ (သီ) ၈-ကန္တကံ (သီ)၊ ကဏ္ဍကံ(သျှာ)

ကာသာယာနိ^၁ ပရိဒဟိတွာ ပဗ္ဗဇိတဿ သတ္တမေ ဒိဝသေ ရာဇဂဟံ ဂန္ဓာတတ္ထ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပဏ္ဍဝဂီရိပဗ္ဗာရေ ကတဘတ္တကိစ္စဿ သမ္မာသမ္ဗောဓိ^၂ ပတွာ ပဌမမေဝ မဂဓရဋ္ဌံ အာဂမနတ္ထာယ ယာဝ ရညော^၂ ပဋိညာဒါနကာလော။

သီဟဿ ဝိဇ္ဇန္တနကာလော ဝိယ တထာဂတဿ ဒိန္နပဋိညဿ အာဠာရ-
ကာလာမဥပသင်္ကမနံ အာဒိ^၃ ကတွာ ယာဝ သုဇာတာယ ဒိန္နပါယာသဿ
ဧကေနပဏ္ဍာသဿ ပိဏ္ဍေဟိ ပရိဘုတ္တကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သီဟဿ
ကေသရဝိဓုနနံ ဝိယ သာယနသမယေ သောတ္တိယေန^၄ ဒိန္နာ အဋ္ဌ တိဏမုဋ္ဌိယော
ဂဟေတွာ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာဟိ ထောမိယမာနဿ ဂန္ဓာဒိဟိ
ပူဇိယမာနဿ တိက္ခတ္တု ဗောဓိ^၄ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဗောဓိမဏ္ဍံ အာရုယ
စုဒ္ဓသဟတ္ထဗ္ဗေဓေ ဌာနေ တိဏသန္တရံ သန္တရိတွာ စတုရင်္ဂီရိယံ အဓိဋ္ဌာယ
နိသိန္ဓဿ တံခဏံယေဝ မာရဗလံ ဝိဓမ္မိတွာ တိသု ယာမေသု တိဿော ဝိဇ္ဇာ
ဝိဿောဓေတွာ အနုလောမပဋိလောမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမဟာသမုဒ္ဒံ ယမကဉာဏ-
မန္တနေန မန္တေန္တဿ သဗ္ဗညုတညာဏေ ပဋိဝိဒ္ဓေ တဒနဘာဝေန ဒသ-
သဟဿိလောကဓာတုကမ္ပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သီဟဿ စတုဒ္ဓိသාරိလောကနံ ဝိယ ပဋိဝိဒ္ဓသဗ္ဗညုတညာဏဿ သတ္တ-
သတ္တာဟံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝိဟရိတွာ ပရိဘုတ္တမရပိဏ္ဍိကာဟာရဿ အဇပါလ-
နိဂြောဓမူလေ မဟာဗြဟ္မာနော ဓမ္မဒေသနာယာစနံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တတ္ထ
ဝိဟရန္တဿ ဧကောဒသမေ ဒိဝသေ “သွေ အာသာဠိပုဏ္ဏမာ ဘဝိဿတိ”တိ
ပစ္စုသသမယေ “ကဿ န ခေါ အဟံ ပဌမံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ”န္တိ အာဠာရဒကာနံ
ကာလင်္ကတဘာဝံ ဥတွာ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဩလောကနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
သီဟဿ ဂေါစရတ္ထာယ တိယောဇနံ ဂမနကာလော ဝိယ အတ္တနော
ပတ္တစီဝရမာဒါယ “ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝက္ခေဿာမိ”တိ ပစ္ဆာဘတ္တေ
အဇပါလနိဂြောဓတော ဝုဋ္ဌိတဿ အဠာရသယောဇနမဂ္ဂံ ဂမနကာလော။

သီဟနာဒကာလော ဝိယ တထာဂတဿ အဠာရသယောဇနမဂ္ဂံ ဂန္ဓာ
ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ သညာပေတွာ အစလပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓဿ ဒသဟိ စက္ကဝါဠ-
သဟဿေဟိ သန္နိပတိခတန ဒေဝဂဏေန ပရိဝုတဿ “ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ
အန္တာ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ^၅ နယေန ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန-
ကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန ပဒေ ဒေသိယမာနေ တထာ-
ဂတသီဟဿ ဓမ္မသောသော ဟေဋ္ဌာ အဝီစိ^၆ ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ဂဟေတွာ

၁-ကာသာဝါနိ (သျှာ၊က)
၃-သောတ္တိယေန (သဗ္ဗတ္ထ)

၂-မဂဓရညော (က)
၄-သံ ၃-၃၆၈၊ ၆ ၃-၁၄-ပိဋေသျှ၊

ဒဿဟဿိလောကဓာတုံ ပဋိစ္ဆာဒေသိ။ သီဟဿ သဒ္ဓေန ခုဒ္ဒက-
ပါဏာနံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇနကာလော ဝိယ တထာဂတဿ တိဏိ
လက္ခဏာနိ ဒီပေတွာ စတ္တာရိ သစ္စာနိ သောဠသဟာကာရေဟိ သဋ္ဌိယာ စ^၁
နယသဟဿေဟိ ဝိဘဇိတွာ ဓမ္မံ ကထေန္တဿ ဒီဃာယုကဒေဝတာနံ
ဉာဏသန္တာသဿ ဥပ္ပတ္တိကာလော ဝေဒိတဗျော။

ယဒါတိ ယသ္မိံ ကာလေ။ တထာဂတောတိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ
တထာဂတော—တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ ဂတောတိ
တထာဂတော၊ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထဓမ္မေ
ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော၊ တထဒဿိတာယ တထာ-
ဂတော၊ တထာဝါဒိတာယ တထာဂတော၊ တထာကာရိတာယ တထာဂတော။
အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတောတိ။ တေသံ ဝိတ္တာရော မြဟ္မဇာလ-
ဝဏ္ဏနာယမ္ပိ^၂ မူလပရိယာယဝဏ္ဏနာယမ္ပိ^၃ ဝုတ္တောယေဝ။ လောကေတိ သတ္တ-
လောကေ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဗောဓိပလ္လင်္ကာ ဝါ
အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏာ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ၊ အရဟတ္တဖလေ ပန ပတ္တေ ဥပ္ပန္နော
နာမ။ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ
ဝိတ္တာရိတာနိ။

ဣတိ ဂူပန္တိ ဣဒံ ရူပံ ဧတ္တကံ ရူပံ၊ န ဣတော ဘိယျော ရူပံ အတ္ထိတိ။
ဧတ္တာဝတာ သဘာဝတော သရသတော ပရိယန္တတော ပရိစ္ဆေဒတော
ပရိစ္ဆိန္နနတော^၄ ယာဝတာ စတ္တာရော စ မဟာဘူတာ စတုန္တု မဟာဘူတာနံ
ဥပါဒါယရူပံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဣတိ ဂူပဿ သမုဒယောတိ
အယံ ရူပဿ သမုဒယော နာမ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ “အာဟာရသမုဒယာ
ရူပသမုဒယော”တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဣတိ ဂူပဿ အတ္ထင်္ဂမောတိ
အယံ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣမိနာပိ “အာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓော”တိ-
အာဒိ သဗ္ဗံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဣတိ ဝေဒနာတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။

ဝဏ္ဏဝန္တောတိ သရီရဝဏ္ဏေန ဝဏ္ဏဝန္တော။ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာတိ ဣမံ
ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ပဏ္ဏာသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတံ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ။
ယေဘုယျေနာတိ ဣဓ လောကေ ဌပေတွာ အရိယသာဝကေ ဒေဝေ။ တေသဉ္စိ
ဒီဏာသဝတ္တာ စိတ္တုတြာသဘယမ္ပိ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သံဝိဂ္ဂဿ ယောနိသော ပဓာနေန

၁-သဗ္ဗိံ ယာဝ (သျာ)	၂-ဒီ-ဋ ၁-၅၉-ပိဋေ။
၃-မ-ဋ ၁-၄၇-ပိဋေ။	၄-ပရိဝုဋ္ဌမတော (သီ)

ပတ္တမြား ပတ္တတယ ဉာဏသံဝေဂေါပိ။ ဣတရေသံ ပန ဒေဝါနံ “တာသော
 ဟေသော ဘိက္ခု။”တိ အနိစ္စတံ မနသိကရေန္တာနံ စိတ္တုတြာသဘယမ္ပိ၊
 ဗလဝိပဿနာကာလေ ဉာဏဘယမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဘောတိ ဓမ္မာလပနမတ္တ-
 မေတံ။ သက္ကာယပရိယာပန္နာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ။ ဣတိ တေသံ သမ္မာ-
 သမ္ဗုဒ္ဓေ ဝဋ္ဋဒေါသံ ဒဿေတွာ တိလက္ခဏာဟတံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တေ
 ဉာဏဘယံ နာမ ဩက္ခမတိ။

အဘိညာဃာတိ ဇာနိတွာ။ ဓမ္မစက္ကန္တိ ပဋိဝေဓဉာဏမ္ပိ ဒေသနာဉာဏမ္ပိ။
ပဋိဝေဓဉာဏံ နာမ ယေန ဉာဏေန ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓော စတ္တာရိ သစ္စာနိ
သောဠသဟာကာရေဟိ သဠိယာ စ နယသဟဿေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈိ။ ဒေသနာ-
ဉာဏံ နာမ ယေန ဉာဏေန တိပရိဝံသံ ဒွါဒသာကာရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေသိ။
ဉာယမ္ပိ တံ ဒသဗလဿ ဥရေ ဇာတဉာဏမေဝ။ တေသု ဣဓ ဒေသနာဉာဏံ
ဂဟေတဗ္ဗံ။ တံ ပနေသ ယာဝ အဋ္ဌာရသဟိ မြဟ္မကောဋီဟိ သဗ္ဗိံ အညာ-
သိကောဏှညတ္ထေရဿ သောတာပတ္တိဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဝ ပဝတ္ထေတိ နာမ။
တသ္မိံ ဥပ္ပန္န ပဝတ္တိတံ နာမ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလောတိ
သဒိသပုဂ္ဂလရဟိတော။ ယသသိနောတိ ပရိဝါရသမ္ပန္နာ။ တာဒိနောတိ
လာဘာလာဘာဒိဟိ ဧကသဒိသဿ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ခန္တိယသုတ္တံဝတ္ထနာ

၇၉။ သတ္တမေ ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ န ဣဒံ အဘိညာဝသေန အနုဿရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ဝိပဿနာဝသေန ပန ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တေ သမဏ-
 မြာဟ္မဏေ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ တေနောဟ “သဗ္ဗေတေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ
 အနုဿရန္တိ၊ ဧတေသံ ဝါ အညတရ”န္တိ အဘိညာဝသေန ဟိ သမနုဿရန္တဿ
 ခန္ဓာပိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ခန္ဓပဋိဗ္ဗောပိ ပဏ္ဏတ္တိပိ အာရမ္မဏံ ဟောတိယေဝ။
 ဣပံယေဝ အနုဿရတိတိ ဧဝံ ဟိ အနုဿရန္တော န အညံ ကိဉ္စိ သတ္တံ ဝါ ပုဂ္ဂလံ
 ဝါ အနုဿရတိ၊ အတိတေ ပန နိရုဒ္ဓံ ရူပက္ခန္ဓမေဝ အနုဿရတိ။ ဝေဒနာဒီသုပိ
 ဧသေဝ နယောတိ။ ။ သုညတပဗ္ဗံ နိဋ္ဌိတံ။

ဣဒါနိ သုညတာယ လက္ခဏံ ဒဿေတုံ ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဣပံ ဝဒေသာတိ အာဒိ-
မာဟ။ ယထာ ဟိ နဋ္ဌံ ဂေါဏံ ပရိယေသမာနော ပုရိသော ဂေါဂဏော စရမာနေ
ရတ္ထံ ဝါ^၂ ကာဠံ ဝါ ဗလီဗဒ္ဓံ ဒိဿာပိ န ဧတ္ထကေန ဝ “အယံ မယံ ဂေါဂဏော”တိ

သန္တိဋ္ဌာနံ ကာတုံ သက္ကောတိ။ ကသ္မာ? အညေသမ္ပိ တာဒိသာနံ အတ္ထိတာယ။ သရိရပဒေသေ ပနဿ သတ္တိသူလာဒိလက္ခဏံ ဒိသ္မာ “အယံ မယံ သန္တကော”တိ သန္တိဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ သုညတာယ ကထိတာယပိ ယာဝ သုညတာလက္ခဏံ န ကထိယတိ။ တာဝ သာ အကထိတာဝ ဟောတိ။ လက္ခဏေ ပန ကထိတေ ကထိတာ နာမ ဟောတိ။ ဂေါဏော ဝိယ ဟိ သုညတာ၊ ဂေါဏလက္ခဏံ ဝိယ သုညတာလက္ခဏံ။ ယထာ ဂေါဏလက္ခဏေ အသလ္လက္ခိတေ ဂေါဏော န သုဠ သလ္လက္ခိတော ဟောတိ။ တသ္မိံ ပန သလ္လက္ခိတေ သော သလ္လက္ခိတော နာမ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ သုညတာလက္ခဏေ အကထိတေ သုညတာ အကထိတာဝ ဟောတိ။ တသ္မိံ ပန ကထိတေ သာ ကထိတာ နာမ ဟောတိတိ သုညတာလက္ခဏံ ဒေသေတုံ **ဣဉ္ဇ ဘိက္ခဝေ ရူပံ ဝဒေထာတိအာဒိမာဟ။**

တတ္ထ ဣဉ္ဇာဟိ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ ကေန ကာရဏေန ရူပံ ဝဒေထ၊ ကေန ကာရဏေနတံ ရူပံ နာမာတိ အတ္ထော။ **ရူပတိတိ ခေါတိ** ဣတ္ထ ဣတိတိ ကာရဏုဒ္ဓေသော၊ ယသ္မာ ရူပတိ၊ တသ္မာ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။ **ရူပတိတိ** ကုပ္ပတိ ဃဋီယတိ ပိဋီယတိ၊ ဘိဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ **သီတေနပိ ရူပတိတိအာဒိသု** သီတေန တာဝ ရူပနံ လောကန္တရိကနိရယေ ပါကဋံ။ တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍုဉ္စိ စက္ကဝါဋ္ဌာနံ အန္တရေ ဧကေကော လောကန္တရိကနိရယော နာမ ဟောတိ အဋ္ဌယောဇနသဟဿပ္ပမာဏော။ ယဿ နေဝ ဟေဋ္ဌာ ပထဝီ အတ္ထိ၊ န ဥပရိ စန္ဒိမသုရိယဒီပမဏိအာလောကော၊ နိစ္စန္ဓကာရော။ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ တိဂါဝုတော အတ္တဘာဝေါ ဟောတိ။ တေ ဝဂ္ဂုလိယော ဝိယ ပဗ္ဗတပါဒေ ဒီဃပုထုလေဟိ နခေဟိ လဂ္ဂိတွာ အဝံသိရာ ဩလမ္ပန္တိ။ ယဒါ သံသပ္ပန္တာ အညမညဿ ဟတ္ထပါသာဂတာ ဟောန္တိ၊ အထ “ဘက္ခော နော လဒ္ဓေါ”တိ မညမာနာ တတ္ထ ဗျာဝဋ္ဌာ ဝိပရိဝတ္တိတွာ လောကသန္တာရကေ ဥဒကေ ပတန္တိ၊ ဝါတေ ပဟရန္တေပိ မဓုကဖလာနိ ဝိယ ဆိဇ္ဇိတွာ ဥဒကေ ပတန္တိ၊ ပတိတမတ္တာဝ အစ္စန္တခါရေ ဥဒကေ တတ္ထတေလေ ပတိတပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဝိယ ပဋုပဋ္ဌာယမာနာ ဝိလိယန္တိ။ ဧဝံ သီတေန ရူပနံ လောကန္တရိကနိရယေ ပါကဋံ။ မဟိံသကရဋ္ဌာဒီသုပိ ဟိမပါတသီတလေသု ပဒေသေသု ဧတံ ပါကဋမေဝ။ တတ္ထ ဟိ သတ္တာ သီတေန ဘိန္နသရိရာ ဇိဝိတက္ခယမ္ပိ ပါပုဏန္တိ။

ဥဏှေန ရူပနံ အဝီစိမဟာနိရယေ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဇိဃန္တာယ ရူပနံ ပေတ္တိဝိသယေ စေဝ ဒုတ္တိက္ခကာလေ စ ပါကဋံ။ ဝိပါသာယ ရူပနံ ကာလကဋိကာဒိသု ပါကဋံ။ ဧကော ကိရ ကာလကဋိကအသုရော ဝိပါသံ အဓိဝါသေတုံ

အသက္ကောန္တော ယောဇနဂမ္ဘီရဝိတ္တာရံ မဟာဂင်္ဂံ ဩတရိ၊ တဿ ဂတ-
 ဂဘဋ္ဌာနေ ဥဒကံ ဆိဇ္ဇတိ၊ ဓူမော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထေ ပိဋ္ဌပါသာဏေ
 စက်မနကာလော ဝိယ ဟောတိ။ တဿ ဥဒကသဒ္ဓံ သုတွာ ဣတော စိတော
 စ ဝိစရန္တဿေဝ ရတ္တိ ဝိဘာယိ။ အထ နံ ပါတောဝ ဘိက္ခာစာရံ ဂစ္ဆန္တာ
 တိံသမတ္တာ ပိဏ္ဍစာရိကဘိက္ခု။ ဒိသွာ “ကော နာမ တံ သပ္ပုရိသာ”တိ
 ပုစ္ဆိံသု။ ပေတောဟမသ္မိ ဘန္တေတိ။ ကိံ ပရိယေသသီတိ။ ပါနီယံ ဘန္တေတိ။
 အယံ ဂင်္ဂါ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ကိံ တံ န ပဿသီတိ။ န ဥပကပ္ပတိ ဘန္တေတိ။ တေန
 ဟိ ဂင်္ဂါပိဋ္ဌေ နိပဇ္ဇ၊ မုခေ တေ ပါနီယံ အာသိဋ္ဌိဿာမာတိ။ သော
 ဝါလိကာပုဋ္ဌိနေ ဥတ္တာနော နိပဇ္ဇိ။ ဘိက္ခု တိံသမတ္ထေ ပတ္ထေ နိဟရိတွာ
 ဥဒကံ အာဟရိတွာ တဿ မုခေ အာသိဋ္ဌိံသု။ တေသံ တထာ ကရေန္တာနံ-
 ယေဝ ဝေလာ ဥပကဋ္ဌာ ဇာတာ။ တတော “ဘိက္ခာစာရကာလော အမှာကံ
 သပ္ပုရိသာ၊ ကစ္စိ တေ အဿာဒမတ္တာ လဒ္ဓါ”တိ အာဟံသု။ ပေတော “သစေ
 မေ ဘန္တေ တိံသမတ္တာနံ အယျာနံ တိံသပတ္ထေဟိ အာသိတ္တဥဒကတော
 အမုပသတမတ္တမ္ပိ ပရဂလံ ဂတံ၊ ပေတတ္တဘာဝတော မောက္ခော မာ
 ဟောတူ”တိ အာဟ။ ဧဝံ ပိပါသာယ ရူပနံ ပေတ္တိဝိသယေ ပါကဋ္ဌံ။

ခုံသာဒီဟိ ရူပနံ ခုံသမက္ခိကာဒိဗဟုလေသု ပဒေသေသု ပါကဋ္ဌံ။ ဧတ္ထ စ
 ခုံသာတိ ပိဂ်လမက္ခိကာ။ မကသာတိ မကသာဝ။ ဝါတာတိ ကုစ္ဆိဝါတပိဋ္ဌိ-
 ဝါတာဒိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သရိရသ္မိံ ဟိ ဝါတရောဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဟတ္ထပါဒ-
 ပိဋ္ဌိအာဒိနိ ဘိန္ဒတိ၊ ကာဏံ ကရေတိ၊ ခုဇ္ဇံ ကရေတိ၊ ပိဋ္ဌသပ္ပိံ ကရေတိ။
 အာတပေါတိ သူရိယာဘပေါ။ တေန ရူပနံ မရုကန္တာရာဒိသု ပါကဋ္ဌံ။ ဧကာ
 ကိရ ဣတ္ထိ မရုကန္တာရေ ရတ္တိံ သတ္ထတော ဩဟိနာ ဒိဝါ သူရိယေ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ
 ဝါလိကာယ တပ္ပမာနာယ ပါဒေ ဌပေတုံ အသက္ကောန္တိ သီသတော ပစ္ဆိံ
 ဩတာရေတွာ အက္ကမိ။ ကမေန ပစ္ဆိယာ ဥဏှာဘိတတ္တာယ ဌာတုံ
 အသက္ကောန္တိ တဿာ ဥပရိ သာဠကံ ဌပေတွာ အက္ကမိ။ တသ္မိမ္ပိ သန္တတ္ထေ
 အတ္တနော အင်္ဂေန ဂဟိတပုတ္တကံ အဓောမုခံ နိပဇ္ဇာပေတွာ ကန္တန္တယေဝ
 အက္ကမိတွာ သဒ္ဓိံ တေန တသ္မိယေဝ ဌာနေ ဥဏှာဘိတတ္တာ ကာလမကာသိ။

သရိသပါတိ ယေ ကေစိ ဒိသဇာတိကာ သရန္တာ ဂစ္ဆန္တိ။ တေသံ သမ္ပဿေန
 ရူပနံ အာသိဝိသဒဋ္ဌကာဒိနံ ဝေသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဘဂဝတာ ယာနိ ဣမာနိ
 သာမညပစ္စတ္တဝသေန ဓမ္မာနံ ဒွေ လက္ခဏာနိ၊ တေသု ရူပက္ခန္ဓဿ တာဝ
 ပစ္စတ္တလက္ခဏံ ဒဿိတံ။ ရူပက္ခန္ဓဿေဝ ဟိ ဧတံ၊ န ဝေဒနာဒိနံ၊ တသ္မာ

ပစ္စတ္တလက္ခဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ အနိစ္စဒုက္ခာနုတ္တလက္ခဏံ ပန ဝေဒနာဒိနမ္ပိ ဟောတိ၊
တသ္မာ တံ သာမညလက္ခဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနံ ဝေဒထာတိအာဒိသု ပုရိမသဒိသံ ဝုတ္တနယေနဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ပုရိမေန အသဒိသံ၊ တဿာယံ ဝိဘာဝနာ—**သုခမ္ပိ**
ဝေဒယတိတိ သုခံ အာရမ္မဏံ ဝေဒေတိ အနုဘဝတိ။ ပရတော ပဒဒ္ဒယေပိ
ဧသေဝ နယော။ ကထံ ပနေတံ အာရမ္မဏံ သုခံ ဒုက္ခံ အဒုက္ခမသုခံ နာမ
ဇာတန္တိ? သုခါဒိနံ ပစ္စယတော။ သွာယမတ္ထော “ယသ္မာ စ ခေါ မဟာလိ ရူပံ
သုခံ သုခါနုပတိတံ သုခါဝက္ကန္တ”န္တိ ဣမသ္မိ မဟာလိသုတ္တေ^၁ အာဂတောယေဝ။
ဝေဒယတိတိ ဧတ္ထ စ ဝေဒနာဝ ဝေဒယတိ၊ န အညော သတ္ထော ဝါ ပုဂ္ဂလော
ဝါ။ ဝေဒနာ ဟိ ဝေဒယိတလက္ခဏာ၊ တသ္မာ ဝတ္ထာရမ္မဏံ ပဋိစ္စ ဝေဒနာဝ
ဝေဒယတိတိ။ ဧဝမိမ ဘဂဝါ ဝေဒနာယပိ ပစ္စတ္တလက္ခဏမေဝ ဘာဇေတွာ
ဒဿေသိ။

နီလမ္ပိ သဉ္ဇာနာတိတိ နီလပုပ္ဖေ ဝါ ဝတ္ထေ ဝါ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဥပစာရံ ဝါ
အပ္ပနံ ဝါ ပါပေန္တော သဉ္ဇာနာတိ။ အယံ ဟိ သညာ နာမ ပရိကမ္မသညာပိ
ဥပစာရသညာပိ အပ္ပနာသညာပိ ဝဋ္ဋတိ၊ နီလံ နီလန္တိ ဥပ္ပဇနသညာပိ ဝဋ္ဋတိ-
ယေဝ။ **ဝိတကာဒိ**သုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဓာပိ ဘဂဝါ သဉ္ဇာနနလက္ခဏာယ
သညာယ ပစ္စတ္တလက္ခဏမေဝ ဘာဇေတွာ ဒဿေသိ။

ရူပံ ရူပတ္တာယ ၂ သင်္ခတမဘိသင်္ခရေန္တိတိ ယထာ ယာဂုမေဝ ယာဂုတ္တာယ၊^၂
ပူဝမေဝ ပူဝတ္တာယ ပစတိ နာမ၊ ဧဝံ ပစ္စယေဟိ သမာဂန္တော ကတဘာဝေန
သင်္ခတန္တိ လဒ္ဓနာမံ ရူပမေဝ ရူပတ္တာယ ယထာ အဘိသင်္ခတံ ရူပံ နာမ ဟောတိ၊
တထတ္တာယ^၃ ရူပဘာဝါယ အဘိသင်္ခရေတိ အာယူဟတိ သမ္ပိဇ္ဈေတိ၊
နိပ္ပါဒေတိတိ အတ္ထော။ **ဝေဒနာဒိ**သုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပနေတ္ထ
သင်္ခေပေါ—အတ္တနာ သဟ ဇာယမာနံ ရူပံ သမ္ပယုတ္တေ စ ဝေဒနာဒယော
ဓမ္မေ အဘိသင်္ခရေတိ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ။ ဣဓာပိ ဘဂဝါ စေတယိတလက္ခဏဿ
သင်္ခါရဿ ပစ္စတ္တလက္ခဏမေဝ ဘာဇေတွာ ဒဿေသိ။

အမ္ဗိလမ္ပိ ဝိဇာနာတိတိ အမ္ဗအမ္ဗာဠကမာတုလုင်္ဂါဒိအမ္ဗိလံ “အမ္ဗိလ”န္တိ
ဝိဇာနာတိ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗပဒေသု။ အပိ စေတ္ထ **တိတ္တက**န္တိ
နိဗ္ဗပဋ္ဌောလာဒိနာနပ္ပကာရံ။ **ကဋ္ဌ၊က**န္တိ ပိပ္ပလိမရိစာဒိနာနပ္ပကာရံ။ **မဓုရ**န္တိ

၁-သံ ၂-၅၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ရူပတ္တာယ (သီ) ၃-ယာဂုတ္တာယ (သီ)
၄-တထာ တဒတ္တာယ (သီ)၊ တထာ တာယ (သျှာ)

သပ္ပိဖာဏိတာဒိနာနပ္ပကာရံ။ ခါရိကန္တိ ဝါတိဂ်ဏနာဠိကေရိစတုရဿဝလ္လိ-
 ဝေတ္တကံရာဒိနာနပ္ပကာရံ။ အခါရိကန္တိ ယံ ဝါတံ ဝါ ဖလဇာတံ ကာရပဏ္ဏာဒိ-
 မိဿကပဏ္ဏံ။ လောဏိကန္တိ လောဏယာဂုလောဏမစ္ဆလောဏဘတ္တာဒိ-
 နာနပ္ပကာရံ။ အလောဏိကန္တိ အလောဏယာဂုအလောဏမစ္ဆအလောဏ-
 ဘတ္တာဒိနာနပ္ပကာရံ။ တသ္မာ ဝိညာဏန္တိ ဝုစ္စတိတိ ယသ္မာ ဣမံ အဓိလာဒိဘေဒံ
 အညမညဝိသိဋ္ဌေန အဓိလာဒိဘာဝေန ဇာနာတိ၊ တသ္မာ ဝိညာဏန္တိ ဝုစ္စတိတိ။
 ဧဝမိဓာပိ ဘဂဝါ ဝိဇာနနလက္ခဏဿ ဝိညာဏဿ ပစ္စတ္တလက္ခဏမေဝ
 ဘာဇေတွာ ဒဿေသိ။

ယသ္မာ ပန အာရမ္မဏဿ အာကာရသဏ္ဌာနဂဟဏဝသေန သညာ
 ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ၊ တသ္မာ သာ စက္ခုဒွါရေ ဝိဘတ္တာ။ ယသ္မာ ဝိနာပိ
 အာကာရသဏ္ဌာနာ အာရမ္မဏဿ ပစ္စတ္တဘေဒဂဟဏဝသေန ဝိညာဏံ
 ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ ဇိဝှါဒွါရေ ဝိဘတ္တံ။ ဣမေသံ ပန သညာ-
 ဝိညာဏပညာနံ^၂ အသမ္မောဟတော သဘာဝသလ္လက္ခဏတ္ထံ သဇ္ဇာနာတိ၊
 ဝိဇာနာတိ၊ ပဇာနာတိတိ ဧတ္ထ ဝိသေသာ ဝေဒိတဗျာ။ တတ္ထ ဥပသဂ္ဂမတ္တမေဝ
 ဝိသေသော၊ ဇာနာတိတိ ပဒံ ပန အဝိသေသော။ တဿပိ^၃ ဇာနနဋ္ဌေန
 ဝိသေသော ဝေဒိတဗျာ။ သညာ ဟိ နိလာဒိဝသေန အာရမ္မဏသဇ္ဇာန-
 မတ္တမေဝ၊ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ လက္ခဏပဋိဝေဓံ ပါပေတုံ န သက္ကောတိ။
 ဝိညာဏံ နိလာဒိဝသေန အာရမ္မဏဉ္စေ ဇာနာတိ၊ အနိစ္စာဒိဝသေန လက္ခဏ-
 ပဋိဝေဓဉ္စေ ပါပေတိ၊ ဥဿတ္တိတွာ ပန မဂ္ဂပါတုဘာဝံ ပါပေတုံ န သက္ကောတိ။
 ပညာ နိလာဒိဝသေန အာရမ္မဏမ္ပိ ဇာနာတိ၊ အနိစ္စာဒိဝသေန လက္ခဏ-
 ပဋိဝေဓမ္ပိ ပါပေတိ၊ ဥဿတ္တိတွာ မဂ္ဂပါတုဘာဝမ္ပိ ပါပေတိ။

ယထာ ဟိ ဟေရညိကဖလကေ ကဟာပဏရာသိမ္ပိ ကတေ အဇာတဗုဒ္ဓိ-
 ဒါရကော ဂါမိကပုရိသော မဟာဟေရညိကောတိ တီသု ဇနေသု ဩလော-
 ကေတွာ ဌိတေသု အဇာတဗုဒ္ဓိဒါရကော ကဟာပဏာနံ စိတ္တဝိစိတ္တစတုရဿ-
 မဏ္ဍလာဒိဘာဝမေဝ^၄ ဇာနာတိ၊ “ဣဒံ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ ရတန-
 သမ္ပတ”^၅ န ဇာနာတိ။ ဂါမိကပုရိသော စိတ္တာဒိဘာဝဉ္စေ ဇာနာတိ၊ မနုဿာနံ
 ဥပဘောဂပရိဘောဂရတနသမ္ပတဘာဝဉ္စေ၊ “အယံ ကုဋ္ဌော၊ အယံ ဆေကော၊
 အယံ ကရဋ္ဌော၊ အယံ သဏ္ဍော”^၆တိ န ဇာနာတိ။ မဟာဟေရညိကော
 စိတ္တာဒိဘာဝမ္ပိ ရတနသမ္ပတဘာဝမ္ပိ ကုဋ္ဌာဒိဘာဝမ္ပိ ဇာနာတိ။ ဇာနန္တော စ

၁-ဝါတိဂ်ဏနိလိဘရမဒ္ဒ (သီ)၊ ဝါတိဂ်ဏတာလကေတကိကဠိရနာဠိကေရ (သျှာ)
 ၂-သညာဝိညာဏာနံ (က) ၃-တဿ (သီ) ၄-....မဏ္ဍလာဒိအာကာရမေဝ (သီ)

ပန ရူပံ ဒိသ္မာပိ သဒ္ဓိ သုတွာပိ ဂန္ဓံ သာယိတွာပိ ရသံ သာယိတွာပိ ဟတ္ထေန ဂရုလဟုဘာဝံ ဥပဓာရေတွာပိ “အသုကဂါမေ ကတော”တိပိ ဇာနာတိ။ “အသုကနိဂမေ အသုကနဂရေ အသုကပဗ္ဗတစ္ဆာယာယ အသုကနဒီတီရေ ကတော”တိပိ။ “အသုကာစရိယေန ကတော”တိပိ ဇာနာတိ။ ဧဝမေဝ သညာ အဇာတဗုဒ္ဓိဒါရကဿ ကဟာပဏဒဿနံ ဝိယ နီလာဒိဝသေန အာရမ္မဏမတ္တမေဝ ဇာနာတိ။ ဝိညာဏံ ဂါမိကပုရိသဿ ကဟာပဏဒဿနံ ဝိယ နီလာဒိဝသေန အာရမ္မဏမ္ပိ ဇာနာတိ။ အနိစ္စာဒိဝသေန လက္ခဏပဋိဝေဓမ္ပိ ပါပေတိ။ ပညာ မဟာဟေရညိကဿ ကဟာပဏဒဿနံ ဝိယ နီလာဒိဝသေန အာရမ္မဏမ္ပိ ဇာနာတိ။ အနိစ္စာဒိဝသေန လက္ခဏပဋိဝေဓမ္ပိ ပါပေတိ။ ဥဿက္ကိတွာ မဂ္ဂပါတုဘာဝမ္ပိ ပါပေတိ။

သော ပန နေသံ ဝိသေသော ဒုပ္ပုဋိဝိဇ္ဈော။ တေနာဟ အာယံသ္မာ နာဂသေနော—

“ဒုက္ကရံ မဟာရာဇ ဘဂဝတာ ကတန္တိ။ ကိံ ဘန္တေ နာဂသေန ဘဂဝတာ ဒုက္ကရံ ကတန္တိ။ ဒုက္ကရံ မဟာရာဇ ဘဂဝတာ ကတံ။ ဣမေသံ အရူပီနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဧကာရမ္မဏေ ဝတ္တမာနာနံ ဝဝတ္တာနံ အက္ခာတံ ‘အယံ ဖဿော၊ အယံ ဝေဒနာ၊ အယံ သညာ၊ အယံ စေတနာ၊ ဣဒံ စိတ္တ’န္တိ”^၁။

ယထာ ဟိ တိလတေလံ သာသပတေလံ မရကတေလံ ရေဏ္ဍကတေလံ ဝဿာတေလန္တိ ဣမာနိ ပဉ္စ တေလာနိ ဧကစာဋီယံ^၂ ပက္ခိပိတွာ ဒိဝသံ ယမကမန္တေဟိ မန္တေတွာ တတော “ဣဒံ တိလတေလံ၊ ဣဒံ သာသပတေလ”န္တိ ဧကေကဿ ပါဋိယေက္ကံ ဥဒ္ဓရဏံ နာမ ဒုက္ကရံ၊ ဣဒံ တတော ဒုက္ကရတရံ။ ဘဂဝါ ပန သဗ္ဗညုတညာဏဿ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဓမ္မိဿရော ဓမ္မရာဇော ဣမေသံ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ ဧကာရမ္မဏေ ဝတ္တမာနာနံ ဝဝတ္တာနံ အကာသိ။ ပဉ္စန္ဓံ မဟာနဒီနံ သမုဒ္ဓိ ပဝိဋ္ဌဋ္ဌာနေ “ဣဒံ ဂင်္ဂါယ ဥဒကံ၊ ဣဒံ ယမုနာယာ”တိ ဧဝံ ပါဋိယေက္ကံ ဥဒကုဒ္ဓရဏေနာပိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတိ ပဌမပဗ္ဗေန သုညတံ၊ ဒုတိယေန သုညတာလက္ခဏန္တိ ဒွိဟိ ပဗ္ဗေဟိ အနတ္တလက္ခဏံ ကထေတွာ ဣဒါနိ ဒုက္ခလက္ခဏံ ဒဿေတုံ တတြ ဘိက္ခဝေတိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ခန္ဓာမီတိ န ရူပံ သုနခေါ ဝိယ မံသံ လုဉ္ဇိတွာ လုဉ္ဇိတွာ ခါဒတိ။ ယထာ ပန ကိလိဋ္ဌဝတ္ထနိဝတ္ထော တတောနိဒါနံ ဝိဋ္ဌံ သန္ဓာယ “ခါဒတိ

မံ ဝတ္ထ"န္တိ ဘဏတိ၊ ဝေမိဒမ္ပိ ဝိဠု ဥပ္ပါဒေန္တံ ခါဒတိ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ပဋိပန္နော ဟောတီတိ သီလံ အာဒိ" ကတွာ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ ပဋိပန္နော
 ဟောတိ။ ယော ပနေတ္ထ ဗလဝဉာဏော တိက္ခမုဒ္ဓိ ဉာဏတ္တရော ယောဂါဝစရော
 ပဓာနဘူမိယံ ဝါယမန္တော ခါဏုနာ ဝါ ကဏုကေန ဝါ ဝိဒ္ဓေါ အာဝုဓေန
 ဝါ ပဟဋ္ဌော ဗျုပ္ပါဒီဟိ ဝါ ဂဟေဟွာ ခဇ္ဇမာနော တံ ဝေဒနံ အဗ္ဗော-
 ဟာရိကံ ကတွာ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ သမ္မသန္တော အရဟတ္တမေဝ ဂဏှာတိ၊ အယံ
 ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော နာမ ဝုစ္စတိ ဝိတ-
 မလ္လတ္ထေရော၊ ဝိယ ကုဋုမ္ဘိယပုတ္တမဟာတိဿတ္ထေရော ဝိယ ဝတ္တနိအဋ္ဌဝိယံ
 တိ"သမတ္တာနံ ဘိက္ခုနံ အညတရော ဗျုပ္ပမုခေ နိပန္နဘိက္ခု၊ ဝိယ ကဏုကေန
 ဝိဒ္ဓတ္ထေရော ဝိယ စ။

ဒွါဒသသု ကိရ ဘိက္ခုသု ဃာဏီ°? ပဟရိတွာ အရညေ ပဓာနမနုယုဉ္ဇန္တေသု
ဧကော သူရိယေ အတ္တင်္ဂတမတ္တေယေဝ ဃာဏီ° ပဟရိတွာ စင်္ဂမံ ဩရုယု
စင်္ဂမန္တော တိရိယံ နိဗ္ဗထေန္တော တိဏပဋိစ္ဆန္တံ ကဏ္ဍကံ အက္ကမိ။ ကဏ္ဍကော
ပိဋ္ဌပါဒေန နိက္ခန္တော။ တတ္ထဗာလေန ဝိနိဝိဒ္ဓကာလော ဝိယ ဝေဒနာ ဝတ္တတိ။
ထေရော စိန္တေသိ “ကိ° ဣမံ ကဏ္ဍကံ ဥဒ္ဓရာမိ၊ ဥဒါဟု ပကတိယာ ဝိဇ္ဈိတွာ
ဌိတကဏ္ဍက”န္တိ။ တဿ ဝေမဟောသိ “ဣမိနာ ကဏ္ဍကေန ဝိဒ္ဓတ္တာ
နိရယာဒိသု ဘယံ? နာမ နတ္ထိ၊ ပကတိယာ ဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတကဏ္ဍကံယေဝါ”တိ။
သော တံ ဝေဒနံ အဗ္ဗောဟာရိကံ ကတွာ သဗ္ဗရတ္တိ° စင်္ဂမိတွာ ဝိဘာတာယ
ရတ္တိယာ အညဿ သညံ အဒါသိ။ သော အာဂန္တော “ကိ° ဘန္တေ”တိ ပုစ္ဆိ။
ကဏ္ဍကေနမှိ အာဝုသော ဝိဒ္ဓေါတိ။ ကာယ ဝေလာယ ဘန္တေတိ။ သာယ-
မေဝ အာဝုသောတိ။ ကသ္မာ န အမေ ပက္ခောသိတ္ထ၊ ကဏ္ဍကံ ဥဒ္ဓရိတွာ တတ္ထ
တေလမှိ သိဇ္ဈေယျာမာတိ။ ပကတိယာ ဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတကဏ္ဍကမေဝ ဥဒ္ဓရိတုံ
ဝါယမိမှာ အာဝုသောတိ။ သက္ကုဏီတ္ထ ဘန္တေ ဥဒ္ဓရိတုန္တိ။ ဧကဒေသမတ္တေန
မေ အာဝုသော ဥဒ္ဓဂ္ဂေါတိ။ သေသဝတ္ထုနိ ဒီဃမဇ္ဈိမဋ္ဌကထာသု၊ သတိပဋ္ဌာန-
သုတ္တနိဒ္ဒေသေ ဝိတ္တာရိတာနေဝ။

တံ ကိံ မညတ ဘိက္ခဝေတိ ကသ္မာ အာရဒ္ဓံ? ဣမသ္မိံ ပဗ္ဗေ ဒုက္ခလက္ခဏ-
မေဝ ကထိတံ၊ န အနိစ္စလက္ခဏံ၊ တံ ဒဿေတုံ ဣဒမာရဒ္ဓံ။ တိဏိ လက္ခဏာနိ
သမောဓာနေတွာ ဒဿေတုမ္ပိ အာရဒ္ဓမေဝ။ အပစိနာတိ နော အာစိနာတိတိ
ဝဋ္ဋံ ဝိနာသေတိ၊ နေဝ စိနာတိ။ ပဇာဟတိ န ဥပါဒိယတိတိ တဒေဝ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊

၁-ယောဂါဝစရောဂ (သိ)၊ ယောဂါဝစရော စ(က)

၂-ပိတ်မလွှေတ္ထရော (သို့)

၃-ဂဏ္ဍိ (သီ၊ သျှာ၊ က)

၄-ဝါသော (သိ)

၅-ဒီ-၄ ၂-၃၃၉၊ မ-၄ ၁-၂၃၈-မိဋ္ဌေသု။

န ဂဏှာတိ။ ဝိသိနေတိ န ဥဿိနေတိတိ ဝိကိရတိ န သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ဝိရူပေတိ န သန္တုပေတိတိ နိဗ္ဗာပေတိ န ဇာလာပေတိ။

ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေတိ ဣဒံ ကဿာ အာရဒ္ဓံ? ဝဋ် ဝိနာသေတွာ ဌိတံ မဟာဒီဏာသဝံ ဒဿေဿာမီတိ အာရဒ္ဓံ။ ဧတ္တကေန ဝါ ဌာနေန ဝိပဿနာ ကထိတာ၊ ဣဒါနိ သဟ ဝိပဿနာယ စတ္တာရော မဂ္ဂေ ဒဿေတုံ ဣဒံ အာရဒ္ဓံ။ အထ ဝါ ဧတ္တကေန ဌာနေန ပဌမမဂ္ဂေါ ကထိတော၊ ဣဒါနိ သဟ ဝိပဿနာယ တယော မဂ္ဂေ ဒဿေတုံ ဣဒမာရဒ္ဓံ။ ဧတ္တကေန ဝါ ဌာနေန တိဏိ မဂ္ဂါနိ ကထိတာနိ၊ ဣဒါနိ သဟ ဝိပဿနာယ အရဟတ္တမဂ္ဂံ ဒဿေတုမ္ပိ ဣဒမာရဒ္ဓမေဝ။

သပဇာပတိကာတိ သဒ္ဓိံ ပဇာပတိနာ ဒေဝရာဇေန။ အာရကာဝ နမဿန္တိတိ ဒူရတောဝ နမဿန္တိ၊ ဒူရေပိ ဌိတံ နမဿန္တိယေဝ အာယသ္မန္တိ နိတတ္ထေရံ^၁ ဝိယ။

ထေရော ကိရ ပုပ္ဖန္တုကကုလတော နိက္ခမ္ပ ပဗ္ဗဇိတော၊ ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ စိန္တေသိ “အဟံ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိတော အဇ္ဇေဝ မေ ပဗ္ဗဇိတ- ကိစ္စံ မတ္ထကံ ပတ္တံ၊ စတုပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမမဏ္ဍိတံ၊ မဟာအရိယ- ဝံသပဋိပဒံ ပူရေဿာမီ”တိ။ သော ပံသုကုလတ္ထာယ သာဝတ္ထိံ^၂ ပဝိသိတွာ စောဠကံ ပရိယေသန္တော ဝိစရိ။ အထေကော မဟာဗြဟ္မာ သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ မနုဿပထံ ဩလောကေန္တော ထေရံဒိသ္မာ “အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိတွာ အဇ္ဇေဝ ခုရဂ္ဂေ အရဟတ္တံ ပတွာ မဟာအရိယဝံသပဋိပဒံ ပူရေတုံ စောဠကံ ပရိယေသ- တိ”တိ အဇ္ဇလိံ^၃ ပဂ္ဂယ နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ။ တမညော မဟာဗြဟ္မာ ဒိသ္မာ “ကံ နမဿသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ နိတတ္ထေရံ နမဿာမီတိ။ ကိံ ကာရဏာတိ။ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိတွာ အဇ္ဇေဝ ခုရဂ္ဂေ အရဟတ္တံ ပတွာ မဟာအရိယဝံသပဋိပဒံ ပူရေတုံ စောဠကံ ပရိယေသတိတိ။ သောဝိ နံ နမဿမာနော အဋ္ဌာသိ။ အထညော၊ အထညောတိ သတ္တသတာ မဟာဗြဟ္မာနော နမဿမာနာ အဋ္ဌံသု။ တေန ဝုတ္တံ—

“တာ ဒေဝတာ သတ္တသတာ ဥဠာရာ၊
ဗြဟ္မာ ဝိမာနာ အဘိနိက္ခမိတွာ။
နိတံ နမဿန္တိ ပသန္တစိတ္တာ၊
‘ဒီဏာသဝေါ ဂဏှတိ ပံသုကုလံ’။

တာ ဒေဝတာ သတ္တသတာ ဥဋ္ဌာရာ၊
 ပြဟ္မာ ဝိမာနာ အဘိနိက္ခမိတွာ။
 နိတံ နမဿန္တိ ပသန္တမိတ္တာ၊
 ‘ဒိဏာသဝေါ ကယိရတိ ပံသုကူလံ’။
 ‘ဒိဏာသဝေါ ဓောဝတိ ပံသုကူလံ’၊
 ‘ဒိဏာသဝေါ ရဇတိ ပံသုကူလံ’၊
 ‘ဒိဏာသဝေါ ပါရပတိ ပံသုကူလ’န္တိ”။

ဣတိ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဒေသနံ တိဟိ ဘဝေဟိ ဝိနိဝတ္တေတွာ
 အရဟတ္တဿ ကုဋံ ဂဏှိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။
 အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌဟိံသု။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဝိဇ္ဇောလျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂဝ။ အဋ္ဌမေ ကိသ္မိန္ဒိဒေဝ ပကရဏေတိ ကိသ္မိန္ဒိဒေဝ ကာရဏေ။
 ပဏာမေတွာတိ နိဟရိတွာ။ ကိသ္မိံ ပန ကာရဏေ ဧတေ ဘဂဝတာ
 ပဏာမိတာတိ? ဧကသ္မိံ ဟိ အန္တောဝဿေ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝသိတွာ
 ဝုတ္တဝဿော ပဝါရေတွာ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော သာဝတ္ထိတော နိက္ခ-
 မိတွာ ဇနပဒစာရိကံ စရန္တော ကပိလဝတ္ထု ပတွာ နိဂြောဓာရာမံ ပါဝိသိ။
 သကျရာဇာနော “သတ္တာ အာဂတော”တိ သုတွာ ပစ္ဆာဘတ္တေ ကပ္ပိယာနိ
 တေလမရဗာဏိတာဒိနိ စေဝ ပါနကာနိ စ ကာဇသတေဟိ^၁ ဂါဟာပေတွာ
 ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သံဃဿ နိယျာတေတွာ သတ္တာရံ ဝန္တိတွာ ပဋိသန္ဓာရံ
 ကရေန္တာ ဧကမန္တေ နိသီဒိံသု။ သတ္တာ တေသံ မရုဓမ္မကထံ ကထေန္တော
 နိသီဒိ။ တသ္မိံ ခဏေ ဧကစ္စေ ဘိက္ခု။ သေနာသနံ ပဋိဇဂ္ဂန္တိ။ ဧကစ္စေ မဉ္ဇဝိဋ္ဌာဒိနိ
 ပညာပေန္တိ။ သာမဏေရာ အပ္ပဟရိတံ ကရေန္တိ။ ဘာဇနီယဋ္ဌာနေ^၂ သမ္ပတ္တ-
 ဘိက္ခုပိ အတ္ထိ။ အသမ္ပတ္တဘိက္ခုပိ အတ္ထိ။ သမ္ပတ္တာ အသမ္ပတ္တာနံ လာဘံ ဂဏှန္တာ
 “အမှာကံ ဒေထ၊ အမှာကံ အာစရိယဿ ဒေထ၊ ဥပဇ္ဈာယဿ ဒေထာ”တိ
 ကထေန္တာ မဟာသဒ္ဓမကံသု။ သတ္တာ သုတွာ ထေရံ ပုစ္ဆိ “ဧက ပန တေ
 အာနန္ဒ ဥစ္စာသဒ္ဓါ မဟာသဒ္ဓါ ဧကဝဋ္ဌာ မညေ မစ္ဆဝိလောပေ”တိ။ ထေရော
 ဧတမတ္ထံ အာရောစေသိ။ သတ္တာ သုတွာ “အာမိသဟေတု အာနန္ဒ ဘိက္ခု မဟာ-
 သဒ္ဓိ ကရေန္တိ”တိ အာဟ။ အာမ ဘန္တေတိ။ အနန္တစ္စရိကံ အာနန္ဒ အပ္ပတိရူပံ။

န ဟိ မယာ ကပ္ပသတသဟဿာမိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ စိဝရာဒိဟေတု ပါရမိယော ပူရိတာ၊ နာပိ ဣမေ ဘိက္ခု။ စိဝရာဒိဟေတု အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ၊ အရဟတ္တဟေတု ပဗ္ဗဇိတွာ အနတ္တံ အတ္ထသဒိသံ အသာရံ သာရသဒိသံ ကရောန္တိ၊ ဂစ္ဆာနန္တ တေ ဘိက္ခု။ ပဏာမေဟိတိ။

ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယန္တိ ဒုတိယဒိဝသေ^၁ ပုဗ္ဗဏ္ဍသမယံ။ ဗေလုဝလဋ္ဌိကာယ မူလေတိ တရုဏဗေလုဝရက္ခမူလေ။ ပဗာဠောတိ ပဗာဟိတော။ ပဝါဠောတိပိ ပါဠော၊ ပဝါဟိတောတိ^၂ အတ္ထော။ ဥဘယမ္ပိ နိဟဋ္ဌဘာဝမေဝ ဒိပေတိ။ သိယာ အညထတ္တန္တိ ပသာဒညထတ္တံ ဝါ ဘာဝညထတ္တံ ဝါ ဘဝေယျ။ ကထံ? “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန မယံ လဟုကေ ကာရဏေ ပဏာမိတာ”တိ ပသာဒံ မန္တံ ကရောန္တာနံ ပသာဒညထတ္တံ နာမ ဟောတိ။ သလိင်္ဂေနဝ တိတ္ထာယတံနံ ပက္ကမန္တာနံ ဘာဝညထတ္တံ နာမ။ သိယာ ဝိပရိဏာမောတိ ဧတ္ထ ပန “မယံ သတ္တု၊ အဇ္ဈာသယံ ဂဏှိတုံ သက္ခိဿာမာတိ ပဗ္ဗဇိတာ၊ နံ ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တာနံ ကိံ အမှာကံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယာ”တိ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာ-ဝတ္တနံ ဝိပရိဏာမောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝစ္ဆဿာတိ ဒီရူပကဝစ္ဆဿ^၃။ အညထတ္တန္တိ မိလာယနအညထတ္တံ။ ဒီရူပကော ဟိ ဝစ္ဆော မာတု အဒဿနေန ဒီရံ အလဘန္တော မိလာယတိ ကမ္ပတိ ပဝေဝေတိ။ ဝိပရိဏာမောတိ မရဏံ။ သော ဟိ ဒီရံ အလဘမာနော ဒီရပိပါသာယ သုဿန္တော ပတိတွာ မရတိ။

ဗီဇာနံ တရုဏာနန္တိ ဥဒကေန အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနံ ဝိရုဠဗီဇာနံ။ အညထတ္တန္တိ မိလာယနညထတ္တမေဝ။ တာနိ ဟိ ဥဒကံ အလဘန္တာနိ မိလာယန္တိ။ ဝိပရိဏာမောတိ ဝိနာသော။ တာနိ ဟိ ဥဒကံ အလဘန္တာနိ သုက္ခိတွာ ဝိနဿန္တိ၊ ပလာလမေဝ ဟောန္တိ။ အနုဂ္ဂဟိတောတိ အာမိသာနုဂ္ဂဟေန စေဝ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန စ အနုဂ္ဂဟိတော။ အနုဂ္ဂဏှေယျန္တိ ဒွိဟိပိ ဧတေဟိ အနုဂ္ဂဟေဟိ အနုဂ္ဂဏှေယျံ။ အစိရပဗ္ဗဇိတာ ဟိ သာမဏေရာ စေဝ ဒဟရဘိက္ခု။ စ စိဝရာဒိပစ္စယဝေကလ္လေ ဝါ သတိ ဂေလညေ ဝါ သတ္တာရာ ဝါ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ ဝါ အာမိသာနုဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဟိတာ ကိလမန္တာ န သက္ကောန္တိ သဇ္ဈာယံ ဝါ မနသိကာရံ ဝါ ကာတုံ၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဟိတာ ဥဒ္ဓေသေန စေဝ ဩဝါဒါနုသာသနိယာ စ ပရိဟာယမာနာ န သက္ကောန္တိ အကုသလံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ ကုသလံ ဘာဝေတုံ။ ဣမေဟိ ပန ဒွိဟိ အနုဂ္ဂဟေဟိ အနုဂ္ဂဟိတာ ကာယေန အကိလမန္တာ သဇ္ဈာယမနသိကာရေ ပဝတ္တိတွာ ယထာနုသိဋ္ဌံ

၁-ပုနဒိဝသေ (သျှာ)

၂-ပဝါဠောတိပိ ပါဠော၊ ပဝါဟိတောတိ (က)

၃-ဒီရပကဝစ္ဆဿ (သီ၊ သျှာ)

ပဋိပဇ္ဇမာနာ အပရဘာဂေ တံ အနုဂ္ဂဟံ အလဘန္တာပိ တေနော ပုရိမာ-
နုဂ္ဂဟေန လဒ္ဓဗလာ သာသနေ ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ တသ္မာ ဘဂဝတော ဧဝံ ပရိ-
ဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ။

ဘဂဝတော ပုရတော ပါတုရဟောသီတိ သတ္ထု စိတ္တံ ဥတွာ “ဣမေ
ဘိက္ခု ဘဂဝတာ ပဏာမိတာ၊ ဣဒါနိ နေသံ အနုဂ္ဂဟံ ကာတုကာမော ဧဝံ
စိန္တေသိ၊ ကာရဏံ ဘဂဝါ စိန္တေသိ၊ အဟမေတ္ထ ဥဿာဟံ ဇနေဿာမီ”တိ
ပုရတော ပါကဋော အဟောသိ။ သန္တေတ္ထ ဘိက္ခုတိ ဣဒံ သော မဟာဗြဟ္မာ
ယထာ နာမ ဗျတ္တော သူဒေါ ယဒေဝ အဓိလဂ္ဂါဒိသု^၁ ရသဇာတံ ရညော
ရစ္စတိ၊ တံ အဘိသင်္ခါရေန သာဒုတရံ ကတွာ ပုနဒိဝသေ ဥပနာမေတိ၊
ဝေမေဝ အတ္တနော ဗျတ္တတာယ ဘဂဝတာ အာဟဋ္ဌဥပမံယေဝ ဧဝမေတံ
ဘဂဝါတိအာဒိဝစနေဟိ အဘိသင်္ခရိတွာ ဘဂဝန္တိ ယာစန္တော ဘိက္ခုသံဃဿ
အနုဂ္ဂဟကရဏတ္ထံ ဝဒတိ။ တတ္ထ အဘိနန္ဒတူတိ “မမ သန္တိကံ ဘိက္ခုသံဃော
အာဂစ္ဆတူ”တိ ဧဝဿ အာဂမနံ သမ္ပိယာယမာနော အဘိနန္ဒတု။ အဘိ-
ဝဒတူတိ အာဂတဿ စ ဩဝါဒါနုသာသနိံ ဒဒန္တော အဘိဝဒတု။

ပဋိသလ္လာနာတိ ဧကိဘာဝါ။ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါသီတိ ဣဒ္ဓိံ
အကာသိ။ ဧကဒ္ဓိဟိကာယာတိ ဧကေကော စေဝ ဒွေ ဒွေ စ ဟုတွာ။
သာရဇ္ဇမာနရူပါတိ ဩတ္တပ္ပမာနသဘာဝါ ဘာယမာနာ။ ကသ္မာ ပန ဘဂဝါ
တေသံ တထာ ဥပသင်္ကမနာယ ဣဒ္ဓိမကာသီတိ? ဟိတပတ္ထနာယ။ ယဒိ ဟိ တေ
ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ ဟုတွာ အာဂစ္ဆေယျ၊ “ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏာမေတွာ အရညံ
ပဝိဋ္ဌော၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ တတ္ထ ဝသိတုံ နာသက္ခိ၊ ဝေဂေနေဝ^၂ အာဂတော”တိ
ဧကဒ္ဓိမ္ပိ ကရေယျ၊ အထ နေသံ နေဝ ဗုဒ္ဓဂါရဝံ ပစ္စုပဋ္ဌဟေယျ၊ န ဓမ္မဒေသနံ
သမ္ပုဋ္ဌိတုံ သမတ္တာ ဘဝေယျ၊ သဘယာနံ ပန သသာရဇ္ဇာနံ ဧကဒ္ဓိဟိကာယ
အာဂစ္ဆန္တာနံ ဗုဒ္ဓဂါရဝဇ္ဇေဝ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဘဝိဿတိ၊ ဓမ္မဒေသနဉ္စ သမ္ပုဋ္ဌိတုံ
သက္ခိဿန္တိတိ စိန္တေတွာ? တေသံ ဟိတပတ္ထနာယ တထာရူပံ ဣဒ္ဓိံ အကာသိ။

နိသီဒိံသုတိ တေသု ဟိ သာရဇ္ဇမာနရူပေသု အာဂစ္ဆန္တေသု ဧကော ဘိက္ခု
“မမံယေဝ သတ္တာ ဩလောကေတိ၊ မံယေဝ မညေ နိဂ္ဂဏိတုကာမော”တိ
သဏိကံ အာဂန္တာ ဝဋ္ဋိတွာ နိသီဒိ၊ အထညော၊ အထညောတိ ဧဝံ ပဉ္စဘိက္ခု-
သတာနိ နိသီဒိံသု။ ဧဝံ နိသိန္တံ ပန ဘိက္ခုသံဃံ သီဒန္တရေ သန္တိသိန္တံ
မဟာသမုဒ္ဒံ ဝိယ နိဝါတေ ပဒီပံ ဝိယ စ နိစ္စလံ ဒိသ္မာ သတ္တာ စိန္တေသိ

“ဣမေသံ ဘိက္ခုနံ ကိဒိသိ ဓမ္မဒေသနာ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ အထဿ တေဒဟောသိ “ဣမေ အာဟာရဟေတု ပဏာမိတာ၊ ပိဏ္ဍိယာလောပဓမ္မဒေသနာဝ နေသံ သပ္ပါယာ၊ တံ ဒဿေတွာ မတ္ထကေ တိပရိဝဋ္ဋဒေသနံ ဒေသေဿာမိ၊ ဒေသနာ- ပရိယောသာနေ သဗ္ဗေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿန္တိ”တိ။ အထ နေသံ တံ ဓမ္မဒေသနံ ဒေသေန္တော အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ အန္တန္တိ ပစ္ဆိမံ လာမကံ။ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလျန္တိ ယံ ဧဝံ ပိဏ္ဍပရိ- ယေသနေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တဿ ဇီဝိတံ။ အယံ ပနေတ္ထ ပဒတ္ထော—ပိဏ္ဍာယ ဥလတိတိ ပိဏ္ဍောလော၊ ပိဏ္ဍောလဿ ကမ္ပံ ပိဏ္ဍောလျံ၊ ပိဏ္ဍပရိယေသနေန နိပ္ပုဒိတဇီဝိတန္တိ အတ္ထော။ အဘိသာပေါတိ အက္ခောသော။ ကုပိတာ^၁ ဟိ မနဿာ အတ္တနော ပစ္စတ္တိကံ “စိဝရံ နိဝါသေတွာ ကပါလံ ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍံ ပရိယေသမာနော စရိဿတိ”တိ^၂ အက္ခောသန္တိ။ အထ ဝါ ပန “ကိ” တုယံ အကာတဗ္ဗံ အတ္ထိ၊ ယော တံ ဧဝံ ဗလဝါ ဝိရိယသမ္ပန္နောပိ ဟိရေတ္တပုံ ပဟာယ ကပဏော ဝိယ ပိဏ္ဍောလော ဝိစရသိ ပတ္တပါဏိ”တိ ဧဝံ အက္ခော- သန္တိယေဝ။ တဉ္စ ခေါ တေန္တိ ဧဝံ တံ အဘိသာပံ သမာနမ္ပိ ပိဏ္ဍောလျံ။ ကုလပုတ္တာ ဥပေန္တိ အတ္ထဝသိကာတိ မမ သာသနေ ဇာတိကုလပုတ္တာ၊ စ အာစာရကုလပုတ္တာ စ အတ္ထဝသိကာ ကာရဏဝသိကာ ဟုတွာ ကာရဏဝသံ ပဋိစ္စ ဥပေန္တိ။

ရာဇာဘိနိတာတိအာဒိသု ယေ ရညော သန္တကံ ခါဒိတွာ ရညာ ဗန္ဓနာဂါရေ ဗန္ဓာပိတာ ပလာယိတွာ^၃ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေ ရာဇာဘိနိတာ နာမ။ တေ ဟိ ရညာ ဗန္ဓနံ အဘိနိတတ္တာ ရာဇာဘိနိတာ နာမ။ ယေ ပန စောရေဟိ အဋ္ဌဝိယံ ဂဟေတွာ ဧကစ္စေသု မာရိယမာနေသု^၄ ဧကစ္စေ “မယံ သာမိ တုမှေဟိ ဝိဿဋ္ဌာ ဂေဟံ အနဇ္ဈာဝသိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊ တတ္ထ ယံ ယံ ဗုဒ္ဓပူဇာဒိပုညံ^၅ ကရိဿာမ၊ တတော တုမှာကံ ပတ္တိံ ဒဿာမာ”တိ တေဟိ ဝိဿဋ္ဌာ^၆ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေ စောရာဘိနိတာ နာမ။ တေပိ ဟိ စောရေဟိ မာရေ- တဗ္ဗတံ အဘိနိတာတိ စောရာဘိနိတာ နာမ။ ယေ ပန ဣဏံ ဂဟေတွာ ပဋိဒါတုံ အသက္ခောန္တာ ပလာယိတွာ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေ ဣဏန္တာ နာမ၊ ဣဏ- ဝိဋ္ဌိတာတိ အတ္ထော။ ဣဏဋ္ဌာတိပိ ပါဌော၊ ဣဏေ ဌိတာတိ အတ္ထော။ ယေ ရာဇစောရဆာတကရောဂဘယာနံ အညတရေန အဘိဘူတာ ဥပဒ္ဓုတာ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေ ဘယန္တာ နာမ၊ ဘယဝိဋ္ဌိတာတိ အတ္ထော။ ဘယဋ္ဌာတိပိ ပါဌော၊

၁-အက္ခောသိတုကာမာ (သိ) ၂-ဝိစရသိတိ (သျှာ) ၃-ပလာယိတွာ ပလာယိတွာ (သျှာ)
၄-မာရိယမာနေသု (သျှာ) ၅-ပုပ္ဖဂန္ဓပူဇာဒိပုညံ (သိ) ၆-တေဟိ တေ ဝိဿဋ္ဌာ (သျှာ)

ဘယေ ဌိတာတိ အတ္ထော။ အာဇီဝိကာပကတတိ အာဇီဝိကာယ ဥပဒ္ဓါတာ အဘိဘူတာ၊ ပုတ္တဒါရံ ပေါသေတုံ အသက္ကောန္တာတိ အတ္ထော။ ဩတိဏ္ဏာမှတိ အန္တော အနုပဝိဋ္ဌာ။

သော စ ဟောတိ အဘိဇ္ဈာလူတိ ဣဒံ သော ကုလပုတ္တော “ဒုက္ခဿ အန္တံ ကရိဿာမီ”တိအာဒိဝသေန စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ ပဗ္ဗဇိတော၊ အပရဘာဂေ တံ ပဗ္ဗဇ္ဇံ တထာရူပံ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဘိဇ္ဈာ- လူတိ ပရဘဏ္ဍာနံ အဘိဇ္ဈာယိတာ။ တိဗ္ဗသာရာဂေါတိ ဗဟလရာဂေါ။ ဗျာပန္နစိတ္တောတိ ပူတိဘာဝေန ဝိပန္နစိတ္တော။ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ခပ္ပေါတိ တိဝိဏ- သိင်္ဂေါ ဝိယ ဂေါဏော ဒုဋ္ဌစိတ္တော။ မုဋ္ဌဿတိတိ ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကော ဝိယ နဋ္ဌဿတိ၊ ဣဓ ကတံ ဧတ္ထ နဿတိ။ အသမ္ပဇာနောတိ နိပ္ပညော။ ခန္ဓာဒိပရိစ္ဆေဒရဟိတော။ အသမာဟိတောတိ စဏ္ဍသောတေ ဗဒ္ဒနာဝါ ဝိယ ဥပစာရပ္ပနာဘာဝေန အသဏ္ဌိတော။ ဝိဒ္ဓန္တစိတ္တောတိ ဗန္ဓာရဋ္ဌမဂေါ’ ဝိယ ဘန္တမနော။ ပါကတိန္ဒြိယောတိ ယထာ ဂိဟိ ပုတ္တဓိတရော ဩလောကေန္တော အသံဝုတိန္ဒြိယော ဟောတိ၊ ဧဝံ အသံဝုတိန္ဒြိယော။

ဆဝါလာတန္တိ ဆဝါနံ ဒဗုဋ္ဌာနေ အလာတံ။ ဥဘတောပဒိတ္တံ မဇ္ဈေ ဂူထဂတန္တိ ပမာဏေန အဋ္ဌင်္ဂလမတ္တံ ဒွိသု ဌာနေသု အာဒိတ္တံ မဇ္ဈေ ဂူထမက္ခိတံ။ နေဝ ဂါမေတိ သစေ ဟိ တံ ယုဂနင်္ဂလဂေါပါနသိပက္ခပါသကာဒိနံ အတ္ထာယ ဥပနေတုံ သက္ကာ အဿ၊ ဂါမေ ကဋ္ဌတ္တံ ဖရေယျ။ သစေ ခေတ္တကုဋိယံ ကဋ္ဌတ္တရ- မဇ္ဈကာဒိနံ အတ္ထာယ ဥပနေတုံ သက္ကာ၊ အရညေ ကဋ္ဌတ္တံ ဖရေယျ။ ယသ္မာ ပန ဥဘယထာပိ န သက္ကာ၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဂိဟိဘောဂါ စ ပရိဟိနောတိ ယော အဂါရေ ဝသန္တေဟိ ဂိဟိဟိ ဒါယဇ္ဇေ ဘာဇိယမာနေ ဘောဂေါ’ လဒ္ဓဗ္ဗော အဿ၊ တတော စ ပရိဟိနော။ သာမညတ္တန္တာတိ အာစရိယုပဇ္ဈာ- ယာနံ ဩဝါဒေ ဌာတွာ ပရိယတ္တိပဋိဝေဝေသေန ပတ္တဗ္ဗံ သာမညတ္တန္တ။ ဣမဇ္ဈ ပန ဥပမံ သက္ကာ န ဒုဿီလဿ ဝသေန အာဟရိ၊ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ ပန အလသဿ အဘိဇ္ဈာဒိဟိ ဒေါသေဟိ ဥပဟတဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣမံ ဥပမံ အာဟရိ။

တယောမေ ဘိက္ခဝေတိ ကသ္မာ အာရဒ္ဓံ? ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဆဝါလာတ- သဒိသဘာဝေါ နေဝ မာတာပိတူဟိ ကတော၊ န အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ၊ ဣမေဟိ ပန ပါပဝိတက္ကေဟိ ကတောတိ ဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ အနိမိတ္တံ ဝါ

သမာဓိန္နိ ဝိပဿနာသမာဓိ။ သော ဟိ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနံ သမုဋ္ဌါတနေန အနိမိတ္တာတိ ဝုစ္စတိ။ ဧတ္ထ စ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ မိဿကာ၊ အနိမိတ္တသမာဓိ ပုဗ္ဗဘာဂေါ။ အနိမိတ္တသမာဓိ ဝါ မိဿကော၊ သတိပဋ္ဌာနာ ပုဗ္ဗဘာဂါတိ ဝေဒိတဗျာ။

ဒွေမာ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိယောတိ ဣဒံ ပန န ကေဝလံ အနိမိတ္တသမာဓိဘာဝနာ ဣမေသံယေဝ တိဏ္ဍံ မဟာဝိတက္ကာနံ ပဟာနာယ သံဝတ္တတိ၊ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနမ္ပိ ပန သမုဋ္ဌါတံ ကရောတိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ န ဝုဇ္ဇဝါ အဿန္တိ နိဒ္ဒေါသော ဘဝေယျံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဣမသ္မိမ္ပိ သုတ္တေ ဒေသနံ တိဟိ ဘဝေဟိ ဝိနိဝတ္တေတွာ အရဟတ္တေန ကုဋံ ဂဏှိ။ ဒေသနာဝသာနေ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိသုတိ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-ပါလိလေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁။ နဝမေ စာရိကံ ပက္ခာမီတိ ကောသမ္ဘိကာနံ ဘိက္ခုနံ ကလဟကာလေ သတ္တာ ဧကဒိဝသံ ဒီဃီတိဿ ကောသလရညော ဝတ္ထု အာဟရိတွာ “န ဟိ ဝေရေန ဝေရာနိ၊ သမ္ပန္နိမ ကုဒါစန”န္တိအာဒိဟိ ဂါထာဟိ ဩဝဒတိ။ တံဒိဝသံ တေသံ ကလဟံ ကရေန္တာနံယေဝ ရတ္တိ ဝိဘာတာ။ ဒုတိယဒိဝသေပိ ဘဂဝါ တမေဝ ဝတ္ထု ကထေသိ။ တံဒိဝသမ္ပိ တေသံ ကလဟံ ကရေန္တာနံယေဝ ရတ္တိ ဝိဘာတာ။ တတိယဒိဝသေပိ ဘဂဝါ တမေဝ ဝတ္ထု ကထေသိ။ အထ နံ အညတရော ဘိက္ခု ဧဝမာဟ “အပ္ပေါသုက္ကော ဘန္တေ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတု၊ မယမေတေန ဘဏ္ဍနေန ကလဟေန ဝိဂ္ဂဟေန ဝိဝါဒေန ပညာယိဿာမာ”တိ။ သတ္တာ “ပရိယာဒိဏ္ဍရူပစိတ္တာ ခေါ ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ န ဣမေ သက္ကာ သညာပေတု”န္တိ စိန္တေတွာ “ကိ” မယံ ဣမေဟိ၊ ဧကစာရဝါသံ ဝသိဿာမီ”တိ သော ပါတောဝ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ ကောသမ္ဘိယံ ဝိဏ္ဍာယ စရိတွာ ကဗ္ဗိပိ အနာမန္တေတွာ ဧကောဝ အဒုတိယော စာရိကံ ပက္ခာမိ။

ယသ္မိ အာရုသော သမယေတိ ဣဒံထေရော ယသ္မာဿ အဇ္ဇ ဘဂဝါဧကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ပက္ကမိဿတိ၊ အဇ္ဇ ဌိဟိ၊ အဇ္ဇ သတေန၊ အဇ္ဇ သဟဿေန၊ အဇ္ဇ ဧကကောဝါတိ သဗ္ဗော ဘဂဝတော စာရော ဝိဒိတော ပါကဠော ပစ္စက္ခော၊ တသ္မာ အာဟ။

အနုပုဗ္ဗေနာတိ ဂါမနိဂမပဋိပါဠိယာ ပိဏ္ဏာယ စရမာနော ဧကစာရဝါသံ တာဝ ဝသမာနံ ဘိက္ခုံ ပဿိတုကာမော ဟုတွာ ဗာလကလောဏကာရဂါမံ အဂမာသိ။ တတ္ထ ဘဂုတ္တေရဿ သကလပစ္ဆာဘတ္တဉ္စေ တိယာမရတ္တိဉ္စ ဧကစာရဝါသေ အာနိသံသံ ကထေတွာ ပုနဒိဝသေ တေန ပစ္ဆာသမဏေန ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ တံ တတ္ထေဝ နိဝတ္တေတွာ “သမဂ္ဂဝါသံ ဝသမာနေ တယော ကုလပုတ္တေ ပဿိဿာမီ”တိ ပါစိနဝံသမိဂဒါယံ အဂမာသိ။ တေသမ္ပိ သကလ-ပစ္ဆာဘတ္တဉ္စေ တိယာမရတ္တိဉ္စ ဧကစာရဝါသေ အာနိသံသံ ကထေတွာ တေ တတ္ထေဝ နိဝတ္တေတွာ ဧကကောဝ ပါလိလေယျာနဂရာဘိမုခေါ ပက္ကမိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ပါလိလေယျာနရံ သမ္ပတ္တေ။ တေန ဝုတ္တံ “အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ယေန ပါလိလေယျကံ၊ တဒဝသရီ”တိ။

ဘဒ္ဒသာလမူလေတိ ပါလိလေယျဝါသိနော ဘဂဝတော ဒါနံ ဒတွာ ပါလိလေယျတော အဝိဒူရေ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍော နာမ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဘဂဝတော ပဏ္ဏသာလံ ကတွာ “ဧတ္ထ ဝသထာ”တိ ပဋိညံ ကာရေတွာ ဝါသယိံသု။ ဘဒ္ဒသာလော ပန^၂ တတ္ထေကော မနာပေါ လဒ္ဓကော^၃ သာလရက္ခော။ ဘဂဝါ တံ နဂရံ ဥပနိဿာယ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ ပဏ္ဏသာလသမိပေ တသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဝိဟရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဘဒ္ဒသာလမူလေ”တိ။

ဧဝံ ဝိဟရန္တေ ပနေတ္ထ တထာဂတေ အညတရော ဟတ္ထိနာဂေါ ဟတ္ထိနိဟိ ဟတ္ထိပေါတကာဒီဟိ ဂေါစရဘူမိတိတ္ထောဂါဟနာဒီသု ဥဗ္ဗာဠော ယူထေ ဥက္ကဏ္ဍိတော “ကိံ မေ ဣမေဟိ ဟတ္ထိဟိ”တိ ယူထံ ပဟာယ မနုဿပထံ ဂစ္ဆန္တော ပါလိလေယျကဝနသဏ္ဍေ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ သဋ္ဌသဟဿေန နိဗ္ဗာဝိ-တသန္တာပေါ ဝိယ နိဗ္ဗုတော ဟုတွာ သတ္ထု သန္တိကေ အဋ္ဌာသိ။ သော တတော ပဋ္ဌာယ သတ္ထု ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ကရောန္တော မုခဓောဝနံ ဒေတိ၊ နှာနောဒကံ အာဟရတိ၊ ဒန္တကဋ္ဌံ ဒေတိ၊ ပရိဝေဏံ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ အရညတော မရုရာနိ ဖလာဖလာနိ အာဟရိတွာ သတ္ထုနော ဒေတိ။ သတ္တာ ပရိဘောဂံ ကရေတိ။

ဧကဒိဝသံ သတ္တာ ရတ္တိဘာဂသမနန္တရေ စက်မိတွာ ပါသာဏဖလကေ နိသိဒိ။ ဟတ္ထိပိ အဝိဒူရေ ဌာနေ အဋ္ဌာသိ။ သတ္တာ ပစ္ဆတော ဩလောကေတွာ န ကိဉ္စိ အဒ္ဓဿ၊ ဧဝံ ပုရတော စ ဥဘယပဿေသု စ။ အထဿ “သုခံ ဝတာဟံ အညတြိ တေဟိ ဘဏ္ဍနကာရကေဟိ ဝသာမီ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ ဟတ္ထိနောပိ “မယာ နာမိတသာခံ အညေ ခါဒန္တာ နတ္ထိ”တိအာဒိနိ စိန္တေတွာ “သုခံ ဝတ

ဧကကောဝ ဝဿာမိ၊ သတ္ထု ဝတ္တံ ကာတုံ လဘာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သတ္တာ အတ္တနော စိတ္တံ ဩလောကေတွာ “မမ တာဝ ဤဒိသံ စိတ္တံ၊ ကီဒိသံ န ခေါ ဟတ္ထိဿာ”တိ တဿာပိ တာဒိသမေဝ ဒိသွာ “သမေတိ နော စိတ္တ”န္တိ ဇုမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ—

“ဧတံ နာဂဿ နာဂေန၊ ဤသာဒန္တဿ ဟတ္ထိနော။
သမေတိ စိတ္တံ စိတ္တေန၊ ယဒေကော ရမတိ ဝနေ”တိ”။

အထ ခေါ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခုတိ အထ ဧဝံ တထာဂတေ တတ္ထ ပိဟရန္တေ ပဉ္စသတာ ဒိသာသု ဝဿံဝုတ္တာ ဘိက္ခု။ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒောတိ “သတ္တာ ကိရ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏာမေတွာ အရညံ ပဝိဋ္ဌော”တိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သတ္ထု သန္တိကံ ဂန္တံ အသက္ကောန္တာ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ တေနုပ-သက်မိ”သု။

အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယောဘိ မဂ္ဂါနန္တရံ အရဟတ္တဖလံ။ ပိစယသောတိ ပိစယေန၊ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝဝိစိနနသမတ္တေန ဉ္ဗဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိ-တွာတိ အတ္ထော။ ဓမ္မောတိ သာသနဓမ္မော။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိအာဒိ ယေ ယေ ကောဋ္ဌာသေ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဓမ္မော ဒေသိတော၊ တေသံ ပကာသ-နတ္တာယ ဝုတ္တံ။ သမနုပဿနာတိ ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာ။ သင်္ခါရော သောတိ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရော သော။ တတောဇော သော သင်္ခါရောတိ တတော တဏှာတော သော သင်္ခါရော ဇာတော။ တဏှာသမ္ပယုတ္တေသု စိတ္တေသုပိ စတုသု စိတ္တေသု ဇေ ဇာယတိ။ သာပိ တဏှာတိ သာ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရဿ ပစ္စယဘူတာ တဏှာ။ သာပိ ဝေဒနာတိ သာ တဏှာယ ပစ္စယဘူတာ ဝေဒနာ။ သောပိ ဖဿောတိ သော ဝေဒနာယ ပစ္စယော အဝိဇ္ဇာသမ္ပယော။ သာပိ အဝိဇ္ဇာတိ သာ ဖဿသမ္ပယုတ္တာ အဝိဇ္ဇာ။

နော စဿံ၊ နော စ မေ သီယာတိ သစေ အဟံ န ဘဝေယျံ၊ မမ ပရိက္ခာရောပိ န ဘဝေယျံ။ နာဘဝိဿံ၊ န မေ ဘဝိဿတိတိ သစေ ပန အာယတိမ္ပိ အဟံ န ဘဝိဿာမိ၊ ဧဝံ မမ ပရိက္ခာရောပိ န ဘဝိဿတိ။ ဧတ္ထကေ ဌာနေ ဘဂဝါ တေန ဘိက္ခုနာ ဂဟိတဂဟိတဒိဋ္ဌိ^၂၊ ဝိဿဇ္ဇာပေန္တော အာဂတော ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေနပိ ဒေသနာပိလာသေနပိ။ တတောဇော သော သင်္ခါရောတိ တဏှာသမ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝိစိကိစ္ဆာဝ နတ္ထိ၊ ကထံ ဝိစိကိစ္ဆာသင်္ခါရော တဏှာတော ဇာယတိတိ? အပ္ပဟိနတ္တာ။ ယဿ^၃ ဟိ တဏှာယ အပ္ပဟိနာယ

သောဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိယာပိ ဧသေဝ နယော လဗ္ဘတိယေဝ။ စတုသု ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒေသု သမ္ပယုတ္တဒိဋ္ဌိ နာမ နတ္ထိ။ ယသ္မာ ပန တဏှာယ အပ္ပဟိနတ္တာ သာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တံ သန္ဓာယ တတြာပိ အယမတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ တေဝိသတိယာ ဌာနေသု အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ဝိပဿနာ ကထိတာ။ ။နဝမံ။

၁၀-ပုဏ္ဏမသုတ္တဝတ္ထနာ

၈၂။ ဒသမေ တဒဟုပေါသထေတိအာဒိ ပဝါရဏသုတ္တေ ဝိတ္တာရိတမေဝ။ ကိဋ္ဌိဒေဝ ဒေသန္တိ ကိဋ္ဌိ ကာရဏံ။ သကေ အာသနေ နိသီဒိတွာ ပုစ္ဆ ယဒါ-
ကန္တိသီတိ ကသ္မာ ဧဝမာဟ? သော ကိရ ဘိက္ခု ပဉ္စသတဘိက္ခုပရိဝါရော။ အာစရိယေ ပန ဌိတကေ ပုစ္ဆန္တေ သစေ တေ ဘိက္ခု နိသီဒန္တိ၊ သတ္တရိ ဂါရဝံ ကတံ ဟောတိ၊ အာစရိယေ အဂါရဝံ။ သစေ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ အာစရိယေ ဂါရဝံ ကတံ ဟောတိ၊ သတ္တရိ အဂါရဝံ။ ဣတိ နေသံ စိတ္တံ အနေကဂ္ဂံ ဘဝိဿတိ၊ ဒေသနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတုံ န သက္ခိဿန္တိ။ တသ္မိံ ပန နိသီဒိတွာ ပုစ္ဆန္တေ တေသံ စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဘဝိဿတိ၊ ဒေသနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတုံ သက္ခိဿန္တိတိ ဥတွာ ဘဂဝါ ဧဝမာဟ။
ဣမေ န ခေါ အန္တေတိ အယံ ဝေရော ပဉ္စန္ဒ ဘိက္ခုသတာနံ အာစရိယော၊ ပဉ္စက္ခန္ဓမတ္တမိ နပ္ပဇာနာတိတိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တေန ပန “ဣမေ ပဉ္စုပ္ပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ န အညေ”တိ ဧဝံ ဇာနန္တေန ဝိယ ဟုတွာ ပုစ္ဆိတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ အဇာနန္တော ဝိယ ပုစ္ဆတိ။ တေပိ စဿ အန္တေဝါသိကာ “အမှာကံ အာစရိယော ‘အဟံ ဇာနာမိ’တိ န ကထေတိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏေန ပန သဒ္ဓိံ သံသန္တိတွာဝ ကထေတိ”တိ သောတဗ္ဗံ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ မညိဿန္တိတိပိ အဇာနန္တော ဝိယ ပုစ္ဆတိ။

ဆန္ဒမူလကာတိ တဏှာဆန္ဒမူလကာ။ န ခေါ ဘိက္ခု၊ တညေဝ ဥပါဒါနံ တေ ပဉ္စုပ္ပါဒါနက္ခန္ဓာတိ ယသ္မာ ဆန္ဒရာဂမတ္တံ ပဉ္စက္ခန္ဓာ န ဟောတိ၊ တသ္မာ ဣဒံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန သဟဇာတတော ဝါ အာရမ္မဏတော ဝါ ခန္ဓေ မုဋ္ဌိတွာ ဥပါဒါနံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ နာပိ အညတြ ပဉ္စဟိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ ဥပါဒါနန္တိ ဝုတ္တံ။ တဏှာသမ္ပယုတ္တသ္မိံ ဟိ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တံစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ရူပက္ခန္ဓော၊ ဌပေတွာ တံ တဏှံ သေသာ အရူပဓမ္မော စတ္တာရော ခန္ဓာတိ သဟဇာတတောပိ ခန္ဓေ မုဋ္ဌိတွာ ဥပါဒါနံ နတ္ထိ။ ဥပါဒါနဿ ပန ရူပါဒိသု အညတရံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနတော အာရမ္မဏတောပိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ မုဋ္ဌိတွာ ဥပါဒါနံ နတ္ထိ။
ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာတိ ဆန္ဒရာဂနာနတ္ထံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခုတိ ဧဝံ ရူပါရမ္မဏဿ

ဆန္ဒရာဂဿ ဝေဒနာဒီသု အညတရံ အာရမ္မဏံ အကရဏတော သိယာ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ။ **ခန္ဓာမိဝစနန္တိ ခန္ဓာတိ**။ အယံ ပညတ္တိ။ အယံ ပန အနုသန္တိ န ဃဋ္ဌိယတိ။ ကိဉ္ဇာပိ န ဃဋ္ဌိယတိ။ သာနုသန္တိကာဝ ပုစ္ဆာ၊ သာနုသန္တိကံ ဝိဿဇ္ဇနံ။ အယံ ဟိ ထေရော တေသံ တေသံ ဘိက္ခုနံ အဇ္ဈာသယေန ပုစ္ဆတိ။ သတ္တာပိ တေသံ တေသံ အဇ္ဈာသယေနဝ ဝိဿဇ္ဇတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ။ဒသမံ။

ဣမဿ စ ပန ဝဂ္ဂဿ ဧကေကသ္မိံ သုတ္တေ ပဉ္စသတာ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပတ္တာတိ။

ခဇ္ဇနိယဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ

၁-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃။ ထေရဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **မန္တာဏိပုတ္တောတိ**၊ မန္တာဏိယာ နာမ ပြာဟု-
ဏိယာ ပုတ္တော။ **ဥပါဒါယာတိ** အာဂမ္မ အာရဗ္ဘ သန္ဓာယ ပဋိစ္စ။ **အသ္မိတိ**
ဟောတိတိ အသ္မိတိ ဧဝံ ပဝတ္တံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပပဉ္စတ္တယံ ဟောတိ။ **ဒဟရောတိ**
တရုဏော။ **ယုဝါတိ** ယောဗ္ဗနေန သမန္ဓာဂတော။ **မဏ္ဍနကဇာတိကောတိ**
မဏ္ဍနကသဘာဝေါ မဏ္ဍနကသီလော။ **မုခနိမိတ္တန္တိ** မုခပဋိမိဓုံ။ တံ ဟိ ပရိသုဒ္ဓိ
အာဒါသမဏ္ဍလံ ပဋိစ္စ ပညာယတိ။ ကိံ ပန တံ ဩလောကယတော
သကမုခံ ပညာယတိ၊ ပရမုခန္တိ? ယဒိ သကံ ဘဝေယျ၊ ပရမုခံ ဟုတွာ
ပညာယေယျ။ အထ ပရဿ ဘဝေယျ၊ ဝဏ္ဏာဒီဟိ အသဒိသံ ဟုတွာ
ပညာယေယျ။ တသ္မာ န တံ အတ္တနော၊ န ပရဿ၊ အာဒါသံ ပန နိဿာယ
နိဘာသရူပံ နာမ တံ ပညာယတိတိ ဝဒန္တိ။ အထ ယံ ဥဒကေ ပညာယတိ၊
တံ ကေန ကာရဏေနာတိ? မဟာဘူတာနံ ဝိသုဒ္ဓတာယ။ **ဓမ္မော မေ**
အဘိသမိတောတိ၊ မယာ ဉာဏေန စတုသစ္စဓမ္မော အဘိသမာဂတော၊
သောတာပန္နောသ္မိ ဇာတောတိ ကထေသိ။ ။ပဌမံ။

၂-တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၄။ ဒုတိယေ မရုကဇာတော ဝိယာတိ သဗ္ဗာတဂရုဘာဝေါ ဝိယ အကမ္မဉ္ဇော။ ဒိဿာပိ မေတိ အယံ ပုရတ္ထိမာ အယံ ဒက္ခိဏာတိ ဧဝံ ဒိဿာပိ မယံ န ပက္ခာယန္တိ၊ န ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိတိ ဝဒတိ။ ဓမ္မာပိ မံ န ပဋိဘန္တိတိ ပရိယတ္တိဓမ္မာပိ မယံ န ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဥဂ္ဂဟိတံ သဇ္ဈာယိတံ န ဒိဿတိတိ ဝဒတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာတိ နော မဟာဝိစိကိစ္ဆာ။ န ဟိ တဿ “သာသနံ နိယျာနိကံ နု ခေါ၊ န နု ခေါ”တိ ဝိမတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ပနဿ ဟောတိ “သက္ခိဿာမိ နု ခေါ သမဏဓမ္မံ ကာတုံ၊ ဥဒါဟု ပတ္တစိဝရဓာရဏမတ္တမေဝ ကရိဿာမိ”တိ။

ကာမာနမေတံ အဓိဝစနန္တိ ယထာ ဟိ နိန္ဒ ပလ္လလံ ဩလောကေန္တဿ ဒဿနရာမဏေယျကမတ္တံ အတ္ထိံ၊ ယော ပနေတ္ထ ဩတရတိ၊ တံ စဏ္ဍမိနာ- ကုလတာယ အာကရိတွာ အနယဗျသနံ ပါပေတိ၊ ဧဝမေဝံ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု စက္ခုဒွါရာဒီနံ အာရမ္မဏေ ရာမဏေယျကမတ္တံ အတ္ထိံ၊ ယော ပနေတ္ထ ဂေဓံ အာပဇ္ဇတိ၊ တံ အာကရိတွာ နိရယာဒီသု ဧဝံ ပက္ခိပန္တိ။ အပ္ပဿာဒါ ဟိ ကာမာ ဗဟုဒုက္ခာ ဗဟုပါယာသာ၊ အာဒိနဝေါ ဧတ္ထ ဘိယျောတိ ဣမံ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ “ကာမာနမေတံ အဓိဝစန”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဟမနုဂ္ဂဟေနာတိ အဟံ ဓမ္မာမိသာနုဂ္ဂဟေဟိ အနုဂ္ဂဏှာမိ။ အဘိနန္တိတိ သမ္ပုဋိန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ အဘိနန္တိ၊ ဣမံ ပန သတ္တု သန္တိကာ အဿာသံ လဘိတွာ ဃဇ္ဇေန္တော ဝါယမန္တော ကတိပါဟေန အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာသိ။ ။ ဒုတိယံ။

၃-ယမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၅။ တတိယေ ဒိဋ္ဌိဂတန္တိ သစေ ဟိဿ ဧဝံ ဘဝေယျ “သင်္ခါရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ စ၊ သင်္ခါရပ္ပဝတ္တမေဝ အပ္ပဝတ္တံ ဟောတိ”တိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ နာမ န ဘဝေယျ၊ သာသနာဝစရိကံ ဉာဏံ ဘဝေယျ။ ယသ္မာ ပနဿ “သတ္တော ဥပ္ပိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ”တိ အဟောသိ၊ တသ္မာ ဒိဋ္ဌိဂတံ နာမ ဇာတံ။ ထာမသာ ဗရာမာသာတိ ဒိဋ္ဌိထာမေန စေဝ ဒိဋ္ဌိပရာမာသေန စ။

ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တောတိ ယထာ နာမ ပစ္စန္ဓေ ကုပိတေ တံ ဝုပသမေတုံ အသက္ခောန္တာ ရာဇပုရိသာ သေနာပတိဿ ဝါ ရဉ္ဇော ဝါ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိဂတဝသေန တသ္မိံ ထေရေ ကုပိတေ တံ ဝုပသမေတုံ အသက္ခောန္တာ တေ ဘိက္ခု၊ ယေန ဓမ္မရာဇဿ ဓမ္မသေနာပတိ အာယသ္မာ

သာရိပုတ္တော၊ တေနပသင်္ကမိံသု။ **ဧဝံဗျာခေါ**တိ တေသံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ
ဝိယ ထေရဿ သမ္ဗုခါ ပဂ္ဂယ ဝတ္တံ အသက္ကောန္တော ဩလမ္ဗန္တေန ဟဒယေန
“ဧဝံဗျာခေါ”တိ အာဟ။ **တံ ကိံ မညသိ အာရုသော**တိ ဣဒံ ထေရော တဿ
ဝစနံ သုတွာ “နာယံ အတ္တနော လဒ္ဓိယံ ဒေါသံ ပဿတိ၊ ဓမ္မဒေသနာယ
အဿ တံ ပါကဋံ ကရိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ တိပရိဝဋံ ဒေသနံ ဒေသေတုံ
အာရတိ။

တံ ကိံ မညသိ အာရုသော ယမက၊ ရူပံ တထာဂတောတိ ဣဒံ ကသ္မာ
အာရဒ္ဓံ? အနုယောဂဝတ္တံ ဒါပနတ္ထံ။ တိပရိဝဋံဒေသနာဝသာနသ္မိံ ဟိ ထေရော
သောတာပန္နော ဇာတော။ အထ နံ အနုယောဂဝတ္တံ ဒါပေတုံ၊ “တံ ကိံ
မညသိ”တိအာဒိမာဟ။ **တထာဂတော**တိ သက္ကော။ ရူပံ ဝေဒနာ သညာ
သင်္ခါရာ ဝိညာဏန္တိ ဣမေ ပဉ္စက္ခန္တေ သမ္ပိဏ္ဏေတွာ “တထာဂတော”တိ သမနု-
ပဿသီတိ ပုစ္ဆတိ။ **ဧတ္ထ စ တေ အာရုသော**တိ ဣဒံ ထေရဿ အနုယောဂေ
ဘုမ္မံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဧတ္ထ စ တေ ဧတ္တကေ ဌာနေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
သစ္စတော ထိရတော သက္ကေ အနုပလတ္တိယမာနေတိ။ သစေ **တံ အာရုသော**တိ
ဣဒမေတံ အညံ ဗျာကရာပေတုကာမော ပုစ္ဆတိ။ ယံ ဒုက္ခံ **တံ နိရုဒ္ဓန္တိ** ယံ ဒုက္ခံ၊
တဒေဝ နိရုဒ္ဓံ၊ အညော သက္ကော နိရုဇ္ဈနကော နာမ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဗျာကရေယုန္တိ
အက္ကော။

တေသေဝ အတ္တဿာတိ တေဿ ပဌမမဂ္ဂဿ။ **ဘိယျောသော မတ္တာယ**
ဉာဏာယာတိ အတိရေကပ္ပမာဏဿ ဉာဏဿ အတ္တာယ၊ သဟဝိပဿနကာနံ
ဥပရိ စ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ အာဝိဘာဝတ္ထာယာတိ အက္ကော။ **အာရက္ခသမ္ဗန္တော**တိ
အန္တောအာရက္ခေန စေဝ ဗဟိအာရက္ခေန စ သမန္တာဂတော။ **အယော-**
ဂက္ခေမကာမောတိ စတူဟိ ယောဂေဟိ ခေမဘာဝံ အနိစ္ဆန္တော။ **ပသယျာ**တိ
ပသယျိတွာ အဘိဘဝိတွာ။ **အနုပခဇ္ဇာ**တိ အနုပဝိသိတွာ။

ပုပ္ဖုဒ္ဓာယီတိအာဒိသု ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ ဒိသ္မာ အာသနတော
ပဌမတရံ ဝုဋ္ဌာတိတိ **ပုပ္ဖုဒ္ဓာယီ**။ တဿ အာသနံ ဒတွာ တသ္မိံ နိသိန္တေ ပစ္ဆာ
နိပတတိ နိသိဒတိတိ **ပစ္ဆာနိပါတိ**။ ပါတောဝ ဝုဋ္ဌာယ “ဧတ္တကာ ကသိတုံ
ဂစ္ဆထ၊ ဧတ္တကာ ဝပိတု”န္တိ ဝါ သဗ္ဗပဌမံ ဝုဋ္ဌာတိတိ **ပုပ္ဖုဒ္ဓာယီ**။ သာယံ သဗ္ဗေသု
အတ္တနော အတ္တနော ဝသနဌာနံ ဂတေသု ဂေဟဿ သမန္တတော အာရက္ခံ
သံဝိဓာယ ဒွါရာနိ ထကေတွာ သဗ္ဗပစ္ဆာ နိပဇ္ဇနတောပိ **ပစ္ဆာနိပါတိ**။ “ကိံ”

ကရောမိ အယုပုတ္တ, ကိ° ကရောမိ အယုပုတ္တာ” တိ မုခံ ဩလောကေန္တော ကိ°-
ကာရံ ပဋိသာဝေတိတိ ကိ° ကာရပဋိသာဝိ။ မနာပံ စရတိတိ မနာပစာရီ။
ပိယံ ဝဒတိတိ ပိယဝါဒီ။ မိတ္တတောပိ နံ သဒ္ဓဟေယျာတိ မိတ္တော မေ အယန္တိ
သဒ္ဓဟေယျ။ ဝိဿာသံ အာပဇ္ဇေယျာတိ ဧကတော ပါနဘောဇနာဒိ
ကရောန္တော ဝိဿာသိကော ဘဝေယျ။ သံဝိဿတ္တောတိ သုဠု ဝိဿတ္တော။

၈၈၈၈ ခေါ်တိ ဧတ္တ ဣဒံ ဩပဗ္ဗသံသန္တနံ—ဗာလဂဟပတိပုတ္တော ဝိယ
ဟိ ဝဇ္ဇသန္တိသိတကာလေ အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော၊ ဝဓကပစ္စာမိတ္တော ဝိယ
အဗလဒုဗ္ဗလာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဝဓကပစ္စာမိတ္တဿ “ဗာလဂဟပတိပုတ္တံ ဥပဋ္ဌဟိဿာ-
မိ”တိ ဥပဂတကာလော ဝိယ ပဋိသန္တိက္ခဏေ ဥပဂတာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ တဿ ဟိ
“န မေ အယံ သဟာယော၊ ဝဓကပစ္စတ္ထိကော အယ”န္တိ အဇာနနကာလော
ဝိယ ဝဇ္ဇနိသိတပုထုဇ္ဇနဿ ပဉ္စက္ခန္ဓေ “န ဣမေ မယျ”န္တိ အဂဟေတွာ “မမ ရူပံ၊
မမ ဝေဒနာ၊ မမ သညာ၊ မမ သင်္ခါရာ၊ မမ ဝိညာဏ”န္တိ ဂဟိတကာလော၊
ဝဓကပစ္စတ္ထိကဿ “မိတ္တော မေ အယ”န္တိ ဂဟေတွာ သက္ကာရကရဏကာလော
ဝိယ “မမ ဣမေ”တိ ဂဟေတွာ ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ နှာပနဘောဇနာဒီဟိ သက္ကာရ-
ကရဏကာလော၊ “အတိဝိဿတ္ထော၊ မေ အယ”န္တိ ဥတွာ သက္ကာရံ
ကရေန္တဿေဝ အသိနာ သိသတ္တိန္တနံ ဝိယ ဝိဿတ္တဿ ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ
တိဝိဏေဟိ ဘိဇ္ဇမာနေဟိ ခန္ဓေဟိ ဇီဝိတပရိယာဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥပေတိတိ ဥပဂစ္ဆတိ။ ဥပါဒိယတိတိ ဂဏှာတိ။ အဓိဋ္ဌာတိတိ အဓိတိဋ္ဌတိ။
 အတ္တာ မေတိ အယံ မေ အတ္တာတိ။ သုတဝါ ဝ ခေါ အာရသော အရိယ-
 သာဝကောတိ ယထာ ပန ပဏှိတော ဂဟပတိပုတ္တော ဧဝံ ဥပဂတံ ပစ္စတ္ထိကံ
 “ပစ္စတ္ထိကော မေ အယ”န္တိ ဥတွာ အပ္ပမတ္တော တာနိ တာနိ ကမ္မာနိ ကာရေတွာ
 အနတ္တံ ပရိဟရတိ၊ အတ္တံ ပါပုဏှာတိ၊ ဧဝံ သုတဝါ အရိယသာဝကောပိ “န ရူပံ
 အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိအာဒိနာ နယေန ပဉ္စက္ခန္ဓေ အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ
 အဂဟေတွာ “ပစ္စတ္ထိကာ မေ ဧတေ”တိ ဥတွာ ရူပသတ္တကအရူပသတ္တကာဒိ-
 ဝသေန ဝိပဿနာယ ယောဇေတွာဝ တတောနိဒါနံ ဒုက္ခံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ
 အဂ္ဂဗလံ အရဟတ္တံ ပါပုဏှာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ။တတိယံ။

၄-အနုရာဇသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၈၆။ စတုတ္ထ အရညကုဋိကာယန္တိ တဿေဝ ဝိဟာရဿ ပစ္စန္ဓေ
ပဏ္ဏသာလာယံ။ တံ တထာဂတောတိ တုဗ္ဗာကံ သတ္ထာ တထာဂတော တံ

သတ္တံ တထာဂတံ။ အညတြ ဣမေဟိတိ တဿံ ကိရ ဧဝံ အဟောသိ “ဣမေ သာသနဿ ပဋိပက္ခာ ပဋိဝိလောမာ၊ ယထာ ဣမေ ဘဏန္တိ၊ န ဧဝံ သတ္တာ ပညာပေဿတိ၊ အညထာ ပညာပေဿတိ”တိ။ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ အညတိတ္ထိယာတိ ဧဝံ ထေရေန အတ္တနော စ ပရေသဉ္စ သမယံ အဇာနိတွာ ဝုတ္တေ ဧကဒေသေန သာသနသမယံ ဇာနန္တာ ထေရဿ ဝါဒေ ဒေါသံ ဒါတုကာမာ တေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ အာယသ္မန္တံ အနုရာဓံ တေဒဝေါစုံ။

တံ ကိံ မညသိ အနုရာဇာတိ သတ္တာ တဿ ကထံ သုတွာ စိန္တေသိ “အယံ ဘိက္ခု အတ္တနော လဒ္ဓိယံ ဒေါသံ န ဇာနာတိ၊ ကာရကော ပနေသ ယုတ္တယောဂေါ၊ ဓမ္မဒေသနာယ ဧဝ နံ ဇာနာပေဿာမိ”တိ တိပရိဝဋ္ဌံ ဒေသနံ ဒေသေတုကာမော “တံ ကိံ မညသိ အနုရာဇာ”တိအာဒိမာဟ။ အထဿ တာယ ဒေသနာယ အရဟတ္တပ္ပတ္တဿ အနုယောဂဝတ္ထံ အာရောပေန္တော တံ ကိံ မညသိ အနုရာဇ၊ ဣပံ တထာဂတောတိအာဒိမာဟ။ ဒုက္ခဉ္စေဝ ပညပေမိ၊ ဒုက္ခဿ စ နိရောဓန္တိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဉ္စေဝ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ စ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပညပေမိ။ ဒုက္ခန္တိ ဝါ ဝစနေန ဒုက္ခသစ္စံ ဂဟိတံ။ တသ္မိံ ဂဟိတေ သမုဒယသစ္စံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ တဿ မူလတ္တာ။ နိရောဓန္တိ ဝစနေန နိရောဓသစ္စံ ဂဟိတံ။ တသ္မိံ ဂဟိတေ မဂ္ဂသစ္စံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ တဿ ဥပါယတ္တာ။ ဣတိ ပုဗ္ဗေ စာဟံ အနုရာဇ တေရဟိ စ စတုသစ္စမေဝ ပညပေမိတိ ဒေသေတိ။ ဧဝံ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-ဝတ္ထုလိသုတ္တဝတ္ထုနာ

၈၇။ ပဉ္စမေ ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေတိ ကုမ္ဘကာရသာလာယံ။ ထေရော ကိရ ဝုတ္တဝေဿာ ပဝါရေတွာ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ အာဂစ္ဆတိ။ တဿ နဂရမဇ္ဈေ မဟာအာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပါဒါ န ဝဟန္တိ။ အထ နံ မဇ္ဈကသိဝိကာယ ကုမ္ဘကာရသာလံ အာဟရိံသု။ သာ စ သာလာ တေသံ ကမ္မသာလာ၊ န နိဝသနသာလာ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ ဝိဟရတိ”တိ။ ဗာဠုဂီလာနောတိ အဓိမတ္တဂီလာနော။ သမဇောသီတိ သမန္တတော အဓောသိ၊ စလနာကာရေန အပစိတိံ ဒေသေသိ။ ဝတ္ထံ ကိရေတံ ဗာဠုဂီလာနေနပိ ဝုဗ္ဗတရံ ဒိသ္မာ ဥဋ္ဌာနာကာရေန အပစိတိံ ဒေသေတဗ္ဗာ။ တေန ပန “မာ စလိ မာ စလိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗော။ သန္တိမာနိ အာသနာနိတိ ဗုဒ္ဓကာလသ္မိံ ဧကဿပိ

ဘိက္ခုနော ဝသနဋ္ဌာနေ “သစေ သတ္တာ အာဂစ္ဆိဿတိ၊ ဣမ နိသီဒိဿတိ”တိ အာသနံ ပညတ္တမေဝ ဟောတိ အန္တမသော ဖလကမတ္တမ္ပိ ပဏ္ဏသန္တာရမတ္တမ္ပိ။ ခမနီယံ ယာပနီယန္တိ ကစ္စ ဒုက္ခံ ခမိတုံ ဣရိယာပထံ ဝါ ယာပေတုံ သက္ကာတိ ပုစ္ဆတိ။ ပဋိက္ခမန္တိတိ နိဝတ္တန္တိ။ အဘိက္ခမန္တိတိ အဓိဂစ္ဆန္တိ။ ပဋိက္ခမောသာနန္တိ ပဋိက္ခမော တောသံ။ သီလတော န ဥပဝဒတိတိ သီလံ အာရတ္တ သီလဘာဝေန န ဥပဝဒတိ။ စိရပဋိကာဟန္တိ စိရပဋိကော အဟံ၊ စိရတော ပဋ္ဌာယ အဟန္တိ အတ္ထော။ ပူတိကာယေနာတိ အတ္တနော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏမ္ပိ ကာယံ ဘဂဝါ ဓုဝပ္ပရဏဋ္ဌေန ဝေမာဟ။ ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မန္တိ ဣမ ဘဂဝါ “ဓမ္မကာယော ခေါ မဟာရာဇ တထာဂတော”တိ ဝုတ္တံ ဓမ္မကာယတံ ဒဿေတိ။ နဝရိဓော ဟိ လောကုတ္တရဓမ္မော တထာဂတဿ ကာယော နာမ။

ဣဒါနိ ထေရဿ တိပရိဝဋ္ဌဓမ္မဒေသနံ အာရဘန္တော တံ ကိံ မညသီတိ- အာဒိမာဟ။ ကာဠသီလာတိ ကာဠသီလာဝိဟာရော။ ဝိမောက္ခာယာတိ မဂ္ဂဝိမောက္ခတ္ထာယ။ သုဝိမုတ္တော ဝိမုတ္တိဿတိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တော ဟုတွာ ဝိမုတ္တိဿတိ။ တာ ကိရ ဒေဝတာ “ယေန နိဟာရေန ဣမိနာ ဝိပဿနာ အာရဒ္ဓါ၊ အနန္တရာယေန အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတိ”တိ ဥတွာ ဝေမာဟံသု။ အပါပကန္တိ အလာမကံ။ သတ္တံ အာဟရေသီတိ ထေရော ကိရ အဓိမာနိကော အဟောသိ။ သော သမာဓိဝိပဿနာဟိ ဝိက္ခန္တိတာနံ ကိလေသာနံ သမုဒါစာရံ အပဿန္တော “ဒိဏာသဝေါမ္ပိ”တိ သညိ ဟုတွာ “ကိံ” မေ ဣမိနာ ဒုက္ခေန ဇီဝိတေန၊ သတ္တံ အာဟရိတွာ မရိဿာမိ”တိ တိဒိဏေန သတ္ထေန ကဏ္ဍနာဠိ ဆိန္တိ။ အထဿ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော တသ္မိံ ခဏေ အတ္တနော ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ ဥတွာ အဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနတ္တာ သီဃံ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ အာဒါယ သမ္ပသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏိတွာဝ ကာလမကာသိ။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ပနဿ စ ကထံ အဟောသီတိ? ဒိဏာသဝဿ ဧကေနဝိသတိ ပစ္စဝေက္ခဏာ န သဗ္ဗာဝ အဝဿံ လဒ္ဓဗ္ဗာ၊ တိဒိဏေနာပိ ပန အသိနာ သီသေ ဆိဇ္ဇန္တေ ဧကံ ဒွေ ဉာဏာနိ အဝဿံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

ဝိဝတ္တက္ခန္တိ ပရိဝတ္တက္ခန္တိ။ သေမာနန္တိ သယမာနံ။ ထေရော ကိရ ဥတ္တာနကော နိပဇ္ဇော သတ္တံ အာဟရိ။ တဿ သရီရံ ယထာဋ္ဌိတမေဝ အဟောသိ။ သီသံ ပန ဒက္ခိဏပဿေန ပရိဝတ္တိတွာ အဋ္ဌာသိ။ အရိယသာဝကာ ဟိ ယေဘုယျေန ဒက္ခိဏပဿေနေဝ ကာလံ ကရေန္တိ။ တေနဿ သရီရံ ယထာဋ္ဌိတံယေဝ အဟောသိ။ သီသံ ပန ဒက္ခိဏပဿေန ပရိဝတ္တိတွာ ဋ္ဌိတံ။ တံ သန္ဓာယ ဝိဝတ္တက္ခန္တော နာမ ဇာတောတိပိ ဝဒန္တိ။ ဣမာယိတက္ခန္တိ

ရူမာယနဘာဝံ။ တိမိရာယိတတ္တန္တိ တိမိရာယနဘာဝံ၊ ရူမဝလာဟကံ ဝိယ တိမိရဝလာဟကံ ဝိယ စာတိ အတ္ထော။ ။ပဉ္စမံ။

၆-အဿဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၈။ ဆဋ္ဌေ ကဿပကာရာမေတိ ကဿပသေဠိနာ ကာရိတေ အာရာမေ။ ကာယသင်္ခါရေတိ အဿာသပဿာသေ။ သော ဟိ တေ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန ပဿမ္ဘိတွာ ပဿမ္ဘိတွာ ဝိဟာသိ။ ဧဝံ ဟောတီတိ ဣဒါနိ တံ သံမာမိံ အပ္ပုဋ္ဌိ-လဘန္တဿ ဧဝံ ဟောတိ။ နော စဿာဟံ ပရိဟာယာမီတိ ကစ္စိ န ခေါ အဟံ သာသနတော န ပရိဟာယာမိ။ တဿ ကိရ အာဗာဓဒေါသေန အပ္ပိတပ္ပိတာ သမာပတ္တိ ပရိဟာယိ၊ တဿ ဧဝံ စိန္တေသိ။ သမာဓိသာရကာ သမာဓိ-သာမညာတိ သမာဓိယေဝ သာရဉ္စ သာမညဉ္စ မညန္တိ။ မယံ ပန သာသနေ န ဧတံ သာရံ၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂဗလာနိ သာရံ။ သော တံ သမာဓိတော ပရိဟာယန္တော ကဿာ စိန္တေသိ “သာသနတော ပရိဟာယာမိ”တိ ဧဝံ ထေရံ အဿာသေတွာ ဣဒါနိဿ တိပရိဝဋ္ဋံ ဓမ္မဒေသနံ အာရဘန္တော တံ ကိံ မညသီတိအာဒိမာဟ။ အထဿ တိပရိဝဋ္ဋဒေသနာဝသာနေ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ သတတဝိဟာရံ ဒဿေန္တော သော သုခံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယတီတိ-အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနဘိနန္ဒိတာတိ ပဇာနာတီတိ သုခဝေဒနာယ တာဝ အဘိနန္ဒနာ ဟောတု၊ ဒုက္ခဝေဒနာယ ကထံ ဟောတီတိ? ဒုက္ခံ ပတွာ သုခံ ပတ္ထေတိ၊ ယဒဂ္ဂေန သုခံ ပတ္ထေတိ၊ တဒဂ္ဂေန ဒုက္ခံ ပတ္ထေတိယေဝ။ သုခဝိပရိ-ဏာမေန ဟိ ဒုက္ခံ အာဂတမေဝ ဟောတီတိ ဧဝံ ဒုက္ခေ အဘိနန္ဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။ ။ဆဋ္ဌံ။

၇-ခေမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ သတ္တမေ အတ္တနိယန္တိ အတ္တနောပရိက္ခာရဇာတံ။ အသ္မိတိ အဓိဂတန္တိ အသ္မိတိ ဧဝံ ပဝတ္တာ တဏှာမာနာ အဓိဂတာ။ သန္တာဝနိကာယာတိ ပုနပ္ပုနံ ဂမနာဂမနေန။ ဥပသင်္ကမီတိ ဗဒရိကာရာမတော ဂါဝုတမတ္တံ ဃောသိတာရာမံ အဂမာသိ။ ဒါသကတ္ထေရော ပန စတုက္ခတ္တံ ဂမနာဂမနေန တံဒိဝသံ ဒွိယောဇနံ အဒ္ဓါနံ အာဟိဏ္ဏိ။ ကဿာ ပန တံ ထေရာ ပဟိဏ္ဏိသု? ဝိသုတဿ ဓမ္မကထိကဿ သန္တိကာ ဓမ္မံ သုဏိဿာမာတိ။ သယံ ကဿာ န ဂတာတိ? ထေရဿ ဝသနဌာနံ အရညံ သမ္မာဓံ၊ တတ္ထ သဠိမတ္တာနံ ထေရာနံ ဌာတုံ ဝါ နိသီဒိတုံ ဝါ ဩကာသော နတ္ထိတိ န ဂတာ။ “ဣဓာဂန္တာ အမှာကံ ဓမ္မံ

ကထေတူ”တိပိ ကသ္မာ ပန န ပဟိဏိံသုတိ? ထေရဿ အာဗာဓိကတ္တာ။ အထ ကသ္မာ ပုနပ္ပုနံ ပဟိဏိံသုတိ? သယမေဝ ဥတွာ အမှာကံ ကထေတုံ အာဂမိဿတိတိ။ ထေရောပိ တေသံ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာဝ အဂမာသိတိ။

န ခွါဟံ အာရုသော ဣပန္နိ ယော ဟိ ရူပမေဝ အသ္မိတိ ဝဒတိ၊ တေန ဣတရေ စတ္တာရော ခန္ဓာ ပစ္စက္ခာတာ ဟောန္တိ။ ယော အညတြ ရူပါဝဒတိ၊ တေန ရူပံ ပစ္စက္ခာတံ ဟောတိ။ ဝေဒနာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ထေရဿ ပန သမူဟတော ပဉ္စသုပိ ခန္ဓေသု အသ္မိတိ အဓိဂတော၊ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဟောတေဝါတိ ဟောတိယေဝ။ အနုသဟဂတောတိ သုခုမော။ ဦးသေတိ ဆာရိကာခါရေ။ ခါရေတိ ဦးသခါရေ။ သဗ္ဗဒ္ဓိတွာတိ တေမေတွာ ခါဒေတွာ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ—ကိလိဋ္ဌဝတ္ထံ ဝိယ ဟိ ပုထုဇ္ဇနဿ စိတ္တာစာရော၊ တယော ခါရာ ဝိယ တိဿော အနုပဿနာ၊ တိဟိ ခါရေဟိ ဓောတဝတ္ထံ ဝိယ ဒေသနာယ မဒ္ဓိတွာ ဦးတော အနာဂါမိနော စိတ္တာစာရော၊ အနုသဟဂတော ဦးသဒိဂန္ဓော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဇာ ကိလေသာ၊ ဂန္ဓကရဏ္ဍကော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ၊ ဂန္ဓကရဏ္ဍကံ အာဂမ္မ အနုသဟဂတာနံ ဦးသဂန္ဓာဒိနံ သမုဿိတော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသက္ခယော၊ ဂန္ဓပရိဘာဝိတဝတ္ထံ နိဝါသေတွာ ဆဏဒိဝသေ အန္တရဝိထိယံ သုဂန္ဓဂန္ဓိနော ဝိစရဏံ ဝိယ ဝိဏာသဝဿ သီလဂန္ဓာဒိဟိ ဒသ ဒိသာ ဥပဝါယန္တဿ ယထာကာမစာရော။

အာစိက္ခိတုန္တိ ကထေတုံ။ ဒေသေတုန္တိ ပကာသေတုံ။ ပညာပေတုန္တိ ဇာနာပေတုံ။ ပဋ္ဌပေတုန္တိ ပတိဋ္ဌာပေတုံ။ ဝိဝရိတုန္တိ ဝိဝရံ ကာတုံ။ ဝိဘဇိတုန္တိ သုဝိဘတ္တံ ကာတုံ။ ဥတ္တာနိကာတုန္တိ ဥတ္တာနကံ ကာတုံ။ သဗ္ဗိမတ္တာနံ ထေရာနန္တိ တေ ကိရ ထေရေန ကထိတကထိတဋ္ဌာနေ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ ဥပရူပရိ သမ္ပသန္တာ ဒေသနာပရိယောသာနေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံသု။ ထေရောပိ အညေန နိဟာရေန အကထေတွာ ဝိပဿနာသဟဂတစိတ္တေနေဝ ကထေသိ။ တသ္မာ သောပိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိံ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗိမတ္တာနံ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုတ္တိံသု အာယသ္မတော ခေမကဿ စာ”တိ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ အဋ္ဌမေ အာယသ္မာ ဆန္ဒောတိ တထာဂတေန သဒ္ဓိံ ကေဒိဝသေ ဇာတော မဟာဘိနိက္ခမနဒိဝသေ သဒ္ဓိံ နိက္ခမိတွာ ပုန အပရဘာဂေ သတ္ထု သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ “အမှာကံ ပုဋ္ဌေါ အမှာကံ ဓမ္မော”တိ ဧဝံ မက္ခိ စေဝ ပဋ္ဌာသီ စ ဟုတွာ သဗြဟ္မစာရိနံ ဖရုသဝါစာယ သံဃဇ္ဇနံ ကရောန္တော ထေရော။ အဝါပုရုဏံ အာဒါယာတိ ကုဉ္ဇိကံ ဂဟေတွာ။ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ ဥပသင်္ကမိတွာတိ ဧကံ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ တတော အညံ၊ တတော အညန္တိ ဧဝံ တေန တေန ဝိဟာရေန တံ တံ ဝိဟာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ။ တေဒဝေါစ ဩဝဒန္တ၊ မန္တိ ကသ္မာ ဧဝံ မဟန္တေန ဥဿာဟေန တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တာ ဧတံ အဝေါစာတိ? ဥပ္ပန္နသံဝေဂတာယ။ တဿ ဟိ ပရိနိဗ္ဗုတေ သတ္ထရိ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ ပေသိတော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဘိံ ဂန္တာ ဗြဟ္မဒဏ္ဍံ အဒါသိ။ သော ဒိန္နေ ဗြဟ္မဒဏ္ဍေ သဉ္ဇာတပရိဋ္ဌာဟော ဝိသညိ- ဘူတော ပတိတွာ ပုန သညံ လဘိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ကေဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂတော၊ သော တေန သဒ္ဓိံ ကိဉ္ဇိ န ကထေသိ။ အညဿ သန္တိကံ အဂမာသိ၊ သောပိ န ကထေသိတိ ဧဝံ သကလဝိဟာရံ ဝိစရိတွာ နိဗ္ဗိန္ဒော ပတ္တစီဝရံ အာဒါယ ဗာရာဏသီ ဂန္တာ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ တတ္ထ တတ္ထ ဂန္တာ ဧဝံ အဝေါစ။

သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ သဗ္ဗေ တေဘူမကသင်္ခါရာ အနိစ္စာ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ သဗ္ဗေ စတုဘူမကဓမ္မာ အနတ္တာ။ ဣတိ သဗ္ဗေပိ တေ ဘိက္ခု။ ထေရံ ဩဝဒန္တ အနိစ္စလက္ခဏံ အနတ္တလက္ခဏန္တိ ဒွေဝ လက္ခဏာနိ ကထေတွာ ဒုက္ခလက္ခဏံ န ကထယိံသု။ ကသ္မာ? ဧဝံ ကိရ နေသံ အဟောသိ “အယံ ဘိက္ခု ဝါဒီ ဒုက္ခလက္ခဏေ ပညာပိယမာနေ ရူပံ ဒုက္ခံ။ ပ။ ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ၊ မဂ္ဂေါ ဒုက္ခော၊ ဖလံ ဒုက္ခန္တိ ‘တုမေ ဒုက္ခပ္ပတ္တာ ဘိက္ခု နာမာ’တိ ဂဟဏံ ဂဏှေယျ၊ ယထာ ဂဟဏံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဧဝံ နိဒ္ဒေါသမေဝဿ ကတွာ ကထေဿာမာ”တိ ဒွေဝ လက္ခဏာနိ ကထယိံသု။

ပရိတဿနာ ဥပါဒါနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ပရိတဿနာ စ ဥပါဒါနဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပစ္စုဒါဝတ္တတိ မာနသံ၊ အထ ကော စရဟိ မေ အတ္တာတိ ယဒိ ရူပါဒိသု ဧကောပိ အနတ္တာ၊ အထ ကော နာမံ မေ အတ္တာတိ ဧဝံ ပဋိနိဝတ္တတိ “မယံ မာနသ”န္တိ။ အယံ ကိရ ထေရော ပစ္စယေ အပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ၊ သာသံ၊ ဒုပ္ပလဝိပဿနာ အတ္တဂါဟံ ပရိယာဒါတုံ အသက္ကုဏန္တိ သင်္ခါရေသု

သုညတော ဥပဋ္ဌဟန္တေသု “ဥစ္ဆိဋ္ဌိဿာမိ ဝိနဿိဿာမိ”တိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ
 စေဝ ပရိတဿနာယ စ^၁ ပစ္စယော အဟောသိ။ သော စ အတ္တာနံ ပပါတေ
 ပပတန္တံ ဝိယ ဒိသ္မာ “ပရိတဿနာ ဥပါဒါနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပစ္စုဒါဝတ္တတိ မာနသံ၊
 အထ ကော စရဟိ မေ အတ္တာ”တိ အာဟ။ န ခေါ ပနေဝံ ဓမ္မံ ပဿတော
 ဟောတိတိ စတုသစ္စဓမ္မံ ပဿန္တဿ ဧဝံ န ဟောတိ။ တာဝတိကာ ဝိဿဒ္ဓိတိ၊
 တတ္ထကော ဝိဿာသော။ သမ္ဗုဒ္ဓါ မေတန္တိ ထေရော တဿ ဝစနံ သုတွာ
 “ကိဒိသာ န ခေါ ဣမဿ ဓမ္မဒေသနာ သပ္ပာယာ”တိ စိန္တေန္တော တေပိဋကံ
 ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝိစိနိတွာ ကစ္စာနသုတ္တံ^၂ အဒ္ဓသ “ဣဒံ အာဒိတောဝ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌနံ
 ကတွာ မဇ္ဈေ ဗုဒ္ဓဗလံ ဒီပေတွာ သဏ္ဌာသုခုမပစ္စယာကာရံ ပကာသယမာနံ
 ဂတံ^၃၊ ဣဒမဿ ဒေသေဿာမိ”တိ တံ ဒေသေန္တော “သမ္ဗုဒ္ဓါ မေတ”န္တိ-
 အာဒိမာဟ။ ။အဋ္ဌမံ။

၉-၁၀-ရာဟုလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၁-၉၂။ နဝမဒသမာနိ ရာဟုလသံယုတ္တေ^၁ ဝုတ္တတ္တာနေဝ။ ကေဝလံ
 ဟေတာနိ အယံ ထေရဝဂ္ဂေါတိ ကတွာ ဣဓာဂတာနိတိ^၆။ ။နဝမဒသမာနိ။
 ထေရဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၀) ၅-ပုပ္ဖဝဂ္ဂ

၁-နဒီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ပုပ္ဖဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ပဗ္ဗတေယျာတိ ပဗ္ဗတေ ပဝတ္တာ။ ဩဟာရိနိတိ
 သောတေ ပတိတပတိတာနိ တိဏပဏ္ဏကဋ္ဌာဒိနိ ဟေဋ္ဌာဟာရိနိ။ ဒူရင်္ဂမာတိ
 နိက္ခန္တဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ စတုပဉ္စယောဇနသတဂါမိနိ။ သီဃသောတာတိ
 စဏ္ဍာသောတာ။ ကာသာတိအာဒိနိ သဗ္ဗာနိ တိဏဇာတာနိ။ ရုက္ခာတိ
 ဧရဏ္ဍာဒယော ဒုပ္ပလရုက္ခာ။ တေ နံ အဇ္ဈောလဓမ္မယျုန္တိ တေ တိရေ
 ဇာတာပိ ဩနမိတွာ အဂ္ဂေဟိ ဥဒကံ ဖုသန္တေဟိ အမိဩလဓမ္မယျု၊ ဥပရိ လဓမ္မ-
 ယျုန္တိ အတ္ထော။ ပလုဇ္ဇေယျုန္တိ သမူလမတ္တိကာယ သဒ္ဓိံ သီသေ ပတေယျု။
 သော တေဟိ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌော ဝါလုကမတ္တိကောဒကေဟိ မုခံ ပဝိသန္တေဟိ
 မဟာဝိနာသံ ပါပုဏေယျ။

၁-ပရိတဿဿ စ(က)
 ၄-ဝုတ္တံ(သျာ)

၂-ဝိဿတ္တိတိ(ဋီကာ)
 ၅-သံ ၁-၄၃၉-ပိဋေ။

၃-သံ ၁-၂၅၇-ပိဋေ။
 ၆-ဣဓာနိတာနိတိ (သိ)

ဝေမေဝ ခေါက်ိတ္တိ သောတေ ပတိတပုရိသော ဝိယ ဝဋ္ဋသန္ဓိသိတော^၁
ဗာလပုထုဇ္ဇနောဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဥဘတောတိရေ ကာသာဒယောဝိယ ဒုပ္ပလပဉ္စက္ခန္ဓာ၊
“ဣမေ ဂဟိတာပိ မံ တာရေတုံ^၂ န သက္ခိဿန္တိ”တိ တဿ ပုရိသဿ
အဇာနိတွာ ဂဟဏံဝိယဣမေ ခန္ဓာ“န မယံ သဟာယာ”တိ ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ
အဇာနိတွာ စတူဟိ ဂါဟေဟိ ဂဟဏံ၊ ဂဟိတဂဟိတာနံ ပလုဇ္ဇနတ္တာ^၃
ပုရိသဿ ဗျသနပ္ပတ္တိ ဝိယ စတူဟိ ဂါဟေဟိ ဂဟိတာနံ ခန္ဓာနံ ဝိပရိဏာမေ
ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ သောကာဒိဗျသနပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ပဌမံ။

၂-ပုပ္ဖသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၄။ ဒုတိယေ ဝိဝဒတိတိ “အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ အသုဘ”န္တိ ယထာသဘာ-
ဝေန ဝဒန္တေန သဒ္ဓိံ “နိစ္စံ သုခံ အတ္တာ သုဘ”န္တိ ဝဒန္တော ဝိဝဒတိ။ လောက-
ဓမ္မောတိ ခန္ဓပဉ္စကံ။ တံ ဟိ လုဇ္ဇနသဘာဝတ္တာ လောကဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိ။
ကိန္တိ ကရောမီတိ ကထံ ကရောမိ။ မယံ ဟိ ပဋိပတ္တိကထနမေဝ ဘာရော၊
ပဋိပတ္တိပူရဏံ ပန ကုလပုတ္တာနံ ဘာရောတိ ဒဿေတိ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
တယော လောကာ ကထိတာ။ “နာဟံ ဘိက္ခဝေ လောကေနာ”တိ ဧတ္ထ ဟိ
သတ္တလောကော ကထိတော၊ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ လောကေ လောကဓမ္မော”တိ
ဧတ္ထ သင်္ခါရလောကော၊ “တထာဂတော လောကေ ဇာတော လောကေ
သံဝဇော”တိ ဧတ္ထ ဩကာသလောကော ကထိတော။ ။ဒုတိယံ။

၃-ဖေဏပိဏ္ဏပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ တတိယေ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ တိရေတိ အယုဇ္ဈပုရဝါသိနော အပရိ-
မာဏဘိက္ခုပရိဝါရံ စာရိကံ စရမာနံ တထာဂတံ အတ္တနော နဂရံ သမ္ပတ္တိ
ဒိသ္ဗာ ဧကသ္မိံ ဂင်္ဂါယ နိဝတ္တနဋ္ဌာနေ မဟာဝနသဏ္ဌာမဏ္ဍိတပ္ပဒေသေ
သတ္ထု ဝိဟာရံ ကတွာ အဒံသု။ ဘဂဝါ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
“ဂင်္ဂါယ နဒိယာ တိရေ”တိ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီတိ
တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသန္တော ဘဂဝါ သာယန္တသမယံ ဂန္ဓကုဋ်တော နိက္ခမိတွာ
ဂင်္ဂါတိရေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသိန္တော ဂင်္ဂါယ နဒိယာ အာဂစ္ဆန္တံ မဟန္တံ
ဖေဏပိဏ္ဏံ ဒိသ္ဗာ “မမ သာသနေ ပဉ္စက္ခန္ဓနိသိတံ^၄ ဧကံ ဓမ္မံ ကထေဿာမိ”တိ
စိန္တေတွာ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္တေ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသီ။

၁-ဝဋ္ဋဇလသန္ဓိသိတော (က) ၂-ပတာရေတုံ (သီ၊က)
၃-ပလုဇ္ဇနတာယ (သီ)၊ ပလုတ္တတ္တာ (သျှာ) ၄-ပစ္စက္ခနိသိတံ (က)

မဟန္တံ ဖေဏပိဏ္ဍန္တိ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနေ ဗဒရပက္ကပ္ပမာဏတောံ ပဋ္ဌာယ
အနုသောတာဂမနေန^၂ အနုပုဗ္ဗေန ပဝရိတွာ ပဗ္ဗတကုဋမတ္တံ ဇာတံ၊ ယတ္ထ
ဥဒကသပ္ပါဒယော အနေကပါဏယော နိဝသန္တိ၊ ဧဝရူပံ မဟန္တံ ဖေဏပိဏ္ဍံ။
အာဝဟေယျာတိ အာဟရေယျ။ သော ပနာယံ ဖေဏပိဏ္ဍော ဥဋ္ဌိတဋ္ဌာနေပိ
ဘိဇ္ဇတိ၊ ထောကံ ဂန္ဓာပိ၊ ဧကဒ္ဓိယောဇနာဒိဝသေန ဒူရံ ဂန္ဓာပိ၊ အန္တရာ ပန
အဘိဇ္ဇန္တောပိ မဟာသမုဒ္ဒံ ပတွာ အဝဿမေဝ ဘိဇ္ဇတိ။ နိဇ္ဈာယေယျာတိ
ဩလောကေယျ။ ယောနိသော ဥပပရိက္ခေယျာတိ ကာရဏေန ဥပပရိက္ခေယျ။
ကိံ ဟိ သိယာဘိက္ခဝေ ဖေဏပိဏ္ဍော သာဓရာတိဘိက္ခဝေ ဖေဏပိဏ္ဍမိ သာဓရာ
နာမ ကိံ ဘဝေယျ၊ ဝိလိယိတွာ ဝိဒ္ဓံသေယျေဝ။

ဧဝမေဝ ခေါက် ယထာ ဖေဏပိဏ္ဍော နိဿာရော၊ ဧဝံ ရူပမ္ပိ နိစ္စသာရ-
 ဓုဝသာရအတ္တသာရပိရဟေန နိဿာရမေဝ။ ယထာ စ သော “ဗုဒ္ဓိနာ ပတ္တံ ဝါ
 ထာလကံ ဝါ ကရိဿာမိ”တိ ဂဟေတုံ န သက္ကာ၊ ဂဟိတောပိ တမတ္ထံ န
 သာဓေတိ၊ ဘိဇ္ဇတိ ဧဝ၊ ဧဝံ ရူပမ္ပိ နိစ္စန္တိ ဝါ ဓုဝန္တိ ဝါ အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ
 ဂဟေတုံ န သက္ကာ၊ ဂဟိတမ္ပိ န တထာ တိဋ္ဌတိ၊ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ
 အသုဘညေဝ ဟောတီတိ ဧဝံ ဖေဏပိဏ္ဍာသဒိသမေဝ ဟောတိ။ ယထာ ဝါ
 ပန ဖေဏပိဏ္ဍော ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓေါ အနေကသန္ဓိသဋ္ဌိတော ဗဟူနံ ဥဒကသပ္ပါဒီနံ
 ပါဏာနံ အာဝါသော၊ ဧဝံ ရူပမ္ပိ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ အနေကသန္ဓိသဋ္ဌိတံ၊ ကုလ-
 ဝသေနေဝေတ္ထ အသီတိ ကိမိကုလာနိ ဝသန္တိ၊ တဒေဝ တေသံ သူတိသရမ္ပိ
 ဝစ္စကုဋ္ဌိပိ ဂိလာနသာလာပိ သုသာနမ္ပိ၊ န တေ အညတ္ထ ဂန္ဓာ ဂဟ္တဝုဋ္ဌာနာဒီနိ
 ကရောန္တိ၊ ဧဝမ္ပိ ဖေဏပိဏ္ဍာသဒိသံ။

ယထာ စ ဖေဏပိဏ္ဍော အာဒိတော ဗဒရပက္ကမတ္တော ဟုတွာ အနုပုဗ္ဗေန ပဗ္ဗတကုဋမတ္တောပိ ဟောတိ။ ဧဝံ ရူပမ္ပိ အာဒိတော ကလလမတ္တံ ဟုတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဗျာမမတ္တမ္ပိ ဂေါမဟိံသဟတ္ထိအာဒိနံ ဝသေန ပဗ္ဗတကုဋာဒိမတ္တံ ဟောတိ မစ္ဆကစ္ဆပါဒိနံ ဝသေန အနေကယောဇနသတပမာဏမ္ပိ။ ဧဝမ္ပိ ဖေဏပိဏ္ဍသဒိသံ။ ယထာ စ ဖေဏပိဏ္ဍော ဥဠိတမတ္တောပိ ဘိဇ္ဇတိ။ ထောကံ ဂန္ဓာပိ၊ ဒူရံ ဂန္ဓာပိ၊ သမုဒ္ဒံ ပတွာ ပန အဝဿမေဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝံ ရူပမ္ပိ ကလလဘာဝေပိ ဘိဇ္ဇတိ အဗျဒါဒိဘာဝေပိ၊ အန္တရာ ပန အဘိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဝဿသတာယုကာနံ ဝဿသတံ ပတွာ အဝဿမေဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ မရဏမုခေ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ဟောတိ၊ ဧဝမ္ပိ ဖေဏပိဏ္ဍသဒိသံ။

၁-ဗဒရဋ္ဌိပမာဏတော (သီ)၊ ဗဒရစက္ကပမာဏတော (သျှာ)

၂-အနုသောတာပနမနေ (သျှာ)

ဣဒံ ဟိ သိယာ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာယ သာဓုရေတိအာဒိသု ဝေဒနာဒီနံ ပုပ္ဖုဋ္ဌာဒီဟိ^၁ ဧဝံ သဒိသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ ပုပ္ဖုဋ္ဌော အသာရော၊ ဧဝံ ဝေဒနာပိ။ ယထာ စ သော အဗလော အဂယုပဂေါ၊ န သက္ကာ တံ ဂဟေတွာ ဖလကံ ဝါ အာသနံ ဝါ ကာတုံ၊ ဂဟိတောပိ ဘိဇ္ဇတေဝ၊ ဧဝံ ဝေဒနာပိ အဗလာ အဂယုပဂေါ၊ န သက္ကာ နိစ္စာတိ ဝါ ဓုဝါတိ ဝါ ဂဟေတုံ၊ ဂဟိတောပိ န တထာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ အဂယုပဂတာယပိ ဝေဒနာ ပုပ္ဖုဋ္ဌသဒိသာ။ ယထာ ပန တသ္မိံ တသ္မိံ ဥဒကမိန္ဒုမ္ပိ ပုပ္ဖုဋ္ဌော ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ဘိဇ္ဇတိ စ၊ န စိရဋ္ဌိတိကော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝေဒနာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ဘိဇ္ဇတိ စ၊ န စိရဋ္ဌိတိကော ဟောတိ၊ ဧကန္တရက္ခဏေ ကောဋိသတသဟဿသင်္ခါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ ယထာ စ ပုပ္ဖုဋ္ဌော ဥဒကတလံ၊ ဥဒကမိန္ဒု၊ ဥဒကဇလ္လံ^၂၊ သင်္ကမိတွာ ပုဋ္ဌံ ကတွာ ဂဟဏဝါတဉ္စာတိ စတ္တာရိ ကာရဏာနိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဝေဒနာပိ ဝတ္ထု အာရမ္မဏံ ကိလေသဇလ္လံ ဖဿသံသန္ဓနဉ္စာတိ စတ္တာရိ ကာရဏာနိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝမ္ပိ ဝေဒနာ ပုပ္ဖုဋ္ဌသဒိသာ။

သညာပိ အသာရကဋ္ဌေန မရိစိသဒိသာ၊ တထာ အဂယုပဂဋ္ဌေန။ န ဟိ သက္ကာ တံ ဂဟေတွာ ပိဝိတုံ ဝါ နှာယိတုံ ဝါ ဘာဇနံ ဝါ ပူရေတုံ။ အပိစ ယထာ မရိစိ ဝိပ္ပန္နတိ၊ သဉ္စာတုမိဝေဂေါ ဝိယ ခါယတိ၊ ဧဝံ နီလသညာဒိဘေဒါ သညာပိ နီလာဒိအနုဘဝနတ္ထာယ ဖန္ဒတိ ဝိပ္ပန္နတိ။ ယထာ စ မရိစိ မဟာဇနံ ဝိပ္ပလမ္ဘေတိ၊ “ပုဏ္ဏဝါပိ ဝိယ ပုဏ္ဏနဒိ ဝိယ ဒိဿတိ”တိ ဝဒါပေတိ၊ ဧဝံ သညာပိ ဝိပ္ပလမ္ဘေတိ၊ “ဣဒံ နီလကံ သုဘံ သုခံ နိစ္စ”န္တိ ဝဒါပေတိ။ ပီတကာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ သညာ ဝိပ္ပလမ္ဘနေနာပိ မရိစိသဒိသာ။

အကုက္ကုကဇာတန္တိ^၃ အန္တော အသဉ္စာတသနဒဏ္ဍကံ။ သင်္ခါရာပိ အသာရကဋ္ဌေန ကဒလိက္ခန္ဓသဒိသာ၊ တထာ အဂယုပဂဋ္ဌေန။ ယထေဝ ဟိ ကဒလိက္ခန္ဓတော ကိဉ္စိ ဂဟေတွာ န သက္ကာ ဂေါပါနသိအာဒီနံ အတ္ထာယ ဥပနေတုံ၊ ဥပနိတမ္ပိ န တထာ ဟောတိ၊ ဧဝံ သင်္ခါရာပိ န သက္ကာ နိစ္စာဒိဝသေန ဂဟေတုံ၊ ဂဟိတောပိ န တထာ ဟောန္တိ။ ယထာ စ ကဒလိက္ခန္ဓော ဗဟုပတ္တဝဋ္ဌိသမောဓာနော ဟောတိ၊ ဧဝံ သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဗဟုဓမ္မသမောဓာနော။ ယထာ စ ကဒလိက္ခန္ဓော နာနာလက္ခဏော။ အညောယေဝ ဟိ ဗာဟိရာယ ပတ္တဝဋ္ဌိယာ ဝဏ္ဏော၊ အညော တတော အပ္ပန္နရအပ္ပန္နရာနံ၊ ဧဝမေဝ

၁-ပုပ္ဖုဋ္ဌာဒီဟိ (သိ)

၂-ဥဒကဇာလကံ (သျှာ)၊ ဥဒကဇလ္လကံ (က)

၃-အကုသဇာတန္တိ (သိ)၊ အကုက္ကုကဇာတန္တိ (သျှာ)

သင်္ခါရက္ခန္ဓေပိ အညဒေဝ ဖဿဿ လက္ခဏံ၊ အညာ စေတနာဒီနံ၊ သမော-
ဓာနေတွာ ပန သင်္ခါရက္ခန္ဓောဝ ဝုစ္စတိတိ ဧဝမ္ပိ သင်္ခါရက္ခန္ဓော ကဒလိက္ခန္ဓ-
သဒိသော။

စက္ခုမာ ပုရိသောတိ မံသစက္ခုနာ စေဝ ပညာစက္ခုနာ စာတိ ဒွိဟိ
စက္ခုဟိ စက္ခုမာ။ မံသစက္ခုမ္ပိ ဟိဿ ပရိသုဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတိ အပဂတပဋ္ဌလပိဋ္ဌကံ၊
ပညာစက္ခုမ္ပိ အသာရဘာဝဒဿနသမတ္ထံ။ ဝိညာဏမ္ပိ အသာရကဋ္ဌေန
မာယာသဒိသံ၊ တထာ အဂယုပဂဋ္ဌေန။ ယထာ စ မာယာ ဣတ္တရာ
လဟုပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဧဝံ ဝိညာဏံ။ တဉ္စိ တတောပိ ဣတ္တရတရဉ္စေဝ လဟုပစ္စု-
ပဋ္ဌာနတရဉ္စ။ တေနေဝ ဟိ စိတ္တေန ပုရိသော အာဂတော ဝိယ ဂတော ဝိယ
ဌိတော ဝိယ နိသိန္ဓော ဝိယ ဟောတိ။ အညဒေဝ စ အာဂမနကာလေ စိတ္တံ၊
အညံ ဂမနကာလာဒိသု။ ဧဝမ္ပိ ဝိညာဏံ မာယာသဒိသံ။ မာယာ စ မဟာဇနံ
ဝဉ္စေတိ၊ ယံကိဉ္စိဒေဝ “ဣဒံ သုဝဏ္ဏံ ရဇတံ မုတ္တာ”တိ ဂါဟာပေတိ၊ ဝိညာဏမ္ပိ
မဟာဇနံ ဝဉ္စေတိ။ တေနေဝ ဟိ စိတ္တေန အာဂစ္ဆန္တံ ဝိယ ဂစ္ဆန္တံ ဝိယ
ဌိတံ ဝိယ နိသိန္ဓံ ဝိယ ကတွာ ဂါဟာပေတိ၊ အညဒေဝ စ အာဂမနေ စိတ္တံ၊
အညံ ဂမနာဒိသု။ ဧဝမ္ပိ ဝိညာဏံ မာယာသဒိသံ။

ဘူရိပညေနာတိ သဏ္ဍပညေန စေဝ ဝိပုလဝိတ္ထတပညေန စ။ အာယူတိ
ဇိဝိတိန္ဒြိယံ။ ဥသ္မာတိ ကမ္မဇတေဇောဓာတု။ ပရဘတ္တန္တိ နာနာဝိဓာနံ ကိမိ-
ဂဏာဒီနံ ဘတ္တံ ဟုတွာ။ တောဒိသယံ သန္တာနောတိ တောဒိသိ အယံ
ပဝေဏီမတကဿ ယာဝ သုသာနာ ဃဋီယတိတိ။ မာယာယံ ဗာလလာဝိနီတိ
ယွာယံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော နာမ၊ အယံ ဗာလမဟာဇနလပါပနိကမာယာ နာမ။
ဝဓကောတိ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ အယံ ခန္ဓသင်္ခါတော ဝဓကော အညမည-
ဃာတနေနပိ၊ ခန္ဓေသု သတိ ဝဓော ပညာယတိတိပိ။ ဧကော ဟိ ပထဝီဓာတု
ဘိဇ္ဇမာနာ သေသဓာတုယော ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇတိ၊ တထာ အာပေါဓာတု-
အာဒယော။ ရူပက္ခန္ဓော စ ဘိဇ္ဇမာနော အရူပက္ခန္ဓေ ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇတိ၊
တထာ အရူပက္ခန္ဓေသု ဝေဒနာဒယော သညာဒိကေ။ စတ္တာရောပိ စေတေ
ဝတ္ထုရူပန္တိ ဧဝံ အညမညဝဓနေနေတ္ထ ဝဓကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ခန္ဓေသု ပန
သတိ ဝဓဗန္ဓနစ္ဆေဒါဒီနိ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝံ ဧတေသု သတိ ဝဓဘာဝတောပိ
ဝဓကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗသံယောဂန္တိ သဗ္ဗံ ဒသဝိဓမ္ပိ သံယောဇနံ။ အစ္စုတံ
ပဒန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ ။တတိယံ။

၄-၆-ဂေါမယဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၆-၉၈။ စတုတ္ထေ သဿတိသမန္တိ သိနေရမဟာပထဝီစန္ဒိမသုရိယာဒီဟိ သဿတိဟိ သမံ။ ပရိတ္တံ ဂေါမယဝိဇ္ဇာန္တိ အပ္ပမတ္တကံ မရကပုပ္ဖပ္ပမာဏံ ဂေါမယခဏ္ဍံ။ ကုတော ပနာနေနေတံ လဒ္ဓန္တိ။ ပရိဘဏ္ဍကရဏတ္တာယ အာဘတတော ဂဟိတန္တိ ဧကေ။ အတ္တဿ ပန ဝိညာပနတ္ထံ ဣဒ္ဓိယာ အဘိသင်္ခရိတွာ ဟတ္ထာရုဠံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘောတိ ပဋိလဒ္ဓအတ္တဘာဝေါ။ န ယိဒံ မြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယေထာတိ အယံ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယဝါသော နာမ န ပညာယေယျ။ မဂ္ဂေါ ဟိ တေဘူမကသင်္ခါရေ ဝိဝဇ္ဇန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒိ စ ဧတ္တကော အတ္တဘာဝေါ နိစ္စော ဘဝေယျ။ မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာပိ သင်္ခါရဝဋ္ဋံ ဝိဝဇ္ဇေတုံ န သက္ကုဏေယျာတိ မြဟ္မစရိယဝါသော န ပညာယေထ။

ဣဒါနိ သစေ ကောဝိ သင်္ခါရော နိစ္စော ဘဝေယျ။ မယာ မဟာသုဒဿန- ရာဇကာလေ အနုဘူတာ သမ္ပတ္တိ နိစ္စာ ဘဝေယျ။ သာပိ စ အနိစ္စာတိ တံ ဒဿေတုံ ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘိက္ခု၊ ရာဇာ အဟောသိန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကုသာဝတိရာဇဓာနိပ္ပမုခါနီတိ ကုသာဝတိရာဇဓာနိ တေသံ နဂရာနံ ပမုခါ။ သဗ္ဗသေဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ သာရမယာနီတိ ရတ္တစန္ဒနသာရမယာနိ။ ဥပဓာနံ ပန သဗ္ဗေသံ သုတ္တမယမေဝ။ ဂေါဏကတ္တတာနီတိ စတုရင်္ဂလာမိကလောမေန ကာဠကောဇဝေန အတ္တတာနိ။ ယံ မဟာပိဋ္ဌယကောဇဝေါတိ ဝဒန္တိ။ ပဋိကတ္တတာနီတိ ဥဘတောလောမေန ဥဏ္ဍာမယေန သေတကမ္ပလေန အတ္တတာနိ။ ပဋိလိကတ္တတာနီတိ သနပုပ္ဖေန ဥဏ္ဍာမယအတ္တရဏေန အတ္တတာနိ။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနီတိ ကဒလိမိဂစမ္ပမယေန ဥတ္တမ- ပစ္စတ္တရဏေန အတ္တတာနိ။ တံ ကိရ ပစ္စတ္တရဏံ သေတဝတ္ထဿ ဥပရိ ကဒလိ- မိဂစမ္ပံ အတ္တရိတွာ သိဗ္ဗေတွာ ကရေန္တိ။ သဥတ္တရစ္ဆဒါနီတိ သဟ ဥတ္တရစ္ဆဒေန၊ ဥပရိ ဗဒ္ဓေန ရတ္တဝိတာနေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနီတိ သိသူပဓာနဉ္စ ပါဒူပဓာနဉ္စာတိ ပလ္လင်္ကာနံ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ။ ဝေဇယန္တရထပ္ပမုခါနီတိ ဧတ္ထ ဝေဇယန္တော နာမ တဿ ရညော ရထော၊ ယဿ စက္ကာနံ ဣန္ဒနီလမဏိမယာ နာဘိ၊ သတ္တရတနမယာ အရာ၊ ပဝါဠမယာ နေမိ၊ ရဇတမယော အက္ခော၊ ဣန္ဒနီလမဏိမယံ ဥပက္ခရံ၊ ရဇတမယံ ကုဗ္ဗရံ။ သော တေသံ ရထာနံ ပမုခေါ အဂ္ဂေါ။ ဒုကူလသန္တာနာနီတိ ဒုကူလသန္တရာနိ။ ကံသူပဓာရဏာနီတိ ရဇတမယဒေါဟဘာဇနာနိ။ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနီတိ

ယထာရုစိတံ ပရိဘုဉ္ဇိဿတိတိ နှတွာ ဌိတကာလေ ဥပနိတဝတ္ထာနေဝ သန္ဓာ-
ယေတံ ဝုတ္တံ။ ဘတ္တာဘိဟာဇောတိ အဘိဟရိတဗ္ဗဘတ္တံ။

ယမဟံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသမီတိ ယတ္ထ ဝသာမိ၊ တံ ဧကဉ္ဍေဝ
နဂရံ ဟောတိ၊ အဝသေသေသု ပုတ္တမိတာဒယော စေဝ ဒါသမနုဿာ စ
ဝသိံသု။ ပါသာဒကုဋ္ဌာဂါရာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပလ္လင်္ကာဒိသု ဧကံယေဝ
သယံ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သေသာ ပုတ္တာဒိနံ ပရိဘောဂါ ဟောန္တိ။ ဣတ္ထိသု ဧကော
ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ သေသာ ပရိဝါရမတ္တာ ဟောန္တိ။ ဝေလာမိကာတိ ခတ္တိယဿ ဝါ
မြာဟ္မဏိယာ၊ မြာဟ္မဏဿ ဝါ ခတ္တိယာနိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ဇာတာ။ ပရိဘောဂီတိ
ဧကံယေဝ ဒုဿယုဂံ နိဝါသေမိ၊ သေသာနိ ပရိဝါရေတွာ ဝိစရန္တာနံ အသိတိ-
သဟဿာမိကာနံ သောဠသန္တံ ပုရိသသတသဟဿာနံ ဟောန္တိတိ ဒေသေတိ။
ဘုဉ္ဇာမီတိ ပရမပ္ပမာဏေန နာဠိကောဒနမတ္တံ ဘုဉ္ဇာမိ၊ သေသံ ပရိဝါရေတွာ
ဝိစရန္တာနံ စတ္တာလိသသဟဿာမိကာနံ အဋ္ဌန္တံ ပုရိသသတသဟဿာနံ
ဟောတိတိ ဒေသေတိ။ ဧကထာလိပါကော ဟိ ဒသန္တံ ဇနာနံ ပဟောတိ။

ဣတိ ဣမံ မဟာသုဒဿနကာလေ သမ္ပတ္တိံ ဒေသေတွာ ဣဒါနိ တဿာ
အနိစ္စတံ ဒေသေန္တော ဣတိ ခေါ ဘိက္ခုတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိပရိဏတတတိ
ပကတိဇဟနေန နိဗ္ဗုတပဒိပေါ ဝိယ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ဂတာ။ ဧဝံ အနိစ္စာ
ခေါ ဘိက္ခု၊ သင်္ခါရာတိ ဧဝံ ဟုတွာအဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ။ ဧတ္တာဝတာ ဘဂဝါ
ယထာ နာမ ပုရိသော သတဟတ္ထုဗ္ဗေဓေ စမ္ပကရက္ခေ နိဿေဏိံ ဗန္ဓိတွာ
အဘိရုဟိတွာ စမ္ပကပုပ္ဖံ အာဒါယ နိဿေဏိံ မုဉ္ဇန္တော ဩတရေယျ၊ ဧဝမေဝံ
နိဿေဏိံ ဗန္ဓိန္တော ဝိယ အနေကဝဿကောဋ္ဌိသတသဟဿသုဗ္ဗေဓံ မဟာ-
သုဒဿနသမ္ပတ္တိံ အာရယျ သမ္ပတ္တိမတ္ထကေ ဌိတံ အနိစ္စလက္ခဏံ အာဒါယ
နိဿေဏိံ မုဉ္ဇန္တောဝိယ ဩတိဏ္ဏော။ ဧဝံ အဒ္ဓါဝါတိ ဧဝံ ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌာဒယော
ဝိယ ဓဝဘာဝရဟိတာ။ ဧဝံ အနဿာသိကာတိ ဧဝံ သုပိနကေ ဝိတပါနိယံ
ဝိယ အနုလိတ္တစန္ဒနံ ဝိယ စ အဿာသဝိရဟိတာ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
အနိစ္စလက္ခဏံ ကထိတံ။ ပဉ္စမေ သဗ္ဗံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဆဋ္ဌံ တထာ ဗုဇ္ဈနကဿ
အဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တံ။ ။စတုတ္ထာဒိနိ။

၇-ဂဒ္ဓါလဗဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉။ သတ္တမေ ယံ မဟာသမုဒ္ဓေါတိ ယသ္မိံ သမယေ ပဉ္စမေ သူရိယေ
ဥဋ္ဌိတေ မဟာသမုဒ္ဓေါ ဥဿုဿတိ။ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယန္တိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ
အပ္ပုရိဝိဇ္ဈိတွာ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတာနံယေဝ သတံ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ

ပရိစ္ဆေဒံ န ဝဒါမိ။ သာ ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဓေါတိ^၁ ဂဒ္ဒါလေန ဗဒ္ဓသုနခေါ။ ဒီလေတိ ပထဝီယံ အာကောဋိတေ မဟာဒီလေ။ ထမ္ဘေတိ နိခဏိတွာ ဌပိတေ ထမ္ဘေ။ ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ သုနခေါ ဝိယ ဝဇ္ဇနိဿိတော ဗာလော၊ ဂဒ္ဒါလော ဝိယ ဒိဋ္ဌိ၊ ထမ္ဘော ဝိယ သက္ကာယော၊ ဂဒ္ဒါလရဇ္ဇုယာ ထမ္ဘေ ဥပနိဗဒ္ဓသုနဿ ထမ္ဘာနုပရိဝတ္တနံ ဝိယ ဒိဋ္ဌိတဏှာယ သက္ကာယေ ဗဒ္ဓဿ ပုထုဇ္ဇနဿ သက္ကာယာနုပရိဝတ္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။သတ္တမံ။

ဂ-ဒုတိယဂဒ္ဒါလဗဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ အဋ္ဌမေ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဒိဋ္ဌိဂဒ္ဒါလနိဿိတာယ တဏှာရဇ္ဇုယာ သက္ကာယထမ္ဘေ ဥပနိဗဒ္ဓေါ ဝဇ္ဇနိဿိတော ဗာလပုထုဇ္ဇေနော သမ္ဗုဒ္ဓိယာပထေသု ခန္ဓပဉ္စကံ နိဿာယေဝ ပဝတ္တတိ၊ ယသ္မာ ဝါ ဒီဃရတ္တမိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌိ ရာဂေန ဒေါသေန မောဟေန၊ တသ္မာ။ စိတ္တသံကိလေသာတိ သုန္ဒာတာပိ ဟိ သတ္တာ စိတ္တသံကိလေသေနော သံကိလိဿန္တိ၊ မလဂ္ဂဟိတသရီရာပိ စိတ္တဿ ဝေါဒါနတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ရူပမိ သံကိလိဋ္ဌမိ၊ သံကိလိဿန္တိ မာဏဝါ။
ရူပေ သုဒ္ဓေ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ အနက္ခာတံ မဟေသိနာ။
စိတ္တမိ သံကိလိဋ္ဌမိ၊ သံကိလိဿန္တိ မာဏဝါ။
စိတ္တေ သုဒ္ဓေ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ မဟေသိနာ”တိ။

စရဏံ နာမ စိတ္တန္တိ ဝိစရဏစိတ္တံ။ သင်္ခါ နာမ ဗြာဟ္မဏပါသဏှိကာ ဟောန္တိ၊ တေ ပဋ္ဌကောဋ္ဌကံ ကတွာ တတ္ထ နာနပ္ပကာရာ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဝသေန သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိယော လေခါပေတွာ “ဣမံ ကမ္မံ ကတွာ ဣဒံ ပဋိလဘတိ၊ ဣဒံ ကတွာ ဣဒ”န္တိ ဒဿေန္တာ တံ စိတ္တံ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တိ။ စိတ္တေနော စိတ္တိတန္တိ စိတ္တကာရေန စိန္တေတွာ ကတတ္တာ စိတ္တေန စိန္တိတံ နာမ။ စိတ္တဉ္စေဝ စိတ္တတရန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပါယပရိယေသနစိတ္တံ တတောပိ စိတ္တတရံ။ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ စိတ္တေနော စိတ္တိတတိ^၂ ကမ္မစိတ္တေနော စိတ္တိတာ^၃။ တံ ပန ကမ္မစိတ္တံ ဣမေ ဝဇ္ဇကတိတ္တိရာဒယော “ဧဝံ စိတ္တာ ဘဝိဿာမာ”တိ အာယူဟန္တာ နာမ နှတ္ထိ။ ကမ္မံ ပန ယောနိ^၄ ဥပနေတိ၊ ယောနိမူလကော တေသံ စိတ္တဘာဝေါ။ ယောနိဥပဂတာ ဟိ သတ္တာ တံတံယောနိဂေဟိ သဒိသစိတ္တာဝ ဟောန္တိ။ ဣတိ ယောနိသိဒ္ဓေါ စိတ္တဘာဝေါ၊ ကမ္မသိဒ္ဓေါ ယောနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဓောတိ (သျှာ) ၂-စိန္တိတာတိ (သျှာ) ၃-စိန္တိတာ (သျှာ)၊ စိတ္တိကတာ (က)

အပိစ ဖိတ္တံ နာမေတံ သဟဇာတံ သဟဇာတဓမ္မစိတ္တတာယ ဘူမိစိတ္တတာယ
ဝတ္ထုစိတ္တတာယ ဒွါရစိတ္တတာယ အာရမ္မဏစိတ္တတာယ ကမ္မနာနတ္တမူလကာနံ^၁
လိင်္ဂနာနတ္တသညာနာနတ္တဝေါဟာရနာနတ္တာဒိနံ အနေကဝိဓာနံ စိတ္တာနံ
နိပ္ပါဒနတာယပိ တိရစ္ဆာနဂတစိတ္တတော စိတ္တတရမေဝ^၂ ဝေဒိတဗျံ။

ရဇကောတိ ဝတ္ထေသု ရင်္ဂေန ရူပသမုဋ္ဌာပနကော။ သော ပန အဆေကော
အမနာပံ ရူပံ ကရေတိ၊ ဆေကော မနာပံ ဒဿနီယံ၊ ဧဝမေဝ ပုထုဇ္ဇေနော
အကုသလစိတ္တေန ဝါ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တကုသလေန ဝါ စက္ခုသမ္ပဒါဒိဝိရဟိတံ
ဝိရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တကုသလေန စက္ခုသမ္ပဒါဒိသမ္ပန္နံ အဘိရူပံ။ ။
အဋ္ဌမံ။

၉-ဝါသီဇေသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀၁။ နဝမေ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဣတ္တုဒ္ဓိယာ အဏ္ဍာနီတိ ဣမာ
ကဏ္ဍပက္ခသုက္ကပက္ခဝသေန ခွေ ဥပမာ ဝုတ္တာ။ တာသု ကဏ္ဍပက္ခဥပမာ
အတ္ထဿ အသာမိကာ၊ ဣတရာ သာမိကာတိ။ သုက္ကပက္ခဥပမာယ ဧဝံ အတ္ထော
ဝေဒိတဗျော—သေယျထာတိ ဩပမ္မတ္ထေ နိပါတော၊ အပီတိ သမ္ဘာဝနတ္ထေ။
ဥဘယေနာပိ သေယျထာ^၃ နာမ ဘိက္ခဝေတိ ဒဿေတိ။ **ဣတ္တုဒ္ဓိယာ အဏ္ဍာနိ**
အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ ဒွါဒသ ဝါတိ ဧတ္ထ ပန ကိဉ္ဇာပိ ဣတ္တုဒ္ဓိယာ ဝုတ္တပ္ပကာရ-
တော ဦးနာမိကာနိပိ အဏ္ဍာနိ ဟောန္တိ၊ ဝစနသိလိဋ္ဌတာယ ပန ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံဥ
လောကေ သိလိဋ္ဌဝစနံ ဟောတိ။ **တာနသ္မာတိ** တာနိ အဿု၊ တာနိ
ဘဝေယျန္တိ အတ္ထော။ **ဣတ္တုဒ္ဓိယာ သမ္မာ အဓိသယိတာနီတိ** တာယ စ
ဇနေတ္ထိယာ ဣတ္တုဒ္ဓိယာ ပက္ခေ ပသာရေတွာ တေသံ ဥပရိ သယန္တိယာ
သမ္မာ အဓိသယိတာနိ။ **သမ္မာ ပရိသေဒိတာနီတိ** ကာလေန ကာလံ ဥတုံ
ဂဏှာပေန္တိယာ သုဋ္ဌ၊ သမန္တတော သေဒိတာနိ ဥသ္မိကတာနိ။ **သမ္မာ ပရိ-**
ဘာဝိတာနီတိ ကာလေန ကာလံ သုဋ္ဌ၊ သမန္တတော ဘာဝိတာနိ၊ ဣတ္တုဒ္ဓိရန္တံ
ဂါဟာပိတာနီတိ အတ္ထော။ **ကိဉ္ဇာပိ တဿာ ဣတ္တုဒ္ဓိယာ**တိ တဿာ
ဣတ္တုဒ္ဓိယာ ဣမိနာ တိဝိကေရိယာကရဏေန အပ္ပမာဒံ ကတွာ ကိဉ္ဇာပိ န ဧဝံ
ဣန္ဒြာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ **အထ ခေါ ဘဗ္ဗာဝ တေတိ** အထ ခေါတေ ဣတ္တုဒ္ဓိပေါတကာ
ဝုတ္တနယေန သောတ္ထိနာ အဘိနိဗ္ဗိဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗာဝ။ တေ ဟိ ယသ္မာ တာယ
ဣတ္တုဒ္ဓိယာ ဧဝံ တိဟာကာရေဟိ တာနိ အဏ္ဍာနိ ပရိပါလိယမာနာနိ န

၁-ကမ္မနာနတ္တံ၊ ကမ္မနာနတ္တတာယ ကမ္မနာနတ္တမူလကာနံ (သိ) ၂-ဖိတ္တံ စိတ္တတရမေဝ (သိ)
၃-သေယျထာပိ (သိ၊ သျာ)

ပူတိနိ ဟောန္တိ၊ ယော နေသံ အလ္လသိနေဟော၊ သောပိ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ၊ ကပါလံ တနုကံ ဟောတိ၊ ပါဒနခသိခါ စ မုခတုဏ္ဏကမ္ဘ ခရံ ဟောတိ၊ သယမ္ပိ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကပါလဿ တနုတ္တာ ဗဟိ အာလောကော အန္တော ပညာယတိ၊ တသ္မာ “စိရံ ဝတ မယံ သင်္ကဋ္ဌိတဟတ္ထပါဒါ သမ္မာဓေ သယိမှာ၊ အယဉ္စ ဗဟိ အာလောကော ဒိဿတိ၊ ဧတ္ထ ဒါနိ နော သုခဝိဟာရော ဘဝိဿတိ”တိ နိက္ခမိတုကာမာ ဟုတွာ ကပါလံ ပါဒေန ပဟရန္တိ၊ ဂီဝံ ပဿာရေန္တိ၊ တတော တံ ကပါလံ ဒွေဓာ ဘိဇ္ဇတိ။ အထ တေ ပက္ခေ ဝိရုနန္တာ တံခဏာနုရူပံ ဝိရဝန္တာ နိက္ခမန္တိယေဝ၊ နိက္ခမိတွာ စ ဂါမက္ခေတ္တံ ဥပသောဘယ-မာနာ ဝိစရန္တိ။

ဝေမေဝ ခေါတိ ဣဒံ ဩပမ္ပသမ္ပုပ္ပါဒနံ။ တံ ဧဝံ အတ္ထေန သံသန္တိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗံ—တဿာ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ အဇ္ဈေသု တိဝိဓကိရိယာကရဏံ ဝိယ ဟိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာနုယောဂံ အနုယုတ္တကာလော၊ ကုက္ကုဋ္ဌိယာ တိဝိဓကိရိယာသမ္ပာဒနေန အဏ္ဏာနံ အပူတိဘာဝေါ ဝိယ ဘာဝနာနုယောဂ-မနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော တိဝိဓာနုပဿနာသမ္ပာဒနေန ဝိပဿနာဉာဏဿ အပရိဟာနိ၊ တဿာ တိဝိဓကိရိယာကရဏေန အလ္လသိနေဟပရိယာဒါနံ ဝိယ တဿ ဘိက္ခုနော တိဝိဓာနုပဿနာသမ္ပာဒနေန ဘဝတ္ထယာနုဂတနိကန္တိ-သိနေဟပရိယာဒါနံ၊ အဏ္ဏကပါလာနံ တနုဘာဝေါ ဝိယ တဿ ဘိက္ခုနော အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသဿ တနုဘာဝေါ၊ ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကာနံ ပါဒနခသိခမုခ-တုဏ္ဏကာနံ ထဒ္ဓခရဘာဝေါ ဝိယ ဘိက္ခုနော ဝိပဿနာဉာဏဿ တိက္ခခရ-ဝိပ္ပသန္တိ သူရဘာဝေါ၊ ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကာနံ ပရိဏာမကာလော ဝိယ ဘိက္ခု-နော ဝိပဿနာဉာဏဿ ပရိဏာမကာလော ဝမ္ပိတကာလော ဂမ္ဘဂ္ဂဟဏ-ကာလော၊ ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကာနံ ပါဒနခသိခါယ ဝါ မုခတုဏ္ဏကေန ဝါ အဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ ပက္ခေ ပပ္ဖေါဋ္ဌေတွာ သောတ္ထိနာ အဘိနိဗ္ဗိဒါ-ကာလော ဝိယ တဿ ဘိက္ခုနော ဝိပဿနာဉာဏဂမ္ဘံ^၂ ဂဏှာပေတွာ ဝိစရန္တဿ တဇ္ဇာတိကံ ဥတုသပ္ပါယံ ဝါ ဘောဇနသပ္ပါယံ ဝါ ပုဂ္ဂလသပ္ပါယံ ဝါ ဓမ္မဿဝနသပ္ပါယံ ဝါ လဘိတွာ ဧကာသနေ နိဿိန္တဿေဝ ဝိပဿနံ ဝဓေန္တဿ အနုပုဗ္ဗာဓိဂတေန အရဟတ္တမဂ္ဂေန အဝိဇ္ဇဏ္ဏကောသံ ပဒါလေတွာ အဘိညာပက္ခေ ပပ္ဖေါဋ္ဌေတွာ သောတ္ထိနာ အရဟတ္တပတ္တကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ ပန ကုက္ကုဋ္ဌပေါတကာနံ ပရိဏတဘာဝံ ဥတွာ မာတာပိ အဏ္ဏကောသံ ဘိန္တတိ၊ ဧဝံ တထာရူပဿ ဘိက္ခုနော ဉာဏပရိပါကံ ဥတွာ သတ္ထာပိ—

“ဥစ္ဆိန္ဒ သိနေဟမတ္တနော၊ ကုမုဒံ သာရဒိကံဝ ပါဏိနာ။
သန္တိမဂ္ဂမေဝ မြူဟယ၊ နိဗ္ဗာနံ သုဂတေန ဒေသိတ”န္တိ—

အာဒိနာ နယေန ဩဘာသံ ဖရိတွာ ဂါထာယ၊ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ ပဟရတိ။ သော ဂါထာပရိယောသာနေ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ ဘိဒ္ဓိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ယထာ တေ ကုတ္တုဋ္ဌပေါတကာ ဂါမက္ခေတ္တံ ဥပသောဘယမာနာ တတ္ထ ဝိစရန္တိ၊ ဧဝံ အယဗ္ဗိ မဟာဒီဏာသဝေါ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ သံဃာရာမံ ဥပသောဘယမာနော ဝိစရတိ။

ပလဂဏ္ဍဿာတိ ဝစုကိဿ။ သော ဟိ ဩလမ္ပကသင်္ခါတံ ပလံ ဓာရေတွာ၊ ဒါရူနံ ဂဏ္ဍံ ဟရတိတိ ပလဂဏ္ဍောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝါသီဇေတိ ဝါသီဒဏ္ဍကဿ ဂဟဏဋ္ဌာနေ။ ဧတ္တကံ ဝတ မေ အဇ္ဇ အာသဝါနံ ဒီဏန္တိ ပဗ္ဗဇိတဿ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခေပေန ဥဒ္ဓေသေန ပရိပုစ္ဆာယ ယောနိသော မနသိကာရေန ဝတ္ထုပဋိပတ္တိယာ စ နိစ္စကာလံ အာသဝါ ဒီယန္တိ။ ဧဝံ၊ ဒီယမာနာနံ ပန တေသံ “ဧတ္တကံ အဇ္ဇ ဒီဏံ၊ ဧတ္တကံ ဟိယျော”တိ ဧဝမဿ ဉာဏံ န ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဣမာယ ဥပမာယ ဝိပဿနာယာနိသံသော ဒီပိတော။ ဟေမန္တိ-ကေနာတိ ဟေမန္တသမယေန။ ပဋိပ္ပဿန္တိတိ ထိရဘာဝေန ပရိဟာယန္တိ။

ဧဝမေဝ ခေါတိ ဧတ္ထ မဟာသမုဒ္ဓေါ ဝိယ သာသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နာဝါ ဝိယ ယောဂါဝစရော၊ နာဝါယ မဟာသမုဒ္ဓေ ပရိယာဒါနံ ဝိယ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဦးပဉ္စဝဿကာလေ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တိကေ ဝိစရဏံ၊ နာဝါယ မဟာသမုဒ္ဓေါဒကေန ခဇ္ဇမာနာနံ ဗန္ဓနာနံ တနုဘာဝေါ ဝိယ ဘိက္ခုနော ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခေပေန ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိ စေဝ သံယောဇနာနံ တနုဘာဝေါ၊ နာဝါယ ထလေ ဥက္ခိတ္တကာလော ဝိယ ဘိက္ခုနော နိဿယမုစ္စကဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အရညေ ဝသနကာလော၊ ဒိဝါ ဝါတာတပေန သံသုဿနံ ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏေန တဏှာသွေဟသံသုဿနံ၊ ရတ္တိံ ဟိမောဒကေန တေမနံ ဝိယ ကမ္မဋ္ဌာနံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နေန ဝီတိပါမောဇ္ဇေန စိတ္တတေမနံ၊ ရတ္တိန္ဒြိဝံ ဝါတာ-တပေန စေဝ ဟိမောဒကေန စ ပရိသုက္ခပရိတိန္တာနံ ဗန္ဓနာနံ ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ ဝိယ ဧကဒိဝသံ ဥတုသပ္ပာယာဒီနိ လဒ္ဓါ ဝိပဿနာဉာဏဝီတိပါမောဇ္ဇေဟိ သံယောဇနာနံ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ၊ ပါဝဿကမေဃော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ၊ မေဃဝုဋ္ဌိဥဒကေန နာဝါယ ဗန္ဓေ ပူတိဘာဝေါ ဝိယ

၁-ခု ၁-၅၄-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။
၃-တိရေတွာ (သီ)
၂-ဖရမာနဂါထာယ (သီ)
၄-ဧတ္တ (သီ၊ က)

အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ရူပသတ္တကာဒိဝသေန ဝိပဿနံ ဝဇေန္တဿ ဩက္ခာယ-
မာနေ ပက္ခာယမာနေ ကမ္မဋ္ဌာနေ^၁ ကေဒိဝသံ ဥတုသပ္ပါယာဒီနိ လဒ္ဓါ ကေ-
ပလ္လင်္ကေန နိသိန္တဿ အရဟတ္တဖလာဓိဂမော၊ ပုတိဗန္ဓနာဝါယ ကဉ္စိ ကာလံ
ဌာနံ ဝိယ ဒီဏသံယောဇနဿ အရဟတော မဟာဇနံ အနုဂဏှန္တဿ
ယာဝတာယုကံ ဌာနံ၊ ပုတိဗန္ဓနာဝါယ အနုပုဗ္ဗေန ဘိဇ္ဇိတွာ အပဏ္ဏတ္တိက-
ဘာဝူပဂမော ဝိယ ဒီဏာသဝဿ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓဘောဒေန အနုပါဒိသေသာယ
နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတဿ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝူပဂမောတိ ဣမာယ ဥပမာယ
သံယောဇနာနံ ဒုဗ္ဗလတာ ဒီပိတာ။ ။နဝမံ။

၁၀-အနိစ္စသညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ ဒသမေ အနိစ္စသညာတိ အနိစ္စံ အနိစ္စန္တိ ဘာဝေန္တဿ ဥပ္ပန္နသညာ။
ပရိယာဒိယတိတိ ခေပယတိ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနန္တိ နဝရိဓံ အသ္မိမာနံ။ မူလ-
သန္တာနကာနီတိ သန္တာနေတွာ ဌိတမူလာနိ။ မဟာနဂ်လံ ဝိယ ဟိ အနိစ္စ-
သညာ၊ ခုဒ္ဒါနုဒုဒ္ဒကာနိ မူလသန္တာနကာနိ ဝိယ ကိလေသာ၊ ယထာ ကဿကော
ကသန္တော နဂ်လေန တာနိ ပဒါလေတိ၊ ဧဝံ ယောဂီ အနိစ္စသညံ ဘာဝေန္တော
အနိစ္စသညာဉာဏေန ကိလေသေ ပဒါလေတိတိ ဣဒမေတ္ထ ဩပမ္မသံသန္တနံ။

ဩရနာတိတိဟေဋ္ဌာ ရနာတိ။ နိဒ္ဒါနာတိတိပပ္ပေါဋ္ဌေတိ။ နိစ္ဆောဋ္ဌေတိတိ^၂
ပပ္ပေါဋ္ဌေတွာ ဆဋ္ဌေတိ။ ဣဓာပိပဗ္ဗဇာနိ ဝိယ ကိလေသာ၊ လာယနံ နိစ္ဆောဋ္ဌနံ^၃
ဝိယ အနိစ္စသညာဉာဏန္တိ ဣမိနာ အတ္ထေန ဥပမာ သံသန္တေတဗ္ဗာ။

ဝဏ္ဏန္တိန္ဒာယာတိ တိက္ကေန ခုရပေေန ဝဏ္ဏန္တိန္ဒာယ။ တဒန္တယာနိ ဘဝန္တိတိ
တံ အမ္ပပိဏ္ဏိ^၄ အနဂစ္ဆန္တိ၊ တဿာ ပတမာနာယ အမ္မာနိ ဘူမိယံ ပတန္တိ။
ဣဓာပိ အမ္ပပိဏ္ဏိ ဝိယ ကိလေသာ၊ တိက္ကခုရပေေါ ဝိယ အနိစ္စသညာ၊ ယထာ
ခုရပေေန ဆိန္ဒာယ အမ္ပပိဏ္ဏိယာ သဗ္ဗာနိ အမ္မာနိ ဘူမိယံ ပတန္တိ၊ ဧဝံ အနိစ္စ-
သညာဉာဏေန ကိလေသာနံ မူလဘူတာယ အဝိဇ္ဇာယ ဆိန္ဒာယ သဗ္ဗကိလေသာ
သမုပ္ပါတံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္တနံ။

ကုဋ္ဌဂ်မာတိ ကုဋ္ဌံ ဂစ္ဆန္တိ။ ကုဋ္ဌနိန္ဒာတိ ကုဋ္ဌံ ပဝိသနဘာဝေန ကုဋ္ဌေ နိန္ဒာ။
ကုဋ္ဌသမောသရဏာတိ ကုဋ္ဌေ^၅ သမောသရိတွာ ဌိတာ။ ဣဓာပိ ကုဋ္ဌံ ဝိယ
အနိစ္စသညာ၊ ဂေါပါနသိယော ဝိယ စတုဘူမကကုသလဓမ္မာ၊ ယထာ

၁-ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ (သီ)

၃-နိစ္ဆေဒနံ (သီ)

၂-နိစ္ဆေဒေတိတိ (သီ)၊ နိပ္ပေါဋ္ဌေတိတိ (သျှာ)

၄-ကုဋ္ဌံ (သီ)

သဗ္ဗဂေါပါနသီနံ ကုဋံ အဂ္ဂံ၊ ဧဝံ ကုသလဓမ္မာနံ အနိစ္စသညာ အဂ္ဂါ။ နနု စ အနိစ္စသညာ လောကီယာ၊ သာ လောကီယကုသလာနံ တာဝ အဂ္ဂံ ဟောတု၊ လောကုတ္တရာနံ ကထံ အဂ္ဂန္တိ? တေသမ္ပိ ပဋိလာဘကရဏတ္ထေန အဂ္ဂန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗာသု ဥပမာသု ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပုရိမာဟိ ပနေတ္ထ တိဟိ အနိစ္စသညာယ ကိစ္စံ၊ ပစ္ဆိမာဟိ ဗလန္တိ။ ။ဒသမံ။

ပုပ္ဖဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

(၁၁) ၁-အန္တဝဂ္ဂ

၁-အန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ အန္တဝဂ္ဂဿ ပဌမေ အန္တာတိ ကောဋ္ဌာသာ။ ဣဒံ သုတ္တံ စတုသစ္စဝသေန ပဉ္စက္ခန္ဓေ ယောဇေတွာ အန္တောတိ ဝစနေန ပုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဝုတ္တံ။ ။ပဌမံ။

၂-၃-ဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄-၁၀၅။ ဒုတိယမ္ပိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ စတုသစ္စဝသေန ယောဇေတွာ ဒုက္ခန္တိ ပုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ကထိတံ။ တတိယမ္ပိ တထေဝ သက္ကာယောတိ ပုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယေန ကထိတံ။ ။ဒုတိယတတိယာနိ။

၄-ပရိညေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၆။ စတုတ္ထေ ပရိညေယျေတိ ပရိဇာနိတဗ္ဗေ သမတိက္ကမိတဗ္ဗေ။ ပရိညန္တိ သမတိက္ကမံ။ ပရိညာတာဝိန္တိ တာယ ပရိညာယ ပရိဇာနိတွာ သမတိက္ကမိတွာ ဌိတံ။ ရာဂက္ခယောတိအာဒိဟိ နိဗ္ဗာနံ ဒဿိတံ။ ။စတုတ္ထံ။

၅-၁၀-သမဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇-၁၁၂။ ပဉ္စမာဒိသု စတုသု စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကထိတာနိ။ နဝမ-ဒသမေသု ကိလေသပ္ပဟာနန္တိ။ ။ပဉ္စမာဒိနိ။

အန္တဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

(၁၂) ၂-ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂ

၁-၂-အဝိဇ္ဇာသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၃-၁၁၄။ ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီတိ ယာဝတာ ဣမာယ စတုသု သစ္စေသု အညာဏဘူတာယ အဝိဇ္ဇာယ သမန္တာဂတော၊ ဧတ္တာဝတာ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဒုတိယေပိ ဧသေဝ နယော။ ။ပဌမဒုတိယာနိ။

၃-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅။ တတိယေ ပဌမေန ဓမ္မကထိကော၊ ဒုတိယေန သေခဘူမိ၊ တတိယေန အသေခဘူမိတိ ဧဝံ ဓမ္မကထိကံ ပုစ္ဆိတေန ဝိသေသေတွာ ဒွေ ဘူမိယော ကထိတာ။ ။တတိယံ။

၄-ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ စတုတ္ထေ တိဿန္တမ္ပိ ပုစ္ဆာနံ တိဏိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ကထိတာနိ။ ။ စတုတ္ထံ။

၅-၉-ဗန္ဓနသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၇-၁၂၁။ ပဉ္စမေ အတိရဒဿီတိ တိရံ ဂုစ္စတိ ဝဋံ၊ တံ န ပဿတိ။ အပါရဒဿီတိ ပါရံ ဂုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ န ပဿတိ။ ဗဒ္ဓေါတိ ကိလေသဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဇီယတိ စ^၁ မီယတိ စ အသွာ လောကာ ပရံ လောကံ ဂစ္ဆတိတိ။ ဣမသ္မိ^၂ သုတ္တေ ဝဋုဒုက္ခံ ကထိတန္တိ။ ဆဋ္ဌာဒီနိ ဥတ္တာနုတ္တာနေဝ။ ။ပဉ္စမာဒီနိ။

၁၀-သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၂။ ဒသမေ အနိစ္စတောတိအာဒိသု ဟုတွာ အဘာဝါကာရေန အနိစ္စတော၊ ပဋိဝိဋ္ဌနာကာရေန ဒုက္ခတော၊ အာဗာဓဋ္ဌေန ဧရာဂတော၊ အန္တောဒေါသဋ္ဌေန ဂဏ္ဍတော၊ တေသံ တေသံ ဂဏ္ဍာနံ ပစ္စယဘာဝေန ဝါ ခဏနဋ္ဌေနဝါသလ္လတော၊ ဒုက္ခဋ္ဌေန အယတော၊ ဝိသဘာဂမဟာဘူတသမုဋ္ဌာန- အာဗာဓပစ္စယဋ္ဌေန အာဗာဓတော၊ အသကဋ္ဌေန ဗရတော၊ ပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန

၁-ဇာယတိ စ ဇီယတိ စ (သီ၊ သျှာ)

ပလောကတော၊ သတ္တသုညတဋ္ဌေန သုညတော၊ အတ္တာဘာဝေန အနတ္တ-
တော။ ဧဝမေတ္ထ “အနိစ္စတော ပလောကတော”တိ ဦးဟိ ပဒေဟိ အနိစ္စမနသိ-
ကာရော၊ “သုညတော အနတ္တတော”တိ ဦးဟိ အနတ္တမနသိကာရော၊ သေသေဟိ
ဒုက္ခမနသိကာရော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗျော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ။
ဒသမံ။

၁၁-သုတဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ တထာ ဧကာဒသမေ။ ဒသမသ္မိံ ဟိ “သီလဝတာ”တိ စတုပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလံ ဝုတ္တံ၊ ဣဓ သုတဝတာတိ ကမ္မဋ္ဌာနသုတံ။ ဣဒမေဝ နာနာ-
ကရဏံ။ ။ဧကာဒသမံ။

၁၂-၁၃-ကပ္ပသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၄-၁၂၅။ ဒွါဒသမတေရသမာနိ ရာဟုလောဝါဒသဒိသာနေဝါတိ။ ။
ဒွါဒသမတေရသမာနိ။

ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

(၁၃) ၃-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂ

၁-၁၀-သမုဒယဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၆-၁၃၅။ အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေါ ဥတ္တာနတ္ထောဝ။ ဣမသ္မိံ ဟိ ဝဂ္ဂေ သဗ္ဗသုတ္တေသု
စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ။

အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေါ တတိယော။

(၁၄) ၄-ကုက္ကုဒ္ဓဝဂ္ဂ

၁-၁၄-ကုက္ကုဒ္ဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၆-၁၄၉။ ကုက္ကုဒ္ဓဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ကုက္ကုဒ္ဓိ သန္တတ္ထံ အာဒိတ္ထံ
ဆာရိကရာသိံ ဝိယ မဟာပရိဋ္ဌာဟံ။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဒုက္ခလက္ခဏံ ကထိတံ၊
သေသေသု အနိစ္စလက္ခဏာဒိနိ။ သဗ္ဗာနိ စေတာနိ ပါဠိယေက္ကံ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာ-
သယေန ကထိတာနီတိ။

ကုက္ကုဒ္ဓဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

(၁၅)၅-ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂ

၁-၉-အဇ္ဈတ္တသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၀-၁၅၈။ ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂဿ ပဌမေ ကိံ ဥပါဒါယာဘိ ကိံ ပဋိစ္စ။ ဒုတိယေ ကိံ အဘိနိဗ္ဗိဿာဘိ ကိံ အဘိနိဝိသိတွာ၊ ပစ္စယံ ကတွာဘိ အတ္ထော။ တတိယာဒိသု ဒိဋ္ဌိတိအာဒိနိ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တာနိ။ ။ပဌမာဒိနိ။

၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၉။ ဒဿမေ^၁ ဥပသင်္ကမီတိ အညေ ဘိက္ခု။ ပဉ္စက္ခန္ဓကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ ယုဋ္ဌိတွာ ဃဋ္ဌေတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ သတ္ထု သန္တိကေ အညံ ဗျာကရောန္တေ ဒိသွာ “အဟမ္မိ ပဉ္စက္ခန္ဓကမ္မဋ္ဌာနံ ကထာပေတွာ ယုဋ္ဌန္တော ဃဋ္ဌန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ အညံ ဗျာကရိဿာမီ”တိ စိန္တေတွာ ဥပသင်္ကမိ။ သတ္တာ ပန အတ္တနော ဓရမာနကာလေ ထေရဿ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယဝဇ္ဈာနံ ကိလေသာနံ ပဟာနံ အပဿန္တောပိ “ဣမဿ စိတ္တံ ဂဏှိဿာမီ”တိ ကထေသိ။ တဿပိဇကံ ဒွေဝါရေ မနသိ ကတွာဝဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနဝေလာ ဇာတာဘိ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဣတိဿ စိတ္တံ သမ္ပဟံသမာနော ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မောဝ သော ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ ဇာတောတိ။ ။ဒဿမံ။

ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဥပရိပဏ္ဏာသကော^၂ သမတ္ထော။

ခန္ဓသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ရာဇသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-မာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ ရာဇသံယုတ္တဿ ပဌမေ မာရော ဝါ အဿာတိ မရဏံ ဝါ ဘဝေယျ။
 မာရေတော ဝါတိ မာရေတဗ္ဗော ဝါ။ ယော ဝါ ပန ဖီယတိတိ ယော ဝါ ပန
 မရတိ။ နိဗ္ဗိဒ္ဓတ္တန္တိ နိဗ္ဗိဒါဏ္ဍိယဏ္ဍိယံ။ နိဗ္ဗာနတ္ထာတိ ဖလဝိမုတ္တိ နာမေသာ
 အနုပါဒါနိဗ္ဗာနတ္ထာတိ အတ္ထော။ အစ္စယာသီတိ အတိက္ကန္တောသိ။ နိဗ္ဗာ-
 နောဂဓန္တိ နိဗ္ဗာနေ ပတိဋ္ဌိတံ။ ဣဒံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ နာမ နိဗ္ဗာနဗ္ဗန္တရေ ဂုဿတိ။
 န နိဗ္ဗာနံ အတိက္ကမိတွာတိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနန္တိ နိဗ္ဗာနံ အဿ
 ပရိယောသာနံ၊ နိဗ္ဗတ္တိ နိဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ ။ပဌမံ။

၂-၁၀-သတ္တသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၁-၁၆၉။ ဒုတိယေ သတ္တော သတ္တောတိ လဂ္ဂပုစ္ဆော။ တတြ သတ္တော
 တတြ ဝိသတ္တောတိ တတြ လဂ္ဂေါ တတြ ဝိလဂ္ဂေါ။ ပံသွာဂါရကေဟိတိ
 ပံသုသရကေဟိ။ ကေဠာယန္တိတိ ကိဠန္တိ။ ဓနာယန္တိတိ ဓနံ ဝိယ မညန္တိ။
 မမာယန္တိတိ “မမ ဣဒံ၊ မမ ဣဒ”န္တိ မမတ္တံ ကရေန္တိ။ အညဿ ဖုဿိတုမ္ပိ န
 ဒေန္တိ။ ဝိကိဠနိယံ ကရေန္တိတိ “နိဋ္ဌိတာ ကိဠာ”တိ တေ ဘိန္ဒမာနာ ကိဠာဝိဂမံ
 ကရေန္တိ။ တတိယေ ဘဝနေတ္တိတိ ဘဝရဇ္ဇံ။ စတုတ္ထံ ဥတ္တာနမေဝ။ ပဉ္စမာဒိသု
 စတုသု စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကထိတာနိ၊ ဒွိသု ကိလေသပ္ပဟာနန္တိ။ ။ဒုတိယာဒိနိ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၁၂-မာရသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၀-၁၈၁။ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ မာရော မာရေတိ မရဏံ ပုစ္ဆတိ။
 ယသ္မာ ပန ရူပါဒိဝိနိမုတ္တံ မရဏံ နာမ နတ္ထိ၊ တေနဿ ဘဂဝါ ဂူပံ ခေါ ရာဇ

၃-၄-အာယာစနဝဂ္ဂါဒိ ၁-၁၁-မာရာဒိသုတ္တကောဒသကဝဏ္ဏနာ ၃၀၉

မာရောဘိအာဒိမာဟ။ ဒုတိယေ မာရဓမ္မောတိ မရဏဓမ္မော။ ဧတေနုပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၃-၄-အာယာစနဝဂ္ဂါဒိ

၁-၁၁-မာရာဒိသုတ္တကောဒသကဝဏ္ဏနာ

၁၈၂-၂၀၅။ တတော ပရံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ အယံ ဟိ ရာဓတ္ထေရော ပဋိဘာနိယတ္ထေရော နာမ။ တထာဂတဿ ဣမံ ထေရံ ဒိသ္မာ သုခုမံ ကာရဏံ ဥပဋ္ဌာတိ။ တေနဿ ဘဂဝါ နာနာနယေဟိ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဧဝံ ဣမသ္မိံ ရာဓသံယုတ္တေ အာဒိတော ဒွေ ဝဂ္ဂါ ပုစ္ဆာဝသေန ဒေသိတာ၊ တတိယော အာယာစနေန၊ စတုတ္ထော ဥပနိသိန္ဓကကထာဝသေန။ သကလမ္ပိ ပနေတံ ရာဓသံယုတ္တံ ထေရဿ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မဝသေနော ဂဟိတန္တိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗံ။

ရာဓသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တ

၁-သောတာပတ္တိဝဂ္ဂ

၁-ဝါတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၆။ ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တ န ဝါတာ ဝါယန္တိတိအာဒိသု ဧဝံ ကိရ တေသံ ဒိဋ္ဌိ—“ယေဝိ ဧတေ ရုက္ခသာခါဒိနိ ဘဉ္ဇန္တာ ဝါတာ ဝါယန္တိ၊ န ဧတေ ဝါတာ၊ ဝါတလေသော နာမေသော၊ ဝါတော ပန ဒေသိကတ္ထမ္ဘော ဝိယ ပဗ္ဗတကူဋ် ဝိယ စ ဌိတော။ တထာ ယာပိ ဧတာ တိဏကဋ္ဌာဒိနိ ဝဟန္တိယော နဒိယော သန္တန္တိ၊ န ဧတ္ထ ဥဒကံ သန္တတိ၊ ဥဒကလေသော နာမေသ၊ ဥဒကံ ပန ဒေသိကတ္ထမ္ဘော ဝိယ ပဗ္ဗတကူဋ် ဝိယ စ ဌိတံ။ ယာပိမာ ဂပ္ပိနိယော ဝိဇာယန္တိတိ စ ဝုစ္စန္တိ၊ ကိဉ္ဇာပိ တာ မိလာတုဒရာ ဟောန္တိ၊ ဂမ္ဘော ပန န နိက္ခမတိ၊ ဂမ္ဘလေသော နာမေသော၊ ဂမ္ဘော ပန ဒေသိကတ္ထမ္ဘော ဝိယ ပဗ္ဗတကူဋ် ဝိယ စ ဌိတော။ ယေဝိ ဧတေ စန္ဒိမသုရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ၊ နေဝ တေ ဥဒေန္တိ န အပေန္တိ၊ စန္ဒိမသုရိယလေသော နာမေသ၊ စန္ဒိမသုရိယာ ပန ဒေသိကတ္ထမ္ဘော ဝိယ ပဗ္ဗတကူဋ် ဝိယ စ ဌိတာ”တိ။

၂-၄-ဧတံမမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၇-၂၀၉။ ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိသု ဒိဋ္ဌိ ရူပါယတနံ။ သုတံ သဒ္ဓါယတနံ။ မုတံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ။ တံ ဟိ ပတွာ ဂဟေတဗ္ဗတော မုတန္တိ စ ဝုတ္တံ။ အဝသေသာနိ သတ္တာယတနာနိ ဝိညာတံ နာမ။ ပတ္တန္တိ ပရိယေသိတွာ ဝါ အပရိယေသိတွာ ဝါ ပတ္တံ။ ပရိယေသိတန္တိ ပတ္တံ ဝါ အပတ္တံ ဝါ ပရိယေသိတံ။ အနုဝိစရိတံ မနသာတိ စိတ္တေန အနုသဉ္ဇရိတံ။ လောကသ္မိံ ဟိ ပရိယေသိတွာ ပတ္တမ္မိ အတ္ထိ၊ ပရိယေသိတွာ နောပတ္တမ္မိ၊ အပရိယေသိတွာ ပတ္တမ္မိ၊ အပရိယေသိတွာ နောပတ္တမ္မိ။ တတ္ထ ပရိယေသိတွာ ပတ္တံ ပတ္တံ နာမ၊ ပရိယေသိတွာ နောပတ္တံ ပရိယေသိတံ နာမ။ အပရိယေသိတွာ ပတ္တဉ္စ အပရိယေသိတွာ နောပတ္တဉ္စ မနသာနုဝိစရိတံ နာမ။ အထ ဝါ ပရိယေသိတွာ ပတ္တမ္မိ အပရိယေသိတွာ ပတ္တမ္မိ ပတ္တဋ္ဌေန ပတ္တံ နာမ၊ ပရိယေသိတွာ နောပတ္တမေဝ ပရိယေသိတံ နာမ၊ အပရိယေသိတွာ နောပတ္တံ မနသာနုဝိစရိတံ နာမ။ သဗ္ဗံ ဝါ ဧတံ မနသာ အနုဝိစရိတမေဝ။

၅-နတ္ထိဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၀။ နတ္ထိ ဒိန္နန္တိအာဒိသု နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ ဒိန္နဿ ဖလာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။
 ယိဉ္စံ ဝုစ္စတိ မဟာယာဂေါ။ ဟုတန္တံ ပဟေဏကသက္ကာရော^၁ အဓိပ္ပေတော။
 တမ္ပိ ဥဘယံ ဖလာဘာဝမေဝ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပန္တိ။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ
 သုကတဒုက္ကတာနံ၊ ကုသလာကုသလာနန္တိ အတ္ထော။ ဖလံ ဝိပါကောတိ ယံ
 ဖလန္တိ ဝါ ဝိပါကောတိ ဝါ ဝုစ္စတိ၊ တံ နတ္ထိတံ ဝဒန္တိ။ နတ္ထိ အယံ လောကောတိ
 ပရလောကေဌိတဿ အယံ လောကော နတ္ထိ။ နတ္ထိ ပရော လောကောတိ ဣဓ
 လောကေ ဌိတဿပိ ပရော လောကော နတ္ထိ၊ သဗ္ဗေ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥပုဇ္ဈန္တိတိ
 ဒဿေန္တိ။ နတ္ထိ မာတာ နတ္ထိ ဝိတာတိ တေသု သမ္မာပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိနံ
 ဖလာဘာဝဝသေန ဝဒန္တိ။ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာတိ စဝိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနက-
 သတ္တာ နာမ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ။ နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ လောကေ
 သမ္မာပဋိပန္နာ သမဏဗြာဟ္မဏာ နာမ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ။

စာတုမဟာဘူတိကောတိ စတုမဟာဘူတမယော။ ပထဝီ ပထဝီကာယန္တိ
 အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု ဗာဟိရံ ပထဝီဓာတုံ။ အနုပေတိတိ အနုယာတိ။
 အနုပဂစ္ဆတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ၊ အနုဂစ္ဆတိတိပိ အတ္ထော။ ဥဘယေနာပိ
 ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိတိ ဒဿေန္တိ။ အာပါဒိသုပိ ဒေသေ နယော။ ဣန္ဒြိယာနိတိ
 မနစ္ဆဋ္ဌာနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ သင်္ကမန္တိတိ အာကာသံ ပက္ခန္တိ။ အာသန္တိပဉ္စမာတိ
 နိပန္နမဉ္ဇေန ပဉ္စမာ၊ မဉ္ဇော စေဝ၊ စတ္တာရော မဉ္ဇပါဒေ ဂဟေတွာ ဌိတာ
 စတ္တာရော ပုရိသာ စာတိ အတ္ထော။ ယာဝ အာဠာဟနာတိ ယာဝ သုသာနာ။
 ပဒါနိတိ “အယံ ဧဝံ သီလဝါ အဟောသိ၊ ဧဝံ ဒုဿီလော”တိအာဒိနာ နယေန
 ပဝတ္တာနိ ဂုဏာဂုဏပဒါနိ။ သရီရမေဝ ဝါ ဧတ္ထ ပဒါနိတိ အဓိပ္ပေတံ။
 ကာပေါတကာနိတိ ကပေါတကဝဏ္ဏာနိ၊ ပါရာဝတပက္ခဝဏ္ဏာနိတိ အတ္ထော။
 ဘဿန္တာတိ ဘသ္မန္တာ။ အသမေဝ ဝါ ပါဠိ။ အာဟုတိယောတိ ယံ
 ပဟေဏကသက္ကာရာဒိဘေဒံ ဒိန္နဒါနံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဆာရိကာဝသာနမေဝ ဟောတိ၊
 န တဘော ပရံ ဖလဒါယကံ ဟုတွာ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဒတ္တုပညတ္တန္တိ
 ဒတ္တုဟိ ဗာလမနုဿေဟိ ပညတ္တံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဗာလေဟိ အပုဗ္ဗိဟိ
 ပညတ္တမိဒံ ဒါနံ၊ န ပဏှိတေဟိ။ ဗာလာ ဒေန္တိ၊ ပဏှိတာ ဂဏှန္တိတိ
 ဒဿေန္တိ။

၁-မဟာလာဘသက္ကာရော (သျှာ)၊ ပဟောနကသက္ကာရော (က)

၆-ကရေတောသုတ္တံဝတ္ထုနာ

၂၁၁။ ကရေတောတိ သဟတ္တာ ကရေန္တဿ။ ကာရယတောတိ
အာဏတ္တိယာ ကာရေန္တဿ။ ဆိန္ဒတောတိ ပရေသံ ဟတ္တာဒိနိ ဆိန္ဒန္တဿ။
ဆေဒါပယတောတိ ပရေဟိ ဆေဒါပေန္တဿ။ ပစတောတိ ဒဏ္ဍေန
ပိဋ္ဌေန္တဿ။ ပစာပံယတောတိ ပရေဟိ ဒဏ္ဍာဒိနာ ပိဋ္ဌာပေန္တဿ။ သော-
စတော သောစာပယတောတိ ပရဿ ဘဏ္ဍဟရဏာဒိဟိ သောကံ
သယံ ကရေန္တဿာပိ ပရေဟိ ကာရေန္တဿာပိ။ ကိလမတော ကိလမာ-
ပယတောတိ အာဟာရပစ္စေဒဗန္ဓနာဂါရပဝေသနာဒိဟိ သယံ ကိလမေန္တဿာပိ
ပရေဟိ ကိလမာပေန္တဿာပိ။ ဖန္ဒတော ဖန္ဒာပယတောတိ ပရံ ဖန္ဒန္တံ
ဖန္ဒနကာလေ^၁ သယမ္ပိ ဖန္ဒတော ပရမ္ပိ ဖန္ဒာပယတော။ ပါဏမတိပါတ-
ယတောတိ ပါဏံ ဟနန္တဿာပိ ဟနာပေန္တဿာပိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ကရဏကာရာပန-
ဝသေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

သန္တိန္တိ သရသန္တိ။ နိလ္လောပန္တိ မဟာဝိလောပံ။ ကောဂါရိကန္တိ ကေမေဝ
သရံ ပရိဝါရေတွာ ဝိလုမ္ဗနံ။ ပရိပန္တေ တိဋ္ဌတောတိ အာဂတာဂတာနံ၊
အတ္တိန္ဒနတ္ထံ မဂ္ဂေ တိဋ္ဌတော။ ကရောတော န ကရိယတိ ပါပန္တိ ယံကိဉ္စ ပါပံ
ကရောမိတိ သညာယ ကရောတောပိ ပါပံ န ကရိယတိ၊ နတ္ထိ ပါပံ။ သတ္တာ
ပန ကရောမာတိ ဧဝံသညိနော ဟောန္တိတိ ဒိပေန္တိ။ ခုရပရိယန္တေနာတိ
ခုရနေမိနာ၊ ခုရဓာရသဒိသပရိယန္တေန ဝါ။ ကေမံသခလန္တိ ကေမံသရာသိ။
ပုဉ္ဇန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ တတောနိဒါနန္တိ ကေမံသခလကရဏနိဒါနံ။

ဒက္ခိဏန္တိ ဒက္ခိဏတိရေ မနုဿာ ကက္ခဠာ ဒါရုဏာ၊ တေ သန္ဓာယ
ဟနန္တောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥတ္တရန္တိ ဥတ္တရတိရေ သဒ္ဓါ ဟောန္တိ ပသန္ဓာ
ဗုဒ္ဓမာမကာ ဓမ္မမာမကာ သံဃမာမကာ၊ တေ သန္ဓာယ ဒဒန္တောတိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဇန္တောတိ မဟာယာဂံ ကရောန္တော။ ဒမေနာတိ ဣန္ဒြိယဒမေန
ဥပေါသထကမ္မေန။ သံယမေနာတိ သီလသံယမေန။ သစ္စဝဇ္ဇေနာတိ သစ္စ-
ဝစနေန။ အာဂမောတိ အာဂမနံ၊ ပဝတ္တိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗထာပိ ပါပပုညာနံ
ကိရိယမေဝ ပဋိက္ခိပန္တိ။

၁-ဗဟုနာလေ (သိ)

၂-အာဂတာဂတံ (သီ၊ သျှာ)

၃-ဥပေါသထကမ္မေန ဝါ (ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ) ဋီကာပိ ပသယိတဗ္ဗာ။

၇-ဟေတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၂။ နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယောတိ ဧတ္ထ ပစ္စယောတိ ဟေတုဝေဝစန-
မေဝ။ ဥဘယေနာပိ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ သံကိလေသပစ္စယံ၊
ကာယသုစ္စရိတာဒိနဉ္စ ဝိသုဒ္ဓိပစ္စယံ ပဋိက္ခိပန္တိ။ နတ္ထိ ဗလန္တိ ယမိ အတ္တနော
ဗလေ ပတိဋ္ဌိတာ ဣမေ သတ္တာ ဒေဝတ္တမ္ပိ မာရတ္တမ္ပိ ဗြဟ္မတ္တမ္ပိ သာဝကဗောဓိမ္ပိ
ပစ္စေကဗောဓိမ္ပိ သဗ္ဗညုတမ္ပိ ပါပုဏန္တိ၊ တံ ဗလံ ပဋိက္ခိပန္တိ။ နတ္ထိ ဝီရိယန္တိ အာဒိနိ
သဗ္ဗာနိ အညမညဝေဝစနာနေဝ။ “ဣဒံ နော” ဝီရိယေန၊ ဣဒံ ပုရိသထာမေန၊
ဣဒံ ပုရိသပရက္ကမေန ပတ္တ”န္တိ ၂ ဧဝံ ပဝတ္ထဝစနပဋိက္ခေပကရဏဝသေန
ပနေတာနိ ဝိသု အာဒိယန္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဩဠဂေါဏဂဗြဘာဒယော အနဝသေသေ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။
သဗ္ဗေ ပါဏာတိ ဧကိန္တိယော ပါဏော၊ ဒွိန္တိယော ပါဏောတိအာဒိဝသေန
ဝဒန္တိ။ သဗ္ဗေ ဘူတာတိ အဏ္ဍကောသဝတ္ထိကောသေသု ဘူတေ သန္ဓာယ
ဝဒန္တိ။ သဗ္ဗေ ဇီဝါတိ သာလိယဝဂေါဓမာဒယော သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။ တေသု
ဟိ တေ ဝိရုဟနဘာဝေန ဇီဝသညိနော။ အဝသာ အဗလာ အဝီရိယာတိ
တေသံ အတ္တနော ဝသော ဝါ ဗလံ ဝါ ဝီရိယံ ဝါ နတ္ထိ။ နိယတိသင်္ကတိဘာဝ-
ပရိဏတာတိ ဧတ္ထ နိယတိတိ နိယတတာ။ သင်္ကတိတိ ဆန္တံ အဘိဇာတိနံ တတ္ထ
တတ္ထ ဂမနံ။ ဘာဝေါတိ သဘာဝေါယေဝ။ ဧဝံ နိယတိယာ စ သင်္ကတိယာ စ
ဘာဝေန စ ပရိဏတာ နာနပ္ပကာရတံ ပတ္တာ။ ယေန ဟိ ယထာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊
သော တထေဝ ဘဝတိ။ ယေန န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော န ဘဝတိတိ ဒဿေန္တိ။
ဆသ္မေဝါဘိဇာတိသုတိ ဆသု ဧဝ အဘိဇာတိသု ဌတွာ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ
ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အညာ သုခဒုက္ခဘူမိ နတ္ထိတိ ဒဿေန္တိ။

၈-၁၀-မဟာဒိဋ္ဌိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၃-၂၁၅။ အကဋ္ဌာတိအကတာ။ အကဋ္ဌဝိဇာတိအကတဝိဇာနာ၊ “ဧဝံ
ကရေဟိ”တိ ကေနစိ ကာရိတာပိ န ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ အနိမ္မိတာတိ
ဣဒ္ဓိယာပိ န နိမ္မိတာ။ အနိမ္မာတာတိ အနိမ္မာပိတာ။ “အနိမ္မိတဗ္ဗာ”တိပိ ပါဌော၊
န နိမ္မိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ ဝဉ္ဇျာတိ ဝဉ္ဇျပသုဝဉ္ဇျတာလာဒယော ဝိယ အဖလာ
ကဿစိ အဇနကာ။ ပဗ္ဗတကူဋံ ဝိယ ဌိတာတိ ကူဋဋ္ဌာ။ ဒေသိကဋ္ဌာယိနော ဝိယ
ဟုတွာ ဌိတာတိ ဒေသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ၊ ယထာ သုနိခါတော ဒေသိကတ္ထန္တော
နိစ္စလော တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ဌိတာတိ အတ္ထော။ န ဣဉ္ဇန္တိတိ ဒေသိကတ္ထန္တော ဝိယ

ဌိတတ္တာ န စလန္တိ။ န ဝိပရိဏမန္တိ^၁တိ ပကတိံ န ဝိဇဟန္တိ။ န အညမညံ
 ဗျာဗာဓေန္တိ^၂တိ အညမညံ န ဥပဟနန္တိ။ နာလန္တိ န သမတ္တာ။ ပထဝီ-
 ကာယော^၃တိအာဒိသု ပထဝီယေဝ^၄ ပထဝီကာယော၊ ပထဝီသမူဟော ဝါ။
 သတ္တန္တံ^၅တွေဝ ကာယာနန္တိ ယထာ မုဂ္ဂရာသိအာဒိသု ပဟဋံ သတ္တံ မုဂ္ဂရာသိအာဒိနံ
 အန္တရေနေဝ ပဝိသတိ။ ဧဝံ သတ္တန္တံ ကာယာနံ အန္တရေန ဆိဋ္ဌေန ဝိဝရေန
 သတ္တံ ပဝိသတိ။ တတ္ထ “အဟံ ဣမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေမီ”တိ ကေဝလံ
 သညာမတ္တမေဝ ဟောတိတိ ဒဿေန္တိ။

ယောနိပမုခသတသဟဿာနိ^၁တိ ပမုခယောနိနံ ဥတ္တမယောနိနံ စုဒ္ဓသသတ-
 သဟဿာနိ အညာနိ စ သဋ္ဌိသတာနိ အညာနိ စ ဆသတာနိ။ ပဉ္စ စ ကမ္မုနော
 သတာနိ^၂တိ ပဉ္စကမ္မသတာနိ စာတိ ကေဝလံ တက္ကမတ္တကေန နိရတ္ထကဒိဋ္ဌိ^၃
 ဒီပေန္တိ။ ပဉ္စ စ ကမ္မာနိ တိဏိ စ ကမ္မာနိ^၄တိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။
 ကေဝိ ပနာဟု “ပဉ္စ ကမ္မာနိ^၅တိ ပဋိန္ဒြိယဝသေန ဂဏှန္တိ၊ တိဏိတိ ကာယ-
 ကမ္မာဒိဝသေနာ”တိ။ ကမ္မေ စ အစုကမ္မေ စာတိ ဧတ္ထ ပနဿ ကာယ-
 ကမ္မဝစိကမ္မာနိ ကမ္မန္တိ လဒ္ဓိ၊ မနောကမ္မံ ဥပစုကမ္မန္တိ။ ဒွဋ္ဌိပဋိပဒါ^၆တိ
 ဒွါသဋ္ဌိပဋိပဒါတိ ဝဒန္တိ။ ဒွဋ္ဌန္တရကပ္ပါ^၇တိ ကေသ္မိံ ကပ္ပေ စတုသဋ္ဌိ အန္တရကပ္ပါ
 နာမ ဟောန္တိ၊ အယံ ပန အညေ ဒွေ အဇာနန္တော ဧဝမာဟ။

ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယော^၁တိ ကဏှာဘိဇာတိ နီလာဘိဇာတိ လောဟိတာဘိ-
 ဇာတိ ဟလိဒ္ဓါဘိဇာတိ သုက္ကာဘိဇာတိ ပရမသုက္ကာဘိဇာတိတိ ဣမာ ဆ
 အဘိဇာတိယော ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဩရုဋ္ဌိကာ သူကရိကာ သာကုဏိကာ
 မာဂဂိကာ လုဒ္ဓါ မစ္ဆဃာတကာ စောရာ စောရဃာတကာ ဗန္ဓနာဂါရိကာ၊
 ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေဝိ ကုရုရကမ္မန္တာ၊ အယံ ကဏှာဘိဇာတိတိ ဝဒန္တိ။
 ဘိက္ခု။ နီလာဘိဇာတိတိ ဝဒန္တိ။ တေ ကိရ စတုသု ပစ္စယေသု ကဏှကေ
 ပက္ခိပိတွာ ခါဒန္တိ၊ “ဘိက္ခု စ ကဏှကဝုတ္တိကာ”တိ^၂ အယံ ဟိဿ ပါဠိ ဧဝ။ အထ
 ဝါ ကဏှကဝုတ္တိကာ ဧဝ နာမ ဧကေ^၃ ပဗ္ဗဇိတာတိ ဝဒန္တိ။ လောဟိတာဘိဇာတိ
 နာမ နိဂဏှာ ကေသာဋ္ဌကာတိ ဝဒန္တိ။ ဣမေ ကိရ ပုရိမေဟိ ဒွိဟိ ပဏှရတရာ။
 ဂိဟိ ဩဒါတဝသနာ အစေလကသာဝကာ ဟလိဒ္ဓါဘိဇာတိတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ
 အတ္တနော ပစ္စယဒါယကေ နိဂဏှေဟိပိ ဇေဋ္ဌကတရေ ကရေန္တိ။ အာဇီဝကာ
 အာဇီဝိနိယော အယံ သုက္ကာဘိဇာတိတိ ဝဒန္တိ။ တေ ကိရ ပုရိမေဟိ စတုဟိ

၁-ပဋ္ဌဝိဓာတုယေဝ (သီ) ၂-အံ ၂-၃၃၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဧဝံနာမိကာ (သျှ၊က)

ပဏ္ဍရတရာ။ နန္ဒော ဝစ္ဆော၊ ကိသော သံကိစ္ဆော^၁၊ မက္ခလိ ဂေါသာလော ပရမသုက္ကာဘိဇာတိတိ ဝဒန္တိ။ တေ ကိရ သဗ္ဗေဟိ ပဏ္ဍရတရာ။

အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယောတိ မန္တဘူမိ ဒိဋ္ဌာဘူမိ ဝိမံသကဘူမိ ဥဇုဂတဘူမိ သေခ-
ဘူမိ သမဏဘူမိ ဇာနနဘူမိ ပန္နဘူမိတိ ဣမာ အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယောတိ ဝဒန္တိ။
တတ္ထ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ သတ္တ ဒိဝသေ သမ္မာဓဋ္ဌာနတော နိက္ခန္တတ္တာ
သတ္တာ မန္တာ ဟောန္တိ မောမူဟာ၊ အယံ မန္တဘူမိတိ ဝဒန္တိ။ ယေ ပန ဒုဂ္ဂတိတော
အာဂတာ ဟောန္တိ၊ တေ အဘိဏှံ ရောဒန္တိ စေဝ ဝိရဝန္တိ စ^၂၊ သုဂ္ဂတိတော
အာဂတာ တံ အနုဿရိတွာ အနုဿရိတွာ ဟသန္တိ၊ အယံ ဒိဋ္ဌာဘူမိ နာမ။
မာတာပိတုနံ ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ မဉ္ဇံ ဝါ ပီဌံ ဝါ ဂဟေတွာ ဘူမိယံ ပဒနိက္ခိပနံ
ဝိမံသကဘူမိ နာမ။ ပဒသာ ဂန္တံ သမတ္ထကာလော ဥဇုဂတဘူမိ နာမ။ သိပ္ပာနိ
သိက္ခနကာလော သေခဘူမိ နာမ။ သရာ နိက္ခမ္မ ပဗ္ဗဇနကာလော သမဏဘူမိ
နာမ။ အာစရိယံ သေဝိတွာ^၃ ဇာနနကာလော ဇာနနဘူမိ နာမ။ “ဘိက္ခု၊ စ
ပန္နကော ဇိနော^၄ န ကိဉ္စိ အာဟာ”တိ ဧဝံ အလာဘိံ သမဏံ ပန္နဘူမိတိ ဝဒန္တိ။

ဧကေနပညာသ အာဇီဝကသတေတိ ဧကေနပညာသ အာဇီဝဂုတ္တိသတာနိ။
ပရိဗ္ဗာဇကသတေတိ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇာသတာနိ။ နာဂဝါသသတေတိ နာဂ-
မဏ္ဍလသတာနိ။ ဝိသေ ဣန္ဒြိယသတေတိ ဝိသ ဣန္ဒြိယသတာနိ။ တိံသေ နိရယ-
သတေတိ တိံသ နိရယသတာနိ။ ရဇောဇာတုယောတိ ရဇဩဏိရဏဋ္ဌာနာနိ။
ဟတ္ထပိဋ္ဌိပါဒပိဋ္ဌာဒိနိ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္တ သညိဂဗ္ဘာတိ ဩဋ္ဌဂေါဏဂဒြာ-
အဇပသုမိဂမဟိံသေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္တ အသညိဂဗ္ဘာတိ သာလိယဝ-
ဂေါဓမမုဂ္ဂကင်္ဂဝရကကုဒြ။သကေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ နိဂဏ္ဌိဂဗ္ဘာတိ ဂဏ္ဌိမိ
ဇာတဂဗ္ဘာ၊ ဥစ္ဆု၊ဝေဠု၊နဠာဒယော သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္တ ဒေဝါတိ ဗဟူ ဒေဝါ၊
သော ပန သတ္တာတိ ဝဒတိ။ မနုဿာပိ အနန္တာ၊ သော သတ္တာတိ ဝဒတိ။
သတ္တ ပေသာစာတိ ပိသာစာ မဟန္တမဟန္တာ^၅၊ သတ္တာတိ ဝဒတိ။ သရာတိ
မဟာသရာ။ ကဏ္ဍမုဏ္ဍရထကာရအနောတတ္ထသိဟပ္ပပါတဆဒ္ဒန္တမုစလိန္ဒ^၆-
ကုဏာလဒဟေ ဂဟေတွာ ဝဒတိ။

ပဝုဋ္ဌာတိ ဂဏ္ဌိကာ။ ပပါတာတိ မဟာပပါတာ။ ပပါတသတာနိတိ
ခုဒ္ဒကပပါတသတာနိ။ သုပိနာတိ မဟာသုပိနာ။ သုပိနသတာနိတိ ခုဒ္ဒက-
သုပိနသတာနိ။ မဟာကပ္ပိနောတိ မဟာကပ္ပါနံ။ ဧတ္ထ ဧကမ္မာ မဟာသရာ

၁-သင်္ကိစ္ဆော (က) ၂-ပရိဒေဝန္တိ စ (က)
၃-သေဝိတွာ သေဝိတွာ (သိ၊ သျာ) ၄-ဇိနော (သိ) ၅-မဟန္တာ (မ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၁-ပိဋ္ဌေ)
၆-....ကုဋိရမုစလိန္ဒ (မ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၁-ပိဋ္ဌေ)၊ ဆဒ္ဒန္တမန္တာကိနိ (သျာ၊ ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၈-ပိဋ္ဌေ စ။)

ဝဿသတေ ဝဿသတေ ကုသဂ္ဂေန ဧကံ ဥဒကမိန္ဒု နိဟရိတွာ သတ္တကုတ္တု၊
တမ္ပိ သရေ နိရုဒကေ ကတေ ဧကော မဟာကပ္ပေါတိ ဝဒတိ။ ဧဝရူပါနံ
မဟာကပ္ပါနံ စတုရာသီတိသတသဟဿာနိ ခေပေတွာ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ
စ^၁ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောန္တိတိ အယမဿ လဗ္ဗိ။ ပဏ္ဍိတောပိ ကိရ အန္တရာဝိသုဇ္ဈိတုံ
န သက္ကောတိ၊ ဗာလောပိ တတော ဥဒ္ဓံ န ဂစ္ဆတိ။

သီလေန ဝါတိ အစေလကသီလေန ဝါ အညေန ဝါ ယေန ကေနစိ။
ဝတေနာတိ တာဒိသေနော ဝတေန။ တပေနာတိ တပေါကမ္ပေန။ အပရိပက္ခံ
ပရိပါစေတိ နာမ ယော “အဟံ ပဏ္ဍိတော”တိ အန္တရာ ဝိသုဇ္ဈိတိ။ ပရိပက္ခံ
ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိကရောတိ နာမ ယော “အဟံ ဗာလော”တိ ဝုတ္တပရိမာဏကာလံ
အတိက္ကမိတွာ ယာတိ။ ဟေဝံ နတ္ထိတိ ဧဝံ နတ္ထိ။ တံ ဟိ ဥဘယမ္ပိ န သက္ကာ
ကာတုန္တိ ဒီပေတိ။ ဒေါဏမိတေတိ ဒေါဏေန မိတံ ဝိယ။ သုခဒုက္ခေတိ
သုခဒုက္ခံ။ ပရိယန္တကတေတိ ဝုတ္တပရိမာဏေန ကာလေန ကတပရိယန္တော။ နတ္ထိ
ဟာယနဝစုနေတိ နတ္ထိ ဟာယနဝစုနာနိ၊ န သံသာရော ပဏ္ဍိတဿ ဟာယတိ၊
န ဗာလဿ ဝစုတိတိ အတ္ထော။ ဥက္ကံသာဝကံသေတိ ဥက္ကံသာဝကံသာ။
ဟာယနဝစုနာနမေဝေတံ ဝေဝစနံ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော^၂
သေယျထာပိ နာမာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုတ္တရုဋ္ဌေတိ ဝေဋ္ဌေတွာ^၃ ကတ-
သုတ္တရုဋ္ဌေ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနမေဝ ပလေတိတိ ပဗ္ဗတေ ဝါ ရုက္ခဂ္ဂေ ဝါ ဌတွာ မိတ္ထံ
သုတ္တပ္ပမာဏေန နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနမေဝ ဂစ္ဆတိ၊ သုတ္တေ ဒိဏေ တတ္ထေဝ တိဋ္ဌတိ၊
န ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ ဗာလာ စ ပဏ္ဍိတာ စ ကာလဝသေန နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနာ
သုခဒုက္ခံ ပလေန္တိ၊ ယထာဝုတ္တေန ကာလေန အတိက္ကမန္တိတိ ဒဿေတိ။

၁၁-၁၈-အန္တဝါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၆-၂၂၃။ အန္တဝါ လောကောတိ ဧကတော ဝဓိတနိမိတ္တံ
လောကောတိ ဂါဟေန ဝါ တက္ကေန ဝါ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။ အနန္တဝါတိ သဗ္ဗတော
ဝဓိတံ အပ္ပမာဏနိမိတ္တံ လောကောတိ ဂါဟေန ဝါ တက္ကေန ဝါ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။
တံ ဇိဝံ တံ သရီရန္တိ ဇိဝဉ္စ သရီရဉ္စ ဧကမေဝါတိ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
ဥတ္တာနမေဝါတိ။ ဣမာနိ တာဝ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝသေန အဋ္ဌာရသ ဝေယျာ-
ကရဏာနိ ဧကံ ဂမနံ။

၁-ဗာလော စ ပဏ္ဍိတော စ (သျှာ) ၂-ဒဿေန္တော (သိ) ၃-ဝဋ္ဌေတွာ (သျှာ)

၂-ဒုတိယဂမနာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၂၄-၃၀၁။ ဒုတိယံ ဂမနံ ဒုက္ခဝသေန ဝုတ္တံ။ တတြာပိ အဋ္ဌာရသေဝ
ဝေယျာကရဏာနိ၊ တတော ပရာနိ “ရူပိ အတ္တာ ဟောတိ”တိအာဒိနိ အဋ္ဌ
ဝေယျာကရဏာနိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိံ တံ ဒုတိယပေယျာလောတိ ဝုတ္တော။

တတ္ထ ရူပီတိ အာရမ္မဏမေဝ “အတ္တာ”တိ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ။ အရူပီတိ
ဈာနံ “အတ္တာ”တိ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ။ ရူပီ စ အရူပီ စာတိ အာရမ္မဏန္တ ဈာနန္တ
“အတ္တာ”တိ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ။ နေဝ ရူပီ နာရူပီတိ တက္ကမတ္တေန ဂဟိတဒိဋ္ဌိ။
ဧကန္တသုဒ္ဓိတိ လာဘိတက္ကိဇာတိဿရာနံ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။ ဈာနလာဘိနောပိ ဟိ
အတိတေ ဧကန္တသုခံ အတ္တဘာဝံ မနသိကရောတော ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
တက္ကိနောပိ “ယထာ ဧတရဟိ အဟံ ဧကန္တသုဒ္ဓိ၊ ဧဝံ သမ္ပရာယေပိ ဘဝိ-
ဿာမိ”တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဇာတိဿရဿပိ သတ္တဋ္ဌဘဝေ သုခိတဘာဝံ ပဿန္တဿ
ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧကန္တဒုက္ခိတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။

တတိယပေယျာလော အနိစ္စဒုက္ခဝသေန တေဟိယေဝ ဆဗ္ဗိသတိယာ
သုတ္တေဟိ ဝုတ္တော၊ စတုတ္ထပေယျာလော တိပရိဝဋ္ဋဝသေနာတိ။

ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဩက္ကန္တသံယုတ္တ

၁-၁၀-စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၀၂-၃၁၁။ ဩက္ကန္တသံယုတ္တေ အဓိမုစ္ဆတိတိ သဒ္ဓါမိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ။
ဩက္ကန္တော သဗ္ဗတ္တနိယာမန္တိ ပဝိဋ္ဌော အရိယမဂ္ဂံ။ အဘဗ္ဗော စ၂ တာဝ
ကာလံ ကာတုန္တိ ဣမိနာ ဥပ္ပန္နေ မဂ္ဂေ ဖလဿ အနန္တရာယတံ ဒီပေတိ။
ဥပ္ပန္နသ္မိံ ဟိ မဂ္ဂေ ဖလဿ အနန္တရာယကရဏံ နာမ နတ္ထိ။ တေနောဟိ
“အယဉ္ဇ ပုဂ္ဂလော သောတာပတ္တိဖလသတ္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နော အဿ၊
ကပ္ပဿ စ ဥဒ္ဓယုနဝေလာ အဿ၊ နေဝ တာဝ ကပ္ပေါ ဥဒ္ဓယေယျ၊ ယာဝါယံ
ပုဂ္ဂလော န သောတာပတ္တိဖလံ သတ္တိကရေတိ၊ အယံ ဝုစ္ဆတိ ပုဂ္ဂလော ဌိတ-
ကပ္ပိ”တိ?။ မတ္တသော နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိတိ ပမာဏတော ဩလောကနံ ခမန္တိ။
သေသံ သဗ္ဗတ္တ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဩက္ကန္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥပ္ပါဒသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁၂-၃၂၁။ ဥပ္ပါဒသံယုတ္တေ သဗ္ဗံ ပါကဋ္ဌမေဝ။

ဥပ္ပါဒသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကိလေသသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂၂-၃၃၁။ ကိလေသသံယုတ္တေ စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသောတိ ကတရစိတ္တဿ? စတုဘူမကစိတ္တဿ။ တေဘူမကစိတ္တဿ တာဝ ဟောတု၊ လောကုတ္တရဿ ကထံ ဥပက္ကိလေသော ဟောတီတိ? ဥပ္ပတ္တိနိဝါရဏတော။ သော ဟိ တဿ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေန ဥပက္ကိလေသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နေက္ခမ္မနိန္ဒန္တိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မနိန္ဒန္တိ။ စိတ္တန္တိ သမထဝိပဿနာစိတ္တံ။ အဘိညာ သန္တိကရဏီယေသု ဓမ္မေသုတိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန အဘိဇာနိတွာ သန္တိကတဗ္ဗေသု ဆဋ္ဌဘိညာဓမ္မေသု၊ ဧကံ ဓမ္မံ ဝါဂဏှန္တေန နေက္ခမ္မန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ကိလေသသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သာရိပုတ္တသံယုတ္တ

၁-၉-ဝိဝေကဇေသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃၂-၃၄၀။ သာရိပုတ္တသံယုတ္တဿ ပဌမေ န ဧဝံ ဟောတီတိ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရာနံ ပဟိနတ္တာ ဧဝံ န ဟောတိ။ ဒုတိယာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ။ ပဌမာဒိနိ။

၁၀-သုစိမုဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၁။ ဒသမေ သုစိမုဒိတိ ဧဝံနာမိကာ။ ဥပသင်္ကမီတိ ထေရံ အဘိရူပံ ဒဿနီယံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ သမန္တပပါသာဒိကံ ဒိသ္မာ “ဣမိနာ သဒ္ဓိံ ပရိဟာသံ ကရိဿာမိ”တိ ဥပသင်္ကမိ။ အထ ထေရေန တသ္မိံ ဝစနေ ပဋိက္ခိတ္တေ

“ဣဒါနိဿ ဝါဒံ အာရောပေဿာမိ”တိ မညမာနာ တေန ဟိ သမဏ ဥဗ္ဗဗုခေါ^၁ ဘုဇ္ဇသီတိ အာဟ။ ဒိဿာမုခေါတိ စတုဒ္ဓိသာမုခေါ၊ စတဿော ဒိဿာ ဩလောကေန္တောတိ အတ္ထော။ ဝိဒိဿာမုခေါတိ စတဿော ဝိဒိဿာ ဩလောကေန္တော။

ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယာဘိ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာသင်္ခါတာယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ နာမ လာဗုဝတ္ထုကုမ္မဏ္ဍဝတ္ထုမူလကဝတ္ထုအာဒိနံ ဝတ္ထုနံ ဖလ- သမ္ပတ္တိကာရဏကာလဇာနနုပါယော။ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိတိ တေနော ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာသင်္ခါတေန မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိ၊ တေသံ ဝတ္ထုနံ သမ္ပာဒနေန ပသန္တေဟိ မနုဿေဟိ ဒိန္တေ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ ဇီဝန္တိတိ အတ္ထော။ အဓောမုခေါတိ ဝတ္ထု ဩလောကေတွာ ဘုဉ္ဇမာနဝသေန အဓောမုခေါ ဘုဉ္ဇန္တိ နာမ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ အပိ စေတ္ထ နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာတိ “အဇ္ဇ ဣမံ နက္ခတ္တံ ဣမိနာ နက္ခတ္တေန ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဣမိနာ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံ ဇာနနဝိဇ္ဇာ။ ဒူတေယျန္တိ ဒူတကမ္ပံ၊ တေသံ တေသံ သာသနံ ဂဟေတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ။ ပဟိဏဂမနန္တိ ဧကဂါမသ္မိယေဝ ဧကကုလဿ သာသနေန အညကုလံ ဥပသင်္ကမနံ။ အင်္ဂဝိဇ္ဇာတိ ဣတ္ထိလက္ခဏပုရိသလက္ခဏ- ဝသေန အင်္ဂသမ္ပတ္တိံ ဥတွာ “တာယ အင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ ဣဒံ နာမ လဗ္ဘတိ”တိ ဧဝံ ဇာနနဝိဇ္ဇာ။ ဝိဒိဿာမုခေါတိ အင်္ဂဝိဇ္ဇာ ဟိ တံ တံ သရီရကောဋ္ဌာသံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တတ္တာ ဝိဒိဿာယ ပဝတ္တာ နာမ၊ တသ္မာ တာယ ဝိဇ္ဇာယ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတွာ ဘုဉ္ဇန္တာ ဝိဒိဿာမုခေါ ဘုဉ္ဇန္တိ နာမ။ ဧဝမာရောစေသီတိ “ဓမ္မိကံ သမဏာ”တိအာဒိနိ ဝဒမာနာ သာသနဿ နိယျာနိကံ ဂုဏံ ကထေသိ။ တဉ္စ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ကထံ^၂ သုတွာ ပဉ္စမတ္တာနိ ကုလသတာနိ သာသနေ ဩတရိ- သူတိ။

သာရိပုတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-နာဂသံယုတ္တ

၁-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၂။ နာဂသံယုတ္တေ အဏ္ဏဇာတိ အဏ္ဏေ ဇာတာ။ ဇလာဗုဇာတိ ဝတ္ထိကောသေ ဇာတာ။ သံသေဒဇာတိ သံသေဒေ ဇာတာ။ ဩပပါတိကာတိ

၁-ဥဗ္ဗဗုခေါ(သီ) ၂-ပရိယာယကထံ(သီ)

ဥပပတိတွာ ဝိယ ဇာတာ။ ဣဒဉ္စ ပန သုတ္တံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ ဝုတ္တံ။ ဘိက္ခုနံ ဟိ “ကတိ န ခေါနာဂယောနိယော”တိ ကထာ ဥဒပါဒိ။ အထ ဘဂဝါ ပုဂ္ဂလာနံ နာဂယောနိယံ ဥဒ္ဓရဏတ္ထံ^၁ နာဂယောနိယော အာဝိကရောဇ္ဇော ဣမံ သုတ္တမာဟ။

၂-၅၀-ပဏိတတရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၃-၃၉၁။ ဒုတိယာဒိသု ဝေါဿဋ္ဌကာယာတိ အဟိတုဏ္ဍိကပရိဗုဒ္ဓံ^၂ အဂဏေတွာ ဝိဿဋ္ဌကာယာ။ ဒွယကာရိနောတိ ဒုဝိဓကာရိနော၊ ကုသလာ- ကုသလကာရိနောတိ အတ္ထော။ သစ္စေ မယန္တိ သစေ အဇ္ဇေ မယံ။ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိတိ သဟဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ။ တတြဿ အကုသလံ ဥပပတ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ကုသလံ ဥပပန္နာနံ သမ္ပတ္တိယာ။ အန္တန္တိ ခါဒနိယ- ဘောဇနိယံ။ ပါနန္တိ ယံကိဉ္စိ ပါနကံ။ ဝတ္တန္တိ နိဝါသနပါရပနံ။ ယာနန္တိ ဆတ္တုပါဟနံ အာဒိ^၃ ကတွာ ယံကိဉ္စိ ဂမနပစ္စယံ။ မာလန္တိ ယံကိဉ္စိ သုမန- မာလာဒိပုပ္ဖံ။ ဂန္ဓန္တိ ယံကိဉ္စိ စန္ဒနာဒိဂန္ဓံ။ ဝိလေပနန္တိ ယံကိဉ္စိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ သေယျာဝသထပဒီပေယျန္တိ မဉ္ဇူပိဋ္ဌာဒိသေယျံ၊ ကောဘူမိကာဒိအာဝသထံ ဝဋ်- တေလာဒိပဒီပူပကရဏဉ္စ ဒေတိတိ အတ္ထော။ တေသံ ဟိ ဒိဃာယုကတာယ စ^၄ ဝဏ္ဏဝန္တတာယ စ သုခဗဟုလတာယ စ ပတ္တနံ ကတွာ ဣမံ ဒသဝိဓံ ဒါနဝတ္ထု၊ ဒတွာ တံ သမ္ပတ္တိ^၅ အနုဘဝိတုံ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ သေသံ သမ္ပတ္တ ဥတ္တာနမေဝတိ။

နာဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သုပဏ္ဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉၂-၄၃၇။ သုပဏ္ဏသံယုတ္တေ ပတ္တာနံ ဝဏ္ဏဝန္တတာယ ဂရဋ္ဌာ သုပဏ္ဏာတိ ဝုတ္တာ။ ဣဓာပိ ပဌမသုတ္တံ ပုရိမနယေနေဝ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယံ ဝုတ္တံ။ ဟရန္တိတိ ဥဒ္ဓရန္တိ။ ဥဒ္ဓရမာနာ စ ပန တေ အတ္တနာ ဟိနေ ဝါ သမေ ဝါ ဥဒ္ဓရိတုံ သက္ကောန္တိ၊ န အတ္တနာ ပဏိတတရေ။ သတ္တဝိဓာ ဟိ အနုဒ္ဓရဏီယနာဂါ နာမ ပဏိတတရာ ကမ္မလဿတရာ ဓတရဋ္ဌာ သတ္တသိဒန္တရဝါသိနော ပထဝိဋ္ဌကာ ပဗ္ဗတဋ္ဌကာ ဝိမာနဋ္ဌကာတိ။ ()^၆ တတြာ^၇ အဏ္ဏဇာဒိနံ ဇလာဗုဇာဒယော

၁-ဥက္ကဏ္ဍနတ္ထံ (သီ၊ သျာ) ၂-....ပရိဝုတ္တံ (သ)၊ပရိပန္နံ (သျာ) ၃-ဒိဃာယုကဘာဝေ စ (သျာ၊ က)
၄-(တတြ ပဏိတတရာ နာမ ယောနိတော ဥက္ကဋ္ဌတရာ) (သီ) ၅-တထာ ဟိ (သီ)

ပဏီတတရာ၊ တေ တေဟိ အနုဒ္ဓရဏီယာ။ ကမ္မလဿတရာ ပန နာဂသေနာ-
 ပတိနော၊ တေ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဒိသ္မာ ယော ကောမိ သုပဏ္ဏော ဥဒ္ဓရိတုံ န
 သက္ကောတိ။ ဓတရဋ္ဌာ ပန နာဂရာဇာနော၊ တေပိ ကောမိ ဥဒ္ဓရိတုံ န
 သက္ကောတိ။ ယေ ပန သတ္တသီဒန္တရေ မဟာသမုဒ္ဓေ ဝသန္တိ၊ တေ ယသ္မာ
 ကတ္ထမိ ဝိကမ္ပနံ ကာတုံ န သက္ကာ၊ တသ္မာ ကောမိ ဥဒ္ဓရိတုံ န သက္ကောတိ။
 ပထဝိဋ္ဌကာဒိနံ နိလီယနောကာသော အတ္ထိ၊ တသ္မာ တေပိ ဥဒ္ဓရိတုံ န
 သက္ကောတိ။ ယေ ပန မဟာသမုဒ္ဓေ ဂြိမိပိဋ္ဌေ ဝသန္တိ၊ တေ ယော ကောမိ
 သမော ဝါ ပဏီတတရာ ဝါ သုပဏ္ဏော ဥဒ္ဓရိတုံ သက္ကောတိ။ သေသံ နာဂ-
 သံယုတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

သုပဏ္ဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃၈-၅၄၉။ ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တေ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာတိ ယဿ
 ရုက္ခဿ မူလေ ဂန္ဓော အတ္ထိ၊ တံ နိဿာယ နိဗ္ဗတ္တာ။ သော ဟိ သကလောပိ
 ရုက္ခော တေသံ ဥပကပ္ပတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဂန္ဓဂန္ဓေတိ
 မူလာဒိဂန္ဓာနံ ဂန္ဓေ။ ယဿ ဟိ ရုက္ခဿ သဗ္ဗေသမ္ပိ မူလာဒိနံ ဂန္ဓော အတ္ထိ၊
 သော ဣမ ဂန္ဓော နာမ။ တဿ ဂန္ဓဿ ဂန္ဓေ၊ တသ္မိံ အဓိဝတ္ထာ။ ဣမ မူလာဒိနိ
 သဗ္ဗာနိ တေသံယေဝ ဥပကပ္ပန္တိ။ သော ဒါတာ ဟောတိ မူလဂန္ဓာနန္တိ သော
 ကာဋ္ဌာနုသာရိကာဒိနံ မူလဂန္ဓာနံ ဒါတာ ဟောတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဟိ သရိက္ခဒါနမ္ပိ ဒတွာ ပတ္ထနံ ဌပေန္တိ၊ အသရိက္ခဒါနမ္ပိ။
 တံ ဒသေတုံ သော အန္တံ ဒေတီတိအာဒိ ဒသဝိဓံ ဒါနဝတ္ထု ဝုတ္တံ။ သေသံ
 သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဝလာဟကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅၀-၆၀၆။ ဝလာဟကသံယုတ္တေ ဝလာဟကကာယိကာတိ ဝလာဟက-
 နာမကေ ဒေဝကာယေ ဥပ္ပန္နာ အာကာသစာရိကဒေဝါ။ သီတဝလာဟ-
 ကာတိသီတကရဏဝလာဟကာ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ စေတော-
 ပဏိဓိမန္တာယာတိ စိတ္တဋ္ဌပနံ အာဂမ္မ။ သီတံ ဟောတီတိ ယံ ဝဿာနေ ဝါ

ဟေမန္တေ ဝါ သီတံ ဟောတိ၊ တံ ဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝ။ ယံ ပန သီတေပိ အတိသီတံ၊ ဂိမေ စ ဥပ္ပန္နံ သီတံ၊ တံ ဒေဝတာနုဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တံ သီတံ နာမ။ ဥဏှံ ဟောတိတိ ယံ ဂိမာနေ ဥဏှံ၊ တံ ဥတုသမုဋ္ဌာနိကံ ပါကတိကမေဝ။ ယံ ပန ဥဏှေပိ အတိဥဏှံ၊ သီတကာလေ စ ဥပ္ပန္နံ ဥဏှံ၊ တံ ဒေဝတာနုဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တံ ဥဏှံ နာမ။ အပ္ပံ ဟောတိတိ အပ္ပမဏှပေါ ဟောတိ။ ဣဓာပိ ယံ ဝဿာနေ စ သိသိရေ စ အပ္ပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဥတုသမုဋ္ဌာနိကံ ပါကတိကမေဝ။ ယံ ပန အပ္ပေယေဝ အတိအပ္ပံ၊ သတ္တသတ္တာဟမ္ပိ စန္ဒသူရိယေ ဆာဒေတွာ ဧကန္ဓကာရံ ကရေတိ၊ ယဉ္စ စိတ္တဝေသာခမာသေသု အပ္ပံ၊ တံ ဒေဝတာနုဘာဝေန ဥပ္ပန္နံ အပ္ပံ နာမ။ ဝါတော ဟောတိတိ ယော တသ္မိံ တသ္မိံ ဥတုမိ ဥတ္တရဒက္ခိဏာဒိပကတိဝါတော ဟောတိ၊ အယံ ဥတုသမုဋ္ဌာနောဝ။ ယောပိ ပန ရုက္ခက္ခန္ဓာဒိပဒါလနော အတိဝါတော နာမ အတ္ထိ၊ အယဉ္စေဝ၊ ယော စ အညောပိ အကာလဝါတော၊ အယံ ဒေဝတာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တော နာမ။ ဒေဝေါ ဝဿတိတိ ယံ ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ ဝဿံ၊ တံ ဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝ။ ယံ ပန ဝဿေယေဝ အတိဝဿံ၊ ယဉ္စ စိတ္တဝေသာခမာသေသု ဝဿံ၊ တံ ဒေဝတာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တံ နာမ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ ဝဿဝလာဟကဒေဝပုတ္တော တလကုဋ္ဌကဝါသိ၊ ဒိဏာသဝတ္ထေရဿ သန္တိကံ ဂန္ဓာ ဝန္တိတွာ အဋ္ဌာသိ။ ထေရော “ကောသိ တွ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ အဟံ ဘန္တေ ဝဿဝလာဟကဒေဝပုတ္တောတိ။ တုမှာကံ ကိရ စိတ္တေန ဒေဝေါ ဝဿတိတိ။ အာမ ဘန္တေတိ။ ပဿိတုကာမာ မယန္တိ။ တေမိဿထ ဘန္တေတိ။ မေဃသိသံ ဝါ ဂဇ္ဇိတံ ဝါ န ပညာယတိ၊ ကထံ တေမိဿာမာတိ။ ဘန္တေ အမှာကံစိတ္တေန ဒေဝေါ ဝဿတိ၊ တုမေ ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသထာတိ။ သာရ ဒေဝပုတ္တာတိ သော ပါဒေ ခောဝိတွာ ပဏ္ဏသာလံ ပါဝိသိ။ ဒေဝပုတ္တော တသ္မိံ ပဝိသန္တေယေဝ ဧကံ ဂီတံ ဂါယိတွာ ဟတ္ထံ ဥက္ခိပိ။ သမန္တာ တိယောဇနဋ္ဌာနံ ဧကမေဃံ အဟောသိ။ ထေရော အဒ္ဓတိန္တော ပဏ္ဏသာလံ ပဝိဋ္ဌာတိ။ အပိစ ဒေဝေါ နာမေသ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဝဿတိ နာဂါနုဘာဝေန သုပဏ္ဏာနုဘာဝေန ဒေဝတာနုဘာဝေန သစ္စကိရိယာယ ဥတုသမုဋ္ဌာနေန မာရာဝဋ္ဋနေန ဣဒ္ဓိဗလေန ဝိနာသမေဃေနာတိ။

ဝလာဟကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀၇-၆၆၁။ ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ္တေ အညာဏာတိ အညာဏေန။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု ကရဏဝသေနော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗာနိ စေတာနိ အည-
မညဝေဝစနာနေဝါတိ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန သံယုတ္တေ ဧကာဒသ သုတ္တာနိ ပဉ္စ-
ပညာသ ဝေယျာကရဏာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-ဈာနသံယုတ္တ

၁-သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆၂။ ဈာနသံယုတ္တဿ ပဌမေ သမာဓိကုသလောတိ ပဌမံ ဈာနံ ပဉ္စဂီကံ
ဒုတိယံ တိဝဂီကန္တိ ဧဝံ အင်္ဂဝတ္ထာနကုသလော။ န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိ-
ကုသလောတိ စိတ္တံ ဟာသေတွာ ကလ္လံ ကတွာ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတုံ န
သက္ကောတိ။ ဣမိနာ နယေန သေသပဒါနိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၂-၅၅-သမာဓိမူလကဋ္ဌိတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၆၃-၇၁၆။ ဒုတိယာဒိသု န သမာဓိသ္မိံ ဋ္ဌိတိကုသလောတိ ဈာနံ
ဌပေတုံ အကုသလော၊ သတ္တဋ္ဌအစ္ဆရာမတ္တံ ဈာနံ ဌပေတုံ န သက္ကောတိ။
န သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလောတိ ဈာနတော ဝုဋ္ဌာတုံ အကုသလော၊
ယထာပရိစ္ဆေဒေန ဝုဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ န သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလောတိ
စိတ္တံ ဟာသေတွာ ကလ္လံ ကာတုံ အကုသလော။ န သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏ-
ကုသလောတိ ကသိဏာရမ္မဏေသု အကုသလော။ န သမာဓိသ္မိံ ဂေါစရ-
ကုသလောတိ ကမ္မဋ္ဌာနဂေါစရေ စေဝ ဘိက္ခာစာရဂေါစရေ စ အကုသလော။
န သမာဓိသ္မိံ အဘိနိဟာရကုသလောတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဘိနိဟရိတုံ အကုသလော။
န သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီတိ ဈာနံ အပ္ပေတုံ သက္ကစ္စကာရီ န ဟောတိ။ န
သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီတိ ဈာနပ္ပနာယ သတတကာရီ န ဟောတိ၊ ကဒါဏိ-
ဒေဝ ကရောတိ။ န သမာဓိသ္မိံ သပ္ပါယကာရီတိ သမာဓိဿ သပ္ပါယေ
ဥပကာရကဓမ္မေ ပူရေတုံ န သက္ကောတိ။ တတော ပရံ သမာပတ္တိအာဒိဟိ

ပဒေဟိ ယောဇေတွာ စတုက္ကာ ဝုတ္တာ။ တေသံ အတ္ထော ဝုတ္တနယေနော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ သကလံ ပနေတ္ထ ဗျာနသံယုတ္တံ လောကီယဇ္ဈာနဝသေနော ကထိ-
တန္တိ။

ဗျာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတိ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

ခန္ဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ ဒုတိယော ဘာဂေါ။

နိဒါနဝဂ္ဂနန္ဒဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဇနိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကဋ္ဌဝိဓာ	၃၁၃	အဇာတံ	၂၅၇
အကဋ္ဌာ	၃၁၃	အဇာနညေဝ	၁၈၂
အကသိရလဘိ	၂၁၆	အဇိတပဉ္စေ	၅၆
အကာလိကေန	၆၂	အဇ္ဈတ္တံ ကထံကထိ	၄၀
အကိစ္ဆလဘိ	၂၁၆	အဇ္ဈတ္တံ ဝိမောက္ခာ	၅၉
အကုက္ကုကဇာတံ	၂၉၅	အဇ္ဈောသာယ	၂၄၁
အကုပ္ပါမေ ဝိမုတ္တိ	၁၄၃	အဇ္ဈောသိတံ	၉၁
အခဏ္ဍာနိ	၂၅၁	အဇ္ဇသံ	၁၀၇
အဂဓိတော	၁၅၂	အဇ္ဇေတွာ	၂၁၉
အဂမနိယဌာနံ	၁၃၄	အညတရော	၇၀
အဂါရဝါ	၁၈၉	အညတြ ဖဿာ	၅၃
အဂါရိယံ	၁၆၇	အညတြေဝ	၁၁၃
အဂ္ဂံ	၁၄၉	အညာတုစ္ဆေန	၂၁၉
အဂ္ဂဗိဇိ	၂၅၁	အညာ ဗျာကတာ	၅၇-၁၁၆
အင်္ဂဝိဇ္ဇာ	၃၁၉	အညံ အာဏိံ	၂၁၁
အင်္ဂါရကာသု	၁၀၃	အညံ ဇိဝံ	၆၄
အသတော	၃၀၅	အညံ သရီရံ	၆၄
အသံ	၂၄၄	အညံ သတ္တာရံ	၁၆၆
အစရိံ	၁၄၃	အဋ္ဌဌာနံ ကာယပါဂစ္ဆိယံ	၁၅၅
အစေလော ကဿပေါ	၃၃	အဋ္ဌိကင်္ဂလော	၁၄၇
အစ္စန္ဒနိဌာ	၂၄၁	အဋ္ဌိံ ကတွာ	၁၈၃
အစ္စယာသိ	၃၀၈	အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ	၂၀၀
အစ္စာဝဒန္တေ	၁၆၁	အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော	၄
အစ္စုတံ ပဒံ	၂၉၆	အဏ္ဍဇာ	၃၁၉
အစ္စရိယံ အတ္တုတံ	၅၃	အဏ္ဍဘူတော	၂၃၀
အစ္စံ ပတ္တံ	၂၁၉	အတိပ္ပဂေါ	၅၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အတိမညေယျ	၁၉၁	အခောမုခါ	၃၁၉
အတိဝေလံ	၂၁၂	အနဇ္ဈာပန္နော	၁၅၂
အတိတံ	၂၅၇	အနဇ္ဈောသိတာ	၇၃
အတိရဒဿိ	၃၀၅	အနညထတာ	၃၉
အတုရိတစာရိကာ	၁၆၄	အနညသရဏာ	၂၄၇
အတိတံ	၂၅၇	အနတ္တတော	၃၀၆
အတ္တင်္ဂမော	၆၉	အနတ္တနိယံ	၂၅၈
အတ္တဇ္ဈာသယော	၃	အနနုဗောဓာ	၈၈
အတ္တတ္ထံ	၄၈	အနန္တရာ	၂၅၄-၂၈၁
အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ	၉၁	အနန္တဝါ	၃၁၆
အတ္တဒီပါ	၂၄၇	အနဘာဝံကတာနိ	၆၄
အတ္တနိယံ	၂၈၉	အနဘိနန္ဒိတာ	၂၈၉
အတ္တနိ ဝါ ရူပံ	၂၃၅	အနဘိသင်္ခစ္စ ဝိမုတ္တံ	၂၅၀
အတ္တမနော	၁၅၇	အနမတဂ္ဂေါ	၁၄၅
အတ္တဝေယ ဂပ္ပံ ဂဏှာတိ	၁၉၅	အနယံ အာပန္နော	၁၉၀
အတ္တဝါဒုပါဒါနံ	၁၄	အနာဂတံ	၂၂၂
အတ္တသရဏာ	၂၄၇	အနာတာပီ	၁၅၃
အတ္တာနဉ္စ နာဝဇာနာမိ	၆၀	အနာသဝံ	၁၆၂
အတ္တသံဟိတော	၇၀	အနိစ္စံ .	၃၉-၁၉၆
အတ္ထိတံ	၃၁	အနိစ္စတော	၃၀၅
အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ	၇	အနိစ္စဒဿာဝီ	၂၃၀
အဒိန္နာဒါနံ	၁၃၄	အနိစ္စသညာ	၃၀၃
အဒိန္နာဒါယိနော	၁၃၃	အနိစ္စာ	၅၈-၁၄၁
အဒ္ဓဂတော	၂၂၉	အနိဗ္ဗာတာ	၃၁၃
အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပုဋ္ဌိပန္နော	၁၆၇	အနိဗ္ဗိတာ	၃၁၃
အဓိဂမသဒ္ဓမ္မပ္ပုဋ္ဌိရူပကံ	၁၈၆	အနိဿိတာယ	၂၁၉
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၃၃	အနုကမ္ပံ	၁၅၈
အဓိဋ္ဌာတိ	၂၈၆	အနုဂ္ဂဟာယ	၂၂
အဓိမုစ္စတိ	၃၁၇	အနုဂ္ဂါဟကော	၂၃၆
အဓိမုစ္စထ	၇၅	အနုဋ္ဌိတာ	၂၀၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၂၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]	
အနုတ္တရဿ ယောဂက္ခေမဿ	၁၅၃
အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိ	၁၄၂
အနုဒယံ	၁၅၈
အနုဓမ္မစာရီ	၇၁
အနုဓမ္မဘူတံ	၃၂
အနုပဋိတဘယ	၁၉၂
အနုပတိတွာ အနုပတိတွာ	၂၀၀
အနုပလိတ္တာ	၂၅၉
အနုပါဒါ	၃၂
အနုပါဒါအပရိတဿနံ	၂၄၁
အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ	၂၄၈
အနုပါဒါဝိမုတ္တော	၅၇
အနုပါဒိယံ န ပရိတဿတိ	၇၂
အနုပါယာသော	၂၃၈
အနုပေတိ	၃၁၁
အနုမတိပုစ္ဆာ	၈
အနုဝိစရန္တိ	၂၆၀
အနုဝိစရိတံ မနဿာ	၃၁၀
အနုဝိလောကေတိ	၂၆၂
အနုသဟဂတော	၂၉၀
အနုသာသတု	၂၃၀
အနုသေတိ	၆၅-၂၄၅
အနုဿရေယျံ	၁၄၇
အနေကဋ္ဌာနံ မနေောပါဂစ္ဆိယံ	၁၅၆
အနေကဝိဟိတံ	၁၁၆
အနေဇံ	၂၅၉
အနေလဂဋ္ဌာယ	၂၁၉
အနေသနံ	၁၅၂
အနေောတ္တပ္ပိ	၁၅၃
အန္တရဃရံ	၃၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]	
အန္တရာယိကော	၁၉၀
အန္တဝါ လောကော	၃၁၆
အန္တိမာ	၁၄၃
အန္တိမောယံ သမုဿယော	၂၆၀
အန္တိ	၂၇၇-၃၀၄
အန္တံ	၃၂၀
အပကဿေဝ ကာယံ	၁၅၄-၁၅၆
အပကဿ စိတ္တံ	၁၅၄
အပစယော	၉၀
အပစိတော	၁၁၅
အပယန္တော	၁၁၄
အပရန္တံ	၃၉
အပရပ္ပစ္စယာ	၃၂
အပလောကိတော	၂၃၆
အပလောကေထ	၂၃၆
အပါစိနံ	၂၆၀
အပါတုဘူတံ	၂၅၇
အပါပကံ	၂၈၈
အပါယော	၈၉
အပါရဒဿီ	၃၀၅
အပုညံ စေ သင်္ခါရံ	၇၂
အပုရက္ခရာနော	၂၄၀
အပူတိကာနိ	၂၅၁
အပေက္ခဝါ	၂၄၂
အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော	၁၄၉
အပ္ပဂဟ္တာ	၁၅၅
အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ	၂၅၇
အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော	၂၆၆
အပ္ပဋိဝါနိ	၁၁၈
အပ္ပဋိဝေဓာ	၈၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အပ္ပဋိသင်္ခါ	၁၆၆	အဘိသမေတာဝိနော	၁၁၉
အပ္ပတိဿာ	၁၈၉	အဘိသမေတိ	၃၈
အပ္ပတ္တမာနသံ	၁၉၁	အဘိသမ္မုဇ္ဈတိ	၃၈
အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိနော	၁၆၁	အဘိသာပေါ	၂၇၇
အပ္ပမတ္တာ	၂၀၆-၂၁၁	အဘိသိတ္တော	၂၃၁
အပ္ပမတ္တော	၁၉၆	အမတဒ္ဓါရံ	၅၅
အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေတုံ	၄၈	အမုစ္ဆိတော	၁၅၂
အပ္ပမာဒေါ	၁၁၈	အယံ အာပေါဓာတုယာ	၁၄၁
အပ္ပေါဿုက္ကော	၂၁၆	အယံ တေဇောဓာတုယာ	၁၄၂
အဗ္ဗုယု	၂၄၃	အယံ ဒုတိယော	၃၂
အဗ္ဗုဟေတွာ	၂၁၂	အယံ ပထဝီဓာတုယာ	၁၄၁
အဗ္ဗညံသု	၆၂	အယံ ဝါယောဓာတုယာ	၁၄၂
အဗ္ဗညာသိ	၁၄၂	အယမေကော အန္တော	၃၂
အဗျာပါဒဓာတုံ	၁၂၇	အယောဂက္ခေမကာမော	၂၈၅
အဘိက္ခဏာတကော်	၂၃၀	အရက္ခိတေနော ကာယေန	၁၉၂
အဘိဇာနံ	၂၄၄	အရညကုဋ်ကာယံ	၂၈၆
အဘိဇ္ဈာ	၁၃၇	အရဟတော	၁၉
အဘိဇ္ဈာလုနော	၁၃၃	အရိယကန္တေဟိ	၆၈
အဘိညာယ	၂၆၆	အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ	၂၃၂
အဘိနန္ဒါ	၉	အရိယသာဝကဿ	၄၀
အဘိနန္ဒတိ	၂၄၁	အရိယာ	၂၃၁
အဘိနန္ဒမာနော	၂၅၈	အရိယော	၆၇-၅၅
အဘိနိဗ္ဗတ္တိ	၁၃	အရူပီ	၃၁၇
အဘိနိဝေသာနုသယံ	၃၂	အလံ ဝစနာယ	၃၂
အဘိပတ္တနာ	၁၆၂	အလဒ္ဓါ	၁၅၂
အဘိရူပေါ	၂၁၆	အလမေဝ	၄၆-၁၄၅
အဘိဝဒတိ	၂၄၁	အဝန္တိသု	၂၃၈
အဘိသင်္ခတံ	၆၅	အဝသာ	၃၁၃
အဘိသင်္ခရေတိ	၇၂	အဝသိဿန္တိ	၇၄
အဘိသဇ္ဇေတယိတံ	၆၅		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]	
အဝသိဿေယျံ	၇၅
အဝါတာတပဟတာနိ	၂၅၁
အဝါပုရဏံ အာဒါယ	၂၉၁
အဝိဃာတော	၂၃၈
အဝိဇ္ဇာ	၇၂
အဝိဇ္ဇာ ဥပယန္တိ	၁၁၄
အဝိဇ္ဇာဂတော	၇၁
အဝိဇ္ဇာဓာတု	၂၄၉
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ	၃၆
အဝိဇ္ဇာသမုဿိတာ	၂၀၆
အဝိဇ္ဇာသမ္ဘဿဇေန	၂၄၉
အဝိတထတာ	၃၈
အဝိနိပါတဓမ္မော	၆၈
အဝိဟိံသာဓာတုံ	၁၂၇
အဝေစ္စပ္ပဿာဒေန	၆၈
အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာ	၂၅၇
အသံကိဏ္ဍာ	၂၅၇
အသံသဂ္ဂေန ဆိဇ္ဇတိ	၁၃၁
အသက္ကာရေန စူဘယံ	၁၉၂
အဿတရီ	၁၉၅
အဿာဒါနုပဿိနော	၇၅
အသနိဝိစက္ကံ	၁၉၁
အသမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓေသု	၁၂၈
အဿာသမလတ္တ	၅၇
အဿုတဝါ	၉၀
အသေခဉာဏံ	၂၆၀
အသ္မိမာနော သမုစ္ဆိန္နော	၂၅၉
အဿသိ	၂၁၉
အဿောသိ	၇၀-၁၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]	
အဟင်္ကာရမမင်္ကာရ-	
မာနာနုသယာ	၁၉၇
အဟု ပညာယ အဘိသမယော	၂၀
[အာ]	
အာကာသနိဿိတာ	၁၀၃
အာကာသေ ပါဏိံ စာလေသိ	၁၅၇
အာကိဏ္ဍမနုဿံ	၁၀၈
အာကောဋိတ-	
ပစ္စာကောဋိတာနိ	၂၁၉
အာဂတိဂတိ	၆၇
အာဂမော	၃၁၂
အာဂုစာရိံ	၁၀၄
အာစယော	၉၀
အာစာရကုလပုတ္တော	၄၆
အာစိက္ခတိ	၃၈
အာစိက္ခတု	၃၄
အာဏိသင်္ခာဇောဝ	၂၁၁
အာတပ္ပံ	၁၁၈
အာတာပိနော	၂၁၁
အာတာပိ	၁၉၆
အာတုရကာယော	၂၂၉
အာတုရော ဟာယံ	၂၃၀
အာဒါနံ	၉၀
အာဒိကေန	၁၈၈
အာဒိတ္တံ	၂၅၇
အာဒိဗြဟ္မစရိယကော	၇၀
အာဒိနဝဒဿာပိ	၁၅၂
အာနကော	၂၀၉
အာနန္ဒော	၇၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အာ]		[အာ]	
အာနေဉ္စူပင်္ဂ	၇၂	အာဟုတိယော	၃၁၁
အာနေဉ္စူ စေ သင်္ခါရံ	၇၂	အာဠာဟနာ	၃၁၁
အာပါနိယကံသော	၁၁၁	[ဣ]	
အာပေါဓာတု	၁၄၁	ဣဉ္စန္ဒိ	၃၁၃
အာဗာဓတော	၃၀၅	ဣဏဋ္ဌာ	၂၇၇
အာဘာဓာတု	၁၂၄	ဣဏပရိဘောဂေါ	၁၈၃
အာဘိစေတသိကာနံ	၂၁၆	ဣတရိတရေန	၁၅၀
အာမန္တေသိ	၁-၁၁၀	ဣတိ ရူပံ	၄၄-၂၆၅
အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု	၁၉၃	ဣတိ ဟိဒံ	၂၀
အာမိသဂတံ	၁၉၀	ဣဒပ္ပစ္စယတာ	၃၈
အာမိသစက္ခု	၁၉၀	ဣဓ	၅၂
အာယသ္မာ	၇၉	ဣဓိ	၁၀၈
အာယု	၂၉၆	ဣဓိဝိဓံ	၁၁၆
အာယုသင်္ခါရာ	၂၀၉	ဣဇ္ဈိယာနိ	၂၃၀-၃၁၁
အာရကာဝဿ	၁၀၄	ဣရိယံ	၅၆
အာရက္ခသမ္ပန္နော	၂၈၅	[ဧ]	
အာရဒ္ဓစိတ္တာ	၃၅	ဥက္ကလာ	၂၅၇
အာရဒ္ဓဝိရိယော	၄၇-၂၁၅	ဥက္ကဏ္ဍကေန	၁၉၂
အာရမ္မဏတော	၁၃၇-၁၄၀	ဥက္ကံသာဝကံသေ	၃၁၆
အာရမ္မဏံ	၂၁၂	ဥဂ္ဂဏှာဟိ	၇၀
အာရာဓေသိ	၁၁၀	ဥဋ္ဌိတညူ	၄
အာလောကော	၂၀	ဥဠာယာသနာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ	၆၀
အာဝဟေယျ	၂၉၄	ဥတ္တမပုရိသော	၂၅၅
အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ	၁၁၆	ဥတ္တရော ဝိဇ္ဈကုဋ္ဌဿ	၁၄၇
အာသန္ဓိပဉ္စမာ	၃၁၁	ဥတ္တာနိကရောတိ	၃၈
အာသဘံ ဌာနံ	၄၃	ဥတ္တာနော	၄၅
အာသယာ	၂၆၁	ဥတ္တာသဝါ	၂၄၂
အာသဝါနံ ခယာ	၄၉-၁၆၂	ဥဒကနိဿိတာ	၁၀၃
အာသဝါ နာနုဿဝန္တိ	၆၀	ဥဒကဗုသိတာနိ	၁၁၉
အာဟာရာ	၂၁		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[ဥ]	
ဥဒကဝါရကော	၁၁၄	ဥမ္မုဒ္ဓန်မုဇ္ဇိ	၁၁၇
ဥဒပါနော	၁၁၄	ဥသ္မာ	၉၄-၂၉၆
ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ	၂၅၁	ဥဿောဠိ	၁၁၈
ဥဒ္ဓါပဝန္တံ	၁၀၇		
ဥဒ္ဓံ	၂၆၀	[ဇ]	
ဥဒ္ဓံ ဩဇံ	၇၇	ဦသေ	၂၉၀
ဥပတ္တိလေသော	၃၁၈	[ဈ]	
ဥပမိနိဒါနံ	၁၁၀	ဧကတ္တံ	၇၀
ဥပနိက္ခိပေယျ	၁၂၀	ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ	၁၆၇
ဥပပဇ္ဇတိ	၃၂၀	ဧကန္တပရိသုဒ္ဓိ	၁၆၇
ဥပယန္တော	၁၁၄	ဧကန္တဒုက္ခံ	၁၄၄-၂၅၆
ဥပယာ	၃၁	ဧကန္တသုဒ္ဓိ	၃၁၇
ဥပယာပေတိ	၁၁၄	ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ	၇၉
ဥပယော	၂၅၀	ဧကပရိညာ	၁၀၁
ဥပယုပါဒါနာ	၂၃၉	ဧကပုတ္တကော	၉၆
ဥပသင်္ကမိ	၂၈၉	ဧကမံသခလံ	၃၁၂
ဥပသုတိ	၆၉	ဧကဝိဟာရေ	၂၁၅
ဥပါဒါနံ	၁၃	ဧကာဂါရိကံ	၃၁၂
ဥပါဒါနက္ခယာရာမံ	၁၉၂	ဧကေနပညာသ အာဇီဝ-	
ဥပါဒါပရိတဿနံ	၂၄၁	ကသတေ	၃၁၅
ဥပါဒါနိယေသု	၇၅	ဧကော	၁၉၆
ဥပါဒါယ	၁၆-၂၈၃	ဧကောဒိဘာဝံ	၂၁၄
ဥပါဒိယတိ	၃၂	ဧတံ မမ	၉၁-၁၉၆
ဥပါဒိယမာနော	၂၅၈	ဧတဒဟောသိ	၆၁
ဥပါသနသ္မိ	၂၁၁	ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာ-	
ဥပေတိ	၂၈၆	ဂတော	၃၀၅
ဥပုဏ္ဏံ	၂၀၄	ဧဋ္ဌဂလာဂုဗ္ဗေ	၂၃၇
ဥဗ္ဗေဓေန	၁၁၉	ဧဝံဂေါတ္တော	၂၄၃
ဥဘတောလောဟိတ-		ဧဝံနာမော	၂၄၃
ကူပဓာနာနိ	၂၉၇	ဧဝံဗျာခေါ	၂၈၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဇ]		[ဏ]	
ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ	၃၁၃	ကဋ္ဌိ	၂၄၅
ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿ	၇၅	ကတညုတာ	၂၁၃
ဧသော မေ အတ္တာ	၉၁-၁၉၆	ကတဝေဒိတာ	၂၁၃
ဧသောဟမသ္မိ	၉၁-၁၉၆	ကတဟတ္တာ	၂၀၇
ဧဟိ တုံ	၁၁၅	ကတူပါသနာ	၂၀၇
[ဍ]		ကထံ ဝိမောက္ခာ	၅၉
ဩကာသံ	၃၃	ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ	၈
ဩကိလိနိ	၂၀၄	ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏာနိ	၂၉၇
ဩကိရိနိ	၂၀၄	ကန္တာရံ	၉၅
ဩကောဋ္ဌိမကော	၃၂၃	ကန္တာရမဂ္ဂံ	၉၅
ဩကောဋ္ဌိမကံ	၂၁၇	ကန္တန္တာနံ	၁၄၆
ဩက္ခန္တိ	၁၃	ကန္တရံ	၅၁
ဩက္ခန္တော သမ္ပတ္တနိယာမံ	၃၁၇	ကပ္ပံ	၂၁၅
ဩက္ခမနိယာ	၁၈၉	ကဗဠိကာရော	၂၂
ဩက္ခာသတံ	၂၀၆	ကမ္မာသဓမ္မံ	၇၉
ဩတာရံ	၂၁၂	ကရောတော	၃၁၂
ဩဒဟိံသု	၂၁၁	ကလိင်္ဂရူပဓာနာ	၂၁၁
ဩဓုနာတိ	၃၀၃	ကလ္လံ	၁၉၆
ဩပပါတိကာ	၃၁၉	ကဝိကတာ	၂၁၁
ဩပိလဝတိ	၁၈၈	ကပလ္လ္လာနိ	၇၄
ဩရသော	၁၈၅	ကဿပကာရာမေ	၂၈၉
ဩလုဇ္ဇတိ	၁၆၆	ကာကပေယျာ	၁၁၉
ဩဟာရိနိ	၂၉၂	ကာပေါတကာနိ	၃၁၁
ဩဟိတသောတော	၁၈၃	ကဋ္ဌာရခတ္တိယော	၅၇
ဩဋ္ဌာရိကေန	၂၁၅	ကာမတဏှာ	၁၄-၂၄၃
ဩဋ္ဌာရိကော	၂၂	ကာမဘဝေါ	၁၃
[ဏ]		ကာမုပါဒါနံ	၁၃
ကဋ္ဌသိ	၁၄၅	ကာမေသု	၁၃၄-၂၄၀
ကဋ္ဌုကော	၁၉၀	ကာမေသု အနပေက္ခိနံ	၂၁၉
		ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော	၁၃၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနတ္တမဏိကာ

၃၃၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကာယပရိယန္တိကံ	၇၃	ကုန္ဒဒိယော	၅၁
ကာယသင်္ခါရေ	၂၀၉	ကုမာရကဝါဒါ	၁၆၆
ကာယသင်္ခါရော	၁၆	ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ	၂၀၇
ကာယသဗ္ဗေတနာဟေတု	၅၃	ကုမ္ဘကာရပါကာ	၇၄
ကာယဿ ဘေဒါ	၇၄	ကုမ္ဘတ္တေနကေဟိ	၂၀၆
ကာယူပဂေါ	၃၀	ကုရရဃရေ	၂၃၀
ကာရဏိကော	၂၀၂	ကုရုသု ပိဟရတိ	၇၉
ကာရယတော	၃၁၂	ကုလပုတ္တေန	၄၆
ကာလကိရိယာ	၁၂	ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတာ	၈၉
ကာသိကေန	၁၄၇	ကုလာနုဒ္ဒယတာယ	၁၆၅
ကာသု	၁၀၃	ကုလူပကော	၁၅၀
ကာဠုသိလာ	၂၀၀	ကုလူပဃာတံ	၁၆၆
ကာဠုသိဟော	၂၆၁	ကုသလမူလံ	၁၉၄
ကာဠာဝကံ	၄၁	ကုသလူပသံဟိတံ	၁၈၃
ကိစ္စကရဏိယေသု	၂၄၀	ကုသောဗ္ဗာ	၅၁
ကိစ္ဆံ	၂၀	ကုဋ္ဌင်္ဂမာ	၂၀၆-၃၀၃
ကိဗ္ဗိဒေဝ ဒေသံ	၃၃	ကုဋ္ဌာဂါရံ	၁၀၆
ကိဇာတိကာ	၂၆	ကုဋ္ဌဌာ	၃၁၃
ကိနိဒါနာ	၂၆	ကုဋ္ဌနိန္ဒာ	၃၀၃
ကိန ခေါ	၃၉-၇၀-၁၁၂	ကုဋ္ဌသမုပ္ပါတာ	၂၀၆
ကိပဘဝါ	၂၆	ကုဋ္ဌသမောသရဏာ	၂၀၆-၃၀၃
ကိပဟောတိကာ	၂၄၇	ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ	၁၀၆
ကိဝါဒီ	၅၂-၂၃၀	ကေဝလဿ	၉
ကိသမုဒယာ	၂၆	ကေဝလိနော	၂၅၅
ကုက္ကုဋ်	၃၀၆	ကေသရသိဟော	၂၆၁
ကုဋ္ဌနိဿိတာ	၁၀၃	ကေဠာယန္တိ	၃၀၈
ကုဋ်	၁၀၃	ကော အဓိပ္ပယာသော	၃၇-၂၅၆
ကုဒါဿု	၂၀	ကောဠာသတော	၁၃၇-၁၃၉
ကုဒ္ဓါလပိဋကံ	၇၈	ကောလဋ္ဌိမတ္တိယော	၁၂၀

ပဒါနုတ္တမော

[ခ]

ပိဋကော်

ခဇ္ဇာမိ
ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ
ခဏ္ဍိစုံ
ခတ္တိယပဏ္ဍိတာ
ခန္တိသံဝရော
ခန္ဓမ္မိဇံ
ခန္ဓာနံ
ခမနီယံ ယာပနီယံ
ခယဓမ္မံ
ခယသ္မိံ ခယေဉာဏံ
ခါဒေယျံ
ခါရိကံ
ခါရေ
ဒီဏနိရယော
ဒီလေ
ခုရပရိယန္တေန

[ဂ]

ဂင်္ဂါယ နဒိယာ တီရေ
ဂဏမဇ္ဈေ
ဂဒ္ဒဟနမတ္တံ
ဂဒ္ဒလဗဒ္ဒေါ
ဂန္ဓံ
ဂန္ထိရတ္တာ
ဂန္ထိရာဝဘာသော
ဂရုကတော
ဂရုကာနိ
ဂဟပတာနိ
ဂဟပတိပဏ္ဍိတာ
ဂါဇန္တိ

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[ဂ]

ပိဋကော်

ဂါမကုဋကော
ဂိဇ္ဈာပိ ကာကာပိ
ဂိဇ္ဈကာဝသထေ
ဂိလဗဠိသော
ဂုဠိကာ
ဂုထပူရာ
ဂုထော ဂုထေန
ဂေါဃာတကော
ဂေါဏကတ္တတာနိ
ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ

[ဃ]

ဃမ္မပရေတော
ဃမ္မာဘိတတ္ထော

[င]

စက္ခုမာ ပုရိသော
စက္ခုဘူတာ
စက္ခုဝိညာဏံ
စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ
စက္ခုသမ္ပဿော
စတုဋ္ဌာနံ ဝစီပါဂမ္ဘိယံ
စတုပရိဝဋ်
စတုဟိ စ ဝေသာရဇ္ဇေဟိ
စတုသု မဟာသမုဒ္ဒေသု
စတုဟေန အာရောဟန္တိ
စတ္တာရော
စန္ဒူပမာ
စဝတိ
စဝိတ္ထ
စာတုမဟာဘူတိကသ္မိံ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၁၃၅

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[၈]

စာတုမဟာဘူတိကော	၃၁၁
စိတ္တံ	၉၁-၂၄၂
စိတ္တသံကိလေသာ	၂၉၉
စိတ္တက္ခရာ	၂၁၁
စိတ္တညေဝ စိတ္တတရံ	၂၉၉
စိတ္တသင်္ခါရော	၁၆
စိတ္တဿေသော	၃၁၈
စိရပဋိကာဟံ	၂၈၈
စုတူပပါဟော	၆၇
စေတနာ ဖဿော	၁၆
စေတသော အဓိဋ္ဌာနံ	၃၂-၂၃၉
စေတေတိ	၆၅-၆၆
စေတောဝိမုတ္တိ	၁၆၂

[ဆ]

ဆတ္တိံသာယ ဝတ္ထုဟိ	၁၁၃
ဆန္ဒမူလကာ	၂၈၂
ဆန္ဒရာဂဝိနယော	၁၄၁
ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ	၁၄၁
ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ	၂၈၂
ဆန္ဒော	၁၁၈-၂၃၈
ဆသ္မေဝါဘိဇာတိသု	၃၁၃
ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယော	၃၁၄
ဆိန္ဒတော	၃၁၂
ဆိန္ဒပိလောတိကော	၄၅

[၉]

ဇနပဒကလျာဏိယာ	၁၉၃
ဇနေတသ္မိ	၂၂၆
ဇရုဒပါနံ	၁၅၆
ဇလာဗုဇာ	၃၁၉

ပဒါနုက္ကမော

[၉]

ဇာဏုဿာဏိ	၇၀
ဇာတရူပပ္ပတိရူပကံ	၁၈၆
ဇာတိ	၁၃-၅၀
ဇာတိကုလပုတ္တော	၄၆
ဇာယမ္ပတိကာ	၉၅
ဇိက္ခော	၁၅၈-၂၂၉
ဇိဝိတပရိယန္တိကံ	၇၃
ဇိဝိတဟေတု	၁၉၃
ဇေဋ္ဌမေတံ	၇၀

[၁၀]

ဈာယိ တပတိ မြာဟ္မဏော	၂၂၆
ဈာယေယျ	၇၇

[၁၁]

ဉာဏံ	၂၀
ဉာဏဝတ္ထုနိ	၆၂
ဉာဏသံဝရော	၂၃၃
ဉာတိကေ	၆၉
ဉာတိဗျသနံ	၁၄၆
ဉာယော	၆၇

[၁၂]

ဋ္ဌိတတ္တာ သန္တုဿိတံ	၂၄၈
ဋ္ဌိတိယာ	၂၂

[၁၃]

ဋံသာ	၂၆၈
------	-----

[၁၄]

တဇ္ဇံ	၉၄
တညေဝေတ္ထ ပဋိဘာတု	၅၃
တဏှက္ခယေ ဝိမုတ္တိ	၂၂၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]	
တဏှာ	၁၉၆
တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ	၂၄၁
တတောဇော	၂၈၁
တတောနိဒါနံ	၃၁၂
တံ ဇီဝံ တံ သရီရံ	၆၃-၃၁၆
တတြ တတြာဘိနန္ဒနီ	၂၄၃
တထတာ	၃၈
တထတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇေယျံ	၁၅၈
တထာဂတော	၁၈၅-၂၆၅
တထာဂတဿ	၂၃၉
တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတော	၂၄၇
တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ	၂၃၄
တဒပ္ပတိဋ္ဌိတံ	၆၆-၂၅၀
တဒါဟာရနိရောဓာ	၅၇
တဒါဟာရော	၇၅
တဒုပါဒါနံ	၂၄၁
တဒုပါဒါနော	၇၅
တန္တာကုလကဇာတာ	၈၈
တပတိ	၂၂၆
တပေန	၃၁၆
တရုဏဝိပဿနာ	၅၀
တရုဏော	၇၉
တာဒိနော	၂၆၆
တာလပတ္တိကာယ	၁၆၄
တာလာဝတ္ထုကတာနိ	၆၄
တာဝတိကာ ဝိဿဋ္ဌိ	၂၉၂
တိကဘောဇနံ ပညတ္တံ	၁၆၅
တိဏံ	၂၄၄
တိဏဒါယေ	၁၂၆
တိဏသီဟော	၂၆၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]	
တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော	၆၉
တိတ္ထဝါသော	၈၇
တိဗ္ဗံ	၁၄၅-၁၈၃
တိမိရာယိတတ္ထံ	၂၈၉
တိရိယံ	၂၆၀
တိရောကုဋ်	၁၁၆
တိဟေန အာရောဟန္တိ	၁၄၉
တုရိတစာရိကာ	၁၆၄
တေဇောဓာတု	၁၄၁
[၈]	
ထမ္ဘေ	၂၉၉
ထုလ္လတိဿာ	၁၆၃
ထုလ္လဗုသိတကေ	၅၁
ထေယျပရိဘောဂေါ	၁၈၃
[၉]	
ဒကာသယာ	၂၆၃
ဒက္ခိဏံ	၃၁၂
ဒက္ခိဏာဂိရိသ္မိံ	၁၆၄
ဒတ္တုပညတ္တံ	၃၁၁
ဒမိမဏ္ဍကေန	၁၁၂
ဒန္တဘူမိံ	၂၆၀
ဒန္တာယိတတ္ထံ	၆၁
ဒမေန	၃၁၂
ဒသဗလသမန္တာဂတော	၄၁
ဒသဟင်္ဂေဟိ သမ္ပန္နာ	၂၆၀
ဒသာရဟာနံ	၂၀၉
ဒဿနသမ္ပန္နော	၅၅
ဒဿနိယော	၂၁၆
ဒဟရော	၂၈၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[ခ]	
ဒဠ္ဇဓမ္မာ ဓနုဂ္ဂဟာ	၂၀၇	ဒုမ္မင်္ဂနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ	၁၆၅
ဒဠ္ဇေဟိ	၂၆၃	ဒုရူပေတံ	၁၄၈
ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ	၁၈၃	ဒုဿီလာ	၁၃၂-၂၁၇
ဒါရုဏော	၁၉၀	ဒုရင်္ဂမာ	၂၉၂
ဒိဠ္ဇံ	၃၁၀	ဒေဝဒဟံ	၂၃၆
ဒိဠ္ဇသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ	၈	ဒေသနာဉာဏံ	၂၆၆
ဒိဠ္ဇဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော	၃၂	ဒေသနာမဏ္ဍော	၄၈
ဒိဠ္ဇဓမ္မသုခဝိဟာရာ	၁၉၄	ဒေသေဿာမိ	၆-၆၉
ဒိဠ္ဇဓမ္မသုခဝိဟာရံ	၁၅၉	ဒေါဏမိတေ	၃၁၆
ဒိဠ္ဇိသမ္ပန္နော	၅၅	ဒေါဝစဿကရဏေဟိ	၁၆၁
ဒိဠ္ဇုပါဒါနံ	၁၄	ဒုဠန္တရကပ္ပါ	၃၁၄
ဒိဠ္ဇေန	၆၂	ဒုဠိပဋိပဒါ	၃၁၄
ဒိဠ္ဇဂတေန	၁၉၁	ဒွယနိဿိတော	၃၁
ဒိဿာမုခါ	၃၁၉	ဒွိန္ဒ ကဋ္ဌာနံ	၉၄
ဒိဿရတ္တံ	၂၁၄		
ဒုကူလသန္ဓာနာနိ	၂၉၇	[ခ]	
ဒုက္ခံ	၃၄-၅၀-၁၉၆	ဓနာယန္တိ	၃၀၈
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ	၉	ဓမ္မံ ဘာသိတဗ္ဗံ မညတိ	၁၆၃
ဒုက္ခက္ခယာယ	၃၈-၇၁	ဓမ္မစက္ကံ	၂၆၆
ဒုက္ခတော	၃၀၅	ဓမ္မဇော	၁၈၅
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ		ဓမ္မဋ္ဌိတတာ	၃၈
သမနုပဿနာ	၂၄၈	ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ	၆၃-၁၁၇
ဒုက္ခသမုဒယဂါမိနိ	၂၄၇	ဓမ္မတော	၁၃၇-၁၃၉
ဒုက္ခာနုပတိတာ	၁၄၄	ဓမ္မဒါယာဒေါ	၁၈၅
ဒုက္ခာဝက္ကန္တာ	၁၄၄	ဓမ္မနိဗ္ဗိတော	၁၈၅
ဒုက္ခေ အညာဏံ	၁၇	ဓမ္မနိယမတာ	၃၈
ဒုဂ္ဂတံ	၁၄၈	ဓမ္မပရိယာယံ	၆၉
ဒုဂ္ဂတိ	၈၉	ဓမ္မာ	၂၄၉
ဒုဗ္ဗစာ	၁၆၁	ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နဿ	၂၄၆
ဒုမ္မနော	၂၂၀	ဓမ္မသောတံ သမာပန္နော	၅၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[န]	
ဓမ္မေ အဂါရဝေါ	၁၈၉	နာမံ	၁၆
ဓမ္မေ ဉာဏံ	၆၂	နာမရူပံ	၁၀၅
ဓမ္မေန ဒါရံ ပေါသေန္တိ	၃၂၂	နာလံ	၉၁
ဓာတုနာနတ္ထံ	၁၂၁	နာသာယ ပိတ္တံ ဘိန္ဒေယျံ	၁၉၅
ရူမာယိတတ္ထံ	၂၈၈	နိကာမလာဘီ	၂၁၆
[န]		နိက္ခိပေယျ	၁၄၅
နခသိခါယံ	၁၁၉	နိက္ခေပနံ	၉၀
နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာ	၃၁၉	နိစ္စတော အဒ္ဓက္ခံ	၁၁၁
နတိ	၆၇	နိစ္စနဝကာ	၁၅၄
န တုမှာကံ	၆၅	နိစ္စဗ္ဗာ	၁၀၃
နတ္ထိ အယံ လောကော	၃၁၁	နိစ္ဆာတော	၂၄၃
နတ္ထိ တံ	၃၁	နိစ္ဆောဋ္ဌေတိ	၃၀၃
နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ	၁၄၃	နိဇ္ဈာယေယျ	၂၉၄
နတ္ထိ ဗလံ	၃၁၃	နိဗ္ဗေဒါယ	၃၂
နတ္ထိ မာတာ	၃၁၁	နိဗ္ဗေဒေယျ	၉၀
နတ္ထိ ဝီရိယံ	၃၁၃	နိဗ္ဗေဒိကပညော	၅၅
နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ	၃၁၁	နိမန္တနာနိ	၁၅၈
နတ္ထိ ဟာယနဝစုနေ	၃၁၆	နိယတိ	၃၁၃
နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော	၃၁၃	နိယတော	၆၈
နဗ္ဗိဝိဒုဂ္ဂံ	၁၅၆	နိရုဇ္ဈမာနာ	၁၅၃
နဗ္ဗိရာဂသဟဂတာ	၂၄၃	နိရုတ္တိပထာ	၂၅၇
နဗ္ဗိ	၂၄၁	နိရုဇ္ဈံ	၂၅၇
န ပရိတဿတိ	၂၄၇	နိရောဓဓမ္မံ	၃၉-၆၃
န သံကီယန္တိ	၂၅၇	နိရောဓသမာပတ္တိ	၁၂၅
နဋ္ဌကလာပိယော	၁၁၃	နိရောဓာယ	၃၂
နာဂဝါသသတေ	၃၁၅	နိလ္လောပံ	၃၁၂
နာနာဝေရဇ္ဇဂတံ	၂၃၇	နိဝါသံ	၂၃၆
နာဘိနန္ဒတိ	၂၄၁	နိဝိသတိ	၁၁၀
နာဘိဝဒတိ	၂၄၁	နိဿရဏံ	၂၀
		နိဿရဏပ္ပဟာနံ	၂၃၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၃၉

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[န]

နေက္ခမ္မဓာတုံ ၁၂၇
နေက္ခမ္မနိဗ္ဗံ ၃၁၈
နေယျော ၄

[ဝ]

ပက္ခိ သကုဏော ၁၁၇
ပစတော ၃၁၂
ပစ္စတ္တညေဝ ၇၂
ပစ္စဿာသုံ ၃-၂၃၇
ပစ္စဒါဝတ္တတိ ၁၀၇
ပစ္ဆာနိပါတီ ၂၈၅
ပစ္ဆာဘူမဂမိကာ ၂၃၆
ပဉ္စကာမဂုဏိကော ၁၀၁
ပညာ ၂၀-၁၆၂
ပညာဝိမုတ္တိ ၁၆၂
ပဋ္ဌပိလောတိကာနံ ၁၆၇
ပဋ္ဌလိကတ္တတာနိ ၂၉၇
ပဋ္ဌကတ္တတာနိ ၂၉၇
ပဋ္ဌက္ကမောသာနံ ၂၈၈
ပဋ္ဌဂ္ဂဟမဏ္ဍော ၄၈
ပဋ္ဌစ္စ ၆၉
ပဋ္ဌစ္စသမုပ္ပန္နံ ၃၉
ပဋ္ဌစ္စသမုပ္ပါဒံ ၃-၆
ပဋ္ဌိပဇ္ဇိ ၁၈၄
ပဋ္ဌိပဇ္ဇော ၃၂-၅၆
ပဋ္ဌိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ ၂၃၄
ပဋ္ဌိပိသေယျံ ၉၆
ပဋ္ဌိဘာတု ၃၇-၅၃
ပဋ္ဌိလာဘော ၁၃
ပဋ္ဌိဝဇ္ဇေတိ ၂၀၇

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဝ]

ပဋ္ဌိလေဏေတိ ၂၀၇
ပဋ္ဌိဝေဓဉ္ဇဏံ ၂၆၆
ပဋ္ဌိသရန္တိ ၃၇
ပဋ္ဌိသလ္လာနေ ၂၄၁
ပဋ္ဌိသိသေယျ ၇၄
ပဋ္ဌပေတိ ၃၈
ပဏာမေတွာ ၂၇၄
ပဏိမိ ၁၂၈
ပဏ္ဍိတော ၂၃၆
ပဏ္ဍုသိဟော ၂၆၁
ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ ၆၅-၂၅၀
ပတ္တံ ၃၁၀
ပတ္တေန ၆၂
ပထဝိယာ ၁၉၃
ပထဝီ ၂၅၁
ပထဝီ ပထဝီကာယံ ၃၁၁
ပထဝီဓာတု ၁၄၁-၁၈၈
ပဒပရမော ၄
ပဒရံ ၅၁
ပဒါနိ ၃၁၁
ပဓာနသ္မိ ၂၁၂
ပပါတာ ၃၁၅
ပဗာဠော ၂၇၅
ပဗ္ဗဇေယျံ ၁၆၇
ပဗ္ဗတဝိသမံ ၁၅၆
ပဗ္ဗတေယျာ ၂၉၂
ပဘင်္ဂ ၂၄၄
ပရဇ္ဈာသယော ၃
ပရတ္တံ ၄၈

ပဒါနုတ္တမော	[ပ]	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	[ပ]	ပိဋကော်
ပရဘတ္တိ		၂၉၆	ပရိဟာပေတိ		၄၇
ပရမတာ		၁၁၉	ပရိဋ္ဌာဟော		၂၃၈
ပရာဘဝါယ		၁၉၅	ပလိမဇ္ဇေယျ		၇၉
ပရာမဋ္ဌိ		၉၁	ပလုဇ္ဇေယျ		၂၉၂
ပရိစိတာ		၂၀၆	ပလေတိ		၃၁၆
ပရိညံ		၂၄၄	ပလ္လင်္ကေန		၁၁၇
ပရိညာတာဝိ°		၃၀၄	ပဝနေ		၉၂
ပရိညာတေ	၁၀၁-၁၀၄		ပဝိဝိတ္တော		၄၇
ပရိညာယ		၂၅၉	ပဝုဋ္ဌာ		၃၁၅
ပရိညေယျ	၂၄၄-၃၀၄		ပသယျ		၂၈၅
ပရိဏတာ		၃၁၃	ပသဒ္ဓိ		၅၀
ပရိတဿတိ		၂၄၂	ပသန္နံ		၁၄၆
ပရိတ္တံ ဂေါမယပိဏ္ဍိ		၂၉၇	ပဟာနဝိနယော		၂၃၃
ပရိတ္တံ သမ္ဗလံ		၉၅	ပဟိတတ္တော		၁၉၆
ပရိဒဟာမိ		၂၉၈	ပဟိနဂမနံ		၃၁၉
ပရိပဇ္ဇေ		၃၁၂	ပါကဋိန္ဒြိယော		၂၇၈
ပရိဗ္ဗာဇကသတေ		၃၁၅	ပါဏာတိပါတပစ္စယာ		၆၈
ပရိဗ္ဗာဇကာနံ အာရာမော		၅၂	ပါဏာတိပါတိနော		၁၃၃
ပရိဘူတရူပံ		၂၁၇	ပါတုဘာဝေါ		၁၃
ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကံ		၁၈၆	ပါနံ		၃၂၀
ပရိယာဒါနံ		၁၄၅	ပါနိယေန		၁၁၂
ပရိယာဒိယတိ		၃၀၃	ပါပဘိက္ခု		၂၀၅
ပရိယာပန္နာယ		၂၁၉	ပါမောဇ္ဇံ		၅၀
ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ		၂၃၅	ပါရဒါရိကာ		၁၄၈
ပရိယောဂါဇ္ဇေန		၆၂	ပါရိပန္နကာ		၁၄၈
ပရိယောဒါတော		၂၃၁	ပါလိစ္စံ		၁၁
ပရိယောနဒ္ဓေါ		၂၃၀	ပါဝိသိ		၅၂
ပရိဝိမံသမာနော		၇၁	ပါဝေယျကာ		၁၄၈
ပရိသာသု		၄၃	ပိဏ္ဍောလျံ		၂၇၇
ပရိသုဒ္ဓေါ		၂၃၀	ပိပါသာ		၂၃၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၄၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပိယရူပံ သာတရူပံ	၁၁၀	ဖလုဗ္ဗိဇံ	၂၅၁
ပိသုဏဝါစာ	၁၃၃	ဖဿံ	၉၃
ပီတိ	၅၀	ဖဿနာနတ္ထံ	၁၂၁
ပုဂ္ဂလဝေမတ္တကာ	၃၅	ဖိတံ	၁၀၈-၁၁၀
ပုစ္ဆာဝသိကော	၄		
ပုညံ စေ သင်္ခါရံ	၇၂	[၁]	
ပုထု	၅၆	ဗဒ္ဓေါ	၃၀၅
ပုထုဇ္ဇနော	၉၀	ဗဒ္ဓေါ မာရဿ	၂၅၈
ပုထုတ္တံ	၇၀	ဗလဝရိပဿနာ	၅၀
ပုဗ္ဗဏ္ဍာသမယံ	၂၇၅	ဗဟုကရဏိယော	၁၆၃
ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယော	၂၄၈	ဗဟုကိစ္စော	၁၆၃
ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု	၂၀	ဗဟုလိကတာ	၂၀၆
ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ	၁၄၅	ဗာဟိရကာ	၂၁၁
ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ	၂၈၅	ဗာဟုဇညံ	၁၀၈-၁၁၀
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၂၆၆	ဗာဠိသိကော	၁၉၀
ပုဗ္ဗေဝ သဗ္ဗောဓာ	၂၀	ဗာဠဂိလာနော	၂၈၇
ပုရက္ခရာနော	၂၄၀	ဗိလာသယာ	၂၆၃
ပုရာဏံ မဂ္ဂံ	၁၀၉	ဗိဇ္ဇာတာနိ	၂၅၀
ပုဇိတော	၁၁၄	ဗိဇ္ဇဗိဇ္ဇံ	၂၅၁
ပုတိကာယေန	၂၈၈	ဗိဇ္ဇာနံ တရုဏာနံ	၂၇၅
ပေသလာနံ	၁၆၅	ဗုဒ္ဓါ	၂၆၀
ပေါက္ခရာဏိ	၁၁၉	ဗုဒ္ဓေါ တပတိ	၂၂၆
ပေါနောဘဝိကာ	၂၄၃	ဗေလုဝလဋ္ဌိကာယ မူလေ	၂၇၅
ပေါရိယာ ဝါစာယ	၂၁၉	ဗောဓိ	၂၀-၁၄၂
ပံသုံ ဒဒေယျ	၇၉	ဗောဓိသတ္တော	၂၀
		ဗျသနံ	၁၄၅
[၁]		ဗျာပန္နစိတ္တာ	၁၃၃
ဖန္ဒာပယတော	၃၁၂	ဗျာပါဒဓာတုံ	၁၂၆
ဖရသဝါစာ	၁၃၃	ဗျာပါဒေါ	၁၃၇
ဖရသော	၁၉၀	ဗျာဗာဓေန္တိ	၃၁၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဆ]	
ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္ထေတိ	၄၄	ဘိက္ခဝေါ	၂
ဗြဟ္မစရိယံ	၃၀-၁၀၉	ဘိက္ခု	၁
ဗြဟ္မစရိယမဏ္ဍော	၄၈	ဘိသမုဋ္ဌာလံ	၂၁၂
ဗြဟ္မစရိယဝါသော	၃၈-၆၃	ဘုဇ္ဇာမိ	၂၉၈
ဗြဟ္မစာရပဒ္ဒဝေန	၁၆၂	ဘူတံ	၅၆
ဗြဟ္မဘူတာ	၂၅၉	ဘူတပုဗ္ဗံ	၁၄၉
ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာ	၂၃၈	ဘူတမိဒံ	၅၆
		ဘူတာ	၂၁
[ဆ]		ဘူမိဇော	၅၃
ဘဂဝံနေတ္ထိကာ	၃၇	ဘူရိပညေန	၂၉၆
ဘဂဝံပဋိသရဏာ	၃၇	ဘောရဝံ	၂၆၀
ဘဂဝံမူလကာ	၃၇	ဘောသကဋ္ဌာဝနေ	၂၂၉
ဘဂဝတော	၃-၁၉	ဘော	၂၆၆
ဘဂဝတော ဘာသိတံ	၉	ဘောဂဗျသနံ	၁၄၆
ဘဂဝန္တိယေဝ ပဋိဘာတု	၃၇		
ဘဂဝါ	၁	[မ]	
ဘဂ္ဂေသု	၂၂၉	မကသာ	၂၆၈
ဘဋ္ဌလောဏိကာယ	၁၁၂	မဂဓာနံ ဂိရိဗ္ဗဇေ	၁၄၇
ဘတ္တာဘိဟာရော	၁၉၅-၂၉၈	မဂ်လိ	၂၀၄
ဘဒန္တေ	၂	မညမာနော	၂၅၈
ဘဒ္ဒယုဂံ	၁၄၉	မဏ္ဍနကဇာတိကော	၂၈၃
ဘဒ္ဒသာလမူလေ	၂၈၀	မဏ္ဍပေယျံ	၄၈
ဘယံ ဝေရံ	၆၈	မရုရကဇာတော	၂၈၄
ဘဝတဏှာ	၁၄	မနသိကတွာ	၁၈၃
ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနံ	၁၁၃	မနုဿေသု ပစ္စာဇာယန္တိ	၂၀၆
ဘဝနေတ္ထိ	၃၀၈	မနော	၉၁-၁၉၆
ဘဝေါ	၅၁	မနောဘာဝနိယာနံ	၂၃၀
ဘာရာဒါနံ	၂၄၃	မနောဝိညာဏံ	၁၆
ဘာသိဿာမိ	၇	မနောသဗ္ဗေတနာ	၂၃
ဘိက္ခိန္နာပါ	၂၁၂	မနောသမ္ပဿော	၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မန္တာဏိပုတ္တော	၂၈၃	မူလဗီဇံ	၂၅၀
မမာယန္တိ	၃၀၈	မူလသန္တာနကာနိ	၃၀၃
မမာယိတံ	၉၁	မောဃပုရိသ	၁၈၈
မဟတ္ထိယော	၁၁၉	မောဟဇာလံ	၂၅၉
မဟန္တံ ဖေဏပိဏ္ဍိ	၂၉၄	မောဠိယဖဂ္ဂုနော	၂၈
မဟလ္လကော	၂၂၉	[ဃ]	
မဟာကပ္ပိနော	၂၂၃	ယဇန္တော	၃၁၂
မဟာကုမ္မကုလံ	၁၉၀	ယတြ	၂၀၀
မဟာနဒိယော	၅၁-၁၁၄	ယထာဘိရန္တံ	၁၆၅
မဟာနာဂါ	၂၆၀	ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ	၅၀
မဟာပထဝိယာ	၁၂၀	ယဒါကင်္ခသိ	၃၃
မဟာဘိညတံ	၂၁၄	ယဒိဒံ အရဟန္တော	၂၅၉
မဟာဘူတာ	၁၆	ယသဿိနော	၂၆၆
မာတုထညံ	၁၄၆	ယာနံ	၃၂၀
မာနိတော	၁၁၄	ယာနိကတာ	၂၀၆
မိဂရာဇာ	၂၆၁	ယာဝ အာဠာဟနာ	၃၁၁
မိစ္ဆာဉာဏိနော	၁၄၀	ယာဝ ဂမ္ဘီရော	၈၀
မိစ္ဆာပဋိပဒံ	၁၈	ယာဝတာ	၁၄၃
မိစ္ဆာဝိမုတ္တိနော	၁၄၀	ယိဋ္ဌံ	၃၁၁
မိဠကာ	၁၉၁	ယုဝါ	၂၈၃
မုခနိမိတ္တံ	၂၈၃	ယောဂေါ	၁၁၈
မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာ	၈၉	ယောနိ	၂၄၇
မုဋ္ဌဿတိ	၂၇၈	ယောနိပမုခသတသဟဿာနိ	၃၁၄
မုတံ	၃၁၀	ယောနိသော ဥပပရိက္ခေယျ	၂၉၄
မုဒုမုသိ	၂၁၃	ယောနိသော မနသိကာရာ	၂၀
မုဒ္ဒါပိ တဿ ဝိပတေယျ	၁၈၂	[ခ]	
မုသာဝါဒိနော	၁၃၃	ရဇကော	၃၀၀
မုသာ	၁၃၅	ရဇနိယသဏ္ဌိတံ	၂၅၉
မူလတော	၁၃၈-၁၄၀	ရဇာပထော	၁၆၆
မူလပရိညာ	၁၀၂		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၇]		[၈]	
ရဇောဓာတုယော	၃၁၅	လာဘသက္ကာရသိလောကော	၁၉၀
ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ	၁၈၃	လောကဓမ္မော	၂၉၃
ရမဏီယံ	၁၀၇	လောကနိရောဓံ	၃၁
ရာဂက္ခယော	၂၄၄-၃၀၄	လောကသမုဒယံ	၃၁
ရာဂေါ	၁၀၅-၂၃၈	လောကာယတံ	၇၀
ရာဇာဘိနိတာ	၂၇၇	လောကာယတိကော	၇၀
ရုက္ခနိဿိတာ	၁၀၃	လောကုတ္တရာ	၂၁၁
ရုက္ခာ	၂၉၂	လောဏသဋ္ဌာယ	၂၁၅
ရုပ္ပတိ	၂၆၇	လောဏသောဝီရကေန	၁၁၂
ရူပံ	၁၆		
ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ	၂၃၅	[၉]	
ရူပံ အဗ္ဘညာသိ	၂၅၄	ဝစီသင်္ခါရော	၁၆
ရူပစ္ဆန္ဒော	၁၂၂	ဝစ္ဆဿ	၂၇၅
ရူပတဏှာ	၁၄	ဝဉ္ဇျာ	၃၁၃
ရူပဓာတု	၁၂၂-၂၃၈	ဝဏ္ဏိန္ဒာယ	၃၀၃
ရူပဓာတုရာဂဝိနိဗ္ဗိ	၂၃၈	ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ	၂၁၆
ရူပနိမိတ္တနိကေတဝိသာရ-		ဝဏ္ဏဝန္တော	၂၆၅
ဝိနိဗ္ဗန္ဓာ	၂၃၉	ဝဏ္ဏဝါဒီ	၁၅၂-၂၂၂
ရူပပရိယေသနာ	၁၂၂	ဝတေန	၃၁၆
ရူပပရိဋ္ဌာဟော	၁၂၂	ဝတ္ထံ	၃၂၀
ရူပလာဘော	၁၂၃	ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ	၂၉၇
ရူပဝန္တံ	၂၃၅	ဝတ္ထုကတာ	၂၀၆
ရူပသက်ပ္ပေါ	၁၂၂	ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရက္ခာနဝိဇ္ဇာယ	၃၁၉
ရူပသညာ	၁၂၂	ဝနထော ဇာတော	၁၃၁
ရူပသမ္ပယော	၁၂၃	ဝနာသယာ	၂၆၃
ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ	၂၃၅	ဝယဓမ္မံ	၃၉-၆၃
ရူပဿ ဝိဘဝါ	၂၅၄	ဝယောအနုပ္ပတ္တော	၂၂၉
ရူပိ	၃၁၇	ဝရတ္တေဟိ	၂၆၃
ရောဂတော	၃၀၅	ဝလိတ္တစတာ	၁၁
ရောဂဗျဿနံ	၁၄၆	ဝလ္လုရဉ္စ	၉၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝဿဘညာ	၂၅၇	ဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ	၂၄၁
ဝါစာသန္နိတောဒကေန	၂၂၁	ဝိပဿီ	၁၉
ဝါဒါနုဝါဒေါ	၂၃၈	ဝိပ္ပန္နိတံ	၆၄
ဝါဒေါ	၁၃၅	ဝိဘဇတိ	၃၈
ဝါယောဓာတု	၁၄၁	ဝိဘဝတဏှာ	၁၄
ဝါသီဇေ	၃၀၂	ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ	၈
ဝါဠုရဇ္ဈယာ	၁၉၄	ဝိမရိယာဒိကတေန	၁၄၄
ဝိကိဠနိယံ	၃၀၈	ဝိမုတ္တိ	၅၀
ဝိက္ခန္ဓနပ္ပဟာနံ	၂၃၄	ဝိရဇ္ဇေယျ	၉၀
ဝိဇေဟိတိ	၂၆၁	ဝိရဇ္ဇံ	၂၃၇
ဝိဇိတသင်္ဂါမ	၃၂၁	ဝိရာဂဓမ္မံ	၃၉-၆၃
ဝိဇိတာဝိနော	၂၆၀	ဝိရာဂါယ	၃၂
ဝိဇ္ဇာ	၂၀-၇၂	ဝိရာဂါ ဝိမုတ္တိ	၉၃-၁၉၆
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော	၂၂၆	ဝိရူဠေ	၆၅
ဝိညာဏံ	၂၃-၉၁	ဝိလေပနံ	၃၂၀
ဝိညာဏံ ပညာယေထ	၇၅	ဝိဝဠော	၄၅
ဝိညာဏံ သာဟာရံ	၂၅၁	ဝိဝဒတိ	၂၉၃
ဝိညာဏဿ ဌိတိယာ	၆၅	ဝိဝရတိ	၃၈
ဝိညာဏာဟာရော	၂၉	ဝိသလ္လေန	၁၉၁
ဝိညာဏုပယံ	၂၅၀	ဝိသိနေတိ န ဥဿိနေတိ	၂၇၃
ဝိတက္ကသဟဂတာ	၂၁၄	ဝိသေဝိတံ	၆၄
ဝိတ္ထာရိကံ	၁၁၀	ဝိဿဋ္ဌာယ	၂၁၉
ဝိဓာ သမတိက္ကန္တံ	၁၉၇	ဝိသုကာယိကံ	၆၄
ဝိဓာသု န ဝိကမ္ပန္တိ	၂၆၀	ဝိဟိံသာဓာတုံ	၁၂၆
ဝိနိပါတော	၈၉	ဝိတစ္ဆိကာနံ	၁၀၄
ဝိနေတုံ	၁၁၂	ဝိမံသကာ	၂၃၈
ဝိပဉ္စိတညူ	၄	ဝိရိယသံဝရော	၂၃၃
ဝိပရိဏတံ	၂၅၇	ဝုခိဝေပုလ္လပုတ္တံ	၁၀၈
ဝိပရိဏတာ	၂၉၈	ဝုဇော	၂၂၉
ဝိပရိဏမန္တိ	၃၁၄	ဝုဒ္ဓိ	၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဖလာ	၄၈	သမေန္တိ	၁၁၉-၁၂၉
သဗ္ဗဇ္ဇဟံ	၂၂၃	သမ္ပဇညံ	၁၁၈
သဗ္ဗပရိညာ	၁၀၂	သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသန္တိ	၁၉၃
သဗ္ဗဝိဒုံ	၂၂၃	သမ္ပတ္တဝိရတိ	၁၃၈
သဗ္ဗဘိတုံ	၂၂၃	သမ္ပဟံသေသိ	၁၆၃
သဗ္ဗပါဒါနက္ခယာ	၆၀	သမ္ပပ္ပလာပိနော	၁၃၃
သဗ္ဗေ အာရညိကာ	၁၄၈	သမ္ပာဓော ဃရာဝါသော	၁၆၆
သဗ္ဗေ ဇီဝါ	၃၁၃	သမ္ပောဓာယ	၁၅၃
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ	၂၉၁	သမ္ပောဓိပရာယနော	၆၈
သဗ္ဗေ ပါဏာ	၃၁၃	သမ္ပဝေသိနော	၂၁
သဗ္ဗေ ဘူတာ	၃၁၃	သမ္ပဒ္ဒိတွာ	၂၉၀
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ	၂၉၁	သမ္ပပ္ပညာယ၃၁-၃၉-၅၆-၁၁၄-၁၉၇	
သဗ္ဗေ သတ္တာ	၃၁၃	သမ္ပာဉာဏိနော	၁၄၀
သဗ္ဗေ သသံယောဇနာ	၁၄၈	သမ္ပာဝိမုတ္တိနော	၁၄၀
သဗြဟ္မစာရိကာမော	၁၆၂	သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓဿ	၁၉
သမညာ ဥဒပါဒိ	၁၄၉	သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓါ	၁၂၈
သမဏပဏ္ဍိတာ	၂၃၈	သရဏော	၁၈၃
သမဏာ ဝါမြာဟ္မဏာ ဝါ	၃၀	သရာ	၃၁၅
သမဏေန	၆၀	သရီရာနိ	၇၄
သမတိတ္ထိကာ	၁၁၉	သရီသပါ	၂၆၈
သမဓောသိ	၂၈၇	သလ္လတော	၃၀၅
သမာဒပေသိ	၁၆၃	သဿဃာတံ	၁၆၆
သမာဒါနဝိရတိ	၁၃၉	သဿတိသမံ	၂၉၇
သမာဓိ	၅၀-၁၉၂	သဟဓမ္မိကော	၅၂-၂၃၈
သမာဓိသာရကာ	၂၈၉	သဟဗျတံ	၃၂၀
သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ	၂၃၄	သဟာဝသေ	၁၃၁
သမုစ္ဆေဒဝိရတိ	၁၃၉	သဟသာ	၁၆၆
သမုတ္တေဇေသိ	၁၆၃	သာကုဏိကော	၂၀၁
သမုဒါစရန္တိ	၂၁၄	သာခါ	၅၁-၂၄၅
သမူလံ တဏှံ	၂၄၃	သာတစ္ဆံ	၁၁၈

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သာတတိကံ	၁၉၂	သုဒ္ဓိဋ္ဌော	၆၇
သာမိကပေါရိသာ	၁၀၄	သုပိနာ	၃၁၅
သာဓုဇီဝိ	၁၃၁	သုပ္ပဓံသိယာနိ	၂၀၆
သာဓု သာဓု	၅၃-၅၇	သုဘဓာတု	၁၂၄
သာမညတ္ထံ ဝါ မြဟ္မညတ္ထံ ဝါ	၃၀	သုဝဏ္ဏနိက္ခဿ	၁၉၃
သာမိပရိဘောဂေါ	၁၈၃	သုဝိနိတာ	၂၂၇
သာရမယာနိ	၂၉၇	သုဝိမုတ္တော	၂၈၈
သာရာဒါနိ	၂၅၁	သုသဇ္ဇိတံ	၁၄၈
သာသဝံ	၂၄၉	သုသမာရဒ္ဓါ	၂၀၆
သိက္ခာ ကရဏီယာ	၁၁၈	သုသိက္ခိတာ	၂၀၇
သိဂီနိက္ခဿ	၁၉၃	သုသိမော	၁၁၅
သိတံ ပါတုာကာသိ	၁၉၉	သုဿုသိဿန္တိ	၂၁၁
သိထိလမာရန္တ	၂၁၆	သုစကော	၂၀၂
သိလောကော	၁၉၀	သုတော	၂၀၂
သီလသောတာ	၂၉၂	သေက္ခေန ဉ္ဇုဏေန	၅၅
သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ	၁၄	သေက္ခာယ ဝိဇ္ဇာယ	၅၅
သီလသံဝရော	၂၃၃	သေမာနံ	၂၈၈
သီဟနာဒံ	၄၃-၂၆၂	သေယျာဝသထပဒီပေယျံ	၃၂၀
သီဟော	၂၆၁	သော ကုမ္မော	၁၉၀
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ	၃၁၁	သောတာပတ္တိယင်္ဂေဟိ	၆၇
သုခဝေဒနိယံ	၉၃	သောတာပန္နော	၆၈
သုခသယိတာနိ	၂၅၁	သွာက္ခာတော	၄၅
သုခိတံ	၁၄၈	သံကဋီရံ	၂၁၃
သုခုမံ ဒိဋ္ဌိဝိပဿကံ	၁၉၂	သံဃဋ္ဌနသမောဓာနာ	၉၄
သုခုမော	၂၂	သံဃေ ဒိန္နံ မဟပ္ပလံ	၃၂၁
သုညတော	၃၀၆	သံဘေဇ္ဇဉဒကံ	၁၁၉
သုတံ	၃၁၀	သံယမေန	၃၁၂
သုတဝတာ	၃၆၀	သံဝရဝိနယော	၂၃၃
သုပဏ္ဏာ	၃၂၀	သံသဂ္ဂါ	၁၃၁
သုတ္တဂုဠေ	၃၁၆	သံသန္တန္တိ	၁၁၉-၁၂၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၄၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[ဟ]	
သံသာရော	၈၉-၁၄၅	ဟိရောတ္တပုံ	၁၈၃
သံသေဒဇာ	၃၁၉	ဟိနာမိမုတ္တိကာ	၁၂၉
		ဟိနာယာဝတ္ထော	၅၇
[ဟ]		ဟိနေန အဂ္ဂဿ	၄၈
ဟ-ကာရော	၈၁	ဟုတံ	၃၁၁
ဟတ္ထယော ပသဒါ မိဂါ	၂၁၈	ဟေမန္တိကေန	၃၀၂
ဟာလိဒ္ဓိကာနိ	၂၃၈	ဟေဝံ နတ္ထိ	၃၁၆

နိဒါနဝဂ္ဂဓန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ……သီဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ……သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ……ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ……ဣရ်လိသပေါတ္တကံ၊ က……ကေသုစိ မရဗ္ဗပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ……ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

နိဒါနဝဂ္ဂဓန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အကာသိ = အဟောသိ (သျှာ)	၂၁၇
အကုက္ကုကဇာတန္တိ = အကုသဇာတန္တိ (သီ)၊ အကုက္ကုဇကဇာတန္တိ (သျှာ)	၂၉၅
အက္ကန္တောသိ၊ ခမ = အက္ကန္တော၊ ခမထ (သီ)၊ အက္ကမတော ခမသိ (သျှာ)	၂၂၁
အဂန္တာ = အနာဂန္တာ (သီ)၊ အာဂန္တာ (က)	၁၇၆
အဂါရကရဏတ္ထံ = အာဝါသကရဏတ္ထံ (သျှာ)	၁၀၉
အဂုတ္တာနိ = အဂုတ္တာနိ အရက္ခိတာနိ (သီ)	၄၇
အဂ္ဂိဇာလနေန = အဂ္ဂိဇလနေန (သျှာ)၊ အဂ္ဂိဇလန္တေန (က)	၇၆
အစ္စန္တံ အပ္ပဝတ္တိဘာဝေန = အစ္စန္တံ အပ္ပဝတ္တဘာဝေန (သီ)၊ အစ္စန္တံအပ္ပဝတ္တိဘာဝေန (သျှာ)	၂၃၄
အစ္စယာသီတိ = အစ္စယရာတိ (သီ)	၃၀၀
အဇ္ဈတ္တံ ဝိမောက္ခာတိ = အဇ္ဈတ္တဝိမောက္ခာတိ (သီ၊ သျှာ)	၅၉
အညတရတော မနုညဝတ္ထု = အညတရမနုညဝတ္ထု (သီ)၊ အညတရံ မနုညဝတ္ထု (သျှာ)	၁၅၃
အညာသိ…… = အညာ……(သီ၊ သျှာ)၊ အညာတ……(က)	၄၄-၂၅၆
အညော နာမ = အညေသံ နာမ (က)	၆၅
အနုဿ = အတ္တဿ (သျှာ)	၁၉
အဋ္ဌမာသေ = အမုမာသေ (သျှာ)	၅၁

နာနာပါဌာ	ပိဋကံ
[အ]	
အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ = အဋ္ဌိသင်္ခလိကံ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၁၉၉
အဋ္ဌိတော မံသံ = အဋ္ဌိမံသံ (က)	၂၀၁
အဋ္ဌိသင်္ခာတံ = အဋ္ဌိသင်္ခာဋီ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၀
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိကော = အဋ္ဌုပ္ပတ္တိတော (က)	၉၄
အတိဝိဿဋ္ဌော = အတိဝိဿ သံဝိဿဋ္ဌော (သျှာ)	၂၈၆
အတိတာနာဂတေပိ = အတိတာနာဂတတောပိ (သီ)၊ အတိတာနာဂတောပိ (က)	၂၄၂
အတ္တမောက္ခံ = အတ္တနော မောက္ခံ (သျှာ)	၂၅၂
အတ္တာနံ = အတ္တာနံ (သီ)	၅၅
အတ္ထိ = နတ္ထိ (သီ)	၂၈၄
အထိရသရီရော = ကိသသရီရော (သျှာ)၊ အတိသရီရော (က)	၉၆
အဓိဂတေန = အဝိဟတေန (သီ)	၆၈
အဓိဋ္ဌိတာ = အဝဋ္ဌိတာ (သီ)	၂၀၆
အနတ္ထဿ = အင်္ဂဿ (သီ)	၂၃၃
အနန္တောတိ = အနန္တော အနန္တောတိ (သီ)	၈၂
အနာတုရစိတ္တတံယေဝ = အာတုရစိတ္တတံယေဝ (သီ)	၂၃၆
အနာဒီနဝဒဿာဝိတာယ = အာဒီနဝအဒဿာဝိတာယ (သီ)	၁၅၆
အနာရာဓကဘိက္ခု = အနာရာဓိကဘိက္ခု (သီ)၊ အနာစာရော ဘိက္ခု (သျှာ)	၁၈၈
အနုအဘာဝံ ကတာနီတိ = အနုဘာဝကတာနီတိ အနုအဘာဝကတာနီတိ (သီ)	၆၄
အနုစ္ဆေဒေန = အနုပစ္ဆေဒေန (သီ)	၃၁
အနုစ္ဆေဒံ = အနုပစ္ဆေဒံ (သီ)	၃၁
အနုယောဂဝတ္ထံ ဒါပနတ္ထံ = အနုယောဂဝတ္ထုပါပနတ္ထံ (သျှာ)	၂၈၅
အနုလောမပဋိလောမံ = အနုလောမံ (သျှာ၊ က)	၁၀၁
အနုသောတာဂမနေန = အနုသောတာဂမနေ (သျှာ)	၂၉၄
အနေကာနိ ပဋ္ဌလာနိ = အနေကသတာနိ (သီ)၊ အနေကပဋ္ဌာနိ (သျှာ)	၁၅၈
အနောတ္ထဋ္ဌော = အနောတ္ထရိတော (က)	၁၅၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အပကသိတွာ = အပကသိတွာ အာကနိတွာ (သျှာ)	၁၅၄
အပဋိက္ခိပိတွာ = အပက္ခိပိတွာ (က)	၉၈
အပါယပူရကော = အပါယူပဂေါ (သီ)	၁၈၀
အပိဋ္ဌန္တိတွာ = နာယိတွာ ပိဋ္ဌန္တိတွာ (သီ)	၂၁၀
အဗ္ဗမဏ္ဍပေါ = အဗ္ဗမဏ္ဍလော (သီ)	၃၂၂
အဗ္ဗဟေတွာတိ = အဗ္ဗဂ္ဂဟေတွာတိ (သျှာ)	၂၁၂
အဘဗ္ဗော စ = အဘဗ္ဗောဝ (သီ၊ သျှာ)	၃၁၇
အဘိညာဘရဏေဟိ = အဘိညာကာရဏေဟိ (သျှာ)	၁၁၀
အဘိန္နဌာနံ = အဘိန္နနဌာနံ (သီ)၊ အဘိန္နဌာနံ (သျှာ)	၁၀၇
အဘိနိဝေသဘူတဉ္စ = နိဝေသဘူတဉ္စ (သီ)	၃၂
အဘိနိပတတိ = အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ (က)	၂၆
အဘိနိဗ္ဗတ္တာယေဝ = ယေ ဘူတာယေဝ (သီ၊ သျှာ)	
မ ဌ-၁-၂၁၁-ပိဋ္ဌေ စ။	၂၁
အဘိနိဟရိ = အဘိနိဟရိတွာ (သျှာ)	၈၃
အဘိသမာဂတော = အဘိသမ္ပတော (က)	၂၈၃
အဘိသမိတောတိ = အဘိသမေတောတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၈၃
အဘိသမ္ပုဋ္ဌေတိ = အဘိသမ္ပုဋ္ဌေ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၃
အဘိသမယသံယုတ္တဿ = အဘိသမယဝဂ္ဂဿ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၉
အမညိတိ = မညသိတိ (က)	၁၆၃
အမာနုသိကာသဝနရတိ = အမာနုသိကာဘိရတိ (သီ)	၁၅၉
အမိတောဒနသက္ကဿ = အမိတောဒနသကျဿ (သျှာ)	၈၆
အမ္ဘိလဂ္ဂါဒိသု = အမ္ဘိလာဒိသု (သျှာ)	၂၇၆
အယကန္တကောသကေ = အယကောသကေ (ဇီကာ)	၁၉၀
အယဉ္စ = အယံ ပန (သီ၊ က)	၈၇
အရဟတ္တဖလသမယော = အရဟတ္တဖလာဘိသမယော (သီ)	၁၁၄
အလ္လံ ပလာလပုဉ္ဇာဟံ = အလ္လပလာသပုဉ္ဇာဟံ (သျှာ)	၂၅၃
အဝဓာရဏေ = အဝဓာရဏတ္ထေ (သီ)	၁
အဝိဂတမေဝ = အဝိဂတမေဝ (သျှာ)	၂၄၈
အဝိဂတံ = အဝိဂတံ (သျှာ)	၂၄၈
အသန္နိဒ္ဓါယ = အဝိသန္နိတာယ (သျှာ)၊ အသန္နိဌာယ (က)	၂၁၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အသတ္တိန္နပဒံ = အဘိန္နကပဒံ (သျှာ)	၁၁၀
အသာရမေဝ သာရံ = အသာဒမေဝ သာဒံ (က)	၉၅
အသံယတော = အသညတော (သျှာ)	၂၀၅
အဟိတုဏ္ဍိကပရိပုဋ္ဌံ =ပရိပုဋ္ဌံ (သီ).....ပရိပုဋ္ဌံ (သျှာ)	၃၂၀
အဟော တပဿိ''တိ = အဟော ဝတ တပဿိတိ (သျှာ)	၁၇၅
အဟံ ပတ္တော = အဘိသမ္ပတ္တော (သီ)	၁၄၃

[အာ]

အာကာရဒဿနံ = အာကာရနိဒဿနံ (သျှာ)	၇၀
အာကာသော တဋ္ဌတဋ္ဌာယိ = အာကာသေ ဝါတော ဝါယိ (သီ)	၁၈၄
အာဂတာဂတာနံ = အာဂတာဂတံ (သီ၊ သျှာ)	၃၁၂
အာဂတိမ္ပိ = အာဂတမ္ပိ (သီ၊ သျှာ)	၆၇
အာစရိယကံ = ဘာဏကံ (သီ)	၂၂၆
အာဓာယိတွာ = အစ္စာဓာယိတွာ (သီ)၊ အာဒိယိတွာ (သျှာ)	၁၅၅
အာဓာရကံ = အဝါရကံ (သျှာ)	၂၁၅
အာဘတနိယာမေနေဝ = အာဂတနယေနေဝ (က)	၁၇၂
အဘောဂမံသတာယ = အဂေါရသတာယ (သျှာ)၊ အဂေါရသမံသတာယ (မ-ဋ္ဌ ၁-၂၁၆-ပိဋေ)	၉၇
အာယတံ = အာယတနံ (သျှာ၊ က)	၇၀
အာမ = သာဓု (သျှာ)	၂၀၉
အာမန္တေသိ = မန္တေတိ (သီ)	၅၃
အာရမ္မဏေ လုပ္ပနံ = အာရမ္မဏလဘနံ (သျှာ)	၉၂
အာဝရဏတော = အာစရဏတော (သီ)၊ အာဓာရဏတော (သျှာ)	၆၄
အာဝါဠာနံ = အန္တောအာဝါဠာနံ (သီ၊ ကံ)	၇၄
အာဟဋ္ဌေ = အာဟရေတံ (သျှာ)၊ အာဟရိတွာ (က)	၁၆၀
အာရဘိ = အာဟရိ (သျှာ)	၅

[ဣ]

ဣဒါနိ = ဣဒံ (သီ)	၁၁၄
ဣဓာဂတာနိတိ = ဣဓာနိတာနိတိ (သီ)	၂၉၂
ဣမိနာဝ = ဣမိနာ တာဝ (သျှာ၊ က)	၂၂၀
ဣမံ = ဣဒံ (သျှာ)	၇၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဥ]

ဥက္ကံသေတွာ = ဩက္ကမေတွာ (က)	၆၁
ဥဋ္ဌိတညပုဂ္ဂလာနံ = ဥဋ္ဌိတညနံ ပုဂ္ဂလာနံ (သီ)	၄
ဥစ္ဆိန္ဒိတွာ = ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာ (သီ)၊ ပစ္ဆိန္ဒိတွာ (သျှာ)	၁၆၅
ဥတ္တရ = အန္တရ (သီ၊ က)	၁၃၉
ဥတ္တရဏတိတ္ထဿ = ဥတ္တရနဒိတိတ္ထဿ (သျှာ)	၂၂၅
ဥတ္တာနကာ = ဥတ္တာနကော (သီ၊ သျှာ)	၈၇
ဥဒကစရာ = ဥဒကဂတာ (သျှာ)	၁၈၈
ဥဒကဇလ္လံ = ဥဒကဇာလကံ (သျှာ)၊ ဥဒကဇလ္လကံ (က)	၂၉၅
ဥဒရဏတ္ထံ = ဥက္ကဏ္ဍနတ္ထံ (သီ၊ သျှာ)	၃၂၀
ဥဒ္ဓါပန္နိ = ဥဒ္ဓါပန္နိ (သီ)	၁၀၇
ဥပစ္ဆေဒနံ = ဥဒ္ဓရဏံ (သျှာ)	၇၈
ဥပဓာရိတဗ္ဗံ = ဥပဋ္ဌိတံ (သီ)၊ ဥပတိဋ္ဌံ (သျှာ)	၇၀
ဥပနိဗန္ဓာပေတွာ = ဥပနာမေတွာ (သျှာ)	၁၇၁
ဥပယဝဂ္ဂဿ = ဥပါယဝဂ္ဂဿ (သျှာ)	၂၅၀
ဥပယေဟိ = ဥပါယေဟိ (သီ၊ သျှာ)	၃၁
ဥပယောတိ = ဥပါယောတိ (သျှာ)	၂၅၀
ဥပရိပဏ္ဍာသကော = စူဠပဏ္ဍာသကော (သီ၊ က)	၃၀၇
ဥပဿုတိတိ = ဥပဿုတိန္နိ (သီ)	၆၉
ဥပေက္ခာဝဋ္ဋနာယ စေဝ = ဥပေက္ခာဝဋ္ဋနေ စေဝ (သီ)၊ ဥပေက္ခာဝဋ္ဋနာ စေဝ (သျှာ)	၁၈၆
ဥပေါသထင်္ဂါနိ = ဥပေါသထင်္ဂံ (သျှာ) ဥပေါသထံ (က)	၁၆၇
ဥဗ္ဘုမုခေါ = ဥဗ္ဗုမုခေါ (သီ)	၃၁၉
ဥရဝလ္လိယဝါသီ = ဥရဝေလာယဝါသီ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၁၂၃

[ဇ]

ဦနော = ဩနော (သျှာ)	၂၆၀
--------------------	-----

[ဈ]

ဧကစာဋိယံ = ဧကပါတိယံ (သီ)	၂၇၁
ဧကမန္တံ = ဧကမန္တေ (သျှာ)	၁၄၅
ဧကာဗဒ္ဓါနိ = ဧကဗန္ဓနာနိ (က)	၇၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဧ]

ဧကုနတိသေ = ဧကုနတိသတိမေ (သိ)	၂၆၃
ဧတံ = ဧဝံ (သိ)	၁၈
ဧတံ ရူပံ = ဧဝရူပံ (သိ)	၂၀၀
ဧတ္တကော = ဧတ္တကေ (က)	၁၀၇
ဧတ္တ မေ နတ္ထိ သံသယောတိ = အဟော လာဘာ တေ မာရိသာတိ (သျှာ)၊ အဟောနုဘာဝေါ မာရိသာတိ (က)	၂၅၃
ဧဝ နာမ ဧကေ = ဧဝံနာမိကာ (သျှာ၊ က)	၃၁၄
ဧဝမိမေ = ဧဝမိမေဟိ (က)	၂၃၆
ဧဝံ = ဧတ္တ (သိ၊ က)	၃၀၂
ဧဠဂလာဂုဗ္ဗေတိ = ဧဠကာဠဂုဗ္ဗေတိ (ဦကာ)	၂၃၇

[ဩ]

ဩက္ကမန္တာ = ဩက္ကမန္တိ၊ ဩက္ကမန္တာ (သျှာ၊ က)	၁၃
ဩတ္တရိတွာ = ဩတရိတွာ (သိ)	၁၄၂
ဩတာရေတွာ = ဩတရိတွာ (သိ)	၁၀၆
ဩဘတစုဗ္ဗဋ္ဌာ = ဩဘတစုဗ္ဗိတာ (သျှာ)	၁၃၅
ဩမာနပဟာနံ = ဩသာနပဟာနံ (သိ)	၆၀
ဩသာပေတွာ = ဩသာရေတွာ (သိ)	၁၈၀
ဩဟိတသောတော = ဩဟိတသောတောဝံ (သျှာ)	၁၁၆၊ ၂၂၃

[က]

ကစ္ဆုသာခါ = ကစ္ဆုသင်္ခါ (က)	၁၆၄
ကဏ္ဍပ္ပမာဏာ = ကဏ္ဍပ္ပမာဏာ (သိ)	၂၀၇
ကဏ္ဍကံ = ကန္တကံ (သိ) ကဏ္ဍကံ (သျှာ)	၂၆၃
ကတမလ္လပါသာဏပရိစယဿ ယုဒ္ဓဘူမိံ = ကတမလ္လနေပစ္ဆယ ယုဒ္ဓ- ဘူမိံ (သိ)	၈၁
ကတယောဂဿ = ကတယောဂဿ (သိ)	၈၁
ကတာ = ကထိတာ (က)	၂၁၁
ကထိယမာနံ = ကထိယမာနေ (သိ)	၂၆၁
ကန္တာရန္တိ = ကန္တာရံ ဟိ (သိ)	၉၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကပ္ပါသဝဇ္ဇနကရဏီယံ = ကပ္ပါသဝဇ္ဇနကဌာယံ (သိ)၊	
ကပ္ပါသဝဇ္ဇနကယံ (သျှာ)	၂၀၇
ကမ္မဋ္ဌာနေ = ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ (သိ)	၃၀၃
ကမ္မနာနတ္ထမူလကာနံ = ကမ္မနာနတ္ထံ၊ ကမ္မနာနတ္ထတာယ ကမ္မနာနတ္ထ- မူလကာနံ (သိ)	၃၀၀
ကမ္မသမုဒယာ = ကမ္မသမုဒယော (သိ၊က)	၄၄
ကမ္မာသဓမ္မံ = ကမ္မာသဒ္ဓမ္မံ (က)	၇၉
ကရဏ္ဏကေ = ကရဏ္ဏာယ (သျှာ၊က)	၂၃၅
ကရောတိ = ပကရောတိ (သိ)	၇၂
ကရောတိ ဃဋ္ဌေတိ = ဃဋ္ဌေတိ ဝါယမတိ (သျှာ)	၂၅၂
ကဿပသဒိသေန = ကဿပါဒိသေန (သိ၊သျှာ)	၁၅၂
ကသမ္ဗု အပကဿထ = ကသမ္ဗုဉ္ဇာပကဿထ (သိ)	၄၆
ကာစိ ဝနီတိ = ကာစိပိ ဝနီတိ (သျှာ)	၇၆
ကာဇသတေဟိ = ကာဇကသတေဟိ (သိ)	၂၇၄
ကာမဘဂ္ဂပဂကမ္မမေဝ = ကာမဘဂ္ဂပဂတကမ္မမေဝ (သျှာ)	၁၃
ကာယပရိစ္ဆိန္နံ = ကာယန္တိကံ ကာယပရိစ္ဆိန္နံ (သိ)	၇၃
ကာရေတိ = ကရောတိ (သိ)	၁၁၃
ကာသာယာနိ = ကာသာဝါနိ (သျှာ၊က)	၂၆၄
ကိမေတံ = ကိမေတံ ကိမေတံ (သျှာ)	၁၉
ကိလေသာနံ = သောကာနံ (သိ)	၂၄၇
ကုပိတော = ကုပ္ပိတော (သျှာ၊က)	၈၃
ကုပိတာ = အက္ခောသိတုကာမာ (သိ)	၂၇၇
ကုမာရကာ = ကုမာရဘူတာ (သိ၊သျှာ)	၁၆၅
ကုရုဃရေတိ = ကုလဃရေတိ (က)	၂၃၈
ကုလဂဏ္ဍိကဇာတာတိ = ဂဌာဂဏ္ဍိကဇာတာတိ (သိ)၊ ဂဠိဂဏ္ဍိက- ဇာတာတိ (သျှာ)	၈၉
ကုသလဝိမုတ္တိတိ = အကုသလံ ဝိမုတ္တိတိ (သိ၊သျှာ) ဋီကာ ပဿိတဗ္ဗာ။	၁၄၀
ကုဋ္ဌဿ သမုပ္ပါတေန = ကုဋ္ဌသမုပ္ပါတေန (သိ)	၂၀၆
ကုဋေ = ကုဋံ (သိ)	၃၀၃
ကော နာမ = ကော နုခေါ (သိ)	၂၉၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ခဏ္ဍာဒိဘာဝဒဿနတော = ခဏ္ဍဘာဝါဒိဒဿနတော (က)	၁၁
ခဒိရဿာလဿာကပနဿာဒိ = ခဒိရဿာလပိယာလာဒိ (သျှာ)	၂၄၅
ခန္ဓာတိ = ခန္ဓာနံ (သိ)	၂၀၃
ခန္ဓိယဝဂ္ဂဿ = ခန္ဓကဝဂ္ဂဿ (သိ)	
နကုလပိတုဝဂ္ဂဿ (သျှာ)	၂၂၉
ခါဒေတွာ = ခါရေတွာ (သိ) ကိလေနေတွာ (သျှာ)	၂၉၀
ခီရာဒိဝိသိဋ္ဌောပမာ = ခီရာဒိဝိဋ္ဌောပမာ (သျှာ)	
သင်္ခါရာနံ ဣဋ္ဌောပမာ (က)	၁၃၁
ခိရူပကဝစ္ဆဿ = ခိရပကဝစ္ဆဿ (သိ၊ သျှာ)	၂၇၅
ခုရပိဋ္ဌမတ္တံ = ခုရပိဋ္ဌမတ္တံ (သိ)	၂၂၅

[ဝ]

ဂစ္ဆမဏ္ဍပကေ = ဂစ္ဆမဏ္ဍပေ (သိ) ဂုဓေ ဖိဂုစ္ဆမဏ္ဍပကေ (သျှာ)	၂၃၇
ဂဏမဇ္ဈေတိ = တထာ ဂဏမဇ္ဈေပိ (သိ)	၁၅၅
ဂဏ္ဍပဿေ = ဘဒ္ဒံ ပဿေ (သျှာ)	၁၇၀
ဂဏှမာနော = ဂယှမာနော (သိ)	၂၅၀
ဂဏှန္တေန = ဂဏှန္တေန နိဗ္ဗာနမေဝ (သျှာ)	၃၁၀
ဂတော = ဂတေ (သိ)	၁၁၅
ဂတံ = ဂုတ္တံ (သျှာ)	၂၉၂
ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဓေါတိ = ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဓောတိ (သျှာ)	၂၉၉
ဂန္ဓာ = ဂတာနံ (သိ)	၉၆
ဂန္တု ဝါ = ဂဟေတုံ ဝါ (သျှာ)	၁၁၇
ဂန္ဓဉ္စိဟနမတ္တံ ဝါ = ဂန္ဓုဟနမတ္တံ ဝါ (သိ)၊ ဂန္ဓဩဟနမတ္တံ ဝါ (သျှာ)	၂၀၇
ဂဟိတဂဟိတဒိဋ္ဌိ = ဂဟိတံ ဒိဋ္ဌိ (က)	၂၀၁
ဂဟိတန္တိ = ဂတန္တိ (သိ)၊ ကတန္တိ (သျှာ)	၃၀၉
ဂဟေတွာ = လဘိတွာ (သျှာ)	၄၆
ဂဋ္ဌိတမ္ပိ = ဂဟိတမ္ပိ (သိ၊ သျှာ)	၁၉၂
ဂါမကုဋကောတိ = ဂါမကုဋောတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၀၃
ဂါဝုတဗုယောဇနမတ္တံ = ဂါဝုတဗုယောဇနမဂ္ဂံ (သျှာ)	၇၃
ဂါဟာပေတွာ = ဂဟေတွာ (သျှာ)	၁၀၆

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ဝ]

ဝိဒ္ဓမာနသာ = ဘိဇ္ဇမာနသာ (သျှာ)
 ဝိဟိဗျဉ္ဇနဘဋ္ဌကာ”တိ = ဝိဟိဗျဉ္ဇနအတ္ထိကာတိ (သိ)
 ဝိဟိဗျဉ္ဇနအတ္ထိကာတိ (သျှာ)
 ဝေါဏကတ္ထတာနီတိ = ဝေါနကတ္ထတာနီတိ (သျှာ)

၉၇

၂၂၀

၂၉၇

[ဃ]

ဃဇ္ဇေတိ = ဃဇ္ဇေတိ ဝါယမတိ (သျှာ)
 ဃဏ္ဍံ = ဃဏ္ဍံ (သိ)၊ ကဏ္ဍံ (သျှာ)
 ဃဏ္ဍိ° = ဝဏ္ဍိ° (သိ၊ သျှာ၊ က)

၂၅၂

၂၀၉

၂၇၂

[စ]

စတ္တာရော ဇနာ = ဓနုဂ္ဂဟာ ဇနာ (သျှာ)
 စတ္တာရော = တေ စတ္တာရော (သိ၊ က)
 စတုန္တံ ပရိဝဋ္ဋနဝသေန = စတုန္တံ စတုန္တံ ပရိဝတ္တာနံ ဝသေန (သိ)
 စရန္တိ = ခါဒန္တာ (သိ)
 စရန္တိ = ဝဒန္တိ (သျှာ)
 စရိမကစိတ္တပ္ပတ္တိယာ = ပုရိမကစိတ္တပ္ပတ္တိယာ (သျှာ)
 စရိသံတိ”တိ = ဝိစရသိတိ (သျှာ)
 စာရယမာနော = ဟာရမာနော (သျှာ)
 စိတ္တကေဠိ° = စိတ္တကီဠိ (သျှာ)
 စိတ္တတရမေဝ = စိတ္တံ စိတ္တတရမေဝ (သိ)
 စိတ္တိတာတိ = စိန္တိတာတိ (သျှာ)
 စိန္တေတွာ = ဝိဒိတွာ (သျှာ)

၂၀၉

၂၅၁

၂၅၄

၂၀၀

၁၃၆

၇၅

၂၇၇

၁၅၇

၂၀၅

၃၀၀

၂၉၉

၂၇၆

[ဆ]

ဆဝိဝဏ္ဏသုန္ဒရတာယ = ဝဏ္ဏသုန္ဒရတာယ (သိ၊ သျှာ)
 ဆိန္ဒတဋ္ဌာနံ = ဆိန္ဒကဋ္ဌာနံ (သျှာ)

၂၁၆

၁၅၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

ဇဝါပေတွာ = ဇိရာပေတွာ (သျှာ)	၁၀၅
ဇာနိ"တိ = ဇာနာတိတိ (သိ၊ က)	၁၇၀
ဇာယမ္ပတိကာတိ = ဇယမ္ပတိကာတိ (သိ၊ ဋီကာယံ စ။)	၉၅
ဇာယမ္ပတိကာ = ဇာယပတိကာ (သျှာ)	၁၇၂
ဇိနော = ဇိန္နော (သိ)	၃၁၅
ဇိယာဗဒ္ဓေါ = ဇိယာဗဒ္ဓော (သိ၊ က)	၂၀၇
ဇိရကာဒိဝသဂန္ဓံ = ဇိရကာဒိသတ္တရဂန္ဓံ (သိ၊ သျှာ)	၁၀၂
ဇိယတိ စ = ဇာယတိ စ ဇိယတိ စ (သိ၊ သျှာ)	၃၀၅

[ဈ]

ဈာနပါရိပန္နိကေ = ဈာနပါရိပန္နိကေ (သိ)၊ ဈာနပါရိပန္နိ (သျှာ)၊ ဈာနပါရိပန္နိကေ (က)	၂၁၆
--	-----

[ဍ]

ဍတဋ္ဌေန = ဍဏဋ္ဌေန (သိ၊ သျှာ) ဍတကရဏဋ္ဌေန (ဒိ ဋ္ဌ-၂-၅၂-ပိဋ္ဌေ)	၂၀
---	----

[ဎ]

ဎတွာ = စရိတွာ (သိ)၊ ဝိစရိတွာ (သျှာ)	၇၅
ဎတွာ = ခေပေတွာ (သိ)	၁၄၉
ဎပေတုကာမော = ထောမေတုကာမော (က)	၆၁
ဎိတဿ တတ္တကာရော = ဝိတဿ သုတ္တဘာရော (သိ)၊ ဝိတဿ တန္တဘာဝေါ (သျှာ)	၁၄၄

[တ]

တဏှာဝိစရိတာနိ = အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတာနိ (သျှာ)	၁၅
တတိယံ ဌာနံ = တတိယဖလံ (သျှာ)	၂၅၃
တတုတ္တရိ = တတုတ္တရိ" (သိ)၊ တဒုတ္တရိ" (သျှာ)	၁၃၉
တထတ္တာယ = တထာ တဒတ္တာယ (သိ) တထာ တာယ (သျှာ)	၂၆၉
တရဏံ ဝါဟောတု မရဏံ ဝါ = မရဏံ ဝါဟောတု အမရဏံ ဝါ (သျှာ)	၁၇၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[တ]

တတ္ထကော မနာပေါ လဒ္ဓကော = တတ္ထဝ ကောစိ နာဂေါ

ဘဒ္ဒကော (သျှာ)

၂၈၀

တတြ = တထာ ဟိ (သီ)

၃၂၀

တလကုဋကဝါသိ = ဟိမာလယကုဋကဝါသိ (သီ)၊

တဂရကုဋကဝါသိ (သျှာ)

၃၂၂

တာရေတုံ = ပတာရေတုံ (သီ၊ က)

၂၉၃

တာလဝဏ္ဏေန = တာလပဏ္ဏေန (က)

၂၂၀

တာလဝဏ္ဏံ = တာလပဏ္ဏံ (သီ)

၁၄၁

တိက္ခခရဝိပ္ပသန္ဓ = တိက္ခဝိသဒ္ဓ (သီ)

၃၀၁

တိဋ္ဌမာနံ ရူပံ နာမ = တိဋ္ဌမာနံ နာမ (သီ)

၉၁

တိဋ္ဌန္တေသုပိ = ဝတ္တန္တေသုပိ (သျှာ)

၁၈၇

တိဏသန္တရကံ = တိဏသန္တရိကံ (သီ၊ သျှာ)

၂၂၁

တိသယောဇနိကာ = တိယောဇနိကာ (သီ)

၈၂

တုစ္ဆပုစ္ဆမေဝ = တုစ္ဆမေဝ (သီ)

၃၀

တေ ကိရ = တေ ကိရ ပဗ္ဗဇိတာ (သျှာ)

၂၂၇

တေန = တေနေတ္ထ (သျှာ) ဘေန ထဒ္ဓံ (က)

၂၃၀

တေနေဝ = ဧကေနေဝ (သီ)

၂၉၆

တေသံ = တေ (သျှာ)

၉၆

တေဟိ ဝိဿဋ္ဌာ = တေဟိ တေ ဝိဿဋ္ဌာ (သျှာ)

၂၇၇

တံတံပဟာနဝတော = တံတံပဟာနဂံတော (သီ)

၂၃၄

[ဇ]

ဏာမသော = ဏာမသာ (သီ)

၂၄၈

[ဒ]

ဒက္ခိဏတော ဝါ = ဒက္ခိဏတော ဝါ ဥဒ္ဓံ ဝါ (သျှာ)

၂၆၂

ဒဓိမဏ္ဍနမတ္တေန = ဒဓိမတ္တနာ (သီ) ဒဓိမဋ္ဌနာ (သျှာ)

၁၁၂

ဒဗ္ဗဇာတိကော = သိပ္ပဇာတိကော (က)

၄၉

ဒသဗလသုတ္တန္တဟာရကော = သကလသုတ္တန္တဟာရကော (သီ)

ဝသလသုတ္တန္တဟာရကော (သျှာ)

၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ဒသမေ = အာနန္ဒသုတ္တေ (က)	၃၀၇
ဒဿတိ = ဒေသယတိ (သျှာ)	၃၈
ဒါပေတုံ = ပါပေတုံ (သျှာ)	၂၈၅
ဒိဋ္ဌတ္တာ = နိဒိဋ္ဌတ္တာ (သီ)	၃၉
ဒိဋ္ဌိတာမသော စေဝ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော စ န ဟောတိ = ဒိဋ္ဌိယာ ထာမ- ဘာဝေ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော စ န ဟောတိ (သီ)	၂၄၈
ဒိဋ္ဌိ° = ဒိဋ္ဌိ (သျှာ)	၁၄
ဒိဋ္ဌိ° = ဒိဋ္ဌိယာ (က)	၁၄
ဒိဋ္ဌေသု = ဒိဋ္ဌေသု ဒိဋ္ဌေသု (သီ)၊ ဒိဋ္ဌေသု ကုလေသု (သီ)	၂၃၀
ဒိဃရဇ္ဇုကဗဒ္ဓေါ = ဒိဃရဇ္ဇုကဗဒ္ဓံ (သီ)	၁၉၀
ဒိဃာယုကတာယ စ = ဒိဃာယုကဘာဝေ စ (သျှာ၊ က)	၃၂၀
ဒုက္ခဇနိကာ = ဒုက္ခဇိဝိကာ (သျှာ၊ က)	၂၆၀
ဒုတိယဒိဝသေ = ပုနဒိဝသေ (သျှာ)	၂၇၅
ဒုဿဏ္ဍိတံ = ဒုဿဏ္ဍာနံ (သီ)	၁၀၆
ဒေဝတ္တံ ဂတော = ဒိဝံဂတော (သျှာ)	၁၇၄
ဒေသေန္တော = ဒေသေန္တော (သီ)	၁၁၇
ဒေသနာရုဋ္ဌံ = ဒေသနာယ အာရုဋ္ဌံ (သီ၊ သျှာ)	၃၀

[ဓ]

ဓာတုဂတစန္ဒနံ = ဗာဟုဂတစန္ဒနံ (သီ)	၄၇
ဓာတုသံယုတ္တဿ = နာနတ္ထဝဂ္ဂဿ (သျှာ၊ က)	၁၂၁
ဓာရေတွာ = တီရေတွာ (သီ)	၃၀၂
ဓုတဝါဒါနံ = ဓုတင်္ဂဓရာနံ (က) (သီ)	၁၂၉-၁၆၈
ဓုတဝါဒါဝ = ဓုတဓရာဝ (သီ)	၁၂၉
ဓုမေတွာ = ဓုမိတွာ (သီ) ဖုသိတွာ (သျှာ) ဓမေတွာ (က)	၉၃
ဓူပံ ဒတွာ = ပူဇံ ကတွာ (သျှာ၊ က)	၁၇၆

[န]

နနု စ သော သယမ္ပိ = နနု သယမ္ပိ (သျှာ) . နနု စ တေသံ သယမ္ပိ (က)	၁၆၃
န ပဋိဝိဇ္ဈသိ = န သစ္စိကဓရာသိ (က)	၈၈
နပ္ပဇပ္ပါမိနာဂတံ = နပ္ပဇပ္ပါမနာဂတံ (သီ)	၉၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

နဝစန္ဒော = ဝဗုနစန္ဒော (က)	၁၈၉
န ဟဒယင်္ဂမာ = န ဟဒယသုခါ ဝါစာ (သျှာ)	
န ဟဒယသုခါ ဝါ (မ-ဌ ၁-၂၀၃-ပိဋေ)	၁၃၆
နာနာမုခေ = ဌာနမုခေန (က)	၂၁၂
နာမိသဂရုကာ = နာမိသစက္ခုကာ (သိ၊ သျှာ)	၈၅
နိက္ခမန္တေ = နိက္ခန္တေ (သိ)	၈၆
နိဂ္ဂဟန္တိ = နိဂ္ဂဏှနန္တိ (သျှာ)	၂၁၇
နိစ္ဆောဋ္ဌနံ = နိစ္ဆေဒနံ (သိ)	၃၀၃
နိစ္ဆောဋ္ဌေတိတိ = နိစ္ဆေဒေတိတိ (သိ) နိဗ္ဗေါဋ္ဌေတိတိ (သျှာ)	၃၀၃
နိဇ္ဈာနက္ခမံ = နိဇ္ဈာနက္ခမတံ (သိ)	၃
နိပ္ပက္ခစမ္ပေ = နိပ္ပတ္တစမ္ပေ (သျှာ)	၂၀၁
နိပ္ပတ္တိဖာသုကတ္ထံ = နိပ္ပတ္တိဖာသုကတ္ထံ (သိ)	၁၂၂
နိဗ္ဗတ္တေ စတုမဟာဘူတမယေတိ = နိဗ္ဗတ္တော စတုမဟာဘူတ- မယေတိ (သျှာ၊ က)	၉၀
နိဗ္ဗာနတလံ = နိဗ္ဗာနထလံ (က)	၇၅
နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ = နိဗ္ဗိဒါနုပဿနေန (သျှာ၊ က)	၂၃၃
နိမ္မရိယာဒိကတေန = နိမ္မရိယာဒေန ကတေန (သိ၊ သျှာ)	၁၄၄
နိမ္မိသကတာနံ = နိမ္မိသိကတာနံ (သိ) နိမ္မိသကာနံ (သျှာ)	၂၀၁
နိရသာ ပုဂ္ဂလာ = နိဿာရပုဂ္ဂလာ (သျှာ)	၁၃၁
နိဝါသနပဋိဂ္ဂါဟိကာပိ = နိဝါသနပဋိဂ္ဂါဟိကာယပိ (သိ)	၁၇၈
နိသိန္နဌာနတော = နိသိဒနဌာနတော (သျှာ)	၈၀
နိတတ္ထေရံ = နိလတ္ထေရံ (သိ)	၂၇၃
နတ္တာ = ဝတ္တာ (က)	၇၁
နာနတိတ္ထေ = နဒိတိတ္ထေ (က)	၁၇၈
နာပနဘောဇနာဒိဟိ = ပါနဘောဇနာဒိဟိ (သိ)	၂၈၆

[ပ]

ပက္ခန္ဓိ = ပက္ခန္ဓော (သိ-က)	၁၇၂
ပက္ခလန္တာနံ အာဟိဏ္ဍန္တာနံ = ပက္ခလန္တာ အာဟိဏ္ဍထ (သိ၊ သျှာ)	၁၀၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁၀]

ပက္ခဝါတပ္ပတ္ထရဏောကာသမ္ပိ = ပက္ခဝါတပ္ပဟရဏောကာသမ္ပိ (သိ)	
ပက္ခဝါတပ္ပသာရဏောကာသမ္ပိ (သျှာ)	၈၂
ပစ္စက္ခဉ္စဏေန = သပစ္စက္ခဉ္စဏေန (က)	၁၁၃
ပစ္စက္ခံ ဝတ ကတွာ = ပစ္စက္ခန္တံ တံ ကတွာ (သျှာ)	၁၉၉
ပစ္စာသီသမာနာ = ပစ္စာသိသမာနာ (သိ၊ သျှာ)	၄
ပစ္ဆိယံ စ = ပစ္ဆိယာ စ (သျှာ)၊ ပစ္ဆိယေဝ (က)၊ ပစ္ဆိယော (?)	၇၆
ပစ္ဆိန္ဒိတွာ = အပ္ပိန္ဒိတွာ (သိ)	၁၅၇
ပဉ္စက္ခန္ဓနိဿိတံ = ပစ္စက္ခန္ဓနိဿိတံ (က)	၂၉၃
ပညာယန္တေသ္မေဝ = ပညာယမာနေသ္မေဝ (က)	၃၁
ပဋ္ဌပဋ္ဌယန္တာ = တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာ (သိ၊ သျှာ)	၉၁
ပဋ္ဌစိဝရာဒီနံ = ပတ္တစိဝရာဒီနံ (သျှာ၊ က)	၁၅၀
ပဋိတိဿေယျာတိ = ပတိဝိဿေယျာတိ (သိ)၊ ပတိဋ္ဌပေယျာတိ (သျှာ)	၇၄
ပဋိပဇ္ဇေယျံ = ပဋိပဇ္ဇေယျံ (က)	၁၆၇
ပဋိသလ္လာဏေတိ = ပဋိသလ္လာနေတိ (သိ၊ သျှာ)	၂၄၁
ပဌမံ ဟိ တေန = ပဌမံ ဟိနေန (သျှာ)	၉၁
ပတ္တဘာဝေန = သန္တုဋ္ဌဘာဝေန (က)	၂၄၈
ပတ္တသမ္ပတ္တိံ = လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ (သိ)၊ ပတ္တသမ္ပတ္တိံ အတ္တနော (သျှာ)	၂၄၀
ပတ္တ''န္တိ = ပတ္တဗ္ဗန္တိ (သျှာ၊ က)	၃၁၃
ပတ္တော = အဘိသမ္ပတ္တော (သိ)	၁၄၃
ပတိတံ = ပြိတံ (သိ၊ သျှာ)	၁၂၂
ပတိဋ္ဌိတေ = တေသု ပတိဋ္ဌိတေသု (က)	၂၅၆
ပထဝီယေဝ = ပဌဝီဓာတုယေဝ (သိ)	၃၁၄
ပဒဝါရေ = ဩဝါဒေ (သိ)	၂၅၃
ပဒီပဿ ဇလတော = ပဒီပသုဇ္ဇလတော (သိ)	၉၁
ပန္နဃာတစောရာ = သန္နိဃာတစောရာ (သျှာ)	၁၄၈
ပနဿ = ပရဿ (သျှာ)	၁၃၅
ပဗ္ဗဇိတွာ = ပဗ္ဗဇိတော (သိ)	၈၇
ပဗ္ဗဇတိဏံ = ဗ္ဗဇတိဏံ (သိ)	၈၉
ပမာဏန္တိ = ပရိမာဏန္တိ (သိ)	၁၁၉
ပယောဂေါ = ဝစီပယောဂေါ (သျှာ)	၁၃၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁၀]

ပရမပ္ပမာဏံ = ပရိမာဏံ (သျှာ)	၁၁၆
ပရိစိတာ = ပရိစိတာ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၆
ပရိစ္ဆိန္ဒနတော = ပရိဝဋ္ဌမတော (သီ)	၂၆၅
ပရိတဿနာယ စ = ပရိတာသဿ စ (က)	၂၉၂
ပရိတ္တကံ = ပရိတ္တတရံ (သျှာ)	၉၂
ပရိပါစနဓာတု = ပရိပါစနိယဓာတု (သီ)	၁၄၁
ပရိပုဏ္ဏဝသေန = ပရိပုဏ္ဏာပရိပုဏ္ဏဝသေန (သီ၊ သျှာ)	၃၇
ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ကထံ = ပရိယာယကထံ (သီ)	၃၁၉
ပရိမဋ္ဌေ = ပရိမဋ္ဌေန (သျှာ)၊ ပရိမဋ္ဌေ (က)	၁၄၇
ပရိယုဋ္ဌာနာကာရေန = ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌေန (သီ)၊ ပရိယုဋ္ဌာနေန (သျှာ)	၂၃၅
ပရိဟာယိတွာ = ပရိဟာယမာနံ (သျှာ)	၁၄၉
ပလာလံ = ပလာသံ (သျှာ)	၂၅၂
ပလာဠယမာနဿဝ = ဥပလာဠယမာနဿဝ (သီ)	၁၉
ပလိမဇ္ဇေယျာတိ = ပလိသတ္ထေယျာတိ (သီ)၊ ပလိသဇ္ဇေယျာတိ (သျှာ)	၇၉
ပလုဇ္ဇနတ္တာ = ပလုဇ္ဇနတာယ (သီ) ပလုတ္တတ္တာ (သျှာ)	၂၉၃
ပဝတ္တတိ = န သံဝတ္တတိ (သျှာ)	၁၇
ပဝနေတိ = ပြဟာဝနေတိ (သျှာ)	၉၂
ပဝါရိတပဝါရဏာ = ပရိသုဒ္ဓပဝါရဏာ (သျှာ)	၁၁၆
ပဝါဟိတောတိ = ပဝါဠောတိပိ ပါဠော၊ ပဝါဟိတောတိ (က)	၂၇၅
ပဝေဒိတေ = ပဝေဒိတမိ (သျှာ)	၂၂၇
ပဿတိ = ပဿန္တဿ (သီ)	၁၉၇
ပဿန္တဿ = သရန္တဿ (သျှာ)	၃၁၇
ပဿန္တိ = ဒဿန္တိ (သျှာ)	၁၈၁
ပဿန္တန္တိ သန္တိတံ ပဝတ္တံ = ပဿန္တန္တိ သန္တိတံ ပဝတ္တံ (သီ)၊ ပဿန္တန္တိ သန္တန္တိ ပဝတ္တံ (သျှာ)	၁၄၆
ပဟဋ္ဌာဃဏ္ဍိ = ပဟဋ္ဌဂဏ္ဍိ (သီ၊ သျှာ)	၂၁၂
ပဟဋ္ဌဝဏမူလကံ = ပဟဋ္ဌဝဏမုခမူလံ (သျှာ)	၁၀၅
ပဟေဏကသက္ကာရော = မဟာလာဘသက္ကာရော (သျှာ)၊ ပဟောနကသက္ကာရော (က)	၃၁၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပါတိအာဒိသု = စာဒိအာဒိသု (သျှာ)	၈၀
ပါထေယျံ နိဋ္ဌာသိ၊ တေ = ပါထေယျေ နိဋ္ဌာပိတေ (သျှာ)	၉၆
ပါမင်္ဂသုတ္တံ = ပါမင်္ဂသုတ္တကံ (သျှာ)	၁၁၀
ပါလိလေယျ = ပါရိလေယျ (သီ)	၂၈၀
ပိပ္ပလိမာဏဝေါ = ပိပ္ပလိမာဏဝေါ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၇
ပိဋမဒ္ဒနော = သိဝမဒ္ဒနော (သီ)	၄၇
ပိတမလ္လတ္ထေရော = ပိတိမလ္လတ္ထေရော (သီ)	၂၇၂
ပိတော = ပိဝတော (က)	၂၃
ပုစ္ဆိတာ = ပုစ္ဆိတွာ (သီ)	၁၈
ပုဏ္ဏစန္ဒသဿိရိကံ = ပုဏ္ဏစန္ဒသရိက္ခကံ (သီ)	၂၂၅
ပုပ္ဖိတံ = ဝမ္ပိတံ (သျှာ)	၁၀၈
ပုဗ္ဗုဋ္ဌာဒိဟိ = ဗုဗ္ဗုဋ္ဌာဒိဟိ (သီ)	၂၉၅
ပုရိမံ အတိတန္တိ = ပုရိမံ အန္တံ အတိတန္တိ (သီ) ဂ္ဂိကာပိ ပဿိတဗ္ဗာ။	၃၉
ပေသေန္တော = ပါဇေန္တော (သီ)	၂၁၇
ပေါတံ = ပေါတကံ (သီ)	၁၉၅
ပေါတ္ထလိကာဒယော = ပေါတလိကာဒယော (သီ)၊ ပေါတလကာဒယော (သျှာ)	၄၀
ပံသုပိသာစကာ ဝိဓံသယန္တိ = ပံသုပိသာစကာပိ ဓံသယန္တိ (သီ)	၂၀၆

[၁]

ဖန္ဒနကာလေ = ဗန္ဓနကာလေ (သီ)	၃၁၂
ဖရိတွာ ဂါထာယ = ဖရမာနဂါထာယ (သီ)	၃၀၂
ဖာတိ° = ဌိတိ° (သီ၊ က)	၂၄၁
ဖာတိ° ဂမိဿတိတိ = ဖာတိ ဘဝိဿတိတိ (သီ၊ က)	၂၄၁
ဖုဏန္တိ = ထုနန္တိ (သျှာ)၊ ပုနန္တိ (က)	၁၀၄
ဖုဿရထံ = ပုဿရထံ (သျှာ)	၁၇၄
ဖေဏပိဏ္ဍော = ခေဋ္ဌပိဏ္ဍော (သီ)၊ ဖေဏုပိဏ္ဍော (သျှာ)	၁၄၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

ဗဒရပက္ကပ္ပမာဏတော = ဗဒရဥပမာဏတော (သိ)၊	
ပဒရစက္ကပ္ပမာဏတော (သျှာ)	၂၉၄
ဗန္ဓာရဋ္ဌမဂေါ = ပဏ္ဏာရဋ္ဌါမိတ္တော (သျှာ)	၂၇၀
ဗန္ဓိတွာ = မဒ္ဓိတွာ (သျှာ)	၇၆
ဗလန္တိ = ဖလန္တိ (သိ)	၃၀၄
ဗလဝိပဿနာကာလေ = ဗလဝိပဿနာကာရေန (က)	၂၆၆
ဗဟုအဋ္ဌိကာလဉ္စ = အတိဗဟုအဋ္ဌိကာလဉ္စ (သျှာ)	၁၄၇
ဗိန္ဒုနိဿာ = သေဒဗိန္ဒုနိဿာ (သိ)၊	
ဗိန္ဒုဗိန္ဒုနိဟိဿာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ)	၂၀၄
ဗိဇယမာနော = ဝိဇယမာနော (သိ)၊ ဝိဇိယမာနော (သျှာ)	၅၀
ဗုဇ္ဈိတွာ = ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ (သိ)၊ ဝိဗုဇ္ဈိတွာ (သျှာ)	၉
ဗုဒ္ဓပူဇာဒိပုညံ = ပုပ္ဖဂန္ဓပူဇာဒိပုညံ (သိ)	၂၇၇
ဗောဓိမာ = ဗောဓိယာ (သိ)	၂၀

[ဘ]

ဘဂဝတိ = ဘဂဝန္တိ (သိ၊ က)	၁၀၂
ဘဒ္ဒသာလော ပန = ဘဒ္ဒသာလော နာမ (သိ)	၂၀၀
ဘယံ = ဝါသော (သိ)	၂၇၂
ဘန္တေ = သာဓု ဘန္တေ (သိ)	၂၅၂
ဘမိတဗ္ဗော = ဂမိတဗ္ဗော (သိ၊ သျှာ)	၁၉၂
ဘရိတာ = ပူရိတာ (သျှာ)	၁၉၁
ဘာဝေယျာသိ = မနသိကရေယျာသိ (သိ)	၅
ဘာဝံ ဒိဋ္ဌိဂတံ = သာသဝံ ဒိဋ္ဌိဂတံ (သိ)၊ ဆဝဒိဋ္ဌိဂတံ (သျှာ)	၇၀
ဘိန္နဃရာနံ သန္တိ = ဒွိန္နံ ဃရာနံ သန္တိ (သိ)	၂၁၃
ဘေဒတ္ထင်္ဂမောတိ = ရောဓတ္ထင်္ဂမောတိ (သိ)	၆၉
ဘေဒနဒုက္ခံ = တောဒနဒုက္ခံ (သိ)	၂၀၃
ဘော = ဟမ္ဘော (သိ၊ သျှာ)	၇၆
ဘောဂေါ = ဘာဂေါ (သိ)	၂၇၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[မ]

မဏိဘာသံ = မဏိဂင်္ဂါယ (သျှာ)	၈၀
မဏ္ဍလာဒိဘာဝမေဝ = မဏ္ဍလာဒိအာကာရမေဝ (သီ)	
ဒီ ဌ-၂-၇၆-ပိဋေ	၂၇၀
မဒ္ဒမာနံ = ပတမာနံ (က)	၁၉၁
မဒ္ဒရဋ္ဌံ = ကတ္တ (သီ)	၁၇၇
မဒ္ဒိတွာ = စဇေတွာ (သျှာ)	၁၇၀
မရုဓမ္မဒေသနာယေဝ = မရုဓမ္မသဝနံယေဝ (သီ)	၂၃၁
မရုပံသုံ = ... စုဏ္ဏမယမရုပံသုံ (က)	၇၉
မရုရသဒံ = မရုဿရံ (သီ၊ သျှာ)	၁၁၁
မနသိကာရာယတ္တာ = မနသိကာရယုတ္တာ (သျှာ)	၂
မန္တာဏိပုတ္တောတိ = မန္တာနိပုတ္တောတိ (သျှာ)	၂၈၃
မမတ္တေန = ပမတ္တာ (သီ)၊ မမတ္တာ (က)	၁၁၀
မသိကရဏံ = မံသိကာရော (က)	၇၈
မဟလ္လကိတ္တိယော စ = ကာဏကုဋ္ဌိနော စ (သျှာ)	၂၁၇
မဟာသမုဒ္ဒေ စ = မဟာသမုဒ္ဒေ စ သတ္တ ဟောမစ္ဆာ ဟောန္တိ (သီ)	၈၁
မာ ဘဏိတိ = မာ ဘဏာတိ (သျှာ)	၈၁
မာရိယမာနေသု = ဟရိယမာနေသု (သျှာ)	၂၇၇
မာသပုဏ္ဏသဋ္ဌော = သမ္ပုဏ္ဏသဋ္ဌော (သီ)	၁၄၁
မိဂဂဏဿ = မိဂါနံ (သီ)	၂၂၉
မိဂံ = မိဂဝံ (က)	၁၆၀
မိစ္ဆာပစ္စဝေက္ခဏေန = မိစ္ဆာဝိညာဏာ မိစ္ဆာပစ္စဝေက္ခဏေန (သီ)	၁၄၀
မိတ္တာနမဒ္ဓုဗ္ဗော = မိတ္တာနမဒ္ဓိဗ္ဗော (သျှာ၊ က)	၆
မိလကတ္တေရဿ = မိလက္ခတ္တေရဿ (သီ)	၂၅၁
မူလဖလသန္တာနာဒိနိ = မူလပလိသတ္တနာဒိနိ (သီ)	၇၉
မူလံ = ကမ္မပထံ (သျှာ၊ က)	၁၃၉

[ယ]

ယထာ ပန ကထိတေ = ယထာ ကထဋ္ဌိ ပန (သျှာ)	၉၅
ယဿ = ယဿာ (သျှာ)	၂၈၁
ယဿံ တံ ဝါစံ = ပရဿ ဝါစံ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၁၃၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယထေဝ = ယထာ ဝါ (သီ)	၁၉၀
ယာဂုတ္တာယ = ယာဂုတ္တာယ (သီ)	၂၆၉
ယာထာဝတော ဒဿနံ = ယထာဝသရသဒဿနံ (သျှာ)	၁၀၃
ယာဝကပ္ပဌာနံ = ယာဝတကံ ဌာနံ (သီ)	၇၀
ယုတ္တာ = ဝုတ္တာ (သီ)	၁၃
ယောဂါဝစရော = ယောဂါဝစရောဝ (သီ)၊ ယောဂါဝစရော စ (က)	၂၇၂
ယောဇနပ္ပမာဏာပိ = တိယောဇနပ္ပမာဏာပိ (သျှာ)	၂၀၀
ယောဇနသတမတ္တေ = တိယောဇနသတမတ္တေ (သျှာ)	
ဒိ-ဌ ၂-၇၇-ပိဋေ စ။	၈၂
ယောဇနသတိကကန္တာရံ = ယောဇနသတံ ကန္တာရံ (သီ၊ က)	၉၆
ယောနေန = ယေန (သီ၊ က)	၃၅

[ရ]

ရက္ခဏဘာဝံ = ရက္ခမာနဘာဝံ (သီ)	၁၅၀
ရညော = မဂဓရညော (က)	၂၆၄
ရတ္တံ ဝါ = သေတံ ဝါ ရတ္တံ ဝါ (က)	၂၆၆
ရတနစင်္ကောဋ္ဌဝရေန = သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋ္ဌဝရေန (သီ၊ သျှာ)	၂၀
ရတ္တကမ္မလဝိတာနမဇ္ဈံ = ရတ္တပ္ပလဝိတာနမဇ္ဈံ (သီ)၊ ရတ္တပ္ပလမာလာဝိတာနမဇ္ဈံ (ဒိ-ဌ ၂-၇၅-ပိဋေ)	၇၉
ရူပတ္တာယ = ရူပတ္တာယ (သီ)	၂၆၉

[လ]

လဂ္ဂပုစ္ဆာ = ပုဂ္ဂလပုစ္ဆာ (သျှာ)	၃၀၀
လဏ္ဍပူရကော စ = လေဉ္စုပါတနော စ (သီ)၊ လဏ္ဍသာဒနော စ(သျှာ)	၄၇

[ဝ]

ဝစနိယတ္တေန = ဝစနိယတ္တေန (သျှာ၊ က)၊ ဝဇ္ဇနိယတ္တေန (မ-ဌ ၁-၂၂၀-ပိဋေ)	၁၇
ဝဋ္ဋသန္တိဿိတော = ဝဋ္ဋဇလသန္တိဿိတော (က)	၂၉၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝဋ်တွာ = စဝိတွာ (သိ)၊ ခံသိတွာ (ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀-ပိဋ္ဌေ)
 ဝတ္တိတွာ (က)

၂၀၃

ဝတ္တပဋိဝတ္တံ = ဝတ္တပဋိပတ္တိ (က)

၂၃၂

ဝတ္တံ = ယုတ္တံ (သိ)၊ ဝုတ္တံ (က)

၂၇၇

ဝဿသဋ္ဌိကတ္ထေရာ = ဝဿသတိကတ္ထေရာ (သိ)

၂၂၅

ဝသာဠနဂရဂါမတော = ဝသောဠနဂရဂါမတော (သျှာ)

၁၅၅

ဝါတက္ခိတ္တာ = ဝါတုက္ခိတ္တာ (သျှာ)

၉၀

ဝါတိဂ်ဏနာဋိကေရ = ဝါတိဂ်ဏနီလိကရမဒ္ဒ (သိ)၊

ဝါတိဂ်ဏတာလကေတကီကဠီရနာဋိကေရ (သျှာ)

၂၇၀

ဝါယုပတ္တန္တကံ = ဓာတုပတ္တန္တကံ (သိ၊ သျှာ)

၁၅၆

ဝါလိကာပုဋ္ဌိနေ = ဝါလိကာပိဋ္ဌေ (သိ)

၂၆၈

ဝါဟသတံ = ဝါဟသတာနံ (သိ၊ သျှာ၊ က)

၉၂

ဝိအသနံ = ဝိယသနံ (က)

၁၄၆

ဝိတ္တန္တနဓာတု = ဥပတ္တန္တနဓာတု (သျှာ)

၁၄၁

ဝိဋ္ဌကုမ္မော = ဗိဋ္ဌကုမ္မော (သိ) ဗဋ္ဌိသကုမ္မော (က)

၁၉၁

ဝိပဿကံ = သုခုမဒိဋ္ဌိဝိပဿနံ (သျှာ)

၁၉၂

ဝိပဿနာဝိညာဏံ = ဝိပဿနာဉာဏံ (သိ)

၁၀၇

ဝိပ္ပန္နန္တိယော = ဝိပ္ပရန္တိယော (သျှာ)

၁၈၁

ဝိဘူတာယ = ဝိဘူတတာယ (သိ)၊ ဝိဘူတတ္ထာယ

(ခု ၈-၅၀-ပိဋ္ဌေ စူဠနိဒ္ဒေသေ။)

၈

ဝိယသတိ = ဝိယဿတိ (သိ) ဗျသတိ (ဝိ ဋ္ဌ ၁-၁၉၃-ပိဋ္ဌေ)

၁၄၆

ဝိရဝ္ဗန္တိ စ = ပရိဒေဝန္တိ စ (က)

၃၁၅

ဝိရာဇေန္တော = ဝိရဇ္ဇေန္တော (သိ)

၅၀

ဝိဝဇ္ဇေန္တော = ဝိဝဇ္ဇေန္တော (က)

၃၀

ဝိသဒဉ္ဇဏော = ဝိသာရဒဉ္ဇဏော (သျှာ)

၈၁

ဝိဿဋ္ဌိတိ = ဝိဿတ္ထိတိ (ဋီကာ)

၂၉၂

ဝုစ္စမာနေ = ဝုစ္စမာနေော (က)

၂၄၂

ဝေဂေနေဝ = ဘိက္ခုဂဝေသနေနေဝ (သျှာ)

၂၇၆

ဝေဌေတွာ = ဝဇ္ဇေတွာ (သျှာ)

၃၁၆

ဝေဒလ္လပိဋကန္တိ = ဝေဒလ္လပိဋကာဒိ (က)

၁၈၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သင်္ကဋ္ဌိတော = သင်္ကဋ္ဌိတော (သီ)	၄၀
သဂ္ဂမဂ္ဂဖလာနံ = မဂ္ဂဖလာနံ (သီ)	၅၀
သဃံဘတ = သဃိတံ (သီ၊ သျာ)	၄၁
သညာ = ရူပသညာ (သျာ)	၁၂၂
သညာဝိညာဏပညာနံ = သညာဝိညာဏာနံ (က)	၂၇၀
သဋ္ဌိယာ စ = သဋ္ဌိယာဝ (သျာ)	၂၆၃
သတသဟဿဋ္ဌနိကေ = သဟဿဋ္ဌနကေ (သီ)	၆၃
သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာယ = သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာယ (သျာ)	၁၄၂
သတိ ဝါတော = ပရိဋ္ဌာဟော မဟာဝါတော (သျာ)	၁၀၄
သတ္တိ ပဟဋ္ဌဝဏမူလကံ ဒုက္ခံ = သတ္တိဟိ ပဟတဝဏမုခ- မူလဒုက္ခံ (သျာ) သတ္တိပဟဋ္ဌဝဏမူလံ ခေဒံဒုက္ခံ (က)	၁၀၅
သဒ္ဓမကာသိတိ = ဝိဿရမကာသိ (သျာ)	၂၀၀
သန္တိရုဇ္ဈနံ = သန္တိရုဗ္ဗနံ (သီ)	၉၁
သဗ္ဗမာဂတမေဝ = သမာဂတမေဝ (သျာ၊ က)	၂၆
သဗ္ဗမေဝ = ဝိပုမေဝ (သီ)	၈၆
သဗ္ဘာဝတော = သမ္ဘာဝတော (သီ)	၁၂
သမဋ္ဌိကာလောဝ = အပ္ပဋ္ဌိကာလောဝ (သီ)	၁၄၇
သမဏကပဗ္ဗဇ္ဇံ = သမဏပဗ္ဗဇ္ဇံ (သီ၊ သျာ)	၁၇၆
သမန္တာဂတတ္တာ နိပကော = သမန္တာဂတော နိပကော (သျာ)၊ သမန္တာဂတံ တထာဂတံ နိပတော (က)	၅၆
သမ္မသန္တိ = သမ္မသနန္တိ (သီ)	၁၁၀
သမ္မသနစာရောသတိ = သမ္မသနံ ကရောတိ (က)	၁၀၇
သမေတိကာတိ = သမာဟိတာတိ (သီ)၊ သမေနိကာတိ (သျာ)	၂၂၇
သယန္တာ = ဝသန္တာ (သျာ)	၂၆၃
သရိက္ခကတ္တေန = သရိက္ခကဋ္ဌေန (သီ၊ သျာ)	၃၇
သရေန = သဒ္ဓေန (သျာ)	၂၁၂
သလ္လသုတ္တသဒိသာ = သလ္လေခသုတ္တသဒိသာ (သီ)	၂၁၁
သာဓေန္တော = ဒဿေန္တော (သီ)	၃၁၆
သာရဏီယဓမ္မေ = သာရာဏီယဓမ္မေ (သီ၊ သျာ)	၉၉
သာ သဗ္ဗာပိ = သော သဗ္ဗောပိ (သီ)	၈၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သာဿ = သာယံ (သီ၊ က)	၂၉၁
သီတာနုဒဟနမတ္တမ္ပိ = သီတမတ္တမ္ပိ (သီ)	၁၄၂
သီသေနာဒါယ = သီရေနာဒါယ (သျှာ)၊ သီရေ ကတွာန (က)	၂၅၃
သုက္ခဘတ္တမန္တဗျဉ္ဇနာဒီနိ = သုက္ခဘတ္တဗဒ္ဓဗျဉ္ဇနာဒီနိ (သီ)၊ သုက္ခဘတ္တထဒ္ဓဗျဉ္ဇနာဒီနိ (သျှာ)	၉၀
သုဠတရံ = သုဠ (သီ)	၁၆၀
သုဝဏ္ဏတလေ = သုဝဏ္ဏဖလကာနံ (သျှာ)၊ သုဝဏ္ဏဖလကေ (က)	၂၆၁
သုဝဏ္ဏဘိင်္ဂါရံ = သုဝဏ္ဏဘိင်္ကံရံ (သီ)	၁၇၅
သုဝဏ္ဏရသဝိဓာနံ = သုဝဏ္ဏရသဝိဒ္ဓံ (သီ)၊ သုဝဏ္ဏကာရဿ ဝိဒ္ဓိံ (သျှာ)	၁၀၆
သုရိယဒုဿိသမ္ပုဋ္ဌာနိ ပရိပါကဂတာနိ ပဒုမာနိ ဝိယ = သုရိယရသုဿိသမ္ပုဋ္ဌာနိ ဝိယ ပရိပါကဂတာနိ ပဒုမာနိ (သီ)	၉
သုလမံသဉ္ဇာတိ = ထုလမံသဉ္ဇာတိ (သျှာ၊ က)	၉၆
သေခေဟိပိ = သေခေဟိပိ အသေခေဟိပိ (သျှာ)	၁၁၃
သေဒတိန္တံ ဝတ္ထံ = သေဒေ သတိ တံ ဝတ္ထမ္ပိ (သျှာ)	၁၄၁
သောတ္ထိယေန = သောတ္ထိယေန (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၆၄
သော ဗုဒ္ဓါနံ = ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ (သျှာ)၊ သုတဗုဒ္ဓါနံ (က)	၅၁
သံကိစ္စော = သင်္ကိစ္စော (က)	၃၁၅
သံဆရိတွာ = သံဟရိတွာ (သီ)	၁၇၀
သံဘဂ္ဂပလိဘဂ္ဂတာယ = သမ္ဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂတာယ (သီ)	၁၁
သံသရန္တိ = သင်္ကမန္တိ (သီ)	၁၄၅
သံသယပက္ခန္ဓော = သံသယပက္ခန္ဓော (သီ)	၈

[ဟ]

ဟတ္ထိနံ = ပကတိဟတ္ထိနံ (က)	၄၁
ဟေတုတော = ဟေတုံ (က)	၃၉

သံယုတ္တနိကာယဌာနထာယ ဒုတိယဂဏ္ဍေ

သောဓနပတ္တိ

ပိဋေ

ပဏ္ဍိတံ

အသုဒ္ဓပါဌော

သုဒ္ဓပါဌော

၂၆၅

၂၇

ဣဓ လောကေ ဌပေတွာ

ဣဓ ကေ ဌပေတိ?

